INATSISARTUT OMBUDSMANDIATA UKIUMOORTUMIK NALUNAARUTAA 1999

SCHULTZ GRAFISK A/S
KØBENHAVN

ISSN 1600-2563

IMAI

Qupp.

Siulequt **7**

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut **9**
1. Sulisut 9
2. Angalanerit tikeraarnerillu 9
3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera 10
4. Missingersuusiat, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu 10

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat **12**
Suliat amerlassusii, Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut, Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut, Suliat allatigut agguataagaanerat, Piffissaq suliat suliarinerinut atorneqartoq, Suliat titartaganngorlugit takussutissianut agguataagaanerat.

3. Apeqqutit ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit **25**

4. Suliniutit suliallu nammineerluni misissugassanngortitat **31**

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat **38**

04 - Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq
1. Akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut akiligassalinnik aggeqqusisarneq 38
2. Suliffimmi aalajangersimasumik tapiiffigineqartarluni imminut aquttumi sulisoq pillugu aalajangernermik nammakkersuutaasumik oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaaneq 48
3. Suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qinnuteqaatinik suliaqarnermi suliap suliarineranik sivisunaarsineq. 56
4. Suliami peqataasinnaannginneq. Oqartussaasup aningaasatigut soqutigisaanik pingaartitsineq piumasaqaataasoq inatsisinik unioqqutitsisoq 72

5. Sakialluummik nappaateqarnermut atatillugu ilitsersuisussaatitaaneq 78
6. Nukissamik pilersuinermi suliffik pillugu naammagittaalliuutit 82
7. Utertitsilluni akileeqqusinermut atatillugu ilitsersuisussaatitaaneq 99
8. Sulisutut inigisaq qimallugu nuunnermi oqartussat atorfinitsitsisartut aamma oqartussat inissamik innersuussisartut akornanni suleqatigiinnissamut pisussaaffeqannginneq. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Naalakkersuisut nalunaarfigineqarput isumaginninnikkut inissianik inissianillu utoqqarnut naleqquttunik inissaqartitsisarnermut malittarisassanik nassaassaqanngitsoq 105

24 - Inunnik isumaginninneq pillugu inatsisit
1. Qinnuteqaatip malittarisassat eqqortut malillugit suliarinissaanut pisussaaffeqarneq 119

32 - Suliffissaqartitsineq
1. Oqartussaasup atorfeqartitamut mianersoqqussuteqarneranut atatillugu malittarisassianik najoqqutassanik amigaateqarneq 129
2. Tjenestemanditut soraarnerussutisiassanut tapit isumaqatigiissutigineqarsimasut soraarnerussutisiassatut isigineqanngitsut, tassaallutilli eqqartuussivik aqqutiginagu isumaqatigiinnermi atugassarititaasut 141
3. Mianersoqqussuteqarneq, soraarsitsinermik tunngavilersuinermi ilaatinneqartoq, sioqqullugu suliami illua'tungiusumik tusarniaasimannginnerup, aammalu soraarsitsinermut atatillugu suliami illua'tungerisap naammaginanngitsumik tusarniaavigineqarsimanerata nassatarisaanik kommunimi atorfeqartitamik soraarsitsineq atorsinnaanngitsoq 156
4. Qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsineq pillugu suliami, suliami peqataasinnaannginnermut malittarisassanik unioqqutitsinermik tunngavilersuuteqartinneqartumi, suliamik suliaqarnermi kukkuluttornerit 166
5. Pisortani oqartussani atorfinitsinneqarnerni marlunni ataatsikkut pisuni akissarsiaqarsinnaatitaanermik apeqqut 191

36 - Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu
1. Suliani inatsisinik unioqqutitsilluni aalisarsimasutut unnerluutiginninnermut tunngasuni Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup pisinnaatitaanera 205

40 - Sanaartorneq ineqarnerlu
1. Illup illuliornermut tapersiissuteqarnikkut illuliap attartornissaanik isumaqatigiissuteqarnerup inatsisitigut kingunerisai 221

2. Sanaassaq pillugu anngiortumik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu suliap suliarineqarnissaanik piumasaqarneq 224
3. Suliami suliariumannittussarsiuussinermut tunngasumi Sulisitsisut Peqatigiiffiat suliami illua'tungiunngitsoq 260
4. Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnermut akiliummik akiliisimannginnerup inatsisitigut kingunerisai - Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianniiginnarnissamut akiliummik akileeqqusinermut tunngavissaqarneq pillugu apeqqut 267
5. Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamut akiliummik akiliinissamut piffissarititamik naatsorsuineq 273

52 - Peqqinnissaqarfik
1. Napparsimasut Kalaallit Nunaata avataani katsorsarneqarnerminni inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaat 275
2. Suliami taarsiivigeqquneqarnermut tunngasumi Peqqinnissamut Pisortaqarfiup suliamik suliaqarnermini sivisunaarsinera. . 282

64 - Pigisat pillugit inatsisit
1. Ineqarnermut akiliutinut akiitsunik pisoqalisunik inatsisinik unioqqutitsisumik akileeqqusineq 292
2. Kommunip akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarnermi immersugassamik assigiissakkamik ilusiliinera. Ilanngaassisarneq 297

6. Sulianik ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqartorneqartunik malinnaaffiginninneq..... 301

7. Ujarliutit 309

Inatsisartunut

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 13. juni 1994-imeersumi § 10, imm. 2, naapertorlugu Ombudsmandi sulinini pillugu Inatsisartunut ukiumoortumik nalunaaruteqartassaaq. Nalunaarut taanna naqinneqassaaq tamanullu nalunaarutigineqarluni, Ombudsmandillu sulinera pillugu Aalajangersakkat Nalinginnaasut, Inatsisartunit 14. juni 1995-imi aalajangersarneqarsimasut, malillugit Inatsisartut aappassaanik ileqquusumik ataatsimiinneranni tunniunneqartussaalluni. Nalunaarusiaq qaammatisiutit ukiuanni qaangiuttumi Ombudsmandip suliarisimasaanik ilaqartussaavoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 3 naapertorlugu suliat ukiumoortumik nalunaarummi saqqummiunneqartut oqartussaasoqarfiit pissutsinut isornartorsiorneqartunut nassuiaataannik ilaqartinneqartussaapput. Taanna tunngavigalugu ukiut Ombudsmandeqarfiup nalunaarusiorfigisaasa tallimaannut nalunaarusiaq imaattunik imaqarpoq:

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut:
   - Sulisut
   - Angalanerit tikeraarnerillu kiisalu nunanik tamanik suleqateqarneq
   - Ombudsmandip pisinnaatitaanera
   - Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu
2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat
3. Apeqqutit ingerlatsinermi inatsisinut tunngassuteqartut nalinginnaasut pillugit oqaaseqaatit
4. Suliassat suliniutillu nammineerluni misissugassanngortitat
5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsisinik atuutsitsiffiusunut agguataakkat
6. Ukiup siuliini ukiumut nalunaarutini eqqartorneqartunik malittarinninneq
7. Ujarliutit.

Nuuk, 1. august 2000

Vera Leth

1. Atorfeqarfimmi pissutsit nalinginnaasut

1.1. Sulisut

1999-imi julip qaammataata naaneranit atuutilersumik fuldmægtigi Martin Jenseni Atorfeqarfimmi atorfimminit tunuarpoq. Taarsiullugu fuldmægtigi Betina Larseni 1999-imi septembarip aallaqqaataani atorfinitsippara. Betina Larseni inatsisilerituutut København Universitetianit 1995-imi soraarummeersimavoq.

Allaffissaaleqineq pissutigalugu Atorfeqarfiup sulisuisa amerlassusiligaanerisa oqalutsitut atorfimmik ataatsimik ilaneqarnissaat, 1998-imi aningaasanut inatsimmi akuersissutigineqartoq, aatsaat 1999-imi piviusunngortinneqarsinnaasimavoq. Tamatuma kingornagut 1999-imi novembarip aallaqqaataani Jørgen Hanseni oqalutsitut atorfinitsippara. Jørgen Hanseni ilinniartitsisutut ilinniarnerminit 1972-imi oqalutsitullu ilinniarnerminit 1988-imi soraarummeersimavoq, maanilu atorfinitsinneqannginnermini Namminersornerullutik Oqartussat Nutserisoqarfianni oqalutsitut nutserisutullu atorfeqarsimalluni.

1999-ip naanerani Atorfeqarfimmi sulisut uku atorfeqartinneqarput:

Inatsisilerinermut pisortaq Michael Mikkelsen
Nutserisoq/oqalutsi Amalie Skøtt
Fuldmægtigi Malene Kleist
Fuldmægtigi Christian Borch Grell
Allaffimmi fuldmægtigi Arnarigssoq Møller-Jakobsen
Oqalutsi Peter Mathiassen
Fuldmægtigi Bjarne Petersen
Fuldmægtigi Betina Larsen
Oqalutsi Jørgen Hansen

1.2. Angalanerit tikeraarnerillu.

1999-ip ingerlanerani Sisimiut Kommuniat, Maniitsup Kommunia, Upernaviup Kommunia kiisalu Ilulissat Kommuniat tikeraarfigaakka. Tikeraarnerni taakkunani naammagittaalliorumallutik saaffiginnissimasut oqaloqatigineqartarput, taamatuttaarlu kommunit sulianik suliaqarneranni kommunit isumaginninnermut, akiliisitsiniarnermut sulisoqarnermullu ingerlatsiviini sulianik siumut aalajangeriigaangitsumik toqqakkanik tigulaarinertigut misissuisoqartarsimalluni.

Silarlunnera pissutigalugu Uummannap Kommunianut tikeraarnissaq taamaatiinnarneqarpoq. Taamaattorli naammagittaalliorumasut Uummannameersut oqarasuaatikkut oqaloqatigineqarsimapput, taamatuttaarlu kommunip sulianik suliaqarneranik misissuineq kommunip sulianik isumaginninnermut, akiliisitsiniarnermut sulisoqarnermullu tunngasunik siumut aalajangeriigaangitsunik Atorfeqarfimmut nassiussineratigut ingerlanneqarumaarluni.

Atorfeqarfik Folketingip Ombudsmandianit Hans Gammeltoft-Hansenimit junip qaammataani tikeraarfigineqarpoq.

Aammattaaq Inatsisartut 1999-imi Ukiakkut Ataatsimiinnerannut atatillugu Inatsisartut Ombudsmandillu akornanni pissusiusut pillugit Inatsisartut isumasioqatigiinneranni, Inatsisartunit aaqqissugaasumi, Atorfeqarfimmeersut Hans Gammeltoft-Hanseni peqatigalugu peqataapput.

1.3. Ombudsmandip pisinnaatitaanera

Eqqartuussiviup avataatigut isumaqatigiissuteqarneq.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup naammagittaalliuutigineqarneranut atatillugu nalunaaruteqarsimavunga illua'tungeriit aningaasartuutaat pillugit eqqartuussiviup avataatigut isumaqatigiissuteqarnerup qanoq paasisariaqarneranik apeqqut isumaqatigiissuteqartarnermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit naliliivigineqartariaqartoq. Taamaalilluni apeqqut ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut tunngasoq tassani pineqanngilaq, tamatumalu kingornagut taassuma isummerfiginissaa pisinnaatitaanerma avataaniittutut isumaqarfigisimavara.

Allaffissornikkut suliamik suliareqqiinerup annertussusianik paasinarsisitsisimannginneq.

Tunngaviusumut ombudsmandi pillugu inatsisip §-iisa 6-nni, imm. 3-mi ersersinneqartumut innersuussillunga Sulisilluni ajoqusersinnaaneq pillugu sillimmasiinermut Ataatsimiititaliaq pillugu naammagittaalliuutip suliarinissaa itigartitsissutigisimavara, tassami paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit erseqqarlummat, suliaq naammagittaalliuummi pineqartoq naammagittaalliortoq pillugu suliap suliareqqinneqarnissaanik ataatsimiititaliap aalajangerneranut ilaatinneqarnersoq. Naammagittaalliortoq pillugu sulianik pingasunik ataatsimiititaliap nalunaarsuisimanera tassani pineqarpoq.

1. 4. Missingersuutit, naatsorsuutit kukkunersiuinerlu

1999-imut tunngasumik Atorfeqarfimmut aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunut killiliussat 5.379.000 koruuniusimapput.

Atorfeqarfiup aningaasaliissutinit 1999-imi atugai 4.892.329 koruuniusimapput, imaluunniit aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunit 486.671 koruuninik ikinnerullutik.

Aningaasaliissutitut akuersissutigisat sinneqarnerat annermik atorfimmi suliassaqarluni angalanernut sulisorisallu nikinnerannut aningaasartuutikinnerunermik pissuteqarpoq.

Atorfeqarfiup siornatigut attartugaanut attartornermik isumaqatigiissut malillugu Atorfeqarfiup attartornera qaammatinik pingasunik siumut ilisimatitsilluni atorunnaarsinneqarsinnaavoq, taamaattorli piaarnerpaamik 1999-imi majip aallaqqaataani. Taamaattumik aalajangerneqarpoq Atorfe-

qarfiup attartugassamik allamik piffissami sivisunerusumi attartugassarsinissaanut periarfissanik misissuisoqassasoq. Taama pisoqarnissaata ajornarnissaa piareersimaffigiumallugu 1999-imut aningaasaliissutitut immikkut akuersissutinut killiliussat 2.500.000 koruuniusut allaffissuarmik sananissamut atorneqarnissaannik aalajangersaasoqarpoq. Atorfeqarfilli allaffinnik naleqquttunik attartugassarsimmat, aningaasaliissutitut immikkut akuersissutinut killiliussat taakkua atornissaat pisariaarussimavoq.

Atorfeqarfimmi naatsorsuutinut allattuisarneq Inatsisartut Allattoqarfiannit piginnaatinneqarneq malillugu suli ingerlanneqarpoq, pisinnaatitaanermillu tigusisinnaanissap ombudsmandip sulinera pillugu inatsimmik nutarteringajalernermut atatillugu paasinarsisinneqarnissaa ilimagineqarluni.

Ukiumut 2000-imut aningaasaliissutitut akuersissutigineqartunut killiliussatut 6.399.000 koruunit immikkoortinneqarsimapput. Matumuunakkut ininut allaffittut atorneqartunut akiliutip siunissami Atorfeqarfimmut aningaasaliissutigineqartunit akilerneqartarnissaa akissarsianullu aningaasartuutit amerlanerulernissaat piareersimaffigineqarput, tassami siunertaammat sulisorisat amerlassusiligaaneranni sulisut oqalutsimik suli ataatsimik amerlisinneqassasut.

2. Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat pillugit nalunaarsukkat

Suliat amerlassusii.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 1999-imi (1999-imi januarip aallaqqaataanit decembarip 31-anut) naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tunuliaqutaralugit sulianik ataasiakkaanik aalajangersimasumik suliarineqartunik 110-nik pilersitsisoqarpoq. Matuma saniatigut sulianik nammineerluni misissugassanngortitanik 23-nik pilersitsisoqarsimavoq.

Naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut ukioq kaajallallugu assigiiaakannersumik agguataarput. Novembarip decembarillu qaammataanni naammagittaalliuutit amerlanerpaat, naammagittaalliuutit 26-t 16-illu, tiguneqarsimapput, kisiannili januarip junillu, julip augustillu qaammataanni naammagittaalliuutit taamaallaat 5, 5, 6 aamma 6-it tiguneqarsimallutik. Naammagittaalliuutilli ukiup qaammataasa sinnerini tiguneqarsimasut amerlassutsimikkut qaammammut 9-nit 14-inut nikerarput.

1999-imi 139-riarluni ilitsersuisoqarsimavoq. Novembarip decembarillu qaammataanni ilitsersuisoqarnerpaasimavoq, tassalu 24-riarluni 35-riarlunilu, julilli augustillu qaammataanni taamaallaat 4-riarluni 3-riarlunilu ilitsersuisoqarsimalluni.

Novembarip decembarillu qaammataanni naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut amerlassutsimikkut qaffasinnerat Avannaani kommuninut, tassalu Ilulissat Upernaviullu kommuniinut, tikeraarsimaninnik Uummannallu Kommuniani innuttaasunik oqarasuaatikkut ilitsersuisimaninnik pissuteqarpoq.

Suliat, 1999-imi inaarneqarsimasut, ataani immikkoortunut pingaarnernut marlunnut agguataagaapput:

– Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut. Suliat taakkununnga ilanngunneqassapput, suliat ataani taaneqartunik pissuteqarlunga suliarisinnaasimanngikkaangakkit. Taamatuttaaq oqartussaasoqarfik, suliap uannit suliarineqalereernerata kingorna, suliamik suliareqqiigaangat, tamatumalu kingornagut tamakkiisumik ilaannaakortumilluunniit naammagittaalliortumik tapersiilluni suliat, naammagittaalliuutinut aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsunut ilaasutut, naammagittaalliortumit tunuartinneqarsimasutut naatsorsuunneqartarput.
– Suliat aalajangersimasumik suliarisat. Suliat taakkununnga ilanngunneqassapput naammagittaalliuut pillugu suliamik suliarinninnissaq imaluunniit suliap aalajangiivigineqarnissaa isummerfigineqarsimagaangat. Suliat nammineerluni misissuiffigisat ilanngunneqanngillat, taakkua kinguliini immikkoortortat 4-anni eqqartorneqarput.

Kisitsisit, suliat itigartitsissutigineqarsimasut inaarneqarsimasullu amerlassusaannik ersersitsisut, matuma ataani nalunaarneqarput. Ataasiakkaani kisitsisinut 1997-imeersunut 1998-imeersunullu aammattaaq innersuussisoqarpoq. Sulianut 1997-imi 1998-imilu saqqummiunneqartunut tunngasumik kisitsiseqarsinnaavoq kisitsisinut, 1997-imut 1998-imullu nalunaa-

rummi taaneqartunut naleqqutinngitsunik. Tamanna pissuteqarsinnaavoq suliat 1997-imeersut 1998-imeersulluunniit ilaat 1998-imi (1999-imi) nanginneqarsimanerannik imaluunniit suliat 1997-imeersut (1998-imeersut) ilaat naammagittaalliortumit, akissuteqarsimanngitsumilli, paasissutissanik amerlanerusunik tigusaqarnissap utaqqineqarneranik. Taamatut pisoqartillugu suliaq naammagittaalliortumit tunuartinneqartutut itigartitsissutigisarpara. Itigartitsissuteqarnermut ulluliussaq tamatumani ulluusarpoq paasissutissanik amerlanerusunik nassinneqarnissaq qinnutigalugu naammagittaalliortumut allakkanni ulluliussara.

Suliassat aalajangersimasumik suliarineqarsimanngitsut.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 1999-imi naammagittaalliuutit katillugit 71-it itigartitsissutigineqarput. Taakkunannga 38-t naammagittaalliuutinit 1999-imi tiguneqarsimasunit pisuupput (takuuk assiliartaq 7), sinnerilu 33-t naammagittaalliuutinit 1997-imi imaluunniit 1998-imi tiguneqarsimasunit pisuullutik. Itigartitsinermut pissutaasut amerlassutsinut imaattunut agguataagaapput (takuuk assiliartaq 2). Amerlassutsit assingi 1998-imut 1997-imullu tunngasut sanilliussassatut nalunaagaapput (takuuk assiliartaq 2a aamma 2b):

	1999	*1998*	*1997*
Naammagittaalliuut kingusinaartumik tunniunneqarsimavoq	11	13	17
Naammagittaalliuut eqqartuussutinut eqqartuussisulluunniit atorfimminnik ingerlatsinerannut tunngavoq	0	3	15
Naammagittaalliuut Naalagaaffiup oqartussaaffiinut tunngavoq	1	2	2
Naammagittaalliuut namminersortunut/inuinnarnut tunngavoq	4	2	8
Naammagittaalliuut oqartussaasunut qulliunerusunut suliassiissutigineqarsinnaavoq	12	28	16
Naammagittaalliuut Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsiviutaannut tunngavoq	2	2	4
Naammagittaalliuut tunuartinneqarpoq	10	6	5
Apeqqutilliissutit	4	0	3
Suliami peqataasinnaannginneq	0	0	1
*Allat	27	26	19
	71	82	76

*Taaguut “allat” naammagittaalliuutigineqartunut, immikkoortiteriffinnut allanut imaannaq ilanngunneqarsinnaanngitsunut tunngavoq.

Assiliartanit 2, 2a aamma 2b-mit erserpoq naammagittaalliuutit, naammagittaalliuutip oqartussaasumut qulliunerusumut suliassanngortinneqarsinnaanera pissutigalugu, itigartitsissutigineqarsimasut 1997-imit 1998-

imut amerleriariarlutik 1998-imit 1999-imut appariaqqissimasut. Tamanna peqatigalugu assiliartanit erserpoq itigartitsissuteqarnerit, naammagittaalliuutip Namminersornerullutik Oqartussat suliffiutaannut tunnganeranik tunngaveqartinneqartut amerlassutsimikkut 1997-imi 5,26%-imeeriarlutik 1998-imi 2,44%-inut appariarsimasut. 1999-imi itigartitsinermut procenti taassumunnga tunngasoq 2,82-iuvoq, ilimagaaralu taanna siunissami missingiutissaasarumaartoq. "Allat" pillugit naammagittaalliuutit 1997-imi 25%-imeeriarlutik 1998-imi 31,71%-imut qaffariarsimapput, 1999-imilu 38,03%-imik qaffasissuseqalerlutik. Naammagittaalliuutit eqqartuussiviit pillugit naammagittaalliuutaanertik pissutigalugu itigartitsissutigineqarsimasut 1997-imi 16,67%-imeeriarlutik 1999-imi 0%-imut appariarsimapput.

Suliat aalajangersimasumik suliarineqarsimasut.

Ukiumi nalunaarusiuunneqartumi 1999-imi naammagittaalliuutit katillugit 49-t aalajangersimasumik suliarineqareernermik kingorna inaarneqarsimapput. Taakkunannga tallimat naammagittaalliuutinit 1999-imi tiguneqarsimasunit pisuupput, sinneri naammagittaalliuutinit 1996-imi, 1997-imi 1998-imilu tiguneqarsimasunit pisuullutik, (takuuk assiliartaq 7 aamma 8).

Suliat inaarneqarsimanngitsut 130-t ukiup naanerani uninngagallarput. Naammagittaalliuutit taakkua 1996-imit 1999-imut tiguneqarsimapput.

Sulianit aalajangersimasumik suliaralugit inaarneqarsimasunit 49-nit, 1999-imi inaarneqarsimasunit, suliani 21-ni isornartorsiuillunga oqaaseqaateqarsimavunga, sulianilu 13-ini isornartorsiuillunga inassuteqaateqarlungalu oqaaseqaateqarsimallunga, sulianik marlunnik inassuteqaateqarnissamuinnaq pissutissaqartitsisunik suliaqarsimavunga, suliat arlaannaanniluunniit inassuteqaateqarfiginninnermik malinninnissaq utaqqimaarneqanngilaq, sulianili 13-ini oqaaseqaatissaqarsimanngilanga.

Suliat inaarneqarsimasut assiliartaanni 6a aamma 6b-mi takutinneqartut inernerini ineriartorneq paasisinnaajumallugu 1997-imi 1998-imilu naammagittaalliuutit aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaarneqarsimasut inerneri takutippakka.

Tassuuna paasinarpoq naammagittaalliuutit isornartorsiuillunga oqaaseqaateqarfigisimasakka 1998-imit 1999-imut appariarsimasut. 1998-imi kisitsit 62,86%-iusimavoq, 1999-imili kisitsit 42,86%-iusimalluni. Assinganik naammagittaalliuutit oqaaseqaateqarfigisimanngisakka amerlassutsimikkut 1998-imi 8,57%-imiissimariarlutik 1999-imi 26,53%-imut amerleriarsimapput. Suliat 1999-imi isornartorsiuiffigalugillu inassuteqaateqarfigisama kisitsisitaata 1998-imi kisitsit nalleqqatigiinangajappaa, tassalu 26,53%-i aamma 25,71%-i.

Suliat, isornartorsiuillunga oqaaseqaateqarfigisimasama, amerlassutsimikkut ikileriarsimanerannut pissutaasut ilagisinnaavaat ingerlatsiviit siornatigut isornartorsiuinermik tusaatissatut tigusaqarsimanerat.

Innuttaasunik oqaluussilluni ilitsersuisarsimanerit tunuliaqutaralugit imaqarnilianik 1999-imi 139-riarluni allattuisoqarsimavoq. Ilitsersuinerit taakkua immikkoortunut marlunnut avinneqarsinnaasimapput, tassalu saaffiginnissutinut, tamatumani uannut naammagittaalliuuteqarneq itigartitsinermik kinguneqartussaasimagaluarluni – ilitsersuinerit taamaattut naggaserneqarajuttarsimapput innuttaasut oqartussaasoqarfinnut allanut saaffiginninnissaannik innersuussivigineqarnerannik – kiisalu saaffiginnissutinut suliassaanermikkut imatut pissusilinnut, innuttaasup saaffiginnissutaa tunuliaqutaralugu naammagittaalliuummik suliaqarneq aallartissinnaasarsimallugu (takuuk assiliartaq 1).

Suliat allatigut agguataagaanerat.

Kisitsisit ataani allassimasut suliat oqartussaasumut, inatsisinik atuutsitsiffiusumut naammagittaalliuutigisamullu agguataagaanerannik takutitsipput. Naatsorsuinerit naammagittaalliutinik 1999-imi inaarneqarsimasunik tamavinnik aallaaveqartinnissaat toqqarsimavara. Matuma ataani taagorneqartut assiliartalersuutinik ilallit tamatumannga tunuliaqutaqarluni isigineqassapput.

Naammagittaalliutit inaarneqarsimasut oqartussaasumik sorlermik naammagittaalliutigisaqarneq malillugu agguataagaasut imatut amerlassuseqarlutik agguataagaapput (takuuk assiliartaq 3). Amerlassutsit taakkununnga assingusut 1998-imut 1997-imullu tunngasut sanilliussassatut nalunaarneqarput:

	1999	*1998*	*1997*
Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaaffiat	13	37	30
Kommuni	25	68	50
Pisortat ingerlatseqatigiiffiat	8	16	25
Namminersortut (ingerlatseqatigiiffik, peqatigiiffik/ aningaasaateqarfik, allat)	3	12	3
Naalagaaffiup oqartussaaffia	0	1	3
Eqqartuussiviit	0	0	1
Allat	0	1	0
	49	135	112

Kisitsisit procentikkuutaarlugit naatsorsorneqarnerisa takutippaat kommunit pillugit naammagittaalliutit oqartussaasut allat naammagittaalliuutigineqarnerinut sanilliussilluni suli erseqqissumik amerlanerusut. Taamaalilluni 1999-imi naammagittaalliuutigineqartut 51%-ii kommuni pillugu naammagittaalliuutaapput. Taamaattorli eqqaamasariaqarpoq kommunit innuttaasunut tunngasumik suliassat amerlanersaannik suliaqartarmata.

Naammagittaalliutit tiguneqarsimasut inatsisinik atuutsitsiffiusup sorliup naammagittaalliutigineqarnera malillugu agguataagaasut ima amerla-

tigisunut agguarsimapput (takuuk assiliartaq 4). Kisitsisit taakkununnga assingusut 1998-imut 1997-imullu tunngasut ilanngullugit nalunaarneqarput:

	1999	*1998*	*1997*
Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu	5	5	4
Akileraarutit	2	9	4
Aqqusernit, assartuineq, atassuteqarneq qatserisartoqarnerlu	0	0	0
Avatangiisinik isumannaallisaaneq	1	2	4
Eqqartuussisaaseq pinerluttulerinermilu inatsiseqartitsineq	0	0	1
Ilinniartitaaneq ilisimatusarnerlu	2	3	3
Ingerlatsineq pillugu inatsiseqartitsineq	4	10	9
Inuinnaat, ilaqutariit kingornussassallu pillugit inatsisit	0	0	1
Inunnik isumaginninneq pillugu inatsisit	8	39	21
Inuussutissarsiorneq atuisuunerlu	0	3	1
Kisitsisit atorlugit nassuiaasiorneq nalunaarsuinerlu	0	1	1
Kultureqarneq ilageeqarnerlu	0	0	4
Naalagaaffiup naalakkersugaanera pillugu inatsisit	0	0	0
Peqqinnissaq	3	1	7
Pigisat pillugit inatsisit	2	3	9
Sanaartorneq ineqarnerlu	12	32	25
Suliffissaqartitsiffiit	10	26	16
Allat	0	1	2
	49	135	112

Suliat, inunnik isumaginninneq pillugu inatsiseqartitsinermut, sanaartornermut ineqarnermullu taamatullu suliffissaqartitsiniarnermut tunngasut, inaarneqarsimasut tassaapput inatsiseqartitsinermi suliassaqarfiusut ukioq 1999-imi naammagittaalliuutinik amerlanerpaanik inaagaqarfigisimasakka. Taamatuttaaq inatsiseqartitsinermi suliassaqarfiusut taakkua pillugit naammagittaalliuutinik amerlanerpaanik tigusaqartarsimavunga.

Naammagittaalliuutit 1999-imi tiguneqarsimasut sunut tunngassuteqarnerminnut agguataagaasut imatut amerlassuseqarlutik agguataagaapput (takuuk assiliartaq 5). Sanilliussassatut kisitsisit 1998-imut 1997-imullu tunngasut ilanngullugit nalunaarneqarput:

	1999	*1998*	*1997*
Aalajangiinerit	24	68	49
Allaatigisat ingerlatsinermi inatsisinut tunngassuteqartut allat	6	6	15
Ingerlatsinermik suliaqarnivik	6	15	12
Nipangiussisussaatitaaneq ingerlatitseqqiinerlu	0	0	0
Paasitinneqarsinnaatitaaneq	0	0	2
Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq	7	23	16
Suliami peqataasinnaaneq	0	1	0
Tunngavilersuuteqarneq	0	2	0
Allat	6	20	18
	49	135	112

Naammagittaalliuutit 1999-imi inaarsimasama amerlanersaat aalajangiineq pillugu naammagittaalliuutaapput, katillugit 48,98%. Suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq, tunngavilersuineq, nipangiussisussaatitaaneq suliamilu peqataasinnaaneq pillugit naammagittaalliuutinik ukiumi 1999-imi inaagaqarsimanngilanga. Tamanna naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut ilaasa ikittuaraannannguit naammagittaalliuutigineqartunut taakkununnga tunngassuteqarnerannik pissuteqarpoq.

Naammagittaalliuutit 1999-imi inaarneqarsimasut, misissuinerma inerneranut agguataakkat, (takuuk assiliartaq 6). Sanilliussassatut amerlassutsit 1998-imut 1997-imullu tunngasut taakkununnga assingusut nalunaarneqarput:

	1999	*1998*	*1997*
Isornartorsiuineq	21	22	6
Inassuteqarneq kisimiitillugu	2	0	1
Isornartorsiuineq Inassuteqarnerlu	13	9	6
Inassuteqaammik malinnaaffiginninneq	0	1	0
Oqaaseqarfigineqanngitsut	13	3	2
	49	35	15

Naammagittaalliuutit 1999-imi tiguneqarsimasut 1999-ip naanerani suliat killiffiinut agguataakkat (takuuk assiliartaq 7). Sanilliussassatut naammagittaalliuutit tiguneqarsimasut tamarmik amerlassusaat taakkununnga assingusut ilanngullugit nalunaarneqarput (takuuk assiliartaq 8):

	1999	Naammagitt. tamakkerlugit
Aalajangersimasumik suliarineqareerlutik inaakkat	5	140
Itigartitsissutigisat	38	368
Inaarneqanngitsut	67	137
	110	645

Piffissaq sulianik suliarinninnermut atorneqartoq.

Kisitsisit piffissamik suliamik suliaqarnermut atorsimasannik erseqqissisitsisut matuma ataani allassimapput.

Naammagittaalliuutinit 1999-imi tiguneqartunit 38-t itigartitsissutigineqarput. Taanna itigartitsinermut procentimut 34,55-imut naleqquppoq. Naammagittaalliuutinit 1998-imi tiguneqarsimasunit 60-it itigartitsissutigineqarsimapput, tamannalu itigartitsinermut procentimut 44-mut naleqquppoq. Itigartitsinerit amerlassutsimikkut ikiliartuinnarput. Naammagittaalliuutinit tamakkiisumik 1995-imi, 1996-imi 1997-imi 1998-imi 1999-imilu tiguneqarsimasunit naammagittaalliuutit katillugit 368-it itigartitsissutigineqarput. Taanna itigartitsinermut tamakkiisumik procentimut 57-imut naapertuuppoq.

Naammagittaalliuutinut suliarinissaat 1999-imi itigartitsissutigisimasannut piffissaq suliamik suliarinninnermut atorneqartoq agguaqatigiissitsinermi ullunik 168-inik sivisussuseqarpoq. Itigartitsissummut ullut suliamik suliarinninnermut atorneqartut amerlassusaasigut qaffasinnerpaaq ullunik 1192-inik sivisussuseqarpoq, appasinnerpaagamilu ulloq ataaseq suliamik suliaqarnermut atorneqarluni. Suliap itigartitsissutigineqartup suliarineqarneranut ullut 1192-it allaat angullugit ingerlasinnaanerat naammaginartuunngilaq. Kisiannili matumunnga pissutaasut ilaat tassaasinnaavoq naammagittaalliuutip imaannaq itigartitsissutigisinnaanissaanut suliami paasissutissanik naammattunik tamatigut pigisaqartoqartannginnera, naak tusarniaasoqareersimagaluaraangalluunniit.

1995-imi, 1996-imi, 1997-imi, 1998-imi 1999-imilu sulianut aalajangersimasumik suliaralugit inaarneqarsimasunut piffissap suliat suliarinerannut atorneqarsimasoq pillugu, piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq agguaqatigiissitsinermi ulluni 434-niippoq. Sanilliussassatut 1999-imi naammagittaalliuutinut inaarlugit suliarineqarsimasunut piffissaq suliat suliarinerannut atorneqartoq ulluni 612-iniippoq. Sulianit 1999-imi inaarsimasannit ataaseq 1995-imit, qulingiluat 1996-imit 13-illu 1997-imit pisuupput. Ukiup naanerani sulianik 1995-imeersunik uninngasoqanngilaq, sulianilli 1996-imeersunik 1997-imeersunillu amerlangaatsiartunik suli peqarluni.

Assiliartaq 1

Suliassat 1999-imi tiguneqarsimasut

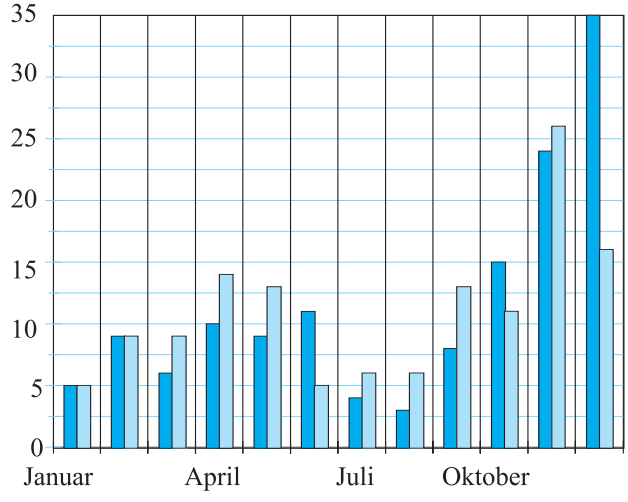

Sukaq taarneq: 1999-imi ilitsersuinerit
Sukaq qaamaneq: Naamagittaalliuutit suliarineqartussatut 1999-imi pilersinneqartut

Assiliartaq 2

Naammagittaalliuutit 1999-imi itigartitsissutigisat – Itigartitsinermut pissutaasoq

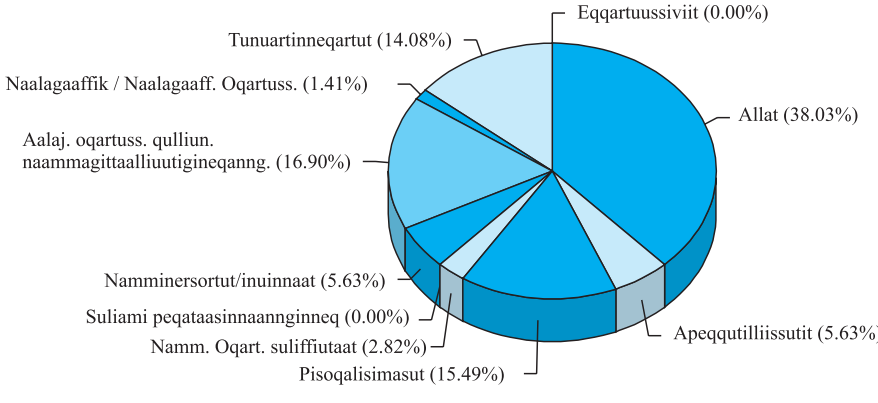

Assiliartaq 2a

Naammagittaalliuutit 1998-imi itigartitsissutigisat – Itigartitsinermut pissutaasoq

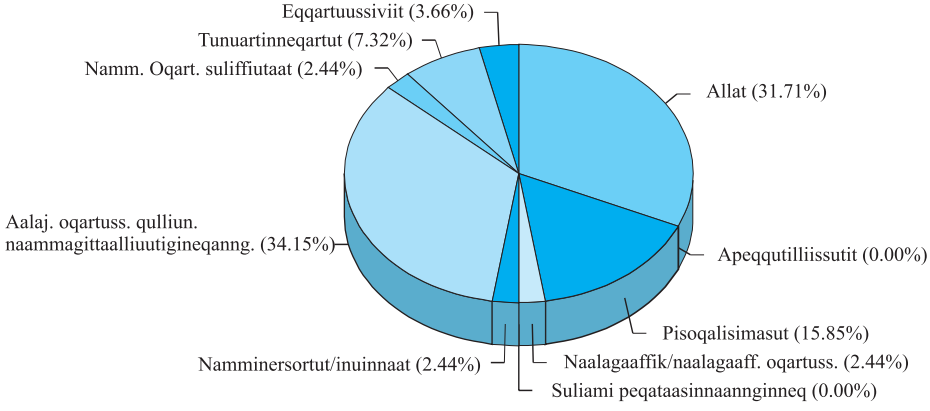

Assiliartaq 2b

Naammagittaalliuutit 1997-imi itigartitsissutigisat – Itigartitsinermut pissutaasoq

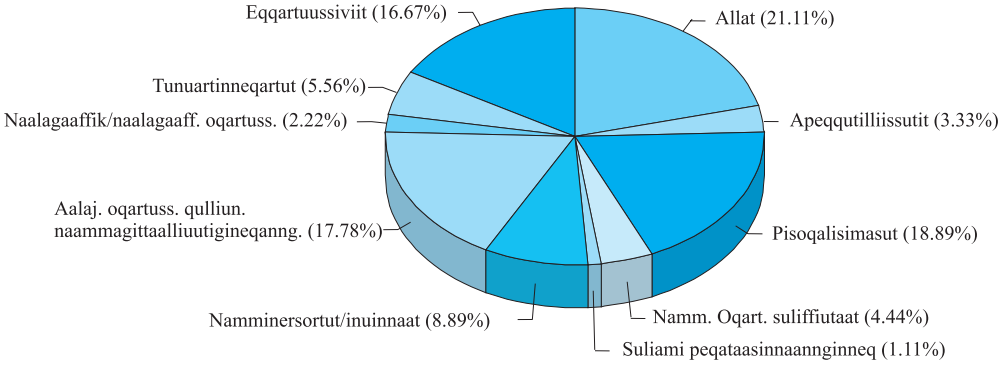

Assiliartaq 3

Naammagittaalliuutit 1999-imi inaarneqartut – Pisortat oqartussaasut

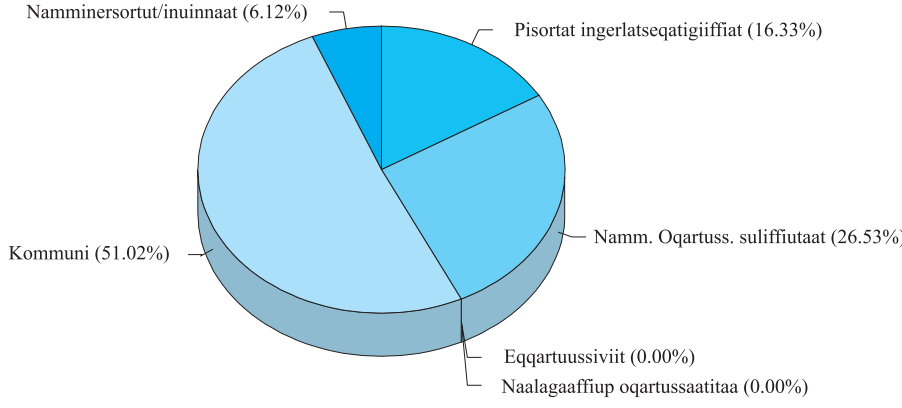

Assiliartaq 4

Naammagittaalliuutit 1999-imi inaarneqartut – Inatsisinik atuutsitsiffiusoq

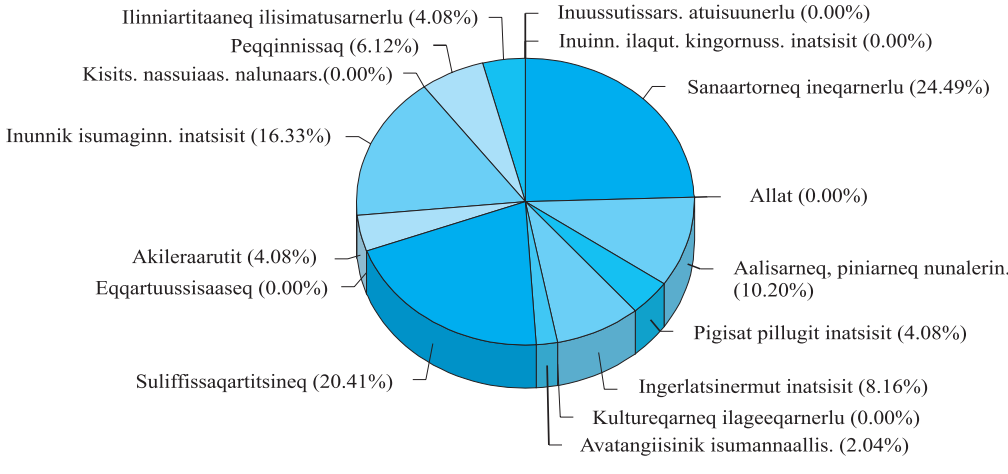

Assiliartaq 5

Naammagittaalliuutit 1999-imi inaarneqartut – Naammagittaalliuutigineqartoq

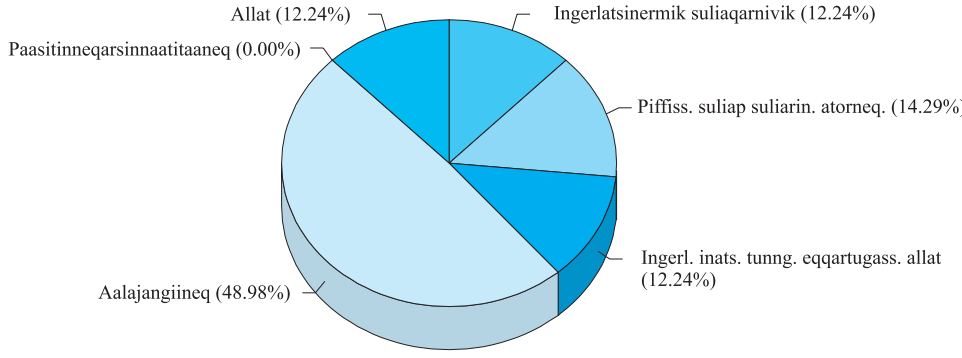

Assiliartaq 6

Naammagittaalliuutit 1999-imi inaarneqartut – Inerneri

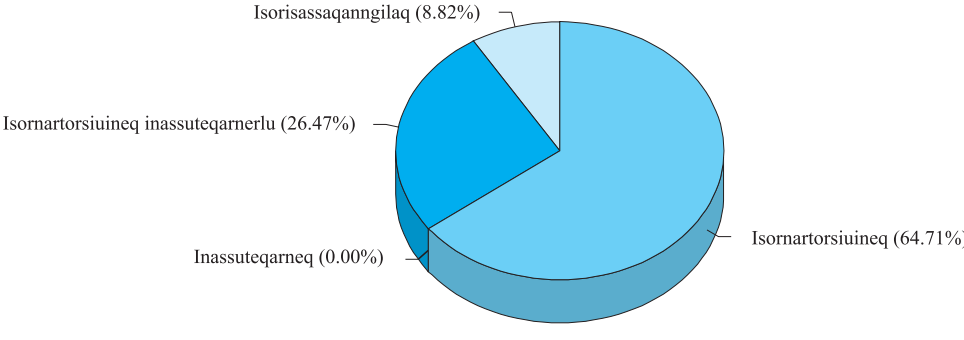

Assiliartaq 6a

Naammagittaalliuutit 1998-imi inaarneqartut – Inerneri

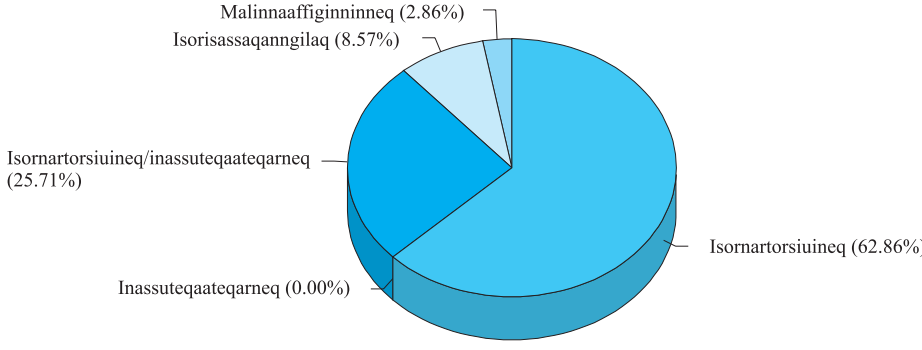

Assiliartaq 6b

Naammagittaalliuutit 1997-imi inaarneqartut – Inerneri

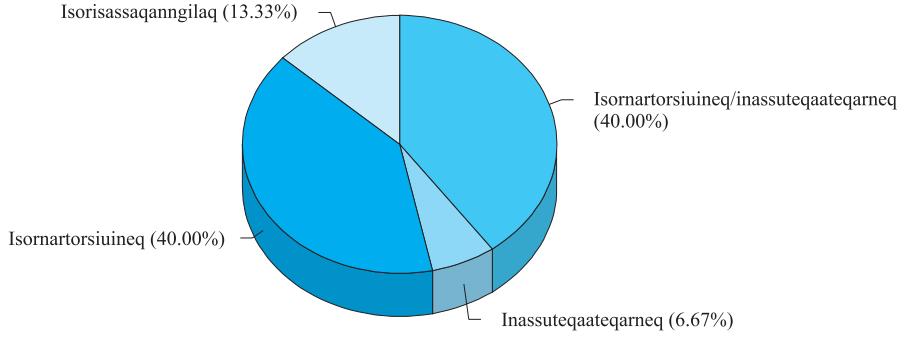

Assiliartaq 7

Naammagittaalliuutit 1999-imi tiguneqartut – Suliami killiffiusoq

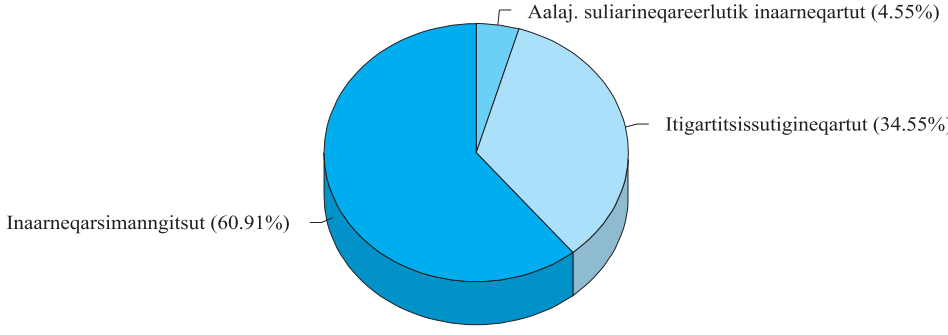

Assiliartaq 8

Naammagittaalliuutit tamarmik – Suliami killiffiusoq

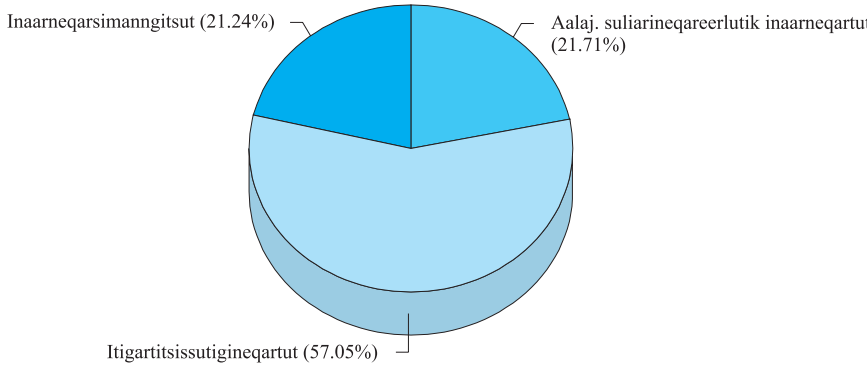

3. Apeqqutit ingerlatsineq pillugu inatsisinut tunngasut pillugit nalinginnaasumik oqaaseqaatit

Immikkoortumi matumani nalinginnaasumik ajornartorsiuteqarfiusut, sulianik arlaqartunik suliaqarninnut atasumik qanoq iliuuseqarfigisimasama, qassiit ersersinnerunissaat toqqarsimavara, suliat immikkoortuni 4-mi aamma 5-imi eqqartornissaat pissutissaqarsorisimanngisakka ilanngullugit.

Innuttaasut peqqinnissaqarfik sullissinissanik aalajangersimasunik qinnuteqarfigisinnaavaat?

Innuttaasup ersisarnerminut katsorsarneqarnissani siunertaralugu misissortikkiartornissaminik qinnuteqaataanik peqqinnissaqarfiup itigartitsisimanera pillugu naammagittaalliuummut tunngasumik oqaaseqarsimavunga, innuttaasumit qinnuteqartoqarneratigut nappaammik katsorsartitsinissaq pillugu suliassanngortitsisoqarsinnaannginnera peqqinnissamut inatsiseqartitsinermi takuneqarsinnaanngitsoq.

Peqqinnissaqarfiup sullissineri ilaalu ilanngullugit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersagaanngilaq sullissinerit aalajangersimasut suut innuttaasut pisuni ataasiakkaani piumasarisinnaaneraat. Taamaammat tamanna allaffissornikkut naliliinermik, matuma ataani aamma nakorsat ilinniakkatik malillugit naliliinerannik tunngaveqartussaavoq.

Naalli innuttaasut tamatuma kingornagut Inatsisartut peqqussutaat malillugu immikkut ittumik sullinneqarnissaminnik inatsisitigut piumasaqaateqarnissaminnut tunngavissaqanngikkaluartut, taamaattoq tamanna tunuliaqutaralugu isumaqarpunga, Inatsisartut peqqussutaattaaq immini innuttaasut peqqussut malillugu sullinneqarnissat aalajangersimasut pillugit oqartussanut pisinnaatitaasunut qinnuteqaateqarsinnaanerannik akornusiinngitsoq.

Ingerlatsivik qinnuteqaateqarsinnaanerup akornusernissaanik kissaateqarpat, tamanna inatsisitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqarfiuvoq.

Taamaattumik isumaqarpunga aalajangersimasunik sullinneqarnissat pillugit innuttaasunit qinnuteqaatit peqqinnissaqarfiup isummerfigissagai.

A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p attartortitsinermut isumaqatigiissutissiai assigiissakkat.

Suliami, isornartorsiuinissamut pissutissaqalersinngitsumi, inassuteqaatigineqarpoq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p attartortitsinermut isumaqatigiissutissiani assigiissagaq imatut pitsanngorsassagaa, isumaqatigiissuteqarnermi atugassarititaasunit erseqqissumik takuneqarsinnaassalluni attartortup attartukkaminik attartorunnaarniarnerminik nalunaaruteqarnera allakkatigut pisassasoq.

Aalajangiinermut atatillugu suliamik suliaqarnermi sulissutiginninnerit ataasiakkaat nassuiaateqarfiginissaat pisussaaffiunngitsoq.

Aalajangiinerup qanga pisimanera pillugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit naammattumik paasissutissiisimannginnerarlugit naammagittaalliuummut atatillugu suliami isornartorsiuinissamut pissutissaqalersitsinnngitsumi ima oqaaseqaateqarsimavunga:

"Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aalajangiinerminni, aalajangiinerit qanga aalajangiinerusimanerannik naammattumik paasissutissiisimannginnerat pillugu A-p naammagittaalliuutaanut tunngatillugu, oqaatigaara, ingerlatsiviup aalajangiinerata inatsisitigut sunniutai, aalajangiinermik nalunaarutip innuttaasumut attorneqartumut apuunneraniit aatsaat atuutilertussaammata.

Taamaammat isumaqarpunga, suliamik suliarinninnerit ataasiakkaarlugit qanga pisimanerinik paasissutissanik ingerlatsiviup aalajangiinerata imaqarnissaanik piumasaqartoqarsinnaanngitsoq, tamanna assersuutigalugu suliamik suliarinninnermi piffissamik atuinermik nassuiaateqarnermut atatillugu erseqqissumik pisariaqartinneqanngippat imaluunniit suliamik suliarinnissimanermut nassuiaateqarnissaq, innuttaasut suliami soqutigisaminnik isumaginninniarnissaannut pingaaruteqanngippat".

Angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut atuisutut akiliummik akileeqqusinermut inatsisitigut tunngaviusoq.

Suliami allaffissornikkut naammagittaalliorfiusinnaasunut naammagittaalliorsimannginneq pissutigalugu suliarinissaa itigartitsissutigisimasanni, tamatumunngalu peqatigitillugu naammagittaalliornissamut ilitsersuisoqarsimannginnera pissutigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut ingerlateqqissimasanni oqaaseqaateqarsimavunga, imaannaq erseqqinngitsoq angerlarsimaffimmi ikiorteqarnermut atuisutut akiliummik naatsorsuineq kaajallaasitami iluarsiivigineqartartoq atuisutut akiliummik akileeqqusinermut tunngavigissallugu naammanersoq.

Naatsorsuutigaara Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup tunngavissaq pillugu apeqqut isummerfigisimagaa.

Naammagittaalliuteqartarfiup suliaqarnera pillugu ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli paasissutissinneqarsimanngilanga.

Suliami illua'tungiusumik tusarniaaviginnissimannginneq pissutigalugu isumaginninnikkut inissiamik inissaqartinneqarnissaq pillugu qinnuteqaammik itigartitsineq atorsinnaanngitsoq.

Isumaginninnikkut inissiamik inissaqartitsisoqarnissaanik kommunip itigartitsinera pillugu suliamik aalajangersimasumik suliaqarninnut atatillugu oqaaseqaateqarsimavunga isumaqartunga peqqinnissaqarfimmit paasissutissat suliami "pissutsit pisimasuiit" ilagigaat, taamaammallu paasissutissat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19, imm. 1-imut ilaatinneqartut. Aammattaarlu paasissutissat pingaaruteqartut suliami illua'tungerisamut ajoqutaasussat tassani pineqarmata, isumaqarpunga kommuni pineqartoq suliami illua'tungiusup tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqartoq, isumaginninnikkut inissiamik inissaqartitsinissaq pillugu suliami

kommunip aalajangiinnginnerani. Tamatuma kingunerisaanik isumaqarpunga kommunip suliami illua'tungiusumik tusarniaaviginnittussaatitaanermik sumiginnaanera isornartorsiortariaqartoq, inatsisillu naapertorlugit qularnaveeqqusigaanissaq pingaaruteqartoq tassani pineqarmat aammattaaq isumaqarpunga, suliami illua'tungiusumik tusarniaaviginnissimannginneq aalajangiinerup atorsinnaannginneranik nassataqarsimasoq. Tamanna tunuliaqutaralugu inassuteqaatigisimavara kommunip isumaginninnikkut inissiamik inissaqartinneqarnissamik qinnuteqaat suliareqqissagaa. Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suliap ingerlateqqinneqarnera pillugu paasissutissanik tigusaqarsimanngilanga.

Sulinermut misilitsinneq siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissap qaqugu pinissaanut aalajangiisuusoq.

Innuttaasoq siusinaartumik soraarnerussutisiaqarlernissaminik siullermeertumik qinnuteqaateqarnerminit siusinaartumik soraarnerussutisiaqarsinnaatitaassanersoq imaluunniit sulinermut misilitsereernermi kingorna aatsaat soraarnerussutisiaqarsinnaatitaalissanersoq paasinarsisinneqartussaavoq.

Isumaginninnikkut pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 5-imi siusinaartumik soraarnerussutisiaqalersitsisoqarsinnaanera pillugu imaattunik aalajangersagaqarpoq:

"Siusinaartumik pensionisiaqalersitsisoqarsinnaavoq inunnut timimikkut, eqqarsartaatsimikkut aammalu/imaluunniit (inooqataanermi) atukkat pissutigalugit (inuussutissarsiorsinnaassusiat millisinneqarsimasunut). Siusinaartumik pensionit tunniunneqarsinnaalinnginnerini isumaginninnermut ataatsimiititaliap qinnuteqartoq ilinniartitaanikkut aamma/imaluunniit inuutissarsiornikkut periarfissat atorlugit pisinnaanngortitsiniaaqqinneq misilissimassavaa qinnuteqartorlu isumaginninnermut ataatsimiititaliap ilinniartitaanermut, sulinermik misilitsinnermut inuutissarsiutinullu naleqquttunngorsaanissamut iliuuserisaasa naammassiniarnerannut naammaginartumik peqataasimassaaq."

Tamatumunnga atatillugu pensionit utoqqarnillu paaqqinniffiit il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaannut piareersaataasunit erserpoq (Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Ataatsimiissutaat, Upernaakkut Ataatsimiinneq 1990, ilanngussat I), piffissaq qinnuteqaateqarfissaq aatsaat piffissamit, inuussutissarsiornermik sungiussiniarnermut periarfissat tamarmik misilinneqareerfiannit naatsorsuunneqalissasoq, tassa imaappoq, piffissaq qinnuteqaateqarfissaq innuttaasup siusinaartumik soraarnerussutisiaqalernissaminik siullermeertumik qinnuteqaateqarneranit naatsorsuunneqassanngitsoq, piffissamilli sulinermut misilitsinnerup misilinneqareerfianit naatsorsuuneqassasoq.

Oqartussaasut paasissutissanik uannut nalunaaruteqarnissaminnut pisussaaffeqarnerat.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pillugu naammagittaalliuummik suliaqarnerma naammassinerata kingorna naammagittaalliortut nalunaarfigaannga, allakkanik ukiut marluk tamatuma siornagut A/S Inissiaatileqatigiiffimmut

INI-mut nassiussimasaminnik akineqarsimanngitsunik suliami nassaassaqartoq. A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p uppernarsarpaa allakkat eqqartorneqartut suliap misissoqqinnerani nassaarineqarsimasut, taakkualu suliamik misissugassanngortitseqqusininnut atatillugu ilanngullugit nassiunneqarsimannginnerat ajuusaarutigalugu.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI erseqqissaavigaara suliap atukkiunneqarnissaanik qinnuteqaraangama, suliamut mappi tamakkerlugu uannut nassiunneqartussaasoq, suliamilu allagaatinik ataasiakkaanik immikkoortiterisoqassanngitsoq. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7, imm. 1 innersuussutigaara. Aalajangersagaq taanna naapertorlugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI pisussaavoq allagaatinik, atorfiga naapertorlugu piumasarisannik saqqummiussissalluni, taamatullu pisoqanngippat pissutsit Inatsisartunut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginissaannut periarfissaqarpunga.

Nunaminertat atorneqarnerat pilersaarusiornerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat. Kommunit nakkutilliisussaatitaanerat.

Ukiumut 1998-imut nalunaarusianni, kalaallisuuani quppernerit 38-anni, eqqartorneqartutut ilaatigut kommunip nunaminertanik nakkutilliinerata amigaateqarnera pillugu naammagittaalliuummik suliaqarsimavunga. Naalakkersuisut Allattoqarfiannut inassuteqaateqarpunga nunaminertat atorneqarnerat pilersaarusiornerlu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni kommunit nakkutilliisussaatitaanerannut tunngavissaqarnersoq paasinarsiseqqullugu, soorlumi tamanna nunaminertat atorneqartarnerat pilersaarusiorfigineqartarnerallu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni pisimasoq.

Naalakkersuisut Allattoqarfiannit nalunaarfigineqarpunga isumaqartoqartoq nalunaarutip kommunit nakkutilliisussaatitaanerat pillugu maleruagassartai malillugit tunngavissaqartoq "pisortanut oqartussaasunut inatsiseqartitsinermi tunngavigisassanik nalinginnaasunik" erseqqissaanertut. Naalakkersuisut Allattoqarfiat nalunaarfigaara tamatumunnga isumaqataanngitsunga, taamaattumillu isumaqartunga nunaminertat pillugit peqqussut sapinngisamik piaarnerpaamik nutarterneqartariaqartoq.

Naalakkersuisut qanoq iliuuseqalersaarnerat pillugu nalunaarummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimanngilanga.

Kommunit siulersorneqarnerat pillugu inatsit pillugu apeqqut Nakkutilliisoqarfimmut nassiunneqarsimasoq.

Kommunimi tikeraarsimatillunga maluginiarsimavara borgmesteriugallartoq, borgmesterimut sinniisuusoq, akuliussimasoq isumaginninnermillu ingerlatsiviup qinnuteqaateqartup ilaqutaani apersortittoqarnissaanut atatillugu pisortat ikiorsiissutaannik qinnuteqaammik itigartitsisoqarnissaanik aalajangernera allanngortillugu.

Aalajangerpunga pissutsit nammineerlunga misissuiffiginiarlugit.

Kommunimik Nakkutilliisoqarfiullu allattoqarfianik oqaaseqaateqartitsereerlunga aalajangerpunga suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinniarnanga, tassami borgmesteriugallartup akuliunneratigut inuinnartut soqutigisat narrunarsagaasimasorinissaannut tunngavissaqanngimmat.

Tamatumunngali peqatigitillugu qularnartoqarsorigakku borgmesteriugallartup akuliunnera kommunit siulersorneqarnerat pillugu inatsimmut naapertuuttuunersoq, tamanna ilutigalugu suliaq Nakkutilliisoqarfimmut nassiussimavara.

Suliap Nakkutilliisoqarfimmut nassiunnerani oqaatigaara, borgmesteri siulersorneqarneq pillugu inatsit naapertorlugu sulianik ataatsimiititaliat sinnerlugit aalajangiinissaminut pisinnaatitaanngitsoq.

Tamatuma kingornagut Nakkutilliisoqarfimmit nalunaarfigineqarpunga suliaq suliarineqalersimasoq.

Nakkutilliisoqarfiup suliamik suliaqarnerata inernera pillugu nalunaarummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimanngilanga.

A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p suliani attartukkamik allamut attartortitsinermut tunngasuni ilitsersuisussaatitaanera.

Suliami, nalunaarummi ilanngussimanngisanni, oqaaseqaateqarsimavunga A/S Inissiaatileqatigiiffik INI suliami attartukkamik allamut attartortitsinermut tunngasumi attartukkamik allamut attartortitsinermut akuersinini taamaallaat nalunaarutigissagaa, tamatumali saniatigut suliami illua'tungiunngitsoq.

Taamaattorli inissiaatileqatigiiffik ilitsersuisussaatitaanermut malittarisassat nalinginnaasut malillugit attartoriikkamik attartortoq, taassuma pisinnaatitaaffii pillugit, ilitsersortariaqarpaa, pineqartoq tamanna pillugu inissiaatileqatigiiffimmut saaffiginnippat.

Suliani, inunnik isumaginninnermut tunngasuni, isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 9-p, 30. oktober 1998-imeersup atulersinneqarnera sioqqullugu kommunip suliarisimasaani naammagittaalliornissamut malittarisassat.

Suliami naammagittaalliornermut tunngasumi Inatsisartut peqqussutaata §-iisa 7-ianni suliani, Inatsisartut peqqussutaata atuutilernera sioqqullugu aallartinneqarsimasuni naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu oqaatigineqartunik qanoq paasinninnissaq pillugu apeqqummik pilersoqarsimavoq.

Isumaginninnermut Pisortaqarfimmit isummersuutit imaattut suliamik suliaqarninni tunngaviutissimavakka:

"Ajornartorsiut Ombudsmandip saqqummiussaa kingulleq eqqarsaatigalugu makku oqaatigineqassapput. Kingumoortumik atuussinnaassuseqartumik inatsisiliortoqarsinnaannginneranik nalinginnaasumik isuma aallaavigalugu Pisortaqarfik isumaqarpoq kommuni nunaqarfinni aqutsisut imaluunniit isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinerinut naammagittaalliuuteqartarfittut malittarisassat nutaat atuutilinnginneranni suliassamik tigusaqarsimappat, taava kommuni tassaassasoq suliassamik aalajangiisussaq. Kommunip aalajangiinera tamatuma kingorna

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Kina naammagittaalliuuteqarfissatut eqqortutut isigineqassanersoq eqqarsaatigalugu siusinnerusukkut malittarisassat malittarisassallu massakkut atuuttut qaqugukkut atorneqarnissaannut aalajangiisuusoq tassaavoq piffissaq kommunip suliassamik pineqartumik tigusiffigisimasaa. Suliassaq inatsisip atuutilereernerata kingorna kommunimit tiguneqarpat, kommunip suliassaq aalajangiiviginagu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut nassiutissavaa.

...".

Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat malillugu meeqqanik paarisassanngortinneqarsimasunik angerlartitsinermut malittarisassanik paasinninneq.

Suliami naammagittaalliuummut tunngasumi, nalunaarummi ilanngunneqanngitsumi, meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 38-p qanoq paasisariaqarnera pillugu ima oqaaseqaateqarsimavunga:

"Meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni ullumikkut atuuttumi imaluunniit siornatigut atuuttuni aalajangerneqanngilaq namminersuutamik paarsaqartitsineq qanoq-iliorluni taamaatitinneqassanersoq. Taamaallaat § 36-anni, imm. 2-mit erserpoq paarsaqarsinnaanermut akuerititttup meeraq paarsariunnaaruniuk isumaginninnermut ataatsimiititaq ingerlaannarluni ilisimatissagaa.

Angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummisaqartup meeqqamik namminersuutamik paarineqartitamik imaannaq angerlartitsisinnaaneranik apeqqut pillugu Pisortaqarfik allakkamini 30. december 1998-imi imaattunik eqikkaavoq:

"Taamaattumik angajoqqaatut oqartussaassutsimik tigummisaqartup sukkulluunniit siumullu ilisimatitseriinngikkaluarluni meeqqani angerlartissinnaavaa, meeraq taanna inuinnaat akunnerminni isumaqatigiissuteqarnerat tunngavigalugu ilaqutariinnut allanut paarsassanngortinneqarsimappat, paarsaqarnerlu ukiut marluk sinnerlugit sivisussuseqarsimanngippat."

Pisortaqarfiup maleruagassap § 38-miittup qanoq paasiariaqarneranik nassuiaatigisaa meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaannut oqaaseqaatigisani nalinginnaasuni allassimasunut naapertuulluartuusoraara:

"Meeqqat angerlarsimaffimminniiginnarnissaannik imaluunniit angerlarsimaffimminnut utertinneqartarnissaannik inatsiseqartitsinermi siunertaasoq qulakkeerniarlugu aalajangersagaq, angerlarsimaffiup avataanut inissiisarneq tassaassasoq aqqutissat kingullerpaartassaat, ilanngunneqarpoq, aamma inissiineq taamaattoq sapinngisaq tamakkerlugu sivikitsuinnaatinniarneqartassasoq, aalajangersaasoqarpoq."

Matuma kingorna meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1992-imeersumi angerlartitsinissaq pillugu maleruagassaq § 38-miittoq imatut paasivara, namminersuutamik paarisaqartitsinernut meeqqanik paarititanik angerlartitsinermut maleruagassanik atuuttoqanngitsoq, paarisaqartitsineq ukiut marluk sinnerlugit sivisussuseqarsimanngippat, isumaginninnermut ataatsimiititaq § 37 naapertorlugu allamik aalajangiisimanngikkaangat."

4. Suliat nammineerluni misissugassanngortitat suliniutillu, kommuninullu tikeraartarnerit

Suliat nammineerluni misissugassanngortitat suliniutillu.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm, 5 naapertorlugu suliat nammineerlunga misissugassanngortinnissaannut pisinnaatitaavunga.

Periarfissaq taanna pisoqarnerni matuma kinguliini taaneqartuni 1999-imi atortarsimavara.

Suliat nammineerluni misissugassanngortitat 1999-imi inaarsimasakka nalunaarusiap immikkoortortaani ukunani eqqartorneqarput, suliap pilersinneqarneranik eqqartuinermut atatillugu allanik saqqummersoqanngippat.

4-1 Oqartussaasut inuit ataasiakkaat akiitsui pillugit paasissutissanik ingerlatseqatigiiffinnut ingerlateqqiisarnerat.

Pissutsit innuttaasup pineqartup akiitsoqarneranut tunngasut pillugit paasissutissat tunngavigalugit innuttaasup naafferartumik pisinissaanut ingerlatseqatigiiffiup, Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartup, akuersiumannginnera pillugu tusagassiorfimmi Qanoruumi ilanngussisoqareernerata kingorna K kommuni taamatullu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI nassuiaateqaqqullugit qinnuigaakka, kommuni inissiaatileqatigiiffillu inuit ataasiakkaat akiitsoqarneri pillugit paasissutissanik namminersortut suliffiinut, matumani aamma ingerlatseqatigiiffinnut Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartunut, tunniussisarnersut aammalu qanoq annertutigisumik taamaaliortarnersut.

Tamatuma kingornagut K kommunimit allakkanik imaattunik tigusaqarpunga:

"Aallaqqaasiullugu K kommunip sulianik taama ittunik suliaqarnermini periaasia nassuiaateqarfigineqassaaq.

Inuk kommunimut akiitsorisimasinnaasat uppernarsarneqarsinnaanissaannik atorfissaqartitsigaangami akiliisitsiniartarfimmut saaffiginnittarpoq qinnutigalugulu assilillugit allaqqitat, akiitsorisimasinnaasanik takutitsisut, piumallugit.

Assilillugit allaqqitat taakkua inummut namminermut tunngassuteqarput, ilaatigullu aamma inummit namminermit soorlu suliffinnik ingerlatseqatigiiffinnillu namminersortunik naafferartumik akilersuinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnissamik kissaateqarnermut atatillugu atorneqarsinnaallutik. Kommuni akuersisitseqqaarnani inuit ataasiakkaat pillugit paasissutissanik allamut tunniussineq ajorpoq – oqaasiinnartigut allakkatigulluunniit naamik.

Suliamut eqqartorneqartumut atatillugu immikkoortortaqarfimmi sulisut aperineqarsimapput suliami aalajangersimasumi tassani kommunip sulianik taama ittunik nalinginnaasumik suliaqartarnerani periaatsimik unioqqutitsinermik pisoqarsimanersoq.

Immikkoortortaqarfimmiunit uppernarsarneqarpoq inuk pineqartoq taanna assilillugit allaqqitanik eqqartorneqartunik pisimasoq, paasissutissallu inummit namminermit taamaallaat ingerlateqqinneqarsimasinnaasut.

Ukiut arlallit qaangiupput suliffiit ingerlatseqatigiiffiillu namminersortut tungaanniit paasissutissanik innuttaasumit, paasiniaaviginiakkaminnit, akuerineqaqqaarnatik paasiniaasarsimammata. Taamanikkut erseqqissaatigineqarsimavoq kommuni taamatut iliorluni ingerlateqqiinissamut peqataajumananiluunniit peqataasinnaanngitsoq.

Taamatut apeqqutilliissuteqarneq soorunalimi paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik atuinermut atatillugu peqqissaarussinerusalernissamut pissutissaqalersitsivoq."

Kommunip akissutaa tusaatissatut tigusimavara suliamilu annertunerusumik iliuuseqaqqinnanga.

Kiisalu paasissutissanik inunnut ataasiakkaanut tunngasunik ilisimasaqarnermut atatillugu sissuernerunissamik kommunip sulisuminut eqqaasitsissuteqarsimanera tusaatissatut tigusimavara.

Suliaq ukiumut 1999-imut nalunaarutinni allatigut eqqartorneqanngilaq.

4-2 Kommunip suliani isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliornissamut ilitsersuisarnera.

Suliami, naammagittaalliornermut atatillugu suliassamik pilersitsinissamut pissutissaqalersitsisimanngitsumi, innuttaasumik ilitsersuinermut atatillugu maluginiarsimavara kommunip aalajangiinera, kommunip allaffissornerani aalajangiinerusoq, pineqartup aalajangiineq pillugu kommunip isumaginninnermut ataatsimiititaliaanut naammagittaalliorsinnaanera pillugu paasissutissamik imaqartoq.

Isumaginnittoqarfiup aqunneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1998-imeersumi § 7, imm. 1 naapertorlugu aalajangiinerit kommunalbestyrelsimit, kommunip ataatsimiititaliaanit imaluunniit nunaqarfimmi aqutsisunit aalajangiinerusut Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Inatsisartut peqqussutaat aalajangersakkanik, suliani isumaginninnermut tunngasuni kommunip allaffissorneranut aalajangernissamut pisinnaatitaanermik kommunip isumaginnittussanngortinnissaanik akornusiisunik imaqanngilaq.

Suliassamik taamatut isumaginnittussanngortitsinerup inatsisinut naapertuuttuuneratut annertutigisumik kommunip allaffissornerani kommuni sinnerlugu imatut aalajangiisoqartarpoq, suliamik ataatsimiititaliami imaluunniit kommunalbestyrelsimi oqaluuserinneqqinneq suliamik suliarinneqqiinermut ersiutaalluni, allaffissornikkullu aalajangiinermik ingerlatsinermi oqartussaasunut qulliunerusunut naammagittaalliornerunani.

Innuttaasut aalajangiinernik allaffissornikkut oqartussaasumut allamut naammagittaalliuteqarsinnaatitaanerat inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissamik qulakkeerinninnermut ersiutaavoq, suliap oqartussaaffiup taannaasup iluani qulliunerusuni suliareqqinneqarnissaata piumasarinissaanik periarfissaqarnerminngarnit toqqissisimanarnerujussuaq, tassami suliamik suliareqqiinermi suliap allami oqaasissaqartitaasumullu alliunerusu-

mut naleqqiussilluni oqartussaaffimmi attuumassuteqanngitsumi nutaarluinnarmik suliarineqarneranik pisoqarneq ajormat.

Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq kommunip oqaatigisaa suliap kommunimi suliareqqinneqarnerata kingorna innuttaasup pineqartup ingerlatsinermi oqartussaasunut qulliunerusunut naammagittaalliorsinnaatitaaneranik kinguartitsinertut paasineqarsinnaavoq. Taamaattumik isumaga malillugu inatsisitigut soqutigisanik taamaattunik eqqunngitsuliorfigisaaneq tassani pineqarsinnaammat, suliassaq nammineerluni misissuiffigisassanngorlugu suliarilersimavara, tak. ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5.

Suliamik suliaqarnera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarneqarsimanngilaq.

4-3 <u>Suliffeqarfimmi Kultureqarnermut, Ilinniarittaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup ataaniittumi sulisumik soraarsitsineq.</u>

Innuttaasup suliffeqarfimmit Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup ataaniittumit qinnuteqaatiginngisaminik soraarsinneqarsimasup naammagittaalliuutaanik tigusaqarsimavunga. Suliassap suliarinissaa itigartitsissutigisimavara, tassami allaffissornikkut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagitaalliorsinnaatitaanermi pisortaqarfimmut naammagittaalliornissaq atorneqarsimanngimmat, tamatumunngali peqatigitillugu suliassaq pisortaqarfimmi suliarineqartussanngorlugu nassiussimavara, naammagittaalliornissamummi ilitsersuisoqarsimanngimmat. Tamanna ilutigalugu pisortaqarfiup aalajangiineranik tusarlerneqarnissara qinnutigaara.

Pisortaqarfiup aalajangiineranit tigusimasannit erserpoq suliffeqarfimmik oqaaseqartitsiniareernikkut oqaaseqaat, imarisai aalajangiinermit ersinngitsut, aqqutigalugu innuttaasup pineqartup suliami illua‘tungiusutut tusarniaavigineqareernerata kingorna aalajangiisoqarsimasoq.

Tassannga erserportaaq pisortaqarfiup aalajangiinera ilaatigut piukkunnaateqanngissusermik, tassami atorfeqartinneqartoq atorfeqartinneqarfigisaminut tassanngalu atuisunut “tatigeqatigiinnermik ineriartortitsisinnaasimananilu atatitsiinnarsinnaasimanngimmat”, ilaatigullu suleqatigiinnikkut ajornartorsiutinik tunngavilersorneqartoq.

Suliap oqaasissaqartitaasumi siullermi suliarineqarneranut atatillugu Pisortaqarfiup suliamik suliaqarnermi kukkuluttornerit assuarliutigisimanngilai.

Oqaasissaqartitaasumi siullermi aalajangiineq “suliffitsinni toqqissisimatitsiumanermik” tunngavilersuuteqartinneqarpoq.

Pineqartoq oqaasissaqartitaasumi siullermi aalajangiineq sioqqullugu suliami illua‘tungiusutut tusarniaavigineqarsimasorinanngilaq.

Tamatuma kingornagut isumaqarpunga imaannaq nalornissuteqalersitsisinnaasoq oqaasissaqartitaasut taakkua marluk aalajangiineri assigiimmik

tunngaveqarnersut, oqaasissaqartitaasup siulliup aalajangiinera atuunnersoq, pisortaqarfiullu aalajangiinera eqqortuunersoq.

Taamaattumik aalajangerpunga pissutsit taakkua nammineerlunga misissuiffigilerniarlugit.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

4-4 Ingerlatsinermi oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaanermut atatillugu kommunip suliamik suliaqarnera.

Naammagittaalliuummik suliaqarninnut atatillugu malugilersimavara kommunip suliami soraarnerussutisiaqarnermut tunngasumi innuttaasoq kajumissaarsimagaa ingerlatsinermi oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorfiusinnaasumut naammagittaalliuumminik utertitseqqullugu.

Aalajangerpunga pissutsit nammineerlunga misissuiffigilerniarlugit.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

4-5 Atorfeqartinneqartup akissarsiaani pisortaanerup tullersortaatut tapiummik kommunip ilanngaassisarnera.

Naammagittaalliuummik suliaqarninnut atatillugu paasilersimavara kommuni atorfeqartitap akissarsiassaani pisortaanermut tullersortitut tapiummik ilangaassisarsimasoq.

Aalajangerpunga pissutsit nammineerlunga misissuiffigilerniarlugit.

Suliaq naammassillugu suliarisimavara, kommunilli isornartorsiornissaanut pissutissarsisimananga, tassami ilisimatitsissutigineqarsimammat akissarsianik, matumunnga ilanngullugu pisortaanermut tullersortitut tapiummik, iluarsiiviginninnerup annertuup ilagisaa tassani pineqartoq.

Taamaammat suliap immikkoortortamut tulliusumut ilanngunnissaanut pissutissaqarsorisimanngilara.

4-6 Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinissamut pisinnaatitaanera.

Naammagittaalliuummik aalajangersimasumik suliaqarnermut atatillugu paasilersimavara naammagittaalliorsinnaatitaanermut tunngatillugu Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik pillugu inatsisitigut malittarisassat aamma Namminersornerullutik Oqartussat Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik pillugu nalunaarutaata akornanni naapertuutinngitsoqarsinnaasoq.

Taamaattumik malittarisassat allaffissornikkut aalajangersarneqarsimasut nammineerlunga misissuiffiginissaannut pissutissaqarsorisimavunga.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

4-7 Suliani inunnik isumaginninnermi naammagittaalliuuteqarnermut tunngasuni ilitsersuisarneq pillugu Isumaginninnermut Pisortarfiup quppersagaliaa.

Isumaginninnermut Pisortarfik suliani isumaginninnermut tunngasuni naammagittaalliornissamut ilitsersuinissaq pillugu quppersakkamik saqqummersitsimavoq. Ilitsersuut imaannaq paasinninnera malillugu arlalitsigut kukkuneqarpoq. Taamaattumik aalajangerpunga suliaq nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu.

Aammattaaq ajornartorsiuteqarfiusoq tassunga assingusoq suliami, matuma siuliini 4-3-p ataani eqqartukkanni misissuiffigisara innersuussutigaara.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

4-8 Ineqarnermi qularnaveeqqusissummut kontumik oqaasissaqarfiginnissinnaatitaaneq.

Naammagittaalliuummik suliaqarninnut atatillugu malugilersimavara ineqarnermi qularnaveeqqusiissummut kontumi aningaasanik uninngasuutinik aalajangiiviginnissinnaatitaaneq pillugu pissutsit assigiinngitsut tungaasigut nalornissuteqartoqalersinnaasoq.

Suliami aalajangersimasumi tassani pineqartup inissiaq, alla peqatigalugu attartorneqarsimasoq, inigilersimavaa. Inuup allap taassuma inigisamit nuunneranut atatillugu inissiaq qularnaveeqqusiissutit ilangaatsiaat atorlugit iluarsarneqarsimavoq, qularnaveeqqusiissutilli sinneri attartortumut inigisamit nuuttumut tunniunneqarlutik. Taamaalilluni pineqartoq inigisamit nuummat qularnaveeqqusiissummut kontumi aningaasanik uninngasuuteqartoqanngilaq.

Naammagittaalliuutigineqartorpiaap pisoqalisimanera pissutigalugu suliarinissaa itigartitsissutigaara.

Kisiannili isumaqarpunga aningaasanik qularnaveeqqusiissummut kontumi uninngasuutinik aalajangiiviginnissinnaatitaanerup tungaatigut tunngavissaanerusutigut apeqqut tassani pineqartoq. Taamaattumik aningaasanik qularnaveeqqusiissummut kontumi uninngasuutinik aalajangiiviginnissinnaatitaaneq pillugu apeqqutit assigiinngitsut misissuiffiginissaat toqqarsimavara.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

Kommuninut tikeraarnerit.

4-9 Isumaginninnikkut inissiamik inissaqartinneqarnissaq pillugu qinnuteqaammik kommunip itigartitsissuteqarneranik misissuineq.

1999-imi Sisimiut Kommunianni tikeraarsimatillunga A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p qullersaqarfia pulaarsimavara.

Tikeraarsimanerma nalaani inissiaatileqatigiiffiup suliaanik misissugassattut tigulaarinikkut misissuisimavunga.

Aalajangerpunga kommunip suliamik, tamatumani innuttaasup pissutsit isumaginninnermut tunngasut pissutigalugit inissamik minnerusumik inissaqartinneqarnissaminik qinnuteqaataanik itigartitsineq pillugu kommunip inissiaatileqatigiiffik itigartitsissutip assilineranik paasissutississimallugu, suliaqarsimanera nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu.

Itigartitsissummit erserpoq inuttaasup pineqartup qinnuteqaateqarnera pineqartup inigisaata angivallaarnerata kingunerigaa, taamaammallu qularnanngitsumik akisuallaarluni, kommunilli pissutigisaq taanna tunngavigisassatut pingaaruteqartutut isiginngikkaa.

Aammattaaq itigartitsissummit erseqqissumik ersinngilaq kommunip pissutsit piviusut inatsisinullu tunngasut suut aalajangiinermini pingaartissimanerai, tak. tunngavilersuuteqarnissamik piumasaqaat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 24-aniittoq, tassami kommuni taamaallaat "isumaginninnikkut pissutsinik nukinginnartoqannginnerarlugu" innersuussisimammat.

Imaannaq takullugu imaassorinarpoq, inatsisitigut naliliinerit imaattut kommunip aalajangernermini tunngavigisaanut ilaatinneqarsimasut, naak itigartitsissutip oqaasiliorneranit naammattumik erseqqissusilimmik ersinngikkaluartoq pissutsit taakkua suliamik aalajangiinermi qanoq annertutigisumik pingaartinneqarsimanersut:

- suliassat, A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p aaqqiivigiumanngisai isumaginninnermut ingerlatsiviup aaqqissinnaanngikkai,
- qinnuteqaateqartup ineqarnermut akiliutissanut kinguaattooruteqarnera isumaginninnikkut tunngavigisassatut pingaaruteqartuunngitsoq, aamma
- A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuteqaateqartup inissamut minnerusumut innersuunnissaanut ikiuutissalluni pisussaaffeqartoq.

Misissuinera ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarsimanngilaq.

4-10 <u>Pissutsit ilaqutariit innarluutilimmik qitornallit ineqarnerannut tunngasut pillugit suliamik kommunip suliarinninnera.</u>

A/S Inissiaatileqatigiiffimmi INI-mi sulianik misissuinermut, suliami matuma siulianiittumi eqqartukkannut, atatillugu aalajangerpunga kommunip pissutsinik imaattunik suliaqarnera nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu:

Inissiaatileqatigiiffiup suliami allagaataanit imaattut erserput:

- ilaqutariit 1997-imi (qularnanngitsumik inissiaatileqatigiiffimmit) inigisaminni attartukkaminni imermik uunnaaviup innaallagissamoortup qerisoornikkut ajoqusersimasup taarserneranut 63.000 koruuninik akiligassinneqarsimasut,
- inissiaatileqatigiiffiup immikkoortortaqarfia 1997-imi aprilip 3-ani isumaginninnermik ingerlatsivimmut allagaqarsimasoq attartorneq inigisamut akiitsut katillugit 74.800,29 koruuniunerat (uunnaaviup innaallagis-

samoortup taarserneqarnera ilanngullugu) paarsinerlunnerlu pissutigalugit atorunnaarsinneqalersaartoq,
- uunnaaviup innaallagissamoortup taarserneqarneranut attartortup akisussaanera innersuussutigalugu isumaginninnermik ingerlatsiviup ikiorsiissuteqarnissaq 4. april 1997-imi itigartitsissutigisimagaa,
- ilaqutariit annertuunik innarluutilimmik erneqartut, Isumaginninnermullu Pisortaqarfiup nunap immikkoortuani allaffia peqqinnissaqarfillu ilaqutariit inissamik, innarluutilimmut inigissallugu naleqquttumik, inissaqarnissaminnik pisariaqartitsinerat kommunimut maluginiaqqusimagaat, kommunilli ilisimatitsissutigineqartut malillugit suliassaq nammineq piumassutsiminik suliariniarsimanngikkaa, tak. annertuumik innarluutillit ikiorserneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 7, 3. november 1994-imeersoq, aamma
- kommunip ilaqutariit akiitsuisa isumakkeerneqarnissaat itigartitsissutigisimagaa, tamanna kommunip inissiaatileqatigiiffiullu akornanni akilersuinermik aaqqiinerup ilaatut pinngippat, tassami isumaginninnermut pisortaq kommunip "aningaasatigut nakkutigineqarneranut" innersuussimmat.

Kommuninut angalanernut atatillugu suliat nammineerluni misissuiffigisassat allat.

Ilulissat Upernaviullu Kommuniinut tikeraarninnut atatillugu kommunit akiliisitsiniartarnermut, sulisoqarnermut isumaginninnermullu tunngasunik suliassaqarfinni suliaannik tigulaarillunga misissuisarsimavunga.

Sulianik taamatut misissuinerit suliatut nammineerlunga misissuiffigisassattut ingerlannissaat toqqarsimavara, aammattaarlumi siunissami kommuninut tikeraartarnissanni taamatut pisoqartarumaarpoq.

Uummannap Kommunia pillugu oqaatigaara, pissutsit angallannermut tunngasut pissutigalugit tikeraarnissaq taanna taamaatiinnartariaqarsimagiga. Taarsiullugu kommuni immikkoortiterinerit qulaani taaneqartut iluanni sulianik aalajangersimasumik amerlassusilinnik uannut nassiusseqqusimavara, kommunit allat marluk taakkua tungaatigut iliorsimanerma assinganik misissuisinnaanissara siunertaralugu.

Misissuinerma arlaannaalluunniit ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani inaarneqanngillat.

5. Suliat nalinginnaasumik soqutiginaatillit inatsiseqartitsiffiusunut agguataakkat

04 - Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq

04 - 1 Akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut akiligassalinnik aggeqqusisarneq.

Kommunimi akiliisitsiniartarfik akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissaq pillugu nalunaarummik akiligassallip suliffianut ornigulluni akiligassalik arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut aggeqqusimavaa. Ombudsmandip suliaq nammineerluni misissuiffigisimavaa, periaasiusorlu isorisimallugu.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip inassuteqaatigaa periaaseq atorunnaarsinneqassasoq, tassami inatsisitigut tunngavissaqanngimmat.

Tamanna ilutigalugu Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut aggeqqusinerit ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit pisassasoq.

(J.nr. 11.73.20.4./119-98)

Suliamik ukiumut 1998-imut nalunaarutima kalaallisuuani quppernerit 116-ianni qallunaatuaanilu quppernerit 93-ianni eqqartorneqartumik suliaqarninnut atatillugu ima oqaaseqaateqarsimavunga

"...

Aammattaaq suliap matuma suliarineranut atatillugu naammagittaalliuuteqartup suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarluni maanga akissutaani ... oqaaseqaat una maluginiarsimavara:

"...

Akiliisitsiniartarfimmit allagarsinangaluunniit akiliisitsiniartarfimmut aggeqqusissummik tigusaqanngilanga, tamannami ileqquugaluarmat.

Akiliisitsiniartarfiup akiliisitsiniartartua P suleqatini alla ilagalugu suliffinnut iserpoq aggeqqusissut atsiugassaragooq nassarlugu, tassanilu allassimavoq ulloq taanna agginngikkuma politiit ikiortigalugit sassartinneqassasunga. Taamanikkullu politiit allaffianni sulivunga periaaserlu nalornisiginagu.

..."

Pissutsit allaaserineqartut inatsiseqartitsinermut tunngasumik soqutigisanik pingaarutilinnik taamaattunik unioqqutitsisimasinnaanerat pillugu Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 naapertorlugu nammineerlunga misissuisariaqassaninnik isumaliutiginninninni atugassannik kommuni qinnuigissavara ilisimateqqullunga naammagittaalliuuteqartup akiligassai akilersinniarlugit akiliisitsiniarnissamut tunngatillugu aggeqquneqarnerani periuseq atorneqarsimasoq pillugu naammagittaalliuuteqartup ilisimatitsissutigisaa eqqortuunersoq.

Taamaassimappat aammattaaq kommuni qinnuigaara ilisimateqqullunga inatsisitigut sumik tunngaveqarluni naammagittaalliuuteqartup suliffianut ornigulluni

oqaasiinnakkut nalunaarfigineqarneratigut naammagittaalliuuteqartoq akiligassat akilersinniarlugit akiliisitsiniarnissamut aggeqquneqarsimanersoq, tamatumunngalu suna tunngavigitinneqarnersoq.

Aamma kommuni qinnuigineqarpoq nassuiaateqaqqullugu oqaasiinnakkut aggeqqusisarneq allaaserineqartoq periaatsitut kommunimi qanoq atugaatiginersoq, maleruaqqusallu erseqqinnerusut suut malillugit periaaseq taanna atugaanersoq, tamatumani ilanngullugu qaqugukkut inuit suliffiinut ornillugit nalunaarfigiartorneqartarnersut.

Matuma saniatigut kommuni pissutsinut tamakkununnga allanik oqaaseqaatissaqarpat oqaaseqaateqaqqussavara.

Kiisalu naggataatigut kommunimut eqqarsaatigeqqussavara oqaasiinnartigut taamatut nalunaaruteqartarnermik periaaseqarneq pisortat oqartussaaffiisa nipangiussisussaatitaanerannik unioqqutitsinermik nassataqarnersoq."

Kommunip akissuteqarfigaanga:

"...

Akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut A-mik kommunip akiliisitsiniartartuanut aggeqqusineq pillugu.

P (akiliisitsiniartartoq, uanga oqaas.) akiliisitsiniartarfimmi fuldmægtigitut atorfeqartinneqartoq aggeqqusinermi eqqartorneqartumi tassani peqataasimavoq. A-p suliamik saqqummiussineranut oqaaseqaateqaqqullugu P qinnugineqarsimavoq.

Aggeqqusissummik tunniussinermi, ulloq 27.9.96-imi tusarliunneqartumi, A-p suliap ingerlasimaneranik oqaluttuarinninnera P-p akuerisinnaanngilaa.

Aggeqqusissummi 27.9.96-imeersumi A akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut kommunip akiliisitsiniartarfianut 3.10. 1997-imi aggeqquneqarsimavoq. Kingusinnerusukkut A-p akiligassat akilersinniarnissaat arlaleriarluni kinguartittarpaa, kingullermik 8.1.1997-imi, tamatumani qaammammut 1.000 kr.-nik akilersuisarnissaq aalajangersarneqarluni.

Aggeqqusineq akiliisitsiniartartumit P-mit akiliisitsiniartarfimmilu sulisumit A-p suliffiani nalunaarutigineqarpoq ...

Inimi, aggeqqusissummik tunniussiffiusumi, inunnik allanik najuuttoqanngilaq. Tusaaneqarsinnaavoq inini saniliiniittuni inoqartoq. Aggeqqusissummik, eqqissisimasumik pissuseqarluni tunniunneqartumik, tunniussineq allanit tusarnaarneqanngilaq. Aggeqqusissut tunniunneqarpoq A-llu qinnutigisaa malillugu aggeqqusissutip imarisai aammattaaq oqaasiinnartigut nalunaarutigineqarlutik.

P-p aamma ... pingaartumik nipangiussisussaatitaanerup maleruarneqarnissaa sissuerpaat.

Aammattaaq oqaatigineqassaaq 7.9.1996-imi aggeqqusineq sioqqullugu A ikinnerpaamik pingasoriarluni akiliisitsiniartarfimmut aggeqquneqartarsimammat, aggeqqusinernulli taakkununnga takkutinngitsoortarsimalluni.

Aggeqqusissutip A-p suliffiani nalunaarutigineqannginnerani akiliisitsiniartarfik ilaatigut imaattunik misiliisarsimagaluarpoq:

– A allakkatigut aggeqqusarlugu
– aggeqqussutip aatsisartumut najugaqarfigisaanut aatinneratigut atsiortinniarneqartarluni (marloriarluni misiliisoqarsimagaluarpoq)

A-p aggeqquneqarneranut inatsisitigut tunngaviusoq:

Eqqartuussisarnermik inatsisip kapitaliisa 7-ianni § 21, imm. 2.

Nalunaarummi nr. 10-mi 26. juni 1979-imeersumi § 6.

Aggeqqusissummik A-p suliffianut tunniussiartornermut tunngavilersuutaasoq tassaavoq A-p suleqatiginnikkumanngissuseqarnera imaannarlu naliliinikkut akiliisinnaassuseqarnera, nammineq piumassutsiminik aggerumannginnera, taamaalior-

nerlu aggeqqunissaanut akiliisitsiniartartup periarfissarimmagu kingulleq. Periarfissat allat tamarmik misilinneqalussinnarneqarsimapput.

Aggeqqusisarnerit pillugit nalinginnaasumik oqaaserisat:

Kommunip akiliisitsiniartartuata aggeqqusissutinik qanoq ilisukkut qanorlu iliorluni akiligassalinnut, taakkua namminneq najugaqarfigisaannut toqqartumik taamatullu suliffinni saaffiginninnikkut tunniussisarneq pillugu akiliisitsiniartarfiup sulisuisa maligassaannik nassaassaqanngilaq.

Periuseq sulianik suliaqartup ataasiakkaap suliani ataasiakkaani nalileereernerat-igut pisoqarnerni imaakkajunnerusuni atorneqartarpoq, tassalu akiligassallit suleqatigiinnikkumassuseqanngikkaangata, akiliisinnaassuseqaraangata, pigisanik nalilinnik akiliisitsiniarnermi arsaarinnissutigineqarsinnaasunik pigisaqaraangata, akiligassallillu pigisanik nalilinnik toqqorterileraangata, taamaaliornermikkut eqqartuussivikkut sulissutigisitsinissaq pinngitsoortikkumallugu.

Sulianik suliaqarnermi ilaatigut inatsisitigut peqqussutit najoqqutarisassat malinneqartarput ilaatigullu maleruagassat pikkorissarnerni il.il. atortussat assigiinngitsut najoqqutaralugit akileraartarnermi pisortaqarfimmit maleruagassiarineqarsimasut malinneqartarlutik.

Kiisalu aamma qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaat qissimigaarneqartarpoq, pissutsinut atorneqarsinnaaffigisaanut atorneqartarluni, allanillu najoqqutassaqanngikkaangat.

Nipangersimasussaatitaaneq pillugu nalinginnaasumik oqaaserisat:

Akiliisitsiniartarfiup sulisui nipangersimasussaatitaaneq pillugu malittarisassanik ilisimasaqarput. Tamanna atorfinitsinneqarnermi erseqqissaatigineqartarpoq, sulisullu malittarisassanik malinninnissartik ilungersuutigisarpaat.

... innuttaasut akiliisitsiniartarfiup sulisuisa pulaartarnerat nalinginnaasumik nalunngilluarpaat, illoqarfimmi ilisimaneqarluarpugut kommunillu biiliinit angallanneqarajuttarluta.

Akissarsiat ilaannik unerartitsissagaangatta qinnuteqaatit taakkua sulisitsisunut nassiuttarpavut, akissarsiat ilaannik unerartitseqqussutit taakkua akiitsorineqartut annertussusaat pillugit paasissutissanik ilaqartillugit aammalu akiitsorineqartut annertussusaat pillugit paasissutissanik ilaqartinnagit nassiuttarpavut.

Naggataarutaasumik oqaaserisat:

Naggataatigut oqaatigineqassaaq akiliisitsiniartarnerup suliassaqarfiunerata mianernartuunera akiliisitsiniartarfiup nalunngimmagu, tassami akiligassallit assigiinngeqisumik qisuariaateqartarmata. Akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarneq akiliisitsiniartarfimmi taamatullu akiligassallip najugaqarfigisaani imaluunniit pigisap nalillip sumiiffigisimasinnaasaani ingerlanneqartarpoq.

Inatsiseqartitsinermi inassutigineqarpoq akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnerit akiliisitsiniartartutut piginnaassuseqartinneqartunit ingerlanneqassasut aammalu arsaarinnissutinik suliaqartartumik ilisimannittumik peqataasoqassasoq.

Uppernarsaatissaqarnissaq inatsisillu naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaq pissutigalugit aggeqqusisarnerit sapinngisamik sulisunit misilittagaqarnerpaanit tatigineqarnerpaanillu/ annermik akiliisitsiniartartutut piginnaassuseqartitaasunit aammattaaq akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnernik suliaqartartunit ingerlanneqartarput.

Tassa imaappoq inunnit akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnernik allaffiup avataani suliaqarnermik misilittagalinnik taakkuusunit ingerlanneqartartut.

Tassalu akiligassallit suliffiini aggeqqusissutinik tunniussisoqartarpoq, akiliisitsiniartarfik toqqartunik iliuuseqarnermigut suliffimmik qajassuussisarpoq, sumiiffissanillu allanit tusaaneqarnata allanillu akornusersuinata oqaloqatigiiffigisinnaasatsinnik nassaarniartarluni.

Aggeqqusissut akiligassallip aggernissaanik oqariartuutaavoq, matuminngalu kinguneqarsinnaallunilu kinguneqarumaarluni, akiligassalik pineqartoq takkutinngippat, politiit pineqartumik sassartitseqqullugit qinnuigigigut. Oqaluttuuttarpavut akiitsut suut akiligassarineqarnersut, kisiannili akiitsut qanoq annertussuseqarnerat taamatullu aggeqqusinermut takkutinngitsoornerup kingunerisassai tamatigut oqaatigisarnagit. Ataatsimiinneq sivikitsoralaannguulluni minutsit 1-5 missiliorlugit sivisussuseqarajuttarpoq.

..."

Tamatuma kingornagut Akileraartarnermi Pisortaqarfik, Namminersornerullutik Oqartussat akiitsunik akiliisitsiniarnermut oqartussaatitarisaat, suliamut oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigaara.

Pisortaqarfik ima oqaaseqaateqarpoq:

"...

Tamatumunnga atatillugu oqaatigineqassaaq akiitsulinnik aggeqqusisarnermi nalinginnaasumik periuserineqartoq tassaasarmat allakkanik tammarnaveeqqusikkanik nassiussineq, taakkunanilu akiitsoqartoq akiliisitsiniartartumukaqqullugu qinnuigineqartarluni, tak. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermik [eqqartuussisarnermik, aaqqiss.] inatsimmi kapitali 7, § 21 imm. 2-mi oqaaseqatigiit siulliit.

Akiligassalik inatsisit malillugit aggeqquneqarsimasoq pissutissaqavinnerminik nalunaaruteqarani takkutinngitsoorpat akiliisitsiniarnerup naammassiniarnerani pisariaqartinneqartut naapertorlugit politiit ikiuuteqqullugit akiliisitsiniartartup qinnuigisinnaavai, tak. Kalaallit Nunaanni pinerluttulerinermi [eqqartuussisarnermik, aaqqiss.] inatsimmi kapitali 2, § 20 imm. 2-mi nr. 2, tak. kapitali 7, § 21 imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat, tak. imm. 1.

Naak periuseq kommunimit atorneqartoq periutsimit nalinginnaasumik atorneqartartumit allaanerugaluartoq suliassap ingerlasimanera oqaaseqaatissaqalersitsinngilaq, tassami taamatut periuseqarneq nalinginnaasumik periusaasartumit qajassuusserpalunnerummat."

Tamatuma kingornagut imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Kommunip naammagittaalliortullu siuliini taaneqartup, A-p, akornanni akiliisitsiniartartup kommunimilu sulisup allap A-p suliffianut ornigunnerisigut nammineerlutillu akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut aggeqqusissummik A-mut tunniussinerisigut akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniartartup allaffiani akiliisitsiniarnissamut aggeqqusisoqarsimanera assortuussutigineqanngitsoq tunngaviutippara.

Aammattaaq kommunip, soorlumi tamanna kommunip uannut oqaaseqaataanit ersersoq, suliani allani akiligassallip akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut aggeqquneqarfigisaani imaluunniit tamatuminnga nalunaarfigineqarfigisassaani, periaatsimik tamatumunnga assingusumik atuisarnera tunngaviutippara.

Kommunip suliamik paasinninnerata matuma kingorna imaattut oqaatiginissaannut pissutissaqartippaanga:

<u>Akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut aggeqqusissutinik nalunaarutinillu allanik nalunaarutiginnittarneq pillugu:</u>

Kommuni periaatsimut inatsisitigut tunngavigisatut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi, matuma kingorna eqqartuussisarnermik inatsimmik taaneqartartussami, kapitali 7, § 21, imm. 2-mut aammalu arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 10-mi, 26. juni 1979-imeersumi § 6-imut innersuussuteqarpoq.

Aammattaaq kommuni ilisimatitsissuteqarsimavoq A-mik aggeqqusissut A-p suliffiani "nalunaarutigineqarsimasoq".

Eqqartuussisarnermik inatsisip kapitaliisa 7-anni, § 21, imm. 2-mi ima allassimasoqarpoq:

"Akiligassalik aningaasat tungaasigut pissutsiminik nassuiaateqartussaavoq aggeqqusaaninilu malillugu eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumut orniguttussaalluni. Akiligassalik pissutivimmik pissuteqarnani ornigutinngitsoorpat kapitali 2, § 20 atussaaq."

Eqqartuussisarnermik inatsisip kapitaliisa 2-at, § 20 ilisimannittunut agginngitsoortunut pinngitsaaliissutit pillugit malittarisassanik imaqarpoq.

Nalunaarutiginninnerit pillugit malittarisassaq eqqartuussisarnermik inatsisip kapitaliisa 2-anni, § 9-mi nassaassaavoq, tassani ima allassimasoqarluni:

*"**§ 9.** Nalunaarutiginninnerit nalunaarutillu allat eqqartuussineqartillugu naalanngisaarnernut tunngasut, tamakkununnga ilanngullugit pingaartumik aggeqqusissutip nalunaarutigineqarnera, allakkat unnerluutiginnissutit, eqqartuussutip nanginneqarnissaanut aggeqqusissut eqqartuussutillu nanginneqarnissaanik pasillikkamut unnerluutigisamulluunniit nalunaarut, akerleriinnik ilisimannittuusunillu qaaqqusissutit eqqartuussutillu nalunaarutigineqarneri §§ 10-mi 11-milu taaneqartut kisiisa pinnagit politiit kommunefogedilluunniit sulissutiginninnerisigut pisassapput. Politimesteri inunnik pisariaqarneratut amerlassusilinnik pisussanngortitsisarsinnaavoq nalunaarutissanik il.il. eqqartuussisut suliassaannut tunngasunik inatsisini peqqussutigineqarnerisut nalunaarutiginnittartussanik. Aammattaaq eqqartuussisut siulittaasuata politiilluunniit pisariaqarpat inuk tamatumunnga atorsinnaasoq piginnaassuseqartissinnaavaat nalunaarutigisassanik ataasiakkaanik nalunaarutiginnittartussaq.*

Imm. 2. Aggeqqusissutip, allakkat unnerluutiginnissutit nalunaarutillu allat eqqartuussineqartillugu naalanngisaarnernut tunngasut suliarineqartarnissaannik, tamakkuninnga nalunaarutiginninnissamut nalunaarutiginninnermullu atasumik inassutigineqartumik immineerinerup sunik kinguneqarnissaanik maleruagassat erseqqinnerusut grønlandsministerimit aalajangersarneqassapput."

Eqqartuussisarnermik inatsimmut allannguummut, tassunga kapitali 7, § 21, imm. 2 ilanngunneqarluni, oqaaseqaatigisanit, Folketingstidende 1982/1983, tapiliussaq A, qupp.immikk. 682, qupp.immikk. 684f. aamma qupp.immikk. 706, imaattut erserput:

Qupp.immikk. 682:

"Iluarsaaqqinnissamik isumaliutersuutigisanut atatillugu apeqqutit pingaarnersarisimavaat eqqartuussutinik naammasisitsiniartartup suliassai tunngaviusumik nangillutik politiit suliassaannut ataannassanersut.

Pingaartumik politiit tungaanniit uparuarneqarsimavoq eqqartuussutinik naammassisitsiniartarneq politiit suliassarinngikkaat, eqqartuussiviilli suliassarigaat,

tassami Qallunaat Nunaanni taamaaliortoqartarnera innersuussutigineqarsimammat.

Matuma saniatigut oqaatigineqarsinnaavoq saqitsaassutinik aalajangiinerit eqqartuussivinnit suliassaviugallartillugit eqqartuussiviit aalajangiinerisa naammassineqarnissaannut ikiorsiineq pisassarisanillu akiliisitsiniarneq aammalu piumasaqaatinik akuerisanik allamik tunngaveqarluni naammassinninnerit tassaasut allaffissornikkut suliassat, atoruminarsakkamik aaqqissuulluagaasumillu isumaliutersuuteqarnerit tunngavigalugit aaqqinniarneqartariaqartut."

Qupp. immikk. 684f.:

"...

Eqqartuussutinik naammassisitsiniaanermik suliaqarnerup politiit kommunimilu oqartussaasut akornanni agguarneqarnissaanik siunnersuuteqarnermi politiit piumasaqaatinik taamaattunik akiliisitsiniarnermut, tamatumani naggataatigut allatut ajornartumik pissaanermik atuinissaq eqqartorneqalersinnaalluni, akisussaaginnarnissaat pingaartinneqarsimavoq."

Qupp.immikk. 706:

"§ 21 pillugu

Politiit eqqartuussutinik naammassisitsiniaasartumik ikiorsiisarnissaat pillugu imm. 1-imi aalajangersagaq nutaajuvoq, suliassallu ilaannik politiinit pisortanut oqartussaasunut allanut nuussinerup malitsigalugu.

Imm. 2 aamma imm. 3. aamma nutaajupput, pinngitsaaliinikkullu naammassisitsinermut atatillugu akiligassallip pisussaaffiinik piginnaatitaaffiinillu assigiinngitsunik aalajangersaallutik. Eqqartuussutinik naammassisitsiniaasartup aggeqqusineranut ornigunnissaminut pisariaqassappallu pigisanik, arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniutaasinnaasunik pigisaqarnerminik taassuminnga misissuisinnaatitsinissaminut pisussaaffeqarnera, politiit ikiortigalugit pinngitsaaliissutaasinnaavoq. Aningaasaqarnerminut tunngasunik paasissutissiisussaanerminut pisussaaffeqarnera ilisimannittunut malittarisassat malillugit pinngitsaaliissutiginiarneqarsinnaavoq. Malittarisassat taakkua assingi qallunaat eqqartuussisarnermik inatsisaanni " 497, 498 aamma 517, imm. 1-imi nassaassapput."

Kalaallit eqqartuussisarnermik inatsisaannut siullermut oqaaseqaatigisani, Rigsdagstidende 1950/1951, tapiliussaq A, qupp. immikk. 5258f., ima allassimasoqarpoq:

"Pinngitsaaliinikkut naammassisitsisarnermut tunngasumik aaqqiissut maannamut atorneqartoq tamanna pillugu immikkut malittarisassaqannginneranik sunnersimaneqarpoq. Taamaalilluni pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniaasarneq Kalaallit Nunaanni ilisimaneqanngilaq.

...

Eqqartuussisut pinngitsaaliilluni naammassisitsiniaanerni toqqartumik peqataaqqusarnissaat ajornassaaq, taamaattumillu politiit kommunefogedillu tassaasassapput sulinermik, Qallunaat Nunaanni inatsisit naapertorlugit oqartussaasumut (eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumut) isumagitinneqartartumik, Kalaallit Nunaanni suliaqartarumaartussat."

Aammattaaq eqqartuussisarnermik inatsisip kapitaliisa 2-anni, § 9-mit erserpoq nalunaarutiginninnerit politiinit, kommunefogedinit imaluunniit suliani eqqartuussissutigineqartuni eqqartuussisut siulittaasuata piginnaatitsineratigut isumagineqartartut.

Taamaattumik isumaqarpunga akiliisitsiniartartoq allaffissornikkut oqartussaasutut nalunaarutiginnittarnissaminut atorfini naapertorlugu piginnaatitaanngitsoq.

Taamaalilluni akiliisitsiniartartut akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnernut akiligassalinnik aggeqqusisarneri eqqartuussisarnermik inatsimmit inatsisitigulluunniit maleruaqqusanit allanit malittarisassaqartitaanngillat, taamaattumillu ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit nalilerneqartariaqarlutik.

Taamaareermat akiliisitsiniartartup akiligassalinnik aggeqqusinerni periaasiata misissornissaanut pisinnaatitaavunga.

Aammattaaq kommuni arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 10-mi, 26. juni 1979-imeersumi § 6-imut innersuussisimavoq, ima oqaasertalimmut:

*"**§ 6.** Pantefogedip tiguniaalernermini akiligassaqartoq nalunaarfigissavaa tiguniakkat akiligassanut sunut tunngasuunerannik aammalu piffissamik tiguniaanerup piaarnerpaamik aallarnerfigisassaanik tamatuma saniatigut nalunaarutigineqassaaq sumiiffik tiguniaalluni qanoq iliuuseqarnerup aallartiffissaa, tak. § 7.*

Imm. 2. Akiligassalinnut ataasiakkaanut nalunaarutiginnissut aviiseeqqani nalunaarummik tamanulluunniit takusassiatut allagarsiissummik taarserneqarsinnaavoq.

Imm. 3. Akiligassalinnut nalunaarutiginnissut tamanulluunniit tusagassiarinninneq aatsaat pisinnaavoq ullup eqqortumik akiliiffissap kingulliup kingornatigut. Tiguniaaneq piaarnerpaamik aallarnerneqarsinnaavoq nalunaarutiginnissutip tusagassiarinninnerulluunniit kingornatigut sapaatip akunnerata ataatsip qaanngiunnerani."

Nalunaarummi oqaatsit allassimasut malillugit taanna taamaallaat akiliisitsiniartartut akileraarutinik akiliisitsiniarnerannut atorneqarsinnaavoq, taamaalillunilu isumaginninnermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu pisortat piumasaqaataannut atorneqarsinnaanani.

Nalunaarutip eqqartuussisarnermik inatsimmik tunngaveqarani, kisiannili aningaasarsianik akileraarusiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannik tunngaveqareermat isumaqarpunga nalunaarut akiliisitsiniartartup nalunaarutiginninnissaminut tunngavissaanik imaqarsinnaanngitsoq.

Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat aningaasanik akileraarutinut akiitsunik akiliisitsiniaanermut tunngasumik, oqaatigineqareersutut, tunngavissamik aningaasarsianik akileraarusiisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 80, imm. 1-imi nassaassaasumik, Naalakkersuisut kalaallit eqqartuussisarnermik inatsisaat naapertorlugu akiliisitsiniartartut sulinerannut malittarisassanik aalajangersaanissaminnut atuinerannut ersiutaaginnarpoq.

Taamaammat isumaqarpunga akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissutinik suliaqarnernik, akiliisitsiniartartunit ingerlanneqartartunik, naammassisitsiniaanernut atatillugu nalunaarutiginnittarnermik atuinermut malittarisassamik eqqartuussisarnermik inatsimmit imaluunniit arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit nalunaarummit atuuttumit 26. juni 1979-imeersumit nagguqartitsilluni malittarisassaqartitsisoqarsinnaanngitsoq.

Taamaammat kommunip aggeqqusinernik nalunaarutiginninninnernut malittarisassat akiligassallu akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissaq pillugu nalunaarutit allat toqqammavigalugit akiligassalimmik oqaasiinnartigut aggeqqusisarnermik periaaseqarneq suliami naammagittaalliuutigineqartumi sulianilu allani atorneqartoq tapersersorsinnaanngilaa.

Akiligassalik akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniartoqarnissaata qaqugu sumilu pinissaanik nalunaarfigineqaraangat periusaasartoq pillugu:

Nalunaarutiginninnerup ilusissaa pillugu apeqqut nalunaarutigisassap imarisai pillugit apeqqummit assigiinngissuteqarpoq.

Eqqartuussisarnermik inatsisip kapitaliisa 7-ianni, § 21-mi oqaatsit atorneqartut "aggeqqusaaneq" aamma "orniguttussaaneq" akiligassallip paasissutissiisussaaneranut ilaaginnarput. Arsaarinnillutik akiliisitsisartut (pantefogedit) aamma akileraarutit tiguniarneqartarnerat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata 26. juni 1979-imeersup § 6-iani oqaatsini atorneqartuni "nalunaarfigissavaa"-p atorneqarnera suliap akiliisitsiniarnermut tunngasup ingerlanneqarnissaata qaqugu sumilu pinissaanik akiligassalimmut nalunaaruteqarnissamik pisussaaffeqarnermut ersiutaavoq.

Nalunaarutiginninnissamut malittarisassat atorneqarsinnaanngimmata, taava nalunaarutiginneriaaseq imaluunniit aggeqquseriaaseq matuma kingornagut ingerlatsinermut inatsiseqartitsinerup malittarisassartaanit aalajangerneqartariaqarpoq.

Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq malillugu pisortat oqartussaatitaat innuttaasut tungaannut torersumik, qajassuussisumik mianersortumillu pissusilersortussaapput.

Taamatut aggeqqusinermik imaluunniit tusarliinermik nalunaarutiginneriaaseq pillugu torersumik, qajassuussisumik mianersortumillu pissusilersornissamik piumasaqaateqarnermut atatillugu oqaatigaara:

Tamanna toqqartumik imaattumik nassataqarpoq, aggeqqusissut imatut iliorluni tunniunneqassasoq, taamaaliorneq susassaqanngitsut, matumani aamma akiligassallip sulisitsisua suleqataalu ilanngullugit, aggeqqusissummik ilisimasaqarfiginnilersinnaanerannik nassataqassanani.

Uanga isumaga malillugu akiligassalik pillugu suliamik akiliisitsiniartartumi ingerlassisoqarneranik susassaqanngitsut ilisimasaqalernissaannut ilimanaateqartoqarpoq, akiliisitsiniartarfiup sulisui nammineerlutik akiligassallip suliffiani akiligassalimmut saaffiginnissuteqarsimappata.

Kommunip suliami aalajangersimasumi tassani, misissuininnut tunuliaqutaasumi, "inimi" aggeqqusissummik tunniussiffiusumi allanik najuuttoqannginneranik ilisimatitsissuteqarnera, isumaga malillugu susassaqanngitsut suliamik ilisimasaqarfiginnilersimannginnerisa qulakkeerneqarnissaanut naammanngilaq.

Matumuunakkuttaaq kommunimit ilisimatitsissut imaattoq, siuliini issuarneqartoq maluginiarsimavara:

"... innuttaasut akiliisitsiniartarfiup sulisuisa pulaartarnerat nalinginnaasumik nalunngilluarpaat, illoqarfimmi ilisimaneqarluarpugut kommunillu biiliinit angallanneqarajuttarluta."

Taamaattumik isumaqarpunga akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut aggeqqusissummik akiligassallip suliffiani tunniussineq ingerlatsiviup tungaanit torersumik, qajassuussisumik mianersortumillu pissusilersortoqarnissaanik piumasaqaammut akerliusoq.

Tulliullugu oqaatigaara kommuni, taamatuttaaq siuliini issuarneqartutut, uannut imaattunik ilisimatitsissuteqarsimasoq:

"Aggeqqusissummik A-p suliffianut tunniussiartornermut tunngavilersuutaasoq tassaavoq A-p suleqatiginnikkumanngissuseqarnera imaannarlu naliliinikkut akiliisinnaassuseqarnera, nammineq piumassutsiminik aggerumannginnera, taamaaliornerlu aggeqqunissaanut akiliisitsiniartartup periarfissarimmagu kingulleq. Periarfissat allat tamarmik misilinneqalussinnarneqarsimapput."

Kommunip oqaaserisai imatut paasisariaqarpakka, akiligassat akilersinniarlugit arsaarinninnikkut akiliisitsiniarnissaq pillugu nalunaaruteqarnermut imaluunniit aggeqqusinermut akiliisitsiniartarfiup sulisuisa, kommunip nammineq paasissutissiissutigisai malillugit "illoqarfimmi nalunngilluarneqartut" taassuma suliffianut tunniussinerannut atatillugu tamanit ilisimaneqartumik tusagaanerlutsinneqalersinnaanerup malitsigisaanik akiligassalimmut nammakkersuutaasorpiaq taanna pineqartup akiligassat akilersinniarlugit arsaarinninnikkut akiliisitsiniarnermut ornigunnissaanut pinngitsaaliinertut atorneqarsimasoq.

Tamatumunnga atatillugu ilisimatitsissutigissavara Sø- og Handelsretten-ip, Københavnimiittup, eqqartuussummi 31. maj 1976-imeersumi, atuagassiami Ugeskrift for Retsvæsen 1976-imi, qupperneq 810-mi, naqinneqarsimasumi aningaasanit akiitsut akilersinniarlugit tusagaanerlutsinneqalernissaq sakkugalugu sioorasaaruteqarnermik atuineq qallunaat tuniniaasarneq pillugu inatsisaanni § 1-imut akerliulluinnartutut isigimmagu. Pisumi aalajangersimasumi tassani pineqartoq tassaavoq suliffiup akiliisitsiniarnermik suliaqartup allakkamini nukingisaarutini paasisitsissutigisimammagu, akiliinngitsoorneq suliffiup qamutaataanik akiliisitsiniarnermi atortakkanik takunngitsuugassaanngitsumik orninneqarnermik nassataqarumaartoq.

Inuussutissarsiornermik suliffeqarfimmut namminersortumut tuniniaasarneq pillugu malittarisassanik taakkununnga assingusunik Kalaallit Nunaanni atuuttoqarpoq.

Naak tuniniaasarneq pillugu malittarisassat pisortat oqartussaatitaasa sulinerminnik ingerlatsineranni atorneqarneq ajoraluartut isumaqarpunga kommuni periaatsinik, suliffinnut namminersortunut atoqqusaanngitsunik soorunalimi atuisinnaanngitsoq.

Kiisalu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap malitsigaa ingerlatsinermi aalajangiinerit, innuttaasunut annertuumik sunniutillit, ingerlatsinermilu suliassanik sulissutiginninnerit annertuumik sunniutillit allaganngorlugit nalunaarutigineqartassasut.

Tunngavigisassaq kingulleq akiligassallip akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut aggeqquneqarnerata allaganngorlugu nalunaarutigineqartariaqarneranik nassataqarpoq, kisiannili tunngaviusoq pisortat akiliisitsiniartut nalunaarutissamik allakkerivikkoortinnissaanut taarsiullugu aatsisartumut aatinnissaanut toqqaanissaannik akornusiinngilaq.

Oqartussaasup akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissaq pillugu nalunaarummik aggeqqusissummilluunniit akiligassalimmut tunniussisoqarnissaanik aalajangernera aallaaviusutut oqaaseqaatissaqarfiginngilara, akiligassallip nalunaarummik tigusaqarneranut uppernarsaatissaqarnikkut paasinarsisitsinissaq siunertaappat.

Aammattaaq pisortat ingerlatsiviini suliffillip allanut nipangiussisussaatitaanera, suna ilisimasaq inatsisitigut imaluunniit aalajangersakkani atuuttuni allani tassaaneragaappat allanut oqaatigeqqunngisaq imaluunniit aamma pisariaqarpat isertuutissallugu pisortat inuinnaalluunniit soqutigisaat pingaaruteqartut pissutigalugit, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 27-anniittoq atuuppoq. Aalajangersagaq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 2, imm. 3, sulianut pisortat ingerlatsineranni suliarineqartunut tamanut atortuuvoq.

Nipangiussisussaatitaaneq pillugu malittarisassanut tunngasumik imaattut oqaatigaakka:

Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit nalilersinnaanngilara pissutsit, kommunip periaasianik misissuinissannut pissutissaqalersitsisimasut, kommunip sulisuisa nipangiussisussaanermik unioqqutitsinerannik toqqartumik nassataqarsimanersut.

Akileraartarnermi Pisortaqarfiup oqaaseqaataata imaattut oqaatiginissaannut pissutissaqartippaanga, tassalu kommunip periusaata, kisimiitillugu isigalugu innuttaasut tungaannut annertuumik sunniutillip, inatsisitigut tunngavissaqanngereernera pissutigalugu periutsip inatsisinut naapertuuttuunera eqqarsaatigalugu pingaartissinnaanngikkiga, periuseq illua'tungiliuttumik politiit akiligassalimmik sassartitsineranninngarnit annikinnerusumik sunniuteqarsimasutut isumaqarfigineqarsinnaanersoq.

Aammattaaq akiliisitsiniartartoq akiligassallit politiinut sassartinneqarnissaannik piumasaqarnissamut nalinginnaasumik tunngavissaqanngilaq, tassami taamatut sulissutiginninneq tunngavigisassat arlallit naammassineqarsimanissaannik piumasaqarfiummat, matumani pingaartumik akiligassalik akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarnissamut nammineerluni orniguteqqullugu aggeqquneqarsimassasoq, akiligassat akilersinniarlugit arsaarinnissuteqarnikkut akiliisitsiniarneq akiligassalik najuutsinnagu naammassineqarsinnaanngitsoq, pisortat aki-

ligassalimmut piumasaqaataat ima annertutigisut, politiinut sassartitsineq piumasaqaammut naapertuutissanani.

Ataatsimut eqikkaallunga isornartorsiortariaqarsoraara kommuni, akiligassallit suliffiinut nammineerluni saaffiginnissuteqarnertigut, akiligassallit akiligassat akilersinniarlugit arsaarinninnikkut akiliisitsiniarnissaq pillugu nalunaarutinik aggeqqusissutinilluunniit tunniussisarmat, inassuteqaatigaaralu periuseq taanna atorunnaarneqassasoq."

04 - 2 Suliffimmi aalajangersimasumik tapiiffigineqartarluni imminut aquttumi sulisoq pillugu aalajangernermik nammakkersuutaasumik oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaaneq.

Atorfimmi naalasseriitsuliorneq pissutigalugu mianersoqqusineq Suliffimmit nalunaarutigineqarsimasoq pillugu naammagittaalliuutip aalajangersimasumik suliarineqalernissaanik Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfiup itigartitsissuteqarsimanera Ombudsmandip isornartorsiorpaa. Pisortaqarfik isumaqarsimavoq pisortaqarfimmut naammagittaalliorsinnaalersinnani Suliffimmi pisortaasunut naammagittaalliortoqartussaasoq. Ombudsmandip tunngaviutippaa inatsisitigut tunngavissaqarnani Suliffiup iluani oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaaneq tassani eqqartorneqalersinnaanngitsoq, soorlulu aamma inatsisitigut tunngavissaqarnani oqartussaamut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaanermik atuinissaq sioqqullugu naammagittaalliuummik nalileeqqinnissaq pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaanngitsoq.*

Suliffiup aningaasanut inatsimmut atatillugu suliffittut ataatsitut nassuiagaanera Ombudsmandip pingaartissimavaa, suliffiullu Nuummi Nuullu avataani Suliffinnut assigiinngitsunut arlalinnut agguataagaanerata suliffiup inuussutissarsiornikkut sammisarisaanik ingerlatsinikkut aamma politikkikkut aalajangigaasumik siammarterinermut takussutissaasoq, Suliffiullu ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu oqartussaasunut minnerusunut arlalinnut agguataagaaneranut takussutissaanani.

Pisortaqarfik Suliffimmut oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliuutip aalajangersimasumik suliarinissaanut pisussaaffeqarpoq, taamaattumillu Ombudsmandip tamatumunnga peqatigitillugu inassuteqaatigaa, pisortaqarfiup naammagittaalliuut suliarilissagaa. (J.nr. 11.32.10.0./077-98)

---

*Suliffiup aqqa suliamik allaaserinninninni ilanngunneqanngilaq.

A allaffinnut 12. maj 1998-imi nammineq ornigulluni suliffimmit 31. marts 1998-imi mianersoqqussummik tunineqarsimanini naammagittaalliuutigaa. Mianersoqqussut makkunannga tunngavilersuuteqartinneqarpoq:

– A-p "suliassani artorai"
– A-p piffissaq suliffiusussatut aalajangersarsimasaq attaqqinngikkaa,
– A-p meeqqap napparsimanerani ulloq siulleq sulinngissinnaaneq pillugu malittarisassaq "atornerlussimagaa", immaqalu
– A-p sinniilluni pisinnaatsitsinermut malittarisassat atornerlussimagai.

Mianersoqqusissutip pissutissaqanngitsumik tunniunneqarnera A-p naammagittaalliuutigaa, matumani ilanngullugit siusinnerusukkut mianersoqqussummik tunineqarsimannginnini imaluunniit sulinermi naammassisaqarsinnaanermi naammagineqannginnera pillugu oqartoqarsimannginnera, mianersoqqussutip tunniunneqalinnginnerani oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarsimannginnini aamma mianersoqqussutip pisortaminiunngitsoq suleqamminilli "naligisaminit" tunniunneqarsimanera.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfimmut allakkatigut 6. april 1998-imeersutigut mianersoqqussut pineqartoq pillugu naammagittaalliuutimi aalajangersimasumik suliarinissaa pisortaqarfiup allakkatigut 28. april 1998-imeersutigut itigartitsissutigisimammagu, tamanna A-p naammagittaalliuutigaa.

Kiisalu suliffiup naammagittaalliuummut akissuteqarsimannginera A-p naammagittaalliuutigaa, tassami isumaqarami allakkat 28. april 1998-imeersut assilineri pisortaqarfiup suliffimmut nassiussimagai.

A 1. maj 1997-imi suliffiup qullersaqarfiani allatsitut atorfinitsinneqarpoq, immikkut isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu "pisortaanermik taassumaluunniit pisinnaatikkumaagaanik" pisortaqartussanngorlugu.

31. marts 1998-imi suliffik mianersoqqussummik A-mut nassiussivoq, "suliffik sinnerlugu ..., Pisortaagallartumit" atsiorneqarsimasumik.

Ulloq taanna mianersoqqussutip pineqartup tigunera uppernarsarlugu A atsiorpoq.

Mianersoqqussut pissutigalugu A atorfimminit 31. marts 1998-imi soraarniarpoq.

Tamatuma kingorna 6. april 1998-imi A pisortaqarfimmut imaattunik naammagittaalliuuteqarpoq "Att.: Naalakkersuisunut ilaasortaq Mikael Petersen"-imut ingerlatitaminik:

"Suliffimmi pisortaagallartoq ... pillugu.

Qulaani taaneqartup qaninnerpaamik qullersarimmatit saaffigaakkit, tassami allakkatigut mianersoqqussummut 31.03.98-imi tiguneqartumut tunngatillugu akissutikka pisortaagallartup ... oqaaseqaateqarfigiumanngimmagit.

...

Taamaattumik allakkatigut mianersoqqussummi tunngavilersuutitut atorneqartut paasiuminaatsillugillu akuersaarsinnaanngilakka, mianersoqqussummi tunngavissaqaranilu pissutissaqanngitsunik uannik inuttut pasilliinerusoq erseqqimmat, uanga sunik pissuteqarneranik nalusannik.

...

Allakkatigut mianersoqqussut taanna aallaqqaatiminit naggatiminut **nikassaarpaluttumik ajuallannartumillu** nipilimmik allanneqarsimavoq, taamaattumillu qanoq iliuuseqarfigineqartariaqarluni.

Pappiarat uannut tunngassuteqartut siunissami suliffinni qaffakkiartuaarnissara eqqarsaatigalugu uanga sulisorineqarninnut tunngasumik allagaatiniinnissaat akuerisinnaannginnakku mianersoqqussutip tunniunneqartup **ilumuunnginnerarneqarnissaa utoqqatsisoqarnissaalu**, taamatuttaarlu qaammatini pingasuni akissarsiassat amerlaqataannik **taarsiivigineqarnissara** pingaartippara – takuuk immikkut isumaqatigiissummi 03. april 1997-imeersumi qaammammusiassatut aalajangiussimasat – taakkulu ataqqinassutsimut taama nikanarsaataatigisumik naliliilluni pineqarnernut taamaattunut naleqqutissapput.

Qulaani eqqartorneqartut misiutigineqarunnaarpata tamatumunnga atatillugu qanoq iliuuseqartoqaqqissanngilaq.

...

Assilinera uunga: Pisortaagallartoq ... Suliffik."

A-p allagai pisortaqarfiup 28. april 1998-imi ima akissuteqarfigai:

"Illit Suliffiullu akunnissinni suliassaq sulisoqarnermut tunngasoq pillugu Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Naalakkersuisumut Mikael Petersenimut 6. april 1998-imi allakkatit innersuussutigineqarput. Allakkanni tikkuarneqarput allakkatigut mianersoqqussummi oqaaseqaatit ataqqinassutsimut nikanarsaataasut allanneqarsimasut, Pisortaqarfillu iliuuseqarnikkut akuliunnissaanik qinnuigineqarluni.

Suliffik suliffeqarfiuvoq tapiiffigineqartartoq imminut aquttoq. Suliffeqarfik taamaattoq Pisortaqarfimmut atannginngikkaluarpoq, suliffeqarfiullunili namminersortoq arlalitsigut oqartussaaffiligaasoq. Aaqqissuussaaneq, allaffissornikkut aqutsineq aningaasaqarnermillu aqutsineq ingerlatsinermi suliassat suliffeqarfimmut suliassanngortinneqarsimasut sinaakkutaasa iluanni Suliffiup namminneq isumagisaraa. Naalakkersuisut aamma sulisup kattuffittut ilaasortaaffiata akissarsiat pillugit isumaqatiginninniuteqarsinnaatitaasup akornanni isumaqatigiissut atuuttoq tunngavigalugu sulisunik atorfinitsitsisarneq soraarsitsitsisarnerlu suliffeqarfiup suliassaasa ilagaat. Suliffiup qullersaqarfiata isumaqatigiissutip sinaakkutassarititaasa iluanni sulianik aqutsinissamut agguataarinissamullu piginnaatitaaffik tigummivaa.

Mianersoqqussutitut tunniunneqartup imarisai pillugit naammagittaalliuut saqqummiunneqartoq siullermik Suliffimmut ingerlatinneqaqqaartussaavoq, tassami naammagittaalliuut Pisortaqarfiup toqqartumik suliassarinngimmagu. Aammattaaq sulianut tunngatillugu kattuffimmit ilaasortaaffigisamit ikiorneqarsinnaaneq periarfissaavoq. Suliffiup qullersaqarfiata aalajangiinera naammagittaalliuutigissallugu pissutissaqarpat naammagittaalliuut taanna Pisortaqarfimmut suliassanngortillugu ingerlatinneqarsinnaavoq."

Suliassaq taanna pillugu Pisortaqarfik 27. august 1998-imi oqaaseqaatinik imaattunik pissarsivigaara:

"Ombudsmandip allagaa 1998-imi majip 25-neersoq innersuussutigalugit, tassani qulaani pineqartup qanoq iliorluni ingerlanneqarsimaneranik pisortaqarfik nassuiaateqaqquneqarpoq kiisalu Suliffik allakkatigut akissuteqaqqullugu pisortaqarfiup piumaffigisimaneraa. Ilanngullugu A-p saaffiginnissutaata 1998-imi apriilip arfernaneersup qanoq iliorluni ingerlanneqarsimaneranut tunngasoq nassiuteqqullugu pisortaqarfik qinnuigineqarpoq.

Sulinngiffeqarsimanermik pissuteqartumik aatsaat maannakkut suliaq uterfigeqqissinnaalersimallugu ajuusaarutigissavarput.

A Naalakkersuisumut allakkatigut 1998-imi apriilip arfernani saaffiginnippoq. Pisortaqarfiup 28. april 1998-imi saaffiginnissut suliaraa.

1998-imi apriilip arfernani A-p saaffiginnissutaata suliarineqarnera eqqarsaatigalugu Suliffik sinnerlugu Pisortaqarfik isorinniffissatut qullersaqarfiutinneqarpoq, taamaalilluni naammagittaalliuut pisortaqarfimmut suliaritittussanngorlugu nassiutinnginnerani Suliffik pillugu naammagittaalliuutaasinnaasut nungoreersimasariaqarlutik. Pisortaqarfimmut sanilliullugu suliffeqarfiup nammineerluni ingerlatsinera aallaavigalugu suliassamik suliarinnittoqarpoq.

Pisortaqarfiup kingusinnerusukkut paasivaa naammagittaalliuut suliassamik ingerlatsineq pillugu inatsit § 7, imm. 2 naapertorlugu toqqaannarlugu Suliffimmut suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqinneqarsinnaasimagaluartoq.

Suliffeqarfiit namminersortitat Suliffik 1 aamma Suliffik 2 pisortaqarfiullu akornanni periuserineqartoq allakkiami ilanngullugu nassiunneqartumi 1997-imi novembarip 23-aneersumi ersarissarneqarpoq.

Soorlu allakkiami takuneqarsinnaasoq pisortaqarfimmit aallartitat inatsisitigut pisussaaffilerneqarsimanngitsunit suliffeqarfiup pisinnaatitaaffiinut tunngasut isumagineqarput. Suliffeqarfik pisortaqarfimmut toqqaannartumik atanngilaq, pisortaqarfimmulli sanilliulluni nammineq sinaakkusersuilluni pisussaaffeqarlunilu nammineerluni oqartussaaffilittut ingerlatsiviulluni, soorlu sulisoqarnermut aningaasaqarnermilu aqutsinermut tunngasut eqqarsaatigalugit. Pisortaqarfik qullersaalluni ingerlatsiviuvoq suliffeqarfillu qulliunerusutut pisortaaffigalugu. Suliffiup isumagineqartussanngortinneqarsimasut suliassiissutillu ingerlattarnerai nakkutigissallugu pisortaqarfiup suliassaraa.

A-p saaffiginnissutini 1998-imi apriilip arfernaneersoq pisortaqarfimmit ingerlanneqarsimannginnerarlugu naammagittaalliuutaa paatsuungassutigaarput, pissutigalugu A 1998-imi apriilip 28-ani toqqaannartumik allakkatigut akissuteqarfigineqarsimammat. Ilanngullugu erseqqissaatigineqassaaq saaffiginnissutip suliarineqarsimanera aammattaaq A-p paasisimassagaa, tassami suliaq oqaloqatiginnissutigiartorlugu Suliffimmut 1998-imi apriilip 30-ani naammineerluni saaffiginnimmat. Ilisimasat naapertorlugit Inatsisartunut ilaasortamut saaffiginnissutimi akineqarnissaanik A-p Suliffik piumaffigisimanngilaa.

...

A-p allakkatut saaffiginnissutaa 1998-imi apriilip arfernaneersoq ilanngullugu nassiunneqarpoq." (Pisortaqarfimmit kalaallisuungortitaavoq.)

Allakkiami 23. november 1998-imeersumi pisortaqarfiup innersuussutigisaani imatut allassimasoqarpoq:

"Suliffiup 1-ip, Suliffiup 2-p naalakkersuisoqarfiullu/pisortaqarfiullu oqartussaasutut qulliunerusut inissisimasup akornanni pissutsit pisinnaatitaanermut akisussaaffimmullu tunngasut pillugit allakkiaq.

Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi 19. december 1986-imeersumi GTO-p Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarneranut tunngassuteqartumik makku aalajangersarneqarsimapput:

...

...

...

1987-ip kingorna aaqqissuussaanikkut, ingerlatsinikkut aqutsinikkullu allanngortiterisoqangaatsiarsimavoq. Ullumikkut Suliffik Suliffillu Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaattut tapiiffigineqartarlutik imminnut aquttutut taaneqartarput, taakkulu Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfimmut atasuupput.

Pisortaqarfiup suliffeqarfiullu tapiiffigineqartarluni imminut aquttup akornanni pisinnaatitaanermut tunngasut aalajangersarniarnerat ataatsimut isigalugu ajornakusoortorujussuuvoq, tassami taaguut "suliffeqarfik taapiiffigineqarluni imminut aquttoq" aningaasaliissuteqartarnermut tunngasuummat.

...

Aningaasaliissuteqartarnermi inatsiseqartitsinermut tunngasut.

Taaguummi tassaniippoq aningaasaliissuteqartarnermi inatsisinut tunngasoq tassaasoq suliffeqarfiup tapiiffigineqartarluni imminut aquttup aningaasanut inatsimmi ingerlatsinermut ilanngaatissat ilanngaatigeerlugit aningaasaliissutaasunit aammalu sanaartugassanut aningaasaliissuteqarnermi atuinissamut malittarisassat nalinginnaasut malillugit aqunneqarnera.

Tapiiffigineqarnermi aningaasaliissutit taakku qanoq atorneqarnissaat aallaavittut suliffeqarfimmut namminermut isumagisassanngortitaavoq, suliffeqarfilli aningaasaliissuteqarnermi suliassat suut suliffeqarfimmit tassannga suliarineqarnissaannik piumasaqaataasunit qilersugaavoq. Taamaalilluni suliffeqarfik tapiiffigineqartarluni imminut aquttoq ukiumoortumik ingerlatsinermut missingersuutit ilaanni ataasiakkaani piumasarineqartut eqqortinnissaannut landskarsip tungaanut pisussaaffiligaanngilaq, ingerlatsinermulli aningaasaliissutit tamaasa ataatsimut isigalugit akisussaaffigalugit.

...

Ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermut tunngasut pillugit.

Suliffeqarfik tapiiffigineqartarluni imminut aquttoq pisortaqarfiup iluani ingerlatsinermi oqartussaasutut nammineq ingerlasutut isigineqarpoq. Suliffeqarfik pisortaqarfiup ilaginngilaa.

Pisortaqarfiup qullersariiaartumik inissitsitersimaneq tunngavigalugu aammalu ilitsersuisinnaanermut pisinnaatitaaffii inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik suliassamik isumaginnittussanngortitaanermik tunngaveqarluni imaluunniit inatsit naapertorlugu pisinnaatitaanermik aalajangersaanermik tunngaveqarluni pisinnaapput.

Suliffiup pisinnaatitaanera pisortaqarfiup inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik suliassanik suliarinnittussanngortitaaneranik tunngaveqarpoq.

...

Pisortaqarfiup, ingerlatsinermi qullersatut oqartussaasuusup, suliffeqarfiup siulersorneqarnera suliffeqarfiullu tapiiffigineqartarluni imminut aquttup ingerlanneqarnera pingaarnerusutigut isumagisarivaa suliffeqarfiullu ingerlatassanik suliassiissutigineqartunillu ingerlatsineranik nakkutilliisuulluni.

Assersuutigalugu suliffeqarfimmi tassani pisortatut qullersaasumik atorfinitsitsilernermi aamma soraarsitsinermi pisortaqarfik Naalakkersuisunut aalajangiiffigineqartussamik inassuteqaateqartarpoq. Suliffeqarfimmi sulisut allat suliffeqarfiup pisortaanit atorfinitsinneqartarlutillu soraarsinneqartarput, Naalakkersuisut kattuffiullu pineqartup akissarsiat pillugit isumaqatigiinniarsinnaatitaasup akornanni isumaqatigiissutit atuuttut malillugit.

Suliffeqarfiup tapiiffigineqartarluni imminut aquttup aaqqissuussaaneq, aqutsineq suliffeqarfiullu ingerlatsinikkut sanaartugassatigullu aningaasaqarnikkut aqutsinera aammattaaq nammineq isumagisarai.

Taakku saniatigut pisortaqarfiup suliffeqarfiullu tapiiffigineqartarluni imminut aquttup akornanni ilitsersuuteqarlunilu pisinnaatitaaneq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsinnaavoq. Assersuutigalugu suliffiup ... pillugit pisortaqarfiup Suliffimmut ilitsersuutai taaneqarsinnaapput.

..."

Tamatuma kingorna imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

"31.marts 1998-imi mianersoqqussut tunniunneqartoq pillugu naammagittaalliuummut:

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi § 6, imm. 3, naapertorlugu aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut oqartussaasoq qulliunerusoq taanna suliami aalajangeereersimatinnagu suliarisinnaanngilakka.

Tamanna tunngavigalugu mianersoqqussut pillugu A-p naammagittaalliuutaata suliarinissaa itigartitsissutigaara, tassami tulliuttuni takuneqarsinnaasutut matumunnga peqatigitillugu inassutigigakku, pisortaqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliuuteqarfiusinnaasutut naammagittaalliuut aalajangersimasumik suliarilissagaa.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfik qinnuigaara mianersoqqussutip aqqutissat atorfigisamut atasut aqqutigalugit toqartuunngitsumillu imminut nalunaarutigineqarnera aammalu mianersoqqussutip imminut tunniunneqannginnerani oqaaseqaateqarnissaminut Suliffiup periarfissiisimannginnera pillugit A-p uannut naammagittaalliuutaa suliareqqullugu.

A-p 6. april 1998-imi naammagittaalliuutaanik pisortaqarfiup suliaqarnissamik 28. april 1998-imi itigartitsinera pillugu naammagittaalliuummut:

Pisortaqarfiup naammagittaalliuutip suliarinissaanik itigartitsissuteqarnini imatut tunngavilersorpaa, A-p mianersoqquneqarnissaanik Suliffiup 31. marts 1998-imi aalajangiinera pillugu naammagittaalliuut Suliffiup qullersaqarfianit aalajangiiffigineqaqqaartinnagu pisortaqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaanngitsoq.

Pisortaqarfiup tunngavilersuutaa imatut paasisariaqarpara, tassalu pisortaqarfiup naatsorsuutigigaa Suliffiup iluani oqartussaasunik qulliunerusunik naammagittaalliorfissaqartoq suli atorneqarsimanngitsumik.

Tamatuma imaattunik oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqartippaanga:

Mianersoqqussut A-mut 31. marts 1998-imi tunniunneqartoq A tassaavoq sulisoqarnikkut aalajangiineq nammakkersuutaasoq, ingerlatsinermilu inatsiseqartitsinermi aalajangiinerup qanoq isumaqartinneqarneranut atasoq.

Suliffik ingerlatsinermi nammineq oqartussatut, pisortaqarfiup qullersarisatut nakkutilliinikkut ilitsersuinikkullu pisinnaatitaaffiata ataanni inissisimaneranik pisortaqarfiup isumaqarnera isumaqatigaara.

Ingerlatsinermi inatsiseqartitsinermi tunngaviusutut atuuppoq, taannalu malillugu ingerlatsinermi oqartussaasup nammineerluni oqartussaassuseqartup aqutsinikkut appasinnerusumik inissisimasup aalajangiineri ingerlatsinermi oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Oqartussat qitiusumik aqutsisoqarfiup allersarisai eqqarsaatigalugit taakku aalajangiineri pisortaqarfimmut ministeriaqarfimmulluunniit taakku qullersarisaannut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput, Namminersornerullutillu Oqartussat tassani eqqarsaatigineqarmata naammagit-

taalliorfigineqartussat tassaapput Naalakkersuisut, pisortaqarfik susassaqartoq oqartussaasutut qulliunerusutut inissisimasoq aqqutigalugu.

Taamaattumik Suliffiup aalajangiinerisa pisortaqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaanerannik pisortaqarfiup isumaqarnera ilalersinnaavara.

Kisiannili Suliffiup ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq tunngavigalugu aalajangigaasa, aalajangiinerup pisortaqarfimmut naammagittaalliuutigineqalinnginnerani, suliffeqarfimmi tassanerpiaq oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarnissaannik pisussaaffeqartoqarneranik oqartoqarnera isumaqatiginngilara.

Taamaammat isumaqarpunga Suliffiup sulisoqarnermut tunngasutigut aalajangigai tassaasut suliffeqarfik tamaat sinnerlugu aalajangiinerit, tassami sulisoqarnermut tunngasutigut aalajangiineq suliffeqarfiup qullersarisaanit aalajangiinerunani allanilli aalajangiineruppat, suliffeqarfiup iluani sulisunut imaluunniit illoqarfiit Nuup avataaniittut arlaanni suliffimmut ingerlatsiviusumut, Suliffiup suliffeqarfimmik ingerlatsivigisaanut, suliassamik isumaginnittussanngortitsinermut ersiutaammat.

Matumani pingaartippara suliffik aningaasanut inatsimmi suliffeqarfittut ataatsitut isigineqarmat, aammalu suliffeqarfiup Nuup avataani Suliffinnut arlalinnut agguataarneqarsimaneratigut ingerlatsinikkut naalaakkersugaanikkullu aalajangigaalluni suliffeqarfiup ingerlataanik siammartiterinermut takussutissaammat, taamaammallu Suliffiup ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq tunngavigalugu oqartussanut alliunerusunut assigiinngitsunut arlalinnut agguataarneqarneranut takussutissaanani.

Suliffimmi tamatumuunakkullu suliffeqarfimmi pisortaasut sinnerlugit aalajangiisoqaraangat, tassani pissutsit pissusissamisoornerat malillugu aalajangiineq, oqartussaasup alliunerusup aalajangiinera oqartussaasunut qulliunerusunut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq pineqarneq ajorpoq.

Tassalu matuma kingorna A-p pisortaqarfimmut naammagittaalliuuteqannginnermini Suliffimmut naammagittaalliuuteqarnissaminut innersuunneqarsimanera tassaalerpoq pisortaqarfimmut naammagittaalliuuteqarsinnaanerup atorneqalinginnerani naammagittaalliuutip naliliiffigeqqinneqarnissaanik piumasaqaateqarnermut ersiutaasoq.

Oqartussaasunut qulliunerusunut maammagittaalliuuteqarsinaanermik atuinissaq sioqqullugu naammagittaalliuummik naliliiffiginneqqinnissamik piumasaqaateqarneq inatsisitigut tunngavissaqartariaqarpoq.

Inatsitigut tunngavissamik taamaattumik peqarsorinanngimmat isumaqarpunga pisortaqarfik, naammagittaalliuutip Suliffimmut ingerlateqqinneqaqqaartussaaneranik innersuussilluni, A-p naammagittaalliuutaata suliarinissaanik itigartitsissuteqarnissaminut pisussaasimanngitsoq.

Taamaammat ajuusaarnarluinnartuusoraara pisortaqarfik inatsisitigut tunngavissaqarnani A-p naammagittaalliuutaanik suliarinnikkumasimanngimmat, matumunngalu peqatigitillugu inassutigaara A-p 6. april 1998-

imi pisortaqarfimmut naammagittaalliuutaa eqqarsaatigalugu naammagittaalliuutip aalajangiivigineqarnissaa siunertaralugu pisortaqarfiup suliaq suliareqqissagaa.

Aammattaaq pisortaqarfiup oqaaseqaataata 27. august 1998-imeersup oqartariaqalersippaanga suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, pisortaqarfiup innersuussutigisaa, tassaaginnanngimmat aalajangersagaq oqartussap saaffiginnissummik oqartussamut allamut ingerlatseqqiinissaanut periarfissiisoq.

Suliffik A-p naammagittaalliuutaanik suliarinninnissamut oqartussatut eqqortutut pisortaqarfiup isigisimaguniuk pisortaqarfik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7 imm. 2 tunngavigalugu nammineq suliniuteqarnermigut suliassap Suliffimmi suliarisassanngorlugu nassiunnissaanut sapinngisamik annertunerpaamik pisussaaffeqarpoq.

Aammattaaq pisortaqarfiup A-p naammagittaalliuutaata suliarinissaanik itigartitsissuteqarneranit erserpoq pisortaqarfiup tunngavilersuutimi ilaattut Suliffiup sulisitsisutut pisinnaatitaaffii innersuussutigisimagai: "Naalakkersuisut kattuffiullu akissarsiat pillugit isumaqatigiinniarsinnaatitaasup akornanni isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit".

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24 malillugu aalajangiinermut tunngavilersuineq inatsisini malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigineqarsimasunut innersuussinermik imaqassaaq.

Malittarisassat taakku malillugit aalajangiineq allaffissornikkut naliliinermik tunngaveqarpat tunngavilersuutini pingaartitassat pingaarnerit, naliliinermi aalajangiisuusimasut, aamma ilanngullugit taaneqassapput.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuisoqarnissaanik piumasaqaat aatsaat tunngavilersuut tamakkiisumik matussutissiisuuppat eqqortinneqarsimassaaq. Taamaammat tunngavilersuut paasinerluutaasussaanngilaq imaluunniit oqaasertalersugaanermigut paatsoorneqarsinnaasumik ilusilersugaassanani.

Suliami matumani Naalakkersuisut ataatsimoortumik isumaqatigiissutaat pisortaqarfiup innersuussutigisimavai, naak A nammineq isumaqatigiissuteqarnini tunngavigalugu atorfinitsinneqarsimagaluartoq.

Taamaattumik isumaqarpunga isumaqatigiissutinut atuuttunut innersuussineq paasinerluutaasinnaasoq, tassami taamatut innersuussinerup A ima isumaqalersissinnaammagu naammagittaalliuutini malittarisassat allat atorfinitsinneqarnerminut tunngasuunngitsut malillugit aalajangiivigineqarniartoq.

Taamaattumik isumaqarpunga pisortaqarfiup malittarisassanut isumaqatigiissutitigut aalajangersarneqarsimasunut innersuussinera pitsaanngitsuusoq.

<u>A-p naammagittaalliuutaata 6. april 1998-imeersup Suliffimmit suliarineqarsimannginnera pillugu naammagittaalliuummut:</u>

A-p naammagittaalliuutaata 6. april 1998-imeersup suliarinissaanut pisortaqarfik pisussaaffeqartoq isumaqarama Suliffiup namminneq suliniu-

teqarnermigut imaluunniit pisortaqarfiup A-mut allagaasa 28. april 1998-imeersut kingunerisaannik suliamik suliarinneqqittariaqarsimagaluarnersut misissussallugu tunngavissaqarsorinngilara, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6 imm. 4.

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6 imm. 4 malillugu naammagittaalliuut misissuinissamut naammattumik tunngavissaqartitsinersoq uanga nammineq aalajangigassaraara.

Naggasiutaasumik oqaaseqaatit.

Allakkanni 26. maj 1998-imeersuni pisortaqarfik qinnuigaara suliassaq j.nr. 1-23-10, A-p allagaasa 6. april 1998-imeersut suliarineqarneranni atorneqarsimasoq misissugassanngorlugu maanga nassiuteqqullugu.

Kisiannili pisortaqarfiup oqaaseqaatiminut 27. august 1998-imeersunut ilanngullugit suliami allagaatit ataasiakkaat assilineri kisiisa nassiuppai.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigissavara Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 tunngavigalugu pisortaqarfik pisussaammat paasissutissanik nalunaarfigissallunga aammalu uppernarsaatissanik allattaavinnillu atorfiga naapertorlugu piumasarisannik saqqummiussiffigissallunga.

Taamaattorli tamatumunnga atatillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga, tassami paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit A-p naammagittaalliuutaanut isummernissannut naammattunik tunngavissaqarsorigama.

Naggataatigut pisortaqarfik qinnuigaara suliap suliareqqinneqarnermini qanoq inerneqarneranik paasissutisseqqullunga.

Immikkut allagaqarnikkut allakkallu ukua assilinerisigut naammagittaalliortoq suliamik paasinninnera pillugu paasissutissippara."

Suliap suliareqqinneqarnerata inernera pillugu pisortaqarfiup paasissutissiissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimanngilanga.

04 - 3 Suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qinnuteqaatinik suliaqarnermi suliap suliarineranik sivisunaarsineq.

Suliami, Ombudsmandip nammineerluni misissuiffigisimasaani, kommuni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 16 naapertorlugu akissuteqarnissamut piffissarititamik ullunik 10-nik sivisussusilimmik malinnissimannginerarlugu isornartorsiorneqarpoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik, suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu suliami oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfiusinnaasutut, suliamik naammattumik sukkassusilimmik suliaqarsimannginnerarlugu isornartorsiorpaa, tassami suliami allagaatinik paasitinneqarsinaatitaaneq

pillugu suliat oqartussasuni qulliunerusuni naammagittaalliorfiusinnaasumi sukkasuumik suliarineqarnissaannik piumasaqaateqartoqarsinnaammat, inatsimmi oqaatigineqartumi aalajangersagaq oqartussaasup qulliunerusup naammagittaalliorfiusinnaasup suliamik suliaqarneranut atuutinngikkaluaraangalluunniit. (J.nr. 11.73.-10.2./75-98)

A-p aamma B-p ernersiamik C-p sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmit sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmut allamut nuutsinneqarnissaanik qinnuteqaatimik kommunimit suliarineqarneranut atatillugu pissutsit arlallit naammagittaalliuutigaat.

Naammagittaalliuummi pineqartut ilaat tassaavoq paasissutissanik ernersiaminnut, ernersiartaarinissaa sioqqullugu pisimasunut tunngasunik kommunip isumaginninnermik ingerlatsiviata pigisaanik paasitinneqarnissaminnik qinnuteeqaatip kommunimit itigartinneqarsimanera.

Ernersiaasup pissutsit sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmi atugai pillugit kommunip aalajangiineranut naammagittaaliuutip suliarineqarnissaa 28. marts 1996-imi itigartitsissutigineqarpoq, allaffissornermi aqutsinikkut naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissaq atorneqarsimanngimmat, suliarlu kommunimut suliarisassanngorlugu nassiunneqarluni.

Tamatuma kingorna suliaq kommunip isumaginninnermut ataatsimiititaliaani kommunalbestyrelsimilu suliarineqarpoq, tamatumalu kingorna A aamma B Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliorput, tassanilu 10. marts 1997-imi aalajangiisoqarluni.

Tamatuma kingorna A-p aamma B-p allakkatigut 29. april 1997-imeersutigut nalunaarfigaannga naammagittaalliuummi pineqartut ilarpaalui tunuartinneqarsimasut, matumani suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik kissaatigisap itigartinneqarneranut naammagittaalliuut ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Suliarli misissoreerlugu aalajangerpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5, suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik itigartinneqarneranik naammagittaalliuutip kommunimit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarinninnerannik immikkut misissuineq aallartinniarlugu, tamannalu kommunimut aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut allakkatigut 6. maj 1998-imeersutigut nalunaarutigaara.

Suliami imaattut pineqarput:

A-p aamma B-p maanga naammagittaalliuutaanni paasitinneqarnissaq pillugu qinnuteqaataasimasut pillugit makku oqaatigineqarput:

"C-mut atatillugu allagaatit C-p uatsinnut pinnginnerani (inuunini tamarluinnangajaat pisortat ataanniissimavoq) pigineqarsinnaasut qinnutigisaqattaartaraluarpavut. Paaqqutarinninnerput pisortatigoortumik aaqqinneqanngikkallarmalli børnehjemmi ... arlaleriarluta oqaloqatigisarsimagaluarparput - ilaatigut alianartunik misigisaqarsimasinnaanera paasiniarlugu, paasinissaanut ikiornissaanullu iluaqutigisinnaasatsinnik.

Paaqqutarinninnermut immikkoortortaqarfimmit pulaarteqartarnitsinni tamatigut paasissutissat taakku piumasarsimagaluarpavut (kingullermik 05/09-95-imi, tamannalu angerlarsimaffimmut pulaarneq pillugu nalunaarusiami aamma takuneqarsinnaavoq. Tamatuma angerlarsimaffimmut pulaarneq pillugu nalunaarusiami 16/03-94-imeersumi takuneqarsinnaannginnera kukkuneruvoq. Pulaarnerullumi taassuma kingorna ullut marluk qaangiuttut paaqqutarinninnermut immikkoortortaqarfiup faxi ...mi isumaginninnermik ingerlatsivimmut nassiuppaa, suliami allagaatit nassiunneqarnissaat qinnutigalugu. Tamatuma kingorna taakku nukingisaarutigineqarsimanersut takusinnaanngilarput.)" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Kommunip uannut akissutaani 23. april 1996-imeersumi imatut allassimasoqarpoq:

"...

Allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip akineqannginnera pillugu ...:

Angajoqqaarsiat allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut akissut massakkut tigusimalerpaat.

Nalunaarfigineqarput meerarsiamik siusinnerusukkut inuunera pillugu allagaatinik paasitinneqarnissaminnut akuerineqarsinnaanngitsut, tassami paasissutissat taamaattut inummut namminermut tunngasorpiaammata, kiisalu angajoqqaarsiaasut angajoqqaatut oqartussaassuseqartuunngimmata nakkutilliisuunatilluunniit. Allakkat bilagitut ilanngunneqarput." (Atorfeqarfimmi nutsigaq).

A-mut B-mullu allakkani ullormi tassanngaanneersuni imatut allassimasoqarpoq:

"C-p ilissinnut pinngikkallarnermini inuunera pillugu allagaatinik paasitinneqarnissarsi siusinnerusukkut qinnutigisimavarsi.

Tamanna itigartinneqarpoq, tassami ilissi tassunga nakkutilliisuunasiluunniit angajoqqaatut oqartussaassuseqartuunnginnassi, taamalu C-p inuunera pillugu allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanasi, angajoqqaatut oqartussaassuseqartuusoq akuersissuteqariinngippat, paasissutissammi inummut namminermut tunngassuteqartuummata.

Taamatut aalajangerneq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 4 tunngavigalugu pivoq, tak. § 12, imm. 1-imi oqaaseqatigiit siulliit.

Aalajangiineq allakkat tiguneqarnerannit kingusinnerpaamik sap. ak. sisamat qaangiutsinnagit kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Allakkatigut 28. april 1996-imeersutigut A-p aamma B-p aalajangiineq naammagittaalliuutigaat, imatut oqarlutik:

"...

Taamatut oqaaseqarluta suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaannginnitsinnik aalajangiineq naammagittaalliuutiginiarparput - tassami suliamilluunniit ingerlataqartoq peqatigalugu C-p siusinnersukkut inuunerani pisimasut pingaarnerit misissuataarusukkaluaratsigit.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Allakkatigut 6. august 1996-imeersutigut A aamma B akineqarnissaminnik nukingisaaruteqarput.

Isumaginninnermut ataatsimiititaliaq A-mut aamma B-mut 2. september 1996-imi ilaatigut imatut allappoq:

"...

C-p siusinnerusukkut inuuneranik paasissutissat eqqarsaatigalugit isumaginninnermik ingerlatsivik nipangiussisimasussaatitaavoq. Taamatut nipangiussisimasussaatitaaneq Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinaatitaaneq pillugu inatsit 1. januar 1995-imi atuutilinngikkallarmalli isumaginninnermik ingerlatsivik aamma nipangiussisimasussaatitaavoq.

Taamaattumik paasissutissanik piumallusi siullermik saaffiginnikkassili tamanna pillugu ilisimatinneqarsimannginnersi ajuusaarnartorujussuuvoq.

Paasitinneqarsinnaanermik C-p anaanaanit akuersissummik pissarsiniarnissamut periarfissaq ilissi nammineq taavarsi. Periarfissaq taanna ilissi nammineerlusi soorunalimi suli atorsinnaavarsi.

Suliamik ingerlatsisoq peqatigalugu C-p inuunerani pisimasut pingaarnerit pillugit paasitinneqarumallusi qinnuteqaatersi akuerineqarpoq, naak allagaatinik paasitinneqarnissamik akuerineqarnissassinnut periarfissaqanngikkaluartoq. Ilaqutariit meerarsiaqartut pillugit immikkoortortaqarfik tamanna pillugu attaveqarfigisinnaavarsi.

C-p inuunerani pisimasut pingaarnerusut misissornissaannut periarfissinneqarussi allagaatinik paasitinneqarnissamik itigartinneqarnissi naammagittaalliuutiginera suli aalajangiusimanerissi allakkassinni erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik apeqqut taanna pillugu erseqqissumik nalunaaruteqaqqullusi qinnuigineqarpusi.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

A aamma B kommunimut 16. september 1996-imi imatut allapput:

"C-p inuunerani pisimasut pingaarnerit suliamik ingerlatsisoq peqatigalugu misissornissaannut neqeroorut atorusupparput - tamannali pillugu ilaqutariit meerarsiaqartut pillugit immikkoortortaqarfimmut saaffiginninniarpugut.

Aammattaaq naammagittaalliuuteqarnerput angajoqqaarsiatut aalajangiusimassallugu kissaatigaarput, tassalu suliami allagaatinik toqqaannartumik paasitinneqarsinnaatitaajumagatta, tamannalu angajoqqaarsiatut ilinniartinneqarsinnaanermut atatillugu isigineqassaaq - tassami illua'tungiusutut ullumikkormit annertunerusumik naligiissitaanerulluta ilaatinneqarnissarput kissaatigigatsigu!" (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Isumaginninnermut ataatsimiititaliap 2. oktober 1996-imi ataatsimiinnerani allaffissornikkut aqutsinerup tungaanit inassutigineqarpoq itigartitsineq aalajangiusimaneqassasoq, suliallu suliarineqarnera pillugu imatut allassimasoqarpoq:

"...

Allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatiminnut allaffissornikkut aqutsisoqarfimmit itigartitsineq aappariit 23. april 1996-imi tiguaat. Allakkani 28. april '96-imeersuni taanna naammagittaalliuutigineqarpoq. Kukkusoqarnera pissutigalugu naammagittaalliuut aatsaat september '96-imi suliarineqarpoq.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Tamatumna kingorna itigartitsineq isumaginninnermut ataatsimiititaliap 2. oktober 1996-imi ataatsimiinnermini aalajangiusimaannarpaa, tamatumunngalu atatillugu A-mut aamma B-mut 4. oktober 1996-imi imatut allalluni:

"Allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaatip allaffissornikkut aqutsisoqarfimmit itigartinneqarnera pillugu naammagittaalliuut 28. april 1996-imeersoq aamma 16. september 1996-imeersoq isumaginninnermut ataatsimiititaliap 2. oktober 1996-imi ataatsimiinnermini suliarai, suliami meerarsiamut C-mut tunngasumi ...

...

Allakkasi 16. september 1996-imeersut eqqarsaatigalugit suliaq kommunalbestyrelsip ataatsimiinnerani aggersumi siullermi suliarisassanngorlugu nassiunneqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Itigartitsineq kommunalbestyrelsip 11. november 1996-imi ataatsimiinnermini atortussanngortippaa.

Kommunalbestyrelsip ataatsimiinneranut inassuteqaammi isumaginninnermut ataatsimiititaliamut inassuteqaat qulaani taaneqartoq nangillugu taaneqarpoq.

Tamatuma kingorna itigartitsineq kommunalbestyrelsip allakkatigut 28. november 1996-imeersutigut A-mut aamma B-mut nalunaarutigaa.

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera A-p aamma B-p Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut allakkatigut 8. december 1996-imeersutigut naammagittaalliuutigaat.

Naammagittaalliuuteqartarfiup allattoqarfiata allakkatigut 11. januar 1997-i-meersutigut "TUAVIORTUT"-nik nalunaarneqarsimasutigut suliami paasissutissanik kommuni qinnuigaa.

Allakkatigut 27. januar 1997-imeersutigut Naammagittaalliuuteqartarfimmit 28. januar 1997-imi tiguneqartutigut Naammagittaalliuuteqartarfiup saaffiginnissutaa kommunip akivaa.

Allakkatigut 10. marts 1997-imeersutigut Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup A aamma B nalunaarfigai kommunalbestyrelsip aalajangiinera Naammagittaalliuuteqartarfiup atortussanngortikkaa, tamatumunngalu peqatigitillugu ernersiamik sunngiffimmi sammisisassaqartitsivimmiitinneqarnera pillugu A-p aamma B-p naammagittaalliuutaat isummerfigaa.

Suliamik suliarinninninni oqartussanik allaffigeqatiginnittarnerit makku ingerlassimavakka:

Allakkatigut 12. maj 1998-imeersutigut Naammagittaalliuuteqartarfiup nalunaarfigaanga suliap ingerlasimaneranik allaaserinninneq Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerani tamatumunngalu inassuteqaammi takuneqarsinnaasoq tunngavigineqarsimasoq.

Kommunip nassuiaat una 11. september 1998-imi uannut nassiuppaa:

"Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip kommunimit suliarineqarnerata ingerlanera nassuiaqquneqarsimavoq, matumani piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq, qinnuteqaammut atatillugu misissuinerit suut kommunip

ingerlassimanerai aamma suliap ingerlanera pillugu A aamma B paasissutissanik sunik kommunip tunisimanerai ilanngullugit eqqarsaatigalugit.

Suliami allagaatit ilaat ...mit 5. oktober 1995-imi isumaginninnermik ingerlatsivimmut takkupput. C pillugu suliami allagaatit nassiuteqqullugit ...p ...mut qinnuteqaanni 18. marts 1994-imi nassiuppaa.

Angerlarsimaffimmut pulaarnermi nalunaruusiap imaqarniliornerani 5. september 1995-imeersumi oqaatigineqarpoq: "Angajoqqaarsiaasut (aamma siusinnersukkut taamaaliortareersimallutik) C-p inuunerani paasissutissanik amerlanerusunik inuunerata ingerlasimaneranut ataatsimoornerusumik takussutissiisinnaasunik aamma paasisaqarusupput. C inuunermini ilaatigut angajoqqaarsianit angajoqqaarsianut allanut arlaleriarluni nuuttarsimasoq kisiat nalunngilaat."

Meerarsiap inuuneranik apeqquteqaateqarneq pillugu tassani siullermeertumik allattuisoqarsimavoq, oqaatigineqartutullu siusinnersukkut aamma taamaaliorsimapput, tamannali uppernarsarneqarsinnaanani.

Allakkatigut uppernarsaataasinnaasut tulliit tassaapput suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut allaffissornermi aqutsinikkoortumik 23. april 1995-imi itigartitsineq.

Allakkat taakku B-p A-llu 28. april 1998-imi akivaat, oqaatigalugulu ilaqutariit paarsaqartitsisarnerannut immikkoortortaqarfimmit oqarfigineqarsimallutik C-p inuunerani pisimasut pingaarnerit pillugit paasitinneqarsinnaatitaanissartik piumasaqaatigisinnaagaat, (C-llu inuunera pillugu) paasissutissat siullermik qinnutigigamikkit pissarsiarisimannginnamikkit allaffissornikkullu aqutsinikkoortumik itigartinneqarnertik naammagittaalliuutigalugu, tamatumunngali peqatigitillugu oqarlutik C-p siusinnersukkut inuunerani pisimasut pingaarnerit misissorsinnaagunikkit naammagissagaluarlugu.

A-p B-llu akineqarnissartik 6. august 1996-imi nukingisaarutigaat.

Allakkat taakku ... 2. september 1996-imi akivai, C-llu inuunerani pisimasunik pingaarnerusunik misissuinissaannut angajoqqaarsiat akuerineqarlutik, tamatumunngalu peqatigitillugu qinnuigineqarlutik allagaatinik paasitinneqarnissamik itigartitaanerminnut naammagittaalliuutertik aalajangiusimanerlugu aalajangiusimannginnerluguluunniit erseqqissumik nalunaarutigeqqullugu.

Allakkat 16. september 1996-imi tiguneqarput, taakkunanilu A-p B-llu naammagittaalliuutaat aalajangiusimaneqarluni.

Tamanna kommunalbestyrelsip 11. november 11996-imi ataatsimiinnerani oqaluuserineqarpoq, Isumaginninnermullu Ataatsimiititaliap aalajangiinera atortussanngortinneqarluni.

C-p inuunera allaasereqqullugu ...p ...mut qinnuteqarsimanera uppernarsaatissaqarpianngilaq, kisianni ...mut oqarasuaatikkut arlaleriarluni attaveqartoqartarsimavoq, suliamilu allagaatit itisiliisut nukingisaarutigineqartarsimallutik, akissuteqartoqartarsimananili. Suliap ingerlanera pillugu A aamma B allakkatigut paasitinneqartarsimanngillat, kisiannili A isumaginninnermik ingerlatsivimmut saaffiginnikkaangami oqaasiinnartigut ilisimatinneqartarsimalluni.

..." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).

Ilassutaasumik nassuiaat kommunip 4. april 1999-imi kiisami nassiuppaat:

"Makku pillugit ilassutaasumik nassuiaaqqusisoqarsimavoq:

1. 23. april 1996-imi aalajangiineq naammagittaalliuut Inatsisartut Ombudsmandiata allagaasigut 28. marts 1996-imeersutigut ...mut saqqummiunneqartoq tunngavigalugu aalajangiinerunersoq.

2. ... suliami nammineq allagaatini kiisalu suliami allagaatit oqartussanit allanit pissarsiarineqarsimasut misissorsimanerai.
3. Suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminnik qinnuitigisaminni A B-lu suliami illua'tungiullutik inissisimasutut isigineqarsinnaanerat naliliiffigineqarsimanersoq.

1-imut

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat pillugu aalajangiinerup 23. april 1996-imeersup misissorneqarneranut atatillugu paasineqarpoq pineqartut itigartitsinermik allakkatigut nalunaarfigineqarsimanngitsut.

2-mut

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip suliarineqarnerani pisortat ingerlatsineranni paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9-mi 13. juni 1994-imeersumi § 4, tak. 12, imm. 1 oqaaseqatigiit siulliit tunngavigalugit naliliisoqarpoq.

Aappariit taakku suliami illua'tungiusutut isigineqarsinnaanerat soorunalimi naliliiniarnermi ilanngullugu naliliiniartoqarsimavoq."

Tamatuma kingorna imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

"Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi §16-ip atorneqarnera.

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16 aallaqqaasiininni issuagara § 15-imut atatillugu isiginiarneqassaaq, tassanilu imm. 1-imi aamma imm. 2-imi imatut allassimasoqarpoq:

"§ 15. Allakkiat suliassami ingerlatsinermut oqartussanit aalajangiivigineqarsimasuni aalajangiivigineqartussaniluunniit ilaatinneqartut paasissutissiissutigineqarnissaat qinnutigineqarpat qinnuteqaat taanna akuersaarneqarsinnaanersoq oqartussap taassuma aalajangiivigissavaa. Suliassani allani paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit oqartussap allakkiamik pigisaqartup aalajangiivigissavai.

Imm. 2. Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu aalajangiinerit oqartussamut aalajangiineq suliarinninnerluunniit eqqarsaatigalugu imaluunniit paasitinneqarsinnaaneq pillugu qinnuteqarnermut naammagittaalliuuteqarfigineqartussanngortinneqarsimasumut naammagittaalliuutigisineqarsinnaapput."

Taamaalillutik pineqarput,

1) oqartussap paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut siullertut aalajangiisussap suliaq sapinngisamik piaarnerpaamik suliarissagaa, tassa imaappoq suliap suliarineqarnera nukinginnartumik suliarineqartussatut salliutinneqassasoq,

2) oqartussap paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut siullertut aalajangiisussap, qinnuteqaatip tiguneranit ullut qulit qaangiutsinnagit taanna aalajangiiffigisimassagaa, imaluunniit qinnuteqaateqartoq ilisimatissimassallugu qinnuteqaat piffissaritit aasup taassuma iluani sooq aalajangiivigineqarsinnaannginnersoq, aamma aalajangiinerup qaqugu pinissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq, aamma

3) paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip itigartinneqarnera oqartussamut, suliami paasitinneqarnissamut tunngasuni aamma naammagittaalliorfiusussamut immikkut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq.

Naammagittaalliorfiusussami piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartoq eqqarsaatigalugu piffissaq suliap suliarneqarneranut atorneqartoq aamma nalunaaruteqartussaatitaaneq pillugu § 16-imi piumasaqaataasut toqqaannartumik atuutinngillat, tassami naammagittaalliorfiusup paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaat suliarisussaanngimmagu, itigartinneqarnerli pillugu naammagittaalliuut suliarisussaallugu.

Kisianni pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi tunngaviusumik pingaarutilik kimikillisinneqassaaq, naammagittaalliorfigineqartut paasitinneqarnissamik qinnuteqaatinut itigartitsissutit pillugit naammagittaalliuutinik sukkasuumik suliarinnittarnissaannik piumasaqaateqarfigineqanngippata.

Tassani aamma ilaavoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qallunaat inatsisaata aamma pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu kalaallit inatsisaata ilusilersorneqarneranni paasitinneqarsinnaanermik qinnuteqaatit suliarineqarneri ataatsimut isigalugit sukkasuumik suliarineqartarnissaasa erseqqilluinnartumik piumasaqaataanerat aallaaviusimammat.

Taamaalilluni isumaliutissiissummi nr. 857/1978-imi pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip allanngortinneqarneranut Inatsisinik Atortitsinermut Ministeriaqarfiup 27. februar 1973-imi ataatsimiititaliaata isumaliutissiissutigisaani quppernermi 326-imi tullianilu imatut allassimasoqarpoq:

"Inatsiseqartitsinikkut atuuttut saqummiunneqarneranni takuneqarsinnaasutut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaanermik aaqqissuussinermik atulersitsinerup pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaanermi tunngaviusup allagaatit eqqarsaatigalugit annertussusiata aalajangersarneqarnissaannarinngisaa aammali paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip suliarineqarnera pillugit apeqqutit arlallit isummerfigineqarnissaat pisariaqalersippaa. Taamalilluni tamanna a) allagaatip tunniunneqarnissaa oqartussap sorliup aalajangissaneraa apeqqummut (pisinnaatitaaneq pillugu apeqqut), b) allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammut atatillugu suliamik suliarinninnermi malittarisassat sorliit atuutissanersut pillugit apeqqummut, naggataatigullu c) paasitinneqarnissap qanoq ilusilerneqarnissaa pillugu apeqqummut, matumani allagaatit assilinerinik pisinnaanermut apeqqut ilanngullugu eqqarsaatigalugu atuuppoq.

Ataatsimititaliaq tunngaviusumik isumaqarpoq apeqqutit qulaani taaneqartut pillugit malittarisassanik aalajangersaanissaq eqqarsaatigalugu isumaliutersuutit ***siullertut pingaarnertullu allagaatinik paasitinneqarsinnaaneq pillugu apeqqutit sukkasuumik suliarineqartarnissaasa aalajangiivigineqartarnissaasalu qulakkeerneqarnissaannut sammitinneqartariaqartut.*** *Tamanna tusagassiuutit suliffeqarfiillu allat nutaarsiassanik ingerlatseqqittartut inatsimmik taassuminnga atuinermikkut sulianik soqutiginaateqartunik pisortat ingerlatsiviini suliarineqartunik innuttaasunut ingerlaavartumik ilisimatsisarnissaannik pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi anguniagaqarneq anguneqassappat minnerunngitsumik annertuumillu pingaaruteqarpoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq).*

Aammattaaq suliap aalajangiivigineqarsinnaassaguni naammattumik paasissutissartalerneqarsimanissaa paasitinneqarnissamut qinnuteqaatip aalajangiivigineqarneranut tunngaviuvoq. Taamaalilluni paasitinne-

qarnissamik qinnuteqaatip aalajangiivigineqarnera oqartussap suliamik paasinninnera pillugu innuttaasup isummersinnaanissaanut tunngaviuvoq.

Illua'tungiusutut peqataasut allagaatinik paasitinneqarsinnaanerat eqqarsaatigalugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 11 immikkut atuuppoq, taannami malillugu suliap aalajangiivigineqarnera aallaavittut kinguartinneqartussaammat, illua'tungiusoq allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarpat, taamatullu qinnuteqaateqarneq inatsit malillugu akuerineqassappat. Ataatsimut eqqikkaallunga isumaqarpunga suliami allagaatinik paasitinneqarumanermik itigartitsinermut naammagittaalliuutip sulianut naammagittaalliorfiusup suliaanut allanut sanilliulluni tulleriiaarinermi sapinngisamik pingaarnerutinneqarnissaa piumasaqaatigineqarsinnaasoq.

Piffissap suliamik suliarinninnermut atorneqartup naammaginartutut isigineqarsinnaaneranik naliliineq eqqarsaatigalugu naammagittaalliorfiusumi piffissaq suliat suliarineqarnerannut atorneqartoq pillugu immikkut malittarisassanik tamatumunnga akerliusunik peqanngippat siullertut naammagittaalliorfiusup suliamik suliarinninnissamut ullunik qulinik piffissaqartitaanera isiginiarneqassaaq.

Aammattaaq piffissaq suliap suliarineqarneranut atorneqartussaq aamma naammagittaalliorfiusup suliaq piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinnaanngippagu qaqugu aalajangiisoqarnissaa naatsorsuutigineqarsinnaanersoq naammagittaalliorfiusup naammagittaalliortumut immikkut nalunaarutigissagaa piumasarineqarsinnaasoq isumaqarpunga.

Tamanna suliat suliarineqarneranni piffissaq atorneqartoq pillugu ataatsimut malittarisassanut ingerlatsinermi kusanartumik ileqqoqarnissap kingunerisaanut naapertuuttuuvoq, tak. pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaannut Inatsisileriffiup ilitsersuusiaani imm. 205 - 207:

***"205.** Ingerlatsinermut oqartussaasup suliassap suussusia pissutigalugu imaluunniit oqartussaaffimmi tassani suliassat nalinginnaasumik suliarineqartarnerat pissutigalugu suliassaq tiguneraniit piffissap sivikinnerusup iluani aalajangiivigisinnaanngikkuniuk oqartussaaffiup suliassamut tunngassuteqartoq nalunaarfigisariaqarpaa suliassap qanoq inissisimaneranik aammalu ajornanngippat paasissutissillugu suliassap qaqugu aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffimmit naatsorsuutigineqarnersoq.*

***206.** Oqartussaaffiup aammattaaq suliassamut tunngassuteqartoq ilisimatittariaqarpaa suliassaq sivikinnerusumik suliarineqartussaagaluaq immikkut pissuteqartumik pisarnermit sivisunerusumik suliarineqartariaqalerpat.*

***207.** Suliamut tunngassuteqartumit allakkat nukingisaarutit suliassallu suliarineqarnerani piffissamik atorneqartumik naleqquttumik tunngavilersukkat ingerlaannartumik akineqartariaqarput. Akissuteqaammi ilisimatitsissutigineqartariaqarpoq suliassaq qanoq inissisimanersoq aammalu ajornanngippat ilisimatitsissutigineqarluni suliassap aalajangiivigineqarnissaa oqartussaaffiup qaqugu naatsorsuutigineraa."*

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara innuttaasoq suliami allagaatinik paasitinneqarumalluni qinnuteqartoq soorunami tassaammat suliami illua'tungiusoq, pineqartup allamut atatillugu suliami illua'tungiusutut isigineqannginnera apeqqutaatinnagu.

Isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliamik suliarinninnera:

1. *A-p aamma B-p 30. januar 1996-imi uannut naammagittaalliuuteqarnerat sioqqullugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaataasimasut.*

Kommunip uannut oqaaseqaataani 11. september 1998-imeersuni angerlarsimaffimmut pulaarneq pillugu nalunaarusiamit 5. september 1995-imeersumit uannut issuarneqartut sioqqullugit A-p aamma B-p meerarsiartik C pillugu paasissutissanik isumaginninnermik ingerlatsivimmut qinnuteqarsimanersut erseqqissunik uppernarsaataasinnaasunik peqanngilaq.

Taamaattumik 5. september 1995 sioqqullugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaammik suliarinninnissamut kommuni pissutissaqarsimanersoq naliliiffigissallugu tunngavissaqanngilanga.

Angerlarsimaffimmut pulaarneq pillugu nalunaarusiami taaneqartoq pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaat tunngavigalugu qinnuteqaaterpiatut isigineqarsinnaanngilaq, tassami Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 3 tunngavigalugu taamatut qinnuteqaateqaammi allagaatit suliarluunniit pineqartut paasisaqarfigiumasat taaneqarsimasussaammata.

Taamaattumik qinnuteqaatip allagaatinut suliamulluunniit attuumassuteqartuunissaa tunngaviuvoq.

Tamatumunnga atatillugu paasissutissat suut pisuni ataasiakkaani suliap allagaatilluunniit paasisaqarfigiumasap suussusersinissaanut inatsisip piumasaqaataanik eqqortitsiniarluni pissarsiarineqarsinnaasut innuttaasunut ilitsersuussutigissallugit ingerlatsivik pisussaaffeqarpoq.

Taamaattorli ilitsersuisussaatitaaneq taanna inunnut suliami aalajangersimasumi allagaatinik paasitinneqarnissamut attuumassuteqanngitsumik paasissutissanik assigiinngitsunik ingerlatsivimmit pissarsiniaannartunut atuutinngilaq.

Kisiannili paasissutissat innuttaasup kissaatigisai suliami aalajangersimasumi ataatsimoorlutik pigineqarpata isumaqarpunga pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1 malillugu oqartussat ilitsersuinissaminnut pisussaaffeqartut, paasissutissat taakku suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarnikkut tunniunneqarsinnaanerat pillugu innuttaasoq ilitsersorneqassammat.

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissaq periarfissaqanngitsoq ingerlatsivik naliliinermigut isumaqarpat, pisumi tassani innuttaasup suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarnissaminut periar-

fissaqarnera pillugu ingerlatsiviup ilitsersuinissaanut tamatuma pisussaaffiianngikkaa isumaqarpunga.

Tamanna innutaasup suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik inatsisit tunngavigalugit piumasaqarsinnaanerata oqartussat sulinerat pillugu oqartussanik paasissutisseeqqusisinnaanermit nalinginnaasumit annertunerujussuuneranik pissuteqarpoq.

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat suliami pineqartumi paasissutissanik siumoortumik ataatsimut isiginnittumik naliliigallarnerinnaq tunngavigalugu itigartinneqarsinnaanngilaq, suliamili allagaatit taakkunanilu paasissutissat ataasiakkaat misissorneqarnissaat tunngaviusussaalluni, tak. pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi paasissutissat aalajangersimasut ilanngunneqannginnissaannik oqartussat pisussaaffii pillugit §§-ni 12, imm. 2-mi aamma 13, imm. 2-mi aalajangersakkat.

Taamaattumik isumaqarpunga angerlarsimaffimmi pulaarneq pillugu nalunaarusiami 5. september 1995-imeersumi angajoqqaarsiat "C-p inuunnera pillugu paasissutissanik amerlanerusunik" kissaateqarsimanerat pissutigalugu kommunip A suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminik qinnuteqarsinnaanera pillugu ilitsersorsimasariaqaraluaraa.

2. Uannut naammagittaalliuumminni 30. januar 1996-imeersumi suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminnik A-p aamma B-p kissaataat.

Uannut naammagittaalliuummut atatillugu kommunimut 28. marts 1996-imi saaffiginnissutinnut atatillugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik kissaateqarneq kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap malugisimagaa tunngavigaara.

Kisiannili qinnuteqaat kommunip aatsaat 23. april 1996-imi akisimavaa, uanga allakkannut akissuteqarnerminut peqatigitillugu.

Taamaaliornermigut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 16, imm. 2-mi ullunik qulinik piffissaqartitaanini kommunip eqqortissimanngilaa, qinnuteqaammi piffissarititaasup taassuma iluani aalajangiiviginеqartussammat, innuttaasorluunniit suliap killiffia pillugu nalunaarfigineqartussaalluni.

Aammattaaq ullut qulit piffissarititaasut taakku iluanni kommunip qinnuteqaammut isummersinnaannginnera pillugu paasissutissanik saqqumisoqanngilaq, taamaattumillu isumaqarpungattaaq inatsimmi § 16, imm. 1-imi suliap suliarigasuarneqarnissaanik piumasaqaataasoq ingerlatsiviup eqqortissimanngikkaa.

Taamaattumik isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliamik suliarinninnera ajuusaarnartutut isigaara.

3. 28. april 1996-imit 4. oktober 1996-imut isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliamik suliarinninnera.

Naak A-p aamma B-p nukingisaarutaat 6. august 1996-imeersoq isumaginninnermut ataatsimiititaliap 2. september 1996-imi akigaluaraa, isumaqarpunga A-p B-llu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik

qinnuteqaamminnik itigartitsineq naammagittaalliuutigalugu 28. april 1996-imi nalunaarutigisaat piffissami tamatuma akunneraniittumi isumaginninnermut ataatsimiititaliami suliarineqarani uninngaannarsimasoq.

Suliassat suliarineqartarnerat inatsimmi § 7, imm. 2 naapertorlugu ingerlatsinermut oqartussaaffik allakkatigut saaffiginnissummik suliassarisaminut tunnganngitsumik tigusaqaruni, saaffiginnissut sapinngisamik oqartussaasunut eqqortunut ingerlateqqissavaa.

Isumaginninnermut tunngasut aqunneqarnerat aaqqissuussaanerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaat piffissami A-p aamma B-p suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminnik qinnuteqaataannik isumaginninnermut ataatsimiitaliamit kommunalbestyrelsimillu suliarineqarnerata nalaani atuuttoq malillugu isumaginninnermut ataatsimiititaliaq aamma kommunalbestyrelsi oqartussaapput assigiinngitsut.

Taamaattumik itigartitsinermik nalunaarut kommunalbestyrelsimut ingerlateqqissallugu isumaginninnermut ataatsimiititaliaq pisussaaffeqarpoq.

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit pillugit suliat suliarigasuarneqartarnissaannik pingaarnerusutut piumasaqaat eqqarsaatigigaanni A-p aamma B-p allagaasa 28. april 1996-imeersut isumaginninnermut ataatsimiititaliami 2. september 1996-ip tungaanut suliarineqarnatik uninngaannarsimanerat assut isornartutut isigaara.

Taamatut isornartorsiuinera ingerlatsinermi kusanartumik ileqqoqartussaanerup kingunerisaanik suliami illua'tungiusup nukingisaarutitut allagaasa piffissamik suliap suliarineqarneranut naapertuuttumik tunngasut nalinginnaasumik ingerlaannaq akineqartarnissaannut atatillugu aamma isigineqassaaq.

Taamaakkaluartoq allakkat nukingisaarutaasut isumaginninnermut ataatsimiititaliap aatsaat 2. september 1996-imi akivai.

Angajoqqaarsiaasut naammagittaalliuteqarnerminnik nalunaarumminni 28. april 1996-imeersumi siusinnerusukkut aamma issuaavigineqartumi allapput "allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaannginnitsinnik aalajangiineq naammagittaalliuutiginiarparput - tassami suliamilluunniit ingerlataqartoq peqatigalugu C-p siusinnersukkut inuunerani pisimasut pingaarnerit misissuataarusukkaluaratsigit".

Allakkaminni nukingisaarutini 6. august 1996-imeersuni A aamma B ilaatigut imatut allapput:

"Ernersiatta uatsinnut pinngikkallarnerani inuunera pillugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamut itigartitsissut 23. april -96-imi tiguarput.

Aalajangiineq kommunalbestyrelsimut 28. april 1996-imi naammagittaalliuutigaarput.

Qaammatit pingasut qaangiutereerneranni akissummik suli tigusaqarsimanninnerput tupigusuutigaarput."

Taamaattumik ernersiartik pillugu suliami allagaatinik kommunimiittunik paasitinneqarnissartik A-p aamma B-p kissaatigisimagaat qularuti-

gineqarsinnaanngilaq, taamaattumillu allaffissornikkut aqutsinermi naammagittaalliorfissat tamakkerneqarsimatinnagit allakkani 28. april 1996-imeersuni paasitinneqarnissamik qinnuteqaat akuerineqassanngippat paasissutissanik ingerlatsivimmit pissarserusunnertut oqaatigineqartoq pissutigiinnarlugu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat atorunnaassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarnissaminut tunngavissaqarsimanngilaq.

Taamaattumik isumaqarpunga kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutertik atuutsiinnarniarneraat isumaginninnermut ataatsimiititaliaq A-mut B-mullu nalunaaruteqaqqusinermigut ingerlatsinermi kusanartumik ileqqoqqarnermut assortuuttumik iliuuseqarsimasoq.

Matumani aammattaaq pingaartillugu isiginiarpara ataatsimiititaliap taamatut piumasaqarnera innuttaasunut kukkusumik isumaqalersitseqataasinnaasoq ataatsimiititaliamut qinnuteqaat akineqanngippat kommunalbestyrelsimut naammagittaalliorneq atorunnaassasoq.

Kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuuteqarnertik aalajangiusimallugu A-p aamma B-p 16. september 1996-imi nalunaarutigaat.

Isumaginninnermut ataatsimiititaliaq 4. oktober 1996-imi nalunaarpoq 23. april 1996-imi itigartitsineq 2. oktober 1996-imi ataatsimiinnermi suliareqqinneqarsimasoq, itigartitsinerli aalajangiusimaniarlugu ataatsimiititaliaq aalajangersimasoq. Tamatumunnga peqatigitillugu nalunaarutigineqarpoq suliaq kommunalbestyrelsimut ingerlateqqinneqarsimasoq.

Suliap ataatsimiititaliami suliarineqarani 2. september 1996-ip tungaanut uninngatinneqarsimaneranik isornartorsiuininnut uiggiullugu taamatut isorisarialerujussuartut isigaara suliap kommunalbestyrelsimi suliareqqitassanngorlugu nassiunneqarnissaa ataatsimiititaliap aatsaat 4. oktober 1996-imi pissutissaqartissimammagu.

Immikkut oqaatigissallugu pissutissaqarpunga isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliamik sularinneqqinnissamik aalajangiinerata suliap kommunalbestyrelsimut ingerlatinnissaanut ataatsimiititaliap pisussaaffiianngikkaa. Suliap suliareqqinneqarnera pissutigalugu suliap kommunalbestyrelsimut naammagittaalliorfittut pisinnaatitaaffeqartumut isumaginninnermut ataatsimiititaliap nassiutinngimmagu tamanna immini kukkuneruvoq isorisarialik.

<u>Kommunalbestyrelsip suliamik suliarinninnera pillugu:</u>

Oqaatigineqarpoq isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliaq 4. oktober 1996-imi kommunalbestyrelsimut ingerlateqqissimagaa, taannalu suliap tiguneqarnerata kingorna nalinginnaasumik ataatsimiinnermi siullermi 11. november 1996-imi aalajangiisimasoq, aalajangiininilu A-mut aamma B-mut 28. november nassiussimallugu.

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatip itigartinneqarnera pillugu naammagittaalliuummik oqartussap naammagittaalliorfiusup suliarinninnera pillugu qulaani ataatsimut tunngatillugu oqaatigi-

neqartut isiginiarlugit isumaqarpunga suliap manna tikillugu ingerlasimanerata suliallu kommunalbestyrelsimit tiguneqarnermi kingorna qaammat ataaseq sinnerlugu qaangiutereersoq komunalbestyrelsip nalinginnaasumik ataatsimiinnerani siullermi aatsaat saqqummiunneqarsinnaasimanerata suliap nukinginnartutut borgmesterimit suliarneqartariaqarnerata eqqarsaatigineqarnera kingunerisimasariaqaraluarpaa, tak. kommunalbestyrelsit nunaqarfinnilu aqutsisut il.il. pillugit Inatsisartut inatsisaanni § 33, imm. 1.

Taamaattumik isumaqarpunga suliap aalajangiivigineqarnera pillugu kommunalbestyrelsip A-mut aamma B-mut aatsaat 28. november 1996-imi nalunaaruteqarnera ajuusaarnartorujussuusoq.

Isumaginninnermut ataatsimiititaliap aamma kommunalbestyrelsip naammagittaalliornissamik ilitsersuinerat pillugu:

Isumaginninnermut ataatsimiititaliap aamma kommunalbestyrelsip aalajangiinerminni naammagittaalliornissamut sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaqartitsoqartoq oqaatigisimavaat.

Naammagittaalliornissamut piffissaliussat isumaginninnermut malittarisassani nalinginnaasuupput.

Naammagittaalliornissamulli immikkut piffissaliussat taamaattut suliami allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu aalajangiinerit naammagittaalliuutigineqarnissaannut sunniuteqanngillat, isumaginninnermi malittarisassani pineqartuni naammagittalliornissamut malittarisassani allanik aalajangersaasoqarsimanngippat.

Taamaattumik isumaqarpunga isumaginninnermut ataatsimiititaliap aamma kommunalbestyrelsip isumaginninnermi malittarisassat tunngaviginagit pisortalli ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiisarnerminni naammagittaalliornissamut sapaatit akunnerinik sisamanik piffissaliisarsimanerat kukkunerusoq isorisarialik.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara naammagittaalliornissamut inatsisitigut tunngaviligaanngitsumik piffissaliisimanermik qaangiinerup naammagittaalliuummik suliarinninnissamik itigartitsineq soorunami kingunerisinnaanngikkaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnera pillugu:

Suliami allagaatinik paasitineqarnissamik qinnuteqaatip itigartinneqarneranik kommunalbestyrelsip atortussanngortitsinera A-p aamma B-p 8. december 1996-imi naammagittaalliuutigaat.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami allagaatit 11. januar 1997-imi kommunimit pissarsiariniarpai, taakkulu kommunip Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 27. januar 1997-imi nassiuppai.

Tamatuma kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 10. marts 1997-imi aalajangiivoq.

Ataani oqaatigineqartutut suliamik suliarinninnermi malittarisassat immikkut ittut piffissamut suliap suliarineqarneranut atorneqartumut sunniuteqarsinnaasut naammagittaalliuuteqarfimmut atuunnerat apeqqutaatinnagu suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit itigartinneqarnerinut naammagittaalliuutit suliarineqarnerini piumasarineqartutut suliap suliarineqarnera nukingiussimanerlugu naammagittaalliuuteqartarfiup upernarsarsimanngilaa.

Taamaattumik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami tassani aatsaat 10. marts 1997-imi aalajangiisimanera ajuusaarnartorujussuartut isigaara, oqaatigalugulu

- *naammagittaalliuuteqartarfiup ernersiamik sunngiffimmi sammisassaqarfitsivimmit allamit sunngiffimmi sammisassaqartitsivimmut allanut nuutsinneqarnera pillugu A-p aamma B-p aappassaanik naammagittaalliuutaasa suliarineranut peqatigitillugu suliamik taassuminnga aatsaat suliarinninneranut tunngavilersugaasumik pissutissaqarsimanngitsoq, aamma*
- *suliaq siusinnersukkut suliarineqarsinnaasimannginnersoq naammagittaalliuuteqartarfiup oqaatigisimanngikkaa.*

<u>Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nalunaaruteqartussaatitaanera pillugu immikkut oqaatigisassat:</u>

Isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuunneqarnerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi 10. oktober 1979-imeersumi § 8-imi Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 10-kkut 18. oktober 1988-imeersukkut allanngortinneqarsimasumi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliarinninnera pillugu malittarisassat immikkut ittut aalajangersarneqarsimapput, matumani naammagittaalliuuteqartarfiup ilaasortai allakkatigut oqaaseqaateqartereerlugit siulittassup aalajangiisinnaanera ilanngullugu eqqaarsaatigalugu.

Suliamik suliarinninneq pillugu malittarisassat immikkut ittut taakku piffissamut suliap suliarineqarneranut atorneqartumut qularnanngitsumik sunniuteqarsinnaagaluarput.

Taamaatumik isumaqarpunga naammagittaalliuuteqartarfiup A aamma B tamanna pillugu ilisimatissimasariaqaraluarai, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuummi immikkoortoq 205, qulaani issuagara.

Naggataatigut isumaginninnermut ataatsimiititaliap aamma kommunalbestyrelsip suliamik suliarinninnerannut atatillugu kukkunerit qulaani saqqummiussakka naammagittaalliuuteqartarfiup kommunimut uparuussissutigisimanngimmagit ajuusaarnartutut isigaara.

<u>Oqaaseqaatikka allat:</u>

Suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatiminnut itigartitsinerit naammagittaalliuutiginissaat kissaatigiunnaarlugu A-p aamma B-p nalunaarfigereeraannga suliaq manna suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatit suliarineqartarnerat pillugu inger-

latsivimmi ingerlatsineq pillugu malittarisassat immikkut ittut tunngavigalugit suliassanngortinneqarsimammat aalajangiinerit paasissutitalersorneqarnermikkut eqqortuussusiat erseqqinnerusumik misissorsimanngilara.

Makkuli maluginiarsimavakka:

A aamma B suliami illua'tungiusutut imminnut isigisimapput, isumaqarpungalu tamatuma isumaginninnermut ataatsimiititaliaq aamma kommunalbestyrelsi immikkut naliliinissaannut pissutissaqalersissimasariaqaraluarai suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitali 4-mi peqataasup suliassamut tunngasunik ilisimasaqarnera tunngavigalugu aalajangiisoqassanersoq, imaluunniit maani pisimasutut pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiisoqassanersoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kommuni pillugu suliamut allamut tunngasumi ima oqarama, angajoqqaarsiat suliani pissutsinut meerarsiamik atugaannut attuumassuteqartuni suliami illua'tungiusutorpiaq inissisimasutut isigineqarsinnaasut.

Taamaattumik ataatsimut naliliineq aallaavigalugu meerarsiaq pillugu suliami angajoqqaarsiat illua'tungiusutut inissisimanerat isumaginninnermik ingerlatsivimmi itigartitsissutigissallugu tunngavissaqanngilaq.

Angajoqqaarsiat suliap taassuma allagaatitaanik paasitinneqarnissamik qinnuteqaateqarfigisaminni suliami illua'tungiusut isigineqarsinnaanerat suliami pineqartumi taakku soqutigisaasa erseqqissumik naliliivigineqarnerisigut aalajangiivigineqartariaqarpoq.

Aammattaaq paasivara suliami imaluunniit suliani allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatigineqartuni allagaatit ilaannik ilanngussinnginnissaq siunertaralugu kommunimi oqartussat misissuisimanersut nalorninartoqartoq, tak. pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsimmi § 12, imm. 2.

Naggataatigut malugaara A-p aamma B-p suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminnik qinnuteqaataat meerarsiamik C-p meerarsiartaarinnginnerani suliamut tunngasuusoq, kiisalu A aamma B suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnuteqaatimik itigartinneqarnerata siullermik kommunalbestyrelsimut tamatumalu kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuuteqarnissaminnik innersuunneqarsimasut.

Isumaginninnermili malittarisassaqarpoq kommunimi suliarinninerup ataatsip kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaaliornissamik periarfissiisunik.

Tassani pingaartumik pineqartoq tassaavoq meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut nukinginnartumik inissiisarneq, tak. meeqqanik inuu-

suttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi 30. oktober 1992-imeersumi § 18, imm. 3.

Suliami A-p aamma B-p allagaatinik paasitinneqarnissaminnik qinnuteqaateqarfigisaanni allagaatit aalajangiinernik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut toqqaannartumik naammagittaalliuutigineqarsinnaasunik ilaqarpata suliami allagaatit taamaattut pillugit paasitinneqarnissamik qinnuteqaatinik itigartitsinerit eqqarsaatigalugit isumaginninnermut ataatsimiititaliaq pisussaaffeqarsimavoq A aamma B ilitsersussallugit itigartitsineq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut toqqaannartumik naammagittaalliuutigeqqullugu, tak. pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 15, imm. 2."

04 - 4 Suliami peqataasinnaannginneq. Oqartussaasup aningaasatigut soqutigisaanik pingaartitsineq piumasaqaataasoq inatsisinik unioqqutitsisoq.

A-p ilaatigut naammagittaalliuutigaa K kommunimi kommunalbestyrelsimut ilaasortat kommunalbestyrelsi takornarianut illuaqqanik atuinissaq pillugu ingerlatseqatigiiffimmik namminersortumik, A-p unammillertigisaanik, isumaqatigiissuteqarmat suliami peqataasinnaasimassanngitsut. Naammagittaalliuut Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu pisoqalisimavoq. Kommuninik Nakkutilliisoqarfik eqikkaavoq, suliami peqataasinnaannginneq tassani pineqartoq, inassuteqaatigalugulu, kommunip isumaqatigiissuteqarsimaneq atorsinnaassuseqanngitsutut isumaqarfigissagaa. Kommuninik Nakkutilliisoqarfiup siunnersuutigaa, taamaakkaluarpalluunniit kommunip ingerlatseqatigiiffimmik unammillertigisamik isumaqatigiissutigisaq takornariaqarnerup nalaa qaangiutserlugu atuutsiinnassagaa, kommunilu tamatuma kingornagut taamaaliorpoq. Ombudsmandip Kalaallit Nunaanni Kommuninik Nakkutilliisoqarfik uparuaavigisimavaa aningaasaqarnikkut pingaartitassat aalajangiinermut piumasaqaatitut taamaallaat atornissaat inatsisinut naapertuuttuusoq, aalajangiineq inatsisinut naapertuuttuusimappat. Tamatuma kingunerisaatut Ombudsmandi isumaqanngilaq aningaasaqarnikkut pingaartitassat kommunip isumaqatigiissummik atorsinnaanngitsumik ingerlatiinnartitsineranut patsisissaasut. (J.nr. 11.04.20.7./101-97)

A-p allakkatigut 21. oktober 1997-imeersutigut pissutsit makku pillugit Kommuni naammagittaalliuutigaa:

1. Kommunip takornariaqarnermut allaffiata 1996-imi 1997-imilu takornariaqarnerup nalaani takornariat A-mut innersuuttarsimanngilai,

2. Nunaminertami, A-mut tunniunneqarsimasumi, suliffeqarfiup unammillertigisaata, B-p, takornarianut illuaraliornissaa kommunip akuerisimavaa,
3. Kommunip takornariaqarnermut allaffiata ussassaarusiat, ilaatigut A-mit suliarineqarsimasut, akuerineqarnani atorsimavai, aamma
4. Taamanikkut K kommunimi kommunalbestyrelsimut ilaasortat, kommunimi takornariaqarneq pillugu aalajangeeqataagaangamik, suliani peqataasinnaanngikkaluarlutik aalajangeeqataasarsimasut, matumani takornarianut illuaqqanik B-p kisimi atuisinnaatitaaneranik aalajangiineq ilanngullugu.

Allakkatigut 13. maj 1998-imeersutigut A-p naammagittaalliuutini pissutsinut imaattunut tunngasunik ilavai:

5. B "qimmilivimmik qinnuteqaateqarsimanngilaq", tamannalu ima paasivara, B-p nunaminertaq atulersimagaa, naak ingerlatseqatigiiffik nunaminertamik qimmilivissaminik tunineqarsimanngikkaluarluni.

Aammattaaq suliassap eqqartuussivimmut suliassanngortinniarnerani ikioqqulluni A-p qinnuigaanga.

Kommunip naammagittaalliuut oqaaseqarfigaa, tamatumunngalu peqatigillugu suliap pappiarartai allakkatigut 23. januar 1998-imeersutigut nassiullugit.

Kommunip naammagittaalliuutip immikkoortuanut siullermut tunngasumik ilisimatitsissutigaa takornariaqarnermut allaffik 1997-imi julip aallaqqaataani namminersortunngortinneqarsimasoq.

Naammagittaalliuutip immikkoortuisa aappaannut tunngasumik kommunip ilisimatitsissutigaa Namminersornerullutik Oqartussat nunaminertamik kommunimut tunniussisimasut. Illuaqqat taakkua Namminersornerullutik Oqartussani Greenland Tourism aqqutigalugu kommunimit sananeqarsimapput.

Tamatumunnga atatillugu suliami takuneqarsinnaavoq kommuni aamma A 1996-imi junip 19-iani aamma junip 27-ani "nunaminertap ilaani nunaminertanik aalajangersimasunik Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmit tunineqarlutillu atuisinnaatitaalersimasut".

Naammagittaalliuutip immikkoortuisa pingajuat, assinik atuisussaatitaanani atuisimanermut tunngasoq, kommunip oqaaseqarfiginngilaa.

Naammagittaalliuutip immikkoortuisa sisamaannut tunngatillugu suliami takuneqarsinnaavoq Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap allakkiaq kommunaldirektørimit suliarineqarsimasoq, kommunimi taamanikkut borgmesterip peqataaffigisaanik, 14. maj 1996-imi akuersissutigisimagaa. Allakkiaq taanna malillugu takornarianut illuaqqat B-mit atorneqarsinnaasussaapput. Tamatuma kingorna kommunip takornarianut illuaqqat atorneqarnissaat pillugu B 15. maj 1996-imi isumaqatigiissuteqarfigaa.

Naammagittaalliuutip immikkoortuisa sisamaannut tunngasumik kommunip ilisimatitsissutigaa maannakkut kommunalbestyrelsimut ilaasortat kommunimiluunniit atorfillit akornanni B-mik piginneqataasoqanngitsoq.

Aammattaaq kommunip Kommunit Nakkutilliisoqarfiannut allakkami assilineri ilanngullugit nassiuppai, taakkunatigut kommunip Kommunit Nakkutilliisoqarfiat ilaatigut B-p atuisinnaatitaaneranik kommunalbestyrelsip aalajangiineranut atatillugu suliami peqataasinnaanngitsoqarsimasinnaaneranik, ilaatigullu illuaqqanik atuisinnaatitaaneq pillugu B-mik isumaqatigiissutip atuussinnaassuseqarneranik nalileeqqullugu qinnuigalugu.

Tamatuma kingornagut Kommunit Nakkutilliisoqarfiata aalajangiinera 20. marts 1998-imeersoq tiguara. Kommunit Nakkutilliisoqarfiat isumaqarpoq illuaqqanik atuinissaq pillugu B-mik isumaqatigiissuteqarnissamik kommunip aalajangiinera suliami peqataasinnaanngitsoqarnera pissutigalugu atorsinnaanngitsoq. Taamatut suliami peqataasinnaanngitsoqarneranik isumaqarneq taamani borgmesteriusup kommunaldirektøriusullu B-mi piginneqataasunik aappaqarnerannik tunngavilersuuteqartinneqarsimavoq, tak. suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 3, imm. 1, nr. 2.

Aammattaaq Kommunit Nakkutilliisoqarfiat isumaqarpoq B-p illuaqqanik piffissami killiligaanngitsumi atuisinnaatitaanissaanik kommunip aalajangernera A-p aamma B-p akornanni unammilleqatigiinnerup equngasunngortinneqarneranik nassataqartoq.

Aammattaaq Kommunit Nakkutilliisoqarfiata inassutigaa B-mut isumatigiissutigisimasani kommunip atorsinnaassuseqanngitsutut isigissagaa.

Kommunit Nakkutilliisoqarfiata aalajangiinini immikkoortumik imaattumik naggaserpaa:

"Soorunami kommunalbestyrelsip erseqqilluinnartumik soqutigisaraa takornariartitsinerup pitsaanerpaamik kommunimi siuarsaavigineqarnissaa, Nakkutilliisoqarfiullu kommuni kajumissaassavaa tamanna pingaarteqqullugu. Tassunga atatillugu pitsaanerpaamillu pisoqarnissaa pillugu kommuni kajumissaassavaa B-mik isumaqatigiissutigineqarsimasoq ukiup matuma naanissaata tungaanut atuutiteqqullugu, tassa allatut iliorneq sunaagaluartorluunniit ataatsimut isigalugu kommunimi takornariartitsinermut ajoqutaalersinnaammat."

Tamatuma kingornagut kommuni qinnuigaara Kommunit Nakkutilliisoqarfiata aalajangiinerata tiguneqarnerata kingorna kommunip qanoq iliuuseqarsimanera nassuiaateqarfigeqqullugu. Matuma kingorna kommuni allakkatigut 11. februar 1999-imeersutigut imaattunik nalunaaruteqarpoq:

"Allakkat ...-meersut innersuussutigalugit kommunalbestyrelsip 26. maj 1998-imi ataatsimiinnerani imaqarniliaq, ilanngullugu nassiunneqarpoq, tassanilu takuneqarsinnaalluni illuaqqat taaneqartut atuisussarsiuunneqarnissaat kommunalbestyrelsip aalajangiukkaa. Aammattaaq neqerooruteqarnermi atortussat 8. juli 1998-imi tamanut saqqummiunneqartut assilineri ilanngullugit nassiunneqarput. Taamatullu kommunalbestyrelsip 13. august 1998-imi ataatsimiinnerani imaqarniliap assilinera ilanngullugu nassiunneqarpoq, tassanimi illuaqqat tunniunneqarnerat inaarutaasumik pimmat, tunaartarisassat kommunalbestyrelsip akuerisai malillugit.

... paasissutissiissutitut Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq A ingerlatseqatigiiffimmi ...-miimmat, taannalu illuaqqanik ullumikkut atuisinnaatitaavoq."

Pappiarani ilanngussani, ilanngullugit nassiunneqartuni, takuneqarsinnaavoq illuaqqanik atuisinnaatitaaneq ...-mut 15. september 1998-imi tunniunneqarsimasoq, aningaaserivup qularnaveeqqusiineranik takutitsisinnaaneq piumasaqaatigalugu.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Takornariat 1996-imi 1997-imilu A-mut innersuunneqartarsimannginnerat pillugu naammagittaalliuummut oqaatigaara naammagittaalliuutit uannut tunniunneqarnissaannut piffissarititaasoq ukioq ataasiummat, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2. A-p naammagittaaliuutaa 27. oktober 1997-imi tigusimagakku, 27. oktober 1996-i sioqqullugu pisimasut misissuiffigisinnaanngilakka.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 4, imm. 1 malillugu ingerlatsivinni oqartussat pillugit naammagittaalliuutit kisiisa suliarisinnaavakka. Kommunip takornariaqarnermut allaffia 1. juli 1997-imi namminersortunngortinneqarsimammat, ullup taassuma kingorna takornariaqarnermut allaffiup sulinera misissuiffigisinnaanngilara.

Tamatuma kingorna isumaqarpunga pisinnaatitaaninni killiliinerit taakkua nassatarigaat takornarianik innersuussisarnerup ingerlasimanera naammaginartumik misissuiffigisinnaanngikkiga. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4 malillugu naammagittaalliuut misissuinissamut naammattumik tunngavissaqartitsinersoq uanga nammineq aalajangissavara.

Aammattaaq suliassap eqqartuussivimmut suliassanngortinniarnerani ikioqqulluni A-p qinnuigisimavaanga. Namminersornerullutik Oqartussat aamma Kalaallit Nunaanni kommunit sulinermik ingerlatsinerminni kukkussuteqartarnersut sumiginnaasarnersulluunniit malinnaaffigissallugu suliassarigakku, innuttaasut eqqartuussivimmut suliassanngortitsiniarnerini siunnersuisuunissaq uanga suliassama avataanniippoq. Taamaattumik A ima innersuussuteqarfigaara, isumaqaruni A kommunimit imaluunniit takornarianut allaffimmit, 1. juli 1997-ip kingorna namminersortunit ingerlanneqalersumit, taarsiiviginеqarnissaminik piumasaqaateqarsinnaasoq, taava suliassaq nammineerluni eqqartuussivimmut suliassanngortissagaa.

Nunaminertami A-mut tunniunneqarsimasumi B-p illuaraliorsimaneragaanera pillugu naammagittaalliuut pillugu, taamatuttaaq tassani pissutsit ukiumik ataatsimik piffissaqartitsinerup siornaniittut pineqarput, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2. Taamaattumik pissutsit taakkua misissuiffigisinnaanngilakka.

Kommunip akuerineqarnani assinik atuisimanera pillugu naammagittaalliuut pillugu, taamatuttaaq tassani pissutsit ukiumik ataatsimik piffissaqartitsineq pissutigalugu suliarisinnaanngisakka tassani pineqarput, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2.

Suliani peqataasinnaasimannginneq pillugu naammagittaalliuummut tunngasumik imaattoq atuuppoq, B-p isumaqatigiissuteqarfiginissaanik aalajangerneq taamatullu tamatuma kingorna isumaqatigiissuteqarneq

aammattaaq naammagittaalliuutip uannut tunniunneqarnera piffissamik ukiumik ataatsimik sivisunerusumik sivisussusilik sioqqullugu pisimasuusut, taamaattumillu pissutsit taakkua misissuiffigisinnaanngilakkattaaq, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2.

Kisiannili Kommunit Nakkutilliisoqarfiat 20. marts 1998-imi aalajangiinermini ima eqqikkaasimavoq, suliami peqataasinnaannginneq tassani pineqartoq, tassami kommunimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq B-p isumaqatigiissuteqarfigineqarnissaanik aalajangiisuummat. Aammattaaq Kommunit Nakkutilliisoqarfiata inassuteqaatigaa isumaqatigiissutigineqarsimasoq kommunip atorsinnaassuseqanngitsutut isigissagaa. Naak taamaakkaluartoq B-mik isumaqatigiissutip takornariaqarnerup nalaata naanissaata tungaanut atuutiinnarnissaa Kommunit Nakkutilliisoqarfiata kaammattuutigisimavaa.

Isumaqatigiissuteqarnerup atorsinnaassuseqannginnera illuaqqat nutaamik atuisussarsiuunneqarnissaannik kommunip aalajangerneranut tunngaviummat, apeqqutaalerpoq tassani kommuni - Kommunit Nakkutilliisoqarfiannit kaammattorneqarnermisut - B-mik isumaqatigiissummik atortuutitsiinnarnissaminut pisussaanersoq. Apeqqut taanna A-p naammagittaalliuutaani ilaatinneqanngilaq, kisiannili apeqqut taanna naammagittaalliuutip uiguatut pissusissamisoortumik inissisimammat, apeqqutip taassuma nammineerlunga misissuiffiginissaa toqqarsimavara, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5.

Isumaqatigiissutaasimasup atorsinnaassuseqannginneranik tunngaveqarnerup kingunerisai malillugit B-mik isumaqatigiissummik kommunip atorunnaarsitsisimannginnera pitsaanngitsuusoraara.

Tamatumunnga atatillugu isumaqarpunga illuaqqanik atuisinnaatitaanermut kommuni qinnuteqaateqaqqusisinnaasimagaluartoq, taamaaliluni piffissap takornariaqarnerup nalaata ingerlasup naanissaata tungaanut utaqqiisaagallartumik atuisinnaatitsisoqarluni. Aammattaaq maluginiarpara isumaqatigiissummik atorsinnaassuseqanngitsumik ingerlatsiinnarnissaq Kommunit Nakkutilliisoqarfiata kaammattuutigigaa, tamannalu pillugu peqqussummik nalunaaruteqarani.

Taamaalilluni taamatut kaammattuineq Kommunit Nakkutilliisoqarfiata aqutsinermik inatsimmi § 61 naapertorlugu qisuariaateqarnissaminut periarfissaanut ilaatinneqarsorinanngilaq.

B-mik isumaqatigiissutip atuutsiinnarnissaanik Kommunit Nakkutilliisoqarfiata kaammattuisimaneranik nammineerlunga misissuiffiginnilerumaninnik isummertinnanga Kommunit Nakkutilliisoqarfiat qinnuiginiarpara, suliaq pillugu paasinninnini nassuiaateqarfigeqqullugu.

Illuaqqat eqqaanni qimmiliveqarsinnaanermut akuersissuteqartoqarsimannginnera pillugu A-p naammagittaalliuutaanut oqaatigaara nunaminertat ilaannik aalajangersimasunik tunniussinernik atuisinnaatitaa-

nernillu assigiilluinngangajannik oqaasertalinnik Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik tulleriinneri malillugit 19. juni aamma 27. juni 1996-imi kommunimut aamma A-mut tunniussaqarsimammat.

Allakkat taakkua arlaannaanniluunniit erseqqissumik erseqqissarneqarsimanngilaq nunaminertanik atuisinnaatitaanermillu tunniussinermi nunaminertani tunniunneqartuni qimmiliveqarnissamut aamma akuersissuteqartoqarnersoq. A-mut allakkani takuneqarsinnaavoq nunaminartamik tunniussinermi ikaat qimmit nerukkaatissaannut nivinngaavissat napparneqarfissaat aamma ilaatinneqartoq. Kommunimut allakkani takuneqarsinnaavoq takornarianut illuaqqat marluk containerilu ataaseq sananeqarsinnaasut, taakkulu takornariaqarnermik ingerlatsinermi taammaarsimaffittut aallaavigalugit atorneqassasut. Isumaqarpunga kommunip naatsorsuutigisimasariaqaraluraa, kommunip nunaminertami tunniunneqartumi qimmiliviliisoqarsinnaanera Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup akuersissutigigaa, tamanna allakkani pineqartuni erseqqivissumik oqaatigineqarsimanngikkaluarpalluunniit.

Taamaattumik nammagittaalliuutip tassunga tunngasortaanik misissuineq kommunimi pissutsit pinnagit, Aningaasaqarnermulli Pisortaqarfiup allakkaminik oqaasertaliisimaneranik misissuinerussaaq. Tamanna tunngavigalugu naammagittaalliuutip tassunga tunngasortaata sukumiinerusumik misissuiffiginissaanut pissutissaqarsorinngilara, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 4."

Nakkutilliisoqarfiup 24. august 1999-imi ima akissuteqarfigaanga:

"...-mi illuaqqanik marlunnik atuisinnaatitaaneq pillugu kommunip siornatigut aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaata aalajangersimanera pillugu Kalaallit Nunaanni Kommunit Nakkutilliisoqarfiata 20. marts 1998-imi aalajangiinermigut K kommuni kajumissaarsimavaa isumaqatigiissut, Nakkutilliisoqarfiup aammattaaq atorsinnaanngitsutut isumaqarfigisariaqarsorisaralua, ukioq taanna takornariaqarnerup nalaata naanissaanut atuutsiinnassagaa.

A-p naammagittaalliorneranut atatillugu Inatsisartut Ombudsmandiata allakkani 19. august 1999-imeersuni oqaatigaa taamatut kajumissaarineq siulersorneqarnermik inatsisip §-iisa 61-iannut attuumassuteqarsorinanngitsoq.

Aammattaaq Nakkutilliisoqarfiup suliamik paasinninnerminut nassuiaateqarnissaa kajumissaarinermullu pineqartumut inatsisitigut tunngaviusumik ilisimatitsissuteqarnissaa Ombudsmandip qinnutigisimavaa.

Nakkutilliisoqarfiup Allattoqarfiata siullermik oqaatigissavaa siulersorneqarneq pillugu inatsisip §-iisa 61-iat Nakkutilliisoqarfiup aqutsinermi nakkutilliinermilu iliuuserisartagaanik imaqarmat. Taamaalilluni Nakkutilliisoqarfik kommuninut pineqaatissiissutinik atuisinnaanngilaq, taakkua § 61-imi (aamma § 67-imi) tunngavissaqanngikkaangata. Kisiannili Nakkutilliisoqarfik inatsisini immikkut tunngavissaqarani pisussaaffiliisuunngitsunik oqaaseqaateqarsinnaavoq. Suleriaatsimimi oqaaseqaatinik pisussaaffiliisuunngitsunik taamaattunik atuinermigut Nakkutilliisoqarfiup siullermik pingaarnermillu kommunit sunniiviginiartarpai.

Isumaqatigiissutip takornariaqarnerup nalaata naanissaanut atuutsiinnarnissaanik Nakkutilliisoqarfiup K kommunimut kajumissaaruteqarnera oqaaseqaatitut pisussaaffiliisuunngitsutut isumaqarfigisariaqarpoq, Allattoqarfillu isumaqarpoq tamanna taamatut inatsisigut tunngavissamik aalajangersimasumik piumasaqarfiunngitsoq.

Kisiannili taamatut oqaraanni erseqqissarneqassaaq Nakkutilliisoqarfik naligiissitsinissamik nakkutilliisuummat, tamannalu oqaaseqaatigisanuttaaq pisussaaffiliisuunngitsunut atuuppoq. Tamaalilluni Nakkutilliisoqarfik kommunip inatsiseqartitsinermik unioqqutitsilluni iliuuseqarsimaneranik naliliinermut atatillugu aatsaat taamaattunik oqaaseqaateqarsinnaavoq. Allattoqarfiup tamanna tunuliaqutaralugu miserratigissanngilaa, Nakkutilliisoqarfik kajumissaarummini eqqartorneqartumi Nakkutilliisoqarfiup pisinnaatinneqavinneranik qaangiisimasoq.

Kajumissarinermulli tunuliaqutaasoq tassaasimavoq B-mik isumaqatigiissutip takornariaqaleruttornerata, piffissap sinnerani sammisaqartitsinissanik pilersaarusiorfiusimasup, nalaani kipitiinnarnissaata siunertarisamut naleqquttuussanera pillugu kommunimik oqaloqatigiissuteqarsimanerit.

Ajornanngikkallartillugu Nakkutilliisoqarfiup eqqartorneqartumik kajumissaaruteqarsimassanngikkaluarnera pillugu Allattoqarfik isumaqarpoq kommunip isumaqatigiissummik piffissap sinnerani ingerlaannartitsinermigut takornariartitsinerup sapinngisamik ajoquserneqannginnissaa, tamatumuunakkullu kommunip aningaasaqarnikkut pissuserisaa tamakkiisumik isigalugu pingaartissimagaa. Allattoqarfik isumaqarpoq kommunip tamatuminnga pingaartitsinermini tunngavigisimasai inatsisinut naapertuuttuusimassasut."

Tamatuma kingornagut Nakkutilliisoqarfimmut ima nalunaaruteqarpunga:

"Kalaallit Nunaanni Kommuninik Nakkutilliisoqarfiup allagai 24. august 1999-imeersut tiguakka.

Aalajangiineq allatigut inatsisitigut unioqqutitsisuunngippat aalajangiiniarnermi aningaasaqarnikkut isiginiagaassat aatsaat tunngavittut atorneqarsinnaasut tikkuassallugu allakkat takku pissutissaqalersippaannga.

Naluneqanngitsutut K kommunimik naammagittaalliuut pillugu 19. august 1999-imi oqaaseqaatinni isumaqatigiissutip atuussinnaassuseqanngitsup kommunimit atuutsiinnarneqarnera isornartorsiorpara. Tamatuma kingunerisaanik isumaqarpunga isumaqatigiissummik atuussinnaassuseqanngitsumik kommunip atuutsitsiinnarnera aningaasaqarnikkut isiginiagassanit tunngavissaqalersinneqanngitsoq.

Suliami tassani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

04 - 5 Sakialluummik nappaateqarnermut atatillugu ilitsersuisussaatitaaneq

Oqaaseqaatigineqarsimavoq paaqqinniffinni sulisut meeqqat sakialluummik eqqorneqarsimasut, isumaginninnikkut paaqqinniffinni paaqqinneqartut, nakorsaatitortinneqarneranni ikiorsiinissaminnut periarfissaqarnerinik pisortat oqartussaasut angajoqqaanik ilitsersuinissaminnut pisussaaffeqartut.
(J.nr. 11.24.20.7./115-97)

A-p meeraaqqerivik V pillugu allakkatigut naammagittaalliuutini uannut 12. december 1997-imi tunniuppaa. Tamatumunnga tapertaritillugu allaf-

finni oqaloqatigaara, tak. pineqartumik oqaloqateqarneq pillugu imaqarniliaq kinguliini eqqartorneqartoq.

Allakkatigut naammagittaalliuummi imaattut atuarneqarsinnaapput:

"B juni-p allaqqaataani V-mi aallartinnialernerani nalunaarummik tusarsimannginnama siornali meeqqerivimmi V-mi tuberkulosertoqartoq...

Paasissutissat erseqqissut pissarsiarisimanngilakka paasititsiniaaneq atorneqarsimanngimmat, meeqqammi tunillatsittut angajoqqaavi, meeqqerivimmilu sulisut ikioqatigiinnerunerat pisimasinnaagaluarmat paasissutissiineq naammattoq pisimagaluarpat. Ikioqatigiinneq eqqarsaatigalugu iisartakkanik iisititsisarneq pivara, meeqqammi ataaseq affarmillu ukiullit inersimasutulli iisitikkuminartiginngillat, angajoqqaajullunilu iisartagartortumut oqitsuinnaanngilaq pingaartumik ukiup affaa ullut tamarluinnaasa iisitittuarnissaa pisariaqarmat.

Ikioqatigiinnerlu naammattoq pigisimagaluarutsigu maanna suliffinniit soraarsitaanera pinngitsoorneqarsimasinnaagaluarmat.

..."

Naammagittaalliuummut ilanngunneqarsimavoq nakorsap oqaaseqaataa, tassani uppernarsineqarluni A-p ernera B meeraaqqerivimmi V-mi sakialluummik tunillanneqarsimasoq. Taamatuttaarlu A-p siusinnerusukkut sulisitsisuaniit soraarsitsissut, tassani paasisitsissutigineqarluni A soraarsinneqartoq "namminerisamik ajornartorsiutini, suliffippit ataavartumik nakkutiginissaanik ajornarluinnartitsisimasuni" kingunerisaannik.

Atorfeqarfiup oqaloqatigiinneq pillugu allakkiaani imaattoq atuarneqarsinnaavoq:

"...

A-p oqaatigaa tamatuma kingunerujussuatigut aatsaat meeraaqqerivimmit paasitinneqarsimalluni meeraaqqerivik nakorsaatinik matuma qulaani taaneqartunik nakorsaatitortitsisinnaasoq aammalu meeqqap anersaartorneranik nakkutilliisinnaalluni.

A-p ilanngullugu aamma oqaatigaa siornali meeraaqqerivimmi TB-ertoqarnera paasineqarsimasoq, tamatuminngali B-p meeraaqqerivimmiittalernerani arlaannaatigulluunniit ilisimatinneqarsimanani. B meeraaqqerivinni allani marlunni inissinneqarnissaminut periarfissaqarsimagaluartoq, A-llu taakku arlaat toqqarsimasinnaassagaluarlugu B-p meeraaqqerivimmiittalinnginnerani TB-ertoqarneranik ilisimatinneqarsimagaluaruni.

A-p ilanngullugu aamma oqaatigaa ernermi meeraaqqivimmiittalernerata nalaani meeqqamik allamik TB-mut nakorsaatitortoqareersimasoq.

A-p meeraaqqerivimmit siusinnerusukkut TB-eqartoqalersimaneranik aammalu meeqqap pisariaqartitaanik meeraaqqeriviup nakorsaatitortitsisinnaaneranik ilisimatinneqarsimannginnini naammagittaalliuutigerusuppaa. A meeraaqqeriviup nakorsaatitortitsisinnaaneranik ilisimatinneqarsimagaluaruni, qularnanngitsumik ... ...suliffini tigummiinnarsimasinnaassagaluarpaa ...

..."

K kommunimut 19. marts 1998-imi allakkani imaattumik ilanngussaqarpunga:

"Ombudsmandip A 12. december 1997-imi ilitsersuuteqarfigisimavaa (allakkiap assilinera ilanngullugu nassiunneqarpoq), tamatumalu kingorna A-p naammagittaalliuutaa, ilanngullugu nassiunneqartoq, tigusimallugu.

Ernermi meeraaqqerivimmit tiguneqarnissaa sioqqullugu meeraaqqerivimmi tuberkulosertut arlallit paasineqarsimanerat pillugu ilisimatinneqarsimannginnini A-p naammagittaalliuutiginiaraa Ombudsmandip paasivaa...

Aammattaaq ernermi tuberkulosimut nakorsaaserneqarsinnaanerata meeraaqqerivimmit isumagineqarsinnaasimagaluarneranik ilisimatinneqarsimannginnini A-p naammagittaalliuutigaa, tassami taamaaliortoqarsimasuuppat suliffini tigummiinnarsimasinnaagaluaramiuk.

Naammagittaalliuutip suliarineranut Ombudsmandip atugassaanik K kommuni oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigineqarpoq.

...”

26. marts 1998-imi allakkani K kommuni, isumaginninnermik ingerlatsivik aqqutigalugu uannut imatut nalunaaruteqarpoq:

“...

Tassunga atatillugu ilismatitsissutigineqassaaq meeraaqqerivik "V" kiisalu isumaginninnermi ingerlatsivik 1997-imi julip ulluisa qulinganni ilisimatinneqarsimammata meeraaqqerivimmi sulisut ilaannik sakialluuteqartoqarneranik...

Ullorlu taanna tuaviortumik meeraaqqerivimmi sulisut, peqqinnissaqarnermi nakkutilliisoqarfimmiit allakkat, meeraaqqerivimmi meeraatilinnut angajoqqaanut agguaassimavaat kiisalu nivinngaavimmut allakkat taakkua nivinngarneqarsimallutik. Taamaaliornittalu saniatigut angajoqqaat tamarmik ...-mi napparsimmavimmit allaffigiortorneqarsimapput, allakkatigullu taakkunuuna angajoqqaat sulisullu kajumissaarneqarsimapput qinnguartartinnissaminnut inniminneeqqullugit...

...

A-p naammagittaalliuutaani iisartakkanik nakorsaasersuisoqarsimanera eqqaaneqartoq isumaginninnermi ingerlatsivimmut tunngassuteqanngilaq.

...”

8. oktober 1998-imi kommunimut allakkanni imaattumik allagaqarpunga:

“A-p ernermi meeraaqqerivimmi inissarsinera sioqqullugu V-mi arlalinnik sakialluuteqartoqarneranik paasisaqartoqarnera pillugu paasissutissinneqarsimannginnerminik naammagittaalliuuteqarneranut Ombudsmandip kommuni oqaaseqaateqaqqusimavaa. Kommunip taamaallaat maanga ilisimatitsissutigaa, naammagittaalliuuteqartup ernerata meeraaqqerivimmi inissaqalernerata kingorna meeraaqqerivimmi sulisup ataatsip sakialluuteqarnera paasineqarsimasoq.

Aammattaaq Ombudsmandip kommuni A-p matuminnga naammagittaalliuuteqarneranut oqaaseqaateqaqqusimavaa, tassalu ernermi sakialluummut nakorsaammik nakorsaatitortinnissaanik, taamaaliornikkut suliffini tigummiinnarsinnaaqqullugu, meeraaqqeriviup isumaginnissimasinnaagaluarneranik paasissutissinneqannginnini pillugu.

Ombudsmandip kommuni qinnuigaa oqaaseqaatinik, A-p naammagittaalliuutaata pisariaqalersitaanik, nalunaaruteqaqqullugu”

Kommunimi isumaginninnermik ingerlatsivik aqqutigalugu 19. oktober 1998-imi allakkatigut akissuteqarpoq:

“...

Tamanna pissutigalugu kommunip 26. marts 1998-imi allagai ingerlatsiviup innersuussutigissavai ..., tassani paasisitsissutigineqarluni, isumaginninnermi ingerlatsivik 10. juli 1997-imi, meeraaqqerivimmi sulisut ilaat sakialluummik nappaateqartoq paasineqarsimaneranik, ilisimatinneqarsimasoq.

Paasineqarnissaa pillugu erseqqissaatigineqassaaq, ingerlatsivik **ulloq taanna sioqqullugu** meeraaqqerivimmi sakialluuteqartoqarneranik ilisimasaqanngimmat. Akerlianimmi pisoqarsimagaluarpat, peqqinnissakkut nakkutilliisoqarfiup meeraaqqerivik ingerlatsivillu tamatuminnga soorunami ilisimatissimassagaluarmagit.

A-p naammagittaalliuutaa Ombudsmandip imatut paasissallugu qinersimavaa, ernermi sakiallunnermut nakorsaataanik meeraaqqeriviup nakorsaatitortitsisinnaasimagaluarnera, taamaalilluni suliffini pigiinnarsimasinnaagaluarlugu, pillugu ilisimatinneqannginnini naammagittaalliutigigaa, tassalu nakorsaatit iisartaganngorlugit tunniunneqannginnerannut naammagittaalliuutitut pinnagu.

Ingerlatsivik napparsimmavimmi ...-mit oqarasuaatikkut paasitinneqarsimavoq ullaat tamaasa nakorsaatitortitsineqartartoq. A-p meeraaqqerivik aperisimagaluarpagu, soorunami meeqqap nakorsaatitortinnissaa isumagisinnaasimassagaluarpaa."

Tamatumunnga malitsigitillugu Kalaallit Nunaanni Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik qinnuigaara nalunaarfigeqqullunga, meeraaqqerivimmi sakialluttoqarneranik 1. juni 1997 sioqqullugu ilisimasaqarsimanersoq. Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmi nakorsap nalunaarfigaanga, siullerpaamik ... napparsimmavimmi ...-mit attavigineqarsimalluni 9. juli 1997-imi, tamannalu sioqqullugu meeraaqqerivimmi sakialluttoqarneranik ilisimasaqarsimanatik.

Tamatuma kingorna imaattumik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamik nalinginnaasumik piumasaqaammut ingerlatsivinni oqartussaasut ilitsersuussinissamut pisussaaffeqarnerat ilaavoq. Inatsisileriffiup suliassat suliarineqartarnerat pillugu ilitsersuusiaani imm. 29 imaattoq oqaatigineqarpoq:

"29. Ingerlatsinermut oqartussaaffiit tamarmik suliassani oqartussaaffigisaminni ingerlanneqartuni innuttaasunut ilitsersuinissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarput. Ilitsersuinerit ingerlanneqartariaqarput innuttaasunut pitsaanerpaamik kinguneqarsinnaasut atorlugit, ..."

A-p salliutillugu, ernermi meeraaqqerivimmut inissinneqarnera sioqqullugu, "siornali meeqqerivimmi V-mi sakialluttoqarneranik" ilisimatinneqarsimannginnini naammagittaalliuutigisimavaa.

Kommunip isumaginninnermik ingerlatsivia tamanna pillugu maanga ilisimatitsissuteqarsimavoq, "ingerlatsivik" 10. juli 1997 sioqqullugu meeraaqqerivimmi sakialluttoqarneranik ilisimasaqarsimanngitsoq, aammalu:

"Taamaassimagaluarpat Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup soorunami meeraaqqerivik ingerlatsivillu tamatuminnga ilisimatissimassagaluarmagit".

Taamaasilluni kommunip ingerlatsivimmi, A-p meeraata meeraaqqerivimmiilernissaa sioqqullugu, sakialluttoqarneranik ilisimasaqartoqarnera ilumuunnginnerarpaa. Kommunip 19. oktober 1998-imi allagaanik paasinninnera naapertorlugu aammattaaq kommunip, Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup ingerlatseriaasia innersuussutigalugu, ingerlatsivimmi sakialluttoqarneranik ilisimannittoqarsimasinnaanera ilumuunnginnerarpaa.

Peqqinnissakkut Nakkutilliivimmi nakorsap ilumoornerarsimavaa sakialluuteqartoqarnera pillugu 9. juli 1997 sioqqullugu ilisimatinneqarsimanani.

Suliap paasissutissiissutigineqarsimanera malillugu isumaqarpunga A-p meeraaqqerivimmik toqqaaniarneranut atatillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq malillugu ilitsersuunneqarsimannginneranik isummernissamut tunngavisaqanngitsoq.

A-p tulliutillugu, meeraaqqeriviup ernermi sakiallunnermut nakorsaatitortitsisinnaasimagaluarnera pillugu, suliffini pigiinnarsimasinnaagaluarlugu, ilisimatinneqarsimannginnini naammagittalliuutigivaa.

A-mik 12. december 1997-imi ilitsersuussinera pillugu allakkiami atuarneqarsinnaavoq, "A-p oqaatigaa tamatuma kingunerujussuatigut aatsaat meeraaqqerivimmit paasitinneqarsimalluni meeraaqqerivik nakorsaatinik matuma qulaani taaneqartunik nakorsaatitortitsisinnaasoq aammalu meeqqap anersaartorneranik nakkutilliisinnaalluni." Tamatumunnga kommunip oqaatigaa: "Ingerlatsivik oqarasuaatikkut ... napparsimmavimmi ...-mit ilisimatinneqarsimasoq ullaat tamaasa nakorsaatitortitsineqartartoq. A-p meeraaqqerivik aperisimagaluarpagu, soorunami meeqqap nakorsaatitortinnissaa isumagisinnaasimassagaluarpaa."

Tamatumuunalu tassa kommuni A-p meeraata meeraaqqerivimmi nakorsaatitortinneqarsinnaasimagaluarnera akerlilinngilaa. Isumaqarpunga meeraaqqeriviup nammineq A, meeraata meeraaqqerivimmi nakorsaatitortinneqarsinnaaneranik ilitsersuussimanngimmagu ajuusaarnartuusoq.

Kommuni inassuteqarfigaara periaatsini allanngortissagaa, sakialluummik assigisaanillu napparsimasoqartoq paasisaqaraangami, ullukkut paaqqinniffiit qanoq annertutigisumik nakorsaatitortitsisinnaaneranik angajoqqaanik ilitsersuussisaqqullugu.

Matuma kingorna suliami qanoq iliuuseqaqqissanngilanga."

Kommunip inassuteqaatinnut akissutaanik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimanngilanga.

04 - 6 Nukissamik pilersuinermi suliffik pillugu naammagittaalliuutit.

Innaallagissamik atuinermut uuttuutip kukkusumik uuttuisimanera pillugu suliffimmut naammagittaalliuumminik Nukissiorfiit aalajangiisimanerat A-p naammagittaalliuutigaa.

Suliassap suliarinissaa Ombudsmandip itigartitsissutigisimavaa, tassami Nukissiorfiit aalajangiinerat Naalakkersuisunut naammagittaalliuutigineqarsinnaammat.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip oqaaseqaatigaa nukissanik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata §-iisa 22-anni naammagittaalliornissamut malittarisassap Naalakkersuisunut naammagittaalliorsinnaatitaaneq naammaginartumik erseqqissuseqalersinngikkaa, tassami inatsisitigut aalajangigaanngitsumik tunngaveqarluni Naalakkersuisunut, qulliunerusumik oqartussaasunut, suli naammagittaalliorsinnaasoqarmat.

Ombudsmandi nangilluni oqaaseqaateqarpoq aalajangersagaq naammagittaalliornermi Nukissiorfiit iluanni aqqusaagassanik immikkoortunik tunngavissiinngitsoq, taamaallaalli suliffimmi immikkoortortaqarfiup sorliup aalajangiisinnaaneranik aalajangersaalluni.
Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataat matumunnga naapertuutinngimmata, tassami aalajangersakkat naammagittaalliornermi Nukissiorfiit suliffiunerata iluani aqqusaagassanik aalajangersaanngimmat, tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi aalajangerpoq tamanna pillugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut Naalakkersuisunullu nalunaarutiginninniarluni, tak. ombudmandi pillugu inatsimmi § 11. (J.nr. 11.60.10.3/038-98)

1995-imi 1996-imilu innaallagissamik atuinini Nukissiorfiit eqqortumik naatsorsorsimanngimmasuk A 12. november 1996-imi naammagittaalliorpoq.

Suliap suliarinissaa 16. december 1996-imi Atorfeqarfiup itigartitsissutigaa, pissutsilllu Nukissiorfinnut toqqaannartumik naammagittaalliuutigeqqullugit A innersuullugu.

Pissutsit taakku A-p 5. februar 1998-imi uannut naammagittaalliuutigeqqippai, innaallagissamillu atuinermut uuttuutip 8. november 1996-imi taarserneqarnerata kingorna 1997-imi innaallagissamik atuinermi nalunaarsorneqartup malunnaatilimmik annikilleriarsimanera innersuussutigalugu.

A nangilluni oqarpoq Nukissiorfiit K-mi immikkoortortaqarfiannut oktober 1997-imi naammagittaalliorsimalluni, kisiannili 1995-imi 1996-imilu innaallagissamik atuinermik naatsorsuinermi kukkusoqarsimanngitsoq Nukissiorfinnit oqaatigineqarluni.

A-p naggataatigut oqaatigaa K-mi Nukissiorfinnut december 1997-imi kingullermik saaffiginnissimalluni, sulialli suliareqqinneqarnissaanik qinnutigisani Nukissiorfinnit isummerfigineqarsimanngitsoq oqaatigalugu.

Innaallagissamik atuinerup nalunaarsorneqartup allanngorarneri pillugit paasissutissanit A-p uannnut nassiussaanit makku takuneqarsinnaapput:

6. oktober 1992-imit 28. september 1993-imut innaallagissamik atuineq 2994 KWH-iusoq naatsorsorneqarsimavoq.

28. september 1993-imit 27. september 1994-imut innaallagissamik atuineq 2711 KWH-iusoq naatsorsorneqarsimavoq.

28. september 1994-imit 26. september 1995-imut innaallagissamik atuineq 3297 KWH-iusoq naatsorsorneqarsimavoq.

26. september 1995-imit 27. september 1996-imut innaallagissamik atuineq 4049 KWH-iusoq naatsorsorneqarsimavoq.

27. september 1996-imit 8. november 1996-imut innaallagissamik atuineq 341 KWH-iusoq naatsorsorneqarsimavoq.

8. november 1996-imit innaallagissamik atuinermut uuttuutip taarserneqarneranit 17. september 1997-imut innaallagissamik atuineq 2863 KWH-iusoq naatsorsorneqarsimavoq.

Suliamik suliarinninninnut atatillugu ingerlatsiveqarfik allakkatigut imatut attaveqarfigisarsimavara:

Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfik 23. februar 1998-imi qinnuigaara suliaq taanna naammagittaalliuutitut suliariumanerlugu nalunaarutigeqqullugu, tak. nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 14-imi 6. november 1997-imeersumi § 22.

Pisortaqarfik 24. april 1998-imi akivoq:

"...

Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22-imut oqaaseqaatini takuneqarsinnaavoq suliffeqarfiit nukissamik pilersuisut allaffissornikkut ingerlatsinerat, nakkutilliinerat oqartussatullu sulinerat pillugit naammagittaalliuutit aqqutit nalinginnaasut atorlugit suliffeqarfiup nukissamik pilersuisup aqutsisuinut ingerlatinneqartassasut. Tamatuma kingorna naammagittaalliuutit Naalakkersuisunut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Suliami allagaatini Pisortaqarfimmit nassiunneqartuni A-p naammagittaalliuutaata naammagittaalliornermi aqqutissaq qulaani taaneqartoq malissimaneraa takuneqarsinnaanngilaq, Nukissiorfiillu qullersatut pisortaannut saqqummiunneqarsimanersoq aamma takuneqarsinnaanani. Taamaattumik tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit isumaqarpugut suliap naammagittaalliuutitut suliarineqarnissaanut pissutissaqanngitsoq, kisiannili nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaani § 22-mut oqaaseqaatini periuseq qulaani allaaserineqarsimasoq innersuussutigalugu. Tamatuma kingorna Nukissiorfiit qullersatut pisortarisaasa aalajangiinerat naammagittaalliuutigissallugu pissutissaqarpat naammagittaalliuut Pisortaqarfimmut suliarisassanngorlugu naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

..."

4. juni 1998-imi pisortaqarfik ilassutaasumik nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara:

"...

Siullertut pisortaqarfik qinnuigineqarpoq nalunaarutigeqqullugu Naalakkersuisut peqqussutip § 22-anni imm. 2-mi suliani Nukissiorfinnut tunngasuni naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu malittarisassiornissamut piginnaassuseqartitaanertik atorsimaneraat.

Aappaattut pisortaqarfik qinnuigineqarpoq pisortaqarfiup allaffissornikkut naammagittaalliorfissaqarnermik, tamanna soorlu nukimmik pilersuineq pillugu peqqussummut siunnersuutip oqaasertaani allaaserineqarsimasoq, isumaa pillugu ersarinnerusumik nassuiaateqarfigeqqullugu.

Pingajuattut pisortaqarfik qinnuigineqarpoq suliani Nukissiorfinnut tunngasuni naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit innuttanut ilitsersuusiortoqarsimanersoq ilisimatitsissutigeqqullugu.

..."

Tamatumunnga peqatigitillugu Nukissiorfiit qinnuigaakka suliami allagaatit atukkiuteqqullugit oqaaseqaateqaqqullugillu.

Nukissiorfiit 29. juni 1998-imi imatut akivaannga:

"...

Nukissiorfinnut sukkulluunniit allakkatigut naammagittaalliuummik tunniussisoqarsimannginnerata kingunerisaanik uuttortaanermi allagartat uuttuutip taarserneqarneranut atatillugu allattuiffigineqarsimasut (assilineri ilanngullugit nassiunneqarput) saniatigut suliassami allagaatinik allanik peqanngilaq.

Pisuni taamaattuni nalinginnaasumik periuserisartakkavut pillugit kiisalu suliassami aalajangiisoqarsimappat naammagittaalliuteqarnissamut periarfissat pillugit sukkulluunniit ilisimatitsisoqarsimanngissorinarnera Nukissiorfiit ajuusaarutigaat. (Naammagittaalliuteqarsinnaaneq sarfamik pilersuinermut atatillugu piumasaqaatitsinni quppernermi 11-mi allaaserineqarsimavoq).

Atuisartoq uuttortaatit eqqoqqissaannginnerannik pasitsaassimasaqarluni Nukissiorfinnut saaffiginnikkaangat uuttortaatip eqqoqqissaassusianik misissuinermi naammagittaalliuut pissutissaqanngitsoq paasineqarpat misissuineq pineqartup nammineq akilissagaa ilisimatinneqartarpoq. (Misissuineq assartuinermut akiliut ilanngullugu kr. 3-400-t missaannik akeqarpoq).

Kisiannili uuttortaammik misissuineq pissutissaqartoq paasinarsippat (tamannalu qaqutigoortorujussuuvoq) uuttortaatip ilumut eqqoqqissaartuunerata misissorneqarneranut aningaasartuutit kiisalu atuinikinnerusimanerup missiliuussinikkut nalinga Nukissiorfiit taarsiissutitut utertillugu akilertarpaat.

Suliami matumani isumaqarpugut uuttortaammik taarsiinermut atatillugu atuinerulernermik paasisaq uuttortaatitoqqap (LK type F8-p) uuttortaatini taamaattorpiani kaavittut atuinermik nalunaarsuinermi atorneqartartut toqqaviisa ajoquteqartarnerannik peqquteqartumik atuinerpiamit annikinnerusumik nalunaarsuineranik pissuteqarsinnaasoq. Uuttortaatip aaqqissuunneqannginnerani uuttuinermini kukkunerisartagaanik nalunaarusiamik ajoraluartumik peqartoqanngilaq.

Uuttortaatit taamaattut kaavittuisa atuinermik nalunaarsuinermi atorneqartartut toqqaviini saviup kajungerisaanik illuatungeriinnik peqarpoq kaavittup qitermigut meqqutaasamik ikkuffimmi nyloniusumi kaaviffeqarluni "qangataffigisaanik". Toqqavimmut tassunga perajunnik (saviup kajungerisaata nutsuineratigut) katersuuttoqarneratigut ikkuffiup toqqavia tumaasatut ittumik nungullarneqaleriartortarpoq, taamaalilluni kaavittup kaavinniarnera kinernerulersarluni. Tamatuma kingunerisaanik uuttortaatip nalunaarsuinera kigaallisarpoq, kWh-llu atorneqartorpianit ikinnerusut nalunaarsulersarlugit. Uuttortaatip iluarsaanneqarnerani kaavittup meqqutaasaata toqqavii safirinik nalinginnaasunik marlunnik taarserneqartarput.

Uuttortaat taamaattoq elektroniskiusumik eqqortumillu nalunaarsuisumik taarserneqaraangat atuisoq soorunalimi atuinerulersutut misigisimaqalersarpoq.

Uuttortaatip elektroniskimik tamakkiisumik ingerlasup nutaap eqqoqqissaassusia nalornisoorutigineqarpat uuttortaatip qanoq eqqortigisumik uuttortaasinnaanera suliffeqarfimmit uuttortaatinik taamaattunik misissuinissamut akuerineqarsimasumit Danmarkimiittumit taamaallaat misissorneqarsinnaavoq. Uuttortaatip pineqartup (Enermet nr. ...) NESA A/S-imi misissorneqarnissaa Nukissiorfiit massakkut isumagisimavaat.

Misilittaaneq pillugu inaarutaasumik nalunaarusiaq tiguneqarpat suliaq uterfigeqqissavarput. Taamatut misissuinissaq Nukissiorfiit siusinnerusukkut isumaginiarsimanngimmassuk uuttortaatip misissorneqarneranut atatillugu aningaasartuutit uagut akilissavagut.

..."

Pisortaqarfiup 27. august 1998-imi imatut akivaanga:

"...

Kiassarnermik, imermik innaallagissamillu tamanut pilersuinermut Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataannut innersuussinikkut Ombudsmandip apeqqutai tamarmik akissuteqarfigineqarput.

Nukissiorfiit pillugit naammagittaalliuuteqarniaraanni ungasissumit kiassarneqarnermik, imermik innaallagissamillu tamanut pilersuinermut Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataanni naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuutit takuneqarsinnaapput. Tassani allassimavoq Nukissiorfiit pilersuinerannut, akiligassiissutaannut allanulluunniit naammagittaalliuutit najugaqarfiusumi nukissiuuteqarfimmut allaganngorlugit tunniunneqartassasut. Illoqarfimmi nukissiuuteqarfimmi aalajangiunneqarsimasunut naammagittaalliuutissaqaraanni, taava Nukissiorfiit qullersaqarfianni ittuusumut naammagittaalliortoqassaaq. Tamatuma kingorna Nukissiorfiit aalajangiinerat nukissiuuteqarneq pillugu Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq.

Ombudsmandip naammagittaalliuut Nukissiorfinnut oqaaseqaateqarfigeqqullugu ingerlateqqissimagaa erserpoq.

Pisumi oqartussaasup pisinnaatitaaffianiinngitsumi oqartussaasup saaffiginnissutinik ingerlatseqqittussaatitaanera pisortatigoortumik ingerlatsinermi suliaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 7-imi imm. 2-miittoq Ombudsmandip Pisortaqarfimmut erseqqissaassutigaa.

Tassunga atatillugu erseqqissaatigineqassaaq naammagittaalliorsinnaanermut aqqutissaq atornagu suliaq ingerlanneqarsimammat, A-llu K-mi Nukissiorfik pillugu naammagittaalliuutaa Pisortaqarfiup tigusimanngikkaa.

Akerlianilli Ombudsmandip saaffiginnissutaa 1998-imi februarip 23-aneersoq Pisortaqarfiup suliarisimavaa, tassani Ombudsmandi suliamik misissuisitsinnginnermini nukissanik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22 malillugu naammagittaalliuut naammagittaalliuutitut suliassatut siuartinneqassanersoq Pisortaqarfiup oqaaseqaataanik ujartuivoq. Pisortaqarfiup taamaattoqarsorinngilaa, tassami naammagittaalliuutigineqarsinnaasut tamakkersimanngitsut allakkiami takuneqarsinnaammata.

Nukissiorfiit toqqaannartumik naammagittaalliuutigineqarsimanngimmata Ombudsmandip saaffiginnissutaa 1998-imi februarip 23-aneersoq Pisortaqarfiup Nukissiorfinnut ingerlateqqissallugu pissutissaqartissimanngilaa.

..."

Nukissiorfiit 18. september 1998-imi nalunaarfigaannga A-p uuttuutaanik misissuineq uuttuutip kukkuneqarneranik takutitsisimanngitsoq, suliarlu tassa inaarneqartutut isigineqartoq. Allakkat taakku assilineri A-mut nassiunneqarsimapput.

28. oktober 1998-imi Nukissiorfiit qinnuigaakka suliaq A eqqarsaatigalugu qanoq aalajangiivineqarsimanersoq ilisimateqqullunga.

3. november 1998-imi pisortaqarfimmut imatut allappunga:

"1998-imi januarimi K-mut tikeraarnerma nalaani A saaffiginneqqippoq naammagittaalliuutigalugulu arlaleriarluni 1995-imi kallerup-inneranut uttuutiliussap kukkusumik nalunaarsuisarsimaneranik isumaqarnini pillugu Nukissiorfinnut saaffiginnittarsimanini suli paasinarsisinneqarsimanngimmata.

23. februar 1998-imi A-p saaffiginnissutaa Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22 naapertorlugu naammagittaalliuutitut suliarinissaanut pissutissaqartitsisorineraa nalunarutigeqqullugu Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfik qinnuigaara. Pisortaqarfimmut allakkanni suliap ingerlasimanera, A-p uannut saqqummiussisimanera naapertorlugu,

allaaseraara suliamilu allagaatit, A-p naammagittaalliornermini uannut saqqummiussimasai tamaasa, allakkanut ilanngullugit nassiullugit.

Pisortaqarfik allakkatigut 24. april 1998-imeersutigut nalunaarpoq suliassap naammagittaalliuutitut suliarinissaanut pissutissaqarsorinani, tassami "Suliami allagaatinit Pisortaqarfimmut nassiunneqarsimasunit ersinngilaq A-p naammagittaalliuutaa naammagittaalliorfissaq qulaani allaaserineqartoq naapertorlugu ingerlasimanersoq, taamaalillunilu Nukissiorfiit qullersaqarfiannut saqqummiunneqarsimanersoq. Taamaattumik suliami ilisimaneqartut tunngavigalugit isumaqarpugut suliap naammagittaalliuutitut suliarinissaanut pissutissaqanngitsoq, kisiannili periutsimut qulaani Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mut oqaaseqaatini allaaserineqarsimasumut innersuussivugut."

Pisortaqarfiup allagaasa 24. april 1998-imeersut pisortaqarfik allakkatigut 4. juni 1998-imeersutigut imatut qinnuigissallugu pissutissaqartippaannga:

"– Naalakkersuisut peqqussutip § 22-anni imm. 2-mi suliani Nukissiorfinnut tunngasuni naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu malittarisassiornissamut piginnaassuseqartitaanertik atorsimaneraat nalunaarutigeqqullugu,
– Nukissiorfinni suliffeqarfiusumi tapiiffigineqartarluni imminut aquttumi allaffissornikkut naammagittaalliorfissaqarnermik pisortaqarfiup isumaa pillugu nassuiaateqaqqullugu,
– aamma suliani Nukissiorfinnut tunngasuni naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit innuttaasunut ilitsersuusiortoqarsimanersoq ilisimatitsissutigeqqullugu.

Pisortaqarfik allakkatigut 27. august 1998-imeersutigut akivoq "Kiassarnermik, imermik innaallagissamillu tamanut pilersuinermut Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataannut innersuussinikkut Ombudsmandip apeqqutai tamarmik akissuteqarfigineqarput."

Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataat pisortaqarfiup allakkanut ilanngullugit nassiuppai.

Pisortaqarfik aammattaaq allappoq, "Akerlianilli Ombudsmandip saaffiginnissutaa 1998-imi februaarip 23-aneersoq Pisortaqarfiup suliarisimavaa, tassani ombudsmandi suliamik misissuititsinnginnermini nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22 malillugu naammagittaalliuut naammagittaalliuutitut suliassatut siuartinneqassanersoq Pisortaqarfiup oqaaseqaataanik ujartuivoq. Pisortaqarfiup taamaattoqarsorinngilaa, tassami naammagittaalliuutigineqarsinnaasut tamakkersimanngitsut allakkiami takuneqarsinnaammata.

Nukissiorfiit toqqaannartumik naammagittaalliuutigineqarsimanngimmata ombudsmandip saaffiginnissutaa 1998-imi februaarip 23-aneersoq Pisortaqarfiup Nukissiorfinnut ingerlateqqissallugu pissutissaqartissimanngilaa."

Pisortaqarfiup suliap naammagittaalliuutitut suliarinissaanik itigartitsinerata imaattunik oqaaseqarnissannut pissutissaqartippaanga:

Pisortaqarfiup itigartitsinermini tunngavilersuutaa imatut paasisariaqarpara, tassalu pisortaqarfik isumaqartoq naammagittaalliuutip Naalakkersuisunut suliassanngortinneqannginnerani Nukissiorfiit K-mi immikkoortortaqarfianniit Nukissiorfiit qullersaqarfiannut naammagittaalliorfissaq atoreersimasariaqartoq. Suliami uani tassaalluni Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfik oqartussaasutut qulliunerusutut inissisimasoq.

Aammattaaq paasivara itigartitsinermut inatsisitigut tunngavimmisut pisortaqarfiup nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mut piareersaataasut innersuussutigigai.

Inatsisartut peqqussutaannut piareersaataasut taamaalillutik Nukissiorfiit qullersaqarfiannut allaffissornikkut naammagittaalliorsinnaasoqarneranik pisortaqarfim-

mik tunngavissaqarsorilersitsisinnaanerat pissutigalugu pisortaqarfiup suliamik suliarinninnissaminik itigartitsinerata isornartorsiunnginnissaa toqqarsimavara.

Taamaattorli oqaatigissallugu pissutissaqarsoraanga isumaqarama Nukissiorfinni naammagittaalliorfissat pillugit piareersaataasuni allaaserineqartut innuttaasut naammagittaalliorfissaat pillugit paatsuungatitsilersinnaammata, tassami peqqussutip § 22-at taassumunngalu oqaaseqaatit ataatsimut isigissagaanni, ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi aallaaviusumut tassalu pisortaqarfimmi ataatsimi pisortaqarfiup iluani qulliunerusumut naammagittaalliorfissaqannginnermut, naapertuutinngimmat.

Taamaattumik Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6. imm. 5 tunngavigalugu Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaanni naammagittaalliornissamut aalajangersakkap nammineerlunga misissugassanngortinnissaanik isumaliutersuuteqarpunga, tamatumuuna paasiniarlugu ombudsmandi pillugu inatsisip § 11-a naapertorlugu Naalakkersuisunut Inatsisartunullu nalunaaruteqarnissannut pissutissaqarnerlunga.

Kisiannili nammineerlunga misissuinissannik aalajangertinnanga pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarutigeqqullugu qulaani oqaatigineqartut oqaaseqaateqarnissamut imaluunniit saaffiginnissuteqarnera pissutigalugu annertunerusumik iliuuseqarnissamut pissutissaqartinneraat.

..."

Suliaq 2. februar 1999-imi eqqaasitsissutigaara, tamatumunngalu peqatigitillugu makku pisortaqarfimmut annertunerusumik nassuiaqqullugit:

"Siullermik pisortaqarfik qinnuigissavara, tuniniaanermi pilersuinermilu Nukissiorfiit piumasaqaataat, pingajussaaneerlugit naqeqqitat, 1. januar 1998-imiit atuutilersut, Naalakkersuisunit, nukissamik pilersuineq pillugu inatsisartut peqqussutaanni § 20, imm. 1 naapertorlugu, akuerisaasimanersut, qangalu akuersissut pisimanersoq, ilisimatitsissutigeqqullugu.

Tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatit Naalakkersuisunit akuerisaasimappata, tamatumunnga peqatigitillugu qinnutigaara, tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatit pisortaqarfimmut naammagittaalliornissamut paasissutissanik suna tunngavigalugu imaqarnersut nassuiaateqarfigeqqullugu.

Tulliullugu pisortaqarfik Inatsisartut peqqussutaanni § 22, imm. 1-ip erseqqinnerusumik qanoq paasineqarnissaa nassuiaateqarfigeqqullugu, pingaartumik paaserusullugu § 4, § 5, § 12, § 14, § 17 aammalu 23-imi aalajangiinerit Naalakkersuisunut ingerlateqqinneqarsinnaaneranni, Inatsisartut peqqussutaanni malittarisassat allat tunngavigalugit aalajangikkat Naalakkersuisunut ingerlateqqiisinnaanermut periarfissaqartinneqarnersut."

Pisortaqarfiup 19. marts 1999-imi akivaanga:

"Pisortaqarfiup oqaatigissavaa allakkiakkut 23. februar 1998-imeersukkut ombudsmandi taamaallaat Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22-i innersuussutigimmagu. Pisortaqarfik qinnuigineqarpoq suliaq Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22 naapertorlugu naammagittaalliuutit saqqummiunneqarsinnaanersoq isummerfigeqqullugu.

Taamaattorli Pisortaqarfik naammagittaalliuutinik suliaqartillugu Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataanni naammagittaalliornermut ilitsersuutit innersuussutigineqartarput Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22-i innersuussutiginagu.

Pisortaqarfik isumaqarpoq Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataani tunniussineq, akiligassiissutit il.il. naammagittaalliornissamut periarfissaq erseqqissumik nassuiarneqarsimasoq. Aamma ilanngullugu oqaatigineqassaaq ilanngukkumalluni immersuiffissakkut sullitat allakkatigoortumik nalunaaruteqar-

nerini tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatit piunerat erseqqissumik Nukissiorfinnit malugeqquneqartartoq. Kiisalu tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatit Nukissiorfiit immikkoortortaqarfiini kommunini 17-iniittuni kalaallisuunngorlugit qallunaatuunngorlugillu pineqarsinnaanngorlugit saqqumitinneqarput.

Ombudsmandip paasinninnera naapertorlugu Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata piareersarneqarnerani piareersaasut naammagittaalliornissamut periarfissamik nassuiaataat innuttaasut naammagittaalliornissamut periarfissaat pillugit paatsuungalersitsisinnaapput. Ombudsmandi isumaqarpoq Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 22 tassungalu nassuiaatit ingerlatsineq pillugu inatsisini aallaavigineqartartumut naapertuutinngitsut, tassa oqartussaasut ataatsit iluini qaffasinnerusumik ingerlatseqqittoqarsinnaannginneranut naapertuutinngitsoq.

Ombudsmandip Nukissiorfiit iluini naammagittaalliornissamut periarfissanik paasinninnera naapertorlugu Nukissiorfiit iluini kiisalu Pisortaqarfiup Nukissiorfiillu akornanni piginnaatitaassutsit agguataarneqarnerat pillugu oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqartoqalerpoq.

Nukissiorfiit immikkoortortaqarfiisa innaallagissamik, imermik kiammillu pilersuineq isumagisaraat pilersuutigineqartullu akiligassiissutigisarlugit. Taakku saniatigut immikkoortortaqarfiit aqutsinissaminnut piginnaatitaanngillat. Tassa immikkoortortaqarfiit tassaapput atuisunut toqqaannartumik attaveqartut.

Nukissiorfiit aqutsisui aalajangiisartuupput, kiisalu immikkoortortat innaallagissamik, imermik kiammillu pilersuineri pillugit naammagittaalliuutinik tigusisarput suliarinnittarlutillu. Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataani, Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 20 naapertorlugu naalakkersuisunit akuerisaasuni naammagittaalliornissamut periarfissap aaqqissuussaanera takuneqarsinnaavoq.

Aammattaaq Pisortaqarfik imminut piginnaatippoq ilisimatitsissutigissallugu Nukissiorfiit tassaammata suliffeqarfiit namminersortitat nammineq piginnaatitaaffillit aalajangiisinnaassuseqartullu. Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiornermut ilitsersuutaanni erserpoq “suliffeqarfiit namminersortitat ingerlatsinermut aningaasaliissutit ataatsimoortut, suliffeqarfiit namminneq piviusunngortitassaat, atorlugit annermik aqunneqarput”.

Tassa Nukissiorfiit suliffeqarfittut namminersortitatut tassaapput pisortat pilersuiffiutaat namminneq oqartussaassusillit.

Nukissiorfiit namminneerlutik ingerlatsinertik sanaartukkatillu aaqqissuuttarpaat, aquttarlugit aningaasartaalu aamma aquttarlugit. Suliffeqarfik Pisortaqarfillu ataatsimut oqartussaaffiunngillat.

Ombudsmandip februarip aappaanni 1999-imi apeqqutaa naapertorlugu ilisimatitsissutigineqassaaq Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik kiammillu pisortat pilersuineranni tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataat 1998-imi januarip aallaqqaataaneersut naalakkersuisunit 18. december 1997 akuerineqarsimammata. Tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatit maanna atuuttut januarip aallaqqaataani 1999-imeersut decemberip 28-iani 1998-imi akuerineqarsimasuupput. Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataat kingulliit akuerineqarnerini naammagittaalliornissamut periarfissat allannguivigineqanngillat.

Tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatini naammagittaalliornissamut periarfissat aalajangersarneqartarnerat pillugu paasissutissat Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 14, 6. november 1997-imeersumi § 22, imm. 2-imik tunngaveqartinneqarput. Pisortat innaallagissamik, imermik kiammillu pilersuinerat pillugu naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaanissaminnut piginnaatitaapput.

Inatsisartut peqqussutaanni § 22, imm. 1-imi inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkat naalakkersuisunut ingerlatsinissamik innersuussisut qassiit innersuussutigineqarput. Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 14, 6. november 1997-imeersumi §-imi 4, 5, 12, 14, 17 aamma 23-imi takuneqarsinnaavoq aalajangersakkani taakkunani Naalakkersuisut suliffeqarfinnut nukissamik pilersuisuusunut piginnaatitsilersartut, tassa aamma suliffeqarfinnut allanut Nukissiorfiit saniatigut. Tassa tamatumuunakkut Nukissiorfiit suliffeqarfiillu pilersuisut allat atuisunut, sanaartortitsisunut il.il. tunngasunik aalajangersaasinnaatinneqarput."

Tamatuma kingorna imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

"Pisinnaatitaanera pillugu:

Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 3 malillugu aalajangiinerit allaffissornikkut oqartussamit qulliunerusumit allanngortinneqarsinnaasut pillugit naammagittaalliuutit allaffissornikkut oqartussaq qulliunerusoq taanna suliami pineqartumi aalajangiisimatinnagu suliarisinnaanngilakka.

Taamaattumik A-p naammagittaalliuutaanik suliaqarnissamut pisinnaatitaanersunga siullermik A eqqarsaatigalugu Nukissiorfiit aalajangiisimanersut apeqqutaassussaavoq, aappassaanillu aalajangiineq taanna allaffissornikkut oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaanersoq apeqqutaasussaalluni.

Ingerlatsinermi inatsisit tunngavigalugit aalajangiisoqarsimanersoq:

Aalajangiinermik ingerlatsinermi inatsisit tunngavigalugit aalajangiinertut paasinninneq tassaavoq ingerlatsiviup pisumi aalajangersimasumi innuttaasoq eqqarsaatigalugu malittarisassat naliliinerluunniit tunngavigalugu inatsisitigut suut atuuttuunerannik imaluunniit atuuttussaanerannik aalajangersaanera.

Aalajangiinermik oqartarnerup avataaniippoq ingerlatsiviup sulinera, iliuuseqarnerpianik imaqartoq, "ingerlatsiviup suliaqarnerpiaanik" taaneqartoq, malittarisassallu naliliinerluunniit aallaavigalugit innuttaasup inatsisitigut inississimaneranik isummersorfiunngitsoq. Taamaattorli ingerlatsiviup suliaqarnerpiaanut atatillugu ingerlatsinermi inatsisit tunngavigalugit aalajangiisoqarsinnaavortaaq.

Innaallagissamik atuinermut uuttuutinik atuaaneq akiligassiisarnerlu imminni ingerlatsinermi inatsisit tunngavigalugit aalajangiinerunngillat, tassaallutilli ingerlatsinermi suliaqarnerpiaat Nukissiorfiit suliarisaat.

Tamatuma paarlattuanik ingerlatsinermi suliaqarnivik pillugu naammagittaalliuutit pillugit aalajangiinerit tassaapput ingerlatsinermi inatsisit tunngavigalugit aalajangiinerit, aalajangiinerni taamaattuni innuttaasup pisortani ingerlatsinermi inatsisitigut malittarisassat tunngavigalugit ingerlatsivimmut piumasaqaateqarsinnaanera aalajangiivigineqarpat.

Suliami pineqartumi maani oqaatigineqarpoq A-p Nukissiorfiit K-mi immikkoortortaqarfiannut attaveqarsimasoq, tassanilu 1995-imi 1996-imilu innaallagissamik atuinerminik naatsorsuinerat naammagittaalliuutigisimallugu.

Aammattaaq oqaatigineqarpoq Nukissiorfiit K-mi immikkoortortaqarfiata A-p utertitsivigineqarluni akiliiffigineqarsinnaannginneranik isummernertut imaluunniit Nukissiorfiit naammagittaalliuummik suliarinnikkumannginnerattut paasineqarsinnaasumik akisimagaa.

Innaallagissamik atuinermut uuttuutimi peerneqarluni misissugassanngorlugu nassiunneqarnissaanik A-p december 1997-imi oqarfigineqarsimanera naammagittaalliuutip naliliiviginiarnerani immikkut pingaaruteqartutut isigisinnaanngilara, tassami A-p uannut naammagittaalliunnginnerani suliami aalajangeeqqittoqarsimanersoq oqaatigineqarsimanngimmat.

Kisiannili Nukissiorfiit suliamik suliaqarnissaminnik itigartitsisimanerat sulialluunniit misissuiffigineqarsimanera tunngavigalugu aalajangiisoqarsimanera apeqqutaatinnagu tassani ingerlatsinermi inatsisit tunngavigalugit erseqqissumik aalajangiisoqarsimanera pineqarpoq.

<u>Aalajangiineq pineqartoq allaffissornikkut oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaanersoq:</u>

a. *<u>Malittarisassatigut tunngavigisaq:</u>*

Nukissamik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 14-imi 6. november 1997-imeersumi § 22 imatut oqaasertaqarpoq:

"Suliffeqarfiit nukissamik pilersuisut §§-it 4, 5, 12, 14, 17 aamma 23 tunngavigalugit aalajangiinerit Naalakkersuisunut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput.

Imm. 2. Naammagittaalliorsinnaaneq pillugu Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput, tassunga ilanngunneqassapput piffissaliussat aamma pissutsit erseqqinnerusumik taasat naammagittaalliuutigineqarsinnaannginnissaat pillugit malittarisassat."

Aalajangersakkamut tassunga oqaaseqaatini imatut allassimasoqarpoq:

"§§-ini 4, 5, 12, 14, 17 aamma 23-imi Nukissiorfiit suliffeqarfiillu nukissamik pilersuisut allat atuisunut, sanaartortitsisunut il.il. tunngasunik aalajangersaanissaminut pisinnaatitaaffilerneqarput.

Suliffeqarfiit nukissamik pilersuisut allaffissornikkut ingerlatsinerat, nakkutilliinerat oqartussatut sulinerat pillugit naammagittaalliuutit naammagittaalliortarnermi aqqutit nalinginnaasut atorlugit suliffeqarfiup nukissamik pilersuisuusup aqutsisuinut ingerlatinneqartassapput. Tamatuma kingorna naammagittaalliuutit Naalakkersuisunut ingerlateqqinneqarsinnaanerat aalajangersakkakkut erseqqissarneqarpoq.

Naammagittaalliorsinnaatitaanerup qanoq pisarnissaa pillugu aalajangersaanissamut Naalakkersuisut piginnaatitaaffeqarput, tassunga ilanngullugit pissutsit aalajangersimasut naammagittaalliuutigineqarsinnaannginnerannik aalajangersakkat, piffissaliussat soorlu naammagittaalliornissamut, kiisalu piumasaqaatit suut naammagittaalliunnginnermi naammassineqarsimassanersut."

Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataanni 1. januar 1998-imeersuni naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu immikkoortumi 5.6.5-imi imatut allassimasoqarpoq:

"Naammagittaalliorsinnaatitaaneq:

Nukissiorfiit pilersuinerat akiligassanngortitsineriluunniit il.il. pillugit naammagittaalliuutit najukkami nukissiorfinnut pineqartumut, pilersuisuusumut imaluunniit akiligassat allagartaannik nassiussisuusumut, allakkatigut nassiunneqassapput.

Najukkami nukissiorfiit aalajangiinerat Nukissiorfiit pisortaannut qitiusumik allaffeqarfimmut, postboks 6002, 3905 Nuussuaq, naammagittaalliuutigineqassaaq.

Nukissiorfiit aalajangiinerat Naalakkersuisoqarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq. Taanna maannakkut tassaavoq Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfik."

Pisortaqarfiup oqaaseqaammini 19. marts 1999-imeersumi naammagittaalliortarneq pillugu malittarisassanik paasinninnini uannut ilassutaasumik nassuiarpaa.

Pisortaqarfiup tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatini naammagittaalliorsinnaanermut periarfissat allaaserineqarnerat innersuussutigisimavaa, nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat innersuussutiginagu. Tassani tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatit Inatsisartut peqqussutaanni § 20 malillugu Naalakkersuisunit akuerineqarsimanerat pisortaqarfiup ilaatigut innersuussutigaa.

Tamatuma oqartariaqalersippaanga naammagittaalliorsinnaanermik aaqqissuussineq inatsimmi ingerlatsinermiluunniit inatsisini malittarisassatigut aalajangersarneqarsimappat, taanna allaffissornikkut aalajangersakkatigut saneqqunneqarsinnaanngitsoq, allaffissornikkut aalajangersakkat taakku Nukissiorfinnit imaluunniit Naalakkersuisunit aalajangersarneqarsimagaluarpataluunniit.

Aamma oqarpunga pisortaqarfiup allakkamini 19. marts 1999-imeersuni paasinninnerminik saqqummiussinera isumaqatiginngikkiga, tassanimi oqaatigineqarmat tuniniaanerut pilersuinermullu piumasaqaatit pillugit aalajangersakkani naammagittaalliorsinnaanermut periarfissaq allaaserineqartoq Inatsisartut peqqussutaanni § 22 inatsisitigut tunngavigalugu Naalakkersuisut akuersissuteqarnerisigut pisimasoq.

Taamaalilluni Inatsisartut peqqussutaanni § 20 malillugu akuersissuteqarneq peqqussummi § 22, imm. 2 malillugu naammagittaalliorsinnaaneq pillugu malittarisassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaanerannut naligitillugu sanilliunneqarsinnaanngilaq, tassami malittarisassat taakku innuttaasunut inatsisitigut sunniuteqassagunik nalunaarutikkoortumik aalajangersarneqartussaammata.

Taamaattumik naammagittaalliorsinnaanermik aaqqissuussineq suna Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersarneqarnersoq paasineqaqqaartariaqarpoq.

Peqqussummi § 22, imm. 1-imi suliffeqarfiit nukissamik pilersuisut aalajangigaannik Naalakkersuisunut naammagittaalliuuteqarsinnaaneq erseqqissumik oqaatigineqarpoq.

Tamanna allatut isummernissamut tunngavissaqannginneq pissutigalugu ingerlatsinermi inatsisini oqaasertalersuineq naapertorlugu paasineqartariaqarpoq, taannami naapertorlugu ingerlatsinermi suliaqarnivik pillugu naammagittaalliuutit eqqarsaatigalugit atorneqarneq ajormat, tassami naammagittaalliuutit suliareqqinneqartarnerat ingerlatsiviup aalajangiineranik oqartussami (qulliunerusumi) allami suliaq pillugu aalajangiisimanngitsumi misiliinerummat, tak. suliami pineqartumi

matumani aalajangiisoqarsimanersoq pillugu siusinnerusukkut oqaaseqaatikka.

Paasinninneq kingulleq § 22-mut oqaaseqaatinik uanga paasinninninnut annertuumik pingaaruteqarpoq, tak. tassunga paasinninnera pillugu kingusinnerusukkut oqaaseqaatikka.

Aammattaaq aalajangersakkami tassani peqqussummi §§-t 4,5, 12, 14, 17 aamma 23 malillugit aalajangiinerit naammagittaalliuutigineqarnerat kisimi pineqarpoq.

Isumaqarpunga Nukissiorfiit A eqqarsaatigalugu aalajangiinerat Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mi immikkut taaneqarsimasut malillugit aalajangiinerunngitsoq.

Tassanili pineqartoq tassaavoq aalajangiineq tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatini immikkoortumi 5.3 malillugu aalajangiineq, tassanilu imatut allassimasoqarpoq:

"Måleri ikkunneqarsimasoq misissorneqassaaq sullitap taamatullu Nukissiorfiit piumasaqarnerisigut. Sullitaq misissuiartoqqusisimappat, akit atuuttut malillugit tamanna sullitap akilissavaa.

Måleri annertunerpaamik 5%-inik nikingassuteqarpat målerip uuttortagai eqqortutut isigineqassapput, sullitarlu pisussaavoq atuineq akilissallugu."

Tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatini Inatsisartut peqqussutaanni § 20 inatsisitigut tunngavigineqarpoq.

Taamaattumik aalajangiinerit qanoq ittut Inatsisartut peqqussutaat malillugu Naalakkersuisunut naammagittaalliuutigineqarsinnaanersut, imaluunniit Inatsisartut peqqussutaat malillugu aalajangiinerit allat naammagittaalliuutigineqarnerat Nukissiorfiit oqartussatut Naalakkersuisut ataanniinnerat inatsisitigut tunngavigalugu Naalakkersuisunut naamagittaalliuutigineqarsinnaanerat Inatsisartut peqqussutaanni § 22, imm. 1-imi sukumiisumik oqaatigineqarnersut aamma naliliiffigineqartariaqarpoq.

Inatsisartut peqqussutaannit allaanerusumik tunngaveqarluni naammagittaalliuutit:

Nukissiorfiit pisortaqarfimmut sanilliullutik oqartussatut allaanerannik pisortaqarfiup paasinninnera ilalersinnaavara.

Kisianni Nukissiorfiit sulinerat Naalakkersuisut aalajangersaaffigissallugit piginnaatitaaffeqarfiisa ataanniippoq, tak. Inatsisartut peqqussutaanni § 4, imm. 3 pingaartillugu, taannami malillugu Nukissiorfiit aqunneqarnerat aaqqissuussaanerallu il.il. pillugit malittarisassanik aamma suliffeqarfiup Naalakkersuisullu akornanni pissutsit pillugit malittarisassanik Naalakkersuisut aalajangersaasartuummata.

Aammattaaq Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataat Naalakkersuisunit akuerineqartussaapput, tak. peqqussummi § 20.

Naak tamatumunnga peqatigitillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 4-mut oqaaseqaatini oqaatigineqartutut Nukissiorfiit ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut annertuumik iliuuseqarsinnaatitaagaluartut, matumani

suliffeqarfiup aningaasaliissutitigut namminneertitaanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, suliassaqarfinni Naalakkersuisut aalajangersaaffigissallugit akuersissuteqarfigissallugillu pisinnaatitaaffeqarfiini Nukissiorfiit Naalakkersuisut ataanni aqutsisoqarfittut namminersortuunerat taamalu pisortaqarfiup suliassaqarfinni taakkunani oqartussaasup ataanniinnerat qularutissaanngilaq.

Oqartussaq oqartussaqarfimmik allamik qullersaqarpat, innuttaasut oqartussaasup alliunerusup aalajangigaanik oqartussamut qulliunerusumut naammagittaalliuuteqarnissamik inatsisit malillugu piumasaqarsinnaanerminnut pisinnaatitaaffeqarput.

Naammagittaalliornissamik pisinnaatitaaffimmut tassunga mattusissusoqassappat taamaaliornissamut inatsisitigut tunngavissaqarnissaq piumasaqaataavoq. Taamatuttaaq naammagittaalliorsinnaatitaanermik killiliinerit allat, assersuutigalugu naammagittaalliorsinnaatitaanerup atorneqannginnerani aalajangiineq aalajangiisimasumut suliareqqitassanngorlugu utertitsinissamik piumasaqaat, inatsisitigut tunngavissaqarnissamik piumasaqaateqarfiupput, tak. kingusinnerusukkut b-mi oqaaseqaatikka.

Taamaattumik, tak. aamma qulaani oqaaseqaatikka, Naalakkersuisut naammagittaalliorsinnaanermut periarfissat pillugit aalajangersakkanik erseqqinnerusunik aalajangersaanissaminnut § 22, imm. 2-mi periarfissaminnik atuisimannginnerat naliliiniarninnut sunniuteqannngilaq, tassami Naalakkersuisut inatsisitigut erseqqissumik tunngavissaqaratik naammagittaalliornissamut pisinnaatitaaffimmik taassuminnga sukkulluunniit killilersuisinnaanngimmata.

Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni taassumaluunniit piareersarneqarerani suliani oqaatigineqanngilaq Nukissiorfiit aalajangiinerinik Naalakkersuisunut oqartussatut qulliunerusunut naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu ingerlatsinermi inatsisitigut aallaavigineqartup saneqqunneqarnissaa siunertarineqartoq.

Taamaattumik pisortaqarfik isumaqatigaara isumaqarmat § 22, imm. 1-ip Inatsisartut peqqussutaanni aalajangersakkanut arlalinnut innersuussinera naammagittaalliornissamut periarfissanik sukumiisumik allaaserinninnertut paasineqassanngitsoq, kiisalu Nukissiorfiit aalajangersaakkanik §§-nit 4-mit, 5-imit, 12-imit, 14-imit, 17-imit aamma 23-mit allaanerusunik inatsisitigut tunngaveqarlutik aalajangiinerisa Naalakkersuisunut naammagiittaalliuutigineqarnissaannut periarfissat mattunneqarsimasutut isigissallugit pissutissaqanngitsoq.

Taamaattumik aalajangiinerit aalajangersimasut naammagittaalliuutigineqarnissaannut inatsisitigut aalajangersagaasumik erseqqivissumik pisinnaatitaaffik Nukissiorfiit Naalakkersuisunik qullersaqarnerisa suli atanerannik erseqqissaanertut aamma suliassaqarfinni aalajangersakkami taaneqartuni Nukissiorfiit immikkut pisinnaatitaaffeqarfigisaanni naammagittaalliuuteqarsinnaanerup mattunneqarsimannginnera Inatsi-

sartut peqqussutaanni § 22-imut oqaaseqaatinut naapertuuttumik paasineqartariaqarpoq.

Taamaattumik eqqikkaallunga oqarpunga A-p naammagittaalliuutaanut Nukissiorfiit aalajangiinerat Naalakkersuisunut oqartussatut qulliunerusunut naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq.

b. Naammagittaalliorsinnaaneq malittarisassanit immikkut ittunit mattunneqarsimava killilerneqarsimavaluunniit?

Apeqqut nalornisoorutaasoq tulliuttoq tassaavoq malittarisassanik immikkut ittunik peqarnersoq A-p Naalakkersuisunut naammagittaalliorsinnaaneranik mattussisunik killiliisunilluunniit, matumani tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatini oqaatigineqartutut pisortaqarfimmut naammagittaalliuuteqannginnermi atorneqaqqaartariaqartumik Nukissiorfiit iluanni naammagittaalliornissamut immikkut aqqutissaqarnersoq pingaartumik eqqarsaatigalugu.

Nukissiorfiit suliffeqarfittut ataatsitut inatsisini isigineqarnerat pissutigiinnarluguluunniit Nukissiorfiit iluanni naammagittaalliornissamut periarfissaqarneranik oqalunnissamut pissutissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Taamaattumik tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatini najukkami oqartussap aalajangiinerata qitiusumik allaffeqarfimmut naammagittaalliutigineqarnissaanik piumasaqaat naammagittaalliornissamut periarfissamik atuilinnginnermi aalajangiineq aalajangiisimasumut suliareqqitassanngorlugu utertitsinissamik piumasaaqatitut paasisariaqarpoq.

Qulaani oqaatigineqareersutut naammagittaalliornissamut periarfissamik taamatut killiliisoqassappat inatsisitigut tunngavissaqarnissaq piumasaqaataavoq.

Nukissiorfiit oqartussatut Naalakkersuisut ataanni inississimanerisa kingunerisaanik inasisitigut aalajangersagaanngitsumik naammagittaalliorsinnaaneq nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaatigut mattunneqarsimanngimmat, tunisassiornermi pilersuinermilu piumasaqaatit allaffissornikkut aqutsinermi aalajangersagaasut innersuussutigalugit A-p naammagittaalliuutaa Naalakkersuisut suliariumanngissinnaanngikkaat isumaqarpunga.

Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mut oqaaseqaatit qanoq paasineqarnissaannik apeqqutinnut pisortaqarfiup akissutimini Nukissiorfiit suliffeqarfittut namminersortitatut inississimanerannut innersuussinerata aalajangersagaq tassungalu oqaaseqaatit pillugit ataatsimoortumik oqaaseqaateqarnissannut pissutissaqalersippaanga, tak. inaarutaasumik oqaaseqaatikka.

Suliap suliarinissaanut pisinnaatitaanera pillugu inaarutaasumik oqaaseqaatikka:

A-p naammagittaalliuutaa paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit suliarisinnaanagu isumaqarpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pil-

lugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 3, inatsisitigummi aalajangersagaanngitsut tunngavigalugit aalajangiisimaneq pisortaqarfimmut naammagittaalliuutigineqartussaammat.

Suliaq pisortaqarfimmut naammagittaalliuutip ingerlaffissaanut eqqortumut suliarineqartussanngorlugu ingerlateqqissanerlugu isumaliutersuutigisimavara.

Kisiannili Nukissiorfiit allakkat qulaani taaneqartut 18. september 1998-imeersut assilinerisigut A-mut ilisimatitsissuteqarnerisigut A paasitinneqarsimavoq suliap suliarineqarnera Nukissiorfiit qullersaqarfianni suliareqqinneqalersimasoq, tamatumunngalu atatillugu NESA-TEAM A/S-ip Danmarkimiittup uuttuummik misissuinerani paasissutissat nutaat pisarsiarineqarsimasut.

Nukissiorfiit allagaat 18. september 1998-imeersut imatut paasivakka suliami paasissutissat nutaat tunngavigalugit suliffeqarfik aalajangersimasoq atuinermik nalunaarsuinerit pillugit A-p naammagittaalliuutaata akuersaarneqannginnissaa pillugu aalajangeeqqaarnerup allanngortinneqannginnissaa aalajangiusimaneqassasoq.

Kisianni uuttuut 1995-imi peerneqartoq misissorneqarsimanngitsoq oqaatigineqarpoq, taamaattumillu uuttuutit marluk A-p naammagittaalliuummini taasaasa imminnut sanilliullugit assersuunneqarnissaannut periarfissaqarani.

Taamaattorli isumaqarpunga A-p uannut naammagittaaliornerata kingorna suliap suliareqqinneqarsimanera pissutigalugu A-p uannut naammagittaalliuutaa pisortaqarfimmut suliassanngortillugu ingerlateqqinngiinnartariaqariga.

Taamaattumik isumaqarpunga suliami aalajangiineq naammagittaalliuutigissallugu tunngavissaqarnersoq A-p nammineq naliliiffigisariaqaraa.

Tamatumunngali peqatigitillugu aalajangiinermut nutaamut atatillugu Naalakkersuisunut naammagittaalliornissamut periarfissaqarneranik A-p ilitsersorneqarsimannginnera malugaara.

Tamanna tunngavigalugu A allakkatigut allatigut assilineri ilanngullugit nassiunneqartutigut nalunaarfigaara naammagittaalliuutaa pillugu suliami tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit iliuuseqaqqissananga.

Tamatumunnga peqatigitillugu naammagittaalliuuteqarnissaminut periarfissani pillugu ilitsersorneqarsimannginnini pissutigalugu naammagittaalliornissaminut suli periarfissaqarneranik A ilitsersuuppara.

Naggataatigullu A ilitsersorpara pisortaqarfimmut naammagittaalliorniaruni tamatuma kingorna pisortaqarfiup aalajangiinera uannut naammagittaalliuutigeqqissinnaagaa.

<u>Suliami oqaaseqaatikka allat:</u>

<u>Naammagittaalliornissamut periarfissamik Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mut ilaatinneqartumik paasinninnera.</u>

Inatsisartut peqqussutaanni § 22-mut oqaaseqaatit aalajangiinerit peqqussummi § 22-mi taaneqartut pillugit naammagittaalliuutit Nukissiorfiit pisortaannut saaffiginnissutigalugit allanngortitsiniaqqaartariaqarnerannik piumasaqaateqarfiussussaanerannik nalornilersitsinnaasut paasivara.

Oqaaseqaatini allassimavoq "suliffeqarfiit nukissamik pilersuisut allaffissornikkut ingerlatsinerat, nakkutilliinerat oqartussatut sulinerat pillugit naammagittaalliuutit naammagittaalliortarnermi aqqutit nalinginnaasut atorlugit suliffeqarfiup nukissamik pilersuisuusup aqutsisuinut ingerlatinneqartassapput".

Pisortaqarfiup uannut akissummini 19. marts 1999-imeersumi pingaartumik Nukissiorfiit suliffeqarfittut namminersortitaasutut inissisimanerat innersuussutigalugu oqaaseqaatini nassuiarsimagai paasivara.

Kisianni isumaqarpunga § 22-p piareersaatigalugulu suliat qanoq paasineqarnissaannik nassuiaanermini pisortaqarfiup uannut allagaani 19. marts 1999-imeersuni issuakkat uku pingaartillugit isiginiartariaqartut:

"Ombudsmandip Nukissiorfiit iluini naammagittaalliornissamut periarfissanik paasinninnera naapertorlugu Nukissiorfiit iluini kiisalu Pisortaqarfiup Nukissiorfiillu akornanni piginnaatitaassutsit agguataarneqarnerat pillugu oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqartoqalerpoq.

Nukissiorfiit immikkoortortaqarfiisa innaallagissamik, imermik kiammillu tunniussineq isumagisaraat tunniussallu akiligassiissutigisarlugit. Taakku saniatigut immikkoortortaqarfiit aqutsinissaminnut piginnaatitaanngillat. Tassa immikkoortortaqarfiit tassaapput atuisunut toqqaannartumik attaveqartut.

Nukissiorfiit aqutsisui aalajangiisartuupput, kiisalu immikkoortortat innaallagissamik, imermik kiammillu tunniussinerit pillugit naammagittaalliuutinik tigusisarput suliarinnittarlutillu. Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaataani, Nukimmik pilersuineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 20 naapertorlugu naalakkersuisunit akuerisaasuni naammagittaalliornissamut periarfissap aaqqissuussaanera takuneqarsinnaavoq."

Taassuma saniatigut oqaatigineqareersutut naammagittaalliortarneq pillugu ingerlatsinermi inatsisini malittarisassat nalinginnaasut saneqqunneqarnissaat siunertarineqarsimanersoq Inatsisartut peqqussutaanni piareersaatigalugillluunniit suliani takuneqarsinnaannginnera pingaartillugu isiginiarpara.

Tamatuma imatut paasinnilersippaanga naammagittaalliuutit Nukissisorfiit iluanni suliarineqartarneri pillugit § 22-mut oqaaseqaatit ingerlatsinermi suliarineqartorpiaat pillugit naammagittaalliuutit aalajangiiffiginissaannut Nukissiorfiit pisinnaatitaaffiannut tunngassuteqartoq, taamaattumillu oqaaseqaatit malittarisassanut Nukissiorfiit aalajangigaasa naammagittaalliuutigineqartarnerinut atuuttunut assortuuttuunatik.

Taamaalillutik oqaaseqaatit issuiaavigineqartut aalajangiinernik suliffeqarfinni siammasissuni pisimasunik naammagittaalliuutit suunerinik allaaserinninnerunngillat, Nukissiorfinnili suliarineqartorpiaat pillugit

naammagittaalliuutit suliffeqarfiup iluani sumi aalajangiiffigineqarsinnaanerannik allaaserinninnerullutik.

Taamaalilluni taamatut paasinninneq oqaaseqaatit issuaavigineqartut oqaasertalersorneqarnerannik paasinninnermut naapertuulluartuuvoq, tassanimi aalajangiinerit pillugit naammagittaalliuutit taaneqanngimmata, kisiannili aqutsineq, nakkutilliineq oqartussatullu suliassat "ingerlatsinermi suliarineqartorpianut" attuumassuteqarajuttut taaneqarlutik, naak § 22-mi imm. 1-ip nammineq oqaasertalersorneqarnerani aalajangiinerit suut pineqartut oqaatigineqaraluartut.

Taamaattumik paasinninnera naapertorlugu oqaaseqaatit imatut paasineqartariaqarput ingerlatsinermi suliarineqartorpiaat pillugit naammagittaalliuutit kisiisa aalajangiivigissallugit Nukissiorfiit pisortaasa pisinnaatitaaffigigaat.

Allatut oqaatigalugu aalajangiisarfittut siullertut Nukissiorfiit aalajangiinissaminnut pisinnatitaatitaanerat oqaaseqaatigitigut taakkunatigut aalajangersarneqarpoq.

Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataat.

Isumaqarpunga tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaatini imm. 5.6.5-imi aalajangiinissamut pisinnaatitaaneq oqaatigineqartoq naammagittaalliornermilu aqqutissaq allaaserineqartoq Inatsisartut peqqussutaanni aaqqqissuussinermut aalajangersarneqartumut Nukissiorfiillu aalajangigaannik Naalakkersuisunut oqartussatut qulliunerusunut naammagittaalliorsinnaanermut periarfissamut inatsisitigut aalajangersarneqarsimanngitsumut assortuuttuusoq, tak. qulaani oqaaseqaatikka.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 11-mi allassimavoq:

"Ombudsmandip paasiguniuk inatsisartut inatsisaat, inatsisartut peqqussutaat imaluunniit pisortatigut aalajangersakkat amigaateqartut inatsisartut naalakkersuisullu tamatuminnga nalunaarfigissavai. Kommunit aalajangersagaat amigaateqarpata kommunalbestyrelsimut susassaqartumut nalunaaruteqartassaartaaq."

Tamanna innersuussutigalugu Naalakkersuisut qinnuigaakka Nukissiorfiit tuniniaanermut pilersuinermullu piumasaqaataat pillugit oqaaseqaatikka sumik isumaliutersuuteqalersitsinersut nalunaarfigeqqullunga.

Matumunnga peqatigitillugu allakkatigut allatigut allakkallu uku assilinerisigut Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaat ajornartorsiut pillugu ilisimatippara."

Naalakkersuisut suliami oqaaseqaataannik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani tigusaqarsimanngilanga.

04 - 7 Utertitsilluni akileeqqusinermut atatillugu ilitsersuisussaatitaaneq.

A-p naammagittaalliuutigaa A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p 17.088,00 koruuninik akiligassissimagaani, ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik amerlanaakkanik pisassarinngisaraluaminik tunineqarsimanini pissutigalugu.

Ombudsmandip nalilersinnaasimanngilaa inissiaatileqatigiiffik aningaasat utertillugit akilernissaannik piumasaqarsinnaanersoq, suliamimi uppernarsaatissaqarneq pillugu apeqqut tassani pineqarmat.

Ombudsmandip ajuusaarnartuusoraa inissiaatileqatigiiffiup utertitsilluni akileeqqusissummik saqqummiussinermut atatillugu naafferartumik akilersuinissaq pillugu Inissiaatileqatigiiffiup isumaqatigiissuteqarfiginissaanut periarfissaqarneranik A ilitsersuussimanngimmagu. Aammattaaq ombudsmandi isumaqarpoq Inissiaatileqatigiiffiup pisumi eqqartorneqartutut ittumi A ilitsersorsimasariaqaraluaraa, suliassaq Eqqartuussivimmut suliassanngortissinnaagaa. Kiisalu ombudsmandip inissiatileqatigiiffik nalunaarfigaa, siunissami taassumunnga assingusunik pisoqarnissaa pinngitsoortikkumallugu siunertarisamut naleqquttuussasoq, inissiaatileqatigiiffik kommunip inunnik nalunaarsuiffianit paasissutissanik akuttunngitsumik paasiniaasarpat.

(J.nr. 11.4041.0./009-99)

Ineqarnermi meeqqanut tapiissutit pisassarinngisaraluani 17.088,00 kr.-t utertillugit akileqqullugit A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p akiligassat allagartaannik 1998-imi decembarip qaammataani nassissimammani A 3. februar 1999-imi naammagittaalliorpoq.

Suliamit imaattut erserput:

A 3. februar 1999-imi oqaloqatigaara, tassanilu naammagittaalliuutini saqqummiuppaa. Oqaloqatigiinneq pillugu allakkiami makku takuneqarsinnaapput:

"A massakkut inigisaminut 1990-imi nuuppoq. Taamanikkut erneri marluk 18-it sinnerlugit ukiullit panialu 18-it inorlugit ukiulik tassani aamma najugaqarput.

Piffissap ilaani ernuttani pingasut inissiami tassani aamma najugaqatigisimavai. Qanga imminut nuunnersut qangalu allamut nuunnersut A-p eqqaamanngilaa. Isumaqarporli qanga imminut nuussimanerat qangalu allamut nuussimanerat pillugu INI-p paasissutissaatai eqqortuunngitsut.

Ernuttani immini najugaqarnerminni inunnut allattorsimaffimmi nammineq adressimini najugaqartutut nalunaarsorneqarsimanersut A-p naluaa.

Massakkut inuit pingasut tamarmik 18-it sinnerlugit ukiullit inissiami tassani najugaqarput.

...

Akiligassap allagartaanik nassuiaanneqarumalluni A 1. februar 1999-imi INI-mut saaffiginnippoq. Oqarpoq utertitsilluni akileeqqusinerminut INI-p nassuiaatituaa tassaasoq "illit nammineq pisuuvutit".

..."

Tamatuma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI allakkatigut 11. februar 1999-imi qinnuigaara allagaatit naammagittaalliortumut tunngasut atukkiuteqqullugit, kiisalu inissiaatileqatigiiffiup suliaq pillugu paasinninnera nassuiaqqullugu tamatumunngalu atatillugu aalajangiinermi inatsisitigut tunngavigineqarsimasoq oqaatigeqqullugu.

Inissiaatileqatigiiffiup allakkatigut 16. april 1999-imeersutigut imatut nalunaarfigaanga:

"Ineqarnermut meeqqanut tapiissutit tunniunneqarnissaat/utertinneqarnissaat pillugu A-mit naammagittaalliuut. Tamanna pillugu apeqqut inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3, 13. juni 1994-imeersumi, kapitali 7-imi aaqqissuussaavoq, kapitali 7-imilu aalajangersakkat peqqussutip atuutinngikkallarneranili atuutilereerneranilu attartukkanut atuupput, tak. peqqussummi § 36, imm. 2.

Namminnersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 56, 29. december 1994-imeersoq, § 8, imm. 1, tak. inatsisartut peqqussutaanni § 10, imm. 4, naapertorlugu meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut ineqarnermut meeqqanut tapiissuteqartoqartarpoq.

Aalajangersakkami tassani aammattaaq takuneqarsinnaavoq, tapiissutit tunniunneqartassasut ullormi akiliiffissami meeraq inunnut allattorsimaffimmi allassimappat.

Nalunaarummi aalajangersakkami taaneqartumi oqaatigineqarpoq, meeraq/meeqqat pineqartut inunnut allattorsimaffik naapertorlugu sumiiffimmit allamut nuunnerata nalaanit attartortoq ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik tunineqarsinnaajunnaassasoq.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani attartortut ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik pisartut pillugit nalunaarsuiffik Inissiaatileqatigiiffiup 1998-imi ukiakkut K kommunip isumaginninnermut allaffeqarfianut nassiuppaa. Nalunaarsuiffimmi tassani takuneqarsinnaapput meeqqat, attartukkami pineqartumi najugaqartutut allassimasut aqqi inuttullu normui.

Tamatuma kingornagut kommunip isumaginnittoqarfianit kukkunerit pillugit nalunaarsugaq Inissiaatileqatigiiffiup tiguaa – inunnut allattorsimaffimmit paasissutissat toqqammavigalugit suliarineqarsimasoq – tassanilu takuneqarsinnaapput meeqqat naammagittaalliuuteqartup sumiiffiani najugaqavissutut nalunaarsorneqarsimasut aammalu nalunnaarsukkami, Inissiaatileqatigiiffiup kommunimut nassiussaani nalunaarsorneqarsimasut nikingassutaat. Tamatumunnga atatillugu paasissutissat, Inissiaatileqatigiiffiup K kommunimit tigusimasaasa nuutinnerat ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Suliami taaneqartumi paasissutissat K kommunimit Inissiaatileqatigiiffimmut tunniunneqartut toqqammavigalugit, faktura suliassinni allakkiami taaneqartoq, angissuteqartoq kr. 17.088,00, Inissiaatileqatigiiffiup naammagittaalliuuteqartumut nassiuppaa, tassaappullu pisinnaatitaanani ineqarnermut meeqqanut tapiissutitut tunniunneqarsimasut, meeqqanut imatut normulinnut ... piffissami meeqqat allamut nuuffiannit 1998-imi ukiarneranut.

Siuliini taaneqartut pissutigalugit naammagittaalliuuteqartoq, meeqqat najugaqarfimminnit nooreernerisa kingorna ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik tunineqarsinnaatitaanngilaq. Tamanna pissutigalugu meeqqat taaneqartut allamut nooreernerisa kingorna tapiissutaasimasut pillugit akiligassaq taaneqartoq Inissiaatileqatigiiffiup nassiuppaa.

Utertitseqqusilluni nassiussinermi pissutaasoq akiligassiissummi takuneqarsinnaavoq, taassumalu nuutinnera ombudsmandeqarfiup tigoreerpaa, tassanilu allassi-

mavoq naammagittaalliuuteqartoq meeqqat taaneqartut nooreernerisa kingorna ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik tunineqartarsimasoq.

Ineqarnermut meeqqanut tapiiffigineqarsinnaatitaaneq pissutsinik piviusunik – inunnut allattorsimaffimmut nalunaarsorsimanissamik toqqammaveqarmat – naammagittaalliuuteqartup tusarniaaviginissaa pisariaqanngilaq. Tamatumunnga atatillugu ilitsersuussinissamut Inissiaatileqatigiiffik pisussatut ombudsmandeqarfimmit isumaqarfigineqarnersoq, Inissiaatileqatigiiffimmut erseqqinngilaq. Naammagittaalliuuteqarnissamut erseqqissumik ilitsersuisoqanngilaq pingaaruteqarnavianngilarlu, aalajangiisoqarpormi taamaallaat naammagittaalliuuteqartumi namminermi pissutsit toqqammavigalugit.

Siuliini taaneqartut toqqammavigalugit suliaq ombudsmandeqarfimmi aalajangiiffigineqassasoq Inissiaatileqatigiiffiup inassutigaa".

A allakkatigut qinnuigaara A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p akissutaanut qulaani issuarneqartunut oqaaseqaatissaqaruni oqaaseqaateqaqqullugu.

Uannik oqaloqateqarnermini A-p nalunaarfigaanga ernuttami inissiamit inigisaminit nuunnerat pillugu A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut nalunaaruteqartussaanini ilisimasimanagu. Tamatuma saniatigut oqarpoq 1999-imi martsi aallarnerfigalugu naafferartumik akilersuinissani Inissiaatileqatigiiffimmut isumaqatigiissutigisimagini, taamaalillunilu kr. 1.000 qaammammut akilertalersimallugit.

Takussutissiap K kommunimi inuit allattorsimaffiata A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut nassiussaata assilinera pisimavara, tassanilu A-p najugaani inuit kikkut najugaqartutut nalunaarsorneqarsimasimanerat takuneqarsinnaavoq.

Takussutissiami tassani takuneqarsinnaavoq inuk 1991-imi inunngorsimasoq najukkamit 16. december 1993-imi nuussimasoq, inuillu marluk 1990-imi 1995-imilu inunngorsimasut inissiamit 30. april 1998-imi nuussimasut.

Akiligassat allagartaat 21. december 1998-imeersoq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p nassiussaa kr. 17.088,00-nik aningaasartaqartoq qulaani taaneqartoq imatut oqaasertalerneqarsimasoq:

"Inuit allattorneqarfiannit ilisimatinneqarnerput tunngavigalugu paasisimavarput inigisanni meeqqanik najugaqartitaqarsimagaluartutit maanna najugaqarunnaarsimasunik ullormiit 16.12.1993, 30.04.98.

Piffissami pineqartumi ulloq manna tikillugu inimut akiliutinnit ilanngaaffigineqartarsimagavit matumuuna nassitsivigaatsigit millisamik eqqunngitsumik akiliuteqartarsimanernit akiliummut ilivitsumut nikingasoorutaalersumut maanna 17.088,00 Kr-iulersimasumut allakkerisarfikkoorlugu akiliiffissamik".

Tamatuma kingornagut imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

"Ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik tunniunneqarsimasunik utertitsilluni akiliineq:

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi § 10, imm. 4-mi allassimavoq ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqarneranut malittarisassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersassagaat.

Tamanna Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqartarnera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaatigut nr. 56-ikkut 29. december 1994-imeersukkut pisimavoq.

§ 8, imm. 1-imi imatut allassimasoqarpoq: "Ineqarnermut akiliummut apparsaatitut meeqqanut 18-it inorlugit ukiulinnut ineqarnermut tapiissuteqartoqartarpoq. Ullormi attartornermut akiliutip akilerneqarfissaani meeraq najukkami pineqartumi najugaqartutut inunnut allattorsimaffimmi nalunaarsorneqarsimappat tapiissuteqartoqartarpoq".

§ 8, imm. 2: "Ineqarnermut meeqqanut tapiissut meeqqamut ataatsimut attartornermut akiliutissatut naatsorsorneqarsimasup 10%-iatut tunniunneqartarpoq, annerpaamilli 60% tapiissutigineqarsinnaavoq".

Taamaattumik ineqarnermut meeqqanut tapiiffigineqarsinnaatitaasoqassappat meeqqap/meeqqat 18-it inorlugit ukiullit ullormi ineqarnermut akiliutit akilerneqarsimaffissaanni A-p najugaani najugaqartutut inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimanerat aalajangiisuussaavoq.

Inunnut allattorsimaffiup paasissutissaatai malillugit A meeqqamut ataatsimut december 1993-imit december 1998-imut ineqarnermut tapiissutisisinnaatitaasimanngilaq, kiisalu meeqqanut marlunnut maj 1998-imit december 1998-imut ineqarnermut tapiissutisisinnaatitaasimanani.

Inuk pisartakkanik pisinnaatitaanani pisartakkanik taakkuninnga tigusisoq pigisaqartitsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat nalinginnaasut malillugit malittarisassatut pingaarnertut pisartakkanik tigusaminik taakkuninnga utertitsilluni akiliinissaminut pisussaaffeqarpoq.

Taamaattorli pisut qanoq ittuunerat apeqqutaatillugu pisartakkanik tunniunneqartunik utertitsisoqarnissaa piumasaqaatitut piumasarineqarsinnaanngilaq. Siullermik inuk aningaasanik pisassarinngisaminik tunniunneqarsimasunik tigusisinnaannginnerminik ilisimasaqarsimasoq ilisimasaqarsimasariaqaraluartorluunniit utertitsilluni akiliisussaanngilaq. Bernhard Gomard: Obligationsret, 3. del, naqinnera siulleq qupperneq 171 tulliuttullu innersuussutigaakka.

Tamatuma saniatigut utertitsisoqarnissaa piumasarineqarsinnaanngilaq, piumasaqaat pisoqalisoorsimappat imaluunniit akiligassaqarfigineqartoq akiligassaq eqqarsaatigalugu ilatsiinnarluni iliuuseqarsimanngippat. Utertitsilluni akiliisoqarnissaanik piumasaqaatit ukiut tallimat qaangiunnerisigut pisoqalisoortarput, aningaasat amerlanaarlugit tunniunneqartut pineqartup peqquserluuteqarnermigut pissarsiarisimanngippagit. Ilatsiinnartoqarsimasarpoq akiligassaqarfiusoq piffissami sivisunerusumi aningaasat akiligassanngorsimasut akilersinniarlugit iliuuseqarsimanngippat.

Akissarsiat allagartaanni A-p 1993-imit 1998-imut tigusarsimasaani taamaallaat takuneqarsinnaavoq ineqarnermut akiliutinut matusissutissanik qaammatit tamaasa ilanngaanneqartarsimasoq. Kisiannili akissar-

siat allagartaanni pineqartoq ineqarnermut meeqqanut tapiissutisisarnersoq takuneqarsinnaanngilaq, taamaattumillu tapiissutigineqartarsimasut amerlassusiat aamma takuneqarsinnaanani. Taamatuttaaq suliami takuneqarsinnaavoq ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik amerlavallaanik ukiuni arlalinni tapiissutisisarsimasoq, tassa december 1993-imiit, tassalu utertitsilluni akileeqqusinermik piumasaqaatip saqqummiunneqarnera ukiunik tallimarpianik sioqqullugu.

Taamaattumik ilaatigut pissutsit qulaani taaneqartut innersuussutigalugit A-p taakkuninnga pisinnaatitaanani ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik amerlavallaanik tapiissutisisarsimanini ilisimasimaneraa ilisimasariaqarsimagaluarneraaluunniit naliliiffigissallugu periarfissaqanngilanga, taamatuttaarlu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI piumasaqaatini eqqarsaatigalugu iliuuseqarani ilatsiinnarsimanersoq naliliiffigissallugu periarfissaqarnanga.

Pissutsit qulaani taaneqartut naliliiffigineqassappata uppernarsaatinik saqqummiussuinerup uanga suliarisinnaanngisama ingerlannissaa piumasaqaataavoq. Uppernarsaatinik taamatut saqqummiussuineq eqqartuussivimmi taamaallaat pisinnaavoq.

Taamaattumik ineqarnermut meeqqanut tapiissutit amerlanaarlugit tunniussimasami utertillugit akileqqunissaannut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI piumasaqaateqarsinnaanersoq naliliiffigisinnaanngilara.

<u>Kommunimi inunnik nalunaarsuiffimmik misissuineq:</u>

Utertillugit akileqquneqartut amerlassusiannut tunngatillugu oqaatigaara A-p ukiut arlallit ingerlaneranni ineqarnermut meeqqanut tapiissutinik amerlavallaanik tunineqartannginnissaa anguniarlugu A/S Inissiaatileqatigiiffik INI iliuuseqarsimasariaqaraluartoq, tassami Inissiaatileqatigiiffiup kommunimi inunnik nalunaarsuiffimmi meeqqat sorliit najukkami tassani najugaqartutut nalunaarsorneqarsimasut ingerlaavartumik misissortarsimasariaqaraluarmagu. Taamaalillunga suliami paasissutissat aallaavigalugit tunngaviutippara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI piffissami 1993-imit 1998-imut taamatut misissuisarsimanngitsoq.

Siunissami A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aamma inunnik nalunaarsuiffiup paasissutissaataasa ukiuni arlalinni assigiinngissuteqartarnissaat pinngitsoortinniarlugu kommunimi inunnik nalunaarsuiffiup paasissutissaataanik Inissiaatileqatigiiffiup akuttunngitsumik misissuisarnissaa pissusissamisoortuussaaq.

<u>Utertitsilluni akileeqqusinermik piumasaqaammut tunngavilersuut:</u>

Utertitsilluni akiliisoqarnissaanik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p aalajangiinera akiligassat allagartaata kr. 17.088,00-nik aningaasartaqartup A-mut 21. december 1998-imi nassiunneqarneratigut nalunaarutigineqarpoq. Akiligassat allagartaanni tassani utertitsilluni akileeqqusinermik piumasaqaat imatut tunngavilersorneqarsimavoq: "Inuit allattorsimaffiannit ilisimatinneqarnerput tunngavigalugu paasisimavarput inigisanni meeqqanik najugaqartitaqarsimagaluartutit maanna najugaqarunnaarsimasunik ullormiit 16.12.1993, 30.04.98. Piffissami pineqartumi ulloq manna tikillugu inimut akiliutin-

nit ilanngaaffigineqartarsimagavit matumuuna nassitsivigaatsigit millisamik eqqunngitsumik akiliuteqartarsimanernit akiliummut ilivitsumut nikingasoorutaalersumut maanna 17.088,00 Kr-iulersimasumut allakkerisarfikkoorlugu akiliiffissamik".

Aningaasanik qulaani taaneqartunik utertitsilluni akileeqqusisoqarnissaanik aalajangiineq pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavigalugu aalajangiineruvoq, taamaattumillu inatsimmi tassani tunngavilersuinissaq pillugu aalajangersakkat malinneqartussaapput.

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 24, imm. 1-imi imatut allassimasoqarpoq: "Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut".

§ 24, imm. 2 imaattunik imaqarpoq: "Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut".

Akiligassat allagartaanni qulaani taaneqartumi 21. december 1998-imeersumi utertitsilluni akiliinissamik piumasaqaammi tunngavilersuut inatsisitigut malittarisassanut utertitsilluni akiliinissamik piumasaqaateqartoqarnissanik aalajangiineq inatsisini malittarisassanut aalajangiinermi tunngavigineqartunut innersuummik imaqanngilaq, matumani Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataanni attartortittakkani ineqarnermut akiliutip naatsorsorneqartarnera pillugu nalunaaruummi § 8-mut innersuussineq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

Aammattaaq akiligassat allagartaanni 21. december 1998-imeersumi oqaasertaliunneqartut naammattumik paasissutissiisuunngillat. Taamaalilluni ineqarnermut meeqqanut tapiissutit amerlanaarlugit tunniunneqartut pineqarnerisa, tamatumalu A-p ernuttaminut taakku allami najugaqartutut inunnik nalunaarsuiffimmi nalunaarsorneqarsimagaluartunut ineqarnermut meeqqanut tapiissutisisimanerata erseqqissarneqarnerat amigaataavoq.

Aalajangiinerup sukumiisumik tunngavilersuutitaqannginnera ajuusaarnartutut isigaara.

<u>Naafferartumik akilersuinissaq pillugu ilitsersuineq:</u>

Akiligassat allagartaanni 21. december 1998-imeersumi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit A-mut nassiunneqartumit takuneqarsinnaanngilaq utertillugit akiligassat kr. 17.088,00-t naafferartumik akilersorneqarsinnaasut, taamaalilluni pineqartoq aningaasanik taakkuninnga tamakkerlugit ataatsikkut akiliisariaqarani.

Suliami paasissutissat pigineqartut aallaavigalugit tunngaviutippara A/S Inissiaatileqatigiiffik INI aamma A naafferartumik akilersuinissaq

pillugu aatsaat marts 1999-imi isumaqatigiissuteqarsimasut, pineqartullu tamatuma kingorna kr. 1.000-it akilertalersimagai.

Akiligassat allagartaannik 21. december 1998-imeersumik nassiussinerminut atatillugu A-p naafferartumik akilersuinissaanik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p neqeroorfigisimasuuppagu tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamut naapertuuttuusimassagaluartoq isumaqarpunga. Taamatut naafferartumik akilersuinissamik neqeroorfigineqarnissamik pisariaqartitsineq annertoorujussuusimavoq, aningaasat amerlassusiat pissutsillu ukiuni arlalinni ingerlasimanerat eqqarsaatigigaanni.

A-p Inissiaatileqatigiiffimmut naafferartumik akilersuinissaminut periarfissaqarneranik A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p december 1998-imili ilitsersuisimannginnera ajuusaarnartutut isigaara.

Naammagittaalliorsinnaaneq pillugu ilitsersuineq:

Suliami paasissutissat pigineqartut aallaavigalugit tunngaviutippara A utertitsilluni akiliinissamut piumasaqaat pillugu nassuiaateqqulluni A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mut 1. februar 1999-imi saaffiginnissimasoq. Taamatuttaaq utertitsilluni akiliinissamik piumasaqaat naammaginngikkuniuk tamanna pillugu eqqartuussivimmut saaffiginnissinnaanera pillugu Inissiaatileqatigiiffiup A ilitsersorsimanngikkaa tunngaviutippara.

Utertitsilluni akiliinissamik piumasaateqartoqarsinnaanerata isumaqatigiinngissutaasinnaanera Inissiaatileqatigiiffimmut paasinarsimmat naammagittaalliuuteqarnissamut periarfissaq qulaani taaneqartoq pillugu A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p A ilitsersorsimasariaqaraluaraa oqaatigaara.

Suliami matumani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

04 - 8 Sulisutut inigisaq qimallugu nuunnermi oqartussat atorfinitsitsisartut aamma oqartussat inissamik innersuussisartut akornanni suleqatigiinnissamut pisussaaffeqannginneq. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu naalakkersuisut nalunaarfigineqarput isumaginninnikkut inissianik inissianillu utoqqarnut naleqquttunik inissaqartitsisarnermut malittarisassanik nassaassaqanngitsoq.

A-p naammagittaalliuutigaa, oqartussat inissanik innersuussisartut aamma Namminersornerullutik Oqartussat A-p atorfinitsinneqarneranut oqartussaasutut, Namminersornerullutik Oqartussanit soraarnermini sulisunut inissiamik ineqarsinnaatitaanermik annaasaqarnerminut atatillugu inissaqarniarnikkut ajornartorsiummi aaqqinniarnissaanut suleqatigiissimanngitsut aammalu tamatumunnga atatillugu inunnik isumaginninnikkut piumasaqaatit malillugit inissamut innersuunneqarsimanani.

Ombudsmandi isumaqarpoq oqartussaasut pisumi tamatumani suleqatigiinnissaminnut pisussaaffiligaanngitsut, naak ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap malitsigigaluaraa, oqartussat attuumaneqartut ajornartorsiutit aalajangersimasut aaqqiissutissarsinissaannut pisariaqartitsinertut annertutigisumik suleqatigiissasut.

Ombudsmandi isumaqarpoq ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11 naapertorlugu Naalakkersuisut, Namminersornerullutik Oqartussat inunnik isumaginninnikkut inissanik inissaqartitsinermut malittarisassanik aalajangersaasimannginnerisa kingunerisai qassiit pillugit, nalunaaruteqarfiginissaannut pissutissaqartoq. (J.nr. 11.24.20.0./056-96)

A-p naammagittaalliuutigaa, oqartussat inissanik innersuussisartut aamma Namminersornerullutik Oqartussat A-p atorfinitsinneqarneranut oqartussaasutut, Namminersornerullutik Oqartussanit soraarnermini sulisunut inissiamik ineqarsinnaatitaanermik annaasaqarnerminut atatillugu inissaqarniarnikkut ajornartorsiummi aaqqinniarnissaanut suleqatigiissimanngitsut.

Suliaq ima ingerlasimavoq:

A 30. juni 1995-imi K kommunimi isumaginninnermut allaffimmut saaffiginnippoq illumik inissiamilluunniit tunineqarnissani siunertaralugu qinnuteqarnissaminut ikiortissarsiorluni.

A-p saaffiginninneranut pissutaavoq tamanna tikillugu Namminersornerullutik Oqartussani atorfilittut ineqartitaasimagaluarami. Kisiannili A suliffimminit soraarsitaavoq augusti 1995-imiit atuutilersumik, tassami qaammatit tamatuma siornaniittut aqqaneq-marluk ingerlaneranni ullut 120-it sinnerlugit napparsimasimagami.

A piffissami januari 1995-imiit septembari 1995-imut misissortinnissani pilatsinnissaniluunniit pissutigalugit akuttunngitsumik napparsimmavimmi uninngasarsimavoq, taamaattumillu decembarimi suli napparsimasutut nalunaarutigineqarsimalluni (qaammatit aqqanilissaat).

19. december 1995-imi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-mut allappoq atorfilittut inigisaminit nuunnissaa pillugu.

5. januar 1996-imi A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p A allaffigaa, tassami atorfilittut inigisani nalinginnaasumik attartukkatut tigujumallugu qinnuteqarsimammat. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI imatut allappoq:

"Allakkatigut 15. december 1995-imi tiguneqartutigut qinnuteqarputit siornatigut atorfilittut inigisimasat – maannalu unioqqutsitsillutit suli najugarisat – nalinginnaasumik attartukkatut tigujumallugu.

Tamatumunnga tunngatillugu nalunaarutigineqassaaq qinnuteqaativit akuerinissaanut immikkoortortaqarfiup allaffia inatsisitigut tunngavissaqanngimmat, tassami ininik attartortarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 3, 13. juni 1994-imeersoq naapertorlugu taamaallaat inissanik tunniussisoqarsinnaammat inissarsiorlutik utaqqisut allattorsimaffianni tulleriiaarsimaneq malillugu.

Inissarsiorlutit qinnuteqaatit 22. april 1991-imik ullulerneqarsimammat ilimagisariaqarpoq suli ukiualuit ingerlaqqaassasut ... inissamik tunineqarnissavit tungaanut."

Allagaammi anisitsiniarnermut tunngasumi 23. januar 1996-imik ullulerneqarsimasumi takuneqarsinnaavoq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p A-p inigisaminit anisinneqarnissaa eqqartuussutinik naammassisitsiniartartumut piumasarisimagaa. Suliamut uppernarsaatissatut allagaammi takuneqarsinnaavoq inissiamik attartortoq ilisimatinneqarsimasoq attartorneq 6. februar 1996 aallarnerfigalugu atorunnaartutut isigineqassasoq aammalu inissiaq eqqiarneqareerluni ulloq taanna nal. 12.00 qimanneqarsimassasoq.

Tamatuma kingornatigut A ...-mi inissinneqarpoq.

Suliamik suliaqarninni K kommuni, Sulisoqarnermut Pisortaqarfik kiisalu A suliaq pillugu oqaaseqaateqarnissaminnut periarfissaqarsimapput.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik 8. marts 1996-imi allakkatigut akissuteqarpoq. Allakkani imatut allassimasoqarpoq:

"...

Matumuuna nalunaarutigineqassaaq ... inassuteqarneratigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaqarluni A nalunaarfigisimammagu qaammatini kingullerni 12-ini ullut 120-it sinnerlugit napparsimasimanera sulilu napparsimanera tunngavigalugit ... soraarsitaasoq 1995-imi augustip naaneraniit atortuulersussamik, ...

Allakkami tassani taaneqarpoq Namminersornerullutik Oqartussani atorfeqarnerminut atatillugu inissami tunniunneqarsimasumi najugaqarsimaguni pisussaasoq atorfeqartitaanermi taamaatitinneqarnerata kingunitsiannguatigut taanna qimassallugu.

Ilisimatitsissutigineqassaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup atorfinitsitsinermut atatillugu nalunaarutigisarmagu atorfininnermut atasumik inissaqartitsisoqarnersoq taamaannginnersorluunniit. ...

Soraarniartoqartillugu soraarsitsisoqartillugulu qulaani taaneqartutut oqaasertaliisoqartarpoq, tassami ineqarsinnaatitaaneq atorfeqarnermut tunngammat, tamatumalu saniatigut Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup ilisimasaqarfiginaguluunniit sunniuteqarfigisanngilaa ini qanoq ittoq qanorluunniit angitigisoq tunniunneqarnersoq, imaluunniit inuit inertik qaqugu qimmassaneraat.

..."

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup allagaanut ilanngunneqarsimapput allakkat assigiinngitsut assilineri. Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 28. april 1995-imi A-mut allagaani makkua atuarneqarsinnaapput:

"...

Namminersornerullutik Oqartussani atorfininninnut atatillugu tunniunneqarsimasumik ineqaruit pisussaavutit atorfeqarunnaarniariaruit taanna qimassallugu.

..."

2. maj 1996-imi allagaqarluni K kommuni ilaatigut imatut oqaaseqaateqarpoq:

"...

A siullermeerluni saaffiginnippoq juli 1995-imi, tamatumani ilisimatitsissutigineqarluni A atorfimminit soraarsitaasimasoq sivisuumik napparsimasimanini pissutigalugu.

Taamaattumik soraarsitaanerata kingunerisussaavaa A-p atorfilittut inigisani qimassagaa.

Februarimi ilaqutariit politiit ikiorsiullugit atorfilittut inigisamit anisinneqarput blok 5-imilu ineeranngnuami inisseqqinneqarlutik.

Tamatumunnga atatillugu ilaqutariit saaffiginnipput pilertortumik inissaminnik tunineqarnissaminnut siunnersorneqarlutillu ilitsersorneqarnissamik ikioqqullutik.

Isumaginninnikkut inissamik tunineqarnerni tamani apeqqutaasarpoq INI A/S inissamik neqerooruteqarsimanersoq.

Taamanikkorpiaq ingerlatsivik isumaginninnikkut inissaateqanngilaq, taamaattumillu piaarnerpaamik inissamik innersuussassaqarani.

Taamaattorli ilaqutariit ...-mi inissinneqarput isumaginninnermut ingerlatsiviup akilersugaanik, tassami imatut nalilerneqarmat A nappaateqarnini pissutigalugu isumaginninnikkut inissamik inueruttumik siullermik tunineqassasoq.

4. marts 1996-imi INI A/S isumaginninnikkut inissamik neqerooruteqarpoq, taannalu ilaqutariinnut tunniunneqarpoq.

Suliap ingerlanneqarnerani isumaginninnermut ingerlatsiviup tupigusuutigisimavaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup eqatalaarpallaamik sulisimanera, tassami ingerlatsivik isumaqarami ilaqutariit anisinneqarnissaat utaqqisinneqarsimasinnaagaluartoq INI A/S-imit isumaginninnikkut inissamik pissarsinissap tungaanut.

...”

K kommunip suliami allagaataani makkua ilaatigut takuneqarsinnaapput:

9. februar 1996-imi K kommuni peqqinnissaqarfimmut allagaqarluni A pillugu nakorsap oqaaseqaataanik piniarpoq, tassami A isumaginninnermut ingerlatsivik aqqutigalugu inissaqartinneqarnissaminut ikioqqulluni qinnuteqarsimammat.

19. februar 1996-imi peqqinnissaqarfimmit K kommunimut allagaqarpoq, allakkani taakkunani A-p napparsimanerata ingerlasimanera allaaserineqarluni tamatumalu kingornatigut imatut allassimasoqarpoq:

"Napparsimasoq maannakkut "inissaqanngitsutut" inissisimammat tupinnanngilluinnarpoq napparsimasoq isumaqarmat pilatseqqinnissaminut pilersaarutaasumut tamatumalu kingunerisaanik annertuumik eqaarsaartinneqarnissaminut nukissaqarani.

Taamaattumik pilatseqqinnissaralua unitsikkallarparput "inissaqanngitsuujunnaarnissaata" tungaanut. Napparsimasup atugai ilungersunareeqaat neriuutigeqaarpullu napparsimasoq inissarsisinneqassasoq."

K kommunimit INI A/S-imut 20. februar 1996-imi inissamik qinnuteqaat, tassani K kommuni isumaginninnikkut inissiinissaq tunngavigalugu A-p inooqataatalu inissaannik qinnuteqarluni.

14. februar 1997-imi allagaqarlunga Sulisoqarnermut Pisortaqarfik aammalu K kommuni, kiisalu 4. marts 1997-imi Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Pisortaqarfik qinnuigaakka ilaatigut makkua pillugit paasissutisseqqullunga:

“– Pisortaqarfiup isumaginninnermi inissanik inissaqartitsinerup tungaatigut kaajallaasitanik, malittarisassanik atulersitsisoqarnikuunersoq isumaqatigiissuteqartoqarsimanersorluunniit ilisimavaa.

– Tamatunga tungaatigut kaajallaasitanik, malittarisassanik atulersitsisoqarsimanngippat imaluunniit isumaqatigiissuteqartoqarsimanngippat, taava allaffissornik-

kut periaaseqartoqarpa isumaginninnermi inissanik inissaqartitsinermi malinneqartartunik.
- Suliassami aalajangersimasumi tassani Kommuni Sulisoqarnermik Pisortaqafillu suleqatigiissimappat A-p inissaaruttoornissaa pinngitsoortikkumallugu.
- Inuit atorfimmi inissaqartitsiffiusumi atorfeqarunnaarnermik malitsigisaanik atorfimminni inigisaminnik qimatsisussat inissarsiorneqassagaangata, taava Kommuni pisortaqarfillu qanoq annertutigisumik suleqatigiittarpat."

Sulisoqarnermut Pisortaqarfik 26. februar 1997-imi allagaqarluni ilaatigut imatut akivoq:

"A-p inissaaleqinini pillugu naammagittaalliuutaanut tunngasumik Ombudsmandip 14. februar 1997-imi allagai innersuussutigalugit matumuuna nalunaarutigineqassaaq, Sulisoqarnermut Pisortaqarfik isumaginninnikkut inissianut tunngasunik kaajallaasitanik, regulativinik allanilluunniit atulersitsisoqarsimaneranik ilisimasaqanngitsoq, taamaammallu tamanna pillugu Isumaginninnermut Pisortaqarfimmut aammalu K kommunimut innersuussuteqartariaqarluni.

..."

3. marts 1997-imi Sulisoqarnermut Pisortaqarfik allaffigaara pisortaqarfiup allagai imatut paasinerarlugit, Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamut tassungarpiaq tunngatillugu aammalumi allatigut inuit atorfilittut inigisaminnit anineranni inissaarutinnginnissaat anguniarlugu kommunit suleqatiginngikkai.

K kommuni 6. marts 1997-imi ilaatigut imatut akissuteqarpoq:

"Inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 3-p, 13. juni 1994-imeersup, 30. oktober 1995-imilu allannguutip saniatigut isumaginninnikkut inissianut tunngasumik najoqqutassiaqarnersoq kommunimi ilisimaneqanngilaq.

K kommunimi Isumaginninnermut Ataatsimiititaliaq inuit isumaginninnikkut inissiani ineqartussatut piukkunneqarsinnaaneri pillugit najoqqutassaallutik tunngavissanik atortuulersitsisimavoq, taamatullu najoqqutassaallutik tunngavigisassat iluanni isumaginninnikkut inissianik inissaqartitsinissaq pillugu pisinnaatitaaneq inissiisartoqatigiinnit isumagineqartussanngortissimallugu.

Suliami uani aalajangersimasumi Namminersornerullutik Oqartussat K kommunilluunniit akornanni suleqatigiittoqarsimanngilaq. Inuit, atorfilittut inigisamik qimatsisussat pillugit Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit akornanni pisortatigoortumik sutigulluunniit suleqatigiittoqanngilaq.

Taamaattorli isumaginninnermut ingerlatsivik suliani ataasiakkaani, inuk najoqqutassaallutik tunngavigisassat tunngavigalugit isumaginninnikkut inissiamik tunineqarsinnaasorinartillugu, sulisunut inissiaatiminik isumaginninnikkut nalinginnaasumik inissianngortitsilluni allanngortitsisimavoq. Tamannali Namminersornerullutik Oqartussat suleqatigalugit pinnani, kisiannili A/S Inissiaatileqatigiiffik INI suleqatigalugu pisimalluni."

20. marts 1997-imi Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Pisortaqarfiup allagai tiguakka, tassanilu Pisortaqarfik imatut allappoq:

"A-p ineqarniarnikkut ajornartorsiutini pillugit naammagittaalliuutaanut tunngatillugu allagaq siuliini taaneqartoq innersuussutigalugu Pisortaqarfiup nalunaarutigissavaa suliaq Pisortaqarfimmi suliaralugu ingerlanneqarmat aammalu naatsorsuutigineqarmat Inatsiseqarnermut allaffik suliaq pillugu ataatsimeeqatigineqassasoq. Naatsorsuutigineqarpoq ataatsimiinneq pissasoq 8. april 1997-imi.

Pisortaqarfiup suliamik suliaqarneranut atugassatut Pisortaqarfiup qinnutigissavaa Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup aammalu K kommunip suliamut tunngatillugu oqaaseqaatigisimasaannik ilisimatinneqarnissani.

...”

1. juli 1997-imi Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Pisortaqarfimmit akissutisivunga. Pisortaqarfik ilaatigut imatut allappoq:

“...

Inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 3-p, 13. juni 1994-imeersup, 30. oktober 1995-imi aamma 31. oktober 1996-imi allanngortinneqartup saniatigut Pisortaqarfiup ilisimasai malillugit kaajallaasitanik, regulativinik imaluunniit isumaginninnikkut inissianik tunniussisarneq pillugu isumaqatigiissutinik atortuulersitsisoqarsimanngilaq.

Aammattaaq ilisimatitsissutigineqassaaq, isumaginninnikkut inissianik tunniussinerni pisortaqarfik peqataaneq ajormat, aammalu pisortaqarfiup kommunillu akornanni suliat matumatut ittut suleqatigiissutaaneq ajorlutik. Taamaattumik aamma kommunini assigiinngitsuni isumaginninnikkut inissianik allaffissornikkut malinneqartartumik tunniusseriaaseqartoqarneranik Pisortaqarfik ilisimasaqanngilaq.

...”

Tamakkua tunngavigalugit imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

“Malittarisassat tunngavigisaat:

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat, Inigisassaqartitsineq, inigisaqarnermut ikiorsiissuteqarneq, inigisanik attartortitsineq il.il. pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 944, 23. december 1986-imeersoq naapertorlugu ineqarnermut tunngasunut pisinnaatitaaneq tiguaat.

Inatsimmi makkua aalajangersarneqarput:

§ 1. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni inigisassaqartitsinerup isumannaatsuunissaa isumagalugu tamatumunngalu atatillugu inigisaqarnermut ikiorsiissuteqarneq pillugu Inatsisartut peqqussusiaasigut maleruagassaliorsinnaapput.

§ 2. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat illumik inigisanillu attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussusiaasigut maleruagassaliorsinnaapput.

§ 3. Namminersornerullutik Oqartussat §§ 1 aamma 2 malillugit Inatsisartut peqqussusiaasigut maleruagassaliorsinnaapput Inatsisartut peqqussusiaanni aalajangersakkanik imaluunniit taakkua tunngavigalugit malittarisassianik unioqqutitsineq akiliisitsissutaasinnaasoq.

§ 4. Inatsit atortuulerpoq 1. januar 1987.

Imm. 2. ...

...”

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini imatut allassimavoq:

“Oqaaseqaatit nalinginnaasut

Kalaallit Nunaani hjemmestyre pillugu inatsimmi nr. 577-imi 29. november 1978-imeersumi § 5 naapertorlugu naalagaaffimmi pisortaatitat hjemmestyremik oqaloqatiginnereerlutik hjemmestyre inatsisikkut piginnaassuseqartissinnaavaat suliassaqarfimmut ataatsimut suliassaqarfiulluunniit ataatsip ilaanut inatsimmut uunga ilanngussami taaneqartumut maleruaqqusassanik aalajangersaasussaanerup pisortaasussaanerullu tigunissaannut. Suliassaqarfinnut taamaalillugit tiguneqartunut tapiissutissat inatsisitigut aalajangersarneqassapput.

Namminersornerulerneq pillugu inatsisip §-iisa 7-t periarfissiivoq aammattaaq suliassaqarfiit, ilanngussami taaneqanngitsut, allat hjemmestyremit tiguneqarsinnaasut inatsisip §-iisa 5-nni maleruaqqusat malillugit. Nuussineq taamaallaat naalagaaffiup aamma hjemmestyrep akornanni isumaqatigiissuteqarneq malillugu pisinnaavoq inatsisitigullu pisussaalluni. Suliassaqarfiup hjemmestyremut nuunneqarsinnaanera naalagaaffeqatigiinnermut hjemmestyrillu suliaqarfinnut kalaallit pissusiinut immikkut ittumik attuumassutilinnut annertuumik sunniuteqarnissaanut isumaqarneq tunngavigalugu aalajangiineqartassaaq.

Namminersornerullutik Oqartussat kissaatigisaat naapertorlugu inatsisissatut siunnersuummi matumani siunnersuutigineqarpoq Namminersornerullutik Oqartussat 1987-imi januarip aallaqqaataanit atuutilersumik Kalaallit Nunaanni inigisaqartitsinermut akisussaaneq tigussagaat, tamatumunnga ilanngullugu inissianik sanaartornermi ikiorsiissuteqarnermut akisussaaneq taamatullu Kalaallit Nunaanni attartortitsineq pillugu inatsisiliornermut akisussaaneq.

Suliassaqarfinnik taaneqartunik nuussinermut atatillugu namminersornerullutik oqartussat tapiissuteqarfiginiarneqassapput suliassaqarfiit isumaginissaannut atugassanik naalagaaffiup suliassaqarfinnik nuussinermigut ileqqaarutigisaanut naleqquttunik, tak. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussanut Kalaallit Nunaanilu kommuninut tapiissuteqartarneq pillugu inatsisip allanngortinnissaa pillugu inatsisissatut siunnersuut matumunnga peqatigitillugu saqqummiunneqartoq.

Ineqarnerup suliassaqarfiunerata iluani naalagaaffiup ingerlatai Qallunaat Nunaannut naleqqiullugit annertoorujussuupput. Taamaalilluni naalagaaffik nammineq illuutinik/ inigisanik sanaartornermut ikiorsiissutinik taarsigassarsisitsisarpoq inissianillu, kommuninit aamma Namminersornerullutik Oqartussanit sanatinneqartunik sanaartornermut tapiissuteqartarluni, taakkununnga ilanngunneqassaaq naalagaaffiup nunaminertanik inissianik sanaartorfiusussanik sanaartorfigiuminarsaasarnera inissanillu attartortitassanik sanatitsisarnera. Naalagaaffiup inissiaataanik ingerlatsineq (ingerlatsineq, aserfallatsaaliuineq attartortitsinerlu) naalagaaffiup aningaasaliissutissatut akuersissutigisai tunngavigalugit kommuninik isumaqatigiissuteqarfiginninneq naapertorlugu isumagineqartarpoq.

Ineqarfiusunit tamarmiusunit 15.200-usunit inigisat 6.400-t naalagaaffimmit attartortitassatut illuliaapput, sinnerisali amerlanersaat naalagaaffimmit taarsigassarsinikkut imaluunniit naalagaaffiup tapiissuteqarneratigut illuliaallutik.

...

Soorlumi naalagaaffik maannamut naalagaaffiup ineqarfiutigisaani ataatsimoortuni inissanik namminersornerullutik oqartussani kommuninilu sulisunut atorsinnaatitaqartarsimasoq naatsorsuutigineqarpoq namminersornerullutik oqartussat tamatuma assinganik iliorlutik inissanik naalagaaffiup sulisuinut atorsinnaatitaqartassasut inissanik attartornernut atugassarititaasut sukkuluunniit atuuttut malillugit.

...

Inatsisissatut siunnersuummi aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1 pillugu. Aalajangersakkap nassataraa namminersornerullutik oqartussat Kalaallit Nunaata inissanik pilersugaaneranut akisussaanermik tigusissasut, matumani Kalaallit Nunaanni inissanik sanaartornermi ikiorsiissuteqarnermut akisussaaneq ilanngullugu, namminersornerulerneq pillugu inatsisip §-iisa 5-nni aalajangersagaq naapertorlugu. Suliaqarfiusumi malittarisassanik aalajangersaanissamik pisariaqartitsinermut namminersornerullutik oqartussat sukkulluunniit qanoq isumaqarnerat aalajangiisuussaammat siunnersuutigineqarpoq, namminersornerullutik oqartussanut aalajangeqquneqassasoq suliassaqarfimmi malittarisassanik sukumiinerusunik qanoq qanorlu annertutigisumik aalajangersaanissaq pisariaqarnersoq.

§ 2 pillugu. Aalajangersakkap nassataraa, namminersornerullutik oqartussat attartorneq pillugu malittarisassanik nalinginnaasunik aalajangersaanissaminnut inatsisitigut tunngavissaqalissasut. Qallunaat inatsiseqartitsinerat Kalaallit Nunaanni atuutinngilaq, kisiannili naalagaaffiup attartortitsinermik ingerlataqarnermini, matumani ataani attartornissamik isumaqatigiissutinik ilusilersuinermi, nammineq aalajangersumik pisaatsini malittarsimavai.

§ 4 pillugu. Piuminarsaanissat pissutigalugit imm. 2-mi aaqqiissutitut utaqqisaagallartutut siunnersuutigineqarpoq, Kalaallit Nunaanni inissanik sanaartornermi ikiorsiissuteqartarneq pillugu maannamut nalunaarut 28. februar 1959-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutitalik taamatullu inigisanik nakkutilliineq aamma taarsigassarsisitsisarneq tapiissuteqartarnerlu pillugit allaffissornikkut peqqussutit atuutiinnarallassasut, allanngortinneqarnissamik imaluunniit inatsit taanna naapertorlugu aalajangersagaliornikkut atorunnaarsinneqarnissamik tungaannut.

Imm. 3-mi aalajangersakkap nassataraa namminersornerullutik oqartussat piginnaatitaaffiit pisussaaffiillu, inatsisip atulersinneqarneratigut naalagaaffiup illuliornermut, inissanik ingerlatsinermut illuliornermilu tapersiissutitut taarsigassarsisitsisarnermut atatillugu isumagisassarisai pisussaaffiilu tigussagaat.

...”

Kalaallit Nunaanni hjemmestyri pillugu inatsit, inatsit nr. 577, 29. november 1978-imeersoq, § 5-imi imaattunik aalajangiivoq:

§ 5. Naalagaaffimmi pisortaatitat hjemmestyrimik oqaloqatiginnereerlutik hjemmestyri inatsisikkut piginnaassuseqartissinnaavaat suliassaqarfimmut ataatsimut suliassaqarfiulluunniit ataatsip ilaanut inatsimmut uunga ilanngussami taaneqartumut hjemmestyrimullu § 4 naapertorlugu nuunneqarsimanngitsumut maleruaqqusassanik aalajangersaasussaanerup pisortaasussaanerullu tigunissaannut. Suliassaqarfinnut taamaalillugit tiguneqartunut tapiissutissat inatsisitigut aalajangersarneqassapput.

Stk. 2. Peqqussutit suliassaqarfinnut landstingimit isumaqatigiissutigisat landsstyrillu siulittaasuanit aalajangersakkat taaguuteqassapput landstingip peqqussutai.

Kalaallit Nunaanni hjemmestyri pillugu inatsisissatut siunnersuummi, § 5-imut oqaaseqaatini makku saqqummiunneqarput:

“§§ 4-mut, 5-imut, 7-mullu

Aalajangersakkat taakku suliassaqarfiit suut hjemmestyrimut nuunneqarsinnaanerinik qanorlu ilillugit nuunneqarsinnaanerinik maleruagassartaqarput.

...

§ 5-imi siunnersuutigineqarpoq suliassaqarfinnut ilanngussami taagorneqartunut maleruaqqusassanik aalajangersaasarnermut pisortaqarfeqarnermullu pisussaatitaaneq hjemmestyrimut nuunneqarsinnaasoq suliassat tamakkua isumagineqarnissaannut naalagaaffik hjemmestyrimut tapiissuteqartillugu. Inatsisiliortussaassutsip aningaasanillu akuersisartussaassutsip avissaartittariaqannginnerannik isumaq tunngavigalugu siunnersuutigineqarpoq suliassaqarfimmik nuutsineq inatsit atorlugu pisassasoq tamatumuunakkut suliassaqarfinnut tassunga maleruaqqusassanik aalajangersaasarnermut pisortaqarfeqarnermullu pisussaatitaaneq naalagaaffiup pisortaaniit hjemmestyrimut ingerlatinneqartassalluni, taamatullu aamma tapiissutissat inatsisikkut aalajangersarneqassallutik. ...

...

Soorlu siuliini allassimasunit takuneqarsinnaasoq § 4 malillugu tamanik atortunik peqqussusiornissamut landstingip pisussaatitaanera hjemmestyreqarnermik inatsimmik pivoq, tamanullu atortunik § 5 malillugu peqqussusiornissamut pisussaatitaaneq piginnaassuseqartitsinermik inatsisinit susaqavissunit pissalluni. Suliassaqarfinni § 4 malillugu hjemmestyrimut nuunneqartuni aningaasanik akuersi-

sartuuneq hjemmestyrimiippoq, suliassaqarfinnili § 5 malillugu nuunneqartuni aningaasanik akuersisartuuneq inatsisartuniilluni. Suliassaqarfinni § 5 malillugu nuunneqartuni killissanik piginnaassuseqartitsinermik inatsimmi susaqavissumi aalajangikkanik hjemmestyrip eqqortitsinissaanut ministeri akisussaassuseqarpoq, suliassaqarfinnulli § 4 malillugu hjemmestyrimut nuunneqartunut ministerip taamatut akisussaassuseqartitaaneranik pilersoqassanani.

...”

Tamatuma kingorna Kalaallit Nunaanni Inatsisartut inigisassaqartitsineq, inigisaqarnermut ikiorsiissuteqarneq, inigisanik attartortitsineq il.il. pillugit Kalaallit Nunaannut inatsit nr. 944, 23. december 1986-imeersoq naapertorlugu inissianik attartortitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 20. juni 1989-imeersumi inissianik attartortitsineq pillugu malittarisassat aalajangersarpaat. Inatsisartut peqqussutaanni tassani §§ 1-imi 2-milu imatut allassimasoqarpoq:

§ 1. Peqqussutip siunertaa tassa inissianik attartortut attartortitsisullu akornanni pissutsit malittarisassatigut tunngaviliiviginissaat.

§ 2. Peqqussut atuuppoq attartortitsinernut, tamakkununnga aamma ilaatinneqarput attartukkanik allanut atukkiineq tassa illunik illulluunniit initaasa ilaannik makkunanngaanneersunut:

1. *Naamminersornerullutik Oqartussat, Kommunilluunniit pigisaanni attartornerit.*
2. *Namminersortut pigisaanni attartornerit.*
3. *Atorfinitsitaanermut atatillugu inigisamik attartornerit, tamanna immikkut peqqussutip aalajangersagartaani taaneqarsimanngippat tamakkununnga atuutissanngitsut, takuulli imm. 3.*

Imm. 2. Attartorneq immikk. 1-imi pineqartoq peqqussummi ilaavoq apeqqutaatinnagu attartornertut akiliutissaagaluaq allatut ilusilerlugu matusissuteqartinneqartussaq, soorlu imatut: Sullissinikkut, aammalu apeqqutaatinnagu inissiap attartorneqartup ilaannaa ineqarfittut atorneqarnersoq.

Imm. 3. Peqqussut atuutinngilaq immikkut ittumik inatsisiliat toqqammavigalugit attartortitsinernut.

Imm. 4. ...

§ 24-mi attartornermut isumaqatigiissummik atorunnaarsitsiniarneq pillugu siumut ilisimatitsinissaq pillugu malittarisassiortoqarsimavoq. § 24, imm. 4 imatut oqaasertaqarpoq:

Imm. 4. Suliffimmi atorfeqarneq naapertorlugu inigisaq suliffimmit tunuarnermi qimanneqassaaq, tak. § 2, imm. 1, nr. 3.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatini ilaatigut makku saqqummiunneqarput:

“...

“Attartortitsisarnerup aaqqissuussiffigineqarnissaani isummerfigineqartariaqartut” 1987-imi ukiakkut saqqummiunneqarmata oqaatigineqareersimasutut peqqussusiassatut siunnersuummi maanna saqqummiunneqartumi namminersortut inissialiaanni attartortalerumaartut kisimik periarfissarissaarnerulersinniarneqanngillat, aammali pineqarlutik Namminersornerullutik Oqartussat kommuneqarfiillu inissiaataannik attartortut attartortalerumaartullu. Kiisalu peqqussutissatut siunnersuummi ilanngunneqarputtaaq atorfeqarneq toqqammavigalugu inissianik attartugassaqartitaasarnermut isumaqatigiissutit, “inissaqartitsinermik” taaneqartut.

Pissusissamisoorsorineqarporlumi Namminersornerullutik Oqartussani, kommuneqarfinni naalagaaffimmilu atorfeqartut nunaqavissut nunalisitallu atorfeqarnertik peqqutigalugu atorfillit inissiaanni najugaqartut peqqussummissaaq ilaatin-

neqartariaqartut attartortututtaaq isigineqarnissaat, eqqarsaatigissanngikkaanni atorfilittut tunuarnermi inigisamik qimatsinissamik aammalu toqusoqartillugu, averusertoqartillugu allatigullu taamaangajattunik pisoqartillugu iliuusissat aalajangersagaareersimasut.

...”

Siunnersuutip aalajangersagartaanut ataasiakkaanut oqaaseqaatini § 2, imm. 1, nr. 3 pillugu imatut allassimavoq:

"Atorfeqarnermut tunngasumik nunaqavissunik tikisitanillu inissaqartitsisarnerit aamma isumaqatigiissutitaqartarput, nalinginnaasumik atorfinitsitaanermik isumaqatigiissummi allassimareertarlutik “inissaqartitsisoqartoq isumaqatigiissutit aalajangersakkat atuuttut naapertorlugit.

Attartortup pisussaaffigisai piginnaatitaaffiilu nalinginnaasut peqqussummi maleruagassartaqareermata pisariaqarsorinanngilaq taakkua atorfinitsitsinermi inissamik atugassiinermi qalleqqissaatigeqqittassallugit. Inissiarli atorfeqarnermut atatillugu inissaqartitsissutaammat soorunami attartortitsinerup atorunnaarsinneqartarnissaanik, averusertoqartillugu avittoqartillugulu taamaangajattunilluunniit pisoqartillugu iliuusissanik peqqussummi §§-ini 24, immikk. 3, aamma § 13, immikk. 2, aalajangiisuutinniarneqarsinnaanngillat.

Nalinginnaasumittaaq pissusiusarpoq Namminersornerullutik Oqartussani, kommuneqarfinni aammalu naalagaaffimmi atorfilinnut inissiat nunaqavissunut tikisitanulluunniit atugassiissutigineqartarlutik attartornermi nalinginnaasumik maleruagassat attartornermullu akiliutigineqartartut maleqqissaarlugit. Tamatumunnga atatillugu naatsorsuutigineqarpoq tikisitat ineqartitaasarnissaannik inigisaminnullu akileeqataasarnissaannik kattuffinnik immikkut ittumik isumaqatigiissutaareersimasut peqqussutip uuma atuukkiartuaarnera peqatigalugu aaqqinneqarsinnaajumaartut nalinginnaasumik attartornertut pissuseqalersillugit. ...

..."

Aammattaaq Kalaallit Nunaanni Inatsisartut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi 13. juni 1994-imeersumi inissianik attartorneq pillugu aalajangersagaliorsimapput. Inatsisartut peqqussutaanni tassani § 4-mi imatut aalajangersagaqarpoq:

§ 4. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu illuutaanni inissiat atorneqanngitsut inissarsiortunut, utaqqisunut allattorsimaffimmiittunut innersuunneqartassapput.

I mm. 2. Taamaattorli imm. 1-imi utaqqisunut allattorsimaffimmi taaneqartunit siulliullugit imatut tulleriiaarlugit innersuunneqartassapput:

1. Sulisorisanut inissiat ...

2. Isumaginninnikkut ajornartorsiutit nukinginnartut aaqqiivigineqarnissaanni kommuneqarfinni inissiassatut tunniunneqarsimasut, tak. imm. 4-5.

3....

Imm. 3. ...

Imm. 4. Kommunit kommunalbestyrelsip aalajangiinera naapertorlugu isumaginninnikkut ajornartorsiutit aaqqiiviginiarlugit inissianik innersuussisinnaatitaapput inissiat atorneeruttut sisamassaat ilanngullugu. Ineqarnermut akiliut tassungalu atatillugu aningaasartuutit, inissiap kommunimit atorneqarsinnaalerfianit, attartortilernissaatalu tungaanut, kommunimit akilerneqartassapput. Aammattaaq attartortoq, isumaginninneq pillugu inatsisit naapertorlugit aningaasaliiffigineqartarpat, attartornermik isumaqatigiissummik naammassinninnissaanut kommuni qularnaveeqqusiisussaavoq.

Imm. 5. Aammattaaq attartortitsisoq kommunimi isumaginninnikkut ineqarnermut ajornartorsiutit nukinginnartut aaqqiivigineqarnissaanni inissianik atorneqanngitsunik atuisinnaatitsinissaq pillugu kommunalbestyrelsimik isumaqatigiissuteqarsinnaavoq. Ineqarnermut akiliummik inissiamullu atatillugu aningaasaliissutinik allanik il.il. kommunip akiliisussaaneranik imm. 4-mi maleruagassat, innersuussinerni, oqaaseqatigiinni kingullerni naggat tikillugu pisuni, taamatuttaaq atorneqassapput.

Imm. 6. ...

Imm. 7. Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussineq attartortitsinerlu pillugit maleruagassat erseqqinnerusut, aammattaaq utaqqisunut allattorsimaffimmiinnermut akiliut allamullu nuukkusulluni qinnuteqaat naammassiumallugit inissianik innersuussineq, Naalakkersuisut aalajangersassavaat.

Tamatuma peqatigisaanik Inatsisartut peqqussutaanni § 36-mi allassimavoq peqqussut 1. januar 1995-imiit atortuulissasoq, kiisalu attartortitsinernut peqqussutip atortuulinnginnerani isumaqatigiissutaasimasunut peqqussut atortussaanngitsoq, taamaattorli §§ 7, 8 aamma 10 Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik attartornernut isumaqatigiissutaareersunut atuuttussaasut.

§ 4-mut oqaaseqaatini imatut allassimavoq:

§ 4-mut.

Aalajangersagaq nutaajuvoq peqqussutigalugulu, attartortitsisoq inissarsiorlutik utaqqisunut nalunaarsuiffeqassasoq taannalu atorlugu inissarsiortut tulleriiaarneri naapertorlugit inissanik innersuussisassasoq.

Taamaattorli inissarsiortut utaqqisunut allattorsimaffimmiittut inissaannik innersuutsinnagit, imm. 2-mi taaneqarsimasut assigiinngitsunik siunertaqartumik inissanik innersuunneqarnissaat attartortitsisup isumageqqaassavaa.

§ 4, imm.3-mut.

...

§ 4, imm. 4-5-imut.

Aalajangersakkami oqaatigineqarpoq kommunit isumaginninnikkut inissianik suliassiissutit nukingernartut pillugit aaqqiissutissanik qularnaatsumik periarfissaqartinneqartut. Isumaginninnikkut inissaqartitsiniarnermik siunertalinnik inissiaatit amerlassusaat kommunimit kommunimut assigiinneq ajorput. Aalajangersakkami imm. 4-mi allassimavoq, kommunalbestyrelsit ataasiakkaat annerpaamik qanoq amerlatigisunik innersuussisinnaatitaanersut. Imm. 5-imi allassimavoq, tamatuma saniatigut isumaginninnikkut ineqarnermut ajornartorsiutit aaqqiivigineqarnissaannut kommuni inissianik aammattaaq atugassinneqarnissaannik isumaqatigiissuteqartoqarsinnaasoq.

Kommunalbestyrelsip inissiaq atorunnaartoq piumasarippagu, taava kommunalbestyrelsip ineqarnermut akiliutip aningaasartuutillu allat, attartortumit akilerneqartussat, akilerneqarneqarnissaat attartortitsisumut uppernarsassavaa.

§ 4, imm. 6.

...

§ 4, imm. 7-imut.

Inissianik utaqqisunut allattorsimaffimmiinnermut akiliummik aalajangersaasinnaaneq aalajangersakkakkut periarfissinneqarpoq, tamannalu ilumut utaqqisunut allattorsimaffimmiikkusunnermut paasissutissaasorinarpoq. Aalajangersakkakkuttaaq aamma allamut nuukkusullutik qinnuteqaatit akuersaanneqarsinnaaneri periarfissinneqarput, tamatumalu attartortut naammagisimaarinnittut amerlanerulernissaat inissianillu pitsaanerusumik iluaquteqarniarneq periarfissippai."

Tunniussineq pillugu inatsimmut oqaaseqaatini allassimavoq "Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni inigisassaqartitsinermut akisussaaffik tiguaat", aammalu malittarisassiorneq pillugu oqaaseqaatini allassimavoq "Tamatumunnga tunngasutigut malittarisassiornissap pisariaqassasusianut apeqqutaassammat Kalaallit Nunaanni inigisassaqartitsinerup qanoq iliorluni qulakkeernissaa pillugu Namminersornerullutik Oqartussat qanoq isumaqarnersut siunnersuutigineqarpoq Namminersornerullutik Oqartussanut aalajangigassanngortinneqassasoq ilumut qanorlu annertutigisumik tamatumani malittarisassiornissaq pisariaqarnersoq."

Taamaalillutik Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaanni inigisassaqartitsinermut akisussaapput, soorluttaaq Namminersornerullutik Oqartussat aamma inigisassaqartitsineq pillugu malittarisassiortussaatitaasut.

Namminersornerullutik Oqartussat inissanik pilersuinissamut pisussaaffitsik naammassisimaneraat pillugu apeqqummut tunngatillugu isumaqarpunga taamatut pisussaaffeqarnerup naammassineqarsimanerata misissornissaa uanga pisinnaatitaanerma avataaniittoq.

Malittarisassanik aalajangersaaneq pillugu imaattunik oqaaseqaateqassaanga:

Uppernarsisariaqarpara inatsisini atuuttuni inunnik isumaginninnikkut inissamik tunniussinissarpiamut tunngatillugu malittarisassaqanngimmat.

Tunniussineq pillugu inatsimmi taassumalu oqaaseqaatitaani allassimavoq Namminersornerullutik Oqartussat 1. juli 1987-imiit Kalaallit Nunaanni inissanik pilersuineq tigugaat, tamatumani ilaatigut ilanngullugu Kalaallit Nunaanni ininik attartortitsineq pillugu inatsisiliornermut akisussaaneq.

Aammattaarlu malugisimavara, Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussat pillugit inatsimmi § 5, aammalu tassunga oqaaseqaataasut naapertorlugit suliassaqarfimmik, aalajangersagaq taanna tunngavigalugu, tunniussinerup kingunerigaa Namminersornerullutik Oqartussat suliassaqarfiusumut pineqartumut malittarisassaliornissamut oqartussaassuseqalernerat aammalu ingerlatsinermut pisussaaffeqalertussaanerat. Suliami matumani allanilu inissanik tunineqartarnermut tunngasuni oqaatigisarpara, utoqqarnut naleqquttunik aammalu isumaginninnermut atatillugu inissanik tunisisarnermut tunngavissanik malittarisassaqanngitsoq.

Paasinninnera naapertorlugu tamanna inissanik tamakkunannga tunisisarnerup nalaatsornerinnarmik tunngaveqartumik pisarneranik kinguneqarsinnaavoq.

Tamatumunnga tunngatilluguttaaq taasariaqarsoraara Namminersornerullutik Oqartussat, Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu illuutaannik attartornermik atorunnaarsitsinissaq pillugu nalunaarumminni nr. 60-imi 29. december 1994-imeersumi, malittarisassiorsimammata

taanna naapertorlugu attartortitsisup pisoqarnerit ilaanni atorunnaarsitsinissap pisinnaalernissaa sioqqullugu kommuni saaffigeqqaartussaallugu.

Taamaalilluni nalunaarutip §-iisa 3-anni, imm. 2-mi allassimavoq:

"Akiitsoqartoqarnera paasineqarpat qanoq iliuuseqannginnermi paasiniarneqaqqaarallassaaq attartortoq inigisaminut akiligassaminik il.il. isumaginninnermi inatsisit malillugit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiliunneqarsinnaanersoq. Taamaaliortoqarsinnaappat ineqarnermut akiliutip siunissami akilerneqartarnissaa pillugu allakkatigut kommuni isumaqatigiissuteqarfigineqassaaq attartornerlu atorunnaarsinneqassanani. Akiitsullu ikilisarneqarnissaat attartortumik taamatulli isumaqatigiissutigineqassaaq."

Tamatuma saniatigut nalunaarummi § 5, imm. 2-mi allaganngorlugu peqqussuteqarnissamut tunngasumi allassimavoq:

"Allaganngorlugu peqqussutip nuutinnera kommunimut nassiunneqassaaq. Imm. 1, nr. 3-mi piffissaliussatut taaneqartoq imaalillugu naleqqussarneqassaaq, kommuni ikiorsiissuteqartariaqalersinnaanerminik naliliinissaminut naammaginartumik piffissalerlugu."

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu sulisunut inissanngorlugit inissiaataannik attartornerup atorunnaarsinneqarneranut tunngatillugu taamaaqataanik malittarisassaqanngilaq, tassa atorfeqartitaanerup taamaatitinneqarnerata nassatarisaanik attartorneq atorunnaarsinneqaraangat, naak atorfeqartitaq atorfeqartitaanerminit soraarniuteqarsimanngikkaluartoq.

Isumaqarpunga patsisissaqarlunga oqaatigissallugu imaannaq naleqquttuusorinanngitsoq sivisuumik napparsimasimaneq pissutigalugu soraarsitaanermi sulisutut inigisaq qimanneqartussanngortillugu isumaginninnermut pisortat akuliunneqartarnissaat pillugu malittarisassaqanngimmat. Isumaga malillugu tamanna iluaqutaasinnaagaluarpoq matumani pisoqarsimaneratut pitsaanngitsumik pisoqartarnerata pinngitsoortinnissaanut.

Kisiannili uanga pisinnaatitaanerma avataaniippoq aalajangissallugu suliassaqarfiup ataatsip iluani malittarisassanik, suliassaqarfimmik eqqartorneqartumik aqutsisunik malittarisassaqarnissaanik qanoq pisariaqartitsisoqartiginersoq. Taamaattumik allakkat ukua assilinerannik, allakkanik malinnaatitanik ilaqartillugu, Isumaginninnermut Sulisoqarnermullu Pisortaqarfimmut aamma Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmut nassiussinermi pissutsit tamakkua eqqaasitsissutigaakka, tak. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 11.

Naammagittaaliuummut aalajangersimasumut matumunnga tunngatillugu imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

Sulisutut inigisaq qimallugu nuunnermut tunngatillugu Namminersornerullutik Oqartussat, kommunit aamma A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p akornanni suleqatigiittoqarsinnaanissaa pillugu malittarisassaajunnartunik nassaassaqanngilaq.

Tassalu taamaalilluni sulisutut inigisaq qimallugu nuunnermut tunngatillugu Namminersornerullutik Oqartussat, kommunit aamma A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p suleqatigiinnissaat pillugu malittarisassaqanngilaq.

Taamaattumik A-p sulisutut inigisaminit nuussimaneranut tunngatillugu pisortat oqartussaasut suleqatigiissimannginerat isornartorsiorsinnaanngilara. Taamaattorli isumaqarpunga ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap kingunerisussaagaa pisortat oqartussaasut akuliusimasut, tamatuma ajornannginneratut annertutigisumik, ajornartorsiutit aalajangersimasut aaqqinniarneranni suleqatigiittassasut.

K kommunip A-p inissamik tunineqarumalluni saaffiginnissutaanik suliarinnissimanera pillugu imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

K kommuni 2. maj 1996-imi allakkatigut ilisimatitsivoq A 1996-imi februarip qaammataani atorfilittut inigisaminit anisinneqarsimanerminut tunngatillugu kommunimut saaffiginnissuteqarsimasoq.

Kommuni aamma ilisimatitsivoq pisumut tassungarpiaq tunngatillugu inunnik isumaginninnikkut inissamik peqarani. Tamatuma peqatigisaanik kommunip nalunaarutigaa A ilaqutaalu ...-mut illusisinneqarsimasut ingerlatsiviup akiligaanik.

Kommunip suliaq pillugu suliami allagaataanit erserpoq kommunip 20. februar 1996-imi A inissaanik inniminniissussimagaa inunnik isumaginninnikkut inissaqartitsinermut piumasaqaatit malillugit.

A-p inunnik isumaginninnikkut inissiamik tunineqarneranut tunngatillugu K kommunip suliamik suliaqarsimanerata isornartorsiornissaanut pissutissaqarsorinngilara.

Naammagittaalliuut manna pillugu annertunerusumik iliuuseqassangilanga."

24 - Inunnik isumaginninneq pillugu inatsisit

24 - 1 Qinnuteqaatip malittarisassat eqqortut malillugit suliarinissaanut pisussaaffeqarneq.

A aamma B paaqqinninnersiutinik K kommunimut qinnuteqaateqarput. Kommunip isumaginninnermut ataatsimiititaliaata, kommunalbestyrelsip taamatullu Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup qinnuteqaat taanna suliarinngitsoorpaat, taarsiullugulu suliaq meeqqanut pilersuisutut akilersuutinik siumoortumik tunniussisarneq pillugu malittarisassat malillugit suliaralugu.

Ombudsmandip isornartorsiortariaqarsoraa Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup qinnuteqaammik suliarineqarsimanngitsumik piusoqarnera isummerfigisimanngimmagu, inassuteqaatigineqarporlu Naammagittaalliuteqartarfiup suliaq suliareqqissagaa.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi isumaqarpoq A-p aamma B-p meeqqamut akilersuutinik siumoortumik tunineqarsinnaatitaanerannik, naak tamanna pillugu qinnuteqaateqaammik piusoqanngikkaluaq, naammagittaalliuteqartarfiup isummerfiginnissimanera inuinnartut inuunermi pissutsinut pisariaqanngitsumik isorisarialimmillu akuliunnerusoq.

(J.nr. 11.24.10.0./113-97)

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup 17. april 1997-imi aalajangiinera siunnersorneqarsimanngineertillu A-p aamma B-p 4. december 1997-imi naammagittaalliutigaat.

Suliamut tunuliaqutaasoq tassaavoq:

7. maj 1982-imi C aappariinnerup avataatigut inunngorpoq. Meeqqap arnaa tassaavoq X, angutaalu tassaalluni Y.

Ataataasoq C-p inunngorneranit 18-inik ukioqalernissaata tungaanut meeqqamut akilersuutinik akilersuisussanngortitaavoq, tak. akilersuisussatut akuersinermi nalunaarut 27. februar 1985-imeersoq, suliami allagaatinut ilanngullugu nassiunneqartoq.

Meeqqap anaanaminit aanaava aataavalu, A aamma B, C-mik paarsaqarnissaminnut kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliamit akuersissummik tunineqarput, tak. paarsaqarsinnaanermut akuersissut 2. juni 1983-imeersoq. Paaqqinninnersiutitalimmik paaqqinninnersiutitaqanngitsumilluunniit akuersissuteqartoqarnersoq akuersissummi oqaatigineqanngilaq, taamatuttaarlu akuersissut meeravissiartaarnissaq siunertaralugu siunertarinaguluunniit tunniunneqarsimanersoq takuneqarsinnaannani.

C-p arnaa 16. august 1989-imi toqukkut qimaguppoq.

30. april 1996-imi A B-lu paarsaqarsinnaanermut akuersissummik nutaamik tunineqarput. Akuersissummi oqaatigineqarpoq akuersissut paaqqinninnersiutitaqanngitsumik meeravissiartaarnissarlu siunertarinagu tunniunneqartoq. Akuersissummik tunniussineq meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 9-mi, 30. oktober 1992-imeersumi § 33 inatsisitigut tunngavigalugu pivoq. § 33 imatut oqaasertaqarpoq:

"Kinaluunniit meeqqamik inuusuttumilluunniit ilaqutariinni paarisassamik tigusisinnaanngilaq ilaqutariit inissiiviusut kommunimi najugarivitaanni isumaginninnermut ataatsimiititaq allaganngorlugu akuersereersimatinnagu, ataatsimiititap taassuma pissutsit perorsaanikkut peqqinnissakkullu isumannaatsuunersut kiisalu paarsassanngortitsineq allatigut meeqqamut iluaqutaarunerusussamik kinguneqassanersoq nakkutigissavai.

Imm. 2. Pissutsit immikkut ittut pisariaqartilinngippassuk meeqqanik pingasunit amerlanerusunik paarsaqarnissamut akuersisoqarsinnaanngilaq.

Imm. 3. Paarsaqarsinnaanermut akuersissutit meeqqat ataasiakkaarlugit tunniunneqartassapput.

Imm. 4. Paarsaqarsinnaanermut akuersissutip ingerlaannarnissaa tunngavissaarukkaangat akuersissut atorunnaarsinneqartassaaq."

Meeqqap angutaata 9. juni 1997-imi eqqartuussinermi C-mut angajoqqaatut oqartussaassuseqalersinneqanissani kissaatigaa. Eqqartuussinermi tassani oqaatigineqarpoq, meeraq piffissami anaanami toqunerata kingorna aanakkumini A aamma B-kkunni najugaqarsimasoq. Eqqartuussivimmit oqaatigineqarpoq Y angajoqqaatut oqartussaassusilerneqassasoq, tassami eqqartuussiviup makku ilanngullugit oqaatigimmagit, tak. eqqartuussinermi allattaavimmit assilisat:

"...

kisianni meeraq aanamini aataminilu najugaqaannarluni.... Ilanngullugu oqaatigineqassaaq aggeqqusisoq meeqqap pilersornissaanut akileraaginnassasoq."

A-p aamma B-p 11. juni 1996-imi kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliaq paaqqinninnersiutisiaqalerumallutik qinnuteqaateqarfigaat, kingumoortumik anaanaasup toqunerani atuutilersussamik, tassalu 16. august 1989-imit. Qinnuteqaammi imatut allassimasoqarpoq:

"Ernutatta C-ip anaanaata ajunaarnerata 16. august 1989-p kingorna, paarsinitsinnut aningaasamik qinnuteqarsimavugut, isumaginnittoqarfimmiillu kingumoortumik 1995 uersagarsiutitut annertutigisoq taamaallaat tunniunneqarsimavoq.

...

matumuuna Isumaginninnermi ataatsimiititaq qinnuigaarput, kingumoortumik C-p arnaata toquneraniit 16. august 1989-imiit, paarsisimanermut tuneqqulluta.

..."

Qinnuteqaat kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap 20. august 1996-imi ataatsimiinnerani oqaluuserineqarpoq, tak. isumaginninnermut ataatsimiititaliap A aamma B-mut allagai 21. august 1996-imeersut. Aalajangiineq imatut oqaasertaqarpoq:

"Nalunaarutigissuarput inunni(k) isumaginninnermi ataatsimiisitaq ataatsimiinnerani ulloq 20. august 1996, ataatsimiisitap eqqartormagu C-mut pilersuutinut qinnuteqaatersi.

Ataatsimiisitarlu aalajangerpoq qinnuteqaat itigartillugu, pissutingalugu Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaat nr. 33, 26. juli 1994-imeersoq § 7 malillugu "Meeqqanut akilersuutit pisortanit tapiissutitut tunniunneqartartut Inatsisartut peqqussutaanni kapitali 3-mi piumasaqaatitut aalajangersakkanik eqqortitsisimallutik uppernarsaasinnaasunut qinnuteqarsimasunullu tunniunneqarsinnaapput".

Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersumi, § 2 malillugu imm. 2. "Qinnuteqaatit ulloq tunniussivissaq ukiumik ataatsimik qaangerneqareersoq tunniunneqartut isumaginninnermi ataatsimiititaliap itigartitsissutigisinnaavai".

Taamatut aalajangerneq maalaarutigineqarsinnaavoq allakkat tiguneriniit sapaatip akunneri sisamat qaangiutsinnagit, maalaaruteqarnissarlu pisinnaavoq allakkatigut uunga:

...

Ilanngullugulu nassiunneqarpoq maalaarfissiaq – taassumalu nassuiaatitaa."

Itigartitsineq taanna A-p kommunimi kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigaa. Kommunalbestyrelsip 17. september 1996-imi ataatsimiinnerani imaqarniliuinermi imatut allassimasoqarpoq:

"...

SU aalajangerpoq meeqqanut anaanaarussimasunut/ ataataarussimasunut akilersuutinik C-mut tunniussinissaq pillugu qinnuteqaat akueriumallugu qaammammut 758,- kr.-nik amerlassuseqartunik piffissamit qinnuteqaateqarfiusumit kingumoortumik ukioq ataaseq kingumoortumik naatsorsuutigalugu.

...

Aalajangerneq:

...

isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinerata aalajangiusimaannarnissaa akuerineqarpoq, tassami tassannga allanngortitsinissamut tunngavissaqarsorisoqanngimmat.

..."

Aalajangiineq taanna A-p allakkani 23. september 1996-imeersuni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigaa.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 17. april 1997-imeersutigut aalajangiinerminik nalunaaruteqarpoq, aalajangiinerullu taassuma nalunaarutigineqarnerata saniatigut suliap ingerlanneqarsimanera pillugu nassuiaateqartoqarsimavoq, kiisalu inatsisitigut tunngavigisamut innersuussisoqarsimalluni. Allakkani ima allassimasoqarpoq:

"Kommunimi kommunalbestyrelsip meeqqanut akilersuutinik ukioq ataaseq sinnerlugu kingusinnerusumut kingumoortumik tunineqarnissamik qinnuteqaatinnik itigartitsisimanera pillugu naammagittaalliuutit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliarisimavaa.

Naammagittaalliuuteqartarfiup naammagittaalliuut nassuiaat ilanngullugu nassiunneqarsimasoq tunngavigalugu suliarisimavaa aalajangiinermillu imaattumik

AALAJANGIILLUNI

K-mi kommunalbestyrelsip aalajangiinera, Ilinnut allakkatigut 20. september 1996-imeersutigut nalunaarutigineqarsimasoq, atortuuinnartussanngortinneqassasoq meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2, 3. marts 1994-imeersumi kingusinnerusukkut allannguutitalimmi § 2, imm. 2 naapertorlugu.

Aalajangersagaq qulaani taaneqartoq malillugu isumaginninnermut ataatsimiititaliaq qinnuteqaatinik ullup akiliiffissap kingorna ukioq ataaseq sinnerlugu kingusinnerusumik takkuttut itigartitsissutigisinnaavai.

Taarsiissuteqarsinnaanermut akisussaaneq, kommunip Inatsisartut peqqussutaanni qulaani taaneqartumi § 3 naapertorlugu ilitsersuisussaanerminik naammassinnissimannginnermigut akisussaaffigisimalersinnaasaa pillugu naammagittaalliuuteqartarfik apeqqummik taamaattumik suliaqarnissaminut pisinnaatitaanngilaq, taarsiullugulu tamatuminnga eqqartuussisunut suliassanngortitsinissat innersuussutigineqarpoq.

Nassuiaat:

C 27. maj 1982-imi inunngorpoq. Meeqqap angutaa akilersuilernissamik akuersinermik nalunaarut 27. februar 1985-imeersoq malillugu meeqqap inunngorneraniit atuutilersumik akilersuisussanngortinneqarpoq.

B aamma A ernuttaminnik, C-mik, paarsaqarsinnaanerannut akuersissummik 2. juni 1983-imi tunineqarput. Piffissaq akuersissutip atuuffissaa killeqanngitsutut oqaatigineqarpoq. Paaqqinninnersiaqartitsinissaq pillugu sumik taasaqartoqarsimanngilaq.

C pillugu paarsaqarsinnaanermut akuersissummik nutaamik B aamma A-mut 30. april 1996-imi tunniussisoqaqqippoq. Paarsaqarsinnaanermut akuersissummit ersingilaq akiliuteqarani aamma qitornavissiartaarnissaq siunertarinagu ilaqutariinni paarisaqartitsineq tassani pineqarnersoq. Atuuffissaata sivisussusia C-p 18-inik ukioqalernissaa tikillugu sivisussuseqartussatut nalunaarneqarsimavoq.

B aamma A paaqqinninnersiuteqartinneqalernissaminnik allakkatigut 11. juni 1996-imeersutigut qinnuteqaateqarput. Oqaatigineqarpoq B aamma A panimmik 16. august 1989-imi ajunaarluni toqunerata kingorna ernuttaminnut paaqqinninnersiuteqartinneqarnissaq pillugu qinnuteqaateqarsimasut, paaqqinninnersiutinillu 1995-imut uterluni kingumoortumik tunniunneqartunik taamaallaat tunniussisoqarsimasoq. Aammattaaq aappaariit oqaatigaat panimmik toqukkut qimagunnerata kingorna kiap pilersuisussaatinneqalernissaa isummerfigineqarsimanngitsoq, taamaattumillu paaqqinninnissamik isumaqatigiissut, isumagininnermut allaffimmi 1983-imi atsiorneqarsimasoq atuuttutut isumaqarfigigitsik.

Kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap allakkani 21. august 1996-imeersuni A-p B-llu C-p meeqqanut akilersuutinik pisartagaqalernissaanik qinnuteqaataat itigartitsissutigaa. Inunnik isumaginninnermut ataatsimiititaliap itigartitsinerminut tunngavilersuutitut innersuussutigaa meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi, 3. marts 1994-imeersumi § 2, imm. 2, tassannga imaattoq erserluni: “Qinnuteqaatit ulloq tunniussivissaq ukiumik ataatsimik qaangerneqareersoq tunniunneqartut isumaginninnermi ataatsimiititaliap itigartitsissutigisinnaavai”.

Isumaginninnermut pisortap kommunalbestyrelsimut 28. august 1996-imi allagai malillugit meeqqanut anaanaarussimasunut/ ataataarussimasunut akilersuutinik tunniussinissamik isumaginninnermut ataatsimiititaliap itigartitsissutaa A-p kommunalbestyrelsimut naammagittaalliuutigaa. Oqaatigineqarpoq C-p arnaa toqukkut qimagussimasoq, anaanamilu angajoqqaavini A aamma B-mi paarineqartoq. Akilersuutit qaammammut 758,- kr.-nik amerlassusillit piffissamit qinnuteqaateqarfiusumiit ukioq ataaseq kingumoortumik tunniunneqarsimapput. 16. august 1989-imiit kingumoortumik akilersuutinik tunniussisoqarnissaa qinnuteqaatigineqarpoq. Inatsisartut peqqussutaanni nr. 2-mi 3. marts 1994-imeersumi § 2 naapertorlugu qinnuteqaatit, ulloq tunniussivissaq ukiumik ataatsimik qaangerneqareersoq tunniunneqartut, itigartitsissutigineqarsinnaapput. Isumaginninnermut ataatsimiititaliaq Isumaginninnermut Pisortaqarfimmik oqaaseqaateqartitsisimavoq. Taanna malillugu qinnuteqaat itigartitsissutigisariaqarpoq.

Kommunalbestyrelsimit B aamma A-mut 20. september 1996-imi allakkat malillugit kommunalbestyrelsip isumaginninnermut ataatsimiititaliap aalajangiinera tunngavilersuummik, isumaginninnermut ataatsimiititaliamit oqaatigineqartup assinganik tunngavilersuuteqartillugu aalajangiusimaannarpaa. Oqaatigineqarpoq ingerlatsivik meeqqanut anaanaarussimasunut/ ataataarussimasunut akilersuutinik tunniussisimasoq, taamaattorli taamaallaat ukiumik ataatsimik kingumut uterluni atuuttumik.

Kommunalbestyrelsip aalajangiinera A-p aamma B-p 23. september 1996-imi Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliutigaat. Naammagittaalliuummit erserpoq aappariit eqqartuussivimmut aggeqquneqarsimasut, paasitinneqarsimasullu ernuttaminnik qanoq ilisukkulluunniit arsaarneqarsinnaasut, pilersuisussaatitaannginnertik pissutigalugu.

Inatsisitigut tunngaviusoq:

Suliaq meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq kingusinnerusukkut allannguutitalik naapertorlugu aalajangiivigineqassaaq, inatsimmi tassani ima allassimasoqarluni:

"**§ 2.** Peqqussut manna tunngavigalugu tunineqarnissamik qinnuteqaatit qinnuteqartup kommunimi najugarivitaani isumaginninnermi ataatsimiititaliamut tunniunneqartassapput.

Imm. 2. Qinnuteqaatit ulloq tunniussivissaq ukiumik ataatsimik qaangerneqareersoq tunniunneqartut isumaginninnermi ataatsimiititaliap itigartitsissutigisinnaavai.

Imm. 3. Qinnuteqartup kommunia najugarivitaa peqqussut manna tunngavigalugu tunniunneqartartut ingerlanneqarnerinik tamanik isumaginnittuuvoq."

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera kiisalu siunnersuisimannginneq A-p aamma B-p uannut allakkatigut 4. december 1997-imeersutigut naammagittaalliuutigaat. Imatut allassimapput:

"Isumaqaratta paaqqinninnersiutit pillugit eqqortumik paasitinneqarsimanata, tamanna iluamik siunnersuisimannginnertut isigisariaqarparput.

Namminersornerullutik Oqartussat aalajangiinerat 17. april 1997-imeersoq akuerisinnaanngilarput. Isumaqarpugut piffissamut 16. august 1989-imit 16. maj 1995-imut paaqqinninnersiutinik tunineqartariaqartugut."

Siunnersuisimannginneq pillugu naammagittaalliutip suliarinissaata itigartitsissutigineranik A aamma B allakkatigut 10. februar 1998-imeersutigut nalunaarfigaakka. Tamanna pillugu ima oqaaseqaateqarpunga:

"...

Siunnersorneqanginnermut naammagittaalliuutersi eqqarsaatigalugu isumaqarpunga taanna piffissamut 16. august 1989-imit 11. juni 1996-imut tunngassuteqartoq, piffissamimi tassani paaqqinninnersiuteqarnissarsi qinnuteqaatigisimagassiuk. Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 2 naapertorlugu naammagittaalliuutigisassaq "pisimaneranit ukioq ataaseq qaangiutsinnagu saqqummiunneqassaaq". Taamaattumik naammagittaalliuutissi tassunga tunngasortaa suliarisinnaanngilara.

..."

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera 17. april 1997-imeersoq eqqarsaatigalugu kommuni Isumaginninnermilu Naammagittaalliuuteqartarfik allakkatigut 10. februar 1998-imeersutigut qinnuigaakka suliap pappiarartaanik atukkiusseqqullugit kiisalu naammagittaalliuut oqaaseqaateqarfigeqqullugu.

Kommunip allagaasigut 5. marts 1998-imeersutigut suliap pappiarartai kommunimit tiguakka. Tamatumunnga atatillugu K kommuni imatut oqaaseqaateqarpoq:

"...

Aammattaaq ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq 2. Juni 1983-imi paaqqinnitsitsilerneq tassaammat ilaqutariinni paarisaqartitsineq.

Paarsaqarsinnaanermut akuersissutinik pisoqqanik misissuinermi paasineqarpoq akilersuutit tapiissutitut qinnuteqaatigineqarsimanngitsut. Isumaginninnermut ingerlatsiviup ukiumik ataatsimik kingumoortumik tunniussinikuuvoq Inatsisartut peqqussutaat naapertorlugu, tamatumalu kingorna naammagittaalliuummik suliaqarneq aallartinneqarluni.

Suliamit naammagittaalliuummit ingerlatitseqqiinermut tunngasumit erserpoq ilaqutariit paaqqinninnersiutinik itigartinneqarneq naammagittaalliuutigigaat, tamannalu eqqartorneqarsimanngilaq, akerlianilli akilersuutit tapiissutitut tunniunneqarnissaat pineqarsimalluni."

Isumaginninnermi Naammagittalliuteqartarfik allakkatigut 2. juni 1998-imeersutigut nukingisaarsimavara.

Suliami allagaatit Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup allakkatigut 8. juni 1998-imeersutigut nassiuppai.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfik 30. juli 1998-imi nalunaarfigaara suliassaq aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangertunga. Naammagittaalliuteqartarfik qinnuigaara suliamik paasinninnini nassuiaateqarfigeqqullugu, tamatumunngalu atatillugu apeqqutit makku akeqqullugit:

"...

- Kommunip misissorsimaneraa A aamma B meeqqanik inuusuttunillu ikiorsiisarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1992-imeersoq naapertorlugu paaqqinninnersiutisiaqartussaanersut.
- Sumik tunngavilersuuteqarluni kommuni A-p aamma B-p meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq naapertorlugu qinnuteqaataannik itigartitsisimanersoq.

..."

Saaffiginnissutiga Isumaginninnermi Naammagittaalliuteqartarfiup allakkatigut 10. september 1998-imeersutigut akissuteqarfigaa. Allakkanit imaattut erserput:

"...

Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 9, 30. oktober 1992-imeersoq naapertorlugu A-p aamma B-p paaqqinninnersiuteqarsinnaatitaanerannik Naammagittaalliuteqartarfiup misissuisimaneranik apeqqummut inassuteqaammut suliami suliarineqarsimasumut innersuussisoqarsinnaavoq. Tassannga erserpoq suliaq paaqqinninnersiuteqartitsinissamut tunngasuusorineqanngitsoq, kisiannili meeqqamut akilersuutinut tunngasuusoq.

Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarneri pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq naapertorlugu Naammagittaalliuteqartarfiup A-mik aamma B-mik itigartitsisimanermini sumik tunngavilersuuteqarsimaneranik apeqqut pillugu aalajangiinerpiamut innersuussisoqarpoq. Itigartitsineq isumaginninnermi ataatsimiititaliap qinnuteqaatinik,

ulloq tunniussivissaq ukiumik ataatsimik qaangerneqareersoq tunniunneqarsimasunik, itigartitsissuteqarsinnaatitaaneranik tunngavilersuuteqartinneqarpoq.

Suliamut allanik ilassutissaqanngilanga."

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"1. Paaqqinninnersiuteqartinneqarnissamik qinnuteqaat.

Suliani isumaginninnermut tunngasuni Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik kommunalbestyrelsip aalajangiinerinut oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissaavoq, tak. Kalaallit Nunaanni isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuussaanerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 10. oktober 1979-imeersumi taamanikkut atuuttumi, Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 10-kkut, 30. oktober 1992-imeersukkut allanngortinneqarsimasumi § 7, imm. 1. § 7 imm. 1 imatut oqaasertaqarpoq:

"Kommunip ataatsimiititaata bygderådilluunniit aalajangigaat, tak. § 6, piffissaatitap sapaatip akunnerinik sisamanik sivisussuseqartup qaangiutinnginnerani kommunabestyrelsimut susasssaqartumut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq, allamik aalajangiisoqarsimanngippat. Kommunalbestyrelsip aalajangigaa – aamma piffissaatitap sapaatip akunnerinik sisamanik sivisussuseqartup qaangiutinnginnerani – isumaginninnermut tunngasut pillugit naammagittaalliuuteqartarfimmut naammagittaalliuutigineqarsinnaavoq, tak. § 8, allamik aalajangiisoqarsimanngippat."

Naammagittaalliuuteqarfiup oqartussaasutut qulliunerusutut naammagittaalliorfissatut misiliinerani aallaaviusoq tassaavoq suliami pisimasorpianik kiisalu suliami apeqqutinik inatsisinut tunngasunik tamanik tamakkiisumik misileeqqinneq. Taamaalilluni suliami naammagittaalliuutigineqartumi, ingerlatitseqqiinermut tunngasumi, oqartussaasup qulliunerusup naammagittaalliorfiusup suliami pigineqartorpiaq pillugu eqqortumik aalajangiinissaa piumasaqaataavoq, tamanna pillugu takuuk Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni Forvaltningsret (Ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq) qupp. 651 ff.

Isumaginninnermut tunngasut siulersorneqarnerat aaqqissuussaanerallu pillugit Inatsisartut peqqussutaat tunngavigalugu Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup sulianik misiliinera pillugu immikkut killiliinissanik aalajangersaasoqarsimanngilaq. Taamaattumik isumaqarpunga Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup misiliinera suliami pisimasorpianik kiisalu suliami apeqqutinik inatsisinut tunngasunik tamanik misileeqqinnermik tamakkiisumik imaqassasoq.

Suliami allagaatinit, matumani aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup nassuiaataa naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinera 17. april 1997-imeersoq ilanngullugu, erserpoq A-p aamma B-p ernuttamik C-p paarineranut paaqqinninnersiuteqartitaanissaminnik allakkatigut 11. juni 1996-imeersutigut qinnuteqaateqarsimasut.

Aammattaaq suliami takuneqarsinnaavoq suliaq taanna meeqqanut akilersuutit il.il. aamma meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarnerat pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq

naapertorlugu meqqanut akilersuutinik tunineqartarnissamik qinnuteqaatitut kommunimi isumaginninnermut ataatsimiititaliap aamma kommunalbestyrelsip suliarisimagaat.

Isumaginninnermi Naammagittalliuuteqartarfiup 17. april 1997-imi aalajangiinermigut kommunalbestyrelsip aalajangiinera atortussanngortippaa.

Taamaalillutik oqartussat appasinnerusut imaluunniit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup A-p aamma B-p qinnuteqaataat paaqqinninnersiutisiaqartinneqarnissamik qinnuteqaatitut suliarisimanngilaat.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup, suliamik naammagittaalliuutigineqartumik killilersugaanngitsumik misiliinissamik tunngaveqarneq naapertorlugu, paasisimasariaqaraluarpaa qinnuteqaammik suliarineqarsimanngitsumik suliassaqartoq.

Pissutsinik taamaattunik piusoqarnera isornartorsiortariaqarsoraara.

Matuma kingorna Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliamik suliareqqeeqqullugu inassuteqaateqarfigaara.

2. Suliap meeqqanut akilersuutit il.il. pillugit malittarisassat malillugit suliarineqarsimanera.

Meeqqanut akilersuutit il.il. kiisalu meeravissiartaarnermi tapiissutit tunniunneqartarnerat pillugit Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 3. marts 1994-imeersoq naapertorlugu meeqqanut akilersuutit qinnuteqaatigineqarnermikkut tunniunneqartarput. Peqqussummi § 4, imm. 1-imi imatut aalajangersaasoqarsimavoq:

"Meeqqap pilersorneqarnissaanut akilersuutinik pisinnaatitaasup meeqqat inatsisitigut illersugaanerat imaluunniit aappariinneq pillugu inatsit tunngavigalugu akilersuisussanngortitsineq naapertorlugu qinnuteqaateqarneratigut meeqqap pilersorneqarnissaanut akilersuutit pisortanit siumoortumik tunniunneqarsinnaapput, akilersuutit akilerneqarsimaffissaasa aqaguani, akilersuutit kingusinnerpaamik akilerneqarfissaanni akilersuisussaatitaasoq akiliisimanngippat."

A aamma B allakkat 11. juni 1996-imeersut oqaasertalersugaanerat malillugu meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniunneqartartunik qinnuteqaateqarsimanngillat.

Suliami allagaatit aamma Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup tusarniaanermut akissutaa ilanngullugit tunaartaralugit tunngaviutippara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup, suliami aalajangiinnnginnermini, A-p aamma B-p allakkatigut 11. juni 1996-imeersutigut paaqqinninnersiutisiaqartinneqalernissaminnik qinnuteqaateqarnerat ilisimasimassagaa.

Meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniunneqartartunik qinnuteqaateqartoqanngikkaluartoq A-p aamma B-p meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniunneqartartunik pisinnaatitaanerannik pisinnatitaannginnerannilluunniit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup isummersimanermigut periaaseq atorsimasaa pissutsinut allat susassa-

rinngisaannut pisariaqanngitsumik isorisarialimmillu akuliunnertut isigaara.

3. Tunngavilersuisussaatitaaneq pillugu.

Maluginiarpara Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup 17. april 1997-imi aalajangiinermini kommunalbestyrelsip aalajangiineranik atortussanngortitsinini meeqqanut akilersuutit il.il. Inatsisartut peqqussutaanni § 2, imm. 2 kisiat innersuussutigalugu tunngavilersorsimagaa, tassami qinnuteqaatit ullup akiliiffiusussap qaangiunneranit ukioq ilivitsoq sinnerlugu ingerlareersoq tiguneqartut itigartitsissutigineqarsinnaanerannik aalajangersakkami allassimasoq Naammagittaalliuuteqartarfiup innersuussutigisimammagu.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup allakkani 10. september 1998-imeersuni, siusinnerusukkut issuaavigineqartuni, uannut ilisimatitsissutigaa aalajangiineq tunngavilersuummik taaneqartumik taamaallaat imaqartoq.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinerani tunngavilersuut pillugu oqaatigigaara inatsisitigut maleruaqqusaq taanna, meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartartut tunniunneqannginnissaat pillugu aalajangiinermi tunngavigineqartoq, qinnuteqaatip taamaattup, naak piffissaritaasoq qaangerneqarsimagaluartoq, suliarineqassanera pillugu naliliisoqarnissaanik piumasaqarmat.

Kisiannili Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup suliami matumani piumasaqaataasumik naliliisimanera naliliisimannginneraluunniit sukumiinerusumik misilinngitsoorpara, tassami qulaani taaneqareersutut meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniussisoqarnissaanik qinnuteqaateqartoqarsimanngimmat.

4. Ilitsersuissaatitaaneq pillugu.

Suliassaqarfinni pisortanit ingerlanneqartuni innuttaasunut nalinginnaasumik ilitsersuisussaatitaaneq ingerlatsinermi oqartussanut tamanut atuuppoq. Suliassat suliarineqatarnerat pillugu inatsimmi § 7, imm. 1-imi tamanna imatut oqaatigineqarpoq:

"Ingerlatsinermut oqartussaaffiup inuit oqartussaaffigisamini suliassat pillugit apeqquteqarlutik saaffiginnittut pisariaqarneratut annertutigisumik ilitsersorlugillu ikiortassavai."

Pisinnaatitaaffiit, innuttaasut qinnuteqaateqarnissaannik pisariaqartitsiffiusut, eqqarsaatigalugit oqartussaasup taakku ilitsersuisussaatitaaneq naapertorlugu innuttaasunut paasissutissiissutigisussaavai, tak. Hans Gammeltoft-Hansenip allallu atuakkiaanni, Forvaltningsret (Ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq), qupp. 260.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliamik suliaqarnermi nalaani naliliisimaguni A aamma B paaqqinninnersiutinik pisartagaqarsinnaatitaanngitsut, kisiannili meeqqanut akilersuutinik siumoortumik tunniunneqartartunik tunineqarnissaannut periarfissaqartoq, taava Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfiup A aamma B ilitsersorsimasariaqaraluarpai qinnuteqaateqarnermikkut meeqqanut akilersuuti-

nik siumoortumik tunniunneqartartunik tunineqarnissaminnut pisinnaatitaasinnaasut.

5. Malinnaaffiginninneq il.il.

Aammattaaq oqaatigaara oqaaseqaatinni matumani aalajangersimasumik isummerfigisimannginnakku A-p aamma B-p paaqqinninnersiutit tunniunneqartarneri pillugit malittarisassat imaluunniit meeqqanut akilersuutit siumoortumik tunniunneqartarneri pillugit malittarisassat malillugit aningaasanik pisartagaqartinneqarnissaminnut pisinnaatitaasimanersut pisinnaatitaasimannginnersulluunniit.

Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik qinnuigaara matuma kingorna qanoq iliuuseqalersaarnerminik uannut nalunaaruteqaqqullugu.

Immikkut allagaqarnikkut allakkallu ukua assilinerisigut naammagittaalliortut suliamik paasinninninnik paasissutissippakka."

Naammagittaalliuuteqartarfiup suliamik suliareqqiinerata inerneranik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani paasissutissinneqarsimanngilanga.

32 - Suliffissaqartitsineq

32 - 1 Oqartussaasup atorfeqartitamut mianersoqqussuteqarneranut atatillugu malittarisassianik najoqqutassanik amigaateqarneq.

Ombudsmandip isornartorsiorpaa Namminersornerullutik Oqartussat suliffiutaata taaguut mianersoqqussut allagaatinut imarisamikkut piumasarisanut, naalasseriitsuliornikkut pineqaatissiinerni piumasarineqartartunut naapertuutinngitsunut, atorsimammagu isumaqarlunilu allagaatit mianersoqqussutitut inatsisit naapertorlugit kinguneqarsinnaanngitsut. Aammattaaq Ombudsmandip isornartorsiorpaa, atorfeqartitap mianersoqquneqarnissaanik suliffiup aalajangerneranut atatillugu, aalajangerneq sioqqullugu suliffiup atorfeqartitaq suliami illua'tungiusutut tusarniaavigisimanngimmagu, suliffik mianersoqqussummik nalunaaruteqarnermut tunngavilersuummik naammaginartumik saqqummiussisimanngimmat, suliffiullu atorfeqartitaq oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaaneranik ilitsersuussimanngimmagu. Kiisalu ombudsmandip isornartorsiorpaa suliffiup siusinnerusukkut oqaasiinnartigut mianersoqqussuteqartarsimaneranut atatillugu allattuisussaatitaaneq malissimanngimmagu. (J.nr. 11.32.10.0/004-96)

Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaanni atorfeqartitaanerminut atatillugu allakkatigut mianersoqqussutinik tigusaqartarsimanini taamatuttaarlu suliffeqarfiup mianersoqqusinermini periusaa mianersoqqussutinilu taaneqartuni tunngavilersuuteqarnerat A-p 21. december 1995-imi naammagittaalliuutigai.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 naapertorlugu aalajangerpunga suliaq nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu, naak A-p Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfimmut naammagittaalliorsinnaanini atorsimanngikkaluaraa.

Suliap tunuliaqutarisaa:

A ...suliffiup ... qullersaqarfiani ... assistentit nutaat marluk aappaattut 15. juni 1994-imi atorfinitsinneqarpoq. Atorfinitsitsineq Namminersornerullutik Oqartussat aamma ... akornanni isumaqatigiissut ... naapertorlugu pivoq.

Suliffiup atorfinitsitsineq allakkani 31. januar 1996-imeersuni uannut imatut allaaseraa:

"...

... assistentit atorfinitsinneqartut nutaat taakkua arlaannaalluunniit ... siornatigut sulisimanermit misilittagaqanngillat, ilinniarnerup nalaani sulinermik sungiusarsimasinnaanerit eqqaassanngikkaanni, taamaattumilu suliffeqarfiup ... suliassaataa-

nik, suleriaasianik atortuinillu atuinissamik sukumiisumik ilinniartitsinissaq piareersarneqarsimalluni, nutaamik atorfinitsinneqartut taakkua marluk suliassanik namminersuutiginerusassanik suliassinneqalinnginneranni.

Marluullutik ilinniartitsinerup tamatumalu kingornatigut sulilivinnerup nalaani apeqquteqartarnissaminnut periarfissinneqarsimallutillu kajumissaarneqartarsimapput minnerunngitsumik suliassanik, periaatsinik atortullu atornissaannik paasinnissimanissaat qulakkeerumallugu, A-llu pisoqarnerni taamaattuni tamakkiisumik paasinninnini ersersittarsimavaa. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

..."

Piffissami 1994-imi oktobarip 31-anit novembarip 7-anut A atorfimmini suliassaqarluni K1-imut angalavoq. Tamatuma kingornagut angalaneq pillugu nalunaarusiamik suliffeqarfimmut tunniussaqarpoq. Nalunaarusiaq pillugu suliffik allakkani 31. januar 1996-imeersuni ima oqaaseqaateqarpoq:

"...

Nalunaarusiaq taanna ... siunertarisaanut atussallugu siamasippallaalaarpoq, ...-llu tunngasortai sukumiinerusumik allaaserineqarsimasuugunik naleqarnerujussuussagaluarluni.

...

A piffissami eqqartorneqartumi sulisinnaassutsiminik pitsanngoriaaqqullugu marloriarluni oqaasiinnartigut inassuteqarfigineqartarsimavoq, tassalu ilaatigut isumaqaratta inassuteqarnerit siunertarineqartumik sunniuteqarumaartut, ilaatigullu isumaqarsimallutalu isumaqaratta sulisinnaassuseqarnera naammaginanngitsoq piginnaassusikinneranik imaluunniit immikkut ilinniakkamigut pisinnaasakinneranik pissuteqanngitsumik, aalajangerpugut atorfimmi suliassaqarluni angalanissami angalateqqinniarlugu, tamatumani K2-mut piffissami 1995-imi junip 7-anit 15-ianut." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K2-mut angalanermut atatillugu nalunaarusiaasimasoq pillugu suliffik allakkani 31. januar 1996-imeersuni oqaaseqaateqarpoq:

"...

Angalanermit tassannga nalunaarusiaq, aammattaaq pappiaqqani atortussani tiguneqarsimasuni ilanngussatut nassaassaasoq, ajorluinnartutut oqaatigisariaqarpoq, minnerunngitsumik siusinnerusukkut K1-imiissimanermit nalunaarusiamut atatillugu annikitsukkuutaat pillugit paasissutissiinernik pingaarutilinnik pisariaqartitsisoqarneranik ilisimatinneqarsimanera eqqarsaatigalugu. Oqaaseq "takutsiarpara...." sumilluunniit immikkut nassuiaatitaqanngitsoq suliatsinnut tunngasumik atorneqarsinnaanngilaq. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

..."

Suliffik 21. juli 1995-imi A-mut imaattunik allagaqarpoq:

"Atorfeqartinneqarnerit pillugu.

Sulisinnaassuseqarnerit suliffeqarfiup tungaanniit naammaginartinnngilarput.

Atorfimmi suliassaqarlutit angalasimanitit marluk taakkua sulinerup tungaatigut ilimagineqartunik kinguneqartitsisimanngillat.

Suliffimmi sulisinnaassuseqarnerit naammaginartuunngilartaaq, suliassat suliarineqartussat pitsaanerusumik aaqqissuunneqartariaqarput.

Tamanna, suliffimmi sulilluarnissamut ilapittuutaannginninnut ilanngullugu, allakkatigut matuminnga mianersoqqussuteqarnissamut pissutissaqalersitsivoq." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matuminnga pissuteqartumik A 1. august 1995-imi suliffimmut imaattunik allagaqarpoq:

"Allakkat 21. juli 1995-imeersut, Jounal nr. ... pillugit, innersuussutigalugit

Allaganngorlugu mianersoqqussut taanna atsiortinnagu sulisinnaassutsima sutigut naammaginartinneqannginnerata paasinissaa naleqqulluinnartuussaaq. Taamatuttaaq aamma sulinerma qanoq iliorluni ingerlanneqarnissaanik kissaatigisaqarnissi paasinissaa inissaminiippoq, aammami uanga suliffeqarfimmi sulilluarnissaq kissaatigigakku.

Taakkua allaganngortinneqarpata mianersoqqussutip atsiornissaanut piareersimavunga." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Matuma kingorna suliffik allakkanik suli ataatsinik A-mut nassiussivoq. Allakkat 21. september 1995-imik ullulerneqarsimasut imatut oqaasertaqarput:

"Soorlu siusinnerusukkut ilisimatinneqarsimasutit uagut suliffiup tungaaniit sulisinnaassutsit naammagivinngilarput.

Suleriaaseq, suliap suussusia annertussusialu eqqarsaatigalugit ilimagisariaqartuminngarnit arriinnerusoq akuttunngitsumik paasisarsimavarput. Tamanna peqatigalugu erseqqippoq arriissuseq taanna immikkut ittumik peqqissaarussilluinnarnermik pissuteqanngitsoq, tassami suliat naammassisat naammaginanngitsuugajutarmata, suliassanillu pineqartunik annertuumik nakkutilliinermik pisariaqartitsisarsimallutik.

Taakkununnga ilanngunneqassaaq – sulinerup arriippallaarnera pissutaalluni – suliassannik, aammattaaq siunertarisamut naleqqutinngitsumik tamatumalu kingunerisaanik naammaginanngitsumik periaaseqarluni aaqqissuunneqartarsorinartunik, allat nangeqqiinissaasa pisariaqarajuttarnera.

Kiisalu taaneqassaaq qularnaatsumik paasisariaqarsimagatsigu atorfimmi suliassaqarlutit angalasarninnut atatillugu sulisinnaassuseqarnermik sulinikkullu naammassisanik, ilinnit ilimagineqarsinnaagaluartumik takutitsisarsimanngitsutit.

Isumaqarpugut sulinerpit naammaginannginnera piginnaanikinninnik imaluunniit immikkut ilinniakkatigut pisinnaasaqannginninnik pissuteqanngitsoq, taamaattumillu misigisimavugut matuminnga mianersoqqussuteqarnikkut ilisimatittariaqarlutit uagut – sulisinnaassuseqarnerit piaartumik ataavartumillu pitsanngorianngippat – atorfeqartitaaginnarnissat isumaliutigisassanngorteqqittariaqarlutigu.

Malittarisassiat malittariaqakkavut pissutigalugit qinnuigaatsigit mianersoqqussutip, assilinerata malinnaatinneqartup assinganik oqaasertallip atsiorneratigut, matuma tigunera uppernarsaqqullugu." (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna A allakkatigut 21. december 1995-imeersutigut allakkanik issuarneqartunik 21. juli aamma 21. september 1995-imeersunik tigusaqarsimanini pillugu Atorfeqarfimmut naammagittaalliorpoq, taamatuttaarlu suliffiup allakkanik 21. juli aamma 21. september 1995-imeersunik nalunaaruteqarnerminut atatillugu periaaserisaa mianersoqqussutinilu taaneqartuni taakkunani tunngavilersuutigineqartoq naammagittaalliuutigalugit.

Suliamik suliaqarninnut atatilugu suliffimmik oqaaseqaateqartitsisimavunga.

Suliffik allakkani 31. januar 1996-imeersuni allakkanik 21. juli aamma 21. september 1995-imeersunik allagaqarnermut pissutaasoq pillugu imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

"...

Mianersoqqussutigisap kingullerpaap (1995-imi septembarip 21-aneersup) mianersoqqussummik siullermik itisilerissutaanerata maluginiarnissaa pisariaqarunarpoq; tassalu A mianersoqqussummik ataasiinnarmik tigusaqarsimavoq, tamannalu taassumunnga aamma paasititsissutigineqarsimalluni.

Isumaqarsimavugut isumaqarlutalu A-p piginnaassusai immikkullu ilinniakkatigut pisinnaanera ima ittut, suliassat suliassiissutigineqartut suliarinissaat sapersinnaassanagit, kisiannili – uagut nalusatsinnik pissuteqartumik – sulerusussuseq, naammaginartumik naammassisaqarsinnaanermut tunngaviusoq, takutissinnaanngikkaa.

Taamaattumik 1995-imi septembarip qaammataani – naak tamanna pillugu tamakkiisumik isumaqatigiittoqanngikkaluaq – aalajangerpugut A, soraarsinneqarnissaanut taarsiullugu taaneqartumik, itisilerisumik mianersoqqussuteqarnikkut suli ataasiarluta periarfissinniarlugu. Aammattaaq ilanngullugu oqaatigineqassaaq 1995-imi septembarip 21-ata kingorna sulisinnaassuseqarnerata pitsanngoriaateqarneranik malugisaqarsimagatta, tamannalu oqariartuutitta pimoorussinermik tunuliaqutaqarneranik paasinninneratut ittumik nassuiaatissaqartissimavarput.

Siuliini eqqartorneqartut tunuliaqutaralugit nassuerutigisariaqarparput A-p naammagittaalliuutaa paasinngikkipput, pingaartumik eqqarsaatigigaanni mianersoqqussut – allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit – immini atorfeqartitaanermut kinguneqarneq ajortoq. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

..."

Allakkani 8. marts 1996-imeersuni A-p suliffiup oqaaseqaataa oqaaseqarfigaa, ilaatigummi imaattunik allagaqarami:

"...

Suliamut, maanna ombudsmandimi suliarineqartumut, taassumunnga tunngaviusoq tassatuaavoq allaganngorlugu mianersoqqussut 21. juli '95-imeersoq.

...

2. Ukiumi ataatsimi atorfeqartinneqareernerup, tamatumani ... pisortarisama sulisoqarnermulluunniit pisortap sulisinnaassuseqarninnik siornatigut assuarliuteqarfigisimanngisaata, kingorna allaganngorlugu mianersoqqussut siumut ilimasaarutigineqarsimanngitsoq.

...

4. Allaganngorlugu mianersoqqussut sulinermi pissutsinut kinguneqartarpoq. Suliffimmi allani taamaakkajuttarpoq. Taamaattumik naatsorsuutigisariaqarpara aammattaaq pisumi uannut tunngasumi taamaakkumaartoq. Tassalu ... allagaasa 31. januar 1996-imeersut quppernerisa 3-anni oqaasertamit paasiinnarsinnaavara: "...pingaartumik eqqarsaatigigaanni mianersoqqussut – allakkatigut oqaasiinnartigulluunniit – immini atorfeqartitaanermut kinguneqarneq ajortoq", allaganngorlugu mianersoqqussut siulleq atorfeqartitaaninnut kinguneqanngitsoq. Taassumalu kinguneqarisaanik allaganngorlugu mianersoqqussutip tullia taamatuttaaq kinguneqartariaqanngitsoq. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

..."

A-p oqaaserisaanut suliffik 18. juni 1997-imi allakkatigut ima oqaaseqaateqarpoq:

"Allakkat 2057-imik normullit 6. maj 1997-imeersut akissuteqarfigalugit ilisimatitsissutigisinnaavarput, oqaasiinnartigut A-mik peqqussuteqarfiginninnerit qaninnerpaallugu qullersarisaanit, ... pisortamit, peqqussutigineqarsimammata, tamannalu A-p soorunalimi nammineq nalunngilluarpaa.

Matuma saniatigut paasissutissanik suli amerlanerusunik ajoraluartumik saqqummiussisinnaasorinngilagut – matuma ataani peqqussuteqarsimanerit qanga pisimanerinik – tassami illua'tungeriit akuliusimasut arlaannaalluunniit suliffeqarfimmi atorfeqarunnaarsimammata. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

..."

Allakkani 1997-imi augustip 31-aneersuni aamma oktobarip 9-aneersuni suliffik qinnuigaara A-mik peqqusinerit taakkua marluk, sulisuuneranut tunngasumik suliami ...-mik journalnormulimmi, allattorneqarsimannginnerat uppernarsaqqullugu ilumuunnginneraqqulluguluunniit.

Atorfeqarfiup allakkatigut saaffiginnissutaanut 11. oktober 1997-imeersumut suliffeqarfik akissuteqarpoq. Allakkat ima oqaasertaqarput:

"Allakkat qulaani taaneqartut akissuteqarfigineranni ilaatigut nalunaarutigisinnaavarput A-mut mianersoqqussutinik marlunnik, kisiannili allaganngorlugu mianersoqqussummik ataasiinnarmik, nassaassaqartoq, kissaatigisimagamiummi – tunineqarlunilumi – oqaasertamigut siullermik allanneqarsimasuminngarnit naleqqunnerusumik tunineqarnissani, ilaatigullu allaganngorlugu mianersoqqussut taanna atorfigisaq naapertorlugu – naak suliffiup iluani – allagaataasoq, uagut isumarput malillugu toqqortarinninnerup tungaatigut allaffigeqatigiinnermi allakkat pisoqalisoornissaasa tungaatigut maleruagassanut nalinginnaasunut ilaatinneqartoq.

Siusinnerusukkut taaneqareersutut allaganngorlugu mianersoqqussut pisoqarnermi ataatsimi arlalinniluunniit suleqataasup sulinermigut naammassisaqarsinnaassusiata naammaginanngilluinnarneranik sulisitsisup misigisimaneranut ersiutaavoq, taamaattorli ima sakkortutiginani, tamanna tamatuma kinguninnguatigut soraarsitsinermut pissutaalluni, sulisitsisummi upperimmagu sulisup eqqartorneqartup naammassisaqarsinnaassutsini pitsanngoriartissinnaajumaaraa.

Taamaattumik ilanngullugu oqaatigineqassaaq, A suliffimmi sulisorineqaqqilissagaluarpat pissutsinik nutaanik pilersoqarumaartoq, sulinermigut naammassisaqarsinnaanermik akuerineqarsinnaasumik tunniussisinnaajumaarnissaanik isumalluarfiginninnermik soorunalimi aallaaveqarumaartunik. Taamaammat allaganngorlugu mianersoqqussut taanna naqissuserneqaatigalugu sulinissani aallartissanngilaa. Pisoqarnermi taaneqartumi pissusiviusut atorneqarlutik takorloorneqarsinnaavoq allagaat taanna – taamanikkussamut suli piussappat – isigitillugu aserorterneqarumaartoq.

Kiisalu taassavarput uagut – pisoqarnermi sulisitsisunut allanut atassuteqartumik suliffiup paasissutissanik A-mut tunngasunik paasiniaavittut atorneqartariaqarfigisaanni – soorunalimi mianersoqqussut taaneqartoq taanna eqqaanaguluunniit tunniutissannginnatsigu, taamaallaalli suliffigisatsinni sulinermini naammassisaqarsinnaaneranik naliliinermik nalinginnaasumik ersersitsiumaarluta."

Allaffinnut nammineerluni 5. marts 1998-imi ornigunnermigut A paasissutissanik imaattunik saqqummiussivoq, tak. tamatumannga allakkiaq:

"...

1. suliai tamarmik, avammut nassiunneqalinnginnerini imaluunniit suliffiup iluani kaajalukaartinneqalinnginnerini, qullersarisaanit ...-mit akuerineqaqqaartartut. Taamaattumik allakkatigut mianersoqqussummik tigusaqarsimanera taassumunnga "uissuumminarluinnartuusimavoq" (A'p allagai 8. marts 1996-imeersut) pingaartumik qullersarisaata A'p suliaanik naammaginninnginnerminik siornatigut ersersitsisimannginnera eqqarsaatigalugu.
2. allaganngorlugu mianersoqqussuteqarneq sioqqullugu imaluunniit tamatumunnga atasumik tusarneqarsimanani.

...”

A-p uanni ataatsimiinnermi ersersippaa suliffiup allagaanut 11. oktober 1997-imeersunut oqaaseqaammik kingorna saqqummiussiumaarluni. Tamanna allakkatigut Atorfeqarfimmit 20. april 1998-imi tiguneqartutigut pivoq. A ilaatigut ima oqaaseqaateqarpoq:

“...

Ataatigut atsiortup tupigusuutiginerujartuinnarpaa allakkani qanoq allassimasoqavinnersoq.

“Siullermik allagaasut marluupput, maannali allagaasoq ataasiinnanngorpoq.” Ataatigullu atsiortup malugaa allakkanik nassiussinermut adressemi allassimammat ataatigut atsiortoq suliffeqarfiup Qullersaqarfiani atorfeqartoq suliffeqarfiup ... allaffianni pinnani.

...”

Suliffik allakkanut taakkununnga oqaaseqaammik taamatullu A-p oqaaserisaanut, tak. allakkiaq 5. marts 1998-imeersoq, allakkatigut 30. juli 1998-imeersutigut saqqummiussivoq. Tassani ilaatigut ima allassimasoqarpoq:

“...

Aallaqqaasiutigalugu oqaatigissavarput suliami paasissutissanik nutaanik saqqummiussisinnaasorinnginnatta, tassami A-p taamatullu ...-mi taamani pisortaasup suliffik qimassimammassuk, tamannalu allakkatsinnit ...mik normulinnit 18. juni 1997-imeersunit erseqqissumik erserpoq.

Taamaattumik oqaaseqaatigisagut allakkanik siornatigut nassiunneqarsimasunik utertaaneruinnassapput, ilaannikkullu paasisorisaratsigu taakkua ataqatigiissinnagit atuarneqartartut, ajorinngikkussiuk suliami allagarisartakkatta assilineri tamaasa nassiuppagut.

– A-p suliai oqaatigineqartoq eqqorluinnarlugu ...-mi pisortamit, suliat taakkua ingerlateqqinneqannginnerini, misissorneqartarput, pissutigerpiarlugu suliat taakkua pitsaassutsimikkut imaammata, misissorneqaqqaartinnatik nassiunneqarsinnaannatik. Tassalu misissuinernut taamaattunut atatillugu A suliami naammaginanngitsumik pitsaassuseqarnerannik ilisimatinneqarsimavoq.
– Soorlu pappiaraatigisanit ersersoq – minnerpaamik – marloriarluni oqaasiinnartigut assuarliuteqarfigineqarsimavoq, tassunga ilanngunneqassaaq suliaq inuttaa peqatigalugu piffissap 21. september 1995-imit ingerlanerani taassuma ilusilersorneqavilluni inaarneqarnissaa, allaganngorlugu mianersoqqussut 21. september 1996-imeersoq, tikillugu misissorneqarsimammat. Sulisinnaassusiata 1995-imi septembarip qaammataata kingorna pitsanngoriangaatsiarsimanerata (tak. allakkani 31. januar 1996-imeersuni allaatigisaq) aamma takutikkunarpaa oqariartuutigineqartoq paasisimagaa.

- A-p allaganngorlugu mianersoqqussut 21. juli 1995-imeersoq eqqartortuarpaa, naak allakkatsinnit 31. januar 1996-imeersunit erseqqissumik erseraluartoq ilisimatinneqarsimagaluarluni allaganngorlugu mianersoqqussut atuuttoq tassaasoq 21. september 1995-imik ullulerneqarsimasoq, tassami "julimi mianersoqqussutip" itisilerneqarnissaa nammineq kissaatigisimammagu.
  Taamaammat mianersoqqussutit marluunngisaannarsimapput.
- A-p nassiussisup adressea pillugu oqaaserisai uagutsinnut paasissaanngillat; suliaq taanna pillugu uagut tungitsinnit allaffigeqateqarnermi allakkat tamarmik suliffiup qullersaqarfianit, A-p suliffigisaanit nassiunneqartarput, ...-lu allaffipput qanoq ilisukkulluunniit akuliutitinneqarsimanngilaq.
- Eqqorpoq allakkatsinni ...-mik normulinni 11. oktober 1997-imeersuni ilaatigut eqqaasimagatsigu mianersoqqussut taanna uagut isumarput malillugu allaffigeqatigiinnermi allakkat pisoqalisoornissaannut malittarisassanit nalinginnaasunit attuumaneqartoq ilaatigullu A atorfinitseqqikkumallugu aalajangissagaluarutta qularnanngitsumik sequtserneqarumaartoq. Taaneqartoq kingulleq soorunalimi uuminnga tunngaveqartinneqarpoq, atorfinitseqqinnissaanik aalajangissagaluarutta soorunalimi A periarfissaqassasoq suliassiissutigineqartut siornatigut "ajortuliarisimasanik" nammakkersorneqarnani sapinnginnerinik uppernarsaanissaminut.
- Uagut isumarput malillugu ima eqikkaasoqartariaqarpoq, allaganngorlugu mianersoqqussummik 21. september 1995-imeersumik, suli atuuttumik, mianersoqqussuteqarnermi allaganngorlugit mianersoqqussuteqartarnernut malittarisassat allassimasut allassimanngitsullu tamarmik pingaartinneqarsimasut. Taamaattumik A sulisinnaassutsimi naammaginartinneqannginneranik ullumi tusagaqarsimasoriguni, tamanna eqqaamanerluinermik pissuteqassaaq. Soorunalimi maannakkorpiaq taassuma taamanikkullu ...-mi pisortaasimasup imminnut akerleriinnerat taamaallaat pineqarsinnaavoq, kingulliulluguli taaneqartoq pillugu ilassutigisinnaavarput ...-mi pisortaasimasoq taanna ... assistentinut immikkut ilinniakkatigut sulisunut sinniisaasimammat, ilimagilluinnarparpullu taassuma malerugassat atuuttut ilisimasaqarfigalugillu ataqqisimagai.
  ..."

Tamatuma kingornagut imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:
"Suliaq nammineerluni misissugassatut suliarineqalerpoq

Ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi najoqqutassaalluni tunngaviusumik atuuttoq naapertorlugu ingerlatsinermut oqartussaasup nammineersup, alliunerusup aalajangiineri ingerlatsinermut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaapput. Qitiusumik allaffissornikkut oqartussaasut alliunerusut aalajangigaat pillugit naggataatigut pisortaqarfimmut oqartussaasumut qulliunerusumut pineqartumut naammagittalliorfissaqarpoq.

Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 5 naapertorlugu aalajangerpunga suliaq nammineerlunga misissugassanngortinniarlugu, naak A Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfimmut naammagittaalliorsinnaatitaanerminik atuisimanngikkaluartoq.

Aalajangerninnut ilaatigut A-mik qajassuussinissaq tunngaviuvoq, tassami piffissaq naammagittaalliuummik tigusaqaramali ingerlasimasoq immikkut isiginiarsimagakku. Tamatuma saniatigut misissuininnut

atatillugu suliami allagaatinik ima naammalluartigisunik ilisimasaqalersinneqarsimanera pingaartippara, naammagittaalliuutip paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit aalajangersimasumik suliarilernissaa eqqarsarnartoqartinnagu.

Misissuininnut pissutaasoq pillugu

Suliffiup allagai 1995-imi julip 21-aneersut aamma septembarip 21-aneersut misissorsimavakka, tamatumunngalu atatillugu nalilersimallugu allakkat taakkua piumasarisanik, atorfimmi naalasseriitsuliorneq pissutigalugu mianersoqqusinerni piumasarineqartariaqartunik, eqquutitsinersut.

Suliffik A-mut mianersoqqussummik nalunaaruteqarsinnaatitaanersoq isummerfigisimanngilara, tassami aalajangersimasumik naliliinermik, mianersoqqussummik nalunaaruteqarnerup tunngavigisaanik, misiliisinnaannginnama.

Oqaaseq mianersoqqussut

Pisortani atorfeqartitamik mianersoqqusineq, pineqartup sulinerminik ingerlatsinerani pissutsit isorisariaqartut ingerlaannassappata soraarsitsinermik imaluunniit atorfimmi naalasseriitsuliornernut pineqaatissiinernik allanik nassataqarsinnaasoq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugu aalajangiineruvoq, tassami mianersoqqusinermi sulisup inatsisit naapertorlugit inissisimanerata tamatuma kingorna atorfimmi naalasseriitsuliornernut pineqaatissiinertigut, tamatumani mianersoqqusineq aalajangiinermi tunngavigineqartut ilaattut tunngavigineqarluni, aalajangersarneqarnissaa siunertarineqarmat.

Taamaammat mianersoqqusiornermi piumasaqaataasariaqarpoq, mianersoqqussummik maleruaannginnerup atorfinitsitsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu pineqaatissiinernik sunik nassataqarsinnaaneranik sulisitsisoq innersuussuteqassasoq.

Allakkat 21. juli 1995-imeersut A-p sulisinnaassuseqarneranik isornartorsiuinermik imaqarput, tamatumunngalu atatillugu suliffiup oqaaseq allaganngorlugu mianersoqqussut atorpaa, tak. allakkat oqaasertaat. Kisiannili allakkat A mianersoqqusinermik maleruaassanngikkaluarpat suliffeqarfiup sunik pineqaatissiilersaarneranik imaqanngillat.

Taamaammat isumaqarpunga suliffik allakkani 21. juli 1995-imeersuni A-p mianersoqqussummik nalunaarfiginissaanik siunertaqarsimagaluartoq, allakkalli mianersoqqussummik maleruaannginnikkut pineqaatissiinissanik periarfissaqarnermik taasaqarnissaq pillugu piumasarisamik eqquutitsinngitsut.

Allakkat 21. september 1995-imeersut aallaqqaataanni A-p sulisinnaassuseqarneranik suliffeqarfiup naammaginninnginneranik A siornatigut ilisimatinneqarsimanerarlugu innersuussipput. Suliffeqarfiup allakkamini oqaatigaa mianersoqqussutip imarisaanik maleruaannginnerup nassatariumaaraa A-p atorfeqartitaanera "isumaliutigeqqinneqartariaqartoq".

Isumaqarpunga suliffik allakkamini 21. september 1995-imeersuni mianersoqqusinermut piumasaqaatinik, tassalu sulisitsisoq mianersoqqussummik maleruaannginnerup atorfeqartitsinermi inatsiseqartitsinikkut pineqaatissiinernik sunik nassataqarsinnaajumaarneranik innersuussissasoq, naammassinnissimanngitsortaaq, tassami suliffeqarfiup atorfeqartitsinermik isumaliutiginneqqinniarnera immini pineqaatissiinerussanngimmat.

Ajuusaarnartuusoraara suliffiup oqaaseq mianersoqqussut allagaatinut, imarisamikkut piumasarisanik atorfimmi naalasseriitsuliornernut pineqaatissiinerni piumasarineqartartunik naammassinninngitsunut, tunngasumik atorsimammagu.

Taamaammat isumaqarpunga allakkat 1995-imi julip 21-aneersut aamma septembarip 21-aneersut inatsisit tungaatigut A-mut mianersoqqussutitut sunniuteqanngitsut. Kisiannili suliffeqarfiup allakkat atorfimmi naalasseriitsuliornermut pineqaatissiissutitut iluseqarnerannut peqatigitilluguttaaq A-p mianersoqquneqarnissaanik siunertaqarsimanerata nassataraa, ingerlatsinermi suliaqarnerup aalajangernertut pissusillip tassani pineqarnera, taamaattumillu allakkat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi maleruaqqusat malillugit nalilerneqartariaqarlutik.

<u>Suliffiup suliamik suliaqarsimanera</u>

<u>a. Suliami illua'tungiusumik tusarniaaneq</u>

Suliami illua'tungiusoq suliami pisimasuiit pillugit paasissutissanik aalajangersimasunik oqartussaatitat pigisaqarnerannik ilisimasaqarsinnaasorineqanngikkaangat, pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19 naapertorlugu aalajangiisoqassanngilaq, suliami illua'tungiusoq paasissutissat pillugit oqartussaasunit ilisimatinneqareersimatinnagu, oqaaseqaammillu saqqummiussinissaanut periarfissinneqareersimatinnagu. Taamaattorli taanna aatsaat atuutissaaq paasissutissat suliami illua'tungiusumut pineqartumut iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiviginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata.

Aammattaaq periaaseq aalajangersimasoq malillugu atorfimmi naalasseriitsuliornernut pineqaatissiisarnerit, matuma ataani mianersoqqusinerit, pillugit suliani suliami illua'tungiusumik sukumiisumik tusarniaanissamut pisussaaneq pillugu tunngavigisassamik inatsisitigut aalajangigaanngitsumik atuuttoqarpoq. Suliami illua'tungiusumik sukumiinerusumik tusarniaanissamut pisussaaffeqarnerup taassuma nassataraa oqartussaasut – suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imik maleruaasussaanerup saniatigut – inatsisit tungaatigut pissutigineqartunut uppernarsaatinullu, oqartussaasut isumaat malillugu pineqaatissiinerup nalunaarutigineqarnissaanut tapersiutaasunut nassuiaateqassasut. Aammattaaq sulisoq oqartussaasut atorfimmi naalasseriitsuliornermut pineqaatissiissummik taassumunnga nalunaaruteqarumanerminnut

tunngavilersuutaannut oqaaseqaammik saqqummiussinissaminut periarfissinneqassaaq. Nassuiaat pisimasut naapertorlugit allaganngorlugu suliarineqarsimasariaqarpoq. Gammeltoft-Hansenip allallu arlallit atuakkiaat: Ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq, naqitikkat siullersaat qupperneq 347 ff innersuussutigaara.

Allakkat 1995-imi julip 21-aneersut aamma septembarip 21-aneersut sioqqullugit suliffeqarfiup inatsisit tungaatigut pissutigisaanik uppernarsaatinillu A ilisimatinneqarsimanngilaq, taamatuttaarlu aamma suliffeqarfiup allakkanut taakkununnga tunngavilersuutigisaasa oqaaseqarfiginissaannut periarfissinneqarsimanani.

b. Tunngavilersuut

Atorfimmi naalasseriitsuliornermut pineqaatissiineq taaneqareersutut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi aalajangersaaffigineqarpoq, taamaattumillu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip tunngavilersuuteqarnissamik piumasaqaataanik naalatseqarluni, tassami inatsisip §-iisa 22-ani manna pillugu ima aalajangersaasoqarmat:

***§ 22.** Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni.*

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavilersuutigineqartup imarisaanut piumasaqaateqarpoq. Taamaalilluni inatsisip §-iisa 24-at imaattunik ersersitsivoq:

***§ 24.** Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.*

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanerminik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisaat pissutiginerullugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 24-annut tunngasumik matuma kingorna allakkat 1995-imi julip 21-aneersut aamma septembarip 21-aneersut pillugit makku maluginiarpakka:

§ 24, imm. 1-imut naleqqiullugu suliffeqarfiup allakkani 21. juli 1995-imeersuni nassuiaateqarfigisariaqarsimagaluarpaa sulisinnaassuseqarneq qanoq ittariaqartoq, suliassiissutigineqartut qanoq-iliorluni aaqqissuunneqartariaqartut sulilluarnissamullu ilapittuuteqarneq qanoq ittariaqartoq.

Taamatuttaaq § 24, imm. 2, allakkani 21. juli 1995-imeersuni naammassineqarsimasorinanngilaq, tassami suliffiup allakkani naammaginartumik erseqqissusilimmik oqaatiginngimmagu sulisinnaassuseqarneq ilimagineqartumit qanoq allaassuteqartigisimanersoq.

Taamaammat isumaqarpunga allakkani 21. juli 1995-imeersuni tunngavilersuutigineqartoq naammaginanngitsuusoq.

Allakkat 21. september 1995-imeersut nassuiaammik, A-p sulisinnaassuseqarnerata suliffiup isumaa malillugu sutigut naammaginartinneqannginneranik erseqqissaaviginnittumik imaqarput, tassami suliffiup allakkaminni suleriaatsip ilimagineqartariaqartumit arriinneruneranut, arriissuseqarnerup immikkut peqqissaarussinermik, naammassisammi inerneri naammaginanngitsuugajummata, pissuteqannginneranut, A-p suliaasa allanit nangeqqinneqarnissaasa pisariaqartarsimaneranut taamatullu A-p atorfimmi suliassaqarluni angalasarnerinut atatillugu sulinikkut naammassisaqarnissaanik sulinermigullu naammassisaanik, ilimagineqarsinnaasunut naleqqussorineqanngitsunik, takutitaqartarsimaneranut innersuussimmata.

Suliffik § 24, imm. 1-imi piumasaqaataasoq naammassiumallugu sulisinnaassusermut piumasaqaatinik sunik suliffiup piumasaqarneranut, matuma ataani sulilluarsinnaassusermut, A-p suliaasa qanoq inerneqarnissaannik ilimagisaqarnermut aamma A-p atorfimmi suliassaqarluni angalasarnerisa pissarsiviunissaannut nassuiaateqarsimasariaqaraluarpoq.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 24-anni, imm. 2-mut tunngasumik isumaqarpunga allakkat 21. september 1995-imeersut sulisinnaassuseqarnerup suliffeqarfiup ilimagisaanit sutigut allaassuteqarneranik naammattumik erseqqissusilimmik taasaqanngitsut.

Taamaammat nalilerpara allakkani 21. september 1995-imeersuni tunngavilersuutigisaq naammaginartumik tunngavilersuuteqarnissamut piumasarisaasunik naammassinninngitsoq.

<u>c. Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq</u>

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit naapertorlugu allaganngorlugu aalajangiineq, naammagittaalliuutigineqarsinnaasoq, naammagittaalliornissamut ilitsersuummik imaqassaaq. Inatsisip §-iisa 25-at, imm. 1, ima oqaasertaqarpoq:

***§ 25.** Aalajangiinerit ingerlatsinermut oqartussaasunut allanut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut allakkatigut nalunaarutigineqarunik naammagittaalliorsinnaanermut ilitsersuummik ilaqartinneqassapput tassuuna nalunaarlugit naammagittaalliortarfik naammagittaalliussagaannilu qanoq iliortariaqartoq immaqalu aamma ullut qassit qaangiutsinnagit naammagittaalliortariaqartoq. Tamakkuninngali ilaqartinneqassanngilat aalajangiineq aalajangiiffigineqartumut tapersiisuulluinnarpat.*

Siuliini taaneqartutut ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi najoqqutassaalluni tunngaviusoq imaattoq atuuppoq, ingerlatsinermut oqartussaasup nammineersup, alliunerusup aalajangiineri ingerlatsinermut oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliuutigineqarsinnaasut. Inatsisitigut aalajangigaanngitsumik tunngaveqarluni suliffik pillugu pissutsinik ingerlatsinermut tunngasuunngitsunik Isumaginninnermut,

Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfimmut naammagittaalliorsinnaatitaanermik periarfissaqarpoq.

Allakkat 21. juli 1995-imeersut allakkaniluunniit 21. september 1995-imeersuni itisilerisumik nassuiaat naammagittaalliorsinnaatitaaneq pillugu ilitsersuummik imaqanngillat.

Suliamik suliaqarneq pillugu eqikkaalluni oqaaserisat

Matuma kingorna isumaqarpunga suliffeqarfiup suliamik suliaqarsimanerani amigaatit a) – c)-p ataanni allaaserisimasakka taakkua ataatsimut isigalugit suliamik suliaqarsimanermik naammaginanngitsumik isornartorsiortariaqarsorisannik takutitsisut, kukkuluttornerimmi suliffeqarfiup kukkuluttornerisai inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissamik qulakkeerissutaasunik, ingerlatsinermut oqartussaatitaq sulisoqarneq pillugu aalajangiinermik nammakkersuutaasumik aalajangiissagaangat alaatsinaanneqartussanik, maleruaasimannginnermut ersiutaammata.

Allattuisussaatitaaneq

Pisortat ingerlatsinerat pillugu paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 1-imit erserpoq ingerlatsinermut oqartussaasoq suliani aalajangiiffigineqartussani oqartussaq paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartunik aalajangiiffigineqarnissaanullu pingaaruteqartunik allatut iliorluni paasisaqartoq, paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiussasoq. Taamaattorli paasissutissat taakku suliap allakkiartaasa ilaannit erserpata, tamanna atuutinngilaq.

Aalajangersagaq maleruagassamik inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik, suliami suliaqarnerit pingaarutillit allattortarnissaasa ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamut naapertuuttuunerinik imalimmik, taperserneqarpoq.

Suliffiup allaganngorlugit mianersoqqussuteqarnerit taakku sioqqullugit A-mik marloriarluni oqaasiinnartigut peqqussuteqarfiginnissimanera pillugu suliffeqarfiup allakkani 31. januar 1996-imeersuni aamma 18. juni 1997-imeersuni ilisimatitsineranut tunngasumik oqaatigaara, sulisup sulisinnaassusianik isornartorsiuineq paasissutissaammat pineqartup atorfeqartitaaneranut pingaaruteqartoq, taamaattumillu isumaqarpunga isornartorsiuinerup oqaatigineqarsimasup imarisaasa allattornissaannut oqartussaasoq pisussaaffeqartoq.

Oqaasiinnartigut peqqussuteqarnerit pillugit allattukkanik suliami nassaassaqanngilaq. Ajuusaarnartuusoraara allattuisussaatitaaneq suliami matumani maleruarneqarsimanngimmat.

Tamatuma kingorna A-p naammagittaalliuutaa pillugu annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Immikkut allagaqarnikkut allakkallu ukua assilinerisigut A suliamik paasinninnera pillugu paasissutissippara."

32 - 2 Tjenestemanditut soraarnerussutisiassanut tapit isumaqatigiissutigineqarsimasut soraarnerussutisiassatut isigineqanngitsut, tassaallutilli eqqartuussivik aqqutiginagu isumaqatigiinnermi atugassarititaasut.

A-p kommunimi pisortatut atorfimminit qinnuteqaataanngitsumik soraarsinneqarnerminut atatillugu aningaasanik pisartakkanik ingerlaavartunik tjenestemanditut soraarnerussutisiaminut tapiutitut pisartagaqarnissaminik kommuni isumaqatigiissuteqarfigisimavaa.

Tamatuma kingornagut aningaasat aningaasatut tigoriaannanngortinnissaannik A-mit qinnuteqaat kommunip itigartitsissutigaa, tamannalu A-p Ombudsmandimut naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip aalajangersarpaa aningaasat ingerlaavartumik pisartagassatut isumaqatigiissutaasimasut soraarnerussutisiassaanngitsut, tassaallutilli aningaasatigut annaasanut taartisiassat, A-p soraarsinneqarneranut atatillugu eqqartuussivik aqqutiginagu isumaqatigiissutigineqarsimasut.

Taamaattumik Ombudsmandi isumaqarpoq A-p pisartakkat aningaasanngortinnissaannik piumasaqarsinnaatitaanissaanik apeqqut inuinnarnut inatsiseqartitsinermi malittarisassat, misissuiffiginissaat Ombudsmandip sulinermini susassarisaasa avataaniittut, malillugit aalajangiivigineqartussaasoq,

Kommunip ataavartumik pisartakkanik soraarnerussutisiassaasorinnissimanerata isornartorsiornissaanut Ombudsmandip pissutissaqarsoraa. (J. nr. 11.32.20.9/114-98)

A-p kommunimi aningaasaqarnermut pisortatut atorfimmit soraarsinneqarneranut atatillugu ingerlaavartumik pisartagarisassatut tunniunneqartartut kommunip aamma A-p akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasut aningaasanngorlugit ataatsikkut tigunissaat pillugu qinnuteqaammik K kommunip 26. september 1997-imi itigartitsisimanera kommunillu pisumi tassanissaaq A-mut ingerlaavartumik tunniuttakkat taamaatikkallarnissaannik aalajangernera A-p nammineerluni allaffinnut 21. september 1998-imi saaffiginnissuteqarnermigut naammagittaalliuutigai.

Suliami pissutsit imaattut pineqarput:

A kommunimi aningaasaqarnermut pisortatut 1992-imi januarip aallaqqaataanit atuutilersumik atorfinitsinneqarpoq.

A tjenestemanditut nunaqavissuunngitsutut atorfinitsinneqarpoq qaffasinnerusumik soraarnerussutisiaqarsinnaatitaalluni, tak. Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandit il.il. soraarnerussutisiaat pillugit inatsimmi nr. 265-imi, 9. juni 1971-imeersumi § 24, imm. 2, taanna naapertorlugu tjenestemandip Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunngitsup soraarnerussutisiatigut ukiuinut ukiut 45-nik ukioqalernermi kingornagut Kalaallit Nunaanniiffigisai tamarmik ukiut marluutitaallutik ilanngunneqassapput.

Allakkiamit atsiorneqarsimanngitsumit ullulerneqarsimanngitsumillu, kommunalbestyrelsip 1995-imi ataatsimiinnerisa sisamaanni saqqummiunneqarsimasumit (ullua ilisimatitsissutigineqanngilaq), erserpoq aningaasaqarnermut ataatsimiititaliap A-p atorfeqartitaanera 6. februar 1995-imi oqaloqatigiissutigisimagaa, tassalu sulinermini suliamik ingerlatseriaasianik isornartorsiuineq ataatsimiinnermi tassani saqqummiunneqarsimalluni.

Tamatuma kingorna ilisimatitsissutigineqarnikuuvoq kommunip KANUKOKA suliami ikiorsiinissaanik qinnuigisimagaa, KANUKOKA-milu sulisup A-mik ataatsimeeqateqarsimaneq, aammattaaq kommunip borgmesterianik kommunaldirektørianillu peqataaffigineqarsimasoq, tunuliaqutaralugu kommunimut allakkiaq imaattoq 8. februar 1995-imi suliarisimagaa:

"Aningaasaqarnermut pisortamik A-mik, K kommunimeersumik, oqaloqateqareernerup kingorna, A-mik soraarsitsinissaq pillugu kommunalbestyrelsip oqallisissiaa malillugu, isumaqatigiissuteqarpunga kommunalbestyrelsip 22. februar 1995-imi ataatsimiinnissaanut imaattut inassutiginiarlugit.

1.

...

2.

Tamatuma kingorna A soraarsinneqassaaq ukiunik soraarnerussutisiaqaatissanik, ukiunik soraarnerussutisiaqaatissanik 32-nik katersisimanermut naatsorsuutanik soraarnerussutisiaqarfeqarluni. Ukiut soraarnerussutisiaqaatissat taakku A'p atorfeqartitaajunnaareerluni 55-inik ukioqalerneratigut (01.11.99) anguneqarsinnaajumaarpoq.

3.

Kommunip soraarnerussutisiassanik akiliuteqartarneq Finansministeriamut akiliuteqarfigissavaa, taamaaliornikkut ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat nalinginnaasumik atorfeqartitaanermut naleqqiussilluni katersiffigineqarsimasussaallutik.

4.

..."

Allakkiaq taanna 17. februar 1995-imi KANUKOKA-mit kommunimut allakkanik malitseqartinneqarpoq. KANUKOKA ima allappoq:

"Økonomichef A-mik soraarsitsinermut tunngasoq.

8. februar 1995-imi inassuteqaatip suliarinerani atugassatut imaattumik itisilerummik oqaaseqaateqassaagut:

1-imut:

Tunuarneq pissaaq qaammatip naaneranut. Tunuarnermi ulloq 31. december 1995 katersorsimassavai soraarnerussutisiaqaatissat katillugit ukiut 24, akerlianilli 1. december tunuarnermi taamaallaat soraarnerussutisiaqaatissat ukiut 23.

Taamaattumik siunnersuutigissavarput, tunuarneq pissasoq ulloq 31. december 1995 aammalu piffissami 11. december – 31. december 1995 sulinngiffeqartinneqassasoq aningaasarsiaqarluni.

...

2-mut:

Aatsaat tunuarnermigut 55-inik ukioqalernerup kingornagut qaammatini 4-ni katersorsimasussaavai soraarn(m)erussutisiaqaataasussat ukiut 32, kisiannili soraarnerussutisiaqaatissat ukiut taakkua isumaqatigiissuteqarnermi tunngaviusimammata,

isumaqarpunga, ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat taakkua aalajangiusimaneqassasut.

Aningaasat angissusiatigut ullormi 1. april 1994 skalatrin 46-mi ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 32-t aamma ukiut 24 akornanni nikingassutaapput kr. 31.000,- ukiumut Danmarkimi nunassinnermi aamma kr. 22.000,- miss. ukiumut Kalaallit Nunaanni nunassinnermi.

Aningaasartaat allanngussapput atorfiup akissaateqarfimmut inissisimanera allanngorpat ullormi 1. april 1995, kingusinnerusukkut allanngortitsineq isumaqatigiissummut tassunga attuumassuteqartariaqaratik.

Ukiumoortumik aningaasat tunniunneqassapput isertitatut A-tut kommunemiit inuunerata sinnerani. Atorfimmi soraarnerussutisiaqaataasussami allami atorfinippat, tunnissisarneq unitsittariaqarpoq aammalu tamanna pisariaqarluni Finansministeriamiit soraarnerussutisiaqaatini.

Isumaqatigiissuteqartoqarsinnaassaaq, tunniussisarneq uillarneranut pisarsinnaassasoq, taamaalilluni taassuma aappaasutut soraarnerussutisiat pisassallugit angissuseqartut 55-nik ukioqarluni soraarninngorsimaneratut angitigisut.

Aningaasanit qulaani taaneqartunit feriarnersiassat akilerneqassanngillat.

Qulaani allassimasunut taarsiullugu siunnersuutigineqarsinnaavoq, kommunep ataasiartumik aningaasanik tunissagaa, soorlu qulaani taaneqartut ukiuni 20-ni akilerneqartarnerisa amerlaqataannik.

3-mut:

...

Soraarsitsinermi periaaseq:

Kommunalbestyrelse aalajangeereerpat soraarsitsinermik suliaq aallartissasoq, A qanoq iliussamaarneq pillugu allaffigineqassaaq, aammalu nammineq kiisalu tjenestemandit kattuffiat, NAK, periarfissinneqassapput soraarsitsissamaarneq oqaaseqarfigeqqullugu.

Qanoq iliuuseqassamaarnermik allakkat nassiutinnginneranni isumaqatigiissuteqartoqartariaqarpoq illugiit akornanni aallaavigalugu ulloq 8. februar 1995 isumaqatigiissut. Nassiussisinnaalluarpugut isumaqatigiissutissatut missingersuummik, atsiorneqartussamik illugiinnit marlunnit ilaneqartumik qanoq iliuuseqassamaarnermik NAK-mut allakkamik.

Tamatumunnga peqatigitillugu Finansministeriamut apeqqutilliisoqassaaq, Att. Pensionsregistret, soraarnerussutisiaqarnikkut inissisimanera pillugu.

Piffissaq akinissamut piffissaliunneqartoq naappat soraarsitsineq pillugu isummernivik pissaaq, taavalu ilisimatinneqassaaq Finansministeriamiit akissummik.

Allakkat qulaani taaneqartut pillugit ikiorsinnaavassi ilusilersuullusi, kissaatigigussiuk."

Tamatuma kingornagut KANUKOKA-mit kommunimut 22. juni 1995-imi allakkanik imaattunik pigisaqartoqarpoq:

"Allakkannut 19. maj 1995-imeersunut nangissutitut ilisimatitsissutigisinnaavara A-p kommunillu akornanni isumaqatigiissut ima oqaasertaqassasoq, isumagami malillugu isumaqatigiissummut 8. februar 1995-imeersumut, A-p atsiorsimanngisaanut, isumaqatiginerarluguli nalunaarutigisaanut, nassuiaateqarnissaq amigaatigineqarmat.

"K kommunimi aningaasaqarnermut pisortatut soraarsinneqarninnut atatillugu illua'tungeriit akornanni imaattumik isumaqatigiissuteqartoqarpoq:

1. Soraarsitsineq qaammatinik 3-nik siumut ilisimatitsilluni 1995-imi decembarip naaneranit soraarsitsinerussaaq tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30 naapertorlugu.

2. ...
3. ...
4. ...
5. Kommunip aningaasanik ukiut soraarnerussutisiaqaataasussatut naatsorsuuttariaqartut 24-t malillugit soraarnerussutisiassaviit akissaateqarfimmi 46-miittut aamma ukiut soraarnerussutisiaqaataasussatut naatsorsuuttariaqartut 32-t, 55-inik ukioqalernerit tikillugu atorfeqartinneqarnikkut angusinnaasimasaraluavit akornanni assigiinngissummut naleqquttunik ukiumoortumik akilertassavaatit. Akissaatit aalajangersimasut tamatuma nalaani nunagisami atuuttut malillugit aningaasat naatsorsorneqassapput.

Aningaasat ukiumoortumik/ukiup affakkuutaartumik/qaammatit pingasukkuutaartumik/-qaammammoortumik isertitatut A-tut tunniunneqartassapput, tunniussisarnerlu atorfimmi soraarnerussutisiaqaataasussami allami atorfinitsinneqassagaluaruit unitsinneqarumaarpoq. Aningaasat sulinngiffeqarnersiutaanatilluunniit sulinngiffeqarnermi ajunngitsorsiassanik tunniussiffiussanngillat.

Atorfiup qaffasissusiligaanerani 31. december 1995 nallertinnagu allannguuteqartoqassagaluarpat, tamanna isumaqatigiissummut matumunnga sunniuteqarumaarpoq, kingusinnerusukkulli allannguutinut atuuttussaassanani.

6. ...

...”

A-p kommunillu isumaqatigiissummik atsiuinissaat soorunami aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq, tassami akerlianik pisoqassagaluarpat qulaani eqqartorneqartut isumaqatigiissutigineqarsimanerata uppernarsarnissaat ajornakusuussammat/ajornavissammat.

Aningaasat ukiumoortumik pisassarititat qasseriarluni tunniunneqartartussatut agguataarnissaat A peqatigalugu isummerfigissavarsi.

Kommunip aningaasat 400 – 500.000 koruuninik amerlassusillit Finansministeriamut akiliutigissavai. Tamanna isumaqatigissummi allassimassanngilaq, tamannami A-p susassarinngimmagu, taamaallaalli soraarnerussutisiaqartitsinissamik Naalakkersuisut, matuma ataani kommunit ilanngullugit, aamma Finansministeriap akornanni isumaqatigiissuteqarnerup malitsigisaa.

Isumaqatigiissummik atsiuinermut peqatigitillugu A qanoq iliulersaarneq pillugu ima oqaasertalinnik allaffigineqassaaq:

“Aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaq/ Kommunalbestyrelsi/ Borgmesteri atsiortoq kommunaldirektørilu xx.xx.1995-imi ataatsimiinnerminni aalajangerput kommunimi aningaasaqarnermut pisortatut atorfinnit 1995-imip naanerani soraarsinneqarnissat kommunalbestyrelsimut inassutiginiarlugu. Soraarsitsineq Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30 naapertorlugu pissaaq, pisortaaqatigiinnilu suleqatigiinnikkut ajornartorsiuteqarnermik tunngavilersuuteqartinneqarluni. Nalilerparput ilinnik soraarsitsineq ajornartorsiutit taakkua aaqqiissutissarigaat. Taamatut inerniliilluni eqikkaaneq ataatsimoortumik naliliinerup kinguneraa, matumani aamma siunissami suleqatigiillualernissamik pilersitsisinnaajumaarnissamik tatiginninnginneq ilanngullugu.

Soraarsitsinermut atatillugu atugassarititaasut, ataatsimiinnermi 8. februar 1995-imi pisumi isumaqatigiissutigisimasagut, ilinnut neqeroorutigaagut. Immikkoortut ataasiakkaat isumaqatigiissutissiami 26. juni 1995-imeersumi, atsiornikkut xx. juni 1995-imi uppernarsarsimasanni, itisilerneqarput.

Tjenestemandit pillugit inatsisip §-iisa 32-anni, imm. 1 naapertorlugu soraarsitsinermi matumani soraarnerussutisiaqarnissavit tungaatigut inissisimanerit pillugu oqaaseqaammik Finansministeriaqarfik qinnuigisimavarput.

Allakkat taakkua assilinerat taamatullu isumaqatigiissut tjenestemandit kattuffissuannut N.A.K.-mut, Boks 1550, 3900 Nuuk, nassiunneqarput. Illit taamatullu kat-

tuffik qinnuigineqarpusi oqaaseqaatigisassassinnik 15. august 1995-i nallertinnagu saqqummiusseqqullusi.

...”

...

Soraarsitsinermut pissutaasoq itisilerneqarsinnaavoq pisunik aalajangersimasunik, A-p suleqatigiinnermik akuersaarnanngitsup tungaanut sunniisimaneranut uppernarsaatissaqartoqarpat. Soraarsitsineq atorfimmi naalasseriitsuliuineraalluni oqarnermik imaqarpat, immaqa N.A.K. atorfimmut tunngasumik misissuisoqalernissaanik ilungersuutiginnilerumaarpoq. Tamanna ilaatigut sivisoorujussuussaavoq, ilaatigullu soraarsitsinermut naapertuilluartumik tunngavilersuuteqannginnermik kinguneqarsinnaajumaarluni.

Suleqatigiinnikkut ajornartorsiuteqarnernut innersuussiinnarluni nalileereernikkut soraarsitsinerup pisinnaanera akuerisaavoq. Taamaattumik tamanna pissutigerpiarlugu tjenestemandip kommunillu akornanni isumaqatigiissuteqartoqarpoq, A-p allatut iliornikkut inississimanissaraluanik pitsaanerulersitsisumik.

...”

Tamatuma kingorna kommunip aningaasaqarnermut ataatsimiititaliaa allakkanik, KANUKOKA-mit siunnersuutigineqarlutik qulaani issuarneqartut assinginik A-mut taassumalu immikkut ilinniagaqarnikkut kattuffimmut attavigisaanut, N.A.K.-mut, 26. juni 1995-imi nassiussivoq.

Allakkat isumaqatigiissutissamut missingiummik, isumaqatigiissutissamut missingiutip, KANUKOKA-meersup, taamatuttaaq siuliini issuarneqartup, assigisaanik ilanngussivigisaavoq.

Allakkani 14. juli 1995-imeersuni KANUKUKA ilaatigut imaattunik kommunimut nalunaaruteqarpoq:

“Aammattaaq erseqqissarneqartariaqarpoq kommunip immikk. 4 naapertorlugu akiliutigisai A-p inuunerata sinnerani atuutissammata imaattumik ilanngussinikkut, soraarnerussutisiat aningaasartaat soraarnerussutisianik Finansministeriameersunit tigusaqartarneratut sivisutigisumik tunniunneqartassasut.”

A kommunip allagaanut 26. juni 1995-imeersunut oqaaseriumasaminik 17. august 1995-imi saqqummiussivoq:

“K kommunip allakkani ukioq manna junip 26-aneersuni isumaqatigiissut, KANUKOKA-mi ..., kommuni sinnerlugu ataatigullu atsiortup akornanni ukioq manna februarip 8-ni isumaqatigiissutigineqarsimasoq sukumiinerusumik itisilerpaa.

Kattuffimmik isumaqatigiinniuteqarsinnaatitaasumik attavigisannik oqaloqateqareernerma kingorna kommunip allagaasa ukioq manna junip 26-aneersut imaattunik oqaaseqarnissannut pissutissaqartippaannga:

1. ...
2. Soraarnerussutisiat aningaasartaasa assigiinngissutaat ukiut soraarnerussutisiaqaatissat 24-t aamma 32-t akornanni assigiinngissummit pilersoq qaammammoortumik siumut inuunerma sinnerani kommunimit uannut toqqartumik imaluunniit aappannut toqukkut qimatarisinnaasannut tunniunneqartassaaq.

   Soraarnerussutisiat ukiunut soraarnerussutisiaqaatissanut 24-nut naatsorsuunneqartut Finansministeriamit akilerneqarumaarput, taamatuttaarlu aamma soraarnerussutisiaqarnermi meeqqanut tapiutit, qitornama marluullutik 21-t inorlugit ukioqartut, pisassarisaat.
3. Oqaaseqaat manna kommunip allagaanut ukioq manna junip 26-aneersunut, taakkunatigut illua’tungeriit marluullutik allakkani taakkunani atsiornermikkut

saqitsaattut isumaqatigiissutaannut, tunngaviusutigut ukioq manna februarip 8-nili isumaqatigiissutigineqarsimasumut, ilassutitut isigineqarsinnaavoq."

Kommunimi borgmesterip A-p allagaasigut atsiornermigut tamanna akueraa.

Tamatuma kingorna KANUKOKA 28. september 1995-imi kommunimut imatut allappoq:

"Suliaq A-mut tunngasoq pillugu.

Ippassaq faxikkut nassiussamut isumaqatigiissutigisassinnut A-p akissutaanik imalimmut qujanaq.

Suliaq pissusissaq eqqorlugu naammassineqarsinnaaqqullugu soraarnerussutisiassaminillu Finansministereqarfimmit 1996-imi januarip aallaqqaataanit pisartagaqalersinnaaqqullugu septembarip qaammataa naatinnagu, tassa ullumi aqaguluunniit, soraarsitsissutivimmik nassittussaavarsi taamatullu soraarnerussutisiaqartinneqarnikkut inissisimanera Finansministeriaqarfimmut apeqqutilliissutigalugu.

Taamaattumik kommunip isumaqatigiissut atsiortariaqarpaa allakkanillu ima oqaasertalinnik nassillugu:

"Kommunalbestyrelsi xx.xx.1995-imi ataatsimiinnermini aalajangerpoq kommunimi aningaasaqarnermut pisortatut atorfinnit 1995-ip naaneranit soraarsinneqassasutit.

Soraarsitsineq tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30 naapertorlugu pissaaq, pisortaqatigiinnilu suleqatigiinnikkut ajornartorsiuteqarnerannik pissuteqarluni. Nalilerparput ajornartorsiutit taakkua ilinnik soraarsitsineq aaqqiissutissarigaat.Taamatut inerniliilluni eqikkaaneq ataatsimoortumik naliliinerup kinguneraa, matumani aamma siunissami suleqatigiillualernissamik pilersitsisinnaajumaarnissamik tatiginninnginneq ilanngullugu.

Soraarsinneqarnermi atugassarititaasut sukumiinerusut isumaqatigiissummit 26. juni 1995-imeersumit taamatullu illit ilassutigisannit 17. august 1995-imeersunit erserput.

Tjenestemandit pillugit inatsisip §-iisa 32-anni, imm. 1 naapertorlugu soraarsitsinermi matumani soraarnerussutisiaqarnissavit tungaatigut inissisimanerit pillugu oqaaseqaammik Finansministeriaqarfik qinnuigisimavarput."

N.A.K. pissuserisaq malillugu allagaqassamaarnermik ilalimmik akissuteqarnissamullu sapaatip-akunnerinik pingasunik periarfissinneqarnerup pinngitsoortinneqarsinnaanerinut isumaqataalluni nalunaarsimavoq, tassami soraarsinneqarnermi atugassarititaasut pillugit isumaqatigiissuteqartoqarsimammat.

..."

KANUKOKA-p siunnersuutaani oqaatigineqartutut kommuni A-mut 28. september 1995-imi allappoq.

Finansministereqarfik, Aningaasaqarnermik aqutsivik kommunimut oqaaseqaammik imaattumik 23. oktober 1995-imi oqaaseqaateqarpoq:

"...

Finansministereqarfiup nalunaarutigissavaa A, paasissutissat pigineqartut malillugit tjenestemanditut siullermik 1. marts 1977-imi atorfinitsinneqarsimasoq aammalu K kommunimi 1. juni 1985-imiilli tjenestemanditut atorfeqarsimasoq, tunuarnermigut oqaatigineqartutut soraarnerussutisianik nalinginnaasunik soraarnerussutisiaqartinneqarumaartoq, kalaallit tjenestemandinik soraarnerussutisiaqartitsisarnerat pillugu inatsimmi § 1, imm. 1 naapertorlugu, tak. Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommunenilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq.

A ukiunik 24-nik soraarnerussutiaqaatissaqarpoq.
...”

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup KANUKOKA-mut allakkanik, assilineri KANUKOKA-p kommunimut paasissutissiissutigisimasaanik, imaattunik 1. april 1996-imi allagaqarsimanerata ilisimatitsissutigineqarneranik pigisaqartoqarpoq:

“Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup suliamik siornatigut K kommumi aningaasaqarnermut pisortaasimasup A-p soraarnerussutisiaqartinneqarnissaanut tunngasumik suliaqarneranut atatillugu Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup paasilersimavaa, pineqartup ukiut soraarnerussutisiaqaatissaasa ukiunik 8-nik qaffanneqarnissaat kommunip Finansministereqarfimmut qinnutiginiaraa.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigineqartut malillugit soraarsitsinermut atatillugu atugassarititaasut sukumiinerusut pillugit kommunip aamma A-p akornanni isumaqatigiissuteqartoqarsimavoq, tamatumani A-p tungaanit ilaatigut ima allassimasoqarluni:

“Aningaasat soraarnerussutisiarititassat assigiinngissutaat ukiut soraarnerussutisiaqaatissat 24-t aamma 32-t akornanni assigiingissummit pilersoq qaammatikkuutaartumik siumut kommunimit uannut inuunerma sinnerani toqqartumik imaluunniit aappannut toqukkut qimatarisinnaasannut tunniunneqartassapput .”

Issuagaq qulaani taaneqartoq A-mit K kommunimut allakkanit 17. august 1995-imik ullulikkanit pisuuvoq. Allakkanit taakkunannga erserpoq KANUKOKA-mut ...-p, kommuni sinnerlugu ...-p aamma A-p akornanni isumaqatigiissummik peqartoqartoq.

Taamaalilluni aningaasat inuunerata sinnerani taassumunnga tunniunneqartartussat pillugit A-mik isumaqatigiissuteqartoqarsimassangatinnarpoq, tamatumunngalu peqatigitillugu ukiut pineqartup soraarnerussutisiaqaatissaasa qaffanneqarnissaat pillugu Finansministereqarfimmut qinnuteqaateqartoqarluni.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup naliliinikkut soraarsitsinermut atatillugu taamatut isumaqatigiissuteqartoqarsimanera, tassami oqaatigineqassammat isumaqatigiissuteqartarnermut inatsiseqartitsineq sulisitsisup tungaaniit pisoqarnerni tamani, matumani aamma soraarsitsinermi toqqartumik isumaqatigiinniuteqarnerit ilanngullugit, Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmiimmat, pisortaqarfiullu tungaaniit taamatut isumaqatigiinniuteqarnissamut piginnaaneqartitsinermik pigisaqartoqanngimmat, taamatullu tamanna peqatigalugu ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat amerlisinneqarnissaannik qinnuteqarnikkut siunertarisaqarneq paasinngivippai.

Taamaammat Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup KANUKOKA suliamut nassuiaammik, A-mik isumaqatigiissummik taaneqartumik ilanngussivigisamik, nassuiaateqaqqullugu qinnuigissavaa.”

KANUKOKA Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmut allakkani, assilineri kommunimut ingerlatinneqartuni, ulloq taanna ullulikkani ima akissuteqarpoq:

“Suliaq qulaani taaneqartoq pillugu allakkasi 1. april 1996-imeersut innersuussutigalugit nalunaarutigissavarput kommunip ilisimatitsissutigisimagaa tamanna kukkunermik pissuteqartoq, Finansministereqarfimmut nalunaarutiginninneq imatut iliorluni immersorneqarsimasoq, ukiut A-mut soraarnerussutisiaqaataasussat amerlineqarnissaannik qinnuteqaateqartoqarsorinarluni. Kommunimit ilisimatitsissutigineqarsimavoq tamanna Finansministereqarfiup tungaanut naqqiissutigineqarsimasoq, soorlulu aamma ilissi tamanna pillugu paasissutissinneqarsimasussaasusi.

Kommunip aningaasartuutit Finansministereqarfiup susassarinngisaasa matussutissaannik Finansministereqarfimmut qinnuteqaateqarsimaneranik pasilliinerit suulluunniit tamarmik matumuunakkut peerneqarsimasussaapput.

Allakkani apeqqutigineqartunut allanut imaattunik oqaatigisassaqarpugut:

Suliami peqataanerput siunnersuisutut peqataanerusimavoq.

Kommuni sulisunik atorfinitsitsinissaminut soraarsitsinissaminullu piginnaatitaavoq, matumani aamma tjenestemandinik. Soraarsitsineq Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30 naapertorlugu pisimavoq N.A.K.-mut Finansministereqarfimmullu qanoq iliulersaarneq pillugu allakkanik nassiussinertalimmik.

Tjenestemandinik ukiorpassuarni atorfimmi sulisimasunik naliliinikkut soraarsitsinermi qaqutigoortuunngilaq tunuarnermi aningaasarsiassat pillugit isumaqatigiissuteqartoqartarnera, patsiseqanngitsumik soraarsinneqarneq pillugu eqqartuussisunut suliassanngortitsisoqarnissaa pinngitsoortikkumallugu. Kommunip isumaqatigiissummik eqquutsitsinissamut aningaasartuutaa aningaasat akuersaarneqarsinnaasut iluanniippoq, akiliinermilu periaasissarpiaq kommunip kukkunersiuisuanit akuerineqarsimavoq.

Uagut isumarput malillugu qularutissaanngilaq isumaqatigiissummik taamaattumik isumaqatigiissuteqarsinnaatitaaneq kommunimiittoq. Tamanna suliani siornatigut soraarsitsisarnernut tunngasuni kommuniniittuni uppernarsarneqarpoq, taakkunani sulisitsisup tungaaniit eqqartuussisunut suliassanngortitsiumaneq patsisiginiarsimanasiuk...

...

Qinnuigissavassi suliap matumuunakkut inaarneqarneranik isumaqarfiginnilersinnaanerput uppernarsaqqullugu."

KANUKOKA 5. september 1997-imi kommunimut ima allappoq:

"Kommunip A-mik soraarsitsineranut atatillugu aningaasat annertunerusumik amerlassusillit Finansministereqarfimmut akiliutigisimavasi soraarnerussutisiat pillugit inatsimmi § 24c naapertorlugu. Aningaasat A-p naliliinikkut soraarsinneqarnera, 55-inik ukioqalerneq sioqqullugu namminerisamik maannakkut soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanertalimmik, pissutigalugu soraarnerussutisiaqartitsinikkut nammakkersorneqarnerulernermut atorneqartussaapput.

A 1997-imi augustip aallaqqaataanit tjenestemanditut atorfinitsinneqaqqissimavoq, taamaattumik Finansministereqarfiup soraarnerussutisiassanik taassumunnga tunniussisarneq unitsippaa. Tamatuma nassataraa kommuni aningaasat akiliutigisimasami ilangaatsiaannik utertitsivigineqassasoq, taakkuami akiliutiginissaannut tunngavissaarussimammat. Qaammatit marlussuit ingerlaneranni Finansministereqarfimmit tusagaqanngikkussi, taava nammineerlusi taakkununnga saaffiginnittariaqassaasi, piumasaqaatissinnillu ilisimatillugit.

Aammattaaq soraarsitsinermut atatillugu atugassarititaasut ilagaat kommunip A ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 24-t aamma 32-t akornanni assigiinngissut piffissami, Finansministereqarfiup soraarnerussutisianik A-mut imaluunniit aapparisap soraarnerussutisiassaanik uillarneranut tunniussisarfigisaani akilissagaa. Taamatut akiliuteqartarneq tamatumuunakkut aammattaaq taamaatikkallarneqassaaq.

Assigiinngissutip aningaasartaasa taakkua aningaasanngorlugit ataatsikkut tigunissaat pillugu A-p kommuni attaveqarfigiumavaa, tamatumalu uannik oqaloqateqarnissamut pissutissaqartilissagaluarpasi attaveqarfigeriaannaavassinga."

A kommunimut, borgmesteri aqqutigalugu, qinnuteqaammik imaattumik 20. september 1997-imi nassiussivoq:

"Maanna 1997-imi augustip aallaqqaataanit suliffittaarsimalerama suliaq soraarsitaaninnut tunngasoq pillugu matumuuna saaffiginnissuteqarpunga, tassami ataatsikkut akissaateqartitaallungalu soraarnerussutisiaqaqqusaannginnama.

Soorlu nalugunanngikkit K kommunimi atorfinnit 1995-imi decembarip 31-ani soraarsitaavunga ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 32-at ilanngullugu soraarnerussutisiaqartussaaninnik aalajangiinertalimmik.

Aalajangiinerup qulaani taaneqartup aningaasanngortinneqarnissaa inussiarnersumik maanna qinnutigaara.

Ukiunut soraarnerussutisiaqaataasussanut 8-nut kommunip qaammammut 1.817,47 koruunit uannut tunniuttarpai, taannalu isumaqatigiissuteqarsimaneq malillugu toqunissara tikillugu imaluunniit nuliama toqunissaa (sivisunermik inuusumut) tikillugu taakkuninnga tunniussisarnissaminut pisussaaffeqarpoq.

Kommunip aningaasartuutaa missiliuussinikkut ima annertussuseqassaaq:

soraarnerussutisiat qaammammut 1. august 1997-imit toqunissara tikillugu imaluunniit nuliama toqunissaa tikillugu (sivisunermik inuusumut) imaapput:

1944-imi inunngorpunga nuliaralu 1953-imi inunngorpoq, Kalaallit Nunaannilu arnat agguaqatigiimmik inuunertussusiat malillugu tamanna ukiut 67-it missaanniippoq, tamannalu 1. august 1997-imit qaammatinngortillugu naatsorsorutsigu tassa qaammatit 276 miss. a kr. 1.817,47 = Kr. 508.245,72

Aalajangiinerup aningaasanngortinnissaanut imaattumik siunnersuutissaqarpunga, tassalu

1. kommunip 350.000,00 kruuninik akiliuteqarfigissagaanga suliaq tamakkiisumik naggataarutaasumillu aalajangiivigalugu, imaluunniit
2. kommunip illorput ... B ...-miittoq (maannakkorpiaq 30. september 1998-ip tungaanut attartortinneqartoq, attartortitsinermi qaammammut 4.500,00 koruuninik isertitaqaatigineqarluni) pisiarissagaa, tamatumuunakkullu aalajangiinerup nalinganik,

   950.000,00 kruuninik

   pissarsiffigalugu suliaq tamakkiisumik naggataarutaasumillu aalajangiivigalugu.

   Neriuppunga piaarnerpaamik tusarfigiumaarlusi."

Kommunip A 26. september 1997-imi ima akissuteqarfigaa:

"Soraarnerussutisiassanik immikkut ittumik tunniussinissaq.

31.12.1995-imi soraarninnut atatillugu isumaqatigiissuteqarsimaneq naapertorlugu aningaasat ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 24-t aamma 32-t akornanni assigiinngissutaasut aningaasanngortinnissaannik siunnersuutinnut kommuni qujavoq.

Suliaq naliliiffigereerlugu matumuuna nalunaarfigineqassaatit, isumaqatigiissutip qimannginnissaa kommunip kissaatigigaa, tassami maannakkorpiaq, politikkikkut, aningaasat aningaasanngorlugit ataatsikkut tunniunnissaat soqutigineqanngimmat.

Taamaattumik kommunip soraarnerussutisianik maannakkut 1817,47 koruuninik amerlassusilinnik qaammammut tunniussisarneq 1.8.1997-imit taamaatikkallassavaa, tassami ullup taassuma kingornagut Finansministereqarfimmit soraarnerussutisiaqartinneqarunnaassagavit, tjenestemanditut 1.8.-1998-imit atorfinitsinneqarsimanerit pissutigalugu, tamatumalu kingunerisaanik ataatsikkut soraarnerussutisiaqarlutillu akissaateqarsinnaannginnavit. Soraarnerussutisiaqartinneqaqqileruit Finansministereqarfimmit nalunaaruteqareernerup kingornagut aningaasat taaneqartut innersuunneqaqqittalerumaarput. Aningaasat soraarnerussutisiat 1.8.1997-imit tunniunneqartarsimasut akiligassiinikkut utertillugit akileqquneqarumaarput."

Suliap suliarinerata nalaani imaattunik oqaaseqaateqartitsisimavunga:

Suliamik suliaqarninnut oqaaseqaammik imaattumik kommuni 10. marts 1999-imi saqqummiussivoq:

"Aningaasaqarnermut aqutsiviup ukiunik soraarnerussutisiaqaataasussanik 24-nik naatsorsuinera aqutsiviup allagaanit 23. oktober 1995-imeersunit ...-mit atsiorneqarsimasunit erserpoq. Ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 32-t kommunimit oqaatigineqartut taakkua ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat A-p 55-inik, soraarninngortinneqarfissamisut oqaatigisaanik, ukioqalernissani tikillugu atorfeqartitaaginnaraluaruni angusimasassaralui amerlaqatigaat.

Qaammammut pisartakkamik, ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 24-t aamma 32-t akornanni assigiinngissummit pilersumik, tunniussisarnissaq pillugu isumaqatigiissuteqarnermut inatsisitigut tunngaviusoq tassaavoq A-p kommunillu akornanni allaganngorlugu isumaqatigiissut. Kommuni isumaqarpoq kommunip A-mik isumaqatigiissuteqarfiginnissimaneratut isumaqatigiissuteqarsinnaatitaaneq kommunimiittoq, tamannalu aammattaaq suliani, Kalaallit Nunaanni kommunini siornatigut soraarsitsisarsimanernut tunngasuni uppernarsarneqarpoq. Suliani soraarsitsinernut tunngasuni Kalaallit Nunaanni kommunini pisarsimasunut assingusuni maannamut periaasiusumut ilaatigut innersuussisoqarpoq.

Oqaatigineqassaaq qaammammut pisartakkamik A-mut tunniussisarnissaq pillugu isumaqatigiissut ukiunut soraarnerussutisiaqaataasussanut, K kommunimit soraarsinneqarnini pissutigalugu annaasaanut, katersorsinnaasussaanngisaanut taartissatuinnaq isigineqartariaqartut. Pissutsit taakkua aammattaaq isumaqatigiissummi 26. juni 1995-imeersumi immikkoortut 5-annit erserput, tassani allassimalluni: "atorfimmilu soraarnerussutisiaqartitsiviusussami allami atorfinitsinneqassagaluaruit tunniussisarneq unitsinneqarumaarpoq". Matumuunakkut taatsiarneqarlunilu isumaqatigiissutigineqarpoq, A kommunimit soraarsinneqarnermi kingornagut tjenestemanditut atorfimmut soraarnerussutisiaqartitsiviusumut atorfineqqissagaluarpat, taava kommunip aningaasanik annaasanut taartissanik qaammammoortumik tunniussisarnissaminut pisussaaffeqarnera taamaatissasoq, A-p nammineerluni ukiunik soraarnerussutisiaqaataasussanik 32-nik immaqalu qaffasinnerusumi inissisimaffilinnik katersisinnaajumaarnissaa pissutigalugu!

Ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq A-p piffissami killilimmi pisartakkamik Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi atorfilinnut il.il. soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsimmik nalunaarummi § 4, imm. 4 naapertorlugu pisartagaqartinniarnissaanut tunngavissaqarnera pillugu kommuni isumaliutersuuteqarsimanngimmat.

..."

Kommunip suliamik paasinninnera A-p allakkatigut 21. juli 1999-imeersutigut imaattunik oqaaseqarfigaa:

"...

Siuliini taaneqartunit erserpoq 55-inik ukioqarlunga soraarninngorumanissara, tassalu 01.11.99-imi, ukiunut soraarnerussutisiaqaataasussanut 32-nuinnaq piginnaatitaaffittalik akuerisimagiga imaluunniit nalunaarutigisimagiga, ukiumullu 2002-mut utaqqinanga, tassani tamakkiisumik soraarnerussutisiaqalernissannut, tassalu ukiunut 37-nut, piginnaatitaaffeqarnermut katersiffigisassaraluannut. Sooq taamatut iliorsimassaanga, tassami ukiut pingasuinnaat (3) tassani pineqarmata.

Taarsiullugu isumaqarpunga tamanna allakkiamit 8. februar 1995-imeersumit, KANUKOKA-mi ...-mit atsiorneqarsimasumit erseqqissumik ersersoq, tassani suliaq soraarsitsinermut tunngasoq pineqartoq.

Ukiut 24-t aamma 32-t akornanni assigiinngissummik kommunip ingerlaavartumik tunniussisarnissaa pillugu isumaqatigiissummut inatsisitigut tunngaviusoq

oqaaseqarfigisinnaanngilara, aalajangiinissarli taanna tamakkiisumik ilissinnut aalajangigassanngortillugu.

Assorsuarli tupigusuutigaara akissuteqarnermi taamaallaat allakkanut 26. juni 1995-imeersunut, immikk. 5-mut, kommunimit innersuusisoqarmat, uangalu allakkannut 17. august 1995-imeersunut, immikk. 2-mut (nassiunneqartunut kingullernut) pinnani, tassanimi allassimammat "Soraarnerussutisiat aningaasartaasa assigiinngissutaat ukiut soraarnerussutisiaqaatissat 24-t aamma 32-t akornanni assigiinngissummit pilersoq qaammammoortumik siumut inuunerma sinnerani kommunimit uannut toqqartumik imaluunniit aappannut toqukkut qimatarisinnaasannut tunniunneqartassaaq". Soorlu erseqqissumik takuneqarsinnaasoq tunniuttakkat atorfimmi soraarnerussutisiaqartitsiffiusumi atorfineqqinnermi unitsinneqarnissaannik matumani taasaqartoqarsimanngilaq. Kommunip allagaanit 952533-mik normulimmit 28. september 1995-imeersumit, j.nr. 03.18, erseqqissumik erserpoq, soraarsitsinermut tunngasumik atugassarititaasut sukumiinerusut pillugit kommunip allagai 26. juni 1995-imeersut taamatullu uanga allakkakka 17. august 1995-imeersut atortuusut, (ilisimatitsissutigeqqippara allakkakka kingulliullutik ullulerneqarsimammata tunniunneqarsimammatalu).

Taamaattumik qulaani taaneqartoq pissutigalugu isumaqarpunga, ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 24-t aamma 32-t akornanni assigiinngissut, aningaasaasut eqqunngitsumik soraarsinneqarninni aningaasatut ataasiaannartumik tunniunneqartussatut pisassarisimasaraluakka, kisiannili siunissami piumaartussat takusinnaanngin-nakkit, ingerlaavartumik pisartagaqarnissaq aningaasanik ataasiaannartumik tunniussinissamut taarsiullugu toqqarsimavara.

Tusarliussassatut kingullertut matumani ilisimatitsissutigineqarsinnaasoq tassaavoq, 1996-imi septembarip qaamataani ... kommunimi atorfinitsinneqarama, ukiumi ataatsimi atorfeqartinneqarnissamik nammineerluni immikkoortumik isumaqatigiissuteqarnikkut, ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 24-t aamma 32-t, Finansministereqarfimmit ukiunut soraarnerussutisiaqaataasussanut 24-nut taakkununnga soraarnerussutisiassanik tunniussinermi aallaaviusut, akornanni aningaasat assigiinngissutaannik tunniussinermi 50%-imik ilanngaassisoqanngimmat. Atorfinitsinneqarnermi immikkut nammineerluni isumaqatigiissut taanna KANUKOKA-mit aamma Namminersornerullutik Oqartussani/ Sulisoqarnermut Pisortaqarfimmit akuerineqarsimavoq.

Taamaattumik erseqqissaqqittariaqarpara, ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 24-t aamma 32-t assigiinngissutaat aningaasaasut eqqunngitsumik soraarsinneqarninni aningaasatut ataasiaannartumik tunniunneqartussatut pisassarisimasaraluakka, kisiannili siunissami piumaartussat takusinnaanngin-nakkit, ingerlaavartumik pisartagaqarnissaq aningaasanik ataasiaannartumik tunniussinissamut taarsiullugu toqqarsimavara.

..."

Tamanna tunuliaqutaralugu oqaaseqaateqarsimavunga:

"Suliap paasissutissiissutigineqarsimaneratut A naliliinikkut, kommunalbestyrelsip aalajangerneratigut A-mut allakkatigut 28. september 1995-imeersutigut nalunaarutigineqartukkut soraarsinneqarpoq, tak. tjenestemandit pillugit inatsimmi § 30.

Soraarsitsineq pisortaqatigiinni suleqatigiinnikkut ajornartorsiuteqarnermik tunngavilersuuteqartinneqarpoq.

Soraasitsineq pivoq qaammatinik pingasunik periarfissiinissaq nalinginnaasoq tjenestemandit pillugit inatsisip §-iisa 30-anni aalajangersagaasoq malillugu 1995-imi decembarip qaamataata naaneranit.

Tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32, imm. 3 naapertorlugu Finansministereqarfik soraarsitsinermut atatillugu A-p soraarnerussutisianik pinngitsoorani pisussaanera pillugu oqaaseqaateqaqquneqarpoq.

Finansministereqarfik allakkani 23. oktober 1995-imeersuni nalunaaruteqarpoq A tjenestemandit pillugit inatsimmi § 56 naapertorlugu, tak. Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandinik soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, soraarsinneqarnermi ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat 24-t tunngavigalugit nalinginnaasumik soraarnerussutisianik pinngitsoorani pisussaasoq.

Tamatuma saniatigut paasissutissiissutigineqarnikuuvoq kommunip soraarsitsinermut atatillugu A isumaqatigiissuteqarfigisimagaa pisartakkanik ingerlaavartunik soraarnerussutisiat, tjenestemandinik soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsit naapertorlugu pisassarisaasa ukiullu soraarnerussutisiaqaataasussat 32-t akornanni assigiinngissutitut naatsorsorneqarsimasumik pisartagaqartinneqartassasoq.

Pisartakkat taakkua pillugit sukumiinerusumik ilisimatitsissutigineqarsimavoq kommunip 26. juni 1995-imi A-p suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineranni, soraarsitsineq sioqqullugu, nalunaarutigisimagaa pisartakkanik tunniussisarneq A-p atorfimmi soraarnerussutisiaqartitsiffiusumi allami atorfeqartinneqannginnissaanik piumasaqarfiusoq.

A suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarnermini kommunimut akissummini 17. august 1995-imeersumi siunnersuutigaa, tapertamik pisartagaqartinneqarneq pillugu isumaqatigiissummut tapiliussatut pisartakkat inuunermi sinnerani tunniunneqartarnissaat taaneqassasoq, ilanngussinerlu taanna kommunip suliami illua'tungiusumik tusaniaanermut akissummi uppernarsaammik atsiornermigut akueraa.

A-p uannut naammagittaalliuutaa tamatuma kingornagut makkununnga tunngavoq, ingerlaavartumik pisartakkat, A-mik isumaqatigiissutigineqarsimasut, aningaasanngorlugit ataatsikkut tunniunnissaasa itigartitsissutiginissaannut kommuni pisussaasimanersoq, aammalu tunniussisarnerit A-p tamatuma kingornatigut ... kommunimi atorfinitsinneqarneranut atatillugu unitsinnissaannut kommuni pisussaasimanersoq.

A-p kommunillu akornanni isumaqatigiinngissuteqarneq siullermik pingaarnermillu apeqqummi matumani tunngaveqarpoq, kommunip isumaqatigiissuteqarnissamik neqeroorutaani 26. juni 1995-imeersumi immikkoortoq 5-imi issuarneqartoq kommunip isumaqatigiissuteqarnissamik neqeroorutaanut tapiliussami 17. august 1995-imeersumi, immikkoortut 2 aamma 3, taamatuttaaq issuarneqartut, tamatuma kingornagut kommunimit akuerineqartumut sanilliullugu qanoq paasineqassanersoq.

Isumaqarpunga A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangernerpiaq ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu aalajangernerusoq soraarsitsinerup A-mik isumaqatigiissummik tunngaveqartinneqarnerata kommunip, KANUKOKA-p aamma A-p akornanni allaffigeqatigiittar-

nernit, siuliini issuarneqartunit, ersersorinarneranik kommunip isumaqarnera apeqqutaatinnagu.

Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani kommuninilu tjenestemandit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 14. maj 1990-imeersoq, tjenestemandit pillugit inatsit, naapertorlugu aalajangernikkut tjenestemandit atorfinitsinneqarlutillu soraarsinneqartarput. Tjenestemandip atorfeqartitaanera taamaalilluni tjenestemandip pisortallu oqartussaasut atorfinitsitsisut akornanni isumaqatigiissuteqarnikkut taamaatitinneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik tjenestemandimik soraarsitsinissamik aalajangernermut atatillugu atugassarititanik tjenestemandit pillugit inatsimmut akerliusumik aalajangersaasoqarsinnaanngilartaaq.

Tjenestemandip qinnuteqaqqaarnani soraarnermini soraarnerussutisiaqarsinnaatitaanera tjenestemandit pillugit inatsisip §-iisa 32-ianni, imm. 3-mi, tak. § 56, malittarisassalerneqarsimavoq, tassani ima allassimasoqarluni:

§ 32, imm. 3:

"Qinnuteqaqqaarani soraarsitsinissaq sunaluunniit sioqqullugu, pisartut § 31-mi taaneqartut pinnagit, pisortaqarfik soraarnerussutisianik akuersisartoq tjenestemandip soraarnerussutisiaqarnissaminik piumasaqarsinnaaneranik oqaaseqartinneqartassaaq. Taamatut aamma pisoqartassaaq soraarninngornissamik qinnuteqartoqaraangat peqqiilliuuteqarneq pissutigalugu soraarninngornissaq qinnutigineqarluni."

§ 56:

"Tjenestemandit soraarnerussutisiaqartinneqassapput Kalaallit Nunaanni naalagaaffiup tjenestemandiinut maleruaqqusat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit.

Imm. 2. ...

Imm. 3. Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandinut il.il. soraarnerussutisiaqarneq pillugu Inatsit pillugu inatsimmik nalunaarummi nr. 897-imi 23. december 1988-imeersumi § 24-mi aalajangersakkat Kalaallit Nunaanni tjenestemandinut Namminersornerullutik Oqartussani kommuneniluunniit atorfeqartunut atuutinngillat:"

Aammattaaq tjenestemandit pillugit inatsisip § 64-ianit erserput:

"Tjenestemandit Namminersornerullutik Oqartussani aammalu kalaallit kommuniini inatsisip matuma atuutilinnginnerani atorfeqartut piginnaatitaaffitik tamaasa inatsisit, isumaqatigiissutit il.il. 31. marts 1991-imi atuuttut, tunngavigalugit pissarsiatik atorfinitsitaanermik nalaani atuuttut pigiinnassavaat."

Oqaatigineqartutut Finansministereqarfiup oqaaseqaatigisaanit erserpoq A kalaallit tjenestemandiisa soraarnerussutisiaqarnissaat pillugu inatsimmi § 1, imm. 1 naapertorlugu soraarnerussutisiaqartussaatitaasoq, taassuma immikk. siullianni ima allassimasoqarluni:

"Kalaallit Nunaanni tjenestemandi nammineq soraarnerussutisiaqartitaavoq ukiut qulit atorfimmi ivertitaasimareerluni, tamatumani §§ 3-mi, 3a-mi aamma 3b-mi malittarisassat malillugit ivertitaaneq ukiuni soraarnerussuteqarfissani naatsorsuunneqarsinnaalluni, soraarsitaasimappat utoqqalinini pissutigalugu, peqqiilliornini pissutigalugu sulisinnaajunnaarsimappat imaluunniit allamik naatsorsuutigisinnaangisaanik pissuteqarsimappat."

Aammattaaq inatsisip taannaasup §-iisa 3-anni, imm. 1-imit erserpoq ukiut soraarnerussutisiaqaataasussat imatut naatsorsorneqassasut:

"Tjenestemandip ukiut soraarnerussuteqaatissai tassaapput ukiut amerlassusii atorfillip taassuma 23-nik ukioqalernermi kingornatigut:

1) Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi atorfiliuffigisai imaluunniit
2) Kalaallit Nunaanni naalagaaffimmi tjenestemandit pillugit inatsimmi § 32 malillugu akissaateqarfigisai imaluunniit
3) Kalaallit Nunaanni Namminersornerullutik Oqartussani atorfiliuffigisai naalagaaffiup § 24 malillugu soraarnerussutit naatsorsortarpagit tunniuttarlugillu, imaluunniit
4) Kalaallit Nunaanni kommunemi atorfiliuffigisai naalagaaffiup § 24a malillugu soraarnerussutit naatsorsortarpagit tunniuttarlugillu."

A, siuliini oqaatigineqartutut, tjenestemanditut Kalaallit Nunaanni najugaqavissuunngitsutut 1. april 1991-i, tjenestemandit pillugit inatsisit atortuulersinneqarfigisaa, sioqqullugu atorfinitsinneqarsimavoq, taamaattumillu aamma, tak. tjnestemandit pillugit inatsimmi § 64, soraarnerussutisiat pillugit inatsimmi § 24, imm. 2, inatsisikkut nr. 333-kkut 6. juni 1991-imeersukkut atorunnaasinneqarsimasoq, atuuppoq, tassani ima allassimasoqarluni:

"Tjenestemandip Kalaallit Nunaamiuviunngitsup soraarnerussutisiatigut ukiuinut ukiut 45-nik ukioqalernermi kingornagut Kalaallit Nunaanniiffigisai tamarmik ukiut marluutitaallutik ilanngunneqassapput."

Taamaalilluni A-p soraarsinneqarnermut atatillugu soraarnerussutisiaqarnissamik piumasaqarnerata tjenestemandit pillugit inatsimmi aamma tjenestemandinik soraarnerussutisiaqartitsineq pillugu inatsimmi erseqqissumik killiliivigineqarnera tassani pineqarpoq.

Soraarnerussutisiat pillugit inatsimmi § 4, imm. 4 naapertorlugu Finansministereqarfiup Akissaatinut Ataatsimiititamit oqaaseqaateqartitsereernerup kingorna aalajangersinnaavaa immikkut ittumik pisoqartillugu tjenestemandi, utoqqalinini pissutigalugu allamilluunniit naatsorsuutigisinnaanngisaanik pissuteqarluni soraarsinneqartoq, pisartakkamik immikkut ittumik piffissami killilikkami tunniunneqartartussamik pisartagaqartinneqarsinnaasoq, soraarnerussutisianut ilapittuutitut.

Kommuni ilisimatitsisimavoq A-p pisartagassaanik taamaattumik Finansministereqarfik qinnuteqaateqarfigisimanngikkitsik.

Eqqarsaatersuutit taakkua tunngavigalugit isumaqarpunga kommunip soraarnerussutisiat saniatigut aningaasanik pisartagaqarnissaq pillugu A-mik isumaqatigiissutaa soraarnerussutisiat pillugit inatsiseqartitsinermit aalajangersaavigineqarsinnaasimanngitsoq, matumani aamma tjenestemandi atorfimmi soraarnerussutisiaqaataasussami atorfinitsinneqaqqippat tjenestemandip soraarnerussutisiaasa taamaatitinneqarnissaat pillugu taassuma §-iisa 9-anni allassimasoq ilanngullugu.

Tulliullugu pingaartippara KANUKOKA-p kommunimik allaffigeqatiginnittarsimaneranit erseqqissumik uppernarsineqarsinnaammat, pisartagassat isumaqatigiissutigineqarsimasut suleqatigiinnikkut ajornartorsiutit, naliliinikkut soraarsitsinermut tunngaviusut, A-mut avoqqaarliutigineqarsinnaanerisa isummerfigineqarsimannginnerannut atassuteqarluinnartuusut.

Tjenestemandip, eqqunngitsumik soraarsinneqarsimaguni, taarsiiviginеqarnissaq nalinginnaasumik piumasaqaatigisussaavaa.

Tamatuma kingornagut isumaqarpunga ingerlaavartumik pisartakkat, A-p kommunillu akornanni isumaqatigiissutigineqarsimasut tassaasut taarsiissutit, kommunimut akisussaanermut tunngaviusinnaasunut isummerfiginninnivik tunngavigalugu pisartagaritinneqanngitsut, eqqartuussivilli avaqqullugu isumaqatigiissuteqarneq tunngavigalugu pisartagaritinneqartut, tamatumuunakkut kommunip akisussaanermut tunngaviusinnaasup eqqartuussinikkut misilinneqartinnissaa pinngitsoortillugu.

Tassalu matumuunakkut A-p taamatullu kommunip aningaasanik ingerlaavartumik pisartakkanik soraarnerussutisiatut taaguusiinerat aalajangiisuusumik pingaartinneqarsinnaananilu pisartakkat isumaqatigiissutip isumaqatigiissutigineqarnerani ataatsikkut tigusassanngorlugit aningaasanngortinneqarsinnaanngillat.

Naliliinikkut soraarsinneqarnermut atatillugu eqqartuussivik avaqqullugu isumaqatigiissuteqarnerup ilaatut taarsiiviginеqarnissamik isumaqatigiissuteqarneq isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsisit aamma taarsiiviginеqartarneq pillugu inatsisit maleruagassartaat, misissuiffiginissaat sulininni susassarisama avataanniittut, malillugit paasineqartussaavoq.

Taamaattumik ingerlaavartumik pisartakkat aningaasanngorlugit ataatsikkut tunniunneqarnissaannik A-p pisussaasimanerata misissuiffiginissaanut tunngavissaqarsorinngilanga, taamatuttaarlu soorlu taassuma assinganik pissuteqarlunga kommunip, A-p Kalaallit Nunaanni kommunimi allami atorfinitsinneqaqqinneranut atatillugu, pisartagarititap isumaqatigiissutigineqarsimasup taamaatikkallarnissaanut pisussaasimanerata misissuiffiginissaanut tunngavissaqarsorinngikkiga.

Kisiannili kommunip aalajangiinera 26. september 1997-imeersoq, A-p uannut naammagittaalliuutigisaa pillugu matuma immikkoortillugu oqaatiginissaanut pissutissaqarsoraanga, aningaasat pisartakkat taakkua kommunip soraarnerussutisiatut eqqartorsimagai, kommunillu tunniussisarnerup unitsinneqarnissaanik aalajangernini A-p ataatsikkut akissaateqartinneqarsinnaananilu soraarnerussutisiaqartinneqarsinnaannginneranik tunngavilersuuteqartissimagaa.

Pisortat, aammattaaq suliani inuinnaat akornanni isumaqatigiissutinut inatsiseqatitsinermik tunngaveqarluni suliarineqartuni illua'tungiuffigisaminni, innuttaasut eqqortumik paasissutissinnissaat anguniartussaavaat.

Siuliini oqaatigineqartutut isumaqarpunga ingerlaavartumik pisartagarititat taakkua soraarnerussutisiat pillugit inatsiseqartitsinermi maleruaqqusat tjenestemandinut atuuttut malillugit aalajangersaavigineqanngitsut.

Taamaattumik pitsaanngitsuusoraara kommuni, ingerlaavartumik pisartakkat tunniunneqartarnerannik taamaatitsigallarnissamut tunngavi-

lersuummini, inatsisitigut tunngavissamik kukkusumik aallaaveqarsimammat.

Suliami allatigut annertunerusumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga.

Allakkat ukua assilinerisigut A paasinninninnik ilisimatippara, taamatuttaarlu ilisimatillugu pissutsit, naammagittaalliuutigisimasai, eqqartuussisuni aalajangiivigineqarnissaminnut piukkunnarnerpaasut.

Aammattaaq Sulisoqarnermut Pisortaqarfik KANUKOKA-lu oqaaseqaatima assilinerinik nassiussivigaakka."

32 - 3 Mianersoqqussuteqarneq, soraarsitsinermik tunngavilersuinermi ilaatinneqartoq sioqqullugu suliami illua'tungiusumik tusarniaasimannginnerup, aammalu soraarsitsinermut atatilugu suliami illua'tungerisap naammaginanngitsumik tusarniaavigineqarsimanerata nassatarisaannik kommunimi atorfeqartitamik soraarsitsineq atorsinnaanngitsoq.

Peqquteqanngitsumik suliartunngitsoortarneq pissutigalugu kommuni atorfeqartinneqartumik soraarsitsivoq. Taamatut mianersoqqussuteqarneq sioqqullugu pineqartoq suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarsimanngilaq. Soraarsitsinissamik aalajangerneq sioqqullugu atorfeqartitaq pineqartoq oqaaseqaateqarnissaminut ullormik ataatsimik periarfissinneqarsimavoq. Ombudsmandi isumaqarpoq amigaatit taakkua soraarsitsinerup atorsinnaannginneranik nassataqartut. Tamatumunnga peqatigitillugu ombudsmandip kommuni suliami allattuisussaatitaanermik malinnissimannginnerarlugu isornartorsiorpaa.

(J. nr. 11.32.20.0./097-98)

Siumut ilisimatinneqaqqaarnani assistentitut atorfimmit K kommunimit soraarsinneqarsimanini A-p naammagittaalliuutigaa.

Suliamut tunuliaqutaasoq imaappoq:

A-p naammagittaalliuummini imaattut oqaatigai:

"Kommunip allaffiani, akiliisitsiniartarfiup saaffiginnittunik sullissisarfiani, 1993-imili sulisimavunga/atorfeqarsimavunga.

Tamanna ajornartorsiutitaqanngitsumik ingerlasimavoq 1996-imi naartulernera tikillugu, tassami naartunerma nalaani anniaateqartalersimagama januari 97-imiillu sulisinnaasimanngilanga.

...

'97-imi majip qaammataani panissaarpugut, taavalu erninermut atasumik sulinngiffeqareernerma kingorna oktobarip aallaqqaataani 1997 suleqqilerpunga, tamatumami nalaani aamma paniga meeraaqqerivimmi inissarsisimammat.

Tamatuma nalaani inooqatigisara kilisaammi inuttaavoq, marluulluta aningaasarsiorsinnaaniassagatta. Panipput meeraaqqerivimmiilernermi kingorna napparsimangaatsiartalersimavoq, allanillu periarfissaqanngimmat meeraq paarisariaqartarsimavara. Naggataatigullumi aamma paasinarsisimavoq meeraaqqerivimmi uumasuaqqanut allanullu naammattumik akiuussutissaqanngitsoq. Allatut ajornarmat inooqatigisara kilisaammi inuttaanerminit angerlartariaqarsimavoq meerarlu paaralugu,

tassami qulinik qaammateqalernissaa utaqqisariaqaratsigu, taavalu misileeqqissinnaalluta.

...

Apriili qaammat meeraq meeraaqqerivimmi inissaqaqqilerpoq, taamatulli pisoqaqqippoq, meerarmi napparsimaqqilermat sulilu ataasiarluni meeraaqqerivimmit qimaguteqqittariaqalerluni.

Qujanartumik ulluunerani meeqqanik paaqqinnittartumik nutaamik paaqqinnittoqartalersimammat tassani paarineqartalerpoq, aallarteqqammiinnartorli paaqqinnittoq ilaqutariinni toqusoqarsimanera pissutigalugu sulisinnaasimanngilaq.

Taava taamalimmat meeqqamut paarsisussaaruteqqippunga ... suliffinnilu oqalummata ullut takkutinngitsoorfigisakka nammineq akilertussaagikka, sapaatipakunnera ataaseq sulinngiffeqartariaqarsimavunga. Suliffitsinni uparuarneqarsimavoq ataasiakkaat ullut napparsimaffigisimasaat amerlavallaartut...

Maanna majip qaammataata naanerani ullaakkut suliartorsimavunga panimma napparsimanera malugisaqarfiginagu, ulluuneranili paarsisaa sianerluni oqarpoq napparsimammat aasariaqariga. Allatut ajornarmat meeraq aavara, ulloq taanna sisamanngornerummat napparsimmavimmi nakorsiartarfik matoqqavoq, tassalu nakorsiaannissaa aqagumut utaqqittariaqarparput. Taava tallimanngornikkut napparsimmavimmiippugut, panigalu tassani ikiorneqarpoq. Tamatuma nalaani uiga raajarniummi aalisaqataavoq piinserluinnalersoq, kisiannili pilersaarutigineqartutut marlunngornermi tikissinnaasimanngilaq, ...

Tassalu angerlarsimavunga qitornara napparsimasoq paaralugu, taava allakkanik aatsisoq takkuppoq pisortamit allakkat toqqartumik aallugit, tassalu suliffinnit peersinneqartunga peqquteqarnanga suliartunngitsoorsimanera tunngavilersuutigalugu, naak qitornara napparsimasoq.

Naggataatigut neriuppunga oqaatiginiakkakka erseqqissumik oqaatigisimallugit, tassami uagut ullumikkut periaasiusumit peqataajunnaarsimasutut ikkatta, imaluunniit innuttaaqatigiinni inuuffigisatsinni ullumikkut (pissutsit taamaannerput) taamaannerpoq.

Tassuuguinnaq atuutilersumik suliffinnit peersinneqarpunga, tassalu akissarsiassaqarnangaluunniit sulinngiffeqarnersiutisiassaqanngilanga pissutigalugu qitornara paarisinnaajumallugu sulinngiffeqarsimagama".

Naammagittaaliornermut atatillugu suliaq A-mut tunngasoq pillugu mappimik K kommunimit tigusaqarsimavunga. Tassannga ilaatigut imaattoq erserpoq, K kommuni 4. juni 1998-imi A-mut imaattunik allagaqarsimasoq:

"Suliartunngitsoornerit pillugu assuarliut.

Ajoraluartumik kommunip ullumikkut paasisimavaa suliffinnut takkutinngitsoorsimasutit tallimanngornermit 29/5-imit ullumi ulloq ilanngullugu.

Ilisimavarput meeqqap napparsimanera pissutigalugu suliffiit sisamanngornermi 28/5-imi qimassimagit, tamannalu akuersaarparput. Kisiannili ullut sinnerini suliartunngitsoornitit pissutissaqanngitsutut isigineqartariaqartut.

Suliartunngitsoortarnitit – maannakkut taamatullu siornatigut – maanna ima amerlatigilersimapput, pissutsit erngerluni allanngunngippata kommunip allatut ajornartumik atorfigisannit soraarsittariaqassallutit.

Pissutsit siornatigut oqaasiinnartigut assuarliutigineqarnikuupput, taamaattumillu allakkat ukua allakkatigut mianersoqqussutitut kingullerpaatut isigisariaqarpatit". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Tamatuma kingorna K kommuni A-mut 9. juni 1998-imi allagaqarpoq:

"Peersinneqarneq pillugu nalunaarut.

Tallimanngorneq 29/5 ulloq taanna ilanngullugu suliartorsimannginnavit suliartunnginnerillu pillugu nalunaaruteqarsimannginnavit, allaammi kommunip 4/6-imi allagai qisuariarfigisimanagit, matumuuna nalunaarutigineqassaaq suliffimmit ima sunniutilimmik peersinneqaravit, atorfeqartitaanerit erngerluni atorunaarsinneqarluni. Taamaattorli aalajangiineq taanna pillugu, taassuma aallartitinneqalinnginnerani, oqaaseqaateqarsinnaatitaavutit pingasunngornerup junip 10-ata ingerlanerani maanga saaffiginnissuteqarnissat naatsorsuutigalugu.

Qinnuigineqarputit kommunip allaffianut matuersaat tunniuteqqullugu pigisatillu suliffinniissimasinnaasut aaqqullugit". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Kiisalu K kommuni 11. juni 1998-imi A-mut imaattunik allagaqarpoq:

"Kommunimit allakkat 4/6-imeersut 9/6-imeersullu innersuussutigalugit nalunaarutigineqassaaq, patsiseqanngitsumik suliartunngitsoortarnitit pissutigalugit K kommunimi assistentitut atorfinnit peersinneqaravit, ullumi ullormit atuutilersumik.

Qinnuigineqarputit kommunip allaffianut matuersaat tunniuteqqullugu pigisatillu suliffinniissimasinnaasut aaqqullugit". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommunimit oqaaseqaammik suliamik suliaqarninni atugassannik imaattumik oqaaseqaateqartitsisimavunga:

"K kommunip A-mik soraarsitsinera pillugu allakkatit 3549-mik normullit, j.nr. 11.32.20.0/097-98, 3. august 1998-imeersut innersuussutigalugit kommunip 4. juni 1998-imi, 9. juni 1998-imi aamma 11. juni 1998-imi allagaasa assilineri ilanngullugit nassiunneqarput, allakkanit taakkunannga erserluni pineqartoq kommunip soraarsitsinissamik aalajangernera pillugu oqaaseqaateqarnissamut piffissaliunneqartup qaangiunnerata kingorna atorfimminit peersinneqartoq.

Suliami amerlanerusunik paasissutissinneqarnissamik pisariaqartitsilissagaluaruit, taakkua piniaannarsinnaavatit". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

Allakkatigut 26. august 1998-imeersutigut K kommuni A pillugu suliamut mappimik tamarmiusumik atukkiusseqqullugu qinnuigaara, taamatullu nassuiaateqaqqullugu sooq A soraarsitsineq sioqqullugu suliami illua'tungiusumik tusarniaaviginninnermut atatillugu soraarsitsilersaarnermut oqaaseqaateqarnissamut ulloq ataasiinnaq piffissaqartinneqarsimanersoq.

K kommuni oqaaseqaammik imaattumik 1998-imi septembarip aallaqqaataani saqqummiussivoq:

"...

A K kommunimi assistentitut atorfimminit 11/6 1998-imi ingerlaannartumik suliunnaarsinneqarpoq.

Ingerlaannartumik suliunnaarsitsineq soraarsitsineruvoq tassuuguinnaq sunniuteqalersartoq pissutsit, taamaaliornissamut pissutissaqartitsisut paasineqarnerisa illua'tungiusumullu pineqartumut saqqummiunneqarnerisa kingunitsianngua pisartoq, soorunalimi suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup suliaq pillugu isummap allanngorneranik pissutissaqartitsinnginnera tunngavigalugu. Tupinnanngilaq kommuni atorfinitsinneqarneq pillugu isumaqatigiissummik sakkortuumik sumiginnaasoqartillugu taamaallaat taamatut sulissutiginnittarmat.

Aammattaaq kommuni isumaqarpoq ingerlaannartumik suliunnaarsitsinermut tunngavissaqarnera pillugu isumaqatigiinngissuteqarsinnaaneq sulinermut inatsiseqartitsinermi periaasiusut iluanni isumaqatigiinniarnikkut pitsaanerpaamik aaqqinneqarsinnaasoq. Tamatuma nassataraa piffissarititap naleqquttup iluani kattuffimmit

isumaqatigiinniuteqarsinnaatitaasumit qisuariaataasinnaasut soorunalimi siullermik najugaqarfigisami oqaloqatigiissutiginninnissamut pissutissaqartitsisariaqartut, isumaqatigiinngittoqaannassappallu qitiusumik isumaqatigiissitsiniartarfimmut ingerlaqqilluni.

Ingerlaannartumik suliunnaarsitsinerup ingerlanera naalisarlugu imatut allaaserineqarsinnaavoq:

Sisamanngornermi 4/6-mi akiliisitsiniartarfimmut pisortaagallartumit ilisimatinneqarpunga A 28/5-miilli, ulloq taanna qitornami napparsimalernerani ullormi siullermi paarineranut atasumik suliffini qimakkamiulli suliartorsimanngitsoq. Ilisimatinneqarnera pissusissamisoortuuvoq, tassami sulisoqarnermut pisortaq taamatullu aningaasaqarnermut pisortaq sulinngiffeqarmata. Nalunnginnakku tamanna siornatigut uparuarneqarnikuusoq, taamatuttaarlu ingerlatsivimmi nalinginnaasumik nalunaarutigineqarnikuummat sulisut illuinnarsiortumik aalajangernikkut meeqqat napparsimanerinut atasumik suliffimminnut takkutinngitsoorsinnaanngitsut, pissusiusut pillugit mianersoqqussummik nassiussivunga (takuuk assilinera siusinnerusukkut nassiunneqarsimasoq).

Marlunngornermi 9/6-mi qularnaatsumik paasineqarpoq A suli suliartorsimanngitsoq, tamannalu pillugu nalunaaruteqartoqarsimanngitsoq. Tassalu mianersoqqussut sumiginnarneqarsimavoq. Suliaq matuma kingorna uanga sulisullu sinniisaat ... oqaloqatigiissutigaarput, nalunaarpungalu isumaqartunga atorfeqartinneqarnerup atatiinnartinnissaanut kommuni periarfissaqanngitsoq aammalu ingerlaannartumik suliunnaarsinneqarnermut tunngaviusoq pigineqartoq. Isumaqatigiittoqarpoq ... (sulisut sinniisaata) kattuffik attavigisani attaveqarfigissagaa, uangalu A-p ingerlaannartumik suliunnaarsinneqarnera pillugu nalunaarut nassiutissagiga, taamaattorli pissutsinut paasineqarsimasunut oqaaseqaataanik tusagaqarnissaq siunertaralugu ullormik ataatsimik piffissaqartitsisoqarnera nalunaarutigalugu, tassami suliassaq qanoq erseqqereertigigaluaraangalluunniit qulakkeerneqartariaqarmat atorfeqartinneqartup kingunerisassat ilungersunartut eqqarsaatigalugit oqaaseqarnissaminut periarfissinneqarsimanissaa, suliamilu isummat tamarmik taamaalillutik qulaajarneqarnissaat.

Sulisut sinniisaata A pingasunngornermi 10-ni sianerfigaa, isumaqatigiippullu A sisamanngornermi 11-ni nal. 09.00 aggissasoq uanga oqaloqatigiartorlunga. Siunnersuut taanna akueraara. Sisamanngornermi 11-ni ilisimatinneqarpunga A aggissanngiinnartoq – suli qitornami napparsimanera innersuussutigalugu. Aamma A-p oqarasuaatikkut attaveqarfiginngilaanga. Tamatuma kingorna ingerlaannartumik suliunnaarsitsineq allakkatigut 11/6-meersutigut pilersinneqarpoq.

Soorunami oqaatigineqarsinnaavoq kommunip annaasaqarnera qanorluunniit pisoqarsimagaluarpat killeqarsimasoq, naak nalinginnaasumik soraarsitsisarneq malillugu soraarsitsineq naammassineqaannaraluartoq, tassami suliartunngitsoorneq ullup meeqqap napparsimaffigisaata siulliup saniatigut sulisorineqartumit namminermit akilerneqartussaammat. Tassunga oqaatigineqassaaq sulisorisap sulinnginnissaminik nammineerluni aalajangiisimasup piffissami sivisunerusumi peqannginnerata naammagiinnarniarnissaa suliffiusumut naammaginanngilluinnartuummat. Taamaammat atorfeqartinneqarnerup erngerluni taamaatitinnissaanut erseqqissumik tunngavissaqarpoq.

Kommuni isumaqarpoq suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit taamatullu isumaqatigiissut suliami matumani malinneqarsimasut.

...”.

A pillugu suliamut mappimik misissuininnut atatillugu paasisimavara taanna K kommunimit 1995-imi majip 9-ani mianersoqqussuteqarfigineqarsimasoq. Mianersoqqussut ima oqaasertaqarpoq:

"Siornatigut oqaasiinnartigut mianersoqqussuteqarsimaneq matumuuna eqqaasitsissutigalugu matumuuna nalunaarfigissavakkit, marlunngornermi majip 2-ni aamma tallimanngornermi majip 5-ni suliartunngitsoorsimanitit peqquteqanngitsumik suliartunngitsoornertut isigineqartariaqartut, naak majip 3-ni aamma 4-nni napparsimaninnik nalunaaruteqarsimagaluartutit.

Allakkat ukua mianersoqqussutitut isigineqassapput, tamatumalu nassataraa tullianik tamatumunnga pissutaasumik nalunaarfiginata agginngitsooruit soraarsinneqarsinnaasutit".

K kommunianit oqaaseqaatit qulaani taaneqartut A-mut tusarniaassutigalugit nassiuppakka. Taakkununnga oqaaseqaatinik saqqummiussisimanngilaq.

K kommuni suliami tapertamik paasissutisseeqqullugu allakkatigut 17. december 1998-imeersutigut qinnuigaara. Imatut apeqqutilliissuteqarpunga, K kommuni aamma A, A-p suliartunngitsoortarneri akueralugit, kisiannili akissarsiaanit ilanngaassissutaasumik, toqqartumik imaluunniit oqaatigineqanngikkaluamik isumaqatigiissuteqarsimanersut. Taamatuttaaq apeqqutilliissutigaara kommuni ullunut sulinngitsoorfiusunut, meeqqap napparsimanerani ullutut napparsimaffittut siullertut pissuseqanngitsunut, tamanut akissarsianit ilanngaassisarsimanersoq, taamatullu A siornatigut suliartunngitsoortarnernut atatillugu suliartunngitsoornerit sumik patsiseqarneri sivisussusissaallu pillugit nalunaartarsimanersoq.

Aammattaaq apeqqutilliissutigaara K kommunip siornatigut assuarliuteqartarsimanerit allaganngorlugit allattortarsimanerai, taamatullu kommunip suliartunngitsoortarnernut allanut atatillugu A suliartunngitsoornerup kingunerisaanik siumut ilisimatitsereernani soraarsitsisoqarsinnaaneranik nalunaaruteqarfigisimaneraa.

K kommuni tamanna pillugu allakkatigut 7. januar 1999-imeersutigut akissummik imaattumik saqqummiussivoq:

"...

Suliartunngitsoortarnerit akuersaarneqarnerat pillugu kommunip A erseqqissumik erseqqissumilluunniit taaneqanngikkaluamik isumaqatigiissuteqarfiginikuunngilaa – paarlattuanilli. Akissarsialeriffiup sumiginnaanermik pisoqartillugu isumaqatigiissutip malittarisassartai malillugit akissarsianit ilanngaassisarnera akuersaarnermut ersiutaanngilluinnarpoq. Soorunalimi atorfeqartitat ataasiakkaartunik pisoqarnerni immikkoortortaqarfimmut pisortaasut isumaqatigalugit nalunaaquttapakunnerinik katersorsimasaminnik imaluunniit ullunik sulinngiffeqarfissaminnik pisoqarnernut siumut oqaatigereerneqarsinnaanngitsunut pisariaqavissunulluunniit atuisinnaanerat akornutissaqartinneqanngilaq, taamatuttaarlu namminneq akilikkaminnik sulinnginnissaat eqqartorneqalersinnaalluni, kisinnili pisoqarnermi A-mut tunngasumi meeqqap napparsimaneranut atatillugu suliartunngitsoornerit ima amerlatigilersimapput, tamanna atorfimmi suliassat isumaginiarnissaannut erseqqissumik akuerineqarsinnaananilu tulluuttuunani, tamannalu siornatigut nalunaarutigineqarnikuullunilu assuarliutigineqarnikuusimavoq. Naammagittaalliortup matuminnga paasissutissinneqarsimanera aammattaaq nammineq ombudsmandimut allagaanit erserpoq.

K kommuni isumaqatigiissutinut naapertuuttumik aqutsivoq, atorfeqartitallu namminneq napparsimanerinut atatillugu akissarsianik ilanngartuineq ajorluni. Taamatut pisoqassagaluarpat tamanna kukkuluttornerussaaq isumaqatigiissutinut akerliusoq, erngerluni naqqinneqartariaqartoq...

Qitornami napparsimaneranik pissuteqartumik suliartunngitsoorneq pillugu A-p nalunaaruteqarneranut atatillugu akiliisitsiniartarfimmi siornatigut pisortaasimasumit taartaallunilu pisortaasumit nalunaarfigineqarnikuuvoq suliartunngitsoortarnera akuerineqarsinnaanngitsoq. Taanna taassuma atorfinitsinneqarnerani suliamut ingerlateqqinneqarsimanngilaq. Aammattaaq sulisoqarnermut pisortap akiliisitsiniartarfimmi pisortaasut aningaasaqarnermullu pisortap sulisoqarnermut allaffimmut nalunaaruteqarnerisa kingorna oqaasiinnartigut mianersoqqussuteqarfigisimavaa. Ajuusaarnaraluartumik taanna sulisutut sulineq pillugu suliami nalunaarsorneqarsimanngilaq, kisiannili ingerlatsivimmi eqqaamaneqarluni. (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

...."

Oqarasuaatikkut 13. januar 1999-imi oqaloqateqarnermi K kommunimit nalunaarutigineqarpoq A siornatigut suliartunngitsoortarnernut atatillugu suliartunngitsoornermut pissutaasoq sulinnginnissallu sivisussusissaa pillugit tamatigut tusarliineq ajortoq. Aammattaaq K kommunimit ilisimatitsissutigineqarpoq kommuni isumaqartoq peqquteqarani suliartunngitsoornerup peersitaanermik nassataqarsinnaanera sulisut ataasiakkaat nalunngikkaat. Taamaattorli K kommuni suliartunngitsoornernut atatillugu suliartunngitsoornerup peersitaanermik kinguneqarsinnaaneranik A-mut toqqartumik nalunaaruteqarsimanngilaq.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaaneq:

Mianersoqqussuteqarnissamik soraarsitsinissamillu aalajangernerit, matumani aamma siumut ilisimatitseqqaarnani soraarsitsineq (aammattaaq peersitsinermik taaneqartartoq) ilanngullugu, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi siunertaasoq naapertorlugu aalajangiinerupput. Taamaattumik suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq pillugu maleruagassartai eqquutitinneqartussaapput.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 19-iat, imm. 1 ima oqaasertaqarpoq:

"Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput".

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip §-iisa 19-iat naapertorlugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasussaanerup nalinginnaasup saniatigut qinnuteqaataanngitsumik soraarsitsineq atorfimmilu naalasseriitsuliornernut qisuariaateqarnerit allat pillugit aalaja-

ngiinernut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut sukumiinerusumik pisussaaneq pillugu tunngavigisassamik inatsisitigut aalajangersagaanngitsumik atuuttoqarpoq. Tamatuma kingorna suliami illua'tungiusoq suliami pissusiviusut pillugit tusarniaavigineqaannassanngilaq, aammattaarli suliap inatsisitigut tunngavigisaanik. Taamaalilluni oqartussaasoq suliamik paasinninnerminut nassuiaateqartussaavoq, matumani aamma pissusiviusut inatsisit naapertorlugit tutsuviginassuseqarnerat immaqalu uppernarsaatissatigut nalilersuinerit ilanngullugit.

Suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanerup qulakkeertussaavaa oqartussaasup, aalajangiisoqannginnerani, aalajangernerminut tunngavigisaanik ilisimasaqalernissamut oqaaseqarfiginissaannullu suliami illua'tungiusup periarfissinneqarnissaa.

A-mik soraarsitsineq allakkanik pingasunik, tassalu 1998-imi junip 4-nneersunik, 9-nneersunik 11-neersunillu tunngaveqarpoq.

K kommunimit allakkat 4. juni 1998-imeersut, allakkat oqaasiliorneqarsimanerattut, tassaapput "allakkatigut mianersoqqusinertut kingullerpaatut isigisariaqartut" peqquteqanngitsumik agginngitsoorneq pissutigalugu, taamatullu "Sulinngitsoortarnitit – maannakkut taamatullu siornatigut – maanna ima amerlatigilersimapput, pissutsit erngerluni allanngunngippata kommunip allatut ajornartumik atorfigisannit soraarsittariaqassallutit".

Paasivara K kommunip A, kommuni taassuminnga mianersoqqusilersinnagu, suliami illua'tungiusutut tusarniaavigisimanngikkaa.

A-p 1995-imi pissutsit matumunnga assingusut tunngavigalugit mianersoqquneqarsimanerata nassatarinngilaa suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissamut pisussaaneq pisumi aalajangersimasumi tassani atorunnaarsinneqassasoq. Tamatumunnga atatillugu atuakkamut "illuinnarsiortumik soraarsitsineq" Jørgen Rønnow Bruun-ip atuakkiaanut innersuussivunga, atuakkamit tassannga imaattut erserlutik: "Mianersoqqusinerit ukiumit ataatsimit pisoqaanerusut, aatsaat qaqutigoorluinnartumik pisoqartillugu pingaartinneqartariaqarput". (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

K kommunianit allakkat 9. juni 1998-imeersut mianersoqqussummut 4. juni 1998-imeersumut innersuussipput. Taamaalilluni kommunip A nalunaarfigaa, erngerluni atuutilersumik peersinneqartoq, tassami tallimanngornermit 29. maj 1998-imiilli suliartorsimanngimmat suliartunngitsoorninilu pillugu nalunaarsimanngimmat, kommunilluunniit allagai 4. juni 1998-imeersut qisuariarfigisimanagit.

A siumut ilisimatitsinani soraarsitsissamaarneq pillugu oqaaseqaateqarnissaminut periarfissinneqarpoq, aatsaalli pingasunngornerup junip 10-ata ingerlanerani kommunimut saaffiginnissuteqassaguni.

K kommuni allakkani 11. juni 1998-imeersuni ima nalunaaruteqarpoq, "Kommunimit allakkat 4/6-imeersut 9/6-imeersullu innersuussutigalugit nalunaarutigineqassaaq, peqquteqanngitsumik suliartunngitsoortarnitit pissutigalugit K kommunimi assistentitut atorfinnit peersinneqaravit ullumi ullormit atuutilersumik".

Siumut ilisimatitseqqaarnani soraarsitsineq taamaalilluni 4. juni 1998-imi mianersoqqusinermik, tamatumani suliami illua'tungiusumik tusarniaaviginnittoqarani, taamatullu soraarsitsissamaarneq pillugu nalunaaruteqarnermik tunngaveqarpoq, tamatumani A oqaaseqaateqarnissaminut ulloq ataasiinnaq piffissaqartinneqarluni.

Tamatumunnga atatillugu Namminersornerullutik Oqartussat suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuutaanni qupperneq 64 innersuussutigaara, tassannga ilaatigut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq pillugu imaattut erserlutik:

"Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput.

...

Piffissamik killiliinermi suliassami peqataasoq paasissutissiissutigineqartunik misissuilluarnissaanut oqaaseqaatissallu ilusissaata imarisassaatalu isumaliutiginissaannut naammattumik piffissaqartinneqartariaqarpoq. Tamatumunga atatillugu naatsorsuutigineqartarsinnaapput paasissutissiissutit annertussusii suliassallu suussusia, tamatumunngalu ilanngullugu apeqqutaatillugu suliassami peqataasoq suliassap ilai allat pillugit siusinnerusukkut oqaaseqaateqarnissamut periarfissaqartitaareersimanersoq."

Siumut ilisimatitsereernani soraarsitsissamaarneq pillugu oqaaseqaateqarnissamut ullumik ataatsimik piffissaqartitsineq suliaq pillugu paasissutissat suunerisa paasiniarnissaannut taamatullu oqaaseqaatissap ilusissaata imarisassaasalu isumaliutiginissaannut piffissaliutissallugu naleqquttuusorinngilara. Taama sivikitsigisumik piffissaliinerup suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq eqqarsaataannanngortippaa.

Tamatumunnga atatillugu innersuussutigineqassaaq A-mut sunniutilerujussuarmik iliuuseqarneq taamatullu suliaq pillugu oqaaseqaateqarnissamut, matumani 4. juni 1998-imi mianersoqquneqarsimanera ilanngullugu eqqarsaatigalugu, siornatigut periarfissinneqarsimannginnera tassani pineqarmata.

Isornartuusoraara K kommunip mianersoqqussuteqannginnermini A suliami illua'tungiusutut tusarniaavigisimanngimmagu, taamatullu soraarsitsissamaarneq pillugu oqaaseqaateqarnissamut naleqquttumik periarfissinneqarsimannginnera isornartuusoralugu.

Piffissamik aalajangersimasumik periarfissiisimanermik naliliinera A-p suliaq oqaloqatigiissutigiartorlugu kommunip allaffianut 11. juni 1998-imi ataatsimiigiarluni aggertussaanini, taamaakkaluartorli orniguffiginngisani, pillugu sulisutut sinniisigisaminik isumaqatigissuteqarsimaneranik K kommunip uannut nalunaaruteqarnerata allanngortinngilaa.

Matuma kingorna oqaaseqaateqarpunga A-p siumut ilisimatitseqqaarnani soraarsinneqarnera pillugu aalajangiineq mianersoqqussuteqarnermut atatillugu suliami illua'tungiusumik tusarniaasimannginneq taamatullu soraarsitsissamaarnermut atatillugu suliami illua'tungiusup naammaginanngitsumik tusarniaavigineqarsimanera pissutigalugit atorsinnaanngitsutut isumaqarfigisariaqartoq, tassami kommuni matumuu-

nakkut A-mik soraarsitsinissaq pillugu aalajangiisinnaanissaminut paasissutissanik naammattunik pigisaqarsimanngimmat.

Oqaatigaara K kommunip A-mut allagaasa 9. juni 1998-imeersut imarisaat pitsaanngitsumik oqaasiliugaasut, allakkammi oqaasertai kommunip qisuariaatinik sunik atuutilersitsinissaa, matumunnga ilanngullugu kommuni suliami aalajangiilersinnani A-p suliami illua'tungiusutut tusarniaaviginissaanik siunertaqarsimanersoq, pillugu qularutiginnilernermut pissutaasinnammata.

Soraarsitsineq:

Atorfeqartitaanermik annertuumik sumiginnaasoqartillugu immikkut ittumik pisoqarnerni atorfeqartitamik siumut ilisimatitseqqaarnani soraarsitsineq naapertuussinnaasarpoq.

Pingaartuuvoq siumut ilisimatitseqqaarnani taamatut soraarsitsisinnaatitaaneq atorsinnaasunngortissagaanni tamanna sioqqullugu mianersoqqussummik, pissusilersornermik kissaatigineqanngitsumik taassuminnga assuarliuteqarfiusumik aammaarlunilu taamaaliornerup siumut ilisimatitseqqaarnani soraarsitsinermik nassataqarumaarneranik erseqqissaaviusumik, allakkatigut uppernarsarneqarsimasumik pigisaqartoqarnissaa.

Taamatuttaaq pingaartuuvoq siumut ilisimatitseqaarnani soraarsitsinissaq pillugu aalajangernerup, sumiginnaanerup paasineqarnerata kingorna sapinngisamik piaarnerpaamik pinissaa, taamaattorli imatut, suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq pillugu piumasaqaat maleruarneqassalluni.

Siuliini taaneqareersutut nalilersimavara mianersoqqussut 4. juni 1998-imeersoq suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimanngineq pissutigalugu atorsinnaanngitsoq. Siumut ilisimatitseqqaarnani soraarsitsineq sioqqullugu mianersoqqussummik atorsinnaasumik saqqummiussisoqarsimassaaq, sulisitsisup atorfimmi naalasseriitsuliorneq naalasseriitsuliornermik aammaartumik pisoqarneratigut sunniuteqartinniarpagu. Taamaareermat K kommunip A soraarsissinnaanngilaa, tassami soraarsitsinissamut tunngaviusumik eqqortumik saqqummiussisoqarsimanngimmat.

Maluginiarpara mianersoqqussummit imaattoq ersinngimmat, aammaarluni pisoqaqqinneq siumut ilisimatitseqqaarnani soraarsitsinermik nassataqarumaartoq, taamaallaalli ima allassimammat "pissutsit erngerlutik allanngunngippata kommunip allatut ajornartumik maannakkut atorfigisannit soraarsittariaqassavaatit".

Taamatuttaaq maluginiarpara K kommuni A-p suliartunngitsoortarnerini, taakkunani A suna pissutigalugu suliartunngitsoorneq sulinnginnissallu sivisussusissaa pillugit nalunaaruteqarsimanani, tamani kommunip A-mut qanoq qisuariaateqarsimanerinut naammaginartumik nassuiaateqarsimanngitsoq, matumani ilanngullugu kommuni imatut iliuuseqarsimanersoq, A-p sulinnginnini oqaatigineqanngikkaluamik akuersaarne-

qartutut, taamaattorli akissarsiaminit ilanngaaffigineqartumik, paasisinnaasimallugu.

Soraarsitsineq isumaqatigiissutit malillugit siumut ilisimatitsinertalik:

Siuliini taaneqartutut naliliinikkut isummerfigisimanngilara suliami illua'tungisup eqqortumik tusarniaavigineqareernerata kingorna A-mik soraarsitsinermut naapertuilluartumik tunngavissaqarsinnaasimassagaluarnersoq.

Allattuisussaatitaaneq:

Paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu inatsisip §-iisa 6-nni, imm. 1 ima oqaasertaqarpoq:

"Suliassani ingerlatsinermut oqartussasunit aalajangiiffigineqartussani oqartussaq paasissutissanik suliassamut tunngassuteqarluinnartumik suliassap aalajangiiffigineqarnissaanut pingaaruteqartunik allatut iliorluni paasisaqartoq paasissutissat taakku imaat pillugit allakkiussaaq. Taamaattorli pasissutissat taakku suliassap allakkiartaasa ilaanni takuneqarsinnaappata tamanna atuutinngilaq".

Allattuisussaatitaanerup annertussusissaanut siullermik apeqqutaanngilaq paasissutissaq imarisani malillugit ilumut pisimasutut taamaanngitsutulluunniit pissusilittut isigisariaqarnersoq, kisiannili paasissutissap oqartussaasup suliamik suliaqarnerani sumut atorneqarnissaanik annerusumik tunngaveqarluni. Paasissutissap allattorneqarnissaanut aalajangiisuussaq tassaavoq paasissutissaq imatut pissuseqarnersoq, suliap uppernarsaatissatigut tunngavigisaanut ilassutitut ilapittuutaanersoq imaluunniit suliami pissusiviusut pisumi pissutaaqataasut paasinarsisinniarnissaannik pilersitseqataassanersoq.

K kommunip A-mut allagaanit 4. juni 1998-imeersunit ilaatigut imaattut erserput: "Pissutsit siornatigut oqaasiinnartigut assuarliutigineqarnikuupput, taamaattumillu allakkat ukua allakkatigut mianersoqqussutitut kingullerpaatut isigisariaqarpatit".

Taamatuttaaq K kommunip uannut allakkamini 7. januar 1999-imeersuni imaattut oqaatigai:

"Qitornami napparsimaneranik pissuteqartumik suliartunngitsoorneq pillugu A-p nalunaaruteqarneranut atatillugu akiliisitsiniartarfimmi siornatigut pisortaasimasumit taartaallunilu pisortaasumit nalunaarfigineqarnikuuvoq suliartunngitsoortarnera akuerineqarsinnaanngitsoq. Taanna taassuma sulisutut sulinerani suliamut ingerlateqqinneqarsimanngilaq. Aammattaaq sulisoqarnermut pisortap akiliisitsiniartarfimmi pisortaasut aningaasaqarnermullu pisortap sulisoqarnermut allaffimmut nalunaaruteqarnerisa kingorna oqaasiinnartigut mianersoqqussuteqarfigisimavaa. Ajuusaarnaraluartumik taanna sulisutut sulineq pillugu suliami nalunaarsorneqarsimanngilaq, kisiannili ingerlatsivimmi eqqaamaneqarluni".

K kommunip uppernarsaatissaqarnissaq pissutigalugu pisimasumilu pissusiviusut paasinarsisikkumallugit "pissutsit siornatigut oqaasiinnartigut assuarliutigineqarneri" taamaasa taamatullu A-p oqaasiinnartigut mianersoqquneqarneranut atatillugu allakkialiorsimasariaqaraluarpoq.

Ajuusaarnartuusoraara K kommuni allattuisussaatitaanermik maleruaasimanngimmat.

Suliap ingerlaqqinnera:

Siuliini taaneqartutut isumaqarpunga A-mik soraarsitsineq 4. juni 1998-imi mianersoqqussuteqarnermut atatillugu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasimannginneq pissutigalugu taamatullu soraarsitsissamaarnermut atatillugu allakkatigut 9. juni 1998-imeersutigut suliami illua'tungiusup naammaginanngitsumik tusarniaavigineqarnera pissutigalugu atorsinnaanngitsoq.

Naliliininni siuliini taaneqartumi isummerfigisimanngilara suliami illua'tungiusup eqqortumik tusarniaavigineqareernerata kingorna A-p soraarsinnissaanut naapertuilluartumik tunngavissaqarsinnaasimassagaluarnersoq.

K kommuni qinnuigaara kommunip tamanna pillugu qanoq iliuuseqarniarneranik nalunaarfigeqqullunga."

Tamatuma kingornagut kommunimit nalunaarummik imaattumik tigusaqarpunga, kattuffik A-p immikkut ilinniakkatigut attavigisaa paaseqatigalugu suliaq isumaqatigiissuteqarnikkut inaarneqarsimasoq.

Matuma kingorna suliaq uanga tunginnit inaarneqartutut isigaara.

32 - 4 Qinnuteqaataanngitsumik soraarsitaaneq pillugu suliami, suliami peqataasinnaannginnermut malittarisassanik unioqqutitsinermik tunngavilersuuteqartinneqartumi, suliamik suliaqarnermi kukkuluttornerit.

Ombudsmandip isornartorsiuinissamut tunngavissaqarsorisimavaa nunaqarfimmi inunnik isumaginninnermi ikiortimik A-mik soraarsitsinermi, A-mik soraarsitsigallarneq sioqqullugu, suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarsimanngimmat.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip isornartorsiorpaa kommunip A-p atorfimminit soraarsinneqarallarnera peqatigalugu A-mik suliami illua'tungiusutut tusarniaaviginnissimanera taamatullu soraarsitsinissamik aalajangernerpiaq pingaaruteqartut tungaatigut amigaateqartut.

Kommuni tamanna pillugu qanoq iliuuseqarniarnerminik ilisimatitsissuteqaqqullugu Ombudsmandip kommuni qinnuigisimavaa. (J.nr. 11.32.20.0./171-96)

A-p naammagitttaalliutigaa nunaqarfimmi X-imi, K kommunip immikkoortortaqarfiani inunnik isumaginninnermi ikiortitut sulinerminit soraarsitaasimalluni, qularnanngitsumik A-p qatanngutaa angut B pillugu suliamik A-p suliaqarsimaneranik tunngavilersuuteqartumik.

Suliamut tunuliaqutaasoq tassaavoq:

Naatsorsuutinut allattukkat takussutissartaasa marluk 23. november 1994-imik ullulikkat "soc. 94 Aug Sep BSU"-nik B-mut taamatullu "soc. 94 Okt Nov BSU"-nik tunniussinernut tunngassuteqartut tamarmik immikkut 7.744,20 kr.-nik aningaasartallit assilineri kiisalu naatsorsuutinut allattukkat takussutissartaata 5. december 1994-imik ullulikkap "soc. 94 dec

BSU”-nik 10.000 kr.-nik ...-mut tunniussinermut tunngasup assilinera nassaassaapput. Pappiarat takussutissat pingasut tamarmik A-mit atsiugaapput C-millu tunniutassanngortinneqarsimallutik.

Taakkua saniatigut naatsorsuutinut allattukkanut takussutissat pingasut 22. marts 1995-imik ullulikkat “soc. 95 Jan BSU. Jan 95"-inik 10.000 kr.-nik, “soc. 95 Feb BSU Feb 95"-inik 10.000 kr.-nik aamma “soc. 95 Mars BSU. Mars 95" 8.938,33 kr.-nik aningaasartallit ...-mut tunniussinernut tunngasut assilineri nassaassaapput. Pappiarat takussutissat pingasut tamarmik A-mit atsiugaapput C-millu tunniussassanngortinneqarsimallutik. Pappiarani takussutissani pingasuni tamani allanneqarsimavoq: “Nunaqarfimmi aqutsisunik isumaqatigiissuteqarneq malillugu”.

Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmit allakkiamit 15. november 1995-imik ullulikkamit imaattut erserput:

“K KOMMUNIMI SULIAQ AALAJANGERSIMASOQ PILLUGU ALLAKKIAQ 14. NOVEMBER 1995

Ilaatigut BSU-mit taarsigassarsinikkut illuliamut akiitsunik B-p akiligassaanik akiliisarneq pillugu aqutsinermik misissuinerup kingorna imaattut oqaatigineqassapput:

...

Piffissap 1992-95-ip ingerlanerani pisortat ikiorsiissutaannik utertillugit akiligassanik arlaleriarluni tunniussisoqartarsimavoq. Aningaasat tunniunneqartartut tunngavilersuuteqartinneqarnerat takuneqarsinnaanngilaq, kisiannili tunniussisarnerit taakkua “tutsuviginarluanngitsutut isikkoqarput”. Nunaqarfimmi aqutsisut tungaannut uparuartariaqarunarpoq pisortat ikiorsiissutaat taarsigassarsiassanut aningaasaasivittut atorneqarsinnaanngimmata, tamannalu malittarisassanit, nunaqarfimmi allaffimmut tunniunneqarsimasunit erseqqissumik erserpoq.

Nunaqarfimmi aqutsisut 20/3-95-imi ataatsimiinneranni aalajangertoqarpoq ilaqutariit BSU-mit taarsigassarsinikkut illuannut akiitsui 30.000 kr.-nit inulaarlugit amerlassusillit qaammatini pingasuni qaammamut 10.000 kr.-nik akilertarniarlugit. Matumani uparuartariaqarpoq kommunip pisinnaatitaanermik isumaginnittussanngortitsineranut kommunip iluani malittarisassat nunaqarfimmi aqutsisut aningaasanik 10.000 koruunit tikillugit amerlassusilinnik tunniussinissaminnut pisinnaatitaammata, tamannalu akiitsut qaammatit pingasut ingerlaneranni akilernissaasa akuerineqarnerannut pissutaasimagunarpoq. Akiliinernik pingasunik tamanik naatsorsuutinut allattuinissamut allagartaliineq ulloq taanna pisimavoq. Nunaqarfimmi aqutsisut aalajangernerat ataasiinnaq tassani pineqarmat ikiorsiissutillu tamarmiusut ulloq taanna tunniunneqarsimammata, pisinnaatitaanermut maleruagassanik **sanioqqutitsisoqarsimanissaa** ilimanarluinnarpoq.

...

Suliap suliarineqarnerani **nunaqarfimmik ingerlatsisut** suliami peqataasinnaanerat pillugu:

Suliami suliami peqataasinnaanerup tungaatigut marlunnik ajornartorsiuteqartoqarsorinarpoq, B-p politikkikkut qaffakkiartornerata saniatigut inunnik isumaginninnermi ikiortip, suliami apeqqutinik tamangajannik suliaqartarsimasup, B ilaqutaraa. Piffissap ilaani qanoq ilisukkut matumunnga inassuteqaateqartarluni suliami siunnersuuteqarumajunnaarpoq. Ilisimatitsissutigineqarpoq taanna B-p qatanngutigigaa.

BSU-mit taarsigassarsinikkut illuliami akiitsut akilernissaannik qinnuteqaammik suliaqarnermut tunngasumik inunnik isumaginninnermut ikiortip suliaq suliarisima-

vaa, kisiannili nunaqarfimmi aqutsisunut inassuteqaateqarsimanani. Aammattaaq nalunaarsimanngilaa nunaqarfimmi aqutsisut aningaasanik 10.000 koruunit sinnerlugit amerlassusilinnik akiliuteqarnissanik akuersissuteqarnissaminnut pisinnaatitaanngitsut, taamatuttaarlu ilitsersuutinut suliassaqarfimmi tamatumani atuuttuusunut innersuussuteqarsimanani. Tassalu taamaalilluni ilisimatitsisimanngilaq aatsaat immikkut illuinnartunik pisoqartillugu akiitsut akilerneqarnissaannut ikiorsiissutinik akuersissuteqartoqarsinnaasoq, ilisimatitsissutigimanngilaalu illuni BSU-mit taarsigassarsinikkut illuliani taarsigassarsianut akilersuutinut ikiorsiissutit utertillugit akilerneqartussanngorlugit akuersissutigineqartussaasut.

Naak suliami peqataasinnaanngikkaluarluni suliap ilaannakortumik suliarinissaa toqqarsimagamiuk, pissusissamik eqquilluni suliap naapertuilluartumik suliarinissaanut imminut pisussanngortissimavoq, tassa imaalluni, suliaq suliami peqataasinnaasutut iliorluni suliarissallugu. Taamaattumik inassuteqaatiliunngitsoornerata suliap eqqortumik suliarineqarnissaanut pinngitsoortinngilaa.

Ilisimaneqartut malillugit suliami peqataasinnaanermut malittarisassanik, tassa imaappoq suliami peqataasinnaannginnermik ajornartorsiuteqartoqartillugu sulisorisat qanoq iliuuseqarnissaannut malittarisassanik, nunaqarfimmi allaffimmut nassiussisoqarsimanngilaq.

Nunaqarfimmi allaffimmi sulisorisat katillugit pingasuupput, naallu suliami peqataasinnaanngikkaluarluni suliamillu suliaqartoq kisimiilluni inunnik isumaginninnermut ikiortaagaluarluni, suliassaq allamut tunniussimasariaqaraluarpaa imaluunniit, suliap qanoq-issuseqarnera pissutigalugu, suliassaq qaninnerpaallugu qullersarisaminut tunniussimasariaqaraluarlugu.

Taamaattumik isumaliutigeqqissaartariaqarpoq inunnik isumaginninnermut ikiorti tamatumuunakkut malittarisassanik atuuttunik, matuma ataani Pinerluttulerinermi inatsimmik, unioqqutitsisimanersoq ima annertutigisumik, ingerlatsivimmi atorfeqartinneqaannarsinnaajunnaarluni, isumaliutigineqartariaqarporlu kommunip kissaatigineraa taanna Pinerluttulerinermi inatsisip §-iisa 28-annik, atorfimmik atornerluinermik, unioqqutitsisimanerarlugu politiinut unnerluutigineqassanersoq.

Aammattaaq oqaatigineqartariaqarpoq qitiusumik ingerlatsivik ilisimatitsissuteqarmat ilitsersuutigineqartut nalinginnaasumik malinneqarneq ajortut.

Suliassanik nunaqarfimmi aqutsisunut isumaginnittussanngortitsinerni, oqartussaasoq isumaginnittussanngortitsisoq ilitsersuinissaminut pisussaaffeqarpoq, taamatuttaarlu pisussaaffeqarpoq malittarisassat atuuttut maleruarneqarnerat nakkutigissallugu.

Inunnik isumaginninnerup tungaatigut aalajangiinerit pisortanit ikiorsiissuteqartarnermut malittarisassat malillugit aalajangiinerusarput, isumaginninnermut ataatsimiititaliap akisussaaffigisaanik.

Suliamik suliaqarsimaneq pillugu:

Suliamik suliaqarsimaneq amigaateqaqaaq. Ilisimatitsissutigineqartut malillugit qitiusumik ingerlatsiviup, nunaqarfimmut tikeraarnermini, ilaqutariinnut tunngasumik suliaq quppernerit pingasut missiliorlugit quppernilik nunaqarfiup allaffiani “nassaaraa”, naak suliamik akiliisitsiniarnermut tunngasumik ukiut arlallit sinnerlugit ingerlasoqaraluartoq, naallu pisortat ikiorsiissutaannik, annertussusileriikkamik ikiorsiissutinik taamatullu pissaaleqinermik naliliinikkut ikiorsiissutinik ikiorsiissutinillu utertillugit akiligassanik, ingerlaavartumik tunniussisoqartarsimagaluartoq.

Suliami tassani suliamik suliaqarsimaneq nalinginnaasumik oqarluni ajorluinnartutut oqaatigisariaqarpoq. Paasissutissat suliap suliarinissaanut pingaaruteqartut ilaatigut amigaatigineqarput, ilaatigullu suliaq tamarmiusumik isigalugu naliliisoqarnissaa amigaatigineqarluni kiisalu ilaatigut inatsiseqartitsinerup taamatullu sulifffiup iluani malittarisassat tungaatigut suliami paasissaassuseqartitsinissaq amigaatigineqarluni.

Pisinnaatitaaneq pillugu:

Suliami peqataasinnaannginneq pissutigalugu suliamik suliaqarunnaarluni qanoq ilisukkut "tunuarnissamut" suliffiup iluani malittarisassanik atulersitsisoqartariaqarpoq, matumani aamma suliami peqataasinnaannginnermik pisoqartillugu suliamik suliaqartutut qanoq iliuuseqarnissamut malittarisassat ilanngullugit.

Utertillugit akilerneqartussanngorlugit ikiorsiissuteqartarnermut malittarisassat eqqortumik allaaserineqarsimapput, kisiannili maleruarneqarsimasorinaratik.

Illunut BSU-mit taarsigassarsinikkut illulianut akilersuinermut ikiorsiissuteqartarnermut malittarisassat allaaserineqarsimapput, kisiannili maleruarneqarsimasorinaratik.

Akiitsut akilernissaannut ikiorsiissuteqartarnermut malittarisassat allaaserineqarneri naammattumik erseqqissuseqanngillat – taamatut immikkut illuinnartumik qanoq ilisukkut pisoqartarnera, matumunnga ikiorsiissuteqartoqarsinnaanera, pingaartumik matumanisut pisoqarneratigut, tassani ima oqartoqartariaqarluni akiitsut, tassalu eqqortumik oqarluni ilaannakortumik, B-p aningaasat tungaasigut naammaginnanngitsumik iliuuseqarsimanerinik pissuteqartut – taamaattumillu ikiorsiissuteqarsimasinnaaneq qularnanngitsumik tamanna pissutigiinnarlugu utertitassanngorlugit tunniussinerusimasariaqaraluartoq, erseqqissumik takuneqarsinnaanngilaq. "

K kommunip A-mut allagaanit 16. november 1995-imeersunit imaattut erserput:

"Matumuuna nalunaarutigineqassaaq K-p Kommunea aalajangerallarsimammat X-imi kommunip allaffiani atorfinni socialhjælperitut suliunnaarallarsinniarlutit.

Tamatumunnga patsisaavoq B-p akiligassaminik kinguaattoorutaanut ikiorsiivigineqarneranut tunngasumik socialhjælperitut peqataasimaninnik naliliinerup kingorna atorfinnut tunngasumik pissutsinik tunngavissaqartumik pasitsaasimasaqartoqartoq pisariaqalersitsisunik erseqqissumik misissussallugu maleruagassat atuuttut naapertorlugit, taakkununnga ilaalluni pinerluuteqarnermut inatsit, ima annertussusilimmik unioqqutitsisimanersutit, atorfinniiginnarsinnaajunnaarlutit.

Suliassap suliarineqarluni ingerlaqqinnissaa pillugu kommunimiit qinnuigineqarputit allakkap matuma tiguneraniit ullut arfineq pingasut qaangiutsinnagit pissutsinut qulaani taaneqartunut allallutit oqaaseqaateqaqqullutit.

Atorfeqarfinniit anitinnak nunaqarfimmi allaffiup matuersaatai tunniuteqqullugit qinnuigineqarputit. Ilisimatitsissutigineqassaaq suliunnaarallartitaanerpit nalaani akissarsiaqaannassagavit."

A-p K kommunimut allagaanit 22. november 1995-imi ullulikkanit imaattut erserput:

"Pineqarput 16/11-95 allagarsiannut tunngatillugu paasisutsissat.

Matumunnga pineqattumut B. B qatanngutigivara. Kisiannili akiliunneqarnissaminik qinnuteqaateqarneranut tunngatillugu allakkiaq imaqarniliat suliarivakka. Saagii misissorlugit C-p tunniuppaai suliareqqullugit, soorunami peqquneqarnera tunngavigalugu suliarivakka. Kisiannili siunnersuuteqarneq ajorlunga, taavalu allakkiama naggataatigut allattarlugu ilaqutarigakku siunnersuuteqarnannga, ataatsimeerutigineqalerpallu ataatsimiiffimiit anisarllunnga, qanorlu ataatsimeerutip inerneqarnera nalusarpara oqaluuserineqarneralu. Aatsaallu ataatsimeereernerup kingorna akiliunneqartussanngorsimasoq paasisarlugu. C-p uvannut tunniuppaa suliareqqullugu akiliuteqqullugu, uvangalu taamaaliorllunnga suliaralugu atsiorllugulu. Tassami suliarigakku sunaaffa taamaaliortussaanannga. C-p oqarfiginikuunngilaannga atsiussanngitsunnga. Ammalu eqqarsaatigisarsimavara suliaq nammineq tigummigamiuk inerllugu suliarisariaqaraluaraa, kisiannili oqarfigineq sapertarpara. Aam-

malu Bygdebestyrelsinut siunnersuuteqaraangama 10.000-it sinnerllugit akiliussisoqarsinnaanngitsoq ima sakkortutigisumik pineqartarlunga, nipangerit inuit qinigaannut sunniunniartussaanngilatit. Taamatullu oqarfigineqarluni kisiallannartaqaaq, soorlu ataatsimiiffiup iluani oqaqqusaanani siunnersueqqusaananilu."

K kommunip A-mut 30. november 1995-imi allagaanit imaattut erserput:

"Matumuuna nalunaarutigineqassaaq K kommunimi aningaasaqarnermut ataatsimiititaq 28. november 1995 ataatsimiinermini aalajangiimmat X-imi kommunip allaffiata immikkoortortaani isumaginninnermi ikiortitut soraarsinneqassasutit atorfinitsitaanermi siumut nalunaaruteqarfissaq naapertorlugu, tassalu atorfinnit tunuassallutit 1996-imi majip naaneraniit.

Soraarsinneqarninnut pissutaavoq B-p akiligassaminut kinguaattoorutaanut ikiorsiissuteqarnermi suliap sulissutigineranut pisooqataasimanerit, tak. kommunip siusinnerusukkut 16. november 1995 allagaa nr. 2496. Suliap sulissutiginerani peqataasimanerit ima isornartoqartigaaq kommunip tungaaniit isumaginninnermi ikiortitut atorfeqarninni akisussaaffeqarninnut tatiginnigunnaarsitsisimalluni.

Nassuiaatigalugu nassiutaraluit kommunip isummiussaanik allanngortitsinissamut patsisissaasimanngilaq.

Suliffinnut atatillugu suli patsisissaqavissumik pasinartoqarsorinaravit kommunip tungaaniit isumaliutigineqarpoq politiinut unnerluussisoqassanersoq, tassami misissoqqissaarneqartariaqarmat pinerluttuliornermik inatsimmik unioqqutitsisimanersutit.

Piffissaq soraarnissannik ilisimatitsiviusoq naallugu maannamutut sulissanngilatit, taamaakkaluartorli piffissap taassuma atuunnerani feeriassatit atorniarsinnaavatit.

Allagaq manna kommunip X-imi kommunip allaffiata immikkoortortaanut telefax'ikkut nassiukkallarpaa. Telefaxikkoorlugulu allagaq taanna nuutsinneralu K kommunimi atorfillip allakkap puuanut poorlugu ilinnut tunniukkiartortussaavaa. Allassimaqqaarfia nuutsinneralu Kalaallit Nunaanni allakkerivikkoortumik nalinginnaasumik ilinnut nassiunneqarumaarpoq.

Telefaxikkut/nuutsinneranut ilanngunneqartukkut nammineq atsioqquneqarputit uppernarsarlugu allagaq tigusimagit, allakkallu puuanut atorneqanngitsumut pooriarlugu aatsisumut tunniullugu."

A-p naammagittaaliuumminut ilassutaasumik oqaaseqaataanik 22. april 1997-imi tigusaqarpunga. A-p ilaatigut imaattut oqaatigai:

"Ukiut arlallit socialimit sulininne ilisimattinneqanngilanga ilaqquttakka sullisisanngikkikka. Taamaattumillu suliannut ulluinnarni saaffiginninnerisigut suliarissarsimallugit, tamannalu kommunip iluani uparuarneqarttarsimanngilaq ...

Uvannga 10.000 kr. tunngaanulluunniit qinnuteqartoqaraanngat tamatigorlluinnaq nunaqarffimmi aqutisunut annguteqaattarpakka taakkualu isummernere tunngavigalugit suliaq ingerlateqqittarllugu. Uvannga namminersorllunnga aninngaassanik annerttuunik akiliusinngissaannarpunnga ...

B-p akiligassaminut kinguaattoorutaanut ikiorsiissuteqarnermi suliap sulissutigineranut pisooqataasimavunnga suliassaq uvannut tunniunneqarmat allaffimme naalakkannik tassame allakkatigut saaffiginnisutit uvannut inngerllaannarneq ajorpput allaffiup naalagaanut inuit saaffiginnittut tunniuttarpaat. Taakkulu allaffiup naalagaata nunaqarffimmilu aqutisut formaniata immikkoortiterttarppaat suut matoqqanersut suullu ammasuunersut. Matoqqasullu allagaqaasiugassat uvannut tunniunneqarttarllutik qanorlluuniit qatanngutigigaluarukkit ilaqurigaluarukkit suliat qanngali taamatut inngerllapput. Ataasiarllunngaluuniit K-miit qullersaqarffittinniit uparuaa-

soqarsimanngilaq taamaaliortoqannginnissaanik. Soormi sulileramali taamatut uparuarneqarttarsimanngilannga taamatut pisuseqarttassanngitsugut ... Ukiuni allaqartuni K kommunimiit ilaanne ukioq naallugu socialkontore alakkarneqarneq ajorppoq ukiullu arllaanne ukiumut ataasiaannartumik takkuttoqarttarllune ....

Siusinnerusukkut B-kkunnut ikiorsiissutinik tunniusissarpunnga soorlu ajornartorsiorllutik saaffiginninerisigut. K kommuni sukkulluuniit qisuariaateqarneq ajorpoq ...

Suliamut tunngasuteqarnera pileraanngat ataatsimiiffimmiit anisinneqarttarpunnga oqaluuserineranne peqataattinneqasanannga. Massa uvannut suliassattaa suliaritereerllugu.

Suliara allakkiorfigisara nunaqarffiup aqutisuinik ataatsimeerutissaq siunnersuuteqarfigisarpara. Taannalu amma siunnersuuteqarfigisimallugu K-p Kommunianiit siunnersorneqaarnikuugatta qaammatit tullereessaallugit 10.000-tikkaarlugit akiliusissinnaasugut. Tamannalu atulersimagaluarppapput, kisiannile paasiteqqinneqarnerpput tunngavigalugu 10.000-tit qaangerneqarssinnaanngitsut erniinnaq unitsisimallutigu ...

Nunaqarffimmi aqutisut ilisimatittarsimavagut 10.000-tit sinnerlugit akiliusissoqarssinnaanngitsoq. Kisiannile ilisimatittisutigut tamatigut sumiginnarneqarttarput. Una pisutigineqarttarlluni suliat K kommunimut ingerllasut tussarfigineqarneq ajornere. Taamaasillutallu nunaqarffittinne illumik anisitaasoqarttarnera pisarllune.

...".

A-p naammagittaalliuutaa aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangerninnik K kommunia allakkatigut 14. juli 1997-imeersutigut nalunaarfigaara. Tamatumunnga peqatigitillugu K kommuni paasissutissanik ilassutaasunik saqqummiusseqqullugu qinnuigaara.

Allakkani 27. september 1997-imeersuni K kommunia nukingisaaruteqarfigaara.

K kommunimit akissummik 22. oktober 1997-imi tigusaqarpunga. Kommuni ilaatigut imaattunik akissuteqarpoq:

"...

Inunnik isumaginninnermut ingerlatsivimmit taamatullu Aningaasaqarnermut ingerlatsivimmit akuttunngitsumik X-nnaanngitsumut aammattaarli Y-mut ileqquusumik tikeraartoqartarpoq.

X-mut tunngasumik inunnik isumaginninnermi suliassaqarfiit tamaasa pillugit akuttunngitsumik ileqquusumik tikeraartoqartarpoq, tassalu A-mut tunngasumik taanna rådhusemi qitiusumik ingerlatsivimmi ilinniartinneqarnikuusimavoq, tamannalu pappiaranit takussutissanit ilanngunneqartunit erserpoq.

Aammattaaq erserpoq suliami peqataasinnaanerup ajornartorsiutigineqarnera eqqartorneqartarsimasoq, tamannalu ilaatigut aamma soraarsitsinermik suliamut atatillugu akissutitut allagaani takuneqarsinnaavoq, taakkunatigut suliami peqataasinnaanerup ajornartorsiutigineqarneranik toqqartuunngitsumik ilisimasaqarnerminik ersersitsilluni.

Aningaasaqarnerup tungaatigut pisinnaatitaanermut atatillugu qularutiginnittoqarsinnaanngivippoq, tassami tamanna pisinnaatitaanermik pilersaarummi, ilanngullugu nassiunneqartumi, sukumiisumik oqaluttuarineqarsimammat.

Aningaasaqarnerup tungaatigut pisinnaatitaanerup 10.000 koruuninit 15.000 koruuninut annertusisinnissaanik nunaqarfimmi aqutsisunit qinnuteqaammik 1994-imi februarip qaammataani takkuttoqarpoq. Tamannali itigartitsissutigineqarpoq, ta-

mannalu isumaqarpoq nunaqarfimmi aqutsisut/ allaffissornermik aqutsisut aningaasanik akuersissuteqartarnermik periaatsimik ilisimasaqarsimasut.

Nalinginnaasumik oqarluni taaneqareersutullu inunnik isumaginninnerup aningaasaqarnerullu suliassaqarfiunerata iluani qasseeriaqaluni tikeraartoqartarsimavoq, taakkunanilu sulianik suliaqarneq nalinginnaasumik pingaartinneqartarsimalluni, aammattaarli pisinnaatitaanerup sulianilu peqataasinnaanermik paasisimasaqarnernut atatillugu allaffissornermik suliaqarneq.

Aammattaaq suliniuteqarnernut il.il., qitiusumik allaffissornerup tungaaniit suliarineqarsimasunut nalunaarsuummi, ilanngullugu nassiunneqartumi, allaaserineqartutut pappiarat takussutissat ilanngullugit nassiunneqarput."

Pappiaranit takussutissanit ilanngunneqartunit imaattut erserput:

X-mut tikeraarnissaq pillugu pilersaarutissatut siunnersuummit erserpoq A 1993-imi decembarip 8-nit decembarip 15-ianut inunnik isumaginninnermut immikkoortortaqarfimmi "ilinniartuutigineqarsimasoq", aammalu 1994-imi februarip qaammataani paaqqinninnermut immikkoortortaqarfimmi sapaatip-akunnerani ataatsimi "ilinniartuutigineqarsimasoq".

Pisinnaatitaanermik pilersaarummi 1994-imi majip qaammataanut atuuttumi, ilanngullugu nassiunneqartumi, oqaatigineqarpoq ingerlatsiviup immikkoortui sorliit suliassanik assigiinngitsunik inassuteqarfigineqassasut, paasissutissinneqassasut, tusarniarneqassasut, aalajangiissasut suliaqassasullu.

Pisinnaatitaanermik pilersaarutip pisortanit ikiorsiissutit, nunaqarfimmi aqutsisut – isumaginninnermut ataatsimiititaliaq pillugit immikkoortortaanit erserpoq pisortanit ikiorsiissutit 10.000 koruunit inorlugit amerlassusillit immikkoortortaqarfiup allaffianit inassuteqaatigineqassasut nunaqarfimmilu aqutsisunit aalajangiivigineqassasut, pisortanilli ikiorsiissutit 10.000 koruunit sinnerlugit amerlassusillit nunaqarfimmi aqutsisunit inassuteqaatigineqassasut, ataatsimiititaliamit aalajangiivigineqassasut immikkoortortaqarfimmilu allaffimmit suliarineqassasut. Taakkununnga assingusut pisinnaatitaanermik pilersaarummit 1995-imi januarip qaammataanut atuuttumit erserput.

Nunaqarfimmut X-mut 1994-imi septembarip 29-anit 30-anut tikeraarnermit imaqarniliamik ilanngussisoqarsimavoq.

Aammattaaq naatsorsuutinut allattukkanut takussutissamik 5. december 1994-imik ullulerneqarsimasumik ilanngussisoqarsimavoq. Tassani pineqarput aningaasat 10.000 koruuninik amerlassusillit atortussanik pisissutissat, ...-mut (pisiniarfik) ... ingerlatitat. Naatsorsuutinut allattukkanut takussutissami aammattaaq "D" ullorlu inuuik taaneqarsimapput. Pappiara takussutissaq A-mukartussatut atsiugaavoq C-millu innersuunneqarsimalluni.

X-mi ataatsimiinnermit imaqarniliamit 26. juli 1995-imik ullulikkamit erserpoq ataasinngornermi 10. juli 1995-imi nunaqarfimmut tikeraartoqarsimasoq. Ataatsimiinnermi ilaatigut aamma A peqataavoq. Imaqarniliamit imaattut erserput:

"...

E-p pissutsit pisinnaatitaanermut tunngasut eqqartorlugit ataatsimiinneq aallarnerpaa, matuma ataani aningaasatigut pisinnaatitaanerup 10.000 koruuninik annertussusilinnut pisinnaatitaaffiunera ilanngullugu, tamannalu nunaqarfimmi allaffiup tungaanut erseqqissaatigalugu taavaa, K-mili inunnik isumaginninnermut ataatsimiititaliaq aningaasanut 10.000 koruunit sinnerlugit amerlassusilinnut qulliunerusumik pisinnaatitaasoq.

E kukkunersiuisunik isumaqatigiissuteqarsimavoq suliat assigiinngitsut, suliat pisinnaatitaanerit qulaani taaneqartut "avataasigut akuersissuteqarfigineqarsimasut" ujarnissaannut, ilaatigut aamma nunaqarfimmi aqutsisut akuersissuteqarfigisaannik, taakkunatigut soorlu assersuutigalugu 2 x 10.000 koruuninik ilaatigut akuersissuteqarfiusimasunik.

E-p nunaqarfimmi aqutsisunut erseqqissaatigaa tamanna aningaasatigut pisinnaatitaanermik paasinerluinerulluinnartoq, tamatumalu kingorna taassuma imarisai nassuiaateqarfigalugit, taavalu nunaqarfimmi aqutsisut siulittaasuata oqaatigaa, pissusiusut ataqatigiinnerisa nassuiaateqarfigineqarnerat qujanaqisoq, pisinnaatitaanerullu imarisai maanna paasisimagitik siunissamilu aningaasatigut pisinnaatitaaneq maleruarniarneqarumaartoq."

Allakkiamit 19. september 1997-imik ullulerneqarsimasumit erserpoq paaqqinninnermut immikkoortortaqarfimmit katillugit arfinileriarluni piffissami 1993-imit 1996-imut X-nut tikeraartoqartarsimasoq.

K kommunip qinnutigisakka tamaasa akisarsimanngimmagit, K kommuni 8. december 1997-imi nukingisaaruteqarfigaara. Allakkani taakkuusuni K kommuni imaattunik nalunaarfigaara:

"Kommunip akissutaa imatut paasineqarpoq, A-mik ilinniartitsineq ilaatigut A-p immikkoortortaqarfinni taaneqartuni marlunni taakkunani "ilinniartuutigineqarsimaneratigut" ilaatigullu tamatuma kingorna pisunik malinnaaffiginninnertigut ileqquusumik takusaasarnerni taaneqartuni taakkunani ingerlanneqartarsimasutigut pisarsimasoq. Matuma saniatigut kommunip akissutaa ima paasineqarpoq, tutsuviginassuseqarnermut malittarisassat atuuttut pillugit taamatullu malittarisassat sorliit ikiorsiissutinik tunniussinernut atuunnerinik ilitsersuineq ilaatigut kommunip X-nut takusaasarnerini ilaatigullu pisinnaatitaanermik agguataarinermut pilersaarutitigut, ilanngunneqartutigut, taakkunatigut pisarsimasoq.

Ombudsmandip, kommunimit allamik tusagaqartoqanngippat, siuliini taagorneqartut suliap suliarinerata ingerlateqqinnerani tunngaviutikkumaarpai."

K kommunimit suli akissuteqarfigineqannginnama, kommunip akissuteqarnissaa 4. februar 1998-imi nukingisaarutigaara.

K kommuni 10. februar 1998-imi imaattunik akissuteqarpoq:

"...

Pappiara naatsorsuutinut allattukkanut takussutissaq 22. marts 1995-imeersoq aningaasivimmi 11. april 1995-imi naqissuserneqarsimavoq. Taamanikkut sapaatipakunneri pingasut missiliorlugit ingerlasimapput pappiarap naatsorsuutinut allattukkanut takussutissap K kommunimit ilisimaneqalinnginnerani.

K kommunip naatsorsuuserivia pappiaqqat natsorsuutinut allattukkanut takussutissat tiguneqarsimasut ilaannik misissugassanik tigulaarisarpoq, pisoqarnermilu tamatumani aningaasanik tunniussinerit taama ittut "malugineqarsimallutik", taamaammat isumaginninermut ingerlatsivik attaveqarfigineqarsimavoq erngerlunilu qisuariaateqarsimalluni, aammattaaq suliamut tassunga assingusumut atatillugu.

Nunaqarfimmi aqutsisut 10.000 koruuninik tunniussinissaminnut pisinnaatitaapput, taamaammat 10.000 koruunit tikillugit akuersissuteqartoqarnissaa imaannaq ajoqutissaqanngilaq.

Ingerlatsivik akuttunngitsumik oqarasuaatikkut nunaqarfimmut attaveqartarpoq, ataasiaannakkamik ikiorsiissuteqartarneq utertitassanngorlugillu ikiorsiissutinut tunngasumik. Taamatuttaaq julip qaammataani nunaqarfik ataatsimeeqatigineqarsimavoq (imaqarniliaq immikkut ittumik Ombudsmandimut nassiunneqarsimavoq).

Suliamut inummut aalajangersimasumut tunngasumut pisinnaatitaanermik unioqqutitsisoqarsimanera ingerlatsiviup 1995-imi novembarip qaammataani ilisimasaqarfigilerpaa. Tamanna suliaq inatsisilerinikkut nalilerneqartikkumallugu ingerlatsiviup Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmut saaffiginnissuteqarneranik kinguneqarpoq.

Taamatut inatsisilerinikkut suliamik naliliinerup takutippaa suliami peqataasinnaanerup tungaatigut ajornartorsiuteqarsimanera tassani pineqartoq, aatsaallu 1995-imi novembarip qaammataani ingerlatsiviup paasilerpaa, A-p suliamik suliaqarnermini nammineq ilaquttani sullissimagai.

Taamaattumik inatsisilerinikkut taamatut naliliineq A-p 16. november 1995-imi atorfimminit soraarsikkallarneqarneranut pissutaavoq, matumalu kingorna suliaq nakkutilliisoqarfimmut nassiunneqarpoq."

Kommunip qinnutigisakka tamaasa akissuteqarfiginngiinnarmagit, kommunip akissuteqarnissaa allakkani 22. maj 1998-imeersuni nukingisaarutigaara.

K kommuni 22. juli 1998-imi uannut allagaqarpoq, allakkallu 22. maj 1998-imeersut akissuteqarfiginissaasa kinguartinneqarnissaat qinnutigalugu.

Kommuni 12. oktober 1998-imi nalunaaruteqarpoq akissutissaq qaammatip naannginnerani ilimagineqarsinnaasoq.

K kommuni 22. oktober 1998-imi imaattunik akissuteqarpoq:

"Kommunip allagaa 12. oktober 1998-imeersoq nangillugu kommunip neriorsuutigivaa suliamut tunngatillugu qaammat naatinnagu akissuteqarniarluni. Ajuusaarnaraluartumik nalunaarutigissavara, misissuinerit maannakkut ingerlanneqartut siullermik ilimagisamit piffissamik atuiffiunerunerat.

Inatsisartut Ombudsmandianik allakkatigut attaveqartarnerput malillugu paasinarpoq, kommuni immikkoortut makku akissuteqarfigeqqullugit nassuiaateqarfigeqqullugillu piumaffigineqartoq.

1. Nakkutilliisuutitaanermut pisussaaffik qanoq malinneqarsimanersoq. Kommunip allakkat imatut paasivai, immikkoortoq taanna naammanngitsumik akissuteqarfigineqartoq. Ukiuni kingullerni nakkutilliisutut orniguttarnerit il.il. sapinngisamik immikkuualuttortai ilanngullugit allaaserineqarnera suliarineqarpoq.
2. Aningaasat immikkut ittumik akuersissutigineqarsimasut sumut atorneqarsimaneri pillugit naatsorsuutinut uppernarsaatitut atugassanik kommuni qaammammut ataasiarluni tigusaqartarsimanersoq pillugu apeqqummut. Apeqqut taanna siusinnerusukkut akissuteqarfigineqareerpoq, kisianni sukumiinerusumik itisilerneqassaaq, pissutigalugu kommunip paasimmagu, Ombudsmandi isumaqartoq immikkoortoq naammattumik akissuteqarfigineqarsimanngitsoq.
3. Ombudsmandip kissaatigaa piffissami naatsorsuutinut bilagit nalunaarutigineqarneraniit suliffimmiit peersitaagallarnerup 16. november 1995-ip tungaanut A-mut tunngatillugu suliap ingerlateqqinneqarnera pillugu paasitinneqarnissani.

Takusinnaasagut malillugit, Ombudsmandip apeqqut taanna akineqarsimasutut isumaqarfigaa. Kisianni kommuni ulloq 10. februar 1995-imi akissutitut nalunaarutigineqartumut itisiliilluni nassuiaateqarnianngilaq.

4. Ombudsmandip paaserusuppaa K kommunip nunaqarfinni sulisuni suliamut attuumassuteqarnermut malittarisassat atuuttut pillugit qanoq annertutigisumik ilitsersortarnerai. Apeqqut tamanna pillugu Ombudsmandip akissuteqarfigineqartutut isiginnguatsiarpaa, kisianni immikkoortumut tassunga kommuni itisilerilluni nassuaateqaqqinnianngilaq, takuuk aamma imm. 1.
5. A siusinnerusukkut A-p ilaquttaminut tunngasunik sulianik ingerlatsisarsimanersoq pillugu Ombudsmandip paasissutissinneqarnissani kissaatigaa, taamaattoqarsimappallu tamatumunnga kommuni qanoq iliuuseqarsimanersoq.
   Paasissutissat suliamut attuumassuteqartut maannakkut saqqummiunneqareersut eqqaassanngikkaanni, ilisimaneqanngilaq A ilaquttaminut tunngasunik suliaqartarsimanersoq. Tamanna pillugu kommunimut nalunaaruteqarnikuunngilaq.
6. Ombudsmandip kissaatigaa nunaqarfinni allaffimmi sulisut ikiorsiissutinik tunniussisarnermi malittarisassat suut malinneqartarnerinik qanoq annertutigisumik ilitsersuunneqartarnersut. Apeqqut taanna allakkatigut 20. oktober 1997-imeersutigut akissuteqarfigineqarpoq, kisianni tamanna pillugu kommunip itinerusumik nassuiaateqarnissani sulissutiginiarpaa.

Tamanna tunngavigalugu ajoraluartumik nassuerutigisariaqarpoq, qaammat naatinnagu naammaginartumik akissuteqaateqarsinnaanata. Akerlianilli kommunip naatsorsuutigaa immikkuualuttut tamaasa ilanngullugit sapinngisamillu akissutit uppernarsaatitallit novemberip naannginnerani nassiussinnaassallugit.

...".

K kommuni matuma kingorna 30. november 1998-imi imaattunik akissuteqarpoq:

"K kommunip allagaanut 22. oktober 1998-imeersunut nangissutitut maannakkut K kommuni ilassutitut nassuiaateqarsinnaalerpoq. 22. oktober 1998 allakkani periuserineqartutut periusaqassaagut:

Imm. 1-imut tunngatillugu:

Kommunip nakkutilliisussatut pisussaaffia naammassineqartarpoq ilaatigut sumiiffimmut tikeraarnikkut, telefonikkut oqaloqatiginninnikkut nunaqarfimmilu aqutsisunik ingerlaavartumik allakkatigut attaveqatigiittarnikkut.

Nunaqarfimmut tikeraartarnerit pillugit aaqqissuutamik nalunaarsuisoqarnikuunngilaq, taamatullu nunaqarfiup aqutsisuinik/ allaffinnillu allakkatigut telefonikkullu attaveqatigiittarnerit nalunaarsorneqarneq ajorlutik. Nunaqarfiit aqutsisuinik allakkatigut attaveqatigiittarnerit qitiusumiit nalunaarsorneqarneq ajorputtaaq. Ingerlatsiviit ataasiakkaat tamarmik ingerlaavartumik nunaqarfiit aqutsisuinut attaveqartarput, nunaqarfiit aqutsisuinik attaveqartarneq sagini ataasiakkaani takuneqarsinnaagajuttarpoq.

Ilanngussaq 1-itut ilanngunneqarpoq X-mut **angalasarnerit** nalunaarsorsimaffiat piffissami 1992-imiit 1996 ilanngullugu. Allattukkat tamakkiisuunngillat oqaatigeriikkat malillugit.

...

Kommunip allaffiata nunaqarfinni immikkoortortaqarfii inatsisinik ingerlaavartumik nassinneqartarput aammalu ilitsersuutit sukkulluunniit atuuttut nassiunneqartarputtaaq, tamakkulu kommunip allaffiata nunaqarfinni immikkoortortaqarfiini pissarsiarineqarsinnaapput. Soorlu makku oqaatigineqarsinnaapput:

...

Imm. 2-mut tunngatillugu:

Oqaatigineqassaaq kommunip naatsorsuuseriviata nakkutigisussaammagu, bilagit eqqortumik tunniussassanngortinneqarsimanersut/ atsiorneqarsimasullu, kisianni naatsorsuuseriviup suliassarinngilaa nakkutigissallugu, aningaasatigut matussutissaqarnersoq imaluunniit Isumaginninnermut allaffiup/ ataatsimiititaliap aningaasat amerlassusissaannik ilitsersuutai malinneqarsimanersut. Sulisut iliuuseqartarput – sulisutut akisussaassuseqartutut allatulli – "nalinginnaanngitsunik" siumugaqartillutik.

Bilagit naatsorsuutinut ilanngutassat pillugit kommunip allagaa 10. februar 1998-imeersoq innersuussutigineqarpoq (allagaq nr. ...).

Karsimi naqitsisoqartillugu bilagi naatsorsuutinut ilanngunneqartarpoq.

Naatsorsuutinut bilagit nunaqarfinniit ingerlaavartumik tiguneqartarput, tak § 52, imm. 4. ...

X-miit bilagit naatsorsuutinut ilanngussassat sapaatip akunneranut pissarsiarineqartarput.

Imm. 3-mut tunngatillugu: A-mut tunngatillugu suliap ingerlannissaanut iliuuseriniakkat bilagit naatsorsuutinut ilanngussassat pillugit nalunaaruteqarnermiit ulloq 16. november 1995-imi suliunnaarsitaagallarnerup tungaanut:

Bilagit naatsorsuutinut ilanngussassat pillugit nalunaaruteqarnermut atatillugu A-p ilaqutaanut tunngassuteqartut CPR-register aqqutigalugu misissorneqarput paasiniarlugu, suliamik ingerlatsinermut atatillugu suliamut attuumassuteqartuunersoq. Aamma ulloq 2. November 1995 kommunip allaffiata immikkoortortaanut A pillugu suliaq bilagillu naatsorsuutinut ilanngussassat pingasut pillugit misissuiartortoqarpoq. Tikeraarnermut atatillugu misissuinerit kinguneraat, A-p suliamik ingerlatsinera maluginiarneqalermat. Tamatuma saniatigut kommuni Isumaginninnermut Pisortaqarfimmut apeqquteqaateqarpoq suliaq pillugu inatsisilerituumit naliliisitsisinnaanerluni, A-p suliunnaarallartinneqarnissaanik aalajangiitinnani.

A-p suliamik ilaannakortumik ingerlatsiniarluni toqqaasimanerata takutippaa, nalusimanngikkaa, suliamik attuumassuteqartuuneq ajornartorsiutaasoq. Suliap ilaannakortumik suliarinissaanik toqqaanerup kinguneraa Pisortaqarfiup isumaa aamma naapertorlugu, suliaq tamaat isigalugu eqqortumik suliarineqarsimassagaluartoq. Pisortaqarfiup kommuni sakkortuumik inassuteqarfigaa eqqarsaatersuutigeqqullugu isumaginninnermi suliaqartup malittarisassat atuuttut unioqqutissimanerai, tassunga ilanngullugu pinerluttulerinermi inatsit ima annertutigisumik, allaat ingerlatsivimmi sulisiinnarsinnaajunnaarlugu, aammalu kommuni inanneqarpoq politiinut suliassiissuteqarsinnaaneq eqqarsaatersuutigissagaa. Eqqarsaatigilluareerlugu kommunip nalilerpaa, politiinut suliassiissuteqarnissaq pisariaqanngitsoq, suliunnaarsitsereerlunili isumaqalerluni, A piffissalerlugu soraarsittariaqarlugu.

Aamma ulloq 13. November 1995 Isumaginninnermut ingerlatsivik aamma Aningaasaqarnermut ingerlatsivik nunaqarfimmut tikeraartitsipput tassanilu sulit [suliat] B-mut tunngasut ilaatigut misissorlugit

Imm. 4-mut tunngatillugu: Nunaqarfimmi sulisut suliamik attuumassuteqarneq pillugu ilitsersorneqarnerat.

1995-imiit siumullu suliamik ingerlatsineq/ingerlatsivimmilu ileqqorissaarnissaq pillugit ingerlaavartumik pikkorissartitsisoqartarpoq kommunimi sullissisunut pisortanullu.

Pikkorissarnerit tamakkua soqutiginnittunut tamanut neqeroorutaapput pissutsillu tunngavigalugit peqataanissaq pinngitsoorani peqataaffigisassanngortinneqarsinnaavoq. Taamaattumik ilaatigut C peqataavoq, X-mi kommunip allaffiata immikkoortortaqarfiani siusinnerusukkut ningiuusimasoq, ingerlatsinermi inatsisit nutaat pillugit maj 1995-imi pikkorissartitsinermi. A aamma pikkorissarnermi taamaattumi peqataasinnaasimagaluarpoq siusinnerusukkut ilisimalersimasaminik qaqeqqiilluni.

1992-imi X-ni kommunip allaffiata immikkoortortaqarfiani sulisut tallimat sullissineq pillugu pikkorissartinneqarput tassanilu soraarummeerlutik maj 1992 naammaginartumillu angusaqarlutik. Pikkorissarnermi suliamut attuumassuteqartuuneq ilaatinneqarpoq. A-morpiaq tunngatillugu taassuma pikkorissarnermi peqataasimanermut uppernarsaataa 26. maj 1992-imeersoq ilanngunneqarpoq. **(ilanngussaq 2)**. Pikkorissarnermi peqataasimanermut uppernarsaammi takuneqarsinnaavoq, A fagimi "sullissinermi" ilaatigut suliamut attuumassuteqartuuneq pillugu ilisimasaqalersimasoq.

Ataatsimut isigalugu nunaqarfinni sulisut ingerlaavartumik ilitsersorneqartarput, taamatut kommunip Allatseqarfia nalunaarpoq, tassa Allatseqarfimmiit ikinnerpaamik sapaatip akunneranut marloriarlutik nunaqarfimmi sulisut attaveqarfigineqartartut sullissineq pillugu siunnersorneqarnissaq ilitsersorneqarnissarlu pillugit, pingaartumik suliat, nunaqarfinni aqutsisunit suliarineqartut eqqarsaatigalugit. Suliani taama ittuni pisariaqartitsineq naapertorlugu kommunaldirektøri akulerututitinneqartarpoq.

Aningaasat eqqarsaatigalugit nunaqarfinni allaffimmi sulisut sutigut tamatigut "Karseqarnermut Naatsorsuuserinermullu malittarisassat" malittussaavaat. Nunaqarfinni allaffimmi sulisut sukkulluunniit tamanna pillugu Aningaasaqarnermut ingerlatsivimmiit ilitsersorneqarsinnaapput aammalu telefonikkut nunaqarfinnullu tikeraartoqartilllugu akuttunngitsumik taamatut ilitsersorneqartarput. Assersuutigalugu oqaatigineqarsinnaavoq, Aningaasaqarnermut ingerlatsivimmiit aallartitat, økonomichefi ilanngullugu, X-nnermi ulluni 18.-20. oktober 1994 piffissaq annertooq atorlugu suliassat ataatsimut oqaloqatigiissutigineqarsimapput aammalu immikkoortortaqarfiup suliassai pilugit ilitsersuisoqarsimalluni. X-mi kommunip allaffiata immikkoortortaqarfiani sulisut i.il. piffissami 1991-imiit 1995 tikillugu pikkorissartitsisarnerit allattorsimaffiat ilanngunneqarpoq **(ilanngussaq 3-tut)**.

Taamaattumik kommuni isumaqarpoq, A sulianut ataatsimut tunngasunut aalajangersimasunullu ilitsersorneqartarsimasoq ingerlatsinermilu malittarisassanik toqqammaviusumik ilisimasassanik ilinniartinneqartarsimasoq, tamakkununnga ilanngullugu suliamut attuumassuteqarnermut tunngasunik. Nunaqarfimmi allaffik aamma ingerlaavartumik siunnersorneqarsinnaallunilu ilitsersorneqarsinnaanermik periarfissaqartinneqarpoq.

Imm. 6-imut tunngatillugu: Ikiorsiissutinik tunniussisarneq pillugu nunaqarfinni sulisut ilitsersorneqartarnerat.

Qulaani taaneqartoq pillugu oqaatigineqassaaq, nunaqarfimmi allaffik/nunaqarfimmilu aqutsisut ingerlaavartumik inatsisinik atuuttunik, malittarisassanik, pisinnaatitaaffiit agguataarneqarnerinik ilitsersuutinillu, kommunillu iluani ilitsersuutinik il.il. nassinneqartarmata. Nunaqarfimmi allaffimmiut nalunngilaat, sukkulluunniit K kommunimi Karseqarnermut Naatsorsuuserinermullu malittarisassanik malinninnissartik. Sulisut qulaani taaneqartut malillugit tunngaviusumik ilisimasassanik tamatumanilu pissutsinik aalajangersimasunik ilinniartinneqarnikuupput, taamatullu qulaani taaneqartut innersuussutigalugit ingerlaavartumik ilitsersorneqarnikuullutik ilitsersorneqarsinnaallutillu."

Pappiaranit takussutissatut ilanngussanit imaattut erserput:

Ilanngussaq 1: Piffissami 1992-imit 1996-imut nunaqarfimmut X-mut tikeraarnernut nalunaarsorneqarsimasunut allattuiffik. Tassannga erserpoq piffissami 1992-imit 1996-imut katillugit ikinnerpaamik 20-riarluni X-mut tikeraartoqarsimasoq.

A-p pikkorissarsimaneranut uppernarsaammit ilanngullugu nassiunneqartumit erserpoq A pikkorissarnermi ilaatigut aamma suliami peqataasinnaanermut malittarisassanik ilisimasaqarfiginnilersimasoq.

Ilanngussat pingajuanni, "1991-imit 1995-imut X-ni kommunip immikkoortortaqarfittut allaffiani sulisunut arlalinullu pikkorissartitsinernut il.il. allattuiffimmi" nalunaarneqarsimavoq 1991-imi X-mi marloriarluni pikkorissartitsisoqarsimasoq, A 1992-imi pikkorissartitsinermi peqataasimavoq, 1992-imilu nunaqarfimmi aqutsisunut nunaqarfimmut malittarisassat pillugit annikitsuaqqamik pikkorissartitsisoqarsimalluni. A 1994-imi K-mi sapaatip-akunnera paaqqinninnermut immmikkoortortaqarfimmi "ilinniartuutigineqarpoq", 1995-imilu A atorfimmi suliassaqarluni K-mut angalavoq.

A-p allagaanik 8. december 1998-imi tigusaqarpunga. A ilaatigut imatut allappoq:

"...

1995-imi ukiakkut eqqaamanngilara qaammataa K-mut socialkontooriliarttinneqarpunnga nunaqarfinne aqutisut formandiata ...-p socialkontooriliaqqusinera tunngavigalugu. Taavaniillunnga E-p aperivaannga susoralunnga taavunnga asut eqqumiigerpasillunnga. Akivara tamaannartitaallunnga sap. ak. ataaseq. Socialkontorime sulisoq kalaaleq F isiaveqatigalugu paasisasarsiorttinneqarllunnga. Kisiannile suliat taakkuupput ilisimariikkakka.

Imm. 4-mut tunngatillugu.

1995-ime pikkorissartitsinermi A peqataasinnaasimagaluartoq tupigivara ataasiarllunngaluuniit tusagaqarsimannginama ilaasinnaasimagaluarllunnga.Taamanikkut ninngiorisattinnik oqarfigineqanngilannga allakkiamilluuniit takusaqarsimanngilannga. Ammame C-lu ataatsikkut aallaqquneqarneq ajorpugut ataatsikkut suliffipput qimaqqussaanngimat. Tamakkua pisimasut atsaat tusarpakka. Tassa allatseqarfimmiit ikinnerpaamik sap.akunneranut marloriarlutik nunaqarfimmi sulisut attaveqarfigineqartartut sullissineq pillugu siunnersorneqarnissaq ilitsersorneqarnissarlu pillugit. Taamaatoqarneranik tussanngisaannarpunnga. Karseqaleratta ataasiallunngaluuníit ilitsersorneqarsimanngilannga ataasiarlunngaluuniit Karse atorsimanngisaanarpara. Susallunngame attusavara ilitsersorneqarsimanannga qanoq isiornissaanik. Allafime pisorttarput suliartunngikkaannga marlluinnaagallarata C-lu G aaqquneqartarpoq suliattoqqulllugu uvanngalu kalerikkiartortarpara, taannalu karsilerisarpoq.Tamakkua tupinnarput suliarisimanngisakka atorsimanngissakka allakkiame taakkartorneqarsimamata. Akuttoqisumik K-miit socialkontoorimiit takkutoqartarpoq. Sulisut nutaanngitsut socialkontoorimiut tamanna nalunngilaat. Peqqusutinik soorllu kaajallaasitanik nutaannik Landsting peqqusutaanik takkutoqarneq ajulersillugu ilunngersorllunnga nasseqqulluta oqaluuseqattaarllunnga atsaat nasitittarpugut. H-p kursusertimatigut tamakkua naammagittalliuutigivagut eqqaamassannik perssuarluta atsaat nassineqartaratta. Ajuussaarutigivara 1992-ime allakkiaq nutserneqarsimanngimmat.

Imm. 6-imut: Ikiorsiissutinik tunniussisarneq pillugu nunaqarfinni sulisut ilitsersorneqartarnerat. Oqarsinnaavunnga naatsorsueriaaseq atulersimavarput ilitsersorneqarnerput tunngavigalugu socialime ikiuvinissamut tunngasoq tamannalu suliasiisutinnut siullernnut oqaluttuarinikkuuara allakkatigut.

..."

Suliap ingerlaneranik allaatigineqartut tunuliaqutaralugit imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"*Maleruaqqusat pisortat ingerlatsineranni tunngaviusut.*

Pisortani atorfeqartitamik soraarsitsigallarnissaq pillugu aalajangerneq pisortat oqartussaasut suliassanik suliaqanerannut, inatsisitigut maleruaqqusanut tunngaviusunullu inatsisinik tunngaveqarani aalajangigaasunut taakkuusunut ilaatinneqartarpoq, aalajangernerit pisortanit aalajangiiviginеqartut allat assigalugit. Pingaartumik soraarsitsineq pillugu suliassanik suliaqarnermi imaluunniit suliani pisortani atorfeqartitanut pineqaatissiinernik allanik atuineq pillugu suliani suliami illua'tungerisap isumaanik tusarniaanissap annertunerusumik pisussaaffigineqarnera atortuuvoq, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 malillugu aalajangiinernut allanut atortuutinneqartuninngarnit annerusumik.

Suliami illua'tungerisap isumaanik tusarniaaneq.

Pisimasut suliami pissutaaqataasut pillugit paasissutissanik aalajangersimasunik pisortat pigisaqarnerannik suliami illua'tungerisaq ilisimasaqarsorinanngikkaangat, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19 malillugu aalajangiisoqassanngilaq, oqartussaasup paasissutissanik illua'tungerisamut ilisimatitsilinnginnerani taassumalu oqaaseqaammik saqqummiussisinneqannginnerani. Taamaattorli tamanna taamaallaat atortuuvoq paasissutissat illua'tungerisamut pineqartumut akaarinaallisaataagaangata, suliallu aalajangiivinissaanut annertuumik pingaaruteqaraangata.

Aammattaaq siuliini taaneqartutut soraarsitsineq pillugu suliani imaluunniit suliani pisortani atorfeqartitanut pineqaatissiinernik allanik atuineq pillugu suliani suliami illua'tungiusumut annertunerusumik tusarniaanissaq pillugu periaaseq aalajangersimasoq malillugu inatsisigut aalajangigaanngitsumik tunngaveqarneq atortuuvoq. Suliami illua'tungiusumut annertunerusumik tusarniaanissap taassuma nassataraa – oqartussaasut – suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi § 19-imik malinninnissap saniatigut – inatsisit najoqqutaralugit pissutaasut uppernarsaatissallu, oqartussaasut isumaat malillugu soraarsitsinissap imaluunniit pisortani atorfeqartitamut pineqaatissiinermik allamik atuinerup pinissaanut tapersiutaasut, sulisumut nassuiartussaagaat. Aammattaaq sulisoq pisortat oqartussaasut imminerminik soraarsitsiniarnerminnut (pineqaatissiinermik allamik taassumunnga atuiniarnerminnut) tunngavilersuutigisaannut oqaaseqaatinik saqqummiussinissaminut periarfissinneqassaaq. Pissutsit pisunut pissutaaqataasut naapertorlugit nassuiaat allaganngorlugu nassuiaasiarineqarsimasariaqarpoq. Gammeltoft-Hansenip atuakkiaani: Ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq, siullermeerlugu naqitaq, qupperneq 347 innersuussutigaara.

Atorfimmit soraarsitsigallarneq:

Siuliini oqaatigineqartut malitsigaat, soraarsitsinissaq pillugu imaluunniit pisortani atorfeqartitanut pineqaatissiinissat allat pillugit aalajangiisoqannginnerani, pineqartoq suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqartussaasoq.

Taamaalilluni tamanna pisortani atorfeqartitap atorfimminit soraarsinneqarallarnissaanik aalajangiinnginnermi aammattaaq atuuppoq.

K kommuni A-p atorfianit soraarsinneqarallarnissaa sioqqullugu taassuminnga suliami illua'tungiusutut tusarniaaviginnissimasorinanngilaq.

Isornarluinnartuusoraara K kommunip, kommunip A-mik soraarsitsigallarniarluni aalajanginnginnerani, taanna suliami illua'tungiusutut tusarniaavigisimanngimmagu.

K Kommunip suliami illua'tungiusumut tusarniaalluni allagai, allakkat 16. november 1995-imeersut:

Suliamit erserpoq K kommuni allakkani 16. november 1995-imeersuni (siuliini issuarneqartuni) A imaattunik nalunaarfigigaa, "K kommuni aalajangerallarsimammat ...-ani atorfinni suliunnaarallarsinniarlutit ..." ingerlaqqillunilu:

"Tamatumunnga patsisaavoq B-p akiligassaminik kinguaattoorutaanut ikiorsiiviginеqarneranut tunngasumik socialhjælperitut peqataasimaninnik naliliinerup kingorna atorfinnut tunngasumik pissutsinik tunngavissaqartumik pasitsaasimasaqartoqartoq pisariaqalersitsisunik erseqqissumik misissussallugu maleruagassat atuuttut naapertorlugit, taakkununnga ilaalluni pinerluuteqarnermut inatsit, ima annertussusilimmik unioqqutitsisimanersutit, atorfinniiginnarsinnaajunnaarlutit."

Naggataatigut K kommunip qinnutigaa A pissutsinut qulaani taaneqartunut allalluni oqaaseqaateqaqqullugu.

Kommunip allagai kommunip naammaginninnginnerata suliami peqataasinnaannginnermik tunngavilersuuteqarneranik, kommunip naammaginninnginnerata suliamik suliaqarnermik, suliami pisimasumik, tunngavilersuuteqarneranik, kommunip naammaginninnginnerata pisinnaatitaanermut maleruagassat atuuttut unioqqutinneqarsimanerannik tunngavilersuuteqarneranik imaluunniit naammaginninnginnerup pissutsinik allanik tunngavilersuuteqartinneqarneranik taasaqanngillat.

Kommunip allagaani oqaatigineqanngilaq maleruagassat suut A-mit unioqqutinneqarsimasorineqarnersut, taamatullu sutigut unioqqutitsisoqarsimanersoq.

Isumaqarpunga pissutsit taakkua suliami illua'tungiusumut tusarniaalluni allakkani amigaatitut annertungaatsiaqisutut isigineqartariaqartut. Matuma kingorna isumaqarpunga pissutsit taakkua, K kommunip tamatuma kingorna taassuminnga soraarsitsinermini pingaartitassatut isumaqarfigisaasa, naammattumik annertussusilimmik oqaaseqarfiginissaannut A periarfissinneqarsimanngitsoq. Isumaqarpunga tamanna isornarluinnartuusoq.

Suliami illua'tungiusup tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarnermik maleruaannginneq najoqqutassaanerusutut aalajangiinerup atorsinnaajunnaarneranik nassataqartarpoq. K kommuni qinnuigaara kommunip tamanna pillugu qanoq iliuuseqalersaarneranik paasissutisseqqullunga.

Soraarsitsineq:

K kommunip allakkatigut 30. november 1995-imeersutigut A soraarsinneqarneranik nalunaarfigaa. Soraarsitsinermut tunngavilersuutitut kommunip imaattut oqaatigai:

"Soraarsinneqarninnut pissutaavoq B-p akiligassaminut kinguaattoorutaanut ikiorsiissuteqarnermi suliap sulissutigineranut pisooqataasimanerit, tak. kommunip siusinnerusukkut 16. november 1995 allagaa nr. 2496. Suliap sulissutiginerani peqataasimanerit ima isornartoqartigaaq kommunip tungaaniit isumaginninnermi ikiortitut atorfeqarninni akisussaaffeqarninnut tatiginnigunnaarsitsisimalluni."

Kommunip allagaani taaneqanngilaq kommunip naammaginninnginnera suliami peqataasinnaannginnermik tunngavilersuuteqarnersoq, kommunip naammaginninnginnera pisinnaatitaanermut maleruagassanik atuuttunik unioqqutitsinermik tunngavilersuuteqarnersoq, A-p suliamik suliaqarsimanera kommunip isornartorsiortariaqarsorineraa, imaluunniit naammaginninnginneq pissutsinik allanik tunngavilersuuteqartinneqarnersoq.

Oqaatigaara tamatuma nassatarigaa soraarsitsinermut tunngavilersuutigineqartorpiaq nalornissuteqartitsilersinnaasoq.

Aammattaaq oqaatigaara X-mi 10. juli 1995-imi ataatsimiinnermit imaqarniliarineqartumit (siuliini issuarneqartumi) ersinngitsoq aningaasatigut pisinnaatitaanermik pilersaarutip qanoq atorneqartussaaneranik kommuni nunaqarfimmi allaffimmiittunut nassuiaateqarsimasoq. Matumunnga peqatigitillugu oqaatigaara pissutsit, aningaasanik B-mut tunniussinernut atatillugu aningaasatigut pisinnaatitaanermik pilersaarummik unioqqutitsinernut tunngassuteqartut taakkua, naammagittaalliuummik matuminga suliaqarninnut atatillugu ilisimasaqarfigilersimasakka, tamarmik 10. juli 1995 sioqqullugu pisimasuummata.

Matuma kingorna isumaqarpunga kommunip, kommunip X-mi 10. juli 1995-imi ataatsimeeqateqarnerata kingorna aningaasatigut pisinnaatitaanermik unioqqutitsinernik nutaanik pisoqarsimanngippat, tamanna A-p suliamik suliaqarsimaneranik naliliinermini pingaartissinnaanngikkaa.

K kommunip suliamik suliaqarsimanera pillugu aammattaaq ima oqaaseqarpunga:

Soraarsitsineq imaluunniit pineqaatissiinernik allanik atuineq pillugu allatigut suliat taaneqareersutut tassaapput qanoq iliuuseqarnerit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmit attuumaneqartut, taamaattumillu suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuuteqarnissamik piumasaqaateqarfiullutik, tassami inatsisip §-iisa 22-at matuminnga aalajangersaammat:

§ 22. Aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnanngikkuni.

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit tunngavilersuutigineqartup imarisaanut piumasaqaateqarpoq. Inatsisip §-iisa 24-at tamanna pillugu imaattunik ersersitsivoq:

§ 24. Aalajangiinermut tunngaviusumik nalunaarummi innersuussutigineqassapput inatsisini maleruaqqusat aalajangiinermi tunngavigineqartut. Maleruaqqusat tamakku malillugit aalajangiineq oqartussaasuni sulisut isumaannik tunngaveqarpat tunngaviusumik nalunaarummi taaneqassapputtaaq pissutaasut pingaarnerusut isummat tamakkua atornerannut aalajangiisuunerusut.

Imm. 2. Tunngaviusumik nalunaarummi pisariaqarpat naatsumik erseqqissarneqassapputtaaq paasissutissat suliami pissusiviusunut tunngasut aalajangiinermi annertuumik pingaartinneqartut.

Imm. 3. Tunngaviusumik nalunaarutip imarisai killiliiffigineqarsinnaapput suliami peqataasup tamakkununnga ilisimasaqarnini nammineq iluaqutigiumallugu atuiumasinnaanerminik soqutiginninnera inuk taanna nammineq eqqarsaatigalugu imaluunniit inuinnaat allat pisortalluunniit soqutigisat pissutiginerulugit minnerutittariaqartutut isumaqarfiginarpat, tak. § 15.

K kommunip A soraarsinneqarneranik allakkatigut 30. november 1995-imeersutigut nalunaarfigaa. Soraarsitsinermut tunngavilersuutitut kommunip imaattut oqaatigai:

"Soraarsinneqarninnut pissutaavoq B-p akiligassaminut kinguaattoorutaanut ikiorsiissuteqarnermi suliap sulissutigineranut pisooqataasimanerit, tak. kommunip siusinnerusukkut 16. november 1995 allagaa nr. 2496. Suliap sulissutiginerani peqataasimanerit ima isornartoqartigaaq kommunip tungaaniit isumaginninnermi ikiortitut atorfeqarninni akisussaaffeqarninnut tatiginnigunnaarsitsisimalluni."

Siuliini oqaatigaara kommuni allakkamini kommunip naammaginninnginnerata suliami peqataasinnaannginnermik tunngavilersuuteqartinneqarneranik, kommunip naammaginninnginnerata pisinnaatitaanermut maleruagassanik atuuttunik unioqqutitsinermik tunngavilersuuteqartinneqarneranik, A-p suliamik suliaqarsimanerata sutigut isornartorsiortariaqartutut kommunip isumaqarneranik imaluunniit naammaginninnginnerup pissutsinik allanik tunngavilersuuteqartinneqarneranik taasaqanngitsoq. Taakkua saniatigut kommunip allagai inatsisitigut maleruaqqusanut, aalajangiinermi tunngavigineqarsimasunut, innersuussinngilaq.

Matuma kingorna isumaqarpunga K kommunip allagai 30. november 1995-imeersut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip tunngavilersuuteqarnissamik piumasaqaataanik naammassinninngitsut. Isumaqarpunga taamaaliorneq pitsaanngilluinnartuusoq.

K kommuni allakkamini 16. november 1995-imeersuni A nalunaarfigaa, "K kommuni aalajangerallarsimammat ...-ni atorfinni suliunnaarallarsinniarlutit ..." nangillunilu: "Atorfeqarfinniit anitinnak nunaqarfimmi allaffiup matuersaatai tunniuteqqullugit qinnuigineqarputit. Ilisimatitsissutigineqassaaq suliunnaarallartitaanerpit nalaani akissarsiaqaannassagavit."

Atorfimmit soraarsitaagallarneq K kommunimit allakkat malillugit A-p suliami ikiorsiissutinik B-p akiitsuinut akiliutissanik tunniussinermut

tunngasumi suliamik suliaqarsimaneranik tunngavilersuuteqartinneqarpoq.

Suliami paasissutissiissutigineqartut tunngavigalugit isumaqartariaqarpunga kommunip matumuuna naatsorsuutinut allattukkanut takussutissat 22. marts 1995-imik ullulikkat pingasut A-mit atsiorneqarsimasut taakkua eqqarsaatigigai.

Pappiarat naatsorsuutinut allattukkanut takussutissat taakkua pillugit K kommunip allakkani 10. februar 1998-imeersuni uannut imaattut ilisimatitsissutigai:

"Pappiara naatsorsuutinut allattukkanut takussutissaq 22. marts 1995-imeersoq aningaasivimmi 11. april 1995-imi naqissuserneqarsimavoq. Taamanikkut sapaatip-akunneri pingasut missiliorlugit ingerlasimapput pappiara naatsorsuutinut allattukkanut takussutissap K Kommunimit ilisimaneqalinnginnerani.

K kommunip naatsorsuuserivia pappiaqqat natsorsuutinut allattukkanut takussutissat tiguneqarsimasut ilaannik misissugassanik tigulaarisarpoq, pisoqarnermilu tamatumani aningaasanik tunniussinerit taama ittut "malugineqarsimallutik", taamaammat isumaginninermut ingerlatsivik attaveqarfigineqarsimavoq erngerlunilu qisuariaateqarsimalluni, aammattaaq suliamut tassunga assingusumut atatillugu.

...

Suliamut inummut aalajangersimasumut tunngasumut pisinnaatitaanermik unioqqutitsisoqarsimanera ingerlatsiviup 1995-imi novembarip qaammataani ilisimasaqarfigilerpaa. Tamanna suliaq inatsisilerinikkut nalilerneqartikkumallugu ingerlatsiviup Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmut saaffiginnissuteqarneranik kinguneqarpoq."

Aammattaaq K kommunip allakkamini 30. november 1998-imeersuni oqaatigaa naatsorsuutinut allattukkanut takussutissat X-meersut sapaatip-akunneranut ataasiarluni tiguneqartartut.

Paasivara naatsorsuutinut allattukkanut takussutissat eqqartorneqartut atsiorneqarneranniit kommunip taakkununnga qisuariaateqarneranut sivikinnerpaamik qaammatit arfineq-marluk ingerlasimasut.

Oqaatigaara, suliap paasinarsisinneqarnissaa pissutigalugu illua'tungeriillu akuliusimasut pissutigalugit, ingerlatsinermi ileqqorissaarnissamut nalinginnaasumut tulluartuunerpaassasoq kommunip nakkutilliinini imatut aaqqissuuppagu, nikingassuteqarsinnaanerit siusinnerusukkut assuarliutigineqartassallutik.

<u>Suliami peqataasinnaannginneq pillugu aammattaaq imaattut oqaatigaakka:</u>

Maluginiarpara Isumaginninnermut, Suliffeqarnermut Pisortallu Suliassaqarfiutaannut Pisortaqarfik A-p suliami peqataasinnaannginnera pillugu 15. november 1995-imi allakkiamini oqaaseqarsimammat, "Naak suliami peqataasinnaanngikkaluarluni suliap ilaannakortumik suliarinissaa toqqarsimagamiuk, pissusissamik eqquilluni suliap naapertuilluartumik suliarinissaanut imminut pisussanngortissimavoq, tassa imaalluni, suliaq suliami peqataasinnaasutut iliorluni suliarisimallugu. Taamaattumik inassuteqaatiliunngitsoornerata suliap eqqortumik suliarineqarnissaanut taanna pinngitsoortinngilaa."

Matumunnga imaattut oqaatigaakka:

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni suliami peqataasinnaannginnermut maleruagassiisoqarsimavoq. Inatsisip taassuma §-iisa 3-anni imaattut aalajangigaapput:

§ 3. Kinaluunniit pisortatigut ingerlatsinermi suliaqartoq suliassami aalajangersimasumi peqatasinnaanngilaq, tassalu

1) ...

2) taassuma aapparisaa, eqqarlia imaluunniit aappariinnikkut siulimigut kinguaamigulluunniit siulimiluunniit qatanngutaasigut imaluunniit allatigut qanitaasigut qanitsigisumik qanigisarinnittuusoq imminut eqqarsaatigaluni aningaasalluunniit eqqarsaatigalugit suliap qanoq inerneqarnissaanik soqutiginnittuuppat imaluunniit kimut taamatut soqutiginnittumut sinniisuuppat,

...

Imm. 2. ...

Imm. 3. Suliassami pissuteqartumik peqataasinnaanngitsoq suliassap suliarineqarnerani aalajangiissanngilaq, aalajangiinermi peqataassanngilaq allatulluunniit peqataassanngilaq.

Taamaalilluni § 3, imm. 3-p malitsigaa suliassami peqataasinnaanngitsoq suliassamik pineqartumik suliaqaqqusaanngitsoq.

Inatsisip §-iisa 6-ianni, imm. 1-imi imaattut aalajangigaapput:

§ 6. Kialuunniit pissutsinik § 3, imm. 1-imi taaneqartunik pissuseqartumik ilisimannittup oqartussaaffimmi qullersarisani piaartumik tamatuminnga nalunaarfigissavaa, erseqqilluinnanngippat pissuserisat pingaaruteqanngitsuusut. Ingerlatsinermut oqartussaaqatigiinnut ilaasortat taamaattunik ilisimasaqarfigineqarpata tamakku oqartussaasunut nalunaarutigineqassapput.

Taamaammat suliami peqataasinnaanngitsoq nammineerluni pisussaavoq qullersarisani tamatuminnga nalunaarfigissallugit.

Allakkanik, allakkat ukua assilinerinik ilanngussivigisanik, immikkut allagaqarnikkut A siuliini allaaserineqartunik paasissutissinneqarpoq.

Paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit A-p naammagittaalliuutaa pillugu suliami annertunerusumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga."

Suliamut oqaaseqaatinik imaattunik kommunimit 5. juli 1999-imi tigusaqarpunga:

"...

K kommunip maluginiarpaa Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqatoq, Pisortat suliffeqarfiini soraarsitsinermut atatillugu il.il. illua'tungerisap isumaanik tusarniaasoqartarnissaanik malittarisassaqarnera, illua'tungerisap tusarniarneqartarnissaanut malittarisassanit, suliamik ingerlatsinermi inatsimmi § 19-imi allassimasunit sukumiinerusunik imaqartunik. K kommuni isumaqarpoq, Inatsisartut Ombudsmandiat aamma K kommuni inatsisip atuuttup killissarititaasa iluani pisortat suliffeqarfiutaat allat assigalugit aqutsisariaqartut. Inatsimmi aammalumi Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnemi isumaqartoqanngilaq, illua'tungerisap isumaanik tusarniaanissamut immikkut annertusisamik atuuttoqarneranik. Taamaattumik kommuni isumaqarpoq, taamatut isumaqartoqassappat pakasaanerusoq. Qallunaat nunaanni aqutsinermi malittarisassat aqqutissiuussisuusarput taamaattumillu Kalaallit Nunaanni malinneqartariaqaratik.

Erseqqissaatigisariaqarpoq K kommunip suliami matumani ingerlatsinera pimmat KANUKOKA-miit aammalu Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmiit siunnersorneqarnikkut, takuuk ilaatigut allakkiaq 15. november 1995-imeersoq Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfimmeersoq. Taamaatumik K kommunip eqqarsaatigisimavaa, malittarisassat atuuttut malillugit suliamik ingerlatsiniarluni, siunnersorneqar(ner)lumi tunngavigalugu taamaattoqarneranik isumaqarluni. Tamanna tunngavigalugu kommuni isumaqarpoq isornartorsiorneqarnini ingasappallaartoq, kisiannili soorunami nassuerutigalugu, K kommunip akisussaaffittavia tigummigaa.

Atorfimmit soraarsitaagallarneq aamma illua'tungerisaq tusarniaavigalugu allagaq 16. november 1995-imeersoq.

Periuserineqartoq pillugu Ombudsmandip isornartorsiuinera pillugu K kommunip eqqaamasassiaraa, K kommunillu pimoorullugu sulissutiginiarpaa aqutsinermi malittarisassat pitsaassusaasa qaffassarneqarnissaat.

K kommunip isumaqatigaa, naleqqunnerussagaluartoq naammagittaalliornermut pissutaasut erseqqinnerusumik tunngavilersorneqartuuppata. Kisianni A-p akissuteqaataani erserpoq, suliami suna pineqarnersoq qularutigisimanngikkaa, aammalu attuumassuteqarnermut ajornartorsiutit ilisimagini aamma 10.000 kroninut malittarisassat. Taamaattumik A suliami pissutsinik ilisimaarinnilluartutut oqaatigisariaqarpoq, suliamik ingerlatsinermi inatsimmi § 19, imm. 1 malillugu, aammalu isumaqartoqarsinnaagaluartoq – soorlu Ombudsmandi taamatut isumaqartoq – suliamik ingerlatsinermi kukkusoqarsimaneranik, A-mut pisinnaatitaanikkut annaasaqaataanngillat, maannakkut imaluunniit periarfissatut.

Soorlu Ombudsmandip suliap pappiarartaani nalunngeriigaatut A-p soqutigisai Atorfillit Kattuffiannit isumagineqarput. Kattuffimmi tassani suliaq ingerlatereerlugu, A-p pignnaatitaata, taamaattumillu A-mut sanilliunneqarsinnaasoq, AK-p A sinnerlugu toqqarpaa inuttaanullu pituttorsimatillugu suliamut tunngasut paasereerlugit, suliaq naammassineqassaaq **piumasaqaatitalernagu**, takuuk AK-p K kommunimut allagaa 16.12.1996-imeersoq.

K kommuni paasissutissat saqqummiunneqareersut tungavigalugit isumaqarpoq allamik iliuuseqaqqissinnaajunnaarluni, pissutigalugu A piumasaqaateqarsimammat kommunimut atorfinitseqqinneqarnissaminik, aningaasatigut taarsiiffigineqarnissaminik imaluunniit allatut.

Soraarsitsineq

K kommuni immikkoortumi siuliani taaneqartutut isumaqataavoq, soraarsitsinermi tunngavilersuutigineqartoq sukumiinerusariaqaraluartoq il.il.

Amigartumik imaluunniit naammaginanngitsumik tunngavilersuuteqartarneq naluneqanngitsutut aqutsinermi atortussaatitsinnginnermik imaluunniit immikkoortitsinertut tamatigut isigineqarneq ajorpoq. Suliami matumani taamatorpiaq pisoqarpoq. A-p pissutsit ilisimaarisimavai malittarisassallu ilisimaaralugit. A-p Ombudsmandimut allagaa 7.oktober 1999-imeersoq tamatumani allannguuteqartitsinngilaq, ilaatigut innersuussutigalugu ingerlaavartumik suliamut attuumassuteqarnermut tunngasunik pikkorissartinneqartarsimanera, aammalu suliamik ingerlatsinermi nalaani tamanna tamakkiisumik eqqumaffigisimagaa.

Kommunip isumaa malillugu qatanngumminik sullissisimanera pissutsit saqqummiunneqareersut tunngavigalugit soraarsitsinermik kinguneqarsinnaavoq. Sukumiinerusumik tunngavilersuuteqartoqaraluarpalluunniit soraarsitsinermik kinguneqartussaavoq.

Suliamik ingerlatsineq immikkullu suliamut attuumassuteqartuunermut tunngasut.

Immikkoortoq siuliani pineqartoq innersuussutigineqarpoq. Bilaginik il.il. nakkutilliinermut tunngatillugu kommunip sakkortusisimavaa, ilaatigut naatsorsuuserinermi nakkutilliisumik atorfinitsitsinermigut.

Suliamut attuumassuteqarnermut ajornartorsiutinut tunngatillugu oqaatigineqassaaq, tamatumunnga kommunip isumaa Isumaginninnermut Suliffeqarnermullu Pisortaqarfiup aallakkiaani 15. november 1995-imeersumi pineqarpoq. Tamanna pillugu Ombudsmandip oqaaseqaatai kommunip tusaatissatut tiguai.

Naggasiullugu nalunaarutigineqassaaq, A maj 1996-imili soraareernermi kingornagut K kommunimi, X-imi, taartaasartutut sulisarsimammat.

Suliami matumani A K kommunimi suliffeqarfinni allani sulinissamut mattusimaneqarsimanngileq.

Matuma kingornagut K kommunip naatsorsuutigaa suliaq naammassineqartoq."

Tamatuma kongornagut 25. august 1999-imi kommunimut ima allappunga:

"K kommunip allagai 30. juni 1999-imeersut tigusimavakka.

Kommunip akissutaata oqaatiginiakkanik imaattunik saqqummiussinissamut pissutissaqartippaannga:

K kommunip quppernermi 2 ff-imi imaattut oqaatigai:

"Maleruaqqusat pisortat ingerlatsineranni tunngaviusut aamma suliami illua'tungerisap isumaanik tusarniaaneq:

K kommunip maluginiarpaa Inatsisartut Ombudsmandiat isumaqartoq, Pisortat suliffeqarfiini soraarsitsinermut atatillugu il.il. illua'tungerisap isumaanik tusarniaasoqartarnissaanik malittarisassaqarnera, illua'tungerisap tusarniarneqartarnissaanut malittarisassanit, suliamik ingerlatsinermi inatsimmi § 19-imi allassimasunit sukumiinerusunik imaqartunik. K kommuni isumaqarpoq, Inatsisartut Ombudsmandiat aamma K kommuni, inatsisip atuuttup killissarititaasa iluani pisortat suliffeqarfiutaat allat assigalugit aqutsisariaqartut. Inatsimmi aammalumi Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi isumaqartoqanngilaq, illua'tungerisap isumaanik tusarniaanissamut immikkut annertusisamik peqartoqarneranik. Taamaattumik kommuni isumaqarpoq, taamatut isumaqartoqassappat pakasaanerusoq. Qallunaat nunaanni aqutsinermi malittarisassat aqqutissiuussisuusarput taamaattumillu Kalaallit Nunaanni malinneqartariaqaratik."

Taakkununnga imaattut oqaatigaakka:

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaannut piareersaataasuni, nalinginnaasumik oqaaseqaatini, ilaatigut imaattut oqaatigineqarput:

"Inatsisissatut siunnersuutikkut siunertarineqarpoq ingerlatsinermut tunngasumik suliassami peqataasup pisinnaatitaaffiisa piginnaatitaaffiisalu pingaarnerusut ataatsimut inatsisiliuunnissaat. ...

...

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut pisortatigut ingerlatsinermik Danmarkimi inatsit najoqqutaralugu suliarineqarpoq. Pisortat ingerlatsinerat pillugu Danmarkimi inatsisaasumi tassani pisortat ingerlatsinerat pillugu isummat allanneqarsimanngitsut inunnit amerlanerusunit pigineqartut ikigisassaanngitsut pisortatigut ingerlatsiviit suliassanik suliaqartarneranni sivisuumik malinneqartarsimasut inatsisinngortinneqarsimapput. Aalajangersakkat ilarpassuinut tunngavineqarputtaaq Folketingip Ombudsmandiata pisortat ingerlatsinerat pillugu oqaaseqaatai inassuteqaataalu.".

Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu Namminersornerullutik Oqartussat, Inatsisileriffiup, Ilitsersuutaannut aallaqqaasiussami taakkunnga assingusut imaattut oqaatigineqarput:

"Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 8, 13. juni 1994-imeersukkut ingerlatsinermi suliassani (illuatungiullutik) peqataasut piginnaatitaaffiisa pisinnaatitaaffiisalu pingaarnerit ataatsimoortillugit inatsisitigut tunngavilersorneqarnissaat piviusunngortinneqarpoq.

...

2. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit suliarineqarpoq qallunaat ingerlatsinermut inatsisaat tunngavigalugu. Aammali amerlasuutigut tunngavigineqarput folketingip ombudsmandiata pisortat ingerlatsinerat pillugu oqaaseqaatigisarsimasai peqqussutigisarsimasaalu.

3. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi taamaallaat ilaatinneqarput ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviit ukiut ingerlanerini ingerlatsinermi periutsit, inatsisilerinikkut atugassiat aamma ombudsmandip oqaaseqaatai tunngavigalugit ineriartortinneqarsimasut. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi maleruagassat saniatigut naqitigaanngikkaluarlutik ingerlatsinermi tunngaviliussat ineriartuaartinneqarsimasut suli pingaaruteqarput.

Ingerlatsinermi periutsini naqitigaanngikkaluarlutik ingerlatsinermi tunngaviliussat, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi maleruagassiuunneqanngitsut, aamma suli atuupput. ..." .

Aammattaaq qallunaat ingerlatsinermut inatsisaata § 19-ianik, imm. 1-imik atulersitsinerup kingorna suliami illu'atungiusumut tusarniaanermut malittarisassat inatsisitigut aalajangigaanngitsut pingaaruteqartuusimapput. Tamanna pillugu Hans Gammeltoft-Hansenip Ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiamini, 1994-imi saqqummersumi, qupperneq 348ff-imi, ilaatigut imaattut oqaatigai:

"Suliami illua'tungiulluni peqataasup illua'tungerisaminit saqqummiunneqartunik ilisimasaqalersinnaatitaanera taakkununngalu oqaaseqarsinnaatitaanera pillugu maleruagassaq inatsisitigut aalajangigaanngitsoq, qularnaannerpaamik tunngaveqartoq erseqqinnerpaanillu imaqartoq, pisortat sulisuisa tunngaannut qinnuteqaataanngitsumik soraarnermut allatigullu pineqaatissiinernik atuinermut tunngavoq. Tjenestemandinut inunnullu, tjenestemandinut assingusunik atugassaqartitaallutik atorfeqartitaasunut, tunngasumik suliami illua'tungiusup peqataanissaanut maleruagassat immikkut ittut atuupput; ilaatigut aamma tjenestemandit pillugit inatsisip § 31-ani aamma §§ 20-24-mi aalajangersakkat siuliini eqqartorneqartut. Isumaqatigiissutit malillugit atorfeqartitat nalinginnaasumik immikkut maleruagassanik taamaattunik illersugaanngillat. Amerlanertigut annikitsuinnarmik illersugaanerup, isumaqatigiissummi ilaatinneqarluni isumaqatigiissutigineqarsimasinnaasup saniatigut, inuit ataatsimoortut taakkua suliami illua'tungiulluni peqataanermik, ingerlatsinermik inatsimmi maleruagassiuunneqartumik, qularnaveeqquserneqarneq naammagiinnartariaqarpaat, inatsisitigut aalajangigaanngitsumik tunngaveqarluni annertunerusumik illersorneqarnissaq pillugu piumasaqaammik saqqummiussisoqanngippat. Suliat soraarsitsinermut tunngasorpiaat eqqartorneqaraangata § 19-i illersorneqarnissamut tunngavigissallugu piukkunnanngineruvoq, tassami paasissutissanik suliami pigineqartunik uppernarsaatissaqarnikkut aammalu suliami apeqqutit suunerinik inatsisinut naleqqiussilluni naliliinerit, pisimasuinnut suliami ilanngullugit naliliiffigineqartunut amerlanertigut suliap inerneratulli pingaaruteqartigisarmata. Siuliini oqaatigineqareersutut qularnartuuvoq § 19-i naapertorlugu suliami illua'tungiusup tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarneq nalilersuinerinnavinnut atortuunersoq, tamatumuunakkullu tusarniaasussaatitaaneq oqartussaasup pisimasuinnik naliliineranut ilaanersoq.

Inatsisit naapertorlugit periaatsip nutaanerusup eqqartuussiviit tamatuma tungaatigut maleruagassamik, tunngaviusorpiaat oqaaseqarfiginissaannut illua'tungiusumik pisinnaatitsiinnarani aammattaarli nalilersuinermi ilanngussat oqaaseqarfiginissaannut pisinnaatitsisumik, naatsorsuutiginninnerat pillugu nalunaajaatinik erseqqissunik imaqarpoq, tassalu taamaappoq aalajangiinikkut saqitsaassutip inummut tunngasup aaqqiiviginissaa pingaarnerusumik siunertaagaangat, matumuunakkut takuuk UfR 1971. 830 V, UfR 1973.190 V aamma landsrettip eqqartuussutaa UfR 1980.127 (130) H-mi ilanngussaq. ...".

Ilaatigut suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik atulersitsineq pillugu ilaatigullu ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi najoqqutassaallutik tunngaviusut inatsisitigut aalajangersagaanngitsut, suliami illua'tungerisap tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarneq inatsisitigut aalajangigaanngitsoq pillugu oqaatigineqartut pillugit isummat siuliini oqaatigineqartut, suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip inatsisitigut piumasaqaatit minnerpaaffigisaattut isigineqarneqartariaqarnera ilanngullugu ataatsimut isigissagaanni, imaattup oqaatiginissaanut pissutissaqartippaanngа, tassalu isumaqartunga, atorfinitsitsinermut inatsiseqartitsinerup iluani tusarniaasussaatitaanermik, siusinnerusukkut allaaserineqartunik imalimmik inatsisitigut aalajangigaanngitsumik, atuuttoqarneranik isuma suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmik atulersitsinikkut siunertarisaasunut tulluarnerpaasorigiga.

Taamaammat isumaqarpunga suliami illua'tungerisap tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarnerup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip malitsigisaata saniatigut, suliani atorfinitsitsinermut inatsiseqartitsinermi pineqaatissiinernut tunngasuni suliami illua'tungerisap tusarniaaviginissaanut pisussaaffimmik annertusisamik atuuttoqartoq.

Taamaammat isumaqarpunga suliani atorfinitsitsinermut tunngasuni suliami illua'tungiusup annertusisamik tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarneq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi najoqqutassaalluni tunngaviusup ilagigaa, atornissaa pisortat oqartussaasut pisussaaffigisaat, ingerlatsiviup pineqaatissiinernik atorfinitsitsinermut inatsisit malillugit iliornertut pissusilinnik pineqaatissiinnginnerani.

Aammattaaq oqaatigaara kalaallit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisaat qallunaat ingerlatsinermut inatsisaannik aallaaveqartoq, kalaallillu inatsisaata immikkoortuisa amerlaqisut qallunaat ingerlatsinermut inatsisaat assigilluinnaraa. Taamammat isumaqarpunga qallunaat ingerlatsinermut inatsiseqartitsineranni allaaserineqartut aamma kalaallit suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisaata qanoq paasineqartariaqarneranut annertuumik ilapittuutaasut.

K kommunip matuma kingornagut oqaatigaa, kommunip isornartorsiuineq saqqummiunneqartoq ingasappallaarsorigaa. Oqaatigaara kommunip aammattaaq oqaatigigaa kommunip oqartussaasunit allanit siunnersorneqartissimanerminut akisussaanera tamatuma pinngitsoortinngikkaa.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara kukkuluttornerit, ingerlatsinermut oqartussaasumit kukkuluttuutigineqartut qanoq pissuseqarnerannik naliliinera Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 9, imm. 2 naapertorlugu naliliinerusarmat. Oqartussaasut namminneq suliamik paasinninnerat apeqqutaatinnagu naliliisarpunga. Inatsit allamik malitseqartitsinngikkaangat ingerlatsivimmut akisussaanerup oqartussaasumi inissinneqarnera matumuuna aallaaviutittarpara.

Aammattaaq kommunip quppernerit 3-anni immikkoortortap "Atorfimmit soraarsitaagallarneq aamma illua'tungerisaq tusarniaavigalugu allagaq 16. november 1995-imeersoq"-mik qulequtallip ataani ilaatigut imaattut oqaatigai:

"Taamaattumik A suliami pissutsinik ilisimaarinnilluartutut oqaatigisariaqarpoq, suliamik ingerlatsinermi inatsimmi § 19, imm. 1 malillugu, aammalu isumaqartoqarsinnaagaluartoq – soorlu Ombudsmandi taamatut isumaqartoq – suliamik inger-

latsinermi kukkusoqarsimaneranik, A-mut pisinnaatitaanikkut annaasaqaataanngillat, maannakkut imaluunniit periarfissatut.”.

Oqaatigaara Inatsisartut Ombudsmandiat pilllugu Inatsisartut inatsisaanni § 5-ip imaattoq malitsigimmagu, “Ombudsmandip nakkutigissavaa § 4-mi ingerlatsiviit taaneqartut suliaminnik ingerlatsinerminni kukkunernut naammassinngitsuukkanulluunniit pisuunersut.”

Taamaammat suliassaraara misissussallugu ingerlatsivik suliaminik ingerlatsinermini kukkussuteqarsimanersoq sumiginnaasimanersorluunniit. Ingerlatsivik kukkussuteqarsimappat sumiginnaasimappalluunniit tamatuma ingerlatsiviup pineqartup tungaanut assuarliutiginissaa suliassaraara, pisinnaatitaanermik annaasaqartoqarsimanera soqutiginagu. Ingerlatsivik kukkussuteqarnernik sumiginnaanernilluunniit annertunerusumik pingaarutilinnik kukkussuteqarsimappat sumiginnaasimappalluunniit, aammattaaq tamanna pillugu Naalakkersuisunut Inatsisartunullu nalunaaruteqarnissannut pisussaaffeqarpunga, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsimmi § 10, imm. 1.

K kommunip matuma kingornagut quppernerit 3-anni imaattut oqaatigai:

“Soorlu Ombudsmandip suliap pappiarartaani nalunngeriigaatut A-p soqutigisai Atorfillit Kattuffiannit isumagineqarput. Kattuffimmi tassani suliaq ingerlatereerlugu, A-p piginnaatitaata, taamaattumillu A-mut sanilliunneqarsinnaasoq, AK-p A sinnerlugu toqqarpaa inuttaanullu pituttorsimatillugu suliamut tunngasut paasereerlugit, suliaq naammassineqassasoq **piumasaqaatitalernagu**, takuuk AK-p K kommunimut allagaa 16.12.1996-imeersoq.

K kommuni paasissutissat saqqummiunneqareersut tunngavigalugit isumaqarpoq allamik iliuuseqaqqissinnaajunnaarluni, pissutigalugu A piumasaqaateqarsimammat kommunimut atorfinitseqqinneqarnissaminik, aningaasatigut taarsiiffigineqarnissaminik imaluunniit allatut.”.

Isumaqarpunga pissutsit imaannerat, A-p soraarsinneqarnerminut atatillugu kattuffimmut attavigisaminut ikiorneqarumalluni saaffiginnissuteqarsimanera kattuffiullu tamatuma kingornagut suliassap malersornissaanik kissaateqannginnerminik nalunaaruteqarnera, A-p piumasaqaatinik, kommunimut piumasaqaatigisinnaasaminik, suugaluanilluunniit taamaatitsisimaneranut ersiutitut isumaqarfigineqarsinnaanngitsoq.

Taamaammat isumaqanngilanga Atorfillit Kattuffiata allakkani 16. december 1996-imeersuni K kommunimut ima nalunaaruteqarnerata, tassalu kattuffik piumasaqaatitaqanngitsumik A pillugu suliaq inaarniarlugu aalajangertoq, A suliamik nammineerluni suliassanngortitsinissaanik akornusinngikkaa.

Kiisalu K kommunip quppernerit 3-anni, “Soraarsitsineq”-mik immikkoortortap ataani, naggataatigut imaattut oqaatigai:

“Sukumiinerusumik tunngavilersuuteqartoqaraluarpalluunniit soraarsitsinermik kinguneqartussaavoq”.

Kommunimut allakkanni oqaatigisimavara naammaginanngitsumik tunngavilersuuteqarneq soraarsitsinermut tunngaviusorpiap nalornissutigineqalersinnaaneranik nassataqassasoq.

Oqaatigaara suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip tunngavilersuuteqarnissamik maleruagassartaasigut siunertarineqartoq tassaammat, aalajangiinerup imarisaminik sooq imaqalersimaneranut nassuiaateqarnissaq. Tamanna ilaatigut aalajangiinerup inatsisitigut tunngavigisaanik ilaatigullu aalajangiinerup pisimasutigut tunngavigerpiagaanik nalunaaruteqarnikkut pisarpoq.

Taamaammat isumaqarpunga tunngavilersuuteqannginneq imaluunniit amigartumik tunngavilersuuteqarneq aalajangiinermut tunngavigisaq pillugu allaffigineqartumik nalornissuteqalersitsisinnaasassasoq.

Kommunip A-mut tunngassuteqartumik qanoq iliuuseqalersaarnera pillugu qinnutigisannik saqqummiusseqqinnikkut, kommunip akissuteqarnissaa utaqqimaarpara."

Kommunimit akissummik imaattumik 5.november 1999-imi tigusaqarpunga:

"Maleruaqqusat pisortat ingerlatsineranni tunngaviusut:

K kommunip Inatsisartut Ombudsmandiata suliamik ingerlatsineq pillugu inatsisit il.il. pileriartorsimanerat pillugu nassuiaataa.

Atorfimmit soraarsitaagallarneq aamma illuatungerisamik tusarniaaneq:

K kommunip Ombudsmandimut allakkani 11. juni 1999-imeersut innersuussutigai.

Atorfillit Kattuffiata kommunimut piumasaqaateqarsinnaanera pillugu Ombudsmandip isumaa kommunip maluginiarpaa, A-mut pituttorsimanngitsoq. Atorfillit Kattuffiata oqaatigisimavaa, katuffik A sinnerlugu iliuuseqartoq. Kommuni isumaqarpoq, pinngitsoortitsisimaneq A-mut tamakkiisumik pituttorsimatitsinikkut pisimasoq. A isumaqarsimappat, Atorfillit Kattuffiat piginnaatitaaffeqarani kommunip taarsiissuteqarnissaanik piumasaqaateqarsimanngitsoq, kommunip isumaa malillugu tamanna A-p aamma Atorfillit Kattuffiata isumagisassaraat. Takusinnaasagut malillugit taannartaa inuit saqitsaanneranni inatsit malillugu nalilersorneqartariaqarpoq.

Soraarsitsineq:

K kommunip allakkani 11.juni 1999-imeersoq innersuussutigaa. Tassani allassimaneratut K kommunip akerlerinngilaa, soraarsitsinermut tunngavilersuutigineqartup ersarinnerusinnaaneranut tunngasoq. Kisianni qularutigineqanngilaq, soraarsitsinermut tunngatillugu A-p tamakkiisumik ilisimanninnera, aammalu kommuni isumaqartoq, sukumiinerusumik Ombudsmandip oqaatigisaatut tunngavilersuuteqartoqaraluarpat, A-mut tunngatillugu allatut inerneqarnaviannngitsoq.

Tamanna tunngavigalugu aammalu allakka (ni) 11. juni 1999-imeersuni oqaatigineqartutut K kommunip ajuusarutigalugu nalunaarutigissavaa, A-mut tunngatillugu kommuni allamik iliuuseqarnianngitsoq.

Naggataatigut oqaatigineqassaaq, A julip aallaqqaataani 1999-imili K kommunimi, X-imi, qangatut amminik mersortarfimmi ningiutut atorfinimmat."

Tamatuma kingornagut 22.november 1999-imi kommuni imaattunik nalunaarfigaara:

"K kommunimit allakkat 5. november 1999-imeersut tiguakka. Kommunimit allakkat imaattunik oqaaseqarnissannut pissutissaqartippaannga:

Kommunimit allakkat imatut paasivakka, K kommuni isumaqartoq suliani soraarsitsinermut tunngasuni imaluunniit pisortani atorfeqartitat tungaannut pineqaatissiinernik allanik atuinermut tunngasuni suliami illua'tungiusup annertusisamik tusarniaaviginissaanut pisussaaffeqarnermik atuuttoqanngitsoq. Kommunip kommunimit allakkat 30. juni 1999-imeersut ima tunngavilersuuteqartippai, "K kommunip ingerlatsinermut inatsiseqartitsinerup atuuttup killissarititaasa iluanni pisortat suliffeqarfiutaat allat assigalugit ingerlatsinermik suliaqartariaqartoq. Inatsimmi aammalumi Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermi isumaqartoqanngilaq illua'tungerisap isumaanik tusarniaanissamik immikkut annertusisamik atuuttoqartoq. Taamaattumik kommuni isumaqarpoq tamanna inatsisinik paatsuuinermik tunngaveqartoq. Qallunaat Nunaanni ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi malittarisassat pitsaanerpaagaangamik inatsisitigut malittarisassanik pingaannginnerusunik najoqqutassii-

sarput, ingerlatsinermillu suliaqarnermut isornartorsiuinertaqanngitsumik tunngaviutinneqartariaqaratik.” (Atorfeqarfimmi nutsigaavoq.)

27. maj 1999-imi oqaaseqaatigisannut taamatullu allakkanni 25. august 1999-imeersuni oqaatigisannut innersuussillunga aammattaaq oqaatigaara qallunaat ingerlatsinermut inatsiseqartitsineranni periaatsimik aalajangersimasumik pilersitsisoqarnikuusimasoq, namminersornerulerneq pillugu inatsimmik akuersissuteqarneq sioqqullugu suliassani soraarsitsinermut tunngasuni illua’tungerisap isumaanik tusarniaanissaq pillugu annertusisamik pisussaaffeqarneq pillugu.

Namminersornerulerneq pillugu inatsisip §-iisa 19-iannit erserpoq aalajangersakkat Kalaallit Nunaannut atortuusut pisortamit eqqortumit allanngortitaanissamik atorunnaarsitaanissamilluunniit tungaannut atortuuinnassasut. Tamanna maleruagassanut inatsisitigut aalajangersagaanngikkaluarlutik atuuttunut aammattaaq atuuppoq. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip atortuulersinneratigut suliami illua’tungiusup isumaanik annertusisamik tusarniaanissaq pillugu maleruagassaq inatsisitigut aalajangigaanngikkaluartoq killiliivigineqarsimanngimmat, maleruagassaq suli atuuppoq.

Kommunip allagaasa oqaaseqaatigisama allanngortinnissaannut pissutissaqartinngilaannga, taamaammat taanna tamakkerluni aalajangiusimaannarneqarpoq.

Allakkani 5. november 1999-imeersuni K kommunip naggataatigut uannut oqaatigaa, kommuni A pillugu allatigut annertunerusumik iliuuseqalersaanngitsoq.

Taamaattumik ullumi A-mut aamma Nunatta Eqqartuussivianut allagaqarpunga siunnersuutigalugulu A, taassumunnga aningaasartuutaanngitsumik, eqqartuussissunut suliassanngortitsisinnaanerminik nalunaarfigineqassasoq, taassuma aningaasatigut matumunnga piumasaqaatinik naammassinnissinnaanera apeqqutaatinnagu, soraarsinneqarnerup atorsinnaassuseqarnerata eqqartuussisuni misilinneqartinnissaa kissaatigiguniuk.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliami oqaaseqaatigisama assilineranik tamatumalu kingorna kommunimik allaffigeqateqartarninni allakkat assilinerinik Nunatta Eqqartuussivia nassippara.

Nunatta Eqqartuussivia qinnuigisimavara A kommunimik eqqartuussassanngortitsissagaluarpat paasissutisseqqullunga, paasissutissalli pigineqartut tunngavigalugit suliami allatigut annertunerusumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga.”

Matuma kingornagut suliaq tusarfigisimanngilara.

32 - 5 Pisortani oqartussani atorfinitsinneqarnerni marlunni ataatsikkut pisuni akissarsiaqarsinnaatitaanermik apeqqut.

Kommunimi atorfinitsinneqarnernut marlunnut ataatsikkut pisunut atatillugu sulinerminut akissarsiassaminik kommunip tunniussisimannginnera A-p naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandi isumaqarpoq A atorfinitsinneqarnernit marluusunit taakkunannga akissarsiaqartinneqarnissaminik piumasaqarsinnaatitaasoq aammalu kommunip akissarsianik A-p atorfeqartinneqarnermit, atorfimmik allamik atorfeqartilluni akissarsiarisimasaanik utertitseqqusisinnaatitaanera pillugu apeqqut akissarsiaqarsinnaatitaanerpiaq pillugu apeqqummut attuumassuteqanngitsumik nalilerneqartussaasoq.

Aammattaaq atorfeqartinneqarnerit taakkua marluk aappaannit A-p soraarsinneqarnissaanik aalajangerneq sioqqullugu kommunip A-mik suliami illua'tungiusumik tusarniaaviginnissimanngin-nera Ombudsmandip isornartorsiortariaqarsoraa.
(11.32.20.07/077-96)

A-p ilaatigut kommunimi marloriarluni atorfeqarnermi akissarsianik tunniussisoqarsimannginnera ilaatigullu kommunimi sulisut ilaata pissusilersorsimanera naammagittaalliuutigai.

K kommunimi sulisoq pillugu A-p naammagittaalliuutaanik suliarinninnera 6. marts 1998-imi naammassisimavara.

Suliami imaattut pineqarput:

K kommunip oqaaseqaammi 21. maj 1996-imeersumi suliap ingerlasimanera nassuiaateqarfigalugu imatut oqaaseqaateqarpoq:

"...

A meeqqanik paaqqinnittarfimmi "X-"-imi perorsaasutut atorfimminit soraarsinneqarpoq 1995-imi martsip naanerani tunuartussanngorlugu, tak. kommunip soraarsitsinermini allakkiaa 25. februar 1995-imik ulluligaq, allakkat 0519-imik normoqarlutik. Taamaalilluni A 1995-imi martsip naanera tikillugu ilanngullugulu akissarsisimavoq, taamaattumik kommune tamanna peqatigalugu sap. akunnerisa 9-annut (27.2 – 05.3.95) nal. akunnermusiassanik akissarsisitsisinnaasimanngilaq.

A-p atorfeqartitaaginnarnini nalunngilaa, tamannali bokollektivimi pisortamut nalunaarutiginagu, taamaattumillu taassuma sap. akunnerisa 9-anni vikaritut atorfinitsillugu.

A-p allakkamini naammagitaalliuutini imaattoq taavaa "kingorna tamatuma nassataraa suliamik malinnaaffiginnigunnaartunga". Tassunga kommunip ilisimatitsissutigissavaa A 16. marts 1995-imi kommunaldirektørimik aamma akissarsialerinermut sulisoqarnermullu immikkoortortaqarfimmi suleqataasumik suliaq pillugu ataatsimeeqateqarsimasoq, tamatumani kommunip tungaaniit soraarsitsineq aalajangiusimaannarneqarluni, kungusinnerisukkullu A saffiginnissuteqarsimavoq kattuffimmut ilaasortaaffimminut SIK-mut allakkatigut 8. maj 1995-imeersutigut soraarsitsineq allakkani taaneqartunik tunngavilersuuteqartillugu aalajangiusimaannarsimavaa.

..."

Kommunip akissuteqaatini suliaq pillugu uppernarsaasersuutinik arlalinnik ilaqartippaa.

Meeqqeriviup "X"-ip pisortaata K kommunimi Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu Immikkoortortaqarfimmut allagaani 24. februar 1995-imeersuni ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

"...

A meeqqanik paaqqinnittarfimmi X-imi perorsaasutut 19/12 1994-imi atorfinitsinneqarpoq. 22/2 1995-imi A, ullut 3 takkutinngitsooreerluni, nalunaarpoq meeqqanik paaqqinnittarfimmut uteqqinnissani kissaatiginngikkini, sulisummi suleqatigisinnaasorinnginnamigit.

Pissutsinik A-p atorfeqartitaaneranut tunngasunik qanoq misigisaqarsimanera matumuuna naatsumik allaatigissavara.

...

20/2-22/2 A takkutinngitsoorpoq.
Ataasinngornermi marlunngornermilu atassuteqarfiginiaraluarpara iluatsinnaguli. Pingasunngornermi oqarasuaatikkut atassuteqarfigaara. Aperaara qanoq/ sunik pisoqarnersoq takoqqissanerippullu. Oqarpoq allamik suliffissarsiussalluni aggeqqissananilu. ...
..."

Suliami paasissutissanit aamma erserpoq K kommunip allakkatigut 25. februar 1995-imeersutigut A soraarsinniarlugu kommunip aalajangerneranik nalunaarfigisimagaa. Kommunip allakkamini imaattut oqaatigai:

"Matumuuna nalunaarutigineqassaaq kommuni aalajangersimammat meeqqerivimmi "X"-imi perorsaasutut atorfinnit 1995-imi martsip qaammataata naaneranit atuutilersumik soraarsinneqassasutit.

Soraarsitsineq 1995-imi februarip 20-ni aamma 22-ni suliartunngitsoorsimaninnik, tamatumunngalu peqatigitillugu piffissami sivikitsumi atorfeqarninni amerlasoorpassuariarlutit napparsimasarsimannik kiisalu allanik peqquteqarlutit sulinngitsoortarsimaninnik pissuteqarpoq. Tamanna ilaatigut meeqqeriviup "X"ip naammaginartumik ingerlanneqarsimasinnaannginneranik nassataqarsimavoq.

Sulisup taama akisussaassuseqanngippalutsigisumik pissusilersornera K kommunip akuerisinnaanngilaa, taamaattumillu nalunaarfigissallutit atorfeqartinneqarninni piumasaqaataasunik eqqortitsinnginnerit pissutigalugu atorfeqartitaanerit ukioq manna martsip qaammataata naaneranit atorunnaarsinneqartoq.
..."

Suliami tassani allakkiami 16. marts 1995-imi nal. 13.00-imik ullulerneqarneqarsimasumi imatut allassimasoqarpoq:

"A pillugu sulisorisamut tunngasumik suliamut allattukkat:

Ullumi ulloq ataatigut atsiortoq kommunaldirektørilu sulisitsisup tungaaniit soraarsitsineq pillugu A-mik ataatsimeeqateqarsimapput, tamatumani pineqartup soraarsinneqarnini kommunaldirektørimut naammagittaalliuutigalugu.

Kommunip tungaaniit soraarsitsineq aalajangiusimaneqarsimavoq imaattunik tunngavilersuuteqarluni, pineqartup pissutsit atorfinitsitaanermut tunngasut maleruarsimanngikkai.

Pineqartoq ataatsimiinermit anivoq isumaqatigiissuteqartoqarani, tassami pineqartoq sukataalersimammat kamalerluni naak aamma ataatigut atsiortup kommunaldirektørillu maleruaasimannginneq/soraarsitsineq nassuiaateqarfiginiarsimagaluaraat. "

Allakkiaq taanna C-mit, taartaalluni fuldmægtigiugallartumit/..., atsiorneqarsimavoq.

SIK-mit allakkani 18. april 1995-imeersuni K kommuni kajumissaarneqarpoq soraarsitsinermi allakkat A-p soraarniarneranik akuersissutinngortillugit allanngortinneqassasut.

SIK-mut allakkamini 8. maj 1995-imeersuni K kommuni imatut allappoq:

"K kommunip ajoraluartumik nalunaarutigisariaqarpaa A-mik soraarsitsinitsinnik nalunaaruterput allanngortinneqarsinnaanngimmat, tassami kommunip sulisunit atorfeqartitanit oqarasuaatikkut soraarniuteqarnerit atuuttutut isigineq ajormagit, taakkua sulisumit allakkatigut uppernarsarneqareersimatinnagit. Kommunip tunaartarisariaqarpaa, sulisup atorfimminit soraarnissani kissaatigiguniuk, tamanna alla-

ganngorlugu nalunaarutigissagaa, taamaaliornikkullu aamma siumut ilisimatitsinissaq atorfeqartitaanermut atuuttoq atorneqassalluni.

Kommunip soraarsitsineq inatsisinut naapertuuttutut isigaa, tak. tunngavilersuutitut oqaatigineqartut assilinerat ilanngunneqartoq, taamatullu soraarsitsinermik siumut ilisimatitsinissaq isumaqatigiissummi atuuttoq.

A-p oqarasuaatikkut soraarniuteqarnera kommunip allaganngorlugu soraarsitsineranut taarsiulluni atuutilissagaluarpat, kommunip naliliinera malillugu tamatuma nassatarissavaa, maanna piffissami januarip 23-anit martsip qaammataata naaneranut akissarsiani ilanngaassisoqassasoq, taamatuttaarlu sulisunut inissiaq inigitinneqartoq 23. januar 1995-imit nuulluni qimanneqassasoq.

Atorfeqartitaaneq, maleruagassat atorfinitsitsinermut atuuttut naapertorlugit, taamaatitinneqarsimammat kommuni suliami annertunerusumik qanoq iliuuseqarnianngilaq."

Kommunip oqaaseqaataanut A 24. juni 1996-imi akissutitut oqaatigiumasaminik saqqummiussivoq. Tassanga imaattut erserput:

"...

Ningiorput oqarfigigakku soraarlunga, tamatuma kingorna ullut qaninnerit arlaqartut siulliit allagarsisimanngilanga qanoq pisoqaqqissaneranik. Akissarsiat eqqarsaatigalugit.

Taamaammat naatsorsuutigilluinnarnikuusimallugu akissarsiat tassa unereersut. Suliffissarsiorlungalu akissarsiorniarlunga. Bokollektivimi sulereerlunga sap. ak. qaangiuttoq angerlarama allagarsillunga allakkassinni ilanngussap assinganik.

Soorunami erngerlutik kalerriutigisimasuuppassuk marloqiusamik akissarsiorniarsimasutut isiginiarneqarneq atorsimanavianngikkaluarpara. Aammami taamatut isumaqarlunga sulinngilanga Bo-kollektivimi.

Bokollektivimi suliffissarsiorama soorunami oqarpunga suliffigilersimasaraluannit "X"-imit soraarsimanerarlunga.

...

Kingorna oqaloqatigaakka Borgmester kingorna kommunaldirektøri, tassanilu isumaqatigiissuteqarluta kingusinnerusukkut naapeqqissalluta. Aamma taamaaliorpugut akissarsialerivimmeersumik ilalerluta.

Isumaqarpunga tassani oqaloqatigiinnerput paaseqatigiiffiusinnaasumik aallarteriarluni paasiuminaatsitara paaserusutaralu una nalunngikkukku akissarsiat taamatut aalajangerneqartut taamatut sulisimanavianngikkaluarama tiimimusialittut taava sooq sulisimanikka akissarsissutigissanngikkikka. Oqallisigiunnaarparput, allakkallu uannut nassiuneqartut tapersersorluinnalerpaat.

...

Marts qammat ilanngullugu akissarsiaqartussatut aaqqiivegineqarsimanera pillugu tiimimusialittut sulisimanera akissarsissutigisariaqarsimanngikkukku. Ersarissumik taanna paaserusunnerua(ra) imaluunniit suli periarfissaqarpat paaserusunnarpoq.

Allakkat ilaanni ilaanni allassimammat Bokollektivimi atorfinissimasunga. Taanna ilumuungilaq. Taartaaginnarlunga sulinikuuvunga. Sulisussarsiorneranullu qinnuteqarama taamanikkut nalanni akissutissarsiffiginikuunagu.

..."

A-p oqaaserisai tamatuma kingorna K kommunimut nassiuppakka, kommuni taakkununnga oqaaseqaatissaqaruni saqqummiussisinnaaqqullugu. Kommuni allakkatigut 18. oktober 1996-imeersutigut nalunaaruteqarpoq amerlanerusunik oqaaseqaatissaqarani.

1997-imi majip aallaqqaataani K kommuni qinnuigaara A-p meeqqerivimmi "X"-imi atorfinitsinneqarnerani allakkat assilineri nassiuteqqullugit. A-p atorfinitsinneqarnerani allakkat assilineri 12. maj 1997-imi tiguakka.

Naammagittaalliuteqartup atorfinitsinneqarnerani allakkat nutserneqarnerannut ilanngussaq 8. juli 1997-imi tiguara.

A-p meeqqerivimmi "X"-imi atorfinitsinneqarnerani allakkanit imaattut erserput:

"K kommunip matumuuna pædagogtut atorfinittippaatit børnehavemi "X"-imi aallarnerfigalugu 15. december 1994.

Atorfinitsitaanermi atuupput Kalaallit Nunaanni Naalakkersuisut aamma Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiata akornanni meeqqerivinni sulisut pillugit isumaqatigiissutit.

Pædagogtut akissarsiaqassaatit lønramme 12, skalatrin 19-mi, ...

...

Napparsimanermi, ullut 120-it angusimagukkit qaammatit tulleriiginnaat aqqaneq marluk iluanni, qaammammik ataatsimik sioqqullugu ilisimatinneqaqqaarlutit, qaammatip tullianut soraasinneqarsinnaavutit, atofilinnut inatsisit § 5, imm. 2 tunngavigalugu.

..."

Isumaqatigiissummi taaneqartumi soraarneq pillugu ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

"§ 45

Soraarneq, napparsimaneq sakkutuujunerlu.

Atorfillit aalajangersimasumik suliallit pillugit inatsisip soraarneq, napparsimaneq pissutigalugu sulinngitsoornerup nalaani akissarsiaqarneq, sakkutuunngoriartoqqusineq aningaasarsiallu ingerlatiinnakkat pillugit maleruagassartai atortuutinneqarput."

Allakkatigut 25. februar 1998-imeersutigut K kommuni paasissutissanik amerlanerusunik saqqummiusseqqullugu qinnuigaara.

Allakkatigut 10. juli 1998-imeersutigut allakkama 25. februarimeersut akineqarnissaat K kommunimut nukingisaarutigaara.

Allakkatigut 15. september 1998-imeersutigut K kommuni nalunaaruteqarpoq kommunip akissuteqarnissaa 1998-imi oktobarip qiteqqunnerani naatsorsuutigineqarsinnaasoq. Tamatumunnga peqatigitillugu taama kingusitsigisukkut akissuteqarneq kommunip ajuusaarutigaa.

Kommunip akissutaa 23. oktober 1998-imi tiguara. Kommuni ilaatigut imatut akissuteqarpoq:

"Ombudsmandip allagaa 10. juli 1998-imeersoq innersuutigalugu nalunaarutigineqassaaq, A sap. ak. 9-mi 1995-imi ... najugaqaqatigiiffimmi sulisimammat.

A soraarsitsinermut atatillugu sulinngikkallarnissaanik imaluunniit nammineerluni aalajangernissaanik kalerrinneqanngilaq. Tamanna K kommunip A-mut allagaani 25. februar 1995-imeersumi, pisariillisaaneq tunngavigalugu assingani ilanngunneqartumi takuneqarsinnaasumi. Akerlianik allassimavoq, A-p matuersaat tunniutissagaa "soraarnissani sioqqullugu".

Taamaattumik A piffissami soraarsitsinissap iluani meeqqerivimmut ornigunnissaminik pisussaaffeqarpoq, imaappoq 1995-imi matsip naanerata tungaanut. Taamaakkaluartoq A takkutinngitsoorsimammat A-p tungaaniit uniqqutitsinertut isigineqartariaqarsorinarpoq. Meeqqeriviup "X"-ip (nin)giuta D-p allagaata 24. februar 1995-imeersup assingani ilanngunneqartumi allassimavortaaq, A telefonikkut nalunaarsimasoq, siunissami meeqqerivimmut suliartoqqikkumanani.

Naak A-p tungaaniit unioqqutitsisoqarsimaneranik ilimasuutigineqaraluartoq, K kommunip pissutsit toqqammavigalugit piffissami soraarsitsiffiusumi akissarsiassai tunniussimavai. Isumaqatigaarput, akissarsiat unitsinneqarsimassagaluartut, A-p uppernarsarsinnaanngippagu, suliartunngitsoornini napparsimanermik peqquteqartoq. Isumaliutersuutinut ilaatinneqarsimassagaluarpoq, sulisumut suliffimmiit peersitaaneq imaannanngissinnaasoq, suliffimmut atatillugu inissiamut iserteqqammersumut, taamaattoqassappat piaartumik qimanneqartussamik.

Kisianni akissarsiassai martsimi tunniunneqarsimammata, aammalu A meeqqeriviliartussaasimalluni, K kommuni isumaqanngilaq, A najugaqaqatigiiffimmi sap. ak. 9-mi sulisimanermini akissarsiaqartinneqassasoq. A taamaattumik annaasaqaateqanngilaq, akerlianik pissarsisimavoq. Najugaqaqatigiiffik kommunip suliffiutigaattaaq. Akunnermusialinnik atorfinitsitsisoqartillugu Akissarsialerinermut Sulisoqarnermullu immikkoortortaqarfik nalinginnaasumik aatsaat kalerrineqartarpoq siullermeerutaasumik akissarsiassat nalunaarutigineqaraangata, matumani ullut 14-it qiteqqunneranni pisumi. Najugaqaqatigiiffiup pisortaata ilisimasimanngilaa, A soraarsimasoq, taavalu A-p allagaa 24. juni 1996-imeersoq innersuussutigalugu, tamannalu suliassanngortumut nassiuaatigineqarsorinarpoq.

Naaggasiullugu nalunaarutigineqassaaq, A tusarniaavigineqarsimanngimmat. Tamatumunnga siullermik peqqutaavoq, A-p oqaatigisimammagu, atorfeqarnini unitsinneqassasoq, aammalu siunissami meeqqerivimmi "X"-imi suleqqinniarani. Taamaattumik tusarniaaffigineqarnissaa pisariaqartinneqarsimanngilaq, taamattullumi tusarniaasoqaraluarpat paasissutissanik suliamut iluaqutigineqarsinnaasunik pissarsisoqarsinnaanera ilimagineqanngimmat."

Tamakku tunngavigalugit imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

"1. Akissarsiat tunniunneqannginnerat pillugu A-p naammagittaalliuutaa.

Aallaqqaasiullugu oqaatigaara A-p meeqqerivimmi "X"-imi atorfinitsitaanera atorfinitsitaanertut ataatsitut isigigakku. Tamatuma saniatigut A-p najugaqaqatigiiffimmi atorfinitsitaanera atorfinitsitaanertut ataatsitut isigaara. Taamaalilluni atorfinitsitsinerit, immikkoortillugit naliliiffigineqartariaqartut, marluk tassani pineqarput, oqartussaasoq atorfinitsitsisoq ataasiinnaagaluarpalluunniit.

Tamatuma kingorna akissarsiat tunniunneqarsimannginnerat pillugu aallarniutaasumik imaattut oqaatigaakka:

Inatsisini nalinginnaasumik tunngaviusut malillugit akissarsialik piffissamut pineqartup suliffigisimasaanut akissarsiassamik piumasaqarsinnaatitaavoq.

Kisiannili sulisup atorfinitsinneqarnermi isumaqatigiissut unioqqutippagu, sulisitsisoq piffissami pineqartumi akissarsisitsinngitsoorsinnaavoq. Taamaattorli tamanna piffissaq unioqqutitsinerup paasineqarfia aallarnerfigalugu, imaluunniit sulisup sulinini pillugu unioqqutitsinissaa naammattumik tunngavissaqarsorineqarpat aatsaat pisinnaavoq.

Unioqqutitsineq sulisitsisumit suli paasineqanngitsoq akissarsiassat tunniunneqarsimappata, akissarsiat ilaat, sulisup pisassarinagit tigusimasai, sulisitsisup pissutsit atuuttut tunngavigalugit utertillugit akileqqunissaannik piumasaqarsinnaatitaavoq.

"Ansættelsesretten"-imi (atorfinitsitsinermut inatsisini) 1975-imi aappassaanik naqitertinneqartuni quppernerit 525-anni Ole Hasselbalch imatut allappoq:

"Suliffeqarnermi illua'tungeriit arlaat taassumunnga pisussaaffiliunneqarsimasunik naammassinninngikkaangat, tamanna pissutsinik illua'tungeriittut aapparisamut tunngasunik pissuteqarani imaluunniit inatsimmik, ataatsimoortumik isumaqatigiissummik, isumaqatigiissutissiamik akuerisaasumik allamilluunniit tunngaveqarani eqqortitsinnginnerugaangat, taava isumaqatigiissummik unioqqutsisoqartoq oqartoqartarpoq.Tamanna siunertaralugu inatsisitigut periaaserisap illua'tungerisaq ajuallatsitaasoq naammassinngitsuuinnermut pisinnaatitsinernut tunngavissaqartippaa. Ileqquusumik qisuariaateqarnissamut periarfissat arlallit taakkununnga naatsorsuunneqartarput: Siullermik pingaarnermillu illua'tungerisap ajuallatsitaasup atorfeqartinneqarnermik atorunnaarsitsinissamut periarfissaqarnera tassani pineqarpoq, tassa imaappoq erngerluni taamaatitsinerusussamik soraarsitsineq, soraarsitsinissamik siumoortumik ilisimatitsissutigineqarsinnaasut il.il. apeqqutaatinnagit. Tamatumunnga atatillugu nalinginnaasumik piffissaliussat maleruarnagit isumaqatigiissutip atorunnaarsinneqarnerani taarsiissuteqartoqarnissaanik piumasaqaateqarnissamut periarfissaqalersarpoq. Kisiannili soorunalimi aamma isumaqatigiissutip sumiginnarneqarneranit allaasunut nalinginnaasumillu ajoqusiisoqarneranut taarsiissuteqaqqusinissamik piumasaqaateqartoqarsinnaavoq. Aammattaaq pissutsit atuuttut aalajangiisuutillugit ajuallatsitaasup nammineq akiliutissani unitsikkallarsinnaavai, illua'tungerisatut akerlerisap pisussaaffimminik eqqortitsinissaata tungaanut. Tamanna suliffeqarnermi sulisut akissarsiallit eqqarsaatigalugit atoruminarnerpaajuvoq, tassami sulisoq atugassaritaasut tunngaviusut aaqqinneqarnissaasa tungaannut suliumanngissinnaammat, assersuutigalugu suliffimmi isumannaallisaanerup aaqqiivigineqarnissaata tungaatigut. Qisuariaatitut immikkut ittuunerusutut illua'tungerisaq ajuallatsitaasoq aamma nammineq akiliutissaminik (pissusissaminut naleqquttumik annikillisitsilluni) taamatut annertussisilimmik annikillisitsisinnaavoq, illua'tungiusup isumaqatigiissummik eqqortitsinnginnermigut pinngitsoortitaasa annertussusiannut naleqquttumik. Taamaattorli atorfinitsitsinermut tunngasuni sulisitsisoq tassaagajunnerusarpoq piginnaatitsissummik taassuminnga atuisinnaasoq, tassami pissutsit atuuttut aalajangiisuutillugit sulisitsisoq piffissap suliffiusimanngitsup annertussusia naapertorlugu akissarsisitsinngitsoorsinnaatitaammat. ...".

Tamatuma kingorna imaattut oqaaseqaatigaakka:

Siuliini issuarneqartunit erserpoq sulisoq piffissamut suliffigisimasaminut akissarsiaqarnissaminik piumasaqarsinnaatitaasoq.

A-p najugaqaqatigiiffimmi atorfinitsinneqarnera pillugu suliami paasissutissiissutigineqartut malillugit naatsorsuutigisariaqarpara A sapaatip-akunnerisa 9-anni najugaqaqatigiiffimmi sulisimasoq. Tamatuma kingornagut A najugaqaqatigiiffimmi sulisimanerminut akissarsiassanik tunineqarnissaminik piumasaqarsinnaatitaassaaq.

Akissarsiassanik taakkuninnga tunniussineq A-p piffissami tassanerpiaq allami atorfeqartinneqarnerminut atatillugu akissarsiaqarsimasinnaaneranut attuumassuteqanngilaq.

A-p najugaqaqatigiiffimmi sulisimanerata nalaani K kommunip akissarsiassanik A-mut tunniussisimannginnera isornatorsiortariaqarsoraara.

Oqaatigaara A-p akissarsiaminik K kommunimut utertitsilluni kommunimit akileeqquneqarsimasinnaanera pillugu apeqqut misissuininnut ilaasimanngimmat. Taamaammat apeqqut taanna matumunnga atatillugu isummerfigisimanngilara.

Aammattaaq A-p atorfeqartinneqarnerminit soraarsitaaneranut imaattunik oqaatigisassaqarpunga:

Atorfinitsitsinissamik soraarsitsinissamillu aalajangernerit, matumani suliffimmit peersitsinerit ilanngullugit, ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq malillugu aalajangiineruppuit. Taamaattumik pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip ilaatigut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaanissaq tunngavilersuuteqarnissarlu pillugit malittarisassartai malinneqartussaapput. Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19, imm. 1 imaattunik oqaasertaqarpoq:

"Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik pigisaqarneranik ilisimasaqarsorinanngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput"

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 19 naapertorlugu suliami illua'tungiusumik tusarniaanissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarnerup saniatigut qinnuteqaatigineqanngitsumik soraarsitsinissaq pillugu aalajangiinernut suliami illua'tungiusumut annertusisamik tusarniaanissamut pisussaanermik inatsisini allassimanngitsumik tunngaveqarnermik atuuttoqarpoq. Taanna malillugu suliami illua'tungiusoq suliami paasissutissarpiaasunik tusarniaavigineqaannassanngilaq, aammattaarli suliap inatsisitigut tunngavigisai pillugit tusarniaavigineqassalluni. Oqartussaq suliaq pillugu nammineq paasinninnerminik nassuiaateqartussaavoq, matumani pisimasuviit pillugit apeqqutit inatsisitigut pissusiusunut naleqqiullugit suut pineqarnersut uppernarsaatissatigullu naliliinerusinnaasut ilanngullugit. Pissutsit qanoq ittuussusiat aalajangiissutillugu nassuiaat allaganngortinneqarsimasariaqarpoq. Ingerlatsinermut inatsisit soraarsitsinernut piumasaqaataannit atuarneqarsinnaasut ilagaat: Hans Gammeltoft-Hansenip, Jon Andersenip, Kaj Larsenip Karsten Loiborgillu atuakkiaat "Forvaltningsret" (ingerlatsinermi inatsiseqartitsineq) qupperneq 164.

K kommunip suliami allagaataani takuneqarsinnaanngilaq soraarsitsinissamik aalajangiilinnginnermi A suliami illua'tungiusutut tusarniaavigineqarsimanersoq.

Illua'tungiusumik tusarniaanissaq pillugu malittarisassanik malinninnginneq najoqqutassaanerusutut soraarsitsinerup atorsinnaanginneranut pissutaagajuttarpoq. Oqaatigaara suliani siusinnerusukkut suliarisimasanni oqaaseqaateqartarsimagama suliami illua'tungiusumik tusarniaanissamut malittarisassanik malinninnginneq isornarluinnartuusorigiga. Tamatumunnga atatillugu K kommuni qinnuigaara tamanna pillugu qanoq iliulersaarnerminik nalunaarfigeqqullunga.

K kommunip suliamik suliaqarsimanera pillugu aammattaaq imaattut oqaatigaakka:

K kommunip allakkamini 23. oktober 1998-imeersuni oqaatigaa "A tusarniaavigineqarsimanngitsoq. Tamatumunnga siullermik peqqutaavoq A-p oqaatigisimammagu, atorfeqarnini unitsinneqassasoq, aammalu siunissami meeqqerivimmi "X"-imi suleqqinniarani."

Tamatumunnga oqaatigaara suliami illua'tungiusup soraarnissaminik kissaateqarluni nammineq oqarnerata oqartussaq suliami illua'tungiusumut tusarniaanissaanut pisussaaffiianngikkaa.

Tamatuma saniatigut maluginiarpara K kommunip A-mik soraarsitsinissamik aalajangernerminik nalunaaruteqarluni allakkamini 25. februar 1995-imeersuni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuisussaatitaaneq pillugu malittarisassat malissimanngikkai, takuuk suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi kapitali 6.

Taamaalillunga maluginiarsimavara soraarsitsinermi napparsimalluni sulinngitsoortarnerup saniatigut sulinngitsoortarnermut pissutaasut suunersut ("allanik pissuteqarluni sulinngitsoortarnerit") kommunip allakkamini oqaatigisimanngikkai, taamatuttaarlu kommunip allagaani oqaatigineqarani meeqqerivik "X" qanoq ililluni "naammaginartumik ingerlasinnaasimannginnersoq".

Taakkua saniatigut K kommunip A-mik soraarsitsinera pillugu imaattut oqaatigaakka:

K kommunip SIK-mut allakkamini 8. maj 1995-imeersuni oqaatigaa "kommunip sulisunit atorfeqartitanit oqarasuaatikkut soraarniuteqarnerit atuuttutut isigineq ajorai, taakkua sulisumit allakkatigut uppernarsarneqareersimatinnagit.".

Naammagittaalliuummut aalajangersimasumut tassunga tunngatillugu allakkatigut soraarniuteqarnissamik piumasaqaateqartarneq pillugu imaattut oqaatigaakka:

A-p atorfinitsinneqarnerani allakkanit erserpoq, taanna siuliini issuarneqarpoq, isumaqatigiissut A-p atorfinitsinneqarnerani atuulluni tunngavigineqartoq tassaasoq ulluunerani paaqqinniffinni sulisut pillugit Naalakkersuisut aamma Perorsaasut Ilinniarsimasut Peqatigiiffiata akornanni isumaqatigiissut. Isumaqatigiissummi tassani § 45-mi aalaja-

ngersarneqarpoq allaffimmiutut atorfillit pillugit inatsimmi (funktionærloven) malittarisassat soraarnermut/soraarsitsinermut, napparsimanermut sakkutuujunermullu atatillugu atuutissasut.

Allaffimmiutut atorfillit pillugit danskit inatsisaat (funktionærloven) soraarneq/ soraarsitsineq pillugu aalajangersakkanik makkuninnga imaqarpoq:

"§ 2. Soraarnermi sulisitsisup sulisullu sulineq pillugu isumaqatigiissutaat taamaallaat atorunnaarsinneqarsinnaavoq malittarisassat matuma kinguliiniittut naapertorlugit siumoortumik ilisimatitsinikkut.

Imm. 2. Sulisitsisup soraarsitsinera sivikinnerpaamik imatut pifissaqartitsilluni pissaaq:

1) atorfinitsinneqarnerup kingorna qaammatini siullerni arfinilinni qaammatip naanerani soraartussatut qaammammik ataatsimik piffissaqartitsilluni,

2)...

Imm. 3. ...

...

Imm. 6. Allaffimmiutut atorfillip soraarniuteqarnera qaammatip naanerani soraartussatut qaammammik ataatsimik piffissaqartitsilluni pissaaq, sulineq utaqqiisaannarmik ingerlanneqarneranik misilitsinneruneranilluunniit isumaqatigiissuteqartoqarsimanngikkaangat, sulinerlu ataavartumik qaammatit pingasut sinnerlugit sivisussuseqanngippat. Taamaattorli allakkatigut isumaqatigiissuteqarnikkut sulisup soraarniuteqarnissaanut sivisunerusumik piffissaqartitsinissaq aalajangersarneqarsinnaavoq, sulisitsisup soraarsitsinissaminut piffissaliussaata taassuma sivisoqataanik sivitsorneqarsinnaanera aalajangiisuutillugu.

Imm. 7. Soraarniuteqarneq piffissaagallartillugu pisariaqarpoq, taamaalilluni soraarneq atorfinitsinneqarnermi soraarnissamut piffissaliunneqartoq piffissap pineqartup naannginnerani pisinnaaqqullugu. Imm. 2, 3 aamma 6 tunngavigalugit soraarneq qaammammi qaammatip soraarfissap siuliani kingusinnerpaamik ulloq kingulleq allakkatigut nalunaarutigineqareersimassaaq.

Imm. 8. ...

Imm. 9. Sulinissamik isumaqatigiissutigisap ilaatut allaffimmiutut atorfeqartitaq ilaqutaalu sulisunut inissiamik ineqartitaappata, sulisitsisup soraarsitsinissamik nalunaaruteqarnera sivikinnerpaamik qaammatinik pingasunik piffissaqartitsilluni pissaaq.

Imm. 10. ..."

§ 2, imm. 7-imi takuneqarsinnaavoq soraarniuteqarneq allakkatigut nalunaarutigineqarsimassasoq. Allakkatigoortitsisussaanermik aalajangersagaq pillugu Ole Hasselbalch ("Ansættelsesretten") "Atorfinitsinermut inatsisit" pillugit atuakkiami 1997-imi aappassaanik naqitertitap qupp. 184-ianni imatut allappoq:

"Inatsimmi [funktionærloven] § 2, imm. 7 naapertorlugu aalajangersarneqarpoq imm. 2, 3 aamma 6 tunngavigalugu piffissaliussat ... allakkatigoortuussasut.

Apeqqutaavoq tamanna sumik nassataqarnersoq. Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini taaneqarpoq soraarneq "atuussinnaassuseqassaguni" allakkatigoortuussasoq, tamatumunngalu peqatigitillugu oqaatigineqarluni, malittarisassap taassuma tunngavigisaa tassaasoq "soraarnerup ilumut pisimaneranik nalornissuteqarsinnaasarnerit, misilittagaasut takutitaasa, peerneqarnissaasa naleqquttutut isigineqarnerat". Kialuunniit paatsuugassaanngitsumik soraarsinneqarsimasup soraarsitsinerup allakkatigut pisimannginnera innersuussutigiinnarlugu – immaqalu allaat pissutsit ima ingerlareersimanerisigut, allaat oqarsinnaalluni soraarnissaq

oqaluuserinngikkaluarlugu (taamatummi isumaqatigiissuteqarnermut allakkatigoortitsinissaq piumasaqaataassanngimmat) pisimaneraanikkut tamatuminnga ilumuunnginneraasinnaanera ajuallannarsinnaavoq, inatsisitigullu illersugaanermik ileqquusut malillugit misigisimanermut akerliulluni. Aammalumi alajangersakkamut piareersaataasuni taamatut kinguneqartitsinissaq siunertaasimasorinanngilaq. Tamanna naapertorlugu inatsisinik atortitsinermi naatsorsuutigineqartarpoq allakkatigoortitsinissamik piumasaqaat atortuussuseqassappat piumasaqaataanngitsoq. Taamaalilluni tamatuma sunniutissaa tassaasorinarneruvoq soraarnerup nalunaarutigineqarnera nalornissutigineqartillugu uppernarsaasersuinissamik piumasaqaatit sakkortusineqarnerat."

Lars Svenning Andersenip atuakkiaani "Allaffimmiutut atorfilinnut inatsiseqartitsineq" ("Funktionærret"), 1998-imi aappassaanik naqitertinneqartumi, quppernerit 433-anni allakkatigoortitsinissamik piumasaqaat pillugu imatut allassimasoqarpoq:

"FUL-imi [funktionærloven] § 2 imm. 7-imi erseqqissarneqarpoq imm. 2, 3 aamma 6 tunngavigalugit soraarneq qaammammi soraarnissamut piffissaliussap aallartiffissaata siornani kingusinnerpaamik ullormi kingullermi allakkatigut nalunaarutigineqarsimassasoq. Taamaalilluni allakkatigoortitsinissamik piumasaqaat § 2, imm. 4-mi aalajangersakkami ilaatinneqanngilaq... .

Allakkatigoortitsinissamik piumasaqaat allaffimmiutut atorfeqartitanut inatsisip 1964-imi allanngortinneqarnerani ilanngunneqarpoq, taamatullu piumasaqaateqarneq tunngavilersorlugu ilaatigut oqaatigineqarpoq (FT 63/64, tapiliussaq A sp. 213) "soraarnerup ilumut pisimaneranik nalornissuteqarajuttarnernik misilittagaasut takutitaasa peerneqarnissaat pissutigalugit naleqquttutut isigineqarnera" pissutigineqartoq.

Inatsisip atulersinneqarnerata kingorna soraarnerup nalunaarutigineqarnerata allakkatigoortuunissaanik piumasaqaat atuussinnaassuseqartitsinissamik piumasaqaatitut ilumut paasineqarsinnaanersoq nalornissutigineqalerpoq, tassami inatsisissap piareersarneqarnerani tamanna aamma eqqaaneqarsimammat. Taamaattorli inatsimmut piareersaataasut pingaarnerusumik imatut paasineqassapput, aalajangersakkakkut tassuuna soraarnerup ilumut pisimaneranik nalornissuteqarnermik annikillisaaniarneq siunertarineqarsimasoq (inatsisip piareersarneqarnerani oqaaseqaatit immikkoortui taaneqartut Kaj Petersenip atuakkiaani quppernermi 94-imi issuarneqarsimapput). Taamaalilluni malittarisassaq taanna tassaalerpoq malittarisassaq uppernarsaatissaqarnermut tunngasoq, tassani illua'tungiusoq soraartoqarsimaneranik oqarpat, tamannalu allakkatigut nalunaarutigineqarsimanngippat, taava tamanna soraarnerup nalunaarutigineqarsimanera pillugu uppernarsaatissaqarnermut tunngatillugu uppernarsaatissaqarnikkut nanertuutaassaaq. ....".

Siuliini issuarneqartunit erserpoq allakkatigoortitsinissamik piumasaqaat atuussinnaassuseqartitsinissamik piumasaqaatitut isigineqartussaanngitsoq. Taamaalilluni oqaasiinnartigut soraarneq atorsinnaassuseqartutut isigineqarsinnaassaaq, allaffimmiutut atorfillit pillugit inatsimmi § 2, imm. 7-imi allakkatigoortitsinissamik piumasaqaat apeqqutaatinnagu, tassalu soraarneq pillugu nalornissuteqartoqanngippat.

Paasissutissat uannut saqqummiunneqarsimasut tunngavigalugit aalajangiivigisinnaanngilara A-p oqaasiinnartigut soraarniarsimanera ima erseqqitsigisimanersoq, tamatuma imarisai K kommunimit nalornissutigineqarsinnaanatik.

Tamatumunnga peqatigitillugu oqaatigaara, kommuni A-p meeqqerivimmut "X"-imut uteqqikkumannginneranik paasisaqarami soraarniuteqartarnermi periutsit pillugit ilitsersuisariaqarsimagaluarnersoq misissussallugu naammattumik pissutissaqarsorisimanngilara.

Taamaattorli tamanna pillugu allatigut annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga.

Siuliini eqqartorneqartut pillugit A immikkut allakkatigut, allakkat uku assilinerinik ilanngussivigisatigut, paasissutissippara."

Kommunip 5. november 1999-imi imaattunik akissuteqarfigaanga:

"...

K kommunip suliami **piviusut pingaarutillit** naalisakkamik uterfigilaassallugit pissutissaqalerpoq

...

Maleruagassat pisortat ingerlatsineranni tunngaviusut:

Illuatungerisap isumaanik tusarniaaneq:

K kommuni pisinnaatippoq siusinnerusukkut Ombudsmandimut allagarisimasani innersuussutigissallugit, 22. oktober 1998 ullulerneqarsimasut. Qulaani taaneqartutut suliami erseqqissumik erserpoq, A isumaqartoq, meeqqerivimmi atorfimminit sulijunnaarsimasutut, aammalu akissarsiaqaqqinnissani naatsorsuutiginagu, A-mit allakkatigut soraarniummik tigusaqannginnatta, oqaasiinnarmilli kalerrinneqaratta, soraarsitsinissallu aalajangiusimaneqarnissaa kissaatigineqarmat, kommunip toqqarsimavaa allakkat tunngavigalugit soraarsitsinissani, nalornisoortoqarnissaa pinaveersaartinniarlugu. Tamanna pivoq soraarsitsinermi allakkap 25. februar 1995-imeersup tunniunneratigut. Akissarsialerinermut sulisoqarnermullu immikkoortortaqarfiup najugaqatigiiffimmi sulisorineqalersimanera aatsaat kingusiinnakkut paasivaa. A-mut tunngatillugu soraarniuteqarneq ingerlatsinermi iluaqutissartaqarpoq, A suliffimmini peersitaanissaaninngarnit pitsaanerusumik atugassaqartilerlugu, eqqortumik tunniunneqarsinnaagaluamik.

K kommunip maluginiarsimavaa, Inatsisartut Ombudsmandiat Danmarkimi "illuatungerisap tusarniaavigineqartarnissaanut ingerlatseqqittarneq" pillugu ineriartortitsisimaneq eqqaavaa.

K kommunip paasivaa, suliamut matumunnga tunngatillugu kommunip pissusilersuutai Ombudsmandip assuarnartoqartikkaa. Kisianni kommuni isumaqarpoq nutaamik tusarniaasoqaqqippat tigusisussaq kommunilu nutaamik angusaqarnavianngitsut. Taamaattumik tusarniaanissamut tunngatillugu kommuni iliuuseqaqqinniannngilaq.

Tunngavilersuut:

K kommunip isumaqatigisinnaavaa, suliamut naleqqunnerussagaluartoq, soraarsitsinermi allakkami 25. februar 1995-imeersumi tunngavilersuutigineqartup ersarinnerusinnaagaluarnera, soorunalumi aamma K kommunip tunngavilersuutigineqartut suliamik ingerlatsinermut inatsimmi kapitel 6-imut naapertuutinnginnerannik Ombudsmandip isumaqarnera tusaatissatut tiguaa.

Kisianni matumani tikuarneqassaaq, iluaqutissartaqartumik ingerlatsinermi pisoqarnera, pissutigalugu Kommuni A-mik sakkukinnerusumik aaqqiissuteqarnissani atorniarlugu toqqaasimammat.

Tassunga ilaavoq soraarsitsinermi tunngavilersuutit pingaarnersarimmassuk, tassa ulluni 20. februar aamma 22. februar 1999-imi sulinngitsoornerit, soorlu allakkami tamanna ersertoq, pissutsit tamakkua paarsinerlunnertut oqaatigineqartussaasut. A-p taamaalilluni qularutigisinnaanngilaa, soraarsitaanerminut suna pissutaasi-

manersoq, aammalu erseqqinnerusumik tunngavilersuuteqartoqaraluarpat allamik kinguneqarsinnaanngilaq aammalu A-mut pitsaanerusumik kinguneqarsinnaanaviarnani – akerlianilli pisoqarsinnaalluni.

Ilanngullugu oqaatigineqassaaq 20. – 22. februar 1995 sioqqullugit A aamma meeqqeriviup ningiua ataatsimiissimammata aammalu ilisimaneqartutut kingusinnerusukkut K kommunimi ataatsimiittoqarsimavoq, suliarlu oqaluuserineqarsimalluni. Tamanna tunngavigalugu kommunip qularnartoqartippaa, A-p soraarsitaanerminut suut pissutaatinneqarnersut tamakkiisumik paasisimanerai.

Allagaqaateqartarneq:

K kommunip Ombudsmandip allagaqaateqartarnissaq pillugu nassuiaataa paasivaa ilanngullugulu isumaqataaffigalugu, kommuni siuningaaniit ilitsersuunneqarnermigut imatut iliorsimasinnaagaluartoq – soorlu Ombudsmandip oqarneratut – A-mut piumasaralugu allakkatigut soraarniuteqarnissaa. Kisianni kommunip A-mut artukkiutaannginnerusussaq toqqarsimavaa allakkamik tunineratigut.

Akissarsiaqartitaasimannginneq aammalu najugaqatigiiffimmi sulisimaneq:

K kommunip malugaa, Ombudsmandip isornartoqartikkaa, K kommunip A-p najugaqatigiiffimmi sulinerani akissarsiaqartitsisimannginnera.

Maluginiarneqarpoq, Ombudsmandip aallaavigigaa meeqqerivimmi "X"-mi najugaqatigiiffimmilu sulineq assigiinngitsuusut. Suliami erserpoq A-p najugaqatigiiffimmi sulilernissaminut tunngatillugu piumasarisimagaa, tassani sulinermini akissarsiaqartinneqarnissani, kisiannili piumasarisimanagu, meeqqerivimmi sulinngitsoorsimanerminik akissarsiaqarnissani. Ilanngullugu takuneqarsinnaavoq, A najugaqatigiiffimmi sulilersimanavianngitsoq, nalusimanngikkaluaruniuk meeqqerivimmi sulinermini akissarsiaqartinneqassalluni, naak sulinngitsoorsimagaluarluni. Akerliani K kommunip soorunalumi piumasaraa, inuit, akissarsialeriffimmi allattugaatigineqareersut, **ataatsimik** suliffeqartuusut immikkut ittumik akissarsiaqartinneqassanngitsut.

Taamaattumik A akissarsiaqarnissamik piumasaqaamminut tunngatillugu pakatsisimanavianngilaq. Akerlianik kommuni piumasaqaamminut tunngatillugu pakatsinngilaq, tassa suliat tunngavigalugit akissarsiaqaraanni sulisariaqarnermut tunngatillugu, tassalu 1995-imi sap.ak. 9-mut tunngatillugu.

Tassani takuneqarsinnaavoq, kommuni isumaqartoq, sulisimaneq ataatsimut isigineqassasoq, illuatungeriimmi taakkorpiaat pineqarmata. Najugaqatigiiffimmi A-p sulineranut akissarsiaqartitsinissamut aamma piumasaqaataasussaavoq, A ilumut suliffinni marluusuni sulisimanersoq.

Kisianni A suliffimmi ataasiinnarmi sulisimavoq, tamannalu pillugu siullermik suliffigisaaniit akissarsiaqartinneqarluni. Kommuni kukkulluni suliffinni marlunni akissarsiaqartitsisimasuuppat, kommuni isumaqarpoq, kommunimiit akissarsiaritinneqarsimasut aappaat utertinniarneqarsinnaagaluartut. Ombudsmandip isumaa toqqammavigineqassappat, tamassuma kingunerissagaluarpaa, kommuni aallaavittut marlunnik akissarsiaqartitsissasoq suliamut **ataatsimut**, taavalu akissarsiat aappaat utertinniartariaqarlugit annaasaqarnermik kinguneqaratarsinnaasumik.

A-p akissarsiaqartinneqarsimannginneranut tunngatillugu K kommuni allamik iliuuseqarnianngilaq, suliamilu A nammineq iliuuseqaqqinniaruni kommunip innersuussutigaa nammineerluni inuit saqitsaannerattut suliassiissutigisinnaagaa."

Tamatuma kingornagut kommuni 23.november 1999-imi imaattunik nalunaarfigaara:

"Kommunip allakkannut 20. juli 1999-imeersunut akissutaanik 5. november 1999-imi tigusaqarpunga.

Kommuni suliami qanoq iliuuseqaqqinniarnani aalajangersimavoq.

Kommunip tunngavilersuineq pillugu allagaasa imaattunik oqaaseqarnissannut pissutissaqalersippaannga:

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi 13. juni 1994-imeersumit, § 22-mit, erserpoq: "aalajangiineq allakkatigut nalunaarutigineqaruni aalajangiinermut tunngaviusumik ilaqartinneqassaaq, suliami peqataasumut tassunga tapersiisuulluinnangikkuni."

Oqaatigaara aalajangiinerup suliami illua'tungiusumik "tapersiisuulluinnartuunera" pillugu apeqqut aalajangiinerusinnaasunik allanik sunik oqartussaasup toqqaasimasinnaaneranut tunngatillugu isigineqassanngimmat. Aalajangiinerup suliami illua'tungiusumik "tapersiisuulluinnartuunera" pillugu apeqqut aalajangiinerup suliami illua'tungiusumut akerliusumik sunniuteqarneranik isuma tunngavigalugu aalajangiivigineqartussaavoq.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara tunngavilersuinissaq pillugu malittarisassat ilaatigut oqartussaasut aalajangiinernik eqqortunik aalajangiinissaannik, ilaatigullu suliami illua'tungiusup, aalajangiinerup sooq taamatut imaqalersimanera pillugu, nassuiaanneqarnissaanik qulakkeerinnittussaammata.

Kommunip allagaani pissutsinik, suliamik paasinninnerma allangortinnissaanut uannut pissutissaqalersitsisinnaasunik saqqummiussisimanngimmat, ullumi A-mut aamma Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut allagaqarpunga siunnersuuteqarfigalugillu A, taassumunnga aningaasartuutaanngitsumik, eqqartuussissunut suliassanngortitsisinnaanerminik nalunaarfigineqassasoq, taassuma aningaasatigut matumunnga piumasaqaatinik naammassinnissinnaanera apeqqutaatinnagu, soraarsinneqarnerup atorsinnaassuseqarnerata eqqartuussisuni misilinneqartinnissaa kissaatigiguniuk.

Tamatumunnga peqatigitillugu suliami oqaaseqaatigisama assilineranik kommunillu 5. november 1999-imi allagaasa assilinerinik Kalaallit Nunaata Eqqartuussivia nassippara.

Kalaallit Nunaata Eqqartuussivia qinnuigisimavara A kommunimik eqqartuussassanngortitsissagaluarpat paasissutisseqqullunga, paasissutissalli pigineqartut tunngavigalugit suliami allatigut annertunerusumik qanoq iliuuseqaqqissanngilanga."

Ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani paasinarsisinneqarsimanngilaq A-p suliaq eqqartuussisuni misilinneqartinniarneraa.

36 - Aalisarneq, piniarneq nunalerinerlu

36 - 1 Suliani inatsisinik unioqqutitsilluni aalisarsimasutut unnerluutiginninnermut tunngasuni Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup pisinnaatitaanera.

Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq nakkutilliinermut aalajangersakkat aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni allassimasut pisuusorinninnginnermut maleruagassaq Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaanni artikel 6, imm. 2-miittoq naapertorlugu paasineqartussaasoq, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup inatsisinik unioqqutitsineq tunngaviutissinnaanngikkaa, pissutsit eqqartuussutikkut aalajangersarneqarsimanngippata.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandip Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliamik, nakkutilliisoqarfiup "suliap isumaqatigiissutaasumik aaqqinnissaanik" kissaateqarnermut innersuussilluni, naammaginartumik misissuinngitsoorsimanerata isornartorsiornissaanut pissutissaqarsoraa. (J.nr. 11.36.10.9./057-98)

A-p naammagittaalliuutigaa Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik, A-mit uppernarsaaserneqanngitsumik unioqqutitsilluni ingerlatsineraalluni unnerluutiginninnermini, ingerlatsinermi inatsisitigut malittarisassanik atuuttuusunik maleruaasimanngitsoq.

Suliamit imaattut erserput:

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaannermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit A-mut 27. oktober 1997-imi telefaxerut:

"Pineqartoq: "S"-ip piffissami 9. septembarimit – 16. oktober 1997-ip tungaanut Kalaallit Nunaata Kitaani angalanera.

Matuma qulaani aalisariarluni angalanermi taaneqartumi "S" 12. oktober 1997-imi ullaap tungaaniugunartoq tresømilinut killeqarfiup iluani aalisarpoq, inatsisinillu unioqqutitsineq taanna aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisunit marluullutik angalaqataasunit qisuariaatigineqanngitsumik uparuaatigineqarluni, unioqqutitsinerlu tamanna utoqqatsissutissartaqarunarani, kilisaatip nutaaliaasunik sumiissusersiuteqarnera eqqarsaatigalugu.

KANUAANA-mi nakkutilliisut uparuaanerat kilisaatip naalagaanit narrutsaatigineqarpoq, nakkutilliisut assigiinngitsutigut qunusaarneqarlutik, ilaatigut APK aqqutigalugu KANUAANA-mi nakkutilliisut aquttarfimmut iseqqusaajunnaartissallugit oqalulluni, taamatullu aamma aalisarsinnaannermut akuersissutinik nakkutilliisut amerlanersaat peqquserluttuliortarneq pissutigalugu soraarsitaanissaat isumaginiarlugu, soorunami taamatut sioorasaarineq nakkutilliisunit tusaallugu nuanniitsorujussuulluni, taakkumi suliassaminnik isumaginniinnarniartuummata.

KANUAANA-p qitiusumik allaffiani pisimasup politiinut nalunaarutigineqarnissaa eqqarsaatigineqarsimavoq; taamatulli sakkortuuliortoqannginnissaa aalajangi-

unneqaannarsimalluni, Umiarsuaatileqatigiiffiummi allatigut uparuaanerni suleqataajumasarnera malunnartarmat; erseqqissaatigineqassaarli siunissami assingusumik pisoqaqqissappat qaangiinnarneqarnianngimmat ingerlaannartumillu politiinut nalunaarutigineqassalluni, kilisaatillu naalagaa KANUAANA-mi nakkutilliisut periusaat pillugu naammagittaalliorniaruni, naammagittaalliuut KANUAANA-mi pisortanut ingerlatinneqartariaqartoq, tassami aqumiut inuttaasulluunniit allat nakkutilliisut sulineranni qunusaagassarinagillu ajoqusersugassarinngimmatigit.

Umiarsuaatileqatigiiffik qinnuigineqarpoq ukioq manna 8. november nallertinnagu matuma qulaani pineqartoq tusaatitut, aamma kilisaatip naalagaanit, eqqortumik iliussagaanni nakkutilliisunut ajortumik pineqartunut tamakkiisumik utoqqatsertariaqaraluartumit, tiguneqarnera allakkatigut uppernarsaqqullugu.

..."

A 31. oktober 1997-imi telefaxerutikkut ilaatigut imatut akivoq:

"27. oktober 1997-imi saaffiginnissutissinnut akissutitut, ... qinnuigaanga kilisaatip naalagaa arlaleriarluni pissarsiariniartarsimagaluarlugu, sulili iluatsinngitsumik.

..."

Tamatuma kingorna A 3. december 1997-imi telefaxerutikkut Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaannermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmut allagaqarpoq. Allakkanit imaattut erserput:

"...

Ataatigut atsiortup kilisaatip angalanermi ... naalagaa oqaloqatigaa, taannalu pisimasut qanoq pisimanerat pillugu imatut paasissutissiivoq:

S oktobarip 12-ni ... avataanni kilisappoq. S killeqarfiup ilua'tungaanut pilermat, kilisaammi aquttuusup kilisaat 180 gradenik sangutissimavaa kilisannertik ingerlatiinnarsinnaaniassagamikku. Aalisarfimmili aalisarfiup naqqata pissusiinik tunngaveqartumik kimmut sangusinnaasimanngilaq, kilisaallu kangimut sangutittariaqarsimallugu. Tamatumanili qalorsuit umiarsuup kingornani 900 meterinik ungasissuseqarlutik ipput, taavalu aquttuusup kilisanneq ingerlateqqippaa.

Tamannalu qaangiutereersoq aatsaat nakkutilliisup aappaata taamatut iliorneq sakkortuumik qisuariarfigaa.

S-lu unioqqutitsilluni aalisanngimmat, kilisaatip naalagaata nakkutilliisup tungaaniit sakkortuumik uparuaaneq qisuariarfigaa.

...

Pisimasoq Politiitigut suliassiissutiginiarukku kilisaatip naalagaata toqqissisimalluni suliaq peqataaffigiumavaa, inatsisinimmi unioqqutitsimannginnami."

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik 3. februar 1998-imi A-mut imatut allappoq:

"Aalisarsinnaannermut akuersissutinik nakkutilliisunit angalaqataasunit unioqqutitsinerup pineranut atasumik uparuaasimanerit, kingornatigullu allaffigeqatigiittarsimanerit, kingullermik Umiarsuaatileqatigiiffiup 3. december 1997-imi telefaxerutaa, innersuussutigalugit paatsuungasoqaqqunagu oqaatigineqassaaq, KANUAANA-p suliaq unitsiinnarmagu, naak killissanik qaangiineq, "S"-imit 12. oktober 1997-imi iliuuserineqartoq, malittarisassanut aallaaviusutut unnerluutiginninnermik kinguneqarumaaraluartoq, taamaammallu KANUAANA-p pisariaqartillugu aammaarluni erseqqissartariaqarsoraa sømilinik pingasunik killigititamik unioqqutitsinerusinnaasut tullianik ilaginnaannarneqarnavianngimmata; ingerlaannartumilli Politiinut nalunaarutigineqassallutik."

Tamatuma kingorna A-p suliaq Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmut suliassanngortippaa.

Pisortaqarfik allakkani 22. februar 1998-imeersuni ilaatigut imaattunik akissuteqarpoq:

"Allakkat 12. februar 1998-imeersut, j.nr. ... innersuussutigineqarput, taakkunani oqaatigineqarluni A'p inatsisinut naapertuuttumik aalisarnera KANUAANA-p uppernarsarneqanngitsumik akerlileraa.

KANUAANA-p aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisunit, raajarniutip S-ip piffissami 1997-imi septembarip 9-nit oktobarip 16-ianut angalanerani nr. 4/97-imi angalaqataasunit nalunaarusiaq ilanngunneqartoq innersuunneqarpoq.

Aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisut paasivaat angallat piffissap ilaani 3 sømilip iluani aalisartoq naleqqamit aallaaviusumiit sumiiffimmi 62 0 55'1N aamma 50 0 56'7W 0,65 sømilimi killeqarfiup iluaniittumi.

Tamanna pillugu Namminersornerullutik Oqartussat piujuartitsinissaq siunertaralugu aalisarnerup teknikkikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu nalunaarutaanni nr. 11-mi, 2. maj 1996-imeersumi § 5 innersuunneqassaaq.

Naammagittaalliuutigisat tunuliaqutaralugu Pisortaqarfik oqaaseqaatinik imaattunik saqqumiussissaaq:

Pisortaqarfiup eqqumaffigaa nakkutilliisut taakkua marluk nalunaarusiaasa akornanni naapertuutinngitsoqartoq, tassami nalunaarusiap aappaani 65 0 allanneqarsimammat, tassani 62 0-usussaagaluarluni. Taamaattoq, tassami ... avataanni aalisarneq pineqarmat, pisortaqarfiup kukkunerup taassuma suli annerusumik nalorninermut tunngaviutinneqarsinnaaneranut tunngavissaqarsorinngilaa.

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata nr. 18-ip 31. oktober 1996-imeersup § 31-ani aalajangersarneqarpoq angallatit aalisarnissamut atortulersukkat imartami Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisarsinnaatitaaffiginngisaminiikkunik aalisarnermut atortutik angallatip iluaniitissagaat.

KANUAANA umiarsuaatileqatigiinnut telefaxerummi 27. oktober 1997-imeersumi allappoq KANUAANA-p suliassamik Politiinut nalunaarutiginnissamaarnini taamaatikkaa. Pisortaqarfik isumaqarpoq aalajangerneq taanna unioqqutitsinermut, tamanna pillugu takunnittut marluk qimerluugaat tunngaviutinneqarsinnaallutik, sakkukitsumik umiarsuaatileqatigiinnullu akuersaarnartumik qisuariarnerusoq. Unioqqutitsinerni taamatut pissusilinni qisuariaateqarnerit eqqartuunneqartussanngortitaanermik tamatigut nassataqartussaasaraluarmata.

..."

Aalisarnermut, Piniarnermut, Inuussutissarsiornermut Nunalerinermullu Pisortaqarfik aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik suliap suliarineqarnerata nalaani oqaaseqaateqarnissaminnut periarfissaqarsimapput. Pisortaqarfik allakkani 18. december 1998-imeersuni imaattunik oqaaseqaateqarpoq:

"...

Aallaqqaasiullugu naammagittaalliuummi oqaaseqatigiit uku oqaaseqarfigissavakka:

"Naammagittaalliuummi pineqarpoq KANUAANA marloriarluni oqaaseqartarsimammat A inatsisinik unioqqutitsilluni ingerlataqartoq malugalugu, nalunngikkaluarlugu oqaaseqaatit taakku tunngavissaqanngitsut aamma uppernarsaaserneqarsimanngitsut."

...-mit oqaaseqaatit imatut paasineqarsinnaapput; KANUAANA pisimasuni marlunni oqaaseqartarsimasoq A ingerlatseqatigiiffiup ulluinnarni ingerlatsinerani

ataatsimut isigalugu inatsisinik unioqqutitsisarsimasoq. Taamaammat erseqqissassavara KANUAANA-mit oqaaseqaatini taamaallaat pissutsit aalajangersimasut pisimasut marluk pineqarmata, tamanna ... allagaani erseqqissumik takuneqarsinnaanani:

A: Suliami pineqartoq siulleq tassaavoq raajanut kilisaatip S-ip Kalaallit Nunaata Kitaani ulloq 12. oktober 1997-imi aalisartilluni 3 sømilinik killeqarfimmik qaangiisimanera.

B: Suliami pineqartup aappaa Kalaallit Nunaamiut aalisariutaannik inuttalersuisarneq pillugu maleruagassanut tunngassuteqarpoq.

Pisimasuni marluusuni susoqarpiarsimanersoq suliat allattorsimaffiini takuneqarsinnaavoq.

Inatsimmik unioqqutitsisoqarnera pillugu apeqqut pillugu oqaaseqaateqarnissamut inatsisitigut tunngavissamik pisortaqarfimmut nassuiaaqqusininnut aamma suliap politiinut suliassanngortinneqannginnissaanik aalajangiinermut tunngatillugu uku nassuiaatigissavakka:

A-mut – 3 sømilinik killeqarfimmik qaangiisimaneq:

Aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisut sulinerminni aallaavigalugu pissutsini aalajangersimasuni eqqortumik pissusilersornissaminnut periarfissaqarput; apeqqutaatillugit inatsisinik unioqqutitsinerup annertussusia, inatsisinik unioqqutitsinermut atatillugu pissutsit (sakkukillisaataasinnaasut) allat, uppernarsaatissanik saqqummiussinissamut periarfissat il.il. Akuttunngilaq pissutsit aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisunit maleruagassanik atuuttunik unioqqutitsinertut isigineqartut angallammi pineqartumi inuttat aamma aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisut akornanni oqaloqatigiissutigineqartarnerat, taamaaligaangat suliaq "allanik akuliutsitsinani aaqqiivigineqartarluni". Tamanna assersuutigalugu isumaqarsinnaavoq aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisut inatsisinik unioqqutitsisoqaraluttuarneranik tikkuaasarlutik mianersoqqussuteqartarlutilluunniit. Suliap allanik akuliutsitsinani aaqqiivigineqarnera aamma isumaqarsinnaavoq inatsisinik unioqqutitsineq annertunerusunik kinguneqartinneqanngitsoq, taamaallaat mianersoqqusisoqarluni immaqalu oqaatigalugu siunissami taamatut pisoqartarnissaa iliuuseqarfigineqartassasoq, nalunaarutiginninninnermik kinguneqartumik. Tassa KANUAANA-p sulinerani ingerlatsinermi annertussutsinik tunngaveqartarneq atuuttoq nalinginnaasoq sianiginiarneqartarpoq.

Tassunga ilanngullugu oqaatigineqassaaq Aalisarnermut, Piniarnermut, Inuussutissarsiornermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup manna tikillugu Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi § 38, imm. 1, aalajangersakkatut nammineq paasisassatut nassuiaasertarmagu, tassami allassimammat *"... politiinit umiarsuulluunniit aalisarnermik nakkutilliisup pineqartup naalagaanit aalajangiivigineqar**sinnaapput**..."* (uanga ersarissisitara). Tamaalilluni qanoq paasinnimissamik nassuiaaneq KANUAANA-p allaffissornikkut aqutsinerani nammineq qanoq ilioriataarsinnaanermik naleqquttunngorsaasinnaanermillu qulaani taaneqartumik ajornartitsinngilaq. Kiisalu advokat ... una oqaatigisaa innersuussutigineqassaaq *"inatsisilerinermi oqaaseq **-sinnaavoq -savoq-tut** paasineqassanngimmat"* taassuma KANUAANA-mut allagaa 13. november 1997-imeersoq, tassa inuttalersuisarnermik maleruagassat pillugit suliamut atatillugu, takuuk.

S-ip 3 sømilinik killeqarfimmik qaangiisimaneranik suliami A-mut pineqaatissiiniarnermik aallartitsisoqarnissaa KANUAANA-mit siunertarineqarsimanngilaq.

Tamanna siunertarineqarsimagaluarpat suliaq imm. 1-imi aalajangersagaq malillugu aalajangiivigineqarsinnaasimassagunanngikkaluarpoq, tassami – umiarsuup naalagaata qisuariaateqarneratut – periarfissaqarsinnaasimassagunanngimmat "*....akiliisitsissummik akuersinikkut arsaarinninnikkut, suliassap suliarinerani aningaasartuutinut....*" Imm. 1 malillugu suliat aalajangiivigineqanngitsut eqqartuussi-

vimmut suliassanngortinneqassapput, aalajangersakkami imm. 2 malillugu. S-mulli tunngatillugu suliap Nunatta Eqqartuussivianut suliassiissutigineqarnissaa eqqortuussaaq, tak. imm. 3.

Suliami pineqartumi politiinut nalunaarutiginnittoqanngilaq eqqartuussivimmut suliassanngortitsinissaq siunertaralugu, ilaatigut pissutigalugu annertunerusutigut A-p KANUAANA-llu akornanni pissutsit pitsaasuugajummata. Tamanna takuneqarsinnaavoq KANUAANA-mi pisortap tulliata allagaani 27. oktober 1997-imeersuni, taakkunani oqaatigineqarluni: *"... kisiannili sulissutiginninnissap sualuttup tassuma taamaatinnissaa toqqarneqarsimavoq, Umiarsuaatileqatigiiffimmi assuarliuteqarfiginninnerni allani suleqatiginnikkumasarsimammat ..."*

Aalisarnermut, Piniarnermut, Inuussutissarsiornermut Nunalerinermullu Pisortaqarfimmi allaffiup pisortarisimasaanit ...-mit advokat ...-mut allakkani ukioq manna 22. februaarimeersuni allassimasoqarpoq: "*Pisortaqarfimmi isumaqarpugut aalajangiineq taanna sakkukitsuusoq umiarsuaatilinnullu pitsaasumik pissusilersornerusoq tassungami unioqqutitsinermut isiginnillutik uppernarsaasussat marluusut isiginnissimanerat tunngavigineqarsinnaammat.*"

Taamaammat KANUAANA-p pisortaqarfiullu tungaanniit pisariaqartinneqartumik eqqartuusorisaq malillugu iliuuseqartoqarsimavoq, taamatullu naleqquttunngorsaanermik tunngaveqartarneq sianiginiarneqarsimalluni, tassami naleqqunnerpaatinneqarsimammat suliaq allanik akuliutsitsinani aalajangiivigineqassasoq, suliani allani taamaaliortoqartarsinnaasarsimammat, aammattaaq suliani A-p illua'tungiliuttuuffigisaani.

Ajuusaarnaraluartumik suliap allanik akuliutsitsinani aaqqiivigineqarnissaanik – sakkukitsumik paasinnittumillu iliuuseqarluni – siunnerfeqarneq naleqquttuunngitsoq paasineqarpoq, tassami suliaq A-mit malersorneqalermat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigissavara ajuusaarnarmat A periarfissaqarsimanngimmat suliap eqqartuussivimmut suliaritinnissaanut, tassa tamanna suliamik malersuinermut tunngavigineqarsimassappat. Taamaattoq pisortaqarfimmi isumaqarpugut suliap eqqartuussivimmut suliassanngortinneqarnissaa iluaqutaanaviangitsoq, tassami aallaqqaammut suliap allanik akuliutsitsinani aaqqiivigineqarnissaanik siunniussaasut kingunerimmassuk uppernarsaatissanik pisariaqartinneqartunik katersisoqannginnera. Nalunaarusiami 17. november 1997-imeersumi atuarneqarsinnaavoq aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisup ... aquttoq ... oqarfigisimagaa, paasissutissanik katersisoqarnissaa pisariaqartoq "....*kilisaatip 3 sømilinik killeqarfiup iluani aalisarnini* ***nangeqqissappagu***...." (uanga ersarissisitara), taamaalioreerami kilisaatip sumiiffia allappaa, kisiannili Nunatta Eqqartuussiviani suliami uppernarsaasiinissaq siunertarinagu. Tamatuminngarpiaq pissuteqartumik nakkutilliilluni angalanerup naammassineqarnerani ingerlaannartumik politiinut nalunaarutiginnittoqanngilaq, taarsiullugu suliaq unitsikkallarneqarpoq.

B-mut ...

...

Inerniliineq:

Pisortaqarfimmi isumarput malillugu tamatuma kingornatigut S-ip 3 sømilinik killeqarfimmik qaangiisimasinnaanera pillugu apeqqut Aalisarneq pillugu inatsimmi § 31-imut akerliunersoq eqqartuussivinni misilitassanngortinneqarsimanngimmat pitsaasuusimanngilaq. Taamaammat pisortaqarfimmiit ajuusaarutigissavarput allanik akuliutsitsinani suliap aaqqiivigineqarnissaa pillugu isummiussaasut pissutigalugit Nunatta Eqqartuussivianut suliassanngortitsinissaq siunertaralugu pisariaqartinneqartunik uppernarsaatissanik katersisoqarsimanngimmat.

... ."

Suliami allagaatit pisortaqarfimmeersut aamma Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmeersut allakkanut ilanngullugit nassiunneqarsimapput.

Suliami allagaatit pisortaqarfimmeersut taamatullu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmeersut pisortaqarfiup akissutaanut ilanngullugit nassiunneqarsimammata, pisortaqarfiup akissutaa pisortaqarfimmit taamatullu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit akissutaasutut isigaara.

Pisortaqarfiup suliami allagaataanit erserpoq pisortaqarfik A-p uannut naammagittaalliuutaata assilineranik 20. marts 1998-imi tigusaqarsimasoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Aalisarnermut malittarisassat Inatsisartut inatsisaanni nr. 18-imi 31. oktober 1996-imeersumi nassaassaapput. Kapitalit 11-anni nakkutilliinermut maleruagassiisoqarpoq. Malittarisassanit piffissap eqqartorneqartup matuma nalaani atuuttunit imaattut §§ 26 – 29-mit erserput.

§ 26. Inatsimmi inatsillu malillugu malittarisassiani aalajangersakkanik eqquutitsinermik nakkutilliineq pillugu naalakkersuisut malittarisassiorsinnaapput.

Imm. 2. ...

§ 27. Inatsimmi inatsillu malillugu malittarisassani aalajangersakkat malinneqarnerat maannamutut sakkutuut imarsiortut aalisarnermik nakkutilliisuisa politiillu nakkutigissavaat.

Imm. 2. Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik pisussaavoq akuersissutini, inatsit tunngavigalugu tunniunneqartuni, piumasaqaatit malinneqarnerat nakkutigissallugu, suliassallu allat naalakkersuisunit aalajangerneqartut suliarissallugit. Suliassat inatsimmi inatsillu malillugu malittarisassani aalajangersakkat malinneqarnerannik nakkutilliinermik ilaqarpata suliassat naalagaaffimmi oqartussat oqaloqatigereernerisigut aalajangersarneqassapput.

§ 29. Naalakkersuisut aalisariutit akuersissummik pigisaqartut peqqusinnaavaat nakkutilliisunik Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmeersumik (KANUAANA-meersumik) ilaqassasut, imartani Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani angallatip aalisarneranik nakkutilliinissaq siunertaralugu.

Imm. 2. ...

Imm. 3. Aalisarsinnaatitaanermut akuersissutinik nakkutilliisut suliassaat pisinnaatitaaffiilu naalagaaffimmi oqartussat oqaloqatigereernerisigut naalakkersuisunit aalajangersarneqassapput.

Inatsisip kapitaliisa 13-ianni pineqaatissiinernut malittarisassiisoqarpoq. Imaattut §§ 33, 36 aamma 38-mit erserput:

§ 33. Akiliisitaanermik pineqaatissinneqassaaq

1) inatsisip § 6-iani, imm. 1 aamma 2-mik, § 7-ianik, § 8-anik, § 10-anik, § 12-ianik, § 13-ianik, § 15-imi, imm. 2, 3 aamma 4-mik, § 21-anik, § 24-ianik § 31-anilluunniit unioqqutitsisoq;

2) § 28, § 29, imm. 1, § 30 § 35-iluunniit malillugit peqqussutinik inatsilluunniit malillugu malittarisassiat naapertorlugit peqqussutinik inerteqqutinilluunniit malinninngitsoq;

3) inatsisit inatsilluunniit malillugu malittarisassiat naapertorlugit akuersissummi piumasarisanik sumiginnaasoq aamma

4) pisortanut oqartussaasunut paasissutissanik eqqunngitsunik paasinerluutaasinnaasunilluunniit nalunaaruteqartoq, inatsimmiluunniit inatsilluunniit malillugu malittarisassiat naapertorlugit peqqussutigineqartutut paasissutissiinngitsoq.

Imm. 2. Inatsit malillugu malittarisassiani aalajangersaarneqarsinnaavoq malittarisassiani aalajangersakkanik unioqqutitsineq akiliisitaanermik kinguneqarsinnaasoq.

Imm. 3. Aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffik, piginneqataassuteqarluni ingerlatseqatigiiffik, piginneqatigiiffik assigisaalluunniit unioqqutitsisuuppat, ingerlatseqatigiiffik immini akiliisussanngortinneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Angallat atorlugu unioqqutitsinerni angallatip piginnittua atuisualuunniit akiliisussanngortinneqarsinnaavoq, pineqartoq piaaraluni mianersuaalliorluniluunniit unioqqutitsisutut pisuutinneqarsinnaanngikkaluarpalluunniit. Pinerluttulerineq pillugu inatsimmi eqqartuussap akiliutigeqqusaq akilersinnaanngippagu pinerlussimasunut inissiisarfimmut inissinneqarsinnaaneranik malittarisassaq atortinneqassanngilaq.

§ 36. Pissutissaqarpat naatsorsuutigissallugu angallat inatsimmik inatsilluunniit malillugu malittarisassianik akiliisitaanermik imaluunniit arsaarinninnermik kinguneqarsinnaasumik unioqqutitsinermut atorneqarsimasoq, aalisarnermik nakkutilliisunit politiinilluunniit tigusarineqarsinnaavoq.

Imm. 2. ...

§ 38. Inatsimmik inatsilluunniit malillugu malittarisassianik unioqqutitsinerit pillugit suliassat politiinit umiarsuulluunniit aalisarnermik nakkutilliisup pineqartup naalagaanit akiliisitsissummik akuersinikkut, arsaarinninnikkut, suliassap suliarinerani aningaasartuutinut akiliisinneqarnikkut aamma § 35 malillugu iliuuseqarnikkut aalajangiiffigineqarsinnaapput. Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermut inatsimmi kap. 5, § 21, imm. 1 taamatut atortinneqassaartaaq.

Imm. 2. Suliassaq imm. 1 malillugu aalajangiiffigineqanngippat Eqqartuussivimmut, Kredsrettimut, suliassanngortinneqassaaq.

Inatsimmut oqaaseqaatigisani innersuunneqarpoq paragrafit, paragrafinut innersuussinerit nassatarisaannik naqqiinertigut allannguutit eqqaassanngikkaanni, Inatsisartut inatsisaanni nr. 17-imi 22. oktober 1990-imeersumi kingullerpaamik Inatsisartut inatsisaatigut nr. 4, 2. maj 1996-imeersukkut allanngortinneqartumi aalajangersakkat assigigaat, taamaalilluni § 26-p § 22 assigalugu, § 27-imi imm. 1 aamma 2-p § 23 assigalugu, §§ 28 – 31-p §§ 24 – 27 assigalugit, §§ 33 – 34-p §§ 28 – 29 assigalugit aamma §§ 36 – 38-p §§ 31 – 33 assigalugit.

1996-imi majip qaammataani inatsimmik allannguineq aalajangersakkani matumani taaneqartuni allanguutinik nassataqanngilaq.

Inatsisartut inatsisaannut nr. 17-imut 22. oktober 1990-imeersumut oqaaseqaatigisanit erserpoq §§ 21 – 33-p Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi 21. november 1984-imeersumi, inatsisikkut nr. 7-ikkut 17.maj 1990-imeersukkut allangortinneqartumi §§ 16 – 28 assigigaat, tassami paragrafit normuinik allannguinerup inatsisillu katitigaanermigut allanngornerata nassatarisaanik naqqiinernik arlalinnik naqqiisoqarsimammat.

Inatsisartut inatsisaannut nr. 17-imut 22. oktober 1984-imeersumut oqaaseqaatigisani, nalinginnaasumik oqaaseqaatini ilaatigut imaattut oqaatigineqarput:

"...

Aalisarnerup aaqqissuunneqarnerata tiguneqarneratigut Namminersornerullutik Oqartussat Kalaallit Nunaamiut Kalaallit Nunaamiuunngitsullu angallataasa aalisarnerannut akisussaassuseq annerusoq tigusussaavaat. Taamaattumik inatsisissamut siunnersuummi siumut eqqarsaatigineqareersimavoq Kalaallit Nunaanni akuersissutaasartunut nakkutilliisussanik pilersitsinissaq, siunissami Namminersornerullutik Oqartussat sinnerlugit nakkutilliinerit ilaannik ingerlatsisussanik Kalaallit Nunaanni sakkutooqarfimmit nakkutilliisut politiillu suleqatigalugit. Ilaatigut eqqarsaatigineqarpoq aalisanermik nakkutilliisussanik ilinniartitsinissaq, piffissani sivikinnerusuni sivisunerusuniluunniit angallatini Kalaallit Nunaamiunik Kalaallit Nunaatalu avataamiunit pigineqartuni aalisarnerup ingerlanneqarneranik nakkutilliisutut inissinneqartarsinnaasussanik.

..."

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatinit §§ 16 – 28 pillugit imaattut erserput:

"§ 17-imut.

Imm. 1-p assigaa folketingip inatsisaani atuuttumi § 3. Siunertaavoq nakkutilliinermut tunngasumik aalajangersakkanik, maleruagassanit maannakkut atuuttunit sakkortunerusunik maleruagassaliortoqarnissaa. Aalajangersakkat nutaat maannamutut kingunerisussaavaat angallatit assigiinngitsunik pisussaaffilerneqarnissaat. Aalajangersakkat taakku annertussusiat naapertorlugu annertusilerinermik imaluunniit pisortat atortitsisuusut suliassaannik allanngortitsissappata aalajangersakkat ilusilerneqarnerat naalagaaffimmi pisortanut siumut oqaloqatigiissutigineqarumaarput.

Imm. 2-p Inatsisartut inatsisaannut massakkut atuuttumi § 9 assigaa.

§ 18-imut

Aalajangersakkami pisortat taaneqartut aalisarnermut inatsimmi aalajangersakkanik siunnersuutigineqartutuut nakkutilliisussaasut aamma inatsit tunngavigalugu nalunaarutinik atortuulersinneqartunik nakkutilliisussaasut, aammalu pisinnaatitsissutini atortuulersinneqartuni piumasaqaatit (minnerunngitsumik akuersissutit). Sakkutuut imarsiortut aalisarnermut alapernaarsuisuisa politiillu saniatigut, soorlu inatsimmut siunnersuummut tunngasumik nalinginnaasumik oqaaseqaatini taaneqartutuut, siunnerfigineqarpoq allaffeqarfikkut annertunngitsumik immikkoortortamik pilersitsinissaq, "Kalaallit Nunaanni aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisoqarfik"-mik, aalisanermut tunisassiornermullu naalakkersuisoqarfiup ataani, § 18-imi taaneqartunik suliassanik immikkut, Namminersornerullutik Oqartussat tigusassaannik, akisussaassuseqartussaq.

Sakkutuut imarsiortut aalisarnermut alapernaarsuisuisa aammalu Kalaallit Nunaanni aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisoqarfiup akornanni suliassat agguaanneqarnissaat maannakkorpiaq illersornissamut ministereqarfimmut oqaloqatigiissutigineqarpoq. Namminersornerullutik Oqartussat tungaannit eqqarsaatigineqarpoq aalisarnermut nakkutilliisut politiillu manna tikillugu suliartik ingerlatiinnassagaat, sillimaffigineqassallunili sukanganerusunik malittarisassaqalernissaq, inatsisissamut nakkutilliinermullu Nalunaarusiassamut ilanngunneqartussanik, Kalaallit Nunaanni aalisarnermut akuersissutinik nakkutilliisut tapertaasumik pingaarnerusunik suliassaat makkuupput:

- *Namminersornerullutik Oqartussat GLK-mut aamma politiinut atassuteqarnerat isumagissallugu.*
- *aalisariutit pisaminnik nalunaarutaasa katersornissaat isumagissallugu (taanna 1. januar 1985-imiit naalagaaffiup sinniisoqarfianit tiguneqartussaavoq).*

– *akuersissutini pisinnaatitsiffinnilu allani, Namminersornerullutik Oqartussanit tunniunneqartuni, tunngaviit eqqortinneqarnissaasa nakkutigineqarnerat.*
– *kalaallit aalisarnermik nakkutilliisut pillugit suliassat isumagissallugit, tak. § 20.*
– *nunani allani sakkutuujunngitsut aalisanermik nakkutilliisut attaveqarfiginissaat, minnerunngitsumik nunani sanilitsinni.*

...

§ 20-mut.

Nunani allani periaatsit assilillugit inatsisitigut tunngavissinniarneqarpoq aaqqissuussineq Kalaallit Nunaanni aalisarnermut akuersissutinik nakkutilliisut sinniisui ("aalisarnermik nakkutilliisut") aalisariutinut ilaallutik aalisarnermik nakkutilliisinnaalernissaat.

Suliassaq illersornissamut qullersaqarfiup suliaanit allaassuteqarpoq, GLK-p aalisarnermut nakkutilliisui nal.ak. arlaqartuni angallatiniittarput, atortut, umiarsuup pappiaraatai, usii il.il. annertuumik misissuiffigisarlugit, pisinnaatitaallutillu pisariaqarpat akiliisitsinissamut imaluunniit umiarsualivimmut nunalikkiartoqqusinissamut. Tamatumali akerlianik aalisarnermut nakkutilliisoq piffissami umiarsuarmiissinnaavoq, angallatip iliuusai alapernaarsorlugit aammalu periarfissaqarluni angallammiit pisortat (imaakkajunnerusumik Kalaallit Nunaanni aalisarnermut akuersissutinik nakkutilliisut GLK-luunniit) attavigisinnaallugit. Nammineerluni najuunnerinnarmigut taamaalilluni aalisarnermut nakkutilliisuutitap sunniuteqarfigisinnaavaa, angallatip maleruagassat atortuusut unioqqutissanngikkai.

Aalisarnermut nakkutilliisuutitat suliassaasa erseqqinnerusumik nassuiarneqarnissaat aatsaat aalajangersarneqarumaarpoq naalagaaffiup pisortaasa oqaloqatigineqareernerisigut, tak. imm. 2. Namminersornerullutik Oqartussat tungaanniit eqqarsaataavoq umiarsuup pappiaraataani nalunaarsukkat aalisarnermut nakkutilliisuutitat ilaatigut pisinnaatitaassasut misissornissaannut, aamma umiarsuup allattuiviisa, usinut tunisassianut il.il. allattugaat eqqarsaatigalugit, angallatit Kalaallit Nunaata aalisarfittaaniitsillugit, aalisarnermullu nakkutilliisuutitat umiarsuarmiitillugit.

Taamaalilluni taamatut aaqqissuussineq GLK-p sulineranut taartaanani tapertaliussaavoq. Qanoq annertutigisumik aaqqissuussineq annertusarneqassanersoq ilaatigut apeqqutaajumaarpoq malussarfigineqanngitsumik unioqqutitsisarnerit qanoq annertussuseqarnerannik eqqoriaanernik.

...

§ 23-mut.

Aalajangersakkap assigaa Folketingip inatsisaata atuuttup § -6-ia, imm. 1, c) eqqarsaatigalugu siunertarineqanngilaq inuit namminneq akunnerminni eqqartuussisarneq eqqarsaatigalugu aaqqiagiinngiffianni tunngavissaatitaasunik sumiginnaanerat. Taamatut pisoqartillugu taamallaat akuersissutip arsaarinnissutigineqarnera pisinnaavoq, tak. § 9, imm. 4.

§ 26-mut.

Aalajangersakkap assigaa Folketingip inatsisaani atuuttumi § 9. Taanna pillugu oqaaseqaatit innersuussutigineqarput.

...

§ 28-mut.

Aalajangersakkap Folketingip inatsisaani massakkut atuuttumi § 11 assigaa.

..."

Folketingip inatsisaa oqaaseqaatigisani innersuussutigineqartoq tassaavoq Kalaallit Nunaata aalisarnermut killeqarfiani nunataanilu inuutissarsiutaasumik aalisarnermik, piniarnermik aallaaniarnermillu inatsit

nr. 110, 28. marts 1984-imeersoq. Inatsisip taassuma §§ 3, 6, 9 aamma 11-a aalajangersakkanik imaattunik imaqarpoq:

§ 3. Kalaallit Nunaannut ministeri aalajangersaasinnaavoq maleruagassianik § 2 malillugu suliarineqartut naalanneqarnissaasa nakkutigineqarnissaannut tunngasunik.

§ 6. § 4-mik imaluunniit § 8, imm. 2-mik, unioqqutitsineq imaluunniit § 5 malillugu inassummut naalasseriinneq akiliisitsissutaasinnaapput.

Imm. 2. Peqqussutini inatsit manna naapertorlugu suliaasuni aalajangerneqarsinnaavoq peqqussutini tamakkunani aalajangersakkanik unioqqutitsineq akiliisitsissutaasassasoq.

Imm. 3. Unioqqutitsinernut aktieselskabip, anpartsselskabip, andelsselskabip taamangajattulluunniit suliaanut selskabi taamaalluni akiliisitaanissamut akisussanngortinneqarsinnaavoq.

Imm. 4. Unioqqutitsinernut angallat atorlugu suliaasunut akiliisussanngortitaasinnaavoq angallammik piginnittoq imaluunniit atuisoq, unioqqutitsinermi piaaraluneersutut mianersuaalliortutulluunniit pisuutinneqarsinnaanngikkaluaruniluunniit. Pinerluttulerinermik inatsimmi maleruagassiat eqqartuunneqartumik akiliisinnaanngitsumik isertitsivimmut pisitsisinnaatitsissut atuutitinneqassanngillat.

§ 9. Pissutissaqarluartumik ilimagineqarpat angallat inatsimmik imaluunniit inatsit malillugu maleruagassianik unioqqutitsinermi akiliisitaanermik nassataqarsinnaasumi atorneqarsimasoq angallat taanna pisortanit § 5-imi taaneqartunit tigusarineqarsinnaavoq.

Imm. 2. Taamaattorli Kalaallit Nunaata aalisarnikkut imartaasa avataanni angallat aatsaat unitsinneqarsinnaavoq, misissuiffigineqarsinnaalluni tigusarineqarsinnaalluniluuniit pissutissaqarluartumik ilimanarpat unioqqutitsineq sumiiffiup tamatuma iluani suliaasimasoq, aammalu malersuineqalersimappat angallat taanna aalisarnikkut imartaniikkallartillugu, malersuinerlu taanna tamatuma kingornatigut unigani ingerlanneqarsimappat.

§ 11. Suliassat inatsimmik imaluunniit inatsit malillugu maleruagassianik unioqqutitsinernut tunngasut politiit taamatullu umiarsuup aalisartunik alapernaarsuutip pineqartup naalagaanit aalajangersarneqarsinnaapput akiliisitaanissamik, arsaarinninnissamik suliassamullu aningaasartuutinik akiliinissamut akuersisitsinikkut, aammalu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi § 8 malillugu. Kap. 5, § 21-mi pineqaatissiissutit taamaallutik atorneqarlutik.

Imm. 2. Suliassaq stk. 1 malillugu aalajangerneqanngikkuni Kalaallit Nunaata landsretianut suliassanngortinneqassaaq.

Imm. 3. Suliassaq stk. 1-imi taaneqartutut aalajangerneqaraluarpalluunniit Kalaallit Nunaata landsretiata qinnuteqartoqarneratigut akuerisinnaavaa suliassaq taanna landsretimut suliassanngortinneqassasoq. Aatsaalli taamaalisoqartassaaq pissutsit immikkut ittut tamanna pisariaqartippassuk, qinnutigisarlu akuersisitsinerup kingornatigut imaluunniit qinnuteqartup pissutsinik qinnuteqaammut tunngavigisaminik ilisimasaqalernerata kingornatigut sapinngisamik piaarnerpaamik saqqummiunneqarpat.

Inatsisissatut siunnersuummut nalinginnaasumik oqaaseqaatinit ilaatigut imaattut erserput:

"...

Inatsisip nr. 413-ip 13. juni 1973-imeersup atortuuffianik annikillisitsineq, Inatsisartut inatsisaatigut nr. 4, 13. oktober 1980-imeersukkut pisoq, inatsisip siulliullugu taaneqartup imaanit ersinngilaq, taamaammat aalisarfiusumi pisinnaatitaanermik naalagaaffiup oqartussaaffiisa aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni agguaaneq oqartussaasunut, inatsimmik iliuuseqarnikkut atuisussaasunut

imaluunniit innuttaasut tungaannut atuisussaasunut imaannaq paasiuminartuunngilaq.

Taamaattumik inatsisissatut siunnersuummi matumani siunertarineqarpoq inatsimmik nr. 413, 13. juni 1973-imeersumik allannguinissaq, taamaalilluni tassannga ersissalluni pisinnaatitaaneq suna naalagaaffiup oqartussaaffiinut tunnganersoq, taamaalillunilu inatsit taanna Inatsisartullu inatsisaat Kalaallit Nunaata imartaani nunataanilu aalisarnermik, piniarnermik aallaaniarnermillu inuiaqatigiit killilersimaarinninnerat pillugu aalisarfiusumi naammaattaasutut saqqummissalluni. Aammattaaq ukiuni kingulliunerusuni misilittakkat tunuliaqutaralugit aalisarnermik nakkutilliineq pillugu minnerusunik iluarsiisoqarnissaa taamatullu akiliisitsisarnermik arsaarinnittarnermullu malittarisassanik suliareqqiisoqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, takuuk aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatigisat."

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatigisanit §§ 6, 9 aamma 11 pillugit imaattut oqaatigineqarput:

"§ 6-7-mut

Siunnersuutigineqarpoq umiarsuup allagaataaniinnaanngitsoq, aammattaarli allattugaataanik assigisaannillu, pisanut usinullu tunngassuteqartunik, misissuinissamut inatsisitigut tunngavissamik qularnaatsumik eqqussisoqassasoq. Oqaasiliornera maannamut atuuttoq imaattumik piumasaqarsorinarpoq, umiarsuup aalisarnermik alapernaarsuisup angallat umiarsualivimmut ingiaqatigissagaa. Oqaasiliukkami matumani siunnersuutigineqartumi tamatuma tunngavissaanera pisariaqanngilaq. Aammattaaq matuma ilanngunneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq, aammattaaq atortut sukumiinerusumik misissugassanngorlugit umiarsualivimmut usingiarneqarnissaat piumasarineqarsinnaasoq, taamatummi misissuinerup imaannarmi naammassiniarnissaa ajornakusoorsinnaasarmat.

...

§ 9-mut

Aalajangersagaq maannamut pisarnertut siornatigut unioqqutitsinernut, assersuutigalugu siusinnerusukkut piniariarluni angalanermut, tunngasumik tigusarinninnisamut periarfissamik ammaassivoq.

..."

Inatsimmut oqaaseqaatit § 38-mi aalajangersakkap qanoq paasineqartariaqarneranut ilapittuutaanngillat.

Matuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik inuussutissarsiutigalugu aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaatigut nr. 11-kkut 21. november 1984-imeersukkut atulersinneqarpoq. Inatsisip taassuma §-iisa 18-iani, imm. 2-mi, aalisarneq pillugu inatsimmi maannakkut atuuttumi § 27, imm. 2-mut naleqquttumi, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliassai taagorneqarput. Taakkunannga erserpoq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup akuersissutini, inatsit tunngavigalugu tunniunneqartuni, atugassarititaasut malinneqarnerat nakkutigisinnaagai, kiisalu suliassat allat Naalakkersuisumit (massakkut Naalakkersuisunit) aalajangersarneqartut isumagissallugit. Matuma saniatigut taamanikkut atuuttup § 20-ata, imm. 2-p, ullumikkut atuuttup § 29-ani, imm. 3-mut naleqquttup, malitsigaa aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisut suliassaat pisinnaatitaaffiilu naala-

gaaffimmi oqartussat oqaloqatigereernerisigut naalakkersuisumit (massakkut naalakkersuisunit) aalajangersarneqassasut.

Piginnaassuseqartitaaneq taanna Namminersornerullutik Oqartussat aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisut suliassaannut pisinnaaffiinullu tunngasut pillugit nalunaarutaanni nr. 9-mi 16. marts 1989-imeersumi atorneqarpoq.

Nalunaarutip §-iisa 9-at naapertorlugu akiliisitaanermik kinguneqarsinnaavoq:

1) §§ 2 aamma 3, § 6, imm. 2, 3 aamma 4 kiisalu § 8, imm. 2-mi inerteqqutaasut malinneqanngippata kiisalu

2) § 6, imm. 1 aamma 3, § 7 aamma 8 malillugu nakkutilliisut suliassaannut tunngatillugu ajoqusersuisoqarpat.

Aalajangersakkat taakkua nakkutilliisut ilassineqarnerinut inuussutissanillu isumagineqarnerinut, allagaatinik assigisaannillu pissarsinermut taakkualu assilineqarnerinut, nakkutilliisut umiarsuup attaveqaateqarnikkut atortuinik atuisinnaanerannut nakkutilliisullu pisanik nioqqutissianillu misiligutissatut tigulaariffiginnissinnaatitaanerannut tunngapput.

Aalajangersakkami maannakkut atuuttumi aalajangersakkamiluunniit siornatigut atuuttumi, taakkununnga oqaaseqaatigisani, nalunaarummi allatigulluunniit maleruagassiisoqarsimanngilaq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliani inatsit malillugu aalajangiinissaanut piginnaaneqartitsisunik.

Oqartussaasut, aalisarneq pillugu inatsimmi § 38, imm. 1 naapertorlugu sulianik aalajangiiviginnissinnaasut tassaapput politiit imaluunniit umiarsuup aalisarnermik nakkutilliisup pineqartup naalagaa.

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik tassaavoq oqartussat nakkutilliisuutitaat. Aalisarneq pillugu inatsimmi nalunaarneqarpoq suliassaqarfiit ilaasa suut iluanni Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik nakkutilliisuulluni oqartussaasutut ingerlassanersoq.

Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermik inatsisip malitsigaa, allamik aalajangersagaqarsimanngikkaangat, kapitalit 1-4 aamma 22-33 aammattaaq immikkut inatsisilianik unioqqutitsinerni atorneqartussaasut, takuuk inatsisip §-iisa 2-t, inatsimmik unioqqutitsineq pisortanit unnerluutiginnittussaatitaasunit unnerluutiginnissutissaasoq, takuuk § 82.

Taamatuttaaq Kalaallit Nunaanni Pinerluttulerinermik inatsimmi taaneqarpoq pisoqarnerni suni politiit pissutsinik unnerluutiginninngitsoorsinnaasut. Matuma saniatigut Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitalit 5-iani, § 19-ip malitsigaa politiit tassaasut suliap eqqartuussivikkut sulissutiginiarneqassaneranik imaluunniit unitsiinnarneqassaneranik aalajangertussat.

Tamatuma saniatigut Kalaallit Nunaanni isummamik atuutsitsineq imaattoq atuuppoq, kinaluunniit pinngitsuusutut isigineqassaaq, pisuunera uppernarsarneqanngippat.

Isummamik maleruagassatut atuutsitsineq, aammattaaq Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaanni artikeli 6, imm. 2-mi, nassaassaasoq innuttaasup inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaanik qulakkeerussinermut tunngaviusumut ersiutaavoq. Aalajangersagaq ima oqaasertaqarpoq:

"Kinaluunniit inatsimmik unioqqutitsisimasutut unnerluutigineqartoq pinngitsuusutut isigineqassaaq, pisuunerata inatsit naapertorlugu uppernarsarneqarnissaata tungaanut".

"Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaanni" Peer Lorentzenimit allanillu nassuiarneqartumi, Jurist- og Økonomforbund'ip Naqiterisitsisarfia, qupp. 197-imi, ilaatigut aamma Artikeli 6, imm. 2-mi aalajangersakkamut oqaatigineqarpoq europamiut inuttut piginnaatitaaffiit pillugit eqqartuussivissuanni eqqartuussummi, EMD 146 Barberá, Messegué aamma Jabardo nalinginnaasumik erseqqissarneqartoq, pinngitsuusorinermik isummamik maleruagassaq unioqqutinneqartoq "if, without the accused having previously been proved guilty according to law, a judicial decision concerning him reflects an opinion that he is guilty".

Atuakkap taannaasup qupperneriſa 198-ianni oqaatigineqarportaaq:

"Pisimasumi pisumut pissutaaqataasut apeqqutaatillugit artikeli 6, imm. 2-mut naapertuussinnaanngitsutut isigisariaqarpoq pisortat oqartussaasut allat aalajangiinerisa pissutsinut piliarineqarsimasunut pillaatigineqarsinnaasunut innersuussinermik tunngavilersuuteqartinneqarpata, pisuunermik apeqqut suli eqqartuussutikkut eqqartuussaassutigineqarsimanngippat, taamaammat takuuk EMK 9295/81 X akerleralugu Østrig aamma EMK EMD 266-A Sekanina-mi (pr 21). ...".

Siuliini eqqartorneqartut imatut paasivakka, Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissut unioqqutinneqartutut isigineqarsinnaasoq pisortat oqartussaasut oqaaseqarpata pissutsinik pillaatigineqarsinnaasunik piliaqartoqarsimasoq, pisuuneq pillugu apeqqut eqqartuussutikkut aalajangersarneqarsimanngippat.

Isumaqartoqarsinnaanngilaq Kalaallit Nunaanni Inatsisartut Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissummut akerliusumik inatsisiliornissaminnik siunertaqarsimasut, soorlulu aamma isumaqartunga ima isumaqartoqarnissaa tunngavissaqanngitsoq, Inatsisartut inuit inatsisit naapertorlugit ingerlatsisussaasut inatsisit naapertorlugit qanoq pineqartussaaneranni, inuit nalinginnaasut Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffii pillugit Isumaqatigiissut malillugu qulakkeerunneqarneranninngarnit ajornerusumik atugassaqartikkumasimagaat.

Isumaqarpunga kalaallit inatsiseqartitsinerat ilaatigut aamma Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaat tunngavigalugu paasisariaqartoq, inatsisitigut aalajangersakkap allaffissornikkulluunniit maligassap qanoq paasisariaqarnera nalornissutigineqarpat.

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik 27. oktober 1997-imi telefaxerutikkut A-imut imaattunik allagaqarpoq:

"...

KANUAANA-p qitiusumik allaffiani pisimasup politiinut nalunaarutigineqarnissaa eqqarsaatigineqarsimavoq; taamatulli sakkortuuliortoqannginnissaa aalajangiunneqaannarsimalluni, Umiarsuaatileqatigiiffiummi allatigut uparuaanerni suleqataajumasarnera malunnartarmat; erseqqissaatigineqassaarli siunissami assingusumik pisoqaqqissappat qaangiinnarneqarnianngimmat ingerlaannartumillu politiinut nalunaarutigineqassalluni, kilisaatillu naalagaa KANUAANA-mi nakkutilliisut periusaat pillugu naammagittaalliorniaruni, naammagittaalliuut KANUAANA-mi pisortanut ingerlatinneqartariaqartoq, tassami aqumiut inuttaasulluunniit allat nakkutilliisut sulineranni qunusaagassarinagillu ajoqusersugassarinngimmatigit.

...”

Aammattaaq allakkani 3. februar 1998-imeersuni Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik A-mut imaattunik allagaqarpoq:

“Aalisarsinnaannermut akuersissutinik nakkutilliisunit angalaqataasunit unioqqutitsinerup pineranut atasumik uparuaasimanerit, kingornatigullu allaffigeqatigiittarsimanerit, kingullermik Umiarsuaatileqatigiiffiup 3. december 1997-imi telefaxerutaa, innersuussutigalugit paatsuungasoqaqqunagu oqaatigineqassaaq, KANUAANA-p suliaq unitsiinnarmagu, naak killissanik qaangiineq, “S”-mit 12. oktober 1997-imi iliuuserineqartoq, malittarisassanut aallaaviusutut unnerluutiginninnermik kinguneqarumaaraluartoq, taamaammallu KANUAANA-p pisariaqartillugu aammaarluni erseqqissartariaqarsoraa sømilinik pingasunik killigititamik unioqqutitsinerusinnaasut tullianik ilaginnaannarneqarnavianngimmata; ingerlaannartumilli Politiinut nalunaarutigineqassallutik.”

Isumaqarpunga Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup allagai qulaani taaneqartut imatut paasisariaqartut, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik isumaqartoq, A-p aalisarneq pillugu inatsit unioqqutissimagaa.

Pinngitsuusorineq pillugu inatsisitigut tunngaviusussaq pillugu siuliini taagorneqartut taamatullu Europamiut Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Isumaqatigiissutaat eqqarsaatigalugit isumaqanngilanga Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup pisoqarnermi pisimasumi iliorsimanertut iliorluni A aalisarneq pillugu inatsimmik unioqqutitsinerarlugu oqaaseqaateqarsinnaatitaasoq.

Siuliini oqaatigaara aalisarneq pillugu inatsimmi § 38, imm. 1-imik unioqqutitsineq Politiinit imaluunniit umiarsuup aalisarnermik nakkutilliisup pineqartup naalagaanit aalajangiivigineqassasoq.

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik taamaalilluni pisuunermik apeqqut pillugu oqaaseqaateqarani suliassaq Politiinut sulissutigeqqitassanngorlugu tunniussimasariaqaraluarpaa.

Taamaammat isumaqanngilanga Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik pisimasutut A-mik allaffigininnissaminut pisussaasimasoq. Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik qinnuigaara Kalaallit Nunaani

Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup tamanna pillugu qanoq iliulersaarnerminik paasissutississagaanga.

Oqaatigaara uanga matumuuna isummerfiginnginnakku Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik pisuuneq pillugu apeqqummik isummerfiginnissimagaluarpat isummerfiginnissappalluunniit, suliassanik politiinut nalunaarutiginngitsoornissaminut pisinnaatitaanersoq.

Aammattaaq Pisortaqarfiup uannut allagaanut 18. december 1998-imeersunut imaattut oqaatigaakka:

Pisortaqarfiup aallarniutaasumik allakkani immikkoortup A-p ataani oqaatigaa aalisarsinnaatitaanermut akuersissutinik nakkutilliisut aallaavittut sulinerminni eqqortuusorisaq naapertorlugu namminneq qularnaatsumik ilioriataarsinnaanissaminnut periarfissaqartut.

Tamatuma kingornagut Pisortaqarfiup oqaatigai:

*"Tassunga ilanngullugu oqaatigineqassaaq Aalisarnermut, Piniarnermut, Inuussutissarsiornermut Nunalerinermullu Pisortaqarfiup manna tikillugu Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisanni nr. 18-imi, 31. oktober 1996-imeersumi § 38, imm. 1, aalajangersakkatut nammineq paasisassatut nassuiaasertarmagu, tassami allassimammat "... politiinit umiarsuulluunniit aalisarnermik nakkutilliisup pineqartup naalagaanit aalajangiiviginеqar**sinnaapput**..." (uanga ersarissisitara). Tamaalilluni qanoq paasinninnissamik nassuiaaneq KANUAANA-p allaffissornikkut aqutsinerani nammineq qanoq ilioriataarsinnaanermik naleqquttunngorsaasinnaanermillu qulaani taaneqartumik ajornartitsinngilaq. Kiisalu advokat ...-p una oqaatigisaa innersuussutigineqassaaq, "inatsisilerinermi oqaaseq **-sinnaavoq -savoq-tut** paasineqassanngimmat", taassuma KANUAANA-mut allagaa 13. november 1997-imeersoq, tassa inuttalersuisarnermik maleruagassat pillugit suliamut atatillugu, takuuk."*

Siuliini taavara pisortat oqartussaasut, sulianik aalisarneq pillugu inatsimmi § 38, imm. 1 naapertorlugu aalajangiisinnaasut, tassaammata politiit imaluunniit umiarsuarmut aalisarnermik alapernaarsuisumut pineqartumut naalagaasoq.

Taamatuttaaq taavara Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik oqartussaatitaalluni nakkutiginnittuusoq.

Oqaatigaara § 38, imm. 1 Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmut tunngassuteqanngimmat, taamaalillunilu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik "... KANUAANA'p allaffissornikkut aqutsinerani nammineq qanoq ilioriataarsinnaaneranik naloqquttunngorsaasinnaaneranillu" takutitsisinnaatinnagu.

Aammattaaq Pisortaqarfiup oqaatigai:

"Ajuusaarnaraluartumik suliap allanik akuliutsitsinani aaqqiivigineqarnissaanik – sakkukitsumik paasinnittumillu iliuuseqarluni – siunnerfeqarneq naleqquttuunngitsoq paasineqarpoq, tassami suliaq A-mit malersorneqalermat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigissavara ajuusaarnarmat A periarfissaqarsimanngimmat suliap eqqartuussivimmut suliaritinnissaanut, tassa tamanna suliamik malersuinermut tunngavigineqarsimassappat. Taamaattoq pisortaqarfimmi isuma-

qarpugut suliap eqqartuussivimmut suliassanngortinneqarnissaa iluaqutaanaviangitsoq, tassami aallaqqaammut suliap allanik akuliutsitsinani aaqqiivigineqarnissaanik siunniussaasut kingunerimmassuk uppernarsaatissanik pisariaqartinneqartunik katersisoqannginnera. Nalunaarusiami 17. november 1997-imeersumi atuarneqarsinnaavoq aalisarsinnaanermut akuersissutinik nakkutilliisup ... aquttoq ... oqarfigisimagaa, paasissutissanik katersisoqarnissaa pisariaqartoq "....kilisaatip 3 sømilinik killeqarfiup iluani aalisarnini ***nangeqqissappagu****...." (uanga ersarissisitara), taamaalioreerami kilisaatip sumiiffia allappaa, kisiannili Nunatta Eqqartuussiviani suliami uppernarsaasiinissaq siunertarinagu. Tamatuminngarpiaq pissuteqartumik nakkutilliilluni angalanerup naammassineqarnerani ingerlaannartumik politiinut nalunaarutiginnittoqanngilaq, taarsiullugu suliaq unitsikkallarneqarpoq."*

Oqaatigaara ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi najoqqutassaalluni inatsisitigut aalajangersarneqarsimanngitsumik tunngaviusutut atortuutinneqarmat, oqartussaasut ataasiakkaat pisussaasut paasissutissanik pisariaqartinneqartunik pissarsinissaminnut, sulianut oqartussaasut misissugassaannut atorneqartussanik. Pisortat aalajangiinissaminnut paasissutissanik pisariaqartunik pissarsinermikkut naammattunik tunngavissaqarnissaat tassani eqqartorneqarpoq. Matumani siunertaavoq ingerlatsiviup aalajangiinerisa atortussat tungaatigut inatsisinut naapertuuttuullutillu eqqortuunissaasa qulakkeernissaat.

Aammattaaq pisortat paasissutissanik pisariaqartinneqartunik tunngavissaqarnissaasa malitsigaat oqartussaasup akisussaaffigigaa suliami pisimasuiit naammattumik paasinarsisinneqarsimanerisa nakkutiginissaa, taamatuttaarlu oqartussaasoq pisussaavoq inatsisitigut tunngavigisassat suliap aalajangiiviginissaanut pisariaqartinneqarlutillu pingaaruteqartut pissarsiarinissaat.

Taassuma nassatarissappagu oqartussaasoq uppernarsaatissanik assigisaannillu pissarsiniartariaqartoq, taamatuttaaq tamatuma pinissaa oqartussaasup akisussaaffigaa.

Oqartussaasup uppernarsaatissanik naammattunik pissarsiniannginnissani toqqarpagu, tamanna "suliap tamanut naammaginartumik aaqqiivigineqarnissaanik" siunertarisaqarneq tunuliaqutaralugu pisimagaluarpalluunniit, tamanna oqartussaasup kisimiilluni akisussaaffigaa.

Ajuusaarnarluinnartuusoraara Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaarnermut Akuersissutinik Nakkutiliisoqarfiup, oqartussaalluni nakkutilliisuusup, suliaq pineqartoq naammattumik paasinarsisinniarsimanngimmagu.

Aammattaaq ajuusaarnarluinnartuusoraara nakkutilliisuulluni oqartussaatitaq, aalajangiinissaminut pisinnaatitaanngitsoq, paasissutissanik suliami aalajangiisoqarsinnaaneranut atugassanik naammattunik pissarsiniannngitsoorsimammat."

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaarnermut Akuersissutinik Nakkutiliisoqarfiup tamatuma kingornagut nalunaarfigaanga, suliamik paasinninnera tusaatissatut tigusimallugu.

40 Sanaartorneq ineqarnerlu

40 - 1 Illup illuliornermut tapersiissuteqarnikkut illuliap attartornissaanik isumaqatigiissuteqarnerup inatsisitigut kingunerisai.

A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p illu illuliornermut ikiorsiissuteqarnikkut illuliaq piginnittut illuliornermut ikiorsiissutitut taarsigassarsiaminnut ukiumut aalajangersimasumik akilersuutiminnik akiliisimanngimmata utertillugu tigusimavaa.

Taarsigassarsineq Kalaallit Nunaanni illuliornermut ikiorsiisarnermik 28. februar 1959-imi nalunaarummut attuumassuteqarpoq. Nalunaarummi tassani § 10, imm. 2 naapertorlugu attartortitsineq taamaallaat akuersissummik piumasaqarfiuvoq. Piffissaliussamik sumilluunniit nalunaarummi aalajangersaasoqarsimanngilaq.

Taamaattumik A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p attartortup attartortitsisullu tungaannut erseqqissartariaqarsimavaa, attartortitsinissaq ukiumik ataasiinnarmik sivisussuseqartussatut akuersissutigineqarsimasoq.

Uppernarsaatissat suliami nassaassaasut tunngavigalugit Ombudsmandip ukiumik ataasiinnarmik sivisussusilimmik attartortitsinissamut akuersissuteqarsimanerup attartoriikkamik attartortunut nalunaarutigineqarsimanerata aalajangiiviginissaa ajornarsoraa. (J.nr. 11.40.31.0./26-98)

A-p B-llu naammagittaalliuutigaat illumit boligstøttip illuutigisaanit, attartorlugu inigisaminnit, attartortitsisup boligstøttimit taarsigassarsianut naafferaalluni akiliutinik akiliisannginnerup kingunerisaanik illumik A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut utertitsisussanngorlugu eqqartuunneqarsimanerata kingorna, ullunik 14-inik piffissalerneqarlutik A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit aneqquneqarsimagamik.

Illumik attartornermut isumaqatigiissut 21. maj 1996-imi atsiorneqarsimasoq naapertorlugu A-p aamma B-p boligstøttip illuutaa 1. juni 1996-imiit attartorpaat. Attartornermik isumaqatigiissummi atuarneqarsinnaavoq illua'tungeriinnit qaammammik ataatsimik piffissaliilluni attartorunnaarsitsineq nalunaarutigineqarsinnaasoq. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p isumaqatigiissut atsiornermigut 8. august 1996-imi attartorneq akueraa. Attartornermik isumaqatigiissut, immersugassaq assigiiaakkamik atugaasoq, aternik, attartornermut akiliutit annertussusiannik il.il. allattuiffissalerlugu suliaavoq.

7. januar 1998-imi Eqqartuussivimmit K-mit eqqartuussutip assilineqarnera naapertorlugu A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p tuavisaarutit 6. februar 1997-imi aammalu, boligstøttemit taarsigassarsianut akiliutissanut ki-

nguaattoorneq pissutigalugu, piumasaqaatinik allagaq 8. april 1997-imi nassiuppai. Piumasaqaatinik allakkiaq naapertorlugu, kinguaattoorutit ullut arfineq-marluk qaangiutsinnagit akilerneqanngippata, attartukkat akilerneqartussanngussallutik. Tamatuma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI eqqartuussivikkut suliassiissuteqarpoq, boligstøttimit taarsigassarsilluni illuliap attartortitsisumit utertinneqarnissaanik piumasaqaateqarluni.

Tamatuma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p piumasaqaataa naapertorlugu eqqartuussut 19. december 1998-imi eqqartussuutigineqarpoq. Eqqartuussut naapertorlugu attartortitsisoq illup A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut utertitsinissaanut ullunik 14-inik piffissalerneqarpoq.

8. januar 1998-imi allakkatigut A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p nalunaarutigaa, A aamma B ullut 14-it qaangiutsinnagit illumit anissasut. A B-lu 9. januar 1998-imi allakkatigut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI nalunaarfigaat, A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit, attartortitsisup akiligassaminut kinguaattoorutaanut tunngasunik allakkanik tuavisaarutinik tigusaqarsimanngisaannarlutik. A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 14. januar 1998-imi allakkatigut akivoq, A aamma B ilaqutaallu illumit 31. maj 1997-imi anisimasussaagaluartut, ulloq taanna attartornerat naammat.

A-p B-llu uannut oqaatigaat, attartornerup 28. maj 1997-imi qaangiuttussaalluni ukiumut ataasiinnarmut atuuttuuneranik ilisimatinneqarsimanngisaannarlutik. A-p B-llu paasisitsissutigaat, aamma assigiiaagaasumik attartornermik isumaqatigiissutitut immersukkami immersukkaminni, A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p suliarisimasaani, akueralugu atsiorsimasaani, tamanna ersersinneqanngitsoq.

16. marts 1998-imi allakkatigut A/S Inissiaatileqatigiiffik INI, suliami allagaatinik atukkiusseqqullugu aammalu suliamut paasinninnerminik nassuiaateqaqqullugu qinnuigaara. Eqqaasitsissuteqareernerma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI 21. oktober 1998-imi allakkatigut akivoq.

Allakkani suliap 1996-imi majip nalaani ingerlasimanera pillugu saqqummiussineqarpoq ilaatigut imaattunik:

"...

Inissiaatileqatigiiffiup kommunimi immikkoortortaqarfiani attartortunut nalunaarutigineqarpoq, attartorneq ukioq ataasiakkaarlugu isumaqatigiissutigineqassasoq, taamaattumillu attartornerup sivitsuiffigineqarnissaanut attartortut attartortitsisullu tamatuminnga qinnuteqaateqarnissaat pisariaqartinneqartoq, aammalu attartornermut isumaqatigiissut inissiaatileqatigiiffiup qullersaqarfianit Sisimiuniittumit akuerineqartussaasoq.

..."

22. marts 1999-imi allakkatigut INI qinnuigaara, boligstøttimit taarsigassarsiat, Kalâtdlit-nunãne igdluliornermut ikiorsîssarnermik 28. februar 1959-ime nalunaerut nr. 53/Kalaallit Nunaanni inissialiornermi ikiorsiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 10, 22. december 1986-imeersoq, imaluunniit Inissialiornermut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 1, 9. april 1992-imeersoq naapertorlugu, attartortitsisunut taarsigassarsiaritinneqarsimanersut.

Tamatuma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-p 7. april 1999-mi allakkatigut nalunaarfigaanga inissialiornermut tapiissutinit taarsigassarsiat 1985-imi taarsigassarsisitsissutaasut Kalâtdlit-nunãne igdluliornermut ikiorsîssarnermik 28. februar 1959-imi nalunaerut malillugu aalajangigaallutik.

Tamatuma kingorna imaattumik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Attartornermi isumaqatigiissut A-p B-llu aammalu attartortitsisup, tassalu boligstøtte aqqutigalugu illuliamik piginnittup akornanni isumaqatigiissutigineqarpoq. Apeqqutaavoq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p attartorneq atorunnaarsissallugu tunngavissaqarnersoq, attartortitsisut naafferartumik akiliutinut akiliinnginnerat, illullu A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut utertinneqarsimanera pissutigalugit.

Boligstøttimit taarsigassarsiat 1. april 1994-ip kingorna taarsigassarsisitsissutaasimappata, taarsigassarsinissamut akuersissut ukiumut ataatsimut taamaallaat akuerineqarsinnaavoq, taamaatumillu attartortitsineq 1997-imi majimi naasimassagaluarluni, A aamma B tamatuminnga A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit, Inissialiornermut tapersiissuteqartarneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 1-imi, 9. april 1992-imeersumi § 20 taannalu tunngavigalugu nalunaarummi nr. 13-imi 22. marts 1994-imeersumi § 2 naapertorlugit, ilisimatinneqarsimanersut apeqqutaatinnagu.

Uannulli A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p ilisimatitsissutigisimavaa, boligstøttimit taarsigassarsiat 1985-imi taarsigassarsiaritinneqarsimasut. Taamaammallu taarsigassarsiat Kalâtdlit-nunãne igdluliornermut ikiorsîssarnermik 28. februar 1959-ime nalunaerut nr. 53 tunngavigalugu taarsigassarsisitsissutaallutik. Nalunaarummi tassani § 10, imm. 2 naapertorlugu atukkiussinerup taamaallaat akuerineqarnissaa piumasaqaataavoq. Nalunaarummi piffissamik aalajangersimasumik piffissaliineqarsimanngilaq.

Taamaattumik A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p allatut ajornartumik attartortumut attartortitsisumullu aalajangiuttariaqarlugu, akuersissut ukiumut ataatsimut taamaallaat akuersissutaasoq. Suliap matuma qulaani qanoq ingerlasimaneranik misissuinermi takuneqarsinnaavoq, A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit attartornerup akuersissutigineqarneranut atatillugu suut oqaasiinnartigut ilisimatitsissutigineqarsimanersut.

A-p B-llu aamma A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p akornanni assigiinngitsunik isumaqarfigineqartoq.

Isumaqarpunga suliami uppernarsaatissat tunngavigalugit A B-lu attartortitsinerup ukiumi ataasiinnarmi akuersissutigineqarsimaneranik ilisimatinneqarsimanersut aalajangiivigisinnaanagu. Taamaattumik A B-lu, A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p illumik aneqqusinerata inatsisinut naapertuuttuunera misilitsinniarunikku, suliamik eqqartuussivikkoortumik suliassiissuteqarnissamut innersuuttariaqarpakka.

Taamatuttaarlu aamma taarsiiffigitinnissamik piumasaqaammut, taamatuttaaq aamma eqqartuussivimmut suliassiissutigineqartariaqartumut, isummernissaq pisinnaatitaaffimma avataanniippoq.

A B-lu eqqartuussivikkoortumik suliassiissuteqarsinnaaneq pillugu illoqarfimmi eqqartuussivimmit ilitsersuunneqarumasinnaasut nalunaarfigaakka, aammalu naalagaaffiup akiligaanik suliamik ingerlatsisinnaanissamut Kalaallit Nunaata Eqqartuussivianut qinnuteqarsinnaasut.

Attartornermut isumaqatigiissummi attartornerup illua'tungeriinnit tamanit, – killiliiffigineqarunanngitsumik – qaammammik ataatsimik piffissaliinikkut atorunnaarsinneqarsinnaasutut aalajangerneqarsimasoq malugaara. Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni § 28, imm. 2 malillugu, taamaallaat qaammatinik pingasunik sioqqullugu ilisimatitsissutigineqareerluni atorunnaarsinneqarsinnaanera atuuttuuvoq, § 29 malillugu atorunnaarsitsineq pissutsit patsisigisassat, pissutsit Inatsisartut peqqussutaanni taaneqartut atorunnaarsitsinermi patsisigineqarsinnaatinneqarput, assersuutigalugu attartortitsisup attartortitani nammineq inissatut atorniarpagu, aammalu § 31 malillugu atorunnaarsitsinermi periuseq aalajangersimasoq malinneqassalluni.

Attartornerup atorunnaarsinneqarsimanera 1998-ip aallartinnerani pisimanersoq, imaluunniit attartortut attartornermik, attartornerup naanerani atorunnaarsitsivigineqartussaasimanersut, eqqartuussivimmut suliassiissuteqarnikkut aalajangiivigineqarsinnaassammat, assigiiaagaasumik attartornermut isumaqatigiissut amigaateqarnersoq eqqartussanngilara."

40 - 2 Sanaassaq pillugu anngiortumik isumaqatigiissuteqarnermut atatillugu suliap suliarineqarnissaanik piumasaqarneq.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutigaa Naalakkersuisut illunik ilinniartunut inissianik marlunnik sananissaq pillugu entreprenørimik namminersortumik isumaqatigiissuteqarfiginnissimasut, entreprenørimullu ilaannakortumik akiliutitut illu ilinniartunut inissiaq maannakkut piusoq tunniunneqassasoq.

Ombudsmandi isumaqarpoq Naalakkersuisut suliassanik suliaqartitsinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsimanerup illuummik aalaakkaasumik pisinissamik tunisinissamillu isumaqatigiissutinngortinneratigut suliassap tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorutigineqarnissaata pinngitsoortinnissaa siunertariinnarlugu periaaserisartakkamik equtitsisumik inatsisinillu unioqqutitsisumik iliuuseqarsimasut.

Tulliullugu Ombudsmandi isumaqarpoq entreprenørip neqeroorutaata suliassat tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorutigineqarnerannut sanilliussilluni akikinneru-

lersitsinermik nassataqarumaarneranik Naalakkersuisut naatsorsuutiginninnissaminnut naammattumik tunngavissaqarsimanngitsut, Naalakkersuisullu sanaartugassap suliarineqartinneranut akiusussap angissusianik aammalu illup ilinniartunut inissiap nalinganik naliliinikkut isumaqatigiissummut ilusissatut toqqarsimasaminnik pisariaqartitsineq uppernarsarniarsimanngikkaalluunniit, taamaattumik suliap ingerlasimanera akuerineqarsinnaanngilluinnartutut nalilerneqartariaqartoq.

Tamatuma assinganik Ombudsmandip akuerineqarsinnaanngilluinnartuusoraa Naalakkersuisut Namminersornerullutik Oqartussat illuutaata, illuut neqeroorutigeqqaarnagu tunisinissarlu sioqqullugu periaatsimik toqqarneqarsimasumik pisariaqartitsinermut uppernarsaatissaqarnissaq illuutip tunineqartup nalinganik naliliinikkut anguniaqqaarnagu, tunineqarnissaanik isummersimammata.

Tamatumunnga peqatigitillugu Ombudsmandi oqaaseqaateqarpoq innuttaasut sanaartornerni Namminersornerullutik Oqartussanit aningaasalersorneqartuni suliassanut tunniutassanullu suliarinnittussarsiortarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannik nr. 41-mik, 7. oktober 1994-imeersumik tunngaveqarsinnaanatilluunniit Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiornermik ilitsersuusiaannik 1994-imeersumik tunaartaqarsinnaanngitsut, tassami malittarisassat taakkua innuttaasut inatsisit naapertorlugit iliuusissaannik aqutsisuunngimmata.

Ombudsmandip Naalakkersuisut inassuteqaateqarfigai, siunissami isumaqatigiissutinik, isumaqatigiissutissianik assigiinngitsunik ilusilinnik ilalinnik, isumaqatigiissuteqartoqassagaangat, taakkua paasiuminartuunissaat siunertaralugu, isumaqatigiissutissiat assigiinngitsut immikkoortillugit suliarisassagaat, suliarinnittussarsiortarnerlu pillugu nalunaarutip suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut innersuussilluni atortuulersinneqarsimasup tunngavigisassat siuliini eqqartorneqartut naapertorlugit naqqissornissaa Naalakkersuisut isumaliutersuutigissagaat, taamaaliornikkut erseqqissumik ersissalluni malittarisassat suut innuttaasunut inatsisitigut sunniuteqartussaanersut, malittarisassallu suut namminersortunuinnaq inatsiseqartitsinertut pissuseqarnersut. (J.nr. 11.40.10.0/158-96)

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiannit naammagittaalliuut 1996-imi septembarip 18-iani tiguara.

Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutigaa pisortaqarfik 24. juli 1996-imi entreprenør E isumaqatigiissuteqarsimasoq E illunik marlunnik ilinniartunut inissianik, illutut affarleriittut sanaanik, sananissaminut kingornalu tunniussinissaminut pisussanngortinneqarsimasoq, tamatumun-

ngalu peqatigitillugu pisortaqarfik illuutit taakkua aningaasanik tigoriaannarnik katillugit 3.000.000 koruuninik, illuutinut taakkununnga marlunnut 1.650.000 koruuninik aamma 1.350.000 koruunik agguataakkanik, akeqartillugit pisiarinissaannut pisussaaffeqalersimasoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu pisortaqarfik illuutip ilinniartunut inissiap pioreersup entreprenørimut namminersortumut tigoriaannarnik 300.000 koruuninik akeqartillugu tuninissaanut pisussaaffeqalersimavoq.

Sulisitsisut Peqatigiiffiat isumaqarpoq isumaqatigiissut pisortat oqartussasut suliarinnittussarsiornermut suliariumannittussarsiuussisarnermullu malittarisassaannut atuuttunut akerliusoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Sulisitsisut Peqatigiiffiat naalakkersuisut ataatsimiinnerannit imaqarniliamik paasitinneqarsinnaatitaaneq pillugu qinnuteqaammik Naalakkersuisut Allattoqafiata akuersisimannginnera pillugu naammagittaalliuuteqarpoq.

Kingulliullugu naammagittaalliuutigineqartoq taanna sulisitsisut peqatigiiffiata 1997-imi septembarip 5-ni tunuartippaa.

Suliap ingerlanera imaassimavoq:

Illumik atuarfiup ilinniartunut ineqarfiutaanik B nr. n-imik X-imiittumik allanngortiterinissamut pilersaarusiaq Niuernermik Ilinniarfiup X-imiittup Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfimmut 1995-imi decembarip 19-iani nassiuppaa.

Atuarfiup kalaallit tamakkiisumik siunnersuisarfiutaannik tamakkiisumik siunnersorneqarnissamik isumaqatigiissuteqarnissaanik siunnersuuteqarnermigut, pisortaqarfiup saaffiginnissut 1995-imi decembarip 22-ni akissuteqarfigaa. Sanaartornerni Namminersornerullutik Oqartussanit aningaasalersorneqartuni suliassanut tunniutassanullu suliarinittussarsiortarneq pillugu “Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaata ilitsersuutaatalu” nr. 41-p, 7. oktober 1994-imeersup assilinera pisortaqarfiup akissumminut ilanngullugu nassiuppaa.

Niuernermik Ilinniarfimmut allakkanik imaattunik pisortaqarfik 1995-imi decembarip 28-ni allagaqarpoq:

“Illumik B-n-imik allanngortiterinissamut nutarterinissamullu pilersaarusiaq Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup tusaatissatut tiguaa.

Pisortaqarfiup oqaatigissavaa sanaassamik suliaqarnissamut immikkut siunnersuisartoq attaveqanngitsoq, entreprenørip, pilersuisup suliffiulluunniit allap sulineranut soqutiginnittuunngitsoq, sulineranik sunniinngitsoq toqqarneqassammat. Pilersaarusiamit erserpoq E siunnersuisartuusoq, tamatumalu nassataraa E tamanna peqatigalugu sanaassamik suliaqartitsiniarnermi peqataasinnaanngitsoq.

Aammattaarmi suliassaq immikkut ilinniakkatigut suliaqarfiusunut immikkoortiterlugu neqeroorutigineqassaaq tamanullu ammasumik suliariumannittussarsiuunneqartussaalluni, taamaattorli tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussineq taanna katillugit 5 mio. kr. ataallugit naleqarpat aviiseeqqatigut allagarsiussinikkulluunniit tamanut nalunaarutigineqarsinnaavoq, imaluunniit suliarinnittussarsiortup aviisitigut nuna tamakkerlugu saqqummertartutigut tamanut nalunaaruteqarnissani toqqarsinnaallugu, taamaaliornissarlu salliutittariaqarpoq. Suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsimmut taamatullu Namminersornerullutik Oqartussat nalu-

naarutaannut ilitsersuutaannullu nr. 41-mut 7. oktober 1994-imeersumut, siusinnerusukkut nassiunneqarsimasumut, innersuussisoqarpoq.

Oqaatigineqassaaq aningaasat nutarterinissamut atugassat tassaammata aningaasat 1996-imi ingerlatsinermut atugassat taamaammallu 1996-imi atorneqartussaallutik. Pilersaarusiaq 2.892.000 koruuninik killissaqartitsivoq, taakkulu aningaasanut pilersaarummut immikkoortinneqarsimasunut naleqqupput. ...”

Niuernermik Ilinniarfik pisortaqarfimmut allakkanik imaattunik 23. januar 1996-imi nassiussivoq:

“Manna sioqqullugu oqarasuaatikkut oqaloqatigiittarsimanernut innersuussuteqarluni niuernermik ilinniarfiup inassutigissavaa siunnersuutit ataani allassimasut sulissutigeqqinneqassasut:

- Illunik ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik atuarfiup qanittuani sanasoqassaaq – “ilinniartunut inissiat nutaat” allat assinginik – tamakkiisumik pisatsersukkanik. Taakkununnga akiusussat 3,6 – 3,9 mio.-inik amerlassuseqassangatinneqarput.
- Aningaasat aserfallattaaliuinissamut atugassatut akuersissutigisat – 2,8 mio. kr. miss. – sanaartornermut tassunga atorneqassapput.
- B-n akimik, assigiinngissummut matussutissamik akeqartillugu tunineqassaaq.

E, illunik ilinniartunut inissianik allanik sanasuusimasoq, ilusissamik taamaattumik soqutiginninnerminik takutitsisimavoq, aningaasat taaneqartut pillugit isummertoqavissimanngikkaluartoq.

Illunik ilinniartunut inissianik nutaanik inissaqartitsisinnaassutsip assingajaanik inissaqartitsisinnaasunik atuarfimmut taama qanitsigisumi – illutoqqamik ungasissumiittumik nutarterisoqarnissaanut taarsiullugu – inissisimasoqalernissaa atuarfimmut ersarissumik iluaqutaassaaq. Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aserfallattaaliuinermut annertuunik sipaaruteqarfiussaaq, atuarfimmilu/ilinniartunullu inissiamik ulluinnarni sammisaqarfiunerusumik pilersitsinissamut periarfissarissaarnerussalluni.

Pisortaqarfik siunnersuummut tapersersuiumanermik oqarasuaatikkut eqqaasaqarsimavoq, taamaattumillu niuernermik ilinniarfik suliassap qanoq-iliorluni aallarnerniarnissaa pillugu ilitsersorneqarnissaminik qinnuteqarpoq.”

Maluginiarsimavara oqarasuaatikkut oqaloqatigiittarsimanerit, niuernermik ilinniarfiup innersuussutigisimasai pillugit allakkianik pisortaqarfiup suliassaataani nassaassaqanngitsoq.

Pisortaqarfik 19. februar 1996-imi niuernermik ilinniarfimmut ima allappoq:

“Niuernermik ilinniarfiup allagaanut 23. januarimeersunut akissutitut imaattut ilisimatitsissutigineqarsinnaapput:

KIIP’ip suliassaq aningaasaqarnermut pisortaqarfimmut, ilinniartunut inissianik sanaartornissamik aningaasaliinermi B-n-ip ilaatinneqarnissaanut tunngasumik akuersaarnermik ersersitsigallarsimasumut, saqqummiussimavaa.

Taamaattumik ajornartorsiutaasoq unaavoq, entreprenørimik aalajangersimasumik suliassiinikkut suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsit unioqqutinneqassammat. Taamaattumik pisortaqarfiup Sanaartortitsinermut Aqutsisoqarfik apeqqutilliissuteqarfigisimavaa suliassaq qanoq-iliorluni aallarnerniarneqassanersoq.

Sanaartortitsinermut Aqutsisoqarfiup akissutaa qanorluunniit issagaluarpat suliassaq Inatsisartunut saqqummiunneqartariaqassaaq – immaqa Naalakkersuisut aamma Aningaasanut Ataatsimiititaliaq aqqutigalugit – taamaalillunilu niuernermik

ilinniarfik maanngaanniit paasinarsisitsisoqareersimatinnagu aaqqiissuteqarsinnaanngilaq.
..."

Matuma kingorna pisortaqarfiup allakkatigut 20. februar 1996-imeersutigut Sanaartornermut Aqutsisoqarfik suliami nalileeqqullugu qinnuigaa.

Aqutsisoqarfiup allakkatigut 21. februar 1996-imeersutigut pisortaqarfik ima akissuteqarfigaa:

"Ilinniartunut inissiat X-imiittut pillugit allakkasi 723-imik normullit qaammatip matuma 20-aneersut innersuussutigalugit ingerlatsinermut malittarisassanik allassimasunik allassimanngitsunillu arlalinnik eqqumaffigisassassinnik malittarisassaqarpoq.

1) B-n-i nutarterneqassagaluarpat imaluunniit illuutinik nutaanik sanasoqassagaluarpat, suliassaq suliarinnittussarsiornermik nalunaarut naapertorlugu immikkut ilinniakkatigut suliatigut suliarinnikkumasunut immikkoortiterlugu neqeroorutigineqartussaavoq, sanatitsisup pilersaarutaa tunngavigalugu.
2) suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsit naapertorlugu sanaartugassap naammassineqarnissaanut assigiiaartumik tunngaveqarluni neqerooruteqartoqassaaq.
3) illuliassanik sanaartugassanillu suliarinnittussarsiornermi illuummik aalaakkaasumik tunisineq unammillernermi ilaareermat naleqarneranut uuttuutitut sanatitsisup ilaatissinnaanngilaa.
4) Namminersornerullutik Oqartussat illuutaannik tuniniaaneq, ilisimasavut malillugit, pisortat tamanut ammasumik neqeroortitsineratigut (Missingersuusiornermik ilitsersuut) neqeroorutigineqartussaavoq.
5) siunnersuisunut ileqqorinnissamik maleruagassani aalajangigaavoq, siunnersuisoq sanaartornermik ingerlatsiffiusumi aningaasanut tunngasumik siunnersuinermit allaasunik soqutigisaqaqqusaanngitsoq.
6) siunnersuisunik atuinissaq pillugu nalunaaruteqanngilaq, ilimagisariaqarporli Namminersornerullutik Oqartussat siunnersuisunik nakerisarsiunngitsuinnarnik atuinissaq kissaatigigaat.
7) pilersaarummik E-p siusinnerusukkut tunniussimasaanik atueqqinnissaq kissaatigineqarpat, taava nalunassanngilaq taanna siunnersuisuunini pissutigalugu sanaartugassamik suliaqartitsisutut, suliaqartitsisutut minnerusutut pilersuisutulluunniit peqataassanngitsoq.

Periuseq siunnersuutigineqartoq taamaallaat suliassat tamakkerlugit suliaqartitsiniarnernik neqerooruteqarnerni piviusunngortinneqarsinnaavoq, suliarinnittussarsiortarnermillu nalunaarut naapertorlugu taamaaliortoqaqqusaanngilaq. Naalakkersuisut aalajangersakkamik sanioqqutitsisinnaatitaapput, kisiannili siunertarisat pingaarnerusut, nalunaarummi aalajangersarneqarsimasut saneqqunnissaannut tunngavissaasut naapertorluarlugit tunngavilersuutissaqanngilaq."

Pisortaqarfik allakkanik ima nipilinnik 12. marts 1996-imi niuernermik ilinniarfimmut allappoq:

"Allakkat 19. februar 1996-imeersut ... innersuussutigalugit Pisortaqarfiup suliaq Sanaartortitsinermut Aqutsisoqarfimmut saqqummiussimavaa. Sanaartortitsinermut Aqutsisoqarfiup akissutitut allagaanit erserpoq sanatitsisoq nutarterinissamik suliassamut atatillugu qanoq iliussasoq.

Sanaartortitsinermut Aqutsisoqarfiup allagaasa assilinerat ... ilanngunneqarpoq.

Paasissutissiissutitut suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsimmut taamatullu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut ilitsersuutaannullu nr.

41-mut 7. oktober 1994-imeersumut, siusinnerusukkut nassiuneqarsimasunut, innersuussisoqarpoq.

B-n-imik tunisinermi Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiornermik illitsersuutaat innersuussutigineqassaaq.

Pisortaqarfiup qinnutigissavaa atuarfiup suliami qanoq iliuuseqaqqinniarneranik atuarfik nalunaaruteqassasoq.

Aammattaaq malugeqqunеqassaaq niuernermik ilinniarfik inaarutaasumik paasinarsisitsisoqareersimatinnagu qanoq iliuuseqarsinnaanngimmat."

Matuma kingorna telefaxerummik ullulerneqarsimanngitsumik, ilisimatitsissutigineqartullu malillugit tiguneqarsimasutut nalunaarsorneqarsimanngitsumik, ilisimatitsissutigineqartut malillugit niuernermik ilinniarfimmit "Lars Emil Johansen-imut fax 2 50 02 Aqqutigalugu" ingerlatinneqartumik Namminersornerullutik Oqartussanit 14. marts 1996-imi tiguneqarsimasumik pigisaqartoqarpoq:

"Asasara Lars Emil,

Atorfillit pissaaneqarnerat isumatusaarnermik akoorneqarsinnaava?

B-n-ip, Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartup ilinniartutsinnullu ineqarfittut atorneqartup nutarternissaanut niuernermik ilinniarfik aningaasanik 2,7 mio. kr.-nik akuersissuteqarfigineqarsimavoq

Illuut aserfallalluinnarsimavoq, nutarterinerlu tupinnartuliamik pisoqarfiusinnaassanani, illutoqarli pisariaqartumik "kiinarissisissallugu". Soorunalimi illutoqaq illutoqaajuassaaq, aserfallattaaliuinermullu aningaasartuutit siunissami pissutsinik taakkuninnga ersersitsiumaarlutik.

Atuarfik E-mit, ilinniartunut inissianik nutaanik qulingiluanik sanasimasumit, imaattumik neqerooruteqarfigineqarsimavoq:

* E illunik marlunnik sanaqqissaaq, allat asserluinnaannik,
* E-p B-n pisiarissavaa
* Aaqqissuussinermut akiusussarpiaasut tassaassapput aningaasat akuersissutigineqarsimasut 2.7 mio. taakkua.

Uatsinnut iluaqutaasussaasoq tassaassaaq illuni nutaani ininik pioreersut amerlaqatingajaannik pissarsissagatta, ilinniartunut inissiat allat assinginik, atuarfiup qanittuaniittunik.

Ilaa pilerinarpasik? Aammami KIIP-i Aningaasaqarnermullu Pisortaqarfik isumassarsiamik pitsaaneraanerminnik ersersitsisimapput, kisiannili maleruaqqusat assigiinngitsut suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsimiittut naammassinninniarnissamik akornusiipput (takuuk ilanngunneqartut).

Maleruagassanik taakkuninnga sanioqqutitsisinnaanermik immikkut akuersissuteqartoqassappat naalakkersuisut akuersisussaapput.

Taamaattumik pissusissamik eqqueqqissaanngikkaluarlunga taamatut attavigaakkit! Isumassarsiap ingerlateqqinnissaanut pissutissaqarpa ? Taamaanngippat taamaatiinnassavarput "itsarnisarlu" nutarterlugu – tassami aningaasanut ukiumi matumani suut tamaasa angumerissagutsigit tuaviortariaqalissagatta.

Neriuppunga ajunngitsutittaaq ! – Erniinnaq takoqqittariaqarpugut."

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik 15. marts 1996-imi Naalakkersuisut Siulittaasuannut imaattumik allakkialiorpoq:

"Aallaqqaasiut.

X-imi niuernermik ilinniarfiup pisortaanit, ..., naalakkersuisut siulittaasuannut telefaxerut pissutigalugu Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik qinnuigineqarsimavoq

entreprenør E-p X-imi niuernermik ilinniarfimmut neqeroorutigisimasaanut namminersornerullutik oqartussat qanoq iliuuseqarsinnaanerannut nassuiaammik saqqummiusseqqullugu.

Neqeroorut.

E-mit neqeroorut siunertaqarpoq illunik ilinniartunut inissianik marlunnik, sanareersimasami allat qulingiluat asserluinnaannik, atuarfik sannatissagaa. Illut ilinniartunut inissiat nutaat marluk taakkua, ilisimatitsissutigineqartut malillugit, niuernermik ilinniarfimmi iliniartunik illuummi B n-imi ineqartitsiffiusumi pioreersumi ineqartinneqartut amerlaqatingajaannik inissaqartitsisinnaavoq. Taamaattumik atuarfiup ilinniartut inissaannik neqerooruteqarnissaminut periarfissaqarnera ullumikkornit ajornerulissanngilaq, B n-i illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taarserneqarpat.

Illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taakkuninnga sananermut E-p illu ineqartitsiffiusoq B n-i kiisalu aningaasat 2,7 mio. kr.-it, illuummik 1996-imi allanngortiterinissamut nutarterinissamullu immikkoortinneqarsimasut akiliutigineqarnissaat kissaatigai.

B n.

Illumut ineqartitsiffiusumut B n-imut tunngatillugu oqaatigineqassaaq ..., ukiorpassuarni nungullariartorsimanermik malunnaatilik, taamaammallu annertunerusumik nutarterneqarnissaa iluarsarneqarnissaalu pisariaqarluni. Siunertarisamut taassumunnga aningaasat 2,7 mio. kr.-it atugassanngortinneqarnissaat ilimagineqarpoq kontomi pingaarnermi 40.11.02-mi – Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit, aserfallattaaliuineq il.il. – AI-96. Illumik ineqartitsiffimmik allanngortiterinissamut nutarterinissamullu pilersaarusiaqarpoq 1995-imi novembarimi suliarineqarsimasumik, tassanilu ilisimatitsissutigineqarlunittaaq niuernermik ilinniarfiup E pilersaarummut atortussanik il.il. suliaqarnissamut siunnersortissatut toqqarsimagaa.

Siusinnerusukkut oqaaseqaateqarsimaneq.

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik aqqutigalugu, E-p neqeroorutaanut oqaaseqaateqartussanngortinneqarsimavoq, akisimallunilu neqeroorut tunngavimmigut soqutiginartuusoq, tassami namminersornerullutik oqartussat atorsinnaasaannik aningaasatigullu iluanaarutigisinnaasaannik arlalinnik toqqartumik imaqarami, kisiannili neqeroorut ilusereriikkamisut iluseqarluni akuerineqassaguni illuutinik aalaakkaasunik namminersornerullutik oqartussanit pigineqartunik tunisineq pillugu missingersuusiornermik ilitsersuutip aalajangersagartaanik atuuttunik taamatullu Suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsimmi Suliarinnittussarsiortarneq pillugu nalunaarummi aalajangersakkanik unioqqutitsissaaq.

Neqeroorummik naliliineq.

Neqeroorummut isummat imaattut tunngaviliunneqarsinnaapput:

1. Neqeroorut missingersuusiornermik ilitsersuummi taamatullu Suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsimmi Suliarinnittussarsiortarneq pillugu nalunaarummi aalajangersakkat naapertorluinnarlugit suliarineqassasoq:

Namminersornerullutik Oqartussat pigisaat nalillit aallaavittut tunineqassanngitsut, aatsaat pigisaq nalilik pineqartoq atorneqanngippat, imaluunniit namminersornerullutik oqartussat pigisaat tunineqartoq sanaartornissamut aningaasartuutit amerlisinnagit pigisamut nalilimmut taarsiunneqarsinnaappat.

B n-ip tunineqarnissaanut imaattoq atuuppoq, pisortaqarfiit namminersornerullutillu oqartussat suliffiutaat tamarmik aperineqassasut illuummik atuisinnaatitaalernissaq kissaatigineraat taamatullu tuninisinissamut akuerineqarnissaq qinnutigineqarpat Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmi tusarniaasitsisoqassasoq Naalakkersuisut Aningaasanullu Ataatsimiititaliap aalajangiinissamut tunngavissaannik saqqummiussinnginnermi. Kingorna illuut tamanut ammasumik aviisini nuna tamakkerlugu

saqqummertartuni nalunaaruteqarnikkut tuniniarneqassaaq. Neqeroorutit tiguneqartut maleruagassat sukumiinerusumik allaaserineqartut malillugit suliarineqassapput.

Sanaartornermi suliassanik tunniutassanillu suliarinnittussarsiorneq pillugu tamanna Suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsimmi tassungalu atatinneqarluni Suliarinnittussarsiortarnermullu nalunaarummi aalajangersakkat tunngavigalugit pissaaq. Tamanna isumaqarpoq B n-imut tunngasumik allanngortiterilluni sananissat nutarterinissallu tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi aamma immikkut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit neqeroorutigineqassasut. E-p neqeroorutaanik akuersaarnerup nassatarissaavaa 2,7 mio. kr.-it immikkoortinneqarsimasut taakkua aserfallattaaliuinermut-kontumit sanaartornermut-kontomut nuunneqarnissaat, aningaasammi illunik ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik taakkuninnga sananermut namminersornerullutik oqartussat akiliutaasa ilagissammatigit. Taamaaliornikkut illunik ilinniartunut inissianik taakkuninnga marlunnik sananeq sulinertut namminersornerullutik oqartussanit aningaasaliiffigineqartutut oqaatigineqarsinnaavoq, taamaattumillu tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinissaq aammalu immikkut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit suliarinnittussarsiornissaq piumasaqaatigineqarsinnaassalluni.

Illumik B n-imik E-mut tunisineq namminersornerullutillu oqartussat illunik ilinniartunut inissianik E-p neqeroorutaa naapertorlugu tigusinerat, matumani namminersornerullutik oqartussat 2,7 mio. kr.-nik illunut ilinniartunut inissianut akiliuteqarnerat ilanngullugu, taamaalilluni aalajangersakkanut atuuttunut ersarissumik akerliussaaq.

2. E-p neqeroorutaanit allaassuteqatsiartoq tassaasinnaavoq:

E, nammineq akiligassaminik, illunik ilinniartunut inissianik marlunnik sanassasoq, tamatumalu kingorna namminersornerullutik oqartussat, taakkua 2,7 mio. kr.-nik akiliuteqarnermikkut illuummillu B n-imik piginnittussaatitaanermik tunniussinikkut pisiarisinnaagaat neqeroorfigalugit. KIIP'i illuutit tungaasigut taarsiissutissamik pilersitsisoqarsimaneranut innersuussilluni B n-ip tuninissaanut akuerineqarnissamik periuseq qulaani allaaserineqartoq naapertorlugu qinnuteqaateqarsinnaavoq, tamatumuunakkulli E illuummik tigusinissaminut qulakkeerunneqanngilaq. E-p soqutigisaanik qulakkeerussineq taamaallaat ima tunngaveqartinneqarsinnaavoq, namminersornerullutik oqartussat pigisaannik nalilinnik tunisisarneq pillugu missingersuusiornermut ilitsersuutip aalajangersagartaanit immikkut akuersissuteqartoqassasoq.

Suliariumannittussarsiuussisarnermut il.il. Inatsisartut inatsisaanni nr. 3-mi 6. april 1992-imeersumi imaluunniit "sanaartornerni namminersornerullutik oqartussanit aningaasalersorneqartuni suliassanut tunniutassanullu suliarinnittussarsiortarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 41-mi 7. oktober 1994-imeersumi naalakkersuisut tamanut tunngasumik malittarisassanit immikkut akuersissuteqarsinnaanerannut tunngavissaqanngilaq, tamannalu isumaqarpoq 2,7 mio. kr.-it immikkoortinneqarsimasut taakkua allanngortiterinermut/nutarterinermut imaluunniit illuliamut/sanaartukkamut nutaamut ilaannakortumik akiliutitut atorneqassagaluarpataluunniit, malittarisassat aalajangersagartai atuutissapput. Aalajangersakkat taakkua atuutissanngillat namminersornerullutik oqartussat akiliutaat illuummik aalaakkaasumik, allamit aningaasaliiffigineqarluni sananeqarsimasumik, pisinermut akiliutigineqarpata.

Naggataatigut ilisimatitsissutigineqarsinnaavoq suliaq maannangaaq X-ip entreprenøriisa sanasullu mistaliisa akornanni assorujussuaq maluginiarneqalereersimammat. Taamaattumik E-p neqeroorutaanik, ullumikkut ilusaatut itsillugu akuersineq illoqarfiup entreprenøriisa/sanasuisa akornannit akerliliissuteqarfiunissaa ilimagisariaqarpoq. Aammattaaq ilimagisariaqarpoq Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiannut, suliami ajornartorsiutinut eqqumaffiginnittumut aammalu taamaattoqas-

sappat peqatigiiffiup suliassamik namminersornerullutik oqartussanut suliassanngortitsinissaanik oqaaseqaateqarsimasumut, naammagittaalliuteqartoqassasoq."

Aningaasaqarnermut Ineqarnermullu Naalakkersuisoqarfik oqallisissiamik Naalakkersuisut 11. april 1996-imi ataatsimiinneranni oqaluuserineqartussamik imaattumik 9. april 1996-imi suliaqarsimavoq:

"Aallaqqaasiut.

X-imi niuernermik ilinniarfik ... entreprenør E-p, taamatuttaaq X-imeersup, neqeroorutaanik imaattunik siunertalimmik tigusaqarsimavoq:

E-p illunik ilinniartunut inissianik marlunnik, sanareersimasami allat qulingiluat asserluinnaannik atuarfik sannatissavaa. Illut ilinniartunut inissiat nutaat marluk taakkua, ilisimatitsissutigineqartut malillugit, niuernermik ilinniarfimmi iliniartunik illuummi B n-imi ineqartitsiffiusumi pioreersumi ineqartinneqarsinnaasutut amerlatigingajattunik ineqartitsisinnaavoq. Taamaattumik atuarfiup ilinniartunik ineqartitsinissaminik neqerooruteqarnissaminut periarfissaqarnera ullumikkornit ajornerulissanngilaq, B n-i illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taarserneqarpat.

Illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taakkuninnga sananerminut akiliutissatut E-p illumik ineqartitsiffiusumik B n-imik tigusinissaq taamaatullu aningaasat 2,7 mio. kr.-it, illuummik 1996-imi allanngortiterinissamut nutarterinissamullu immikkoortinneqarsimasut, akiliutigineqarnissaat kissaatigaa.

...B n.

...B n, niuernermik ilinniarfiup ullumikkut ineqartitsiffittut atugaa ukiorpassuarni nungullariartornermik malunnaateqarpoq, ilisimatitsissutigineqartullu malillugit ilinniartunut inissiatut tamakkiisumik atornani. Allanngortiterilluni sananermut aserfallattaaliuinermullu aningaasaliissutigineqartut qanorluunniit amerlatigigaluarpata, illuut illutoqaajuassaaq, qanorluunniit ilioraluaraanni ingerlannera illuummit nutaaminngarnit akisunerusussaaq.

E-p neqeroorutaa.

Paasissutissat siuliini oqaatigineqartut tunuliaqutaralugit nalilerneqarpoq namminersornerullutik oqartussat E-p neqeroorutaanik akuersinermikkut atuinikkut taamatullu aningaasatigut iluanaarutissarsisinnaasut. Ilaatigut illuutinik marlunnik, misilittakkat malillugit ineqartitsiffittut atorsinnaalluartunik pissarsinermikkut. Ilaatigullu pissutigalugu ulluinnarni ingerlatsineq taamatullu ingerlaavartumik aserfallattaaliuineq B n-imik ingerlatsiinnarnerminngarnit akisunerussanngatinneqanngimmat.

Kisiannili E-p neqeroorutaa atugassarititaasut "nalinginnaasut" malillugit akuerineqarsinnaanngilaq, imatut paasillugu, namminersornerullutik oqartussat illunut ilinniartunut inissianut taakkununnga nutaanut marlunnut sanatitsisuusinnaanatik, aammalu B n-imik illuutinut marlunnut taakkununnga "akiliutitut" akuliussineq immikkut isumaliutersuutiginninnissamik pisariaqartitsisoq.

Namminersornerullutik oqartussat illunik ilinniartunut inissianik sanatitsisuussappata aningaasallu 2,7 mio. kr-it taakkua sanaartukkanut aningaasaliissutitut nalinginnaasutut atorlugit, taava suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsimmi aamma suliarinnittussarsiortarneq pillugu nalunaarummi aalajangersakkat atuutilissapput, tamannalu isumaqarpoq suliassat tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi immikkullu ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit neqeroorutigineqassasut. Nalinginnaasumik immikkut akuerineqarsinnaanermut maleruagassat taakkua marluk aalajangersagartaanni tunngavissaqanngilaq, taamaattumillu namminersornerullutik oqartussat suliami tassani sanatitsisuusinnaanngillat.

Taamaattumik E-p neqeroorutaanik akuersinissamut tunngavissaasoq tassaavoq, E nammineq illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taakkuninnga sananermut

aningaasaliissasoq, kingornalu namminersornerullutik oqartussat illuutinik sanaanik taakkuninnga pisissasut.

Missingersuusiornermik ilitsersuutip namminersornerullutik oqartussat pigisaanik nalilinnik tunisinermut aalajangersagartai illuutinik aalaakkaasunik soqutigisalinnut aalajangersimasunut tunisinissamik mattussinngillat, kisiannili nalinginnaasumik periarfissiillutik, sapinngisamik amerlanerpaat pigisanut nalilinnut neqerooruteqarsinnaanissaannut, taamatuttaarlu soorlu pigisanik nalilinnik 1 mio. koruunit sinnerlugit nalilinnik tunisinermi namminersornerullutik oqartussat pisortaqarfiinik tusarniaanissaq pillugu kingornalu oqartussaasut aningaasanik akuersissuteqartut akuersissutaannik piumasaqaateqartoqartartoq. Pisumi pineqartumi B n-ip tuniniaanermi akia, illuutip ullumikkut isikkoqarneratut 1 mio. koruuninit minnerusutut nalilerneqarpoq, tamannalu isumaqarpoq Aningaasaqarnermut Ineqarnermullu naalakkersuisoq tunisinissamik aalajangiinissamut piginnaatinneqartoq. Taamaattorli nalilerneqarpoq tunisisinnaanermut Aningaasanut Ataatsimiititaliamik akuersisitsinissaq siunertarisamut naleqquttuussasoq, suliamimi pineqartumi inuinnarmut tunisinissaq pisortallu oqartussaaffiannut allamut tunisinissaanngitsoq eqqartorneqarmat.

Tamanna tunngavigalugu **inassutigineqarpoq**:

– Naalakkersuisut ilaliissasut illunillu ilinniartunut inissianik marlunnik, ilinniartunut inissiat entreprenørip siornatigut atuarfimmut sanaarisimasaasa assinginik iluseqarlutillu pitsaassusilinnik, sananissaq pillugu E-p niuernermik ilinniarfimmut X-imiittumut neqeroorutaa akueralugu, piumasaqaatigisalluguli E-p nammineq sanatitsisuussasoq illuliornerlu aningaasaliiffigissagaa taamatullu oqartussat akuersissuteqartussaasut akuersinissaat.
– E-llu 2,7 mio. koruuninik akiliuteqarfigineqarnissaa taamatullu illuutip ineqartitsiffiusup B n-ip pioreersup akeqanngitsumik tunineqarnissaa naalakkersuisut ilalissagaat.
– Suliassaq aningaasanut ataatsimiititaliamut akuerineqartussanngorlugu saqqummiunneqassasoq."

Naalakkersuisut Allattoqarfiata allakkatigut 12. april 1996-imeersutigut Aningaasanut Ataatsimiititaliaq aalajangernermik qulaani taaneqartumik paasissutissippaa. Aningaasanut Ataatsimiititaliap suliami allagaataanit erserpoq ataatsimiititaliap allattoqarfiata paasissutissiissut 24. april 1996-imi tigusimagaa.

Niuernermik ilinniarfimmut, X-imiittumut, allakkanik ima nipilinnik pisortaqarfik 18. april 1996-imi allappoq:

"Kultureqarnermut, ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik ilisimatinneqarsimavoq Niuernermik Ilinniarfik ilinniartunut inissiamik nutarterinissaq pillugu Naalakkersuisut siulittaasuannut Lars Emil-imut saaffiginnissuteqarsimasoq.

Illunik ilinniartunut inissianik nutarterinissaq pillugu atuarfiup siunnersuutaa tamatuma kingorna Naalakkersuisunit oqaluuserineqarsimavoq.

Naalakkersuisut 11. april 1996-imi ataatsimiineranni (immikk. 3a-p) ataani Naalakkersuisut aalajangerput:

...

Suliaq Aningaasanut Ataatsimiititaliamut/Inatsisartunut suli saqqummiunneqarsimanngilaq. Pisortaqarfiup atuarfik qinnuigissavaa paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit E-mik isumaqatigiinniuteqarnerit aallarneqqullugit. Aaqqiissutissat eqqartorneqartut E-p akuerippagit, taava Pisortaqarfiup Aningaasanut Ataatsimiititaliami/ Inatsisartuni inaarutaasumik aalajangiinissaq sulissutigilissavaa.

Aningaasanut Ataatsimiititaliap/ Inatsisartut aalajangeereerpata, Pisortaqarfiup atuarfik erngerluni paasissutississavaa.

Aningaasanut Ataatsimiititaliap/Inatsisartut akuersinissaat apeqqutaatillugu Pisortaqarfiup illunik ilinniartunut inissianik inaarlugit sanaanik pisortanillu akuersissutigineqarsimasunik (atuilernissamik akuersissut) pisinissamut naatsorsuutigineqartumut piffissamut pilersaarummik nassiussisoqarnissaa qinnutigaa.

Aammattaaq pisortaqarfiup apeqqutilliissutigissavaa atuarfiup illut ilinniartunut inissiat aaqqissuunnerisa pitsaassuseqarnerisalu illunut ilinniartunut inissianut pioreersunut naleqquttuunerat pisineq piviusunngortinnagu qanoq iliorluni qulakkeerniarneraa."

E-p niuernermik ilinniarfimmut, X-imittumut, allakkatigut 25. april 1996-imeersutigut Namminersornerullutik Oqartussat illunik ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik pissarsinissaannut ilusissaq Naalakkersuisunit akuersissutigisaq taanna akueraa.

Allakkani ulloq taanna allataasuni Aningaasanut Ataatsimiititaliap allattoqarfiata Naalakkersuisut allattoqarfiat qinnuigaa aningaasat 2,7 mio. koruunit, Naalakkersuisut isumaqatigiissummut atatillugu akiligassarisaat taakkua aningaasanik akuersissuteqartarnerup tungaatigut qanoq iliuuseqarfigineqassanersut.

Niuernermik ilinniarfik, X-imiittoq, pisortaqarfimmut allakkanik imaattunik 26. april 1996-imi allappoq:

"Pisortaqarfiup allagai 18. april 1996-imeersut aallaavigalugit niuernermik ilinniarfiup E-mik isumaqatigiinniuteqarnerit nangeqqissimavai.

E taamatullu niuernermik ilinniarfiup isumaqatigiinniuteqarnermi periaatsit allakkani piumasaqaataasut akueraat, Aningaasanullu Ataatsimiititaliamut sapinngisamik piaarnerpaamik saqqummiunneqarnissaat qinnutigalugu.

Piffissamut pilersaarut maanna suliarineqarpoq, entreprenørillu pitsaassutsip qulakkeerneqarnissaanut siunnersuisartumik nakerisarsiunngitsumik sanaartukkanik nakkutilliinissamut pinngitsaaliissutaanngitsumut akuersivoq – Aningaasanut Ataatsimiititaliap akuersinerata kingorna sukumiinerusut malinnaatinneqarumaarput.

Aammattaaq isumaqatigiissutip annikitsukkuutaartumik inissitsiternissaa, niuernerup annertussusianik eqqoqqissaarnerusumik takutitsisussaq suliarineqarpoq – aammattaaq pequtit, atortut pisatsersuutit taakkununngalu assingusut pillugit.

E-p isumaqatigiissutinik, allakkani ukunani eqqartorneqartunik, tunngaviusumik akuersinera ilanngullugu nassiunneqarpoq. Nunaminertamik atuinissamut akuersissuteqarnissamut tunngasumik suleriaaseq aallartitinneqarsimavoq, ajornartorsiuteqarfiunissaalu ilimagineqanngilaq, kommunimi tamatumunnga akuersaartumik soqutiginnimmat."

Naalakkersuisut Allattoqarfiat taamaalilluni Aningaasanut Ataatsimiititaliamut 29. april 1996-imi ima allappoq:

"Naalakkersuisut **11. april 1996-imi** ataatsimiinnerminni ullormut oqaluuserisassat immikkoortuanni 3 a-mi) **Niuernermik Ilinniarfik, X-imiittoq**, pillugu aalajangerput:

– Naalakkersuisut ilaliissasut illunillu ilinniartunut inissianik marlunnik, ilinniartunut inissiat entreprenørip siornatigut atuarfimmut sanaarisimasaasa assinginik iluseqarlutillu pitsaassusilinnik, sananissaq pillugu E-p niuernermik ilinniarfimmut X-imiittumut neqeroorutaa akueralugu, piumasaqaatigissalluguli E-p nammineq sanatitsisuussasoq illuliornerlu aningaasaliiffigissagaa taamatullu oqartussat akuersissuteqartussaasut akuersinissaat.

– E-llu 2,7 mio. koruuninik akiliuteqarfigineqarnissaa taamatullu illuutip ineqartitsiffiusup B n-ip pioreersup akeqanngitsumik tunineqarnissaa naalakkersuisut ilalissagaat.
– Suliassaq aningaasanut ataatsimiititaliamut akuerineqartussanngorlugu saqqummiunneqassasoq.

Tamanna tunngavigalugu Aningaasanut Ataatsimiititaliamit akuerineqarnissaa **inassutigineqarpoq**:

– Aningaasat 2,7 mio. koruunit 1996-imi atugassatut pilersaarusiorneqarsimasut kontumit pingaarnermit 40.11.02-mit – Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit, ataatsimut aningaasartuutit – atuarfiup illuutaata pisoqqap ineqartitsiffiusup B n-ip allanngortiternissaanut nutarternissaanullu atugassanik, taarsiullugu kontumut pingaarnermut nutaamut 40.11.31.-mut – Illunik ilinniartunut inissianik pisineq – nuunneqartussanik illunillu ilinniartunut inissianik marlunnik E sanatitsisoralugu aningaasalersuisoralugulu illuliarineqartunik pisinissamut atugassanngortinneqassasut – taamatullu
– Niuernermik ilinniarfiup illuutitoqaa ineqartitsiffiusoq B n-i, nungullarsimaqalunilu ilinniartunut inissiatut atussallugu naleqqutinngitsoq, E-mut akeqanngitsumik tunniunneqassasoq, namminersornerullutik oqartussat (atuarfik) illunik ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik taakkuninnga piginnittutut pissusissaq eqqorlugu nalunaarsorneqarpat.

B-n-imik akeqanngitsumik tunniussinissaq taanna Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmi, Aningaasaqarnikkut pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfimmi oqaluuserineqarsimavoq kingornalu oqallisissiamut, Naalakkersuisut 11. april 1996-imi isummerfigisaannut, ilanngullugu suliarineqarsimalluni. Tunniussineq missingersuusiornermik ilitsersuummi atuuttumi 1994-imeersumi aalajangersakkanut naapertuutissaaq – tak. 5.3.2. – Namminersornerullutik oqartussat pigisaannik nalilinnik tunisineq – Pisoqarnerni immikkut ittuni."

Ataatsimiititaliap 2. maj 1996-imi aalajangerneri pillugit Aningaasanut Ataatsimiititaliamit Naalakkersuisunut paasissutissiissummit 2. maj 1996-imeersumit erserpoq:

"1. Aningaasanik akuersissuteqarnermut tunngasumik suliat

...

b. Ilinniartunut inissianik nutaanik sanaartorneq aamma ilinniartunut inissiatoqqamik pioreersumik B n-imik X-imiittumik tunisineq (Tak. Nalakkersuisut 11. april 1996-imi ataatsimiinneranni oqaluuserisassat immikkoortuat 3a)

Naalakkersuisut inassuteqaatigaat 1996-imut aningaasanut inatsimmi aningaasat 2.700.000 koruunit kontumit pingaarnermit 40.11.02-imit, Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit, kontumut pingaarnermut nutaamut 40.11.31-mut, illunik ilinniartunut inissianik pisineq, nuunneqassasut naalakkersuisunullu oqallisissiami oqaatigineqartutut aalajangiivigineqarlutik.

Aningaasanut Ataatsimiititaliap qinnuteqaatigineqartut akuerai."

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata suliami allagaatinik Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaasuiniittunik paasitinneqarsinnaatitaanermik qinnuteqaateqarneranut atatillugu Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik 7. juni 1996-imi Naalakkersuisut Allattoqarfiannut imaattumik allakkiorpoq:

"Suliami allagaatinik paasitinneqarnissaq pillugu allaganngorlugu qinnuteqaammik 30. maj – 96-imik ullulikkamik Kalaallit Nunaanni Sulisisitsisut Peqatigiiffian-

neersumik Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik 3. juni 1996-imi tigusaqarpoq... Kingorna Allattoqarfik ullumi ulloq AP'p pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfianut saaffiginnissuteqarpoq, suliallu maannakkorpiaq killiffianik ilisimatinneqarnissaq suliamilu allagaatinik paasititsissutitut KNSP-mut imaannaq tunniunneqartariaqartunik naliliineq qinnutigalugit, tassami KNSP-p qinnutigisaa suliami allakkat tamarmik assilinerinik, matumani naalakkersuisunut oqallisissiaq naalakkersuisut aalajangiinerminni tunngavigisimasaat ilanngullugu, nassiussinissamik ilaqarmat.

Suliap killiffia.

...

Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik, Niuernermik Ilinniarfimmut X-imiittumut missingersuusiornerup tungaatigut akisussaalluni oqartussaasuusoq, naalakkersuisut aamma Aningaasanut Ataatsimiititaliap aalajangernerinik atuarfiup pisortaanut ...-mut telefaxikkut nalunaaruteqarsimavoq, suliamilu allatigut qanoq iliuuseqaqqissimanani.

Aningaasanik kontumit pingaarnermit 40.11.02-imit – Inuussutissarsiutinut ilinniartitaanerit – kontumut pingaarnermut nutaamut 40.11.31-mut – Illunik ilinniartunut inissianik pisineq – nuussinissaq pillugu KIIP'i pisortaqarfiup nammineq naatsorsuuseriffiani kontumik pilersitsisimavoq. Kontu pingaarneq nutaaq taanna 1996-imut tunngasumik TB II-mut ilanngunneqarumaarpoq, kontup taassuma Aningaasanut Ataatsimiititaliaq akuersissuteqareersimatinnagu TB I-imut ilanngunneqarnissaata allaffissornikkut suliarinissaa naleqquttuusorineqanngimmat.

E illunik ilinniartunut inissianik marlunnik sanalluni aallartitsisimanersoq sulinerlu qanoq ingerlanersoq ilisimatitsissutigineqanngilaq, namminersornerullutillu oqartussat tungaanniit malinnaaffigineqarumaaranittaaq. Illunik ilinniartunut inissianik taakkuninnga marlunnik pisinissaq E-p taakkua iserterfigeriaannanngorlugit tuniniarpagit aatsaat Namminersornerullutik Oqartussat isummerumaarput.

Naliliinerit:

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup nalilerpaa E-p illunik ilinniartunut inissianik marlunnik "pisisussamut ilisimariikkamut" illuliuussinera aningaasaliineralu niuernermi ileqqorissaarnermut nalinginnaasumut naapertuuttuusoq. "Pisisussaq ilisimariigaq" tamatuma kingorna illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taakkuninnga pisinermi tamatumunnga peqatigitillugu toqqartumik siunissarlu ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu aningaasatigut iluanaarutissarsippat, taamatut niuertoqarnera isumatusaarluarnermik takutitsinerussaaq.

Aningaasatigut toqqartumik iluanaarutissartaqarnera missingersuussinikkut 0,5 mio. koruuninik angissuseqartutut naatsorsorneqarsinnaavoq, tassami illunik ilinniartunut inissianik marlunnik sananermi aningaasartuutit 3,8 mio. koruunit missiliorlugit annertussuseqarmata (kisitsisit illunik ilinniartunut inissianik siornatigut sananeqarsimasutut ittunik pitsaassusilinnillu pisuupput) namminersornerullutillu oqartussanit, pisisussatut ilimanaatilittut, immikkoortinneqarsimasut 2,7 mio. koruuninik annertussuseqarput B n-illu, naleqassusia 0,6 mio. koruuninut missiliuunneqarsimasup, akeqanngitsumik tunineqarnera ilanngullugu. Matumunnga ilanngunneqassapput illuutit nutaat marluk, illuummik nutaanngitsumik nungullarsimasumillu (B n) ingerlatsiinnarnissamut naleqqiussilluni, ingerlannerannut aserfallattaaliorneranullu aningaasartuutit annikinnerusut.

Suliap inatsisinut tunngasortaani pineqarpoq namminersornerullutik oqartussat, illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taakkuninnga pisisussatut ilimanaatilittut nalunaarnermikkut, maleruagassanik atuuttunik unioqqutitsinersut. Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup naliliinera malillugu namminersornerullutik oqartussat inuussutissarsiutinut ilinniarfiusunik nutarterinermut iluarsaassinernullu aningaasanik kontumit pingaarnermit katersuuffiusumit (40.11.02.) illuummik aalaakkaasumik

nutaamik pisinermut kontumut pingaarnermut nutaamik pilersitamut nuussinermut maleruagassanik atuuttunik unioqqutitsisimanngillat.

B n-ip nutarternissaanut iluarsarnissaanullu aningaasanik 2,7 mio. koruuninik immikkoortinneqarsimasunik nuussineq 1996-imi X-imi nalinginnaasumik sanaartornermi aningaasanik kaaviiaartitsinermik pinngitsoortitsissagaluarpoq, kisiannili tamanna immini "inatsisinik unioqqutitsinerunngilaq".

B n-ip pigisatut nalilittut namminersornerullutik oqartussat illunik ilinniartunut inissianik nutaanik taakkuninnga kingorna niuernissaannut immikkoortinneqarsimanera eqqarsaatigalugu iliuuserisaq taanna Missingersuusiornermik ilitsersuummi atuuttumi – 1994-imeersumi – immikk. 5.3.2-mi aalajangersakkanut tamakkiisumik naapertuuttuuvoq, Namminersornerullutik oqartussat pigisaannik nalilinnik tunisineq – pissutsit immikkut ittut – ilaatigut Aningaasanut Ataatsimiititaliap akuersineranik pisariaqartitsisoq. Taamatullumi akuersisoqarsimavoq.

..."

Matuma Kingorna Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfik 24. juli 1996-imi E-mik imatut isumaqatigiissuteqarpoq:

"E-p aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqafiup (matuma kingorna "Pisortaqarfimmik" taagorneqartup) akornanni (matuma kingorna illua'tungeriinnik taagorneqartut) ullumi ulloq imaattumik isumaqatigiissuteqarput.

1. Isumaqatigiissutip qanoq-issuseqarnera tunuliaqutaalu

1.1 E 1996-imi majip 30-ani nunaminermik atuinissaminut X-ip kommunalbestyrelsianit akuerineqarsimavoq, tassalu illuliorfissanut tunngasumik kisitsisini naligiissuni 66,5 aamma 37,7-imi inissisimasunik, tak. ilanngussaq 1. E 14. juni 1996-imi illuliornissamut akuersissummik pivoq, ilanngussaq 2.

1.2 Illuliorfissani immikk. 1.1-imi taaneqartuni E illunut ilinniartunut inissianut toqqavissani marlunni illumik marloqiusatut sanaamik illuliussaaq, soorlumi Pisortaqarfiup allagaani 18. april 1996-imeersuni allaaserineqarsimasutut, ilanngussaq 3, allakkatigullu 25. april 1996-imeersuni E-mit akuerineqarsimasumik, ilanngussaq 4. E-p illuutinik ilinniartunut inissianik sananini piffissamut pilersaarut suliarineqarsimasoq naapertorlugu aallartissavaa, ilanngussaq 5. ... illuliornermik nakkutilliisuussaaq, E-mit akilerneqartussamik.

1.3 Pisortaqarfik illuummik ineqartitsiffiusumik B n-imiittumik piginnittuuvoq.

1.4 Isumaqatigiissummi matumani siunertaavoq illuutinik immikk. 1.2-mi taaneqartunik, illuutit taakkua sananeqareerpata atornissaallu oqartussaasunit akuersissutigineqareerpata, E-p tunisisussanngortinnissaa pisortaqarfiullu pisisussanngortinnissaa, taamatullu atugassarititaasut kinguliini allaaserineqartut malillugit illuummik B n-imik pisortaqarfiup tunisisussanngortinnissaa E-llu pisisussanngortinnissaa. Pisortaqarfiup illuummik B n-imiittumik tunissinissaa pillugu Naalakkersuisut taamatullu Inatsisartut Aningaasanut Ataatsimiititaliaat tamatuminnga akuersisimapput, tak. ilanngussaq 3 aamma ilanngussaq 6.

2. Tunniunneqartoq

2.1 E pisussanngortinneqarpoq 1996-imi decembarip aallaqqaataani illuummik 1-imik, E-imit pigineqartumik, Pisortaqarfimmut piginnittuulersitsilluni allagartaliuussissalluni, Pisortaqarfillu illuutip taannaasup pigilernissaanut pisussaalluni. Illuut 1 Pisortaqarfimmit 15. december 1996-imi tiguneqassaaq.

2.2 E-p naatsorsuutigaa illuut 2, 1996-imi sapaatip-akunnerisa 52-ianni inaarluni sananeqareersimassasoq. Tamanna tunuliaqutaralugu E pisussanngortinneqarpoq 1996-imi decembarip 30-ni illuummik E-mit pigineqartumik, Pisortaqar-

fimmut piginnittuulersitsilluni allagartaliuussissalluni, Pisortaqarfillu illuutip taannaasup pigilernissaanut pisussaalluni. Illuut 2 Pisortaqarfimmit 15. januar 1997-imi tiguneqassaaq.

2.3 ...

2.4 E-p illuummik 2-mik Pisortaqarfiup piginnilivinneranut allagartaliineranut peqatigitillugu Pisortaqarfiup illuut B n-imiittoq E-mit pigineqalersutut allagartalissavaa ulloq taanna tiguneqartussanngorlugu. ...

2.5 B n Pisortaqarfimmit tamakkiisumik atorneqarsinnaavoq. Pisortaqarfiup illuutinik 1-imik aamma 2-mik tigusinissaata tungaanut.

...

3. Aki akiliinermullu piumasaqaatit

3.1 Illuutip 1-ip pisiarinerani akiusussaq 1.350.000 koruuninut isumaqatigiissutigineqarsimavoq ..., illuutillu 2-p pisiarinerani akiusussaq 1.650.000 koruuninut isumaqatigiissutigineqarsimalluni ... Pisinermut aki aningaasanik akiliinikkut uppernarsineqassaaq. Akiliinissaq pisassaaq ulluni tigusiffissatut ululiunneqarsimasuni, taamaattoq tak. immikk. 3.2

3.2 Pisinermi akiusunit immikk. 3.1-imi taaneqartunit, illuutinik taakkuninnga tigusinissaq ullunik 14-inik sioqqullugu, illuutinut immikkut tamanut 1.350.000 koruunit aningaaseriffimmi Grønlandsbanken A/S-imi kontonormumut toqqorneqassapput ...Aningaasat toqqorneqartut E-mut tigoriaannanngortinneqassapput piginnittussatut inaarutaasumik allagartaq Nunatta Eqqartuussiviani illuutinik nalunaarsuisarfimmi assuarliutitaqanngitsumik nalunaarsorneqareerpat ...

3.3 B n-imik pisinermi akiusussaq 300.000 koruuniusussatut isumaqatigiissutigineqarpoq ..., ullormi tunniussiffiusumi aningaasanngorlugu akiliinikkut uppernarsarneqartussaq.

3.4 Pisinermi akiusoq akiliutigineqassaaq, piginnittussatut inaarutaasumik allagartaq Nunatta Eqqartuussiviani illuutinik nalunaarsuisarfimmi assuarliutitaqanngitsumik nalunaarsorneqareerpat. ...

4. Piginnittuunermut allagartat

4.1 Illua'tungeriit piginnittuunermut allagartat atsiornissaannut pisussanngortipput, taamaaliornikkut illuutit pingasut isumaqatigiissummi matumani eqqartorneqartut taakkua ululiussat atugassarititaasullu isumaqatigiissummi taaneqartut naapertorlugit tunineqarsinnaaqqullugit.

..."

Aammattaaq Niuernermik Ilinniarfiup, X-imiittup, suliap ingerlasimanerpiaa pillugu pisortaqarfimmut allakkamini 16. september 1996-imeersuni imaattut ilisimatitsissutigai:

"..., siornatigut E-mi atorfeqarnikuusimasoq, illut ilinniartunut inissiat qulingiluat taakkua piffissami 1989-imit '92-imut sananeqarsimasut titartarsimavai. Illut ilinniartunut inissiat pillugit suleqatigiinnerput naammagisimaarsimagatsigu illussanik titartaasartoq taanna 1993-imi qinnuigisimavarput B n-ip nutarterneqarnissaanut/allanngortiterneqarnissaanut pilersaarusioqqullugu. Pilersaarusiaq taanna aningaasanik, ukiumi matumani uatsinnut akuersissutigineqartunik, qinnuteqaateqarnermut tunuliaqutaalluni tunngaviuvoq.

Ilinniarfinni ittuusut 1995-ip naalernerani ataatsimiinneranni aningaasanik akuersissuteqartoqarnissaanik neriorsorneqarsimavugut, E-lu aqqutigalugu illussanik titartaasartoq taanna qinnuigeqqissimavarput pilersaarusiamik, nutarterinissamik suliaqarnissaq pillugu suliariumannittussarsiuussinivissamut tunngavissiisinnaasumik suliaqaqqullugu. Suliap taassuma nassatarisaannik ... aamma E B n-imik nutarteri-

nissamut taarsiullugu illunik ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik sananissamut isumassarsiamik saqqummiussipput.

Niuernermik Ilinniarfimmi pisortat siunnersuummik saqqummiussivigineqarput, illunillu atuarfiup qanittuaniittunik nutaanik marlunnik – ilutsimikkut ilisimaneqarlutillu akuerisaasunik – sanasoqarnissaanik kissaateqarneq ilalerlugu. (Illuliorneq akip, pitsaassutsip atorsinnaassuseqarnerullu tungaasigut taaneqarajuttarsimavoq). Aammattaarlumi isumaqatigiissutigineqarpoq atuarfimmut/Namminersornerullutik Oqartussanut niuerluarnerusoq, tamannalu nalunanngitsumik aammattaaq Naalakkersuisut Aningaasanullu Ataatsimiititaliap siunnersuummik akuersinerannut tunuliaqutaavoq.

Isumaqatigiissut/allaganngorlugu isumaqatigiissut inaarlugu suliarineqarsimasoq – B n-imullu akigitinneqartussamik aalajangersaaneq ilanngullugu – KIIP-ip aamma E-p akornanni isumaqatigiissutigineqarpoq, tamatumunngalu atatillugu maluginiartariaqarpoq N&R-imit naliliineq, allakkani innersuussutigineqartoq, tassaammat Niuernermik Ilinniarfiup illuummik tigusinera sioqqullugu, tassalu 1984-85-i sioqqullugu, pisoqaassuseqartoq. Ullumikkut naliliineq illuutip maannakkut qanoq-issuseqarneranik naliliisoq nassaassaanngilaq, maluginiarneqaannarsinnaallunili oqaasissaqartitaasut arlallit nalilersimagaat aaqqissuussinermi aningaasaqarneq isumatusaarnertut isikkoqartoq."

Suliamik suliaqarninnut atatillugu ingerlatsinermut oqartussaasut akuliusimasut oqaaseqaataannik imaattunik tigusaqarsimavunga:

Oqartussaasup taassuma Naalakkersuisut Allattoqarfiat aqqutigalugu oqaaseqaataanik 1996-imi decembarip 16-iani tigusaqarpunga aammalu pisortaqafimmit Aningaasaqarnermullu Pisortaqarfimmit oqaaseqaatinik.

Naalakkersuisut Allattoqarfiat ilisimatitsissuteqarpoq:

"Ombudsmandip qinnutigisaqarneratigut Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup aamma Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilageeqarnermullu Pisortaqarfiup naammagittaalliuummut qulaani taaneqartumut oqaaseqaataat ilanngullugit nassiuneqarput.

Naalakkersuisut Allattoqarfiat Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata suliami allagaatinik paasitinneqarnissamik qinnutigisaqarnera pillugu taamaallaat suliamik suliaqartuusimavoq, taamaammallu pisortaqarfiit taaneqartut taakkua oqaaseqaatigissaannut innersuussissalluni.

..."

KIIP-i oqaaseqaateqarpoq:

"...

Naammagittaalliiortumit saqqummiunneqarlutik oqaatigineqartut, pisortaqarfimmut tunngassuteqartut, innersuussutigalugit oqaatigineqassaaq saqqummiunneqartut pisortaqarfiup suliamik paasinninneranut assingummata, taamaattumillu oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqartitsinatik.

..."

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup oqaaseqaataani, 1996-imi septembarip 30-ani suliarineqarsimasumi, atsiorneqarsimanngitsumilu ima allassimasoqarpoq:

"...

Sulianut illuliornermut sanaartornermullu tunngasunut, namminersornerullutik oqartussat akuliuffigisimasaannut, allanut naleqqiullugu suliaq una suliap ingerla-

nera eqqarsaatigissagaanni qaqutigoorluinnartuuvoq, pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfiup paasinninnera malillugu ingerlanermini asigiinngitsunik pingasunik allanngorarfeqartoq. Aallaqqaammut nutarterinissamik iluarsaanissamillu suliaqarnissamut pilersaarusiorneqarsimasutut ingerlasimagaluarpoq. Kingorna namminersornerullutik oqartussat sanatitsisoralugit nutaamik sanaartortitsinissaq pillugu isumaliutersuuteqalernertut ineriartortinneqarsimasoq. Kiisalu naggataatigut illuummik aalaakkaasumik pisinissaq tunisinissarlu pillugit suliassangorsimalluni.

Ineriartornermi allanngorneq siulleq – B n-imik ... nutarterinissanik iluarsaanissanillu pisariaqartunik suliaqarnissanik pilersaarusiornermik aallartinneqartussatullu ilimagineqartunik ilaqarpoq. Illuut 1985-imi namminersornerullutik oqartussanit tiguneqarpoq, Niuernermillu Iliniarfimmi ilinniartunut inissiatut iluarsartuunneqarluni. Illuut ullumikkut nungullarsimaqisutut ilinniartunullu inissiatut aaqqissuussaanermigut naleqqutinngeqisutut isikkoqarpoq, taamaattumillu aalajangertoqarpoq aningaasat 2,7 mio. kr.t nutaamik aaqqissuussinissat iluarsaanissallu pisariaqarnerpaat aningaasaliiffiginissaannut immikkoortinniarlugit. Nalunngilluaraluarlugu ukiuni aggersuni, illuut illuutitut ilinniartunut inissiatut atuinnarneqassappat, allanngortiterilluni sananernut aserfallattaaliuinernullu suli annerusumik aningaasaliisoqarnissaa pisariaqartinneqarumaartoq.

Ineriartornermi allanngornerit aappaat – tassunga ilaavoq aningaasanik amerlanerusunik illuutitoqqamik B n-imik ilinniartunut inissiamik allanngortiterinermut aserfallattaaliuinermullu aningaasaliisoqarnissaata siunertarisamut naleqquttuuinnarneranik isumaliutersuuteqarnerit. Imaluunniit aningaasat (2,7 mio. kr.), B n-imik nutarterinissamut iluarsartuussinissamullu immikkoortinneqarsimasut atorlugit, taamatullu B n-imik neqerooruteqartumut tunniussilluni, illunik ilinniartunut inissianik marlunnik sananissamik neqeroorutip namminersornerullutik oqartussanit tiguneqarsimasup akuerinissaa siunertarisamut naleqquttuunerunersoq.

Ineriartornermi allanngornerit pingajuat – tassunga ilaapput piareersaataallutik suliaasut kingornalu aalajangernerit, namminersornerullutik oqartussat sanatitsisuujumanerannik illunillu ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik illuutitoqqamut ilinniartunut inissiamut B n-imut taartissatut sananissap suliarinnittussarsiuunneranik nassataqartut. Kisiannili – namminersornerullutik oqartussat tamatumunnga taarsiullugu, neqerooruteqartoq illuutinik sanajumassappat aningaasaliijumassappallu, aammattaarlu taakkua iluseqartitsinerup, pitsaassuseqartitsinerup il.il. tungaatigut namminersornerullutik oqartussat ilimasuutigisaannik naammassinnissappata, illuutinik nutaanik marlunnik pisiumanerminnik siumut neriorsuuteqarsimasut.

Ineriartornermi allanngornerit siullianni aappaannilu Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfiani qularutigineqanngilaq illuummik ilinniartunut inissiamik B n-imik nutarterinissaq iluarsartuussinissarlu pilersaarusiorneqarsimasoq namminersornerullutik oqartussat sanatitsisoqaralugit naammassineqartussaasoq, suliassallu immikkut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuunneqassasut. Qularutissaanngilartaaq illunik ilinniartunut inissianik marlunnik B n-imut taarsiullugit sananissaq pillugu neqeroorut saqqummiunneqartoq (oqaasiliugaanerani pigineqartumi) isumaqartoq namminersornerullutik oqartussat sanatitsisuussasut, taamaattumillu suliassat immikkut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuunneqassasut.

Ataatsimut isigalugu isumaliutersuuteqarnerit ineriartornermi allanngornerit siullianni aappaannilu eqikkaanernik imaattunik inerniliipput:

– B n-ip ilinniartunut inissiatut atuinnarnissaa nutaamik iluarsartuussinernut ingerlaavartumik aningaasalersuinermik aammalu ingerlatsinermut aserfallattaalliuinermullu annertungaatsiaqisunik aningaasaliinissamik pisariaqartitsinermik nas-

sataqartussaavoq, aningaasaliinerlu ilinniartunut inissiamik tamakkiisumik ingerlasumik kinguneqassanani.

– Illunik ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik B n-imut taarsiullugit sananissamut aningaasaliineq imaannaq kajungernartutut isikkoqarpoq, ilaatigut aamma Niuernermik Ilinniarfiup illunik ilinniartunut inissianik taakkua assinginik atuarfiup ilinniartuinut ineqartitsiffittut pitsaasunik misilittagaqareernera pissutigalugu. Aammattaaq nalilerneqarpoq aningaasatigut iluanaarummik namminersornerullutik oqartussat neqeroorutip saqqummiunneqartup akimik namminersornerullutik oqartussat siornatigut illuutinik taakkua assinginik sananernut akilersimasaannut sanilliussinikkut toqqartumik iluanaarutissaqartut. Kiisalu nalilerneqarpoq, illuutinik nutaanik marlunnik ingerlatsineq taamatullu ataavartumik aserfallattaaliuineq illuutitoqqamik B n-imik ilinniartunut inissiamik nangilluni ingerlatsiinarnerminngarnit aserfallattaaliuinermillu akikinnerussasoq.

Tamanna tunuliaqutaralugu aalajangertoqarpoq namminersornerullutik oqartussat neqeroorummik saqqummiunneqartumik akuersisinnaassanerat pillugu, taamaattoqassappallu sunik piumasaqaateqarluni – (ineriartornermi allanngornerit pingajuat) isumaliutersuutigisat ingerlateqqinneqassasut.

Isumaliutersuutigisat taakkua imaattunut tunngaviupput, aningaasanik 2,7 mio. koruuninik immikkoortinneqarsimasunit taakkunannga amerlanerusunik atuisoqassanngitsoq illuutitoqqap ilinniartunut inissiap B n-ip nalinganik teknikkikkut/ aningaasaqarnikkut naatsorsukkamik 0,6 mio. koruuniusumik tapilik, illunik ilinniartunut inissianik nutaanik marlunnik sanasinnaanissamut. Illuutit sanaartukkallu teknikkikkut/ aningaasaqarnikkut naleqassusiannik aalajangiisarneq periaasiuvoq akuerisaasoq, ukiullu qulikkuutaat ingerlaneranni atorneqartarsimasoq, aningaasaqarnerup illuummut/ sanaartukkamut aningaasaliissutaasup nalikilliartuaartinneqarneranik aallaaveqartoq. Tamatumunnga atatillugu eqqaasitsissutigineqassaaq B n-i 1968-imi sananeqarsimammat, taamaammallu illuutip teknikkikkut/aningaasaqarnikkut ullumikkut naleqassusia killeqarluni.

Aammattaaq isumaliutersuutit “Suliarinnittussarsiortarneq pillugu nalunaarutip” suliassat immikkut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussisarnerup maleruagassartaanut namminersornerullutik oqartussat pisussaaffeqarnerannik ilaqarput. Ilaatigut aamma sapinngisamik amerlanerpaat suliassanut neqerooruteqarsinnaatitaanissaannik tamatumuunakkullu illuliornermi sanaartornermilu unammillernerup siunissaa eqqarsaatigalugu, matumani aamma suliassat sapinngisamik appasinnerpaamik akeqartillugit naammassiniarnissaat ilanngullugu.

Kisiannili suliami matumani namminersornerullutik oqartussat illunik ilinniartunut inissianik sananissamut akiusoq (2,7 mio. kr. aammalu B n-imik (0,6 mio. kr.-inik naleqartinneqartoq) neqerooruteqartumut tunisineq) – katillugit 3,3 mio. kr.-usoq siumut ilisimareerpaat. Sananermut akiusoq taanna siornatigut illunik ilinniartunut inissianik X-imiittunik, taakkununnga assingusunik, sananermut atatillugu sanaartornermut aningaasartuutininngarnit minneruvoq, taamaattumillu isumaliutersuutigineqarsimavoq illuliornermi suliassanik immikkut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi neqerooruteqarneq sanaartornermi aningaasartuutinik ikilisitsinerunermik kinguneqarumaarnissaa ilimanaateqarnersoq.

X-imi sanaartukkat tassunga assersuunneqarsinnaasut, matumani utoqqarnut inissianik suliariumannittussarsiuussineq peqqammersoq ilanngullugu, inerneri misissoreerlugit naliliineq unaavoq, sanaartornermut aningaasartuutit ikilisinnerunerinik angusaqartoqarsinnaanissaa ilimannanngitsoq. Paarlattuanilli suliariumannittussarsiuussinerup inernerisa takutippaat, illunik ilinniartunut inissianik suliassat immik-

kut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortiterlugit suliarinnittussarsiorneq 3,3 mio. koruuninut sanasoqarsinnaannginneranik qularnanngitsumik kinguneqarumaartoq.

Inatsisartut/Aningaasanut Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisullu tassaapput landskarsimi aningaasaatit sunut atorneqarnissaannik qanorlu atorneqarnissaannik aalajangernissamut pisinnaatitaasut (soorunalimi inatsisini atuuttuni killissarititaasut iluanni). Tamatumunnga peqatigitillugu pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfik isumaqarpoq namminersornerullutik oqartussat, politikkikkut taamatullu allaffissornikkut, suliassat tamarmik ingerlannissaannut erseqqissumik pisussaaffeqartut, suliat inernerisa aaqqiissutinik pitsaanerpaanik nassataqarnissaat aningaasatigullu pissamaatit sapinngisamik pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaat pingaartillugu. Taamaattumik apeqqutaavoq namminersornerullutik oqartussat illuutinik/sanaartukkanik Landskarsimit 100%-imik aningaasaliiffigisanik pissarsinermut atatillugu sanatitsisutut/tuniniaasutut sassarnissaminnut inatsisit tungaatigut pisussaaffeqarnersut. Imaluunniit Naalakkersuisut/Aningaasanut Ataatsimiititaliap, suliami matumani iliorsimanermissut, sanatitsisutut inissisimaneq qimassimaneraat taarsiullugulu sanaartukkamik iserterfigeriaannaasumik pisisutut sassarlutik? Pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfik isumaqarpoq Inatsisartut/ Aningaasanut Ataatsimiititaliaq Naalakkersuisullu periarfissamik tamarmiusumik isiginnilluni aaqqiissutissamik pitsaanerpaamik kingunilimmik imaluunniit kinguneqassangatinneqartumik, matumani Landskarsimik aningaasaliissutinik iluaqutaanerpaamik atorluaanissaq ilanngullugu, toqqaanissaminnut pisinnaatitaasut.

Pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfik Naalakkersuisut Aningasaqarnermullu Ataatsimiititaliap suliami uani aalajangernerisa suliarinnittussarsiornermut aamma illuliornermi sanaartornermilu suliassanik naammassinninnermut maleruagassanut atuuttunut akerliunerannik Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata isumaanut isumaqataanngilaq. Siullermik pingaarnermillu pissutigalugu namminersornerullutik oqartussat suliami sanatitsisutut inissisimanngimmata.

Taamatuttaaq pilersaarusiornermut immikkoortortaqarfik Namminersornerullutik Oqartussat suliariumannittussarsiuussinermut suliarinnitussarsiornermullu malittarisassanik atuuttunik sanatitsisutut inissisimajumannginnermikkut taarsiullugulu sanaartukkamik ineriikkamik pisisutut inissisimalernermikkut pinngitsoortitsiniarsimanerarlugit (avaqqutseriarsimanerarlugit) Sulisitsisut Peqatigiiffiata isumaanut isumaqataanngilaq. Naalakkersuisunut oqallisissiamut 11. april 1996-imi suliarineqarsimasumut tunngaviusut tassaapput misissueqqissaarnerit naliliinerillu, suliami ineriartornerup allanngornerini pingasuni naammassineqarsimasut. Misissueqqaarnerit naliliinerillu tamarmik assigiimmik uuma tungaanut tikkuaasut, illunik ilinniartunut inissianik illutoqqamut B n-imut taarsiullugit pissarsinikkut atuinerup tungaatigut taamatullu maannakkorpiaq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugu aningaasatigut iluanaarutissanik angusaqartoqarsinnaasoq. Peqatigalugulu illunik ilinniartunut inissianik nutaanik pissarsinermi aningaasatigut iluaqutaanerpaajusussaq tassaassasoq illuutinik inerlugit sanaanik akimik neqeroorummi saqqummiunneqartumi taaneqartunik akeqartillugit pisineq."

Taamaalilluni Atorfeqarfik 1997-imi oktobarip 27-ni Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut imaattunik allappoq:

"Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiannit naammagittaalliuut, assilinera ilanngunneqartoq, Ombudsmandip 18. september 1996-imi tigusimavaa, tassuuna ilaatigut naammagittaalliuutigineqarluni Naalakkersuisut suliarinnittussarsiornermut suliariumannittussarsiuussinermullu maleruagassanik atuuttunik unioqqutitsisimasut entreprenørimit namminersortumit neqeroorummik akuersinermikkut, tassalu

eqqartorneqartoq illunik marlunnik nammineq akiligassaminik, matuma kingorna Naalakkersuisut pisiarisassaannik, sanassasoq.

Suliami allagaatit misissorneranni malugisimavara Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliaq taartigiissitsinissaq pillugu qinnuteqaammik, Naalakkersuisut aalajangernerata kingunerisaanik aningaasatigut akuersissutigineqartussanut naleqquttumik, 2. maj 1996-imi akuersissuteqarsimasoq.

Tamatumunnga atassuteqartumik Naalakkersuisut Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliamut 29. april 1996-imi siunnersuutaata assilinera aamma Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Naalakkersuisunut allagaata 2. maj 1996-imeersup assilinera ilanngunneqarputtaaq.

Ombudsmandip suliamik suliarinninneranut pingaaruteqarmat Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliap Naalakkersuisut taartigiissitsinissamik qinnuteqaataannik akuersinermigut Naalakkersuisut entreprenørimik namminersortumik, taassuma neqeroorutaanik akuersinikkut, isumaqatigiissuteqarnerat aammattaaq isummerfigisimaneraa, Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaq, Ombudsmandip sulinerani oqartussaasoqarfimmut ataatsimiititaliaasoq, ataqqinnillunga qinnuigissavara apeqqutip taassuma Aningaasaqarnermut Ataatsimiititaliami paasinarsisinneqarnissaa ujartoqqullugu."

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannit akissummik imaattumik 18. maj 1998-imi tigusaqarpunga:

"...Oqaatigineqassaaq Aningaasanut Ataatsimiititaliap akuersinera tunisinermut eqqartorneqartumut tunngavigineqarsimanngimmat, taannami Naalakkersuisut piginnaassuseqartitaanerisa iluaniissimammat."

Allakkatigut 16. september 1998-imeersutigut niuernermik ilinniarfik X-imiittoq qinnuigaara nalunaarfigeqqullunga suliami paasissutissanik suli amerlanerusunik pigisaqartoqarnersoq.

Niuernermik ilinniarfiup allakkani, 12. oktober 1998-imi tigusimasanni nalunaarfigaanga atuarfik atuarfiup pisortaqarfimmik allaffigeqateqartarnerani allakkanik taamaallaat pigisaqartoq, atuarfiullu E toqqartumik allaffigeqatigisarsimanngikkaa.

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Suliami pisinnaatitaanera pillugu:

Ombudsmandi pillugu inatsisip §-iisa 3-at, uniffiit aappaat, naapertorlugu suliannik ingerlatsininni Inatsisartunut attuumassuteqanngilanga.

Tamatuma nassataraa pissutsit Inatsisartuni imaluunniit Inatsisartut ataatsimiititaliaanni politikkikkut oqaluuserineqarsimasut pillugit naammagittaalliuutit suliarisinnaanngikkikka.

Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata allattoqarfianit oqaaseqaat 18. maj 1998-imeersoq siuliini issuarneqartoq imatut paasivara Naalakkersuisut Namminersornerullutik Oqartussat aamma E-p akornanni isumaqatigiissutip ilaata, B n-ip E-mut tunineqarnissaanut tunngasup, Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiornermik ilitsersuutaannut naapertuuttuunera pillugu naliliinerannik Aningaasanut Ataatsimiititaliaq isummerfiginnissimanngitsoq, tassami

ataatsimiititaliap nalilersimammagu, tunisineq Naalakkersuisut isummernissaminnut pisinnaatitaanerata iluanittooq.

Aammattaaq Aningaasanut Ataatsimiititaliap suliami isummernera, taassuma Naalakkersuisut Aningaasanut Ataatsimiititaliamut inassuteqaataannit 29. april 1996-imeersumit ataatsimiititaliallu aalajangerneranit 2. maj 1996-imeersumit erserneratut, imatut paasivara, Aningaasanut Ataatsimiititaliap aningaasat 2.700.000 koruunit aningaasanut inatsimmut kontomit 40.11.02-mit kontomut 40.11.31.-mut nuunnissaannik apeqqut taamaallaat isummerfigisimagaa, Naalakkersuisulli aningaasanik akuersissutigineqartunik naatsorsuutigineqartutut atuinissaat maleruagassanik atuuttunik maleruaanersoq isummerfigisimanagu.

Taamaattumik Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutaanik suliaqarnissannut pisinnaatitaasutut imminut isigivunga.

Misissuinerma annertussusia:

Suliamik suliaqarninni misissorsimavara Naalakkersuisut 11. april 1996-imi aalajangernerat pisortat inatsisitigut maleruagassaannut, oqartussaatitat malerugassaannut, oqartussaatitat isumaqatigiissuteqarnerisa imaluunniit namminersortut inatsisit naapertorlugit aalajangiinerisa taakkununnga assingusut qanoq annertutigineri eqqarsaatigalugit ilaatinneqartunut, naapertuussimanersoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu taamaallaat Naalakkersuisut maleruagassanut, illua'tungeriit namminersortut akornanni inatsisitigut inissisimanerannik aqutsisunut, matumani aamma suliariumannittussarsiuussisarnermi suliarinnittussarsiortarnermilu inatsiseqartitsinermut isumaqatigiissuteqartarnermullu inatsiseqartitsinernut allanut maleruaqqusat ilanngullugit, naleqqiussilluni aalajangiinerat misissorsimavara Naalakkersuisut aalajangiinerata paasinissaanut pingaaruteqarsimanerisut annertutigisumik. Suliap namminersortunut inatsiseqartitsinermut tunngasortaanik sukumiinerusumik nalilinissaq sulininni susassarisama avataaniippoq.

Matuma saniatigut Naalakkersuisut taakkualu immikkoortortaqarfiisa namminersortunut inatsiseqartitsinermi maligassanik isumaqatigiissuteqartarnermullu inatsiseqartitsinermi malittarisassanik eqquutititsisimanerannik misissuinermik taamaallaat ilaqarsimavoq, malittarisassat taakkua pisortat inatsiseqatitsinikkut malittarisassaasa, innuttaasut piumasaqaatiminnut tunngavilersuutitut innersuussutigisinnaasaasa, maleruarnissaannik qulakkeerussinermik siunertaqarnerattut annertutigisumik.

Tamanna aallaavigalugu misissuinera makkuninnga ilaqarsimavoq:

- *Naalakkersuisut aalajangernerat 11. april 1996-imeersoq tamatuminngalu naammassinninneq Naalakkersuisullu E-imik isumaqatigiissutaat 24. juli 1996-imeersoq, aamma*

– *Isumaqatigiissutip tunngavigisaata ilaa, Namminersornerullutik Oqartussat B n-imik tunisaqarnerannut tunngasoq.*

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutigisaa pillugu aallarniutaasumik oqaaseqaatigisat:

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat naammagittaalliuummini sanaartornerni Namminersornerullutik Oqartussanit aningaasalersorneqartuni suliassanut tunniutassanullu suliarinnittussarsiortarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaannut, matuma kinguliini suliarinnittussarsiortarnermik nalunaarummik taaneqartartussamut, aamma Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiortarnermik ilitsersuutaannut 17. juni 1994-imeersumut innersuussimavoq.

Suliarinnittussarsiortarnermik nalunaarut pillugu oqaatigaara taanna oqartussaatitanut suliffinnullu, Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsinerata avataaniittunut, sanaartugassanik namminersornerullutik oqartussanit aningaasalersorneqartunik suliaqartartunut tunngatinneqarmat.

Suliaq pissutigalugu nalunaarummut piareersaataasut misissuataarsimavakka. Naalakkersuisunut oqallisissiaq 16. september 1994-imeersoq nalunaarutip akuersissutigineqarnissaanik inassuteqaateqarfiusoq ulloq taanna allakkiamik ilanngussivigineqarsimavoq ima qulequtalimmik "Sanaartornerni Namminersornerullutik Oqartussanit aningaasalersorneqartuni suliassanut tunniutassanullu suliarinnittussarsiortarneq pillugu Namminersornerullutik oqartussat nalunaarutaannut nr. ___ ___ 1994-imeersumut oqaaseqaatigineqartut". Allakkiami tassani ima allassimasoqarpoq:

"Nalunaarummi pingaarnertut siunertarineqartoq tassaavoq illuliornermi sanaartornermilu unammilleqatigiinnerup siuarsarnissaa, suliassat tunniutassallu sapinngisamik appasinnerpaamik akeqartillugit naammassineqarnissaannut pitsaanerpaanik tunngavissaqarsinnaaleqqullugu.

Suliassat tunniutassallu nalinginnaasumik tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi suliassatut immikkut ilinniakkatigut suliaasunut immikkoortitikkatut neqeroorutigineqarnissaat aammalu kikkut tamarmik, najugaqarfigisami attaveqarfigisat apeqqutaatinnagit, neqeroorsinnaatitaanerat pillugit maleruagassaqartitsinikkut unammilleqatigiinneq siuarsarneqassaaq.

...

II. Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatigisat.

§ 1 pillugu.

Nalunaarummi ilaatinneqarput kommunini sanatitsisut, illuliornissamut aalajangersimasumut tapiissuteqarfigineqarnissamik, utertitsivigineqarnissamik, taarsigassarsisinneqarnissamik imaluunniit qularnaveeqqusiissuteqarnissamik namminersornerullutik oqartussanit neriorsorneqarsimallutilluunniit taakkuninnga tapiissuteqarfigineqarsimasut.

Ingerlatseqatigiiffiit suliffiillu namminersornerullutik oqartussanit pigineqartut, taakkua sanaartugassaat Landskarsimit tapiissuteqarfigineqarnikkut, utertitsivigineqarnikkut, taarsigassarsisinneqarnikkut imaluunniit qularnaveeqqusiissuteqarfigineqarnikkut naammassineqassagaangata, nalunaarummi ilaatinneqarput.

..."

Maleruagassat taamatut pissusillit maleruagassaanngillat innuttaasut piumasaqaatiminnut tunngavilersuutitut innersuussutigisinnaasaat, kisiannili piumasaqaataapput namminersortunut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu Namminersornerullutik Oqartussat suliassat aningaasalersorneqarneranni peqataasutut inissisimanerannik tunngaveqartumik Namminersornerullutik Oqartussat aalajangersagaat. Taamaammat maleruagassat nalunaarummi, Inatsisartut suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsisaannut innersuussilluni atulersinneqarsimasumi aalajangersarneqarsimanerat pingaaruteqanngilaq.

Tamatumunnga atatillugu aammattaaq innersuussutigaara, taamatut paasinninneq Eqqartuussiviit pingaarnersaanni eqqartuussummi, atuagassiami Ugeskrift for Retsvæsen-imi, 1975-imeersumi, quppernerit 379-ianni allaaserineqartumi tunngaviutinneqarsimammat, aammattaaq tak. eqqartuussummut oqaaseqaat atuagassiami Ugeskrift for Retsvæsen-imi, 1975B-mi, qupperneq 391ff-imi allaaserineqartoq.

Suliarinnittussarsiortarnermik nalunaarut taamaalilluni immini Naalakkersuisut sanaartugassanik suliaqartitsinissamik isumaqatigiissuteqarnerisigut innuttaasunut naleqqiussilluni Naalakkersuisunik pisussaaffiliinngilaq, tak. Naalakkersuisut E-mik isumaqatigiissutaannik paasinninneq pillugu oqaaserisakka matuma kinguliini allassimasut.

Taassuma assinganik missingersuusiornermut ilitsersuut oqartussaatitanut immikkoortortaqarfinnullu Naalakkersuisut ataanniittunut atorfimmi naalakkiissutitut inissisimavoq, taamaattumillu innuttaasut missingersuusiornermik ilitsersuut piumasaqaatiminnut tunngavilersuutigissallugu innersuussutigisinnaanngilaat.

Matuma kingorna isumaqarpunga Naalakkersuisut suliami suliarinnittussarsiortarnermik nalunaarummik missingersuusiornermillu ilitsersuummik malinnissimannginnerannut innersuussilluni Naalakkersuisut isornartorsiorneqarsinnaanngitsut.

Naalakkersuisut suliamik suliaqarsimanerannik naliliinera matuma kingorna imaattumik naliliinermik tunngaveqanngilaq, Naalakkersuisut maleruagassat, Naalakkersuisut siuliini oqaatigineqartutut oqartussaatitanut alliunerusunut imaluunniit kommuninut ingerlatseqatigiiffinnullu pisortanit pigineqartunut namminersortunut inatsiseqartitsinermik tunngaveqarluni atorfimmi naalakkiinertut aalajangersarneqarsimasut naapertorlugit iliuuseqarsimasut.

Paarlattuanilli naliliinera tunngaveqarpoq Naalakkersuisut tunngavissaallutik najoqqutassat, pisortat oqartussaatitat innuttaasut tungaannut, pisortat niuernerup tungaatigut soqutigisaasa isumagineqarneranni, pisussaaffigisaat naapertorlugit iliuuseqarsimanersut.

Tamanna aallaavigalugu Naalakkersuisut suliamik suliaqarsimanerannut imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

Naalakkersuisut 11. april 1996-imi aalajangernerat tamatuminngalu naammassinninneq aamma Naalakkersuisut E-mik isumaqatigiissutaat 24. juli 1996-imeersoq:

Naalakkersuisut aalajangernerata imarisai, siuliini issuarneqartutut, ukuupput,

"naalakkersuisut ilaliissasut illunillu ilinniartunut inissianik marlunnik, ilinniartunut inissiat entreprenørip siornatigut atuarfimmut sanaarisimasaasa assinginik iluseqarlutillu pitsaassusilinnik, sananissaq pillugu E-p niuernermik ilinniarfimmut X-imiittumut neqeroorutaa akueralugu, piumasaqaatigisalluguli E-p nammineq sanatitsisuussasoq illuliornerlu aningaasaliiffigissagaa taamatullu oqartussat akuersissuteqartussaasut akuersinissaat. E-llu 2,7 mio. koruuninik akiliuteqarfigineqarnissaa taamatullu illuutip ineqartitsiffiusup B n-ip pioreersup akeqanngitsumik tunineqarnissaa naalakkersuisut ilalissagaat. Suliassaq aningaasanut ataatsimiititaliamut akuerineqartussanngorlugu saqqummiunneqassasoq."

Aalajangerneq tamatumunnga peqatigitillugu aningaasat ingerlatsinermut atugassat, aningaasanut inatsimmi immikkoortinneqarsimasut, sanaartornermut atugassanngorlugit nuunneqarnissaannik aalajangernermik imaqarpoq.

Illuummik pioreersumik nutarterinissamut taarsiullugu illuutinik ilinniartunut inissianik marlunnik nutaanik pissarsinissaq pillugu aalajangerneq (nuussinissamik aalajangerneq) qanoq iliuuseqarfigisinnaanngilara, Aningaasanut Ataatsimiititaliap aalajangernermik taassuminnga akuersereersimanera pissutigalugu.

Taamaalillunga isummerfigisinnaanngilara E-p Namminersornerullutik Oqartussanut suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroorutaa nutarterinissap pilersaarusiorneqarsimasup taamaatinnissaanut taarsiullugulu aningaasat inatsimmi immikkoortinneqarsimasut taakkua illuummik aalaakkaasumik nutaamik pissarsinissamut atornissaannut naammattumik tunngavissaqartitsisimanersoq.

Taamaalilluni naliliininni tulliusuni ilaanngilaq Naalakkersuisut, oqartussaatitat aningaasaliissutissanik akuersissuteqartartut akuersinissaat apeqqutaatillugu, aningaasat immikkoortinneqarsimasut taakkua nutarterinerminngarnit allaasunut atornissaannik aalajangersimanerannut tunngavissaqarsimanersoq.

Aalajangernerup immikkoortua siulleq, tassalu E-p illunik illinniartunut inissianik marlunnik nutaanik taakkuninnga aningaasalersuillunilu sananissaanik isumaqatigiissut, Naalakkersuisunut oqallisissiamit oqaatsinut arlaqanngitsunut issuakkanut imaattunut, taamatuttaaq siuliini issuarneqarsimasunut, ataqatigiissillugu isigineqassaaq:

"Taamaattumik E-p neqeroorutaanik akuersinissamut tunngavissaasoq tassaavoq, E nammineq illunik ilinniartunut inissianik malunnik taakkuninnga sananermut aningaasaliissasoq, kingornalu namminersornerullutik oqartussat illuutinik sanaanik taakkuninnga pisissasut. "

Aalajangernerup ilusaanut imaattut oqaatigaakka:

Aalajangerneq tamatumalu kingorna isumaqatigiissut 24. juli 1996-imeersoq ilutsimigut pisinermik taartigiinnermillu isumaqatigiissutitut

ataqatigiissitatut isikkoqarpoq, tassami pisinnaatitaaffiliisumik iliuutsit marluullutik tamarmik aalajangerneq Namminersornerullutik Oqartussat illuummik aalaakkaasumik pisinerattut tunisinerattullu nassuiarmassuk, taaneqartoq kingulleq illuutinut pisiarineqartunut ilaannakortumik akiliutitut.

Pisortat, oqartussaatitaq ingerlatsinermut inatsisit naapertorlugit taamatullu namminersortunut inatsiseqartitsineq tunngavigalugu iliuuseqaraangat, inatsisitigut aalajangersagaanngikkaluarlutik tunngaviusussat arlallit, pisortat suliffiutaanni naapertuilluartuunissap qulakkeernissaanik siunertallit ataqqisussaavaat.

Taamaalilluni periutsimik equtitsinerup inerteqqutaanera atuuppoq, taamaaliornikkut pisortat oqartussaatitat inatsisit naapertorlugit kingunerisassamik toqqaanermikkut, oqartussaatitat tamatumuunakkut periutsimik ajornakusoornerusumik pinngitsoortitsiniarnissaminnik pingaartitseqqusaanatik.

Suliami pineqartumi isumaqarpunga Naalakkersuisut neqeroorummik saqqummiunneqarsimasumik illuummik aalaakkaasumik pisinissamik tunisinissamillu isumaqatigiissutitut ilusilimmik akuersinissartik toqqarsimagaat, suliassap tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussarsinikkut neqeroorutiginissaata pinngitsoortinnissaa erseqqissumik siunertaralugu.

Pissutsit taakkua inatsisinik unioqqutitsilluni periaatsimik equtitsinertut isornartorsiornissaannut immikkut ittumik pissutissaqarsoraara, isumaqatigiissuteqarnerup ilusaa, manna pillugu tak. kinguliiniittut, isumaqatigiissutip imarisaasa maleruagassat suut malillugit nalilerneqarnissaannik isummannut aalajangiisuusumik pingaaruteqarnera apeqqutaatinnagu. Kinguliini allaaserineqartuni nalilerpara suliami matumani ilumut sanaartugassamik suliaqartitsinissaq pillugu isumaqatigiissuteqartoqarsimanera pineqartoq.

Aalajangernerup imarisaanut matuma kingorna imaattut oqaatigaakka:

Aallaavittut pisortat oqartussaatitat, oqartussaatitaq illuummik aalaakkaasumik pissarsinissaminik kissaateqaraangat, periaatsimik aalajangersimasumik atuinissaminnut pisussaanngillat, tassami oqartussaatitaq tamatumunnga atatillugu aningaasaliisut namminersortut naligalugit sassassammat.

Taamaalilluni pisortat illuummik aalaakkaasumik pissarsinerata nutaamik illuliornikkut pinissaa pillugu maleruagassamik nalinginnaasumik aalajangersagaqanngilaq, kisiannili pisortat, toqqaaneq pissutsinik naapertuilluarnermik tunngaveqartunik tunngaveqartinneqaraangat, illuutinik pisariaqartinneqartunik pisinikkut attartornikkulluunniit pissarsinissartik toqqarsinnaavaat.

Apeqqut apeqqutigineqartariaqartoq tulliusoq unaalerpoq, isumaqatigiissuteqarnerup ilusaa atorneqartoq imarisani malillugit pisinissaq

taartigiinnissarlu pillugit isumaqatigiissutaanersoq imaluunniit sanaartugassamik suliaqatitsinissamik isumaqatigiissutaanersoq.

Naalakkersuisut aalajangernerat 11. april 1996-imersoq isumaqatigiissut 24. juli 1996-imi isumaqatigiissutigineqarsimasoq naapertorlugu paasisariaqarpoq, tamatuma kingorna E illuutinik ilinniartunut inissianik marlunnik sananissaminut pisussanngorluni, Namminersornerullutillu Oqartussat illuutinik taakkuninnga, taakkua naammassillugit sananeqareerpata oqartussaatitanillu akuersissutigineqareerpata, pisinissaminnut pisussanngorlutik.

Sanaartugassanik suliaqartitsisarnermut inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiat malillugit isumaqatigiissut taamaattoq tamarmiusumik isigalugu sanaartugassanik suliaqartitsisarneq pillugu inatseqartitsinermut maleruagassat malillugit nalilerneqartussaavoq, isumaqatigiissutip imarisai pingaarnerusut isumaqatigiissuteqarnermi illua'tungerisaq (entreprenøri) sulinikkut naammassisassamik suliaqartoq (illuliornermik) siunertaqarpata, tassami isumaqatigiissutissiat assigiinngitsunik ilusillit, sanaartugassanik suliaqartitsisarnermi inatsiseqartitsinermik imallit (sulinikkut naammassisaqarneq) taamatullu pisisarneq pillugu inatsiseqartitsinermik imallit (tunniussineq) sanaartugassanik suliaqartitsisarneq pillugu inatsiseqartitsinermut pisisarnerlu pillugu inatsiseqartitsinermut immikkoortinneqarneq ajormata.

Kisiannili isumaqatigiissutip pisinermik isumaqatigiissummik taaguuteqartinneqarnera isumaqatigiissutip maleruagassat suut malillugit naliliivigineqarnissaanut aalajangiisuunngilaq.

Matumuuna innersuussutigaara Hans Henrik Vagner-ip atuakkiaa Sanaartugassanik suliaqartitsisarnermut inatsiseqartitsineq, aappassaanik saqqummersitaq, 1993.

Isumaga malillugu Naalakkersuisut aalajangernerat, naak isumaqatigiissuteqarnerup ilusaa illuummik aalaakkaasumik pisineq taartigiinnerlu pillugit aalajangernerugaluartoq, imarisamigut sanaartugassanik suliaqartitsinissaq pillugu isumaqatigiissummik akuersinissaq pillugu aalajangernerusoq, tassami isumaqatigiissutip imarisaa pingaarnerusoq tassaammat E-p illunik ilinniartunut inissianik marlunnik sananissaminut pisussanngortinneqarnera.

Paarlattuanilli isumaqatigiissut illuummik aalaakkaasumik pisinissamik isumaqatigiissutaassagaluarpoq, E, isumaqatigiissuteqarnerup ilaatut, illunik ilinniartunut inissianik marlunnik taakkuninnga sanasussaanngikkaluarpat, taamaallaalli illunik ilinniartunut inissianik marlunnik Namminersornerullutik Oqartussanut tunisisussaalluni.

Taamaattumik illuummik aalaakkaasumik pisinissaq tunisinissarlu pillugit aalajangernerup tassani ilumut pineqarneranik Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup isumaa isumaqatigisinnaanngilara.

Matuma kingorna apeqqutaalerpoq maleruagassat suut Namminersornerullutik Oqartussat sanaartugassanik suliaqartitsisarneq pillugu

isumaqatigiissutinik isumaqatigiissuteqarnerinut atuunnersut, maleruagassanullu taakkununnga sorlernut innuttaasut piumasaqaatiminnut tunngavilersuutitut innersuussuteqarsinnaanersut.

Suliariumannittussarsiuussisarneq il.il. pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 3, 6. april 1992-imeersoq namminersortut taamatullu pisortat illuliornermi sanaartornermilu suliassat pillugit sanaartugassanik suliaqartitsinissamik isumaqatigiissuteqartarnerinut atuuppoq, neqeroornerullu tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi qanoq-iliorluni ingerlanneqarnissaanik aalajangersaalluni.

Kisiannili illuliornermi sanaartornermilu suliassat qaqugu suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorutigineqarnissaat, sanatitsisullu suliassaq suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroortitsineq naapertorlugu suliaritissinnaaneraa, Inatsisartut inatsisaannit aalajangersarneqanngilaq.

Taamaalilluni Inatsisartut inatsisaanni § 5-ip malitsigaa marluk tikillugit suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroortitsisoqarnissaa ajornanngitsoq, suliassaq suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroortitsineq sioqqullugu piffissarititap erseqqinnerusumik taaneqartup iluani suliarumannittussarsiuussinikkut neqeroorutigineqarsimanngippat, imaluuniit piffissarititap taassuma iluani allanik suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqerooruteqartoqarsimappat.

Taamaammat isumaqarpunga Namminersornerullutik Oqartussat aamma E-p akornanni isumaqatigiissutigineqartoq sanaartornissaq pillugu suliaqartitsinissamik isumaqatigiissutaasoq, suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsisip §-iisa 5-at naapertorlugu suliariumannittussarsiuussisarnermut maleruagassanik malinnittariaqanngitsoq, tassami neqeroorummik ataasiinnarmik suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroorutoqarsimammat.

Matuma kingorna nalilerneqartariaqarpoq Naalakkersuisut E-mik isumaqatigiissuteqarnermikkut maleruagassat nalinginnaasut, pisortat namminersortunut inatsiseqartitsineq naapertorlugu isumaqatigiissuteqartarnerinut atuuttut, matumani sanaartornissaq pillugu suliaqartitsinissamik isumaqatigiissutit ilanngullugit, maleruarsimagaat.

Tamatumunnga atatillugu oqartussaatitat pingaartumik tunngavigisassat imaattut naapertorlugit iliuuseqartussaapput:

- *Siullermik sanaartugassaq sapinngisamik akikinnerpaamik sananeqasaaq.*
- *Aappassaanik isumaqatigiissut malillugu periaatsimut aalajangersimasumut iliuuserisartakkamit allaassuteqartitsineq pissutsinik naapertuilluarnermik tunngaveqartunik tunngavilersuuteqartinneqartussaavoq.*
- *Pingajussaanik oqartussaatitat uppernarsaatissaqartissinnaasussaavaat isumaqatigiissutip isumaqatigiissuteqarnermilu periaatsip siuliini eqqartorneqartunut naapertuuttuunersut.*

Sanaartugassat sapinngisamik akikinnerpaamik suliarineqarnissaannik tunngaveqarnissap tamatumalu uppernarsaatissaqartinnissaanik piumasaqarnerup imaattut oqaatiginissaannut pissutissaqalersippaannga:

Uppernarsaatissaqartitsinissamik piumasaqarneq nalinginnaasumik naammassineqarajuttarpoq suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsisip maleruagassartai malillugit sanaartugassaq tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorutigineqarpat, matumuunakkummi neqeroorutinik imminnut assersuunneqarsinnaasunik, imminnut attaveqanngitsunik arlalinnik saqqummersoqarajuttarmat.

Taamaattorli tamanna isumaga malillugu Namminersornerullutik Oqartussat oqartussaasutut sanaartortitsisuusutut suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqerooruteqartoqarnera, suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu inatsisip periarfissiiffigisaa, tunngavigalugu isumaqatigiissuteqarsinnaajunnaarnerannik nassataqarsinnaanngilaq, Naalakkersuisut suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroorutip akuerinissaanik aalajangernerat paasissutissanik uppernarsarneqarsimasunik imaattunik tunngaveqarpat, taamatut suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroornermik akuersineq pissutsinik naapertuilluartunik tunngaveqartoq, qularnanngitsumillu oqartussaatitanut aaqqiissutissaajumaartoq akikinnerpaaq.

Suliami matumani atorfillit naliliineri imaattut Naalakkersuisut aalajangernerannut tunngaviusumut ilaatinneqarput:

Niuernermik ilinniarfimmit pisortaqarfimmut allakkat 1996-imi januarip 23-aneersut.

Niuernermik ilinniarfimmit Namminersornerullutik Oqartussanut telefaxerut Namminersornerullutik Oqartussanit 1996-imi martsip 14-iani tiguneqartoq,

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Naalakkersuisut Siulittaasuannut allakkiaa 1996-imi martsip 15-ianeersoq, aamma

Naalakkersuisunut oqallisissiaq 1996-imi apriilip 9-aneersoq.

Matumannga erserpoq pilersaarutip akeqassusissaanik naliliineq pilersaarutip Namminersornerullutik Oqartussat illuummik ilinniartunut inissiamik pioreersumik nutarterinissami aningaasartuutissaannut naleqqiullugu aningaasatigut iluanaarutissartaqarneranik nalinginnaasumik naliliinermik tunngaveqartinneqartoq.

Kisiannili aalajangiinermut tunngaviusoq paasissutissanik, suliassap tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorutiginerata pilersaarummi akikinnerusumik kinguneqarsinnaassannginneranik ilimanarsisitsisunik imaqanngilaq. Taamaattorli Niuernermik Ilinniarfimmit allakkat 1996-imi januarip 23-aneersut illut taakkua marluk sananerisa 3,6 mio. koruunit aamma 3,9 mio. koruunit akornanni akeqassangatinneqarnerat pillugu paasissutissanik uppernarsarneqarsimanngitsunik imaqarput.

Kingorna Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup Naalakkersuisut Allattoqarfiannut allakkiamini 1996-imi junip 7-aneersumi oqaaseqaatigisaminilu, suliamik suliaqarninni atugassanni, 1996-imi septembarip 30-aneersumi oqaatigai, suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroorut E-imeersoq Namminersornerullutik Oqartussat siornatigut illuliortarnernit misilittagarisaannut assersuullugu unammillersinnaasoq. Allakkiami 7. juni 1996-imeersumi toqqartumik taaneqarpoq illut ilinniartunut inissiat marluk sananeri 3,8 mio. koruuninik akeqartussaasut.

Kisiannili suliap uannut saqqummiunneqarsimanerat tunngavigalugu naatsorsuutigisariaqarpara Naalakkersuisut aalajangernerminnut tunngavigisaanni sanaartugassamik suliaqartitsinissamut akiusussap angissusianut uppernarsaatissaq aalajangersimasoq tunngavigineqarsimanngitsoq.

Aammattaaq isumaqarpunga nutarterinissamik aaqqiissuteqarnissamut naleqqiussilluni pilersaarutip akeqassusissaanik naliliineq, akimik qanoq angitigisumik Namminersornerullutik Oqartussat suliassap tamanut ammasumik neqerooruteqarnermi angusaqarsinnaajumaarnerannik naliliinermut pingaaruteqanngitsoq. Taamatuttaaq isumaqarpunga illuliornermut tunngasumik pitsaassuseqartitsinissamik piumasarisat aalajangersimasut tamanut ammasumik neqerooruteqartitsinissap taamaatiinnarneqarnissaanik naliliinermut pingaaruteqanngitsut, tassami pitsaassuseqartitsinissamik piumasarisat taakkua neqeroortitsinermi piumasaqaatitut aalajangersarneqarsinnaammata.

Paarlattuanilli suliassap tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorutiginngitsoornissaanik Naalakkersuisut aalajangernerannut pingaaruteqarsimagaluarpoq sanaartugassamik suliaqartitsinissamut akiusoq suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqeroorummut tiguneqarsimasumut sanilliussilluni ilisimaneqarsimagaluarpat.

Matumuuna oqaatigaara neqerooruteqarnermi akiusumut neqerooruteqartup, Namminersornerullutik Oqartussat illuutaannik ilinniartunut inissiamik B n-imik pioreersumik, tigusinissaa ilaatinneqarmat.

Illuutip taassuma tunineranut akiusumik aalajangersaaneq pillugu naalakkersuisunut oqallisissiami 9. april 1996-imersumi, aammattaaq siuliini issuarneqartumi, ima allassimasoqarpoq:

"Missingersuusiornermik ilitsersuutip namminersornerullutik oqartussat pigisaannik nalilinnik tunisinermut aalajangersagartai illuutinik aalaakkaasunik soqutigisalinnut aalajangersimasunut tunisinissamik mattussinngillat, kisiannili nalinginnaasumik periarfissiillutik, sapinngisamik amerlanerpaat pigisanut nalilinnut neqerooruteqarsinnaanissaannut, taamatuttaarlu soorlu pigisanik nalilinnik 1 mio. koruunit sinnerlugit nalilinnik tunisinermi namminersornerullutik oqartussat pisortaqarfiinik tusarniaanissaq pillugu kingornalu oqartussaasut aningaasanik akuersissuteqartut akuersissutaannik piumasaqaateqartoqartartoq. Pisumi pineqartumi B n-ip tuniniaanermi akia, illuutip ullumikkut isikkoqarneratut 1 mio. koruuninit minnerusutut nalilerneqarpoq, tamannalu isumaqarpoq Aningaasaqarnermut Ine-

qarnermullu naalakkersuisoq tunisinissamik aalajangiinissamut piginnaatinneqartoq."

Kisiannili isumaqarpunga tamanna imaattunut atatillugu isigisariaqartoq,

niuernermik ilinniarfiup pisortaqarfimmut allakkamini 23. januar 1996-imeersuni naatsorsuutigisimagaa B n-i akimik, aningaasat nutarterinissamut immikkoortinneqarsimasut entreprenørillu illuutinik nutaanik marlunnik sananermi aningaasartuutaasa akornanni assigiinngissutaasumik akeqartillugu E-mut tuninеqassasoq,

allakkani taakkunani nalilerneqarsimasoq illut nutaat taakkua marluk sananerinut akiusoq 3,6 mio. koruunit aamma 3,9 mio. koruunit akornanniissangatinneqartoq,

Aningaasaqarnermut Pisortaqarfiup allakkiamini 1996-imi junip 7-aneersumi B n-ip nalinga 0,6 mio. koruuninut missiliuussimagaa, tamatuma kingorna isumaqatigiissummi 1996-imi junip 24-ni isumaqatigiissutigineqarsimasumi B n-imut aki 300.000 koruuninut, illuutinik nutaanik marlunnik sananissamut akiusussatut isumaqatigiissutigineqarsimasup katillugit 3.000.000 koruuniusup aningaasaliissutissatullu akuersissutigisat immikkoortinneqarsimasut 2.700.000 koruunit akornanni assigiinngissummut naleqquttunngorlugu aalajangersarneqarsimasoq.

Matuma kingorna isumaqarpunga B n-ip qanoq akeqartinneqarnissaanik aalajangersaanermi illuutit nutaat marluk taakkua akeqartinneqarnissaannik aalajangersaanermik pingaartitsisimaneq tunngaviutinneqartariaqartoq. Isumaqarpunga tamanna akeqartitsinissamik aalajangersaanermi pissutsinik naapertuilluanngitsumik tunngaveqartitsinerusoq.

Tulliullugu isumaqarpunga Naalakkersuisut illuutip taassuma akianik piviusumik naliliinissaq anguniarsimanngikkaat, tamatumuunakkullu aamma illuutit nutaat marluk taakkua sananissaannik suliaqartitsinerup akissaanik.

Pisoqarsimaneratut Naalakkersuisut B n-imik tunisaqarnermut pisortatigoortumik tunngavigisaat pillugu oqaaseqaatigisannut matuma kinguliiniittunut innersuussivunga.

Taamaalillunga imatut eqikkaallunga inerniliisariaqarpunga, tassalu Naalakkersuisut E-p neqeroorutaata suliassap tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussinermi neqeroorutigineqarneranut naleqqiullugu akikinnerulersitsinermik nassataqarumaarnissaanik naatsorsuutiginninnerminnut naammattumik tunngavissaqarsimanngitsut.

Tamanna matumunnga atatillugu isigineqassaaq, ilisimatitsissutigineqartut malillugit naatsorsuutigisariaqarakku, periaaseq suliarinnittussarsiortarneq pillugu nalunaarummi aalajangersarneqarsimasoq, sanatitsisunut Namminersornerullutik Oqartussat ingerlatsinerata avataanniittunut sammitinneqarnermi saniatigut, paasissutissat suliami pigineqartut malillugit, Namminersornerullutik Oqartussat illuummik aalaak-

kaasumik sananissaq pillugu namminerisaminnik isumaqatigiissutaannut periaatsitut aalajangersimasutut isigisariaqartoq.

Suliffiup iluani periaasiusumik sanioqqutitsineq naapertuilluartumik tunngavilersuuteqartinneqanngitsoq ingerlatsinermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu innuttaasut assigiimmik pineqartussaanerannik ingerlatsiviup pisussaaffeqarneranik tunngaveqarnermik unioqqutitsinertut isigineqassaaq.

Pissutsit siuliini nassuiaateqarfigisakka tunngavigalugit isumaqarpunga periaatsip taassuma saneqqunnissaanik pisariaqartitsineq uppernarsarneqarsimanngitsoq.

Naalakkersuisut isumaqatigiissutip toqqarneqartup pisariaqartinneqarnerata sanaartugassamik suliaqartitsinermut akiusumik aammalu B n-imik tunisinermi akiusumik naliliinikkut uppernarsarnissaanik anguniagaqarsimanngimmataluunniit isumaqarpunga suliap ingerlasimanera akuerineqarsinnaanngilluinnartutut nalilerneqartariaqartoq.

Aammattaaq paasinninninni pingaartissimavara pisortat nalinginnaasumik, aammattaaq oqartussaatitat namminersortunut inatsiseqartitsinermik tunngaveqarlutik sassaraangata, pisortanik tatiginninnerup nukittorsarnissaanut piukkunnartumik iliuuseqarlutik sassartariaqartut.

Naalakkersuisut periaatsimik, Naalakkersuisut suliarinnittussarsiortarneq pillugu nalunaarutaatiguttaaq illuliornermut pisortanit aningaasalersorneqartumut maligassatut aalajangersarneqarsimasoq periaasiusussatullu nalinginnaasumik akuerisaasoq, imminermini sanaartugassanut pilersaarutip aningaasatigut sanatitsisumut naleqquttuulluni naammassineqarnissaanut uppernarsaasuusup, tassalu tamanut ammasumik suliariumannittussarsiuussineq, sanioqqutaarniarlugu aalajangeraangata Naalakkersuisut periaasissatut toqqarneqartup pissutsinut naapertuilluartumik tunngaveqarnerata uppernarsarnissaata qulakkeernissaa immikkut misissorluassallugu pisussaapput.

Naalakkersuisut uppernarsaatissaqarnissaq pillugu piumasaqaateqarnermik taassuminnga maleruaanissap tungaatigut sumiginnaasimanerat Naalakkersuisut aalajangernerata naapertuilluartumik tunngaveqannginnera pillugu pasilliuteqartoqalersinnaaneranik nassataqarpoq.

Kisiannili Naalakkersuisut aalajangernerannit erserpoq taanna taamaallaat aningaasatigut Landskarsimik eqqarsaatiginninnermik pissuteqartoq, taamaammat uani eqikkaallunga inerniliinissannut tunngavissaqanngilanga, tassalu suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqerooruteqarnermik akuersinerpiaq pingaartitsinernik naapertuilluanngitsunik pissuteqartinneqarsimassanersoq.

Aammattaaq Naalakkersuisut aalajangernerata tamatuminngalu naammassinninnerata imaattunik oqaaseqarnissannut pissutissaqartippaannga:

Pisortaqarfiup suliamik 1996-imi apriilip 18-iani niuernermik ilinniarfimmut, atuarfiup aalajangiinermik E-mut ilisimatitsinissaa qinnutiga-

lugu, naammassisaanera isumaga malillugu nassataqarsimavoq Namminersornerullutik Oqartussat isumaqatigiissuteqarneq pillugu inatsiseqartitsinikkut, Naalakkersuisut aalajangernerannut killissaritit aasut iluanni neqerooruteqartutut piffissamit, Naalakkersuisut aalajangernerannik E-p ilisimasaqalerneraniit pisussanngorsimasut, tak. isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsisip §-iisa 1-at.

Taamaalilluni piffissamit taassumannga aallarnertutut naatsorsuussamik neqeroorut allanngortitassaajunnaarpoq, oqartussaasut aningaasanik akuersissuteqartartut akuersinissaannik taamaallaat piumasaqarfiusumik.

Naalakkersuisut aalajangernerat E-p niuernermik ilinniarfimmut neqeroorutaanik itigartitsisuunerat neqeroorummillu illua'tungiliussassamik saqqummiussisuunerat, tak. isumaqatigiissuteqartarneq pillugu inatsisip §-iisa 6-at, tak. § 1, imaluunniit Naalakkersuisut aalajangernerata neqeroorutitut siullertut isigisariaqarnera tamatumunnga atatillugu pingaaruteqanngillat.

Aammattaaq ima kinguneqartitsivoq, tamatuma kingorna isumaqatigiissut 24. juli 1996-imeersoq, illut marluk taakkua, sanaartugassanik suliaqartitsinissamik isumaqatigiissummut ilaasut, aamma B n-ip isumaqatigiissummut ilaasup, akissaannik sukumiinerusumik aalajangersaanerup tungaa taamaallaat naatsorsuuserinerup tungaatigut Namminersornerullutik Oqartussanut pingaaruteqarsinnaasoq.

Pissutsit taakkua ima isumaqarnera tunuliaqutaralugu ersersippakka, tassalu akuerineqarsinnaanngilluinnartuusoq Naalakkersuisut suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqerooruteqarnermik tunngaveqarlutik, illuliornerup immikkoortuisa ataasiakkaat eqqoqqissaartumik akii ilisimanagit sanaartugassamillu suliaqartitsinermi akiusussaq tamarmiusoq ilisimanagu sanaartugassamik suliaqartitsinissaq pillugu isumaqatigiissuteqarsimammata, tassami tamatuma kingorna isumaqatigiissutaasup 24. juli 1996-imeersup Naalakkersuisut aalajangernerminnut tunngavigisaanni amigaatit allaaserineqartut taakkua ikiorsiivigisinnaasimanngimmatigit.

<u>Isumaqatigiissummut tunngaviusup ilaa, Namminersornerullutik Oqartussat B n-imik tunisaqarnerannut tunngasoq:</u>

Namminersornerullutik Oqartussat illuummik aalaakkaasumik B n-imik tunisaqarnerat pillugu maleruagassat, soorlu aamma suliap suliarineqarnerata nalaani Aningaasaqarnermut Pisortaqarfimmit uparuarneqarsimasoq, Namminersornerullutik Oqartussat missingersuusiornermik ilitsersuusiaannik 1994-imeersumik tungaveqarput.

Missingersuusiornermik ilitsersuut, siuliini oqaatigineqartutut, atorfimmi naalakkiineruvoq, innuttaasut piumasaqaatiminnut tunngavilersuutitut innersuussutigisinnaanngisaat.

Taamaattumik Naalakkersuisut B n-ip tunineqarnissaanik aalajangernerannik naliliininni aallaavigisara tassaavoq inatsisitigut najoqqutas-

saallutik tunngavigisassat taakkua, missingersuusiornermik ilitsersuutip ersersitai malittarisassallu nalinginnaasut allat pisortat namminersortunut inatsiseqartitsineq najoqqutaralugu iliuuseqartarnerinut pisortat inatsiseqartitsinerattut pissuseqartut maleruarneqarsimanersut, matumani aamma ilanngullugu missingersuusiornermik ilitsersuummi iliuuserineqartoq aalajangersimasumik periaaseqarnermut ersiutaanersoq.

Tamatuma imaattut oqaatiginissaannut pissutissaqartilerpaanga:

Missingersuusiornermik ilitsersuutip, immikk. 5.3.2-mi, imaattut suliamut pingaaruteqartutut peqqussutigai:

"Namminersornerullutik Oqartussat pigisaat nalillit aallaavittut tunineqaqqusaanngillat, aatsaalli pigisat nalillit eqqartorneqartut taakkua atorneqanngippata, imaluunniit namminersornerullutik oqartussani suliffeqarfiup tunisiniartup pigisaq nalilik sanaartornermut aningaasartuutit amerlisinnagit taarsersinnaappagu.

...

*Namminersornerullutik oqartussani suliffeqarfiup namminersornerullutik oqartussat illuutaasa ilaannik **1 mio. koruunit sinnerlugit** nalilimmik tunisaqarnissani kissaatigippagu, pisortaqarfiit namminersornerullutillu oqartussat suliffiutaat tamarmik najoqqutassaasutut aperineqartussaapput, illuut allamut tigutinniarneqalersinnagu taassuminga atuisussaatitaanermik tigusiumanersut.*

...

Nuummi, Sisimiuni, Ilulissani, Qaqortumi, Aasianni Maniitsumilu illuutinik namminersornerullutik oqartussanit pigineqartunik tunisinerni maleruagassat imaattut malinneqartariaqarput:

Illuut tuniniarneqarsinnaappat Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik tamanna pillugu AG-mi Sermitsiamilu allagarsiissaaq illuutip naatsumik allaaserineqarneranik akigiumasallu minnerpaap angissusissaata nalunaaneqarneranik ilalimmik.

...

Neqeroorutigineqartut tamarmik tiguneqarpata, neqeroorutigineqartunit tiguneqarsimasunit sorliup akuerineqassaneranik aalajangiisoqassaaq."

Malittarisassat tunngaviusunut marlunnut ersiutitut isigisaqariaqarput, tassalu siullermik Namminersornerullutik Oqartussat illuutaat akimik anguneqarsinnaasumik pitsaanerpaamik akeqartillugit tunineqassasut, aappassaanillu illuut tunineqaqqusaanngitsoq, Namminersornerullutik Oqartussat tamatuma nassatarisaanik sanaartornermut aningaasartuutinik aningaasartuutissinneqassappata.

Tunngavigisassap kingulliullugu taaneqartup, tassalu tamatuma nassatarisaanik sanaartornermut aningaasartuutissinneqarnissamik inerteqqutip, maleruarneqarsimaneranik Naalakkersuisut naliliisimanerannut oqaatigisassaqanngilanga, tassami B n-i illunik nutaamik sanaanik marlunnik taakkuninnga taarserneqartussaammat.

Tunngavigisassamut siullermut, tassalu akimik sapinngisamik pitsaanerpaamik angusaqarnissamut, oqaatigaara isumaqartunga illuutinik naleqarluartunik suliffiup iluani neqeroorutiginninneq (aammattaaq sanaartornermut aningaasartuutit amerlisinnginnissaannut piukkunnaateqartoq) tamatumalu kingorna tamanut allagarsiussaqarneq, Namminersornerullutik Oqartussat illuutaannik tunisinermi akip sapinngisamik pitsaanerpaap qulakkeernissaanut sakkussaammata piukkunnaateqartut.

Suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqerooruteqarnerup pisortat sanaartugassamik suliarinnittussarsiorneranninngarnit iluanaaruteqarfiunerujumaarneranik isumaqarnermut uppernarsaatissaqarnissamik piumasaqaateqarnermut assingusumik, tak. tamanna pillugu siuliini oqaaserisakka, isumaqarpunga isumaqatigiissummik ilusiliinermut suliami matumani toqqarneqarsimasumut uppernarsaatissaqarnissaq pillugu piumasaqaateqartoqarsinnaasoq, tamanna naapertorlugu B n-imik tunisineq sanaartugassamik suliaqartitsinermi akiusumut ilaalluni, aalajangersimasumik oqarluni uani suliffiup iluani tunineraninngarnit immaqalu kingorna illuutip tamanut ammasumik neqeroorutigineraninngarnit Namminersornerullutik Oqartussanut iluanaaruteqarfiunerujumaarluni.

Matumuuna oqaatigaara missingersuusiornermik ilitsersuutip illoqarfinni annerni arfinilinni taakkunani tamanut ammasumik neqerooruteqarnissamik piumasaqaateqarnerpiaa illoqarfinni arfinilinni taakkunanerpiaq illuutit tuniniaaffiusumi akimik piviusumik naleqarnerannut aallaaviusumik naliliinermut ersiutitut paasisariaqartoq.

Isumaqarpunga Naalakkersuisut suliami pappiaraatini pigineqartut naapertorlugit tunisinermi akip 300.000 koruuniusup, isumaqatigiissummi 24. juli 1996-imeersumi aalajangersagaasup, illuummik neqerooruteqarnikkut qaffasinnerulersinnaasimannginnera ilimanarsisissimanngikkaat.

Illuummut ingerlatsinikkut aserfallattaaliuinikkullu siunissami aningaasartuutissat imminni isumaqatigiissutissamik ilusiliinermik toqqarneqartumik pilerinartunngortitsinerannik pissutiginiakkamut oqaatigaara paasissutissat taakkua naatsorsukkatigut uppernarsaaserneqarnerannik suliami sumiluunniit takussutissaqanngimmata, ilisimatitsissutigineqarsimanngitsorlu illuut suliffiup iluani neqerooruteqareernerup kingorna namminersornerullutik oqartussani siunertarisamut allamut nuunneqarsimagaluarpat, missiliuussineq taamaaginnarsimassagaluarnersoq.

B n-ip aalajangersimasumik akeqartinnissaanik aalajangersaaneq pillugu ilisimatitsissutigineqarsimavoq illuut 1968-imi ... sananeqarsimasoq 1985-imilu Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarsimasoq, aammalu E-mut tunineqarnermini "nungullarsimallunilu siunertarisamut naleqqutinngitsumik sanaajusoq".

Naalakkersuisunut oqallisissiami taamaallaat ilisimatitsissutigineqarpoq 1 mio. koruuninit ikinnerusunik naleqartoq, taannalu Aningaasanut Ataatsimiititaliamit ilalerneqarsimalluni.

Taamaattumik taamaareermat naliliineq Nalakkersuisunut oqallisissiami taaneqartoq tamatumunnga tunngaviutittariaqarpara.

Kisiannili naliliineq taanna illuummik naliliinivimmut ersiutaanngilaq, taamaattumillu immini sapinngisamik pitsaanerpaamik akeqartitsil-

luni tunniussisoqarsimanerata uppernarsarnissaanut piukkunnaateqarani.

Matumuuna oqaatigaara niuernermik ilinniarfik pisortaqarfimmut allakkamini 23. januar 1996-imeersuni illuummik tunisinermut akimik 0,8 mio. koruunit aamma 1,1 mio. koruunit akornanniittumik taasaqarsimasoq, aamma Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik Naalakkersuisut Allattoqarfiannut allakkiamini 7. juni 1996-imeersumi taamatullu uannut oqaaseqaatigisamini 30. september 1996-imeersumi illuut 600.000 koruuninik naleqartutut nalilersimagaa, isumaqatigiissummili 24. juli 1996-imeersumi 300.000 koruuninut aalajangersarneqarsimasoq.

Aammattaaq maluginiarpara qanoq naleqassuseqarneranik aalajangiinermut naatsorsueriaasiusoq ilisimatitsissutigineqarsimanngitsoq.

Kiisalu siuliini nassuiaateqarfigisimavara isumaqartunga Naalakkersuisut B n-ip tunineqarnermini nalinganik naliliinikkut aalajangersaanissaq pingaaruteqarsorisimanngikkaat, tassami illuut suliariumannittussarsiuussinertaqanngitsumik neqerooruteqarneq naapertorlugu sanaartugassamik suliaqartitsinermut akip ilaatut ilanngunneqarsimammat.

Aammattaaq imaattup uparuarnissaanut pissutissaqarsoraara, ilisimatitsissutigineqartut malillugit missingersuusiornermik ilitsersuutip maleruagassartai aalajangersimasumik periaaseqarnermut ersiutaasut imatut, Naalakkersuisut aalajangernerannut uppernarsaasiineq aammattaaq periaatsip sanioqqunnissaanik pisariaqartitsinerup uppernarsaasernissaanut atorsinnaasussaassasoq.

Suliami taamatut uppernarsaasiisoqarsimanngilaq.

Isumaqarpunga, isumaqatigiissutip sanaartugassamik suliaqartitsinissartaa tamanut ammasumik suliarinnittussarsiornikkut neqeroorutigineqanngitsoortinnissaa pillugu oqaaseqaatigisama assinganik, Naalakkersuisut namminersornerullutik oqartussat illuutaata, illuut neqeroorutigeqqaarnagu tunisinerlu sioqqullugu illuutip tunineqartup qanoq naleqassuseqarneranik naliliinikkut periaasiusup toqqarneqartup pisariaqartinneqarneranut uppernarsaammik pigisaqarnissaq anguniarnagu, tunineqarnissaanik aalajangernerat akuerineqarsinnaangilluinnartoq.

Oqaaserisakka ataatsimut eqikkaalluni inerniliinerusut:

Uuma uparuarnissaanut pissutissaqarsoraanga, isumaqatigiissutip ilusaata immikkut ittup, Naalakkersuisut aalajangiiffigisaata tunngaveqarluartuuneranik ullumikkut nalornissuteqarnerup ilaa qularnanngitsumik pinngitsoorneqarsimasinnaagaluartoq, Naalakkersuisut ilaatigut sanaartugassamik suliaqartitsinissaq pillugu isumaqatigiissut sanaartugassamik suliaqartitsinissaq pillugu isumaqatigiissutivittut, illuummillu aalaakkaasumik pisinissamik tunisinissamillu (matumani aamma taartigiinneq ilanngullugu) isumaqatigiissutitut pinnagu, suliarisimagaluarpassuk, ilaatigullu sanaartugassamik suliaqartitsinissaq pillugu isuma-

qatigiissut B n-imik tunisinissaq pillugu isumaqatigiissummit avissaarsimatissimagaluarpassuk.

Taamaattumik matuma immikkut ittumik inassuteqaatiginissaanut pissutissaqarsoraara Naalakkersuisut, siunissami isumaqatigiissutinik, isumaqatigiissutissianik assigiinngitsunik ilusilinnik ilalinnik, isumaqatigiissuteqartoqassagaangat, taakkua paasiuminartuunissaat siunertaralugu, isumaqatigiissutissiat assigiinngitsut immikkoortillugit suliarisassagaat.

Aammattaaq matuma uparuarnissaanut pissutissaqarsoraara, kissaatiginartuusoq inatsisitigut inassutigineqartut allaffissornikkut aalajangersarneqarsimasut suut innuttaasunut tunngasumik inatsisitigut sunniuteqartussaanerat suullu namminersortunut inatsiseqartitsinikkuinnaq sunniuteqartussaanerat qularutigineqassanngitsoq.

Taamaattumik imaattup inassuteqaatiginissaanut aammattaaq pissutissaqarsoraara, suliarinnittussarsiortarneq pillugu nalunaarutip suliariumannittussarsiuussisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut innersuussilluni atortuulersinneqarsimasup, tunngavigisassat siuliini eqqartorneqartut naapertorlugit naqqissornissaa Naalakkersuisut isumaliutersuutigissagaat.

Kiisalu isumaqarpunga kukkussuteqarnerit, Naalakkersuisunit kukkuluttuutigineqarsimasut sualussuseqarnerisa kingunerigaat isornartorsiuinera Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni § 10, imm. 1, naapertorlugu Inatsisartut Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaannut nalunaarutigisariaqariga, taamaaliorsimavungalu immikkut ittunik allagaqarnikkut allakkallu ukua assilinerisigut.

Allakkat ukua Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut pisortaqarfittut, Namminersornerullutik Oqartussat ilinniartunut inissiaataannik Naalakkersuisunit ingerlatsisuutinneqartutut oqartussaatitatullu, Naalakkersuisut aalajangernerannik pissusissaq eqqorlugu suliaqartuusumut ingerlatinneqarput.

Kisiannili isornartorsiuinera Naalakkersuisut 11. april 1996-imi aalajangernerannut aalajangiinermilu tunngaviusumut, Naalakkersuisunut saqqummiunneqarsimasumut sammitinneqarpoq. Taamaattumik aamma tamatumunnga peqatigitillugu Naalakkersuisut Allattoqarfiat aamma Aningaasaqarnermut Pisortaqarfik allakkat ukua assilinerinik nassiussivigaakka.”

40 - 3 Suliami suliariumannittussarsiuussinermut tunngasumi Sulisitsisut Peqatigiiffiat suliami illua'tungiunngitsoq.

Aasianni mittarfiliorneq pillugu suliariumannittussarsiuussinermi suliap suliarineqarnera pillugu Sulisitsisut Peqatigiiffiata saaffiginnissutaanut Naalakkersuisut Allattoqarfianni Inatsisileriffiup akissuteqaataa Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata ilaatigut naammagittaalliuutigisimavaa.

Sulisitsisut Peqatigiiffiata saaffiginnissutaanut Allattoqarfiup naatsukullammik akissuteqarsimanera isornartorsiussallugu Ombudsmandimut taartaasartup pissutissaqartissimanngilaa, tassami Sulisitsisut Peqatigiiffiat suliami tassani illua'tungiunngimmat, suliarli tassaalluni Namminersornerullutik Oqartussat neqerooruteqartullu akornanni namminersortut pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasutigut aaqqiiviginiagassaq, taamaattumillu Allattoqarfik Sulisitsisut Peqatigiiffiannut nassuiaateqarnermini suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuinissaq pillugu malittarisassanit imaluunniit ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi tunngaviusunit qilersorsimasutut pisussaaffeqarani. Aammattaaq suliap taassuma Sulisitsisut Peqatigiiffiannut piffissami sivisoorujussuarmi annertoorujussuarmillu allaffigeqatigiissutaasareersimanera, Allattoqarfiullu isumaanik Sulisitsut Peqatigiiffiata ilisimaarinnereernissaanik Allattoqarfiup naatsorsuutiginnissinnaareersimanera Ombudsmandimut taartaasartup pingaartillugit isiginiarsimavai. (J. nr. 11.48.10.7./188-96)

Sulisitsisut Peqatigiiffiata allagaanut 24. juni 1996-imeersunut kiisalu ingerlatseqatigiiffimmut nunamit allameersumut suliariumannittussarsiuussinermi aamma akikinnerpaamik neqerooruteqartumut inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut akuersissut 13. juni 1996-imeersoq pillugu Naalakkersuisut Allattoqarfiata akissutaa allakkatigut 12. december 1996-imeersutigut Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata uannut naammagittaalliuutigaa.

Allakkatigut 13. februar 1997-imeersutigut suliap suliarineqarnerani peqataasinnaannginnera nalunaarutigaara. Ombudsmandimut taartaasartup suliaq taanna 19. februar 1999-imi tiguaa.

Sulisitsisut Peqatigiiffiata allagai 24. juni 1996-imeersut ilaatigut imaattunik imaqarput:

"Taamaattumik Naalakkersuisut immikkut akuersissuteqarnerat eqqarsaatigalugu direktør ...-p, allaffimmi pisortap ...-p aamma direktør ...-p ataatsimiinneranni isumaqatigiissutigineqarpoq suliffeqarfiit nunanit allaneersut immikkoortortaannut inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut akuersissutit mittarfiliornerinnarmut tunngasunngortillugit killillerneqassasut, tamatumalu kingorna tamanna nunat allamiut ingerlatseqatigiiffiata inuussutissarsiummik ingerlatsinissaa akuersissummi ilanngullugu allanneqarpoq.

Kalaallit Nunanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata malugeqqunngitsuussanngilaa Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi immikkut akuersissutaat tamanut tunngasoq ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusunut nalinginnaasumik akuerisaasunut assortuuttuusutut isigineqarmat. Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat isumaqarpoq pisut immikkorluinnaq ittut pisariaqartullu atuunnerat paasiniarlugu immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaatit ataasiakkaarlugit Naalakkersuisut suliarisimasariaqaraluaraat.

Tamaattumik Pisortaqarfiup ingerlatseqatigiiffimmut nunamit allameersumut inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut akuersissummik killiliinermik taassuminnga atorunnaarsitsisumik tunniussinera Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata paatsuungassutigaa.

Aammattaaq ingerlatseqatigiiffik taanna nunamit allameersoq suliat taamaattut suliarneqarneranni siusinnerusukkut peqataasimanngitsoq Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat ilisimatinneqarmat, pisumi matumani pissutsit immikkorluinnaq ittut atuussimanaviarunanngillat.

Taamaattumik Naalakkersuisut akikinnerpaamik neqerooruteqartup neqeroorutaanik naatsorsuutiginninnginnissaat Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata kaammattuutigissavaa, tamatumunngalu atatillugu ingerlatseqatigiiffiup nunamit allameersup immikkoortortaqarfiata Erhvervs- og Selskabsstyrelsimut nalunaarutigineqaannarsimanerata ajornartorsiutaanera ilisimatitsissutiginngitsuussanagu. Tamatuma kingornagut taassuma nalunaarsorneqarnissaa itigartitsissutigineqarpat, aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiit pillugit inatsimmi § 151 naapertorlugu, taava immikkoortortaqarfik matuma kingornagut sulinermik ingerlatseqqusaajunnaassaaq.

Aasianni mittarfiliornissamik suliariumannittussarsiuussinermut atatillugu Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiat ilisimatinneqarsimavoq suliffeqarfiit sisamaasut taakkua, piukkunnaateqareersut ... ingerlatseqatigiissuit suleqatigiinnissaat pillugu qanoq ilisukkulluunniit isumaqatigiissuteqarfigineqarsimanngitsut.

Kalaallit entreprenørit suliffeqarfiuutaasa marluusut aappaat suliap ingerlannerani siusissukkut ingerlatseqatigiiffissuaq nalunaarfigisimavaa suleqatigiinnermi peqataanissani kissaatiginagu, ...-llu allakkatigut 3. april 1996-imeersutigut apeqqutigaa ingerlatseqatigiiffiup nunamit allameersup taassuma suleqatigiinneq qanoq iliorluni pilersinneqassanersoq eqqarsaatigisimaneraa.

Ingerlatseqatigiiffiup nunamit allameersup taassuma allakkatigut 9. april 1996-imeersutigut nalunaarutigaa suleqatigiinneq qanoq iliorluni pilersinneqassanersoq suli inaarutaasumik isummerfigineqanngitsoq. Taamaattorli periarfissat marluk siunnersuutigineqarput:

Suliassat ataatsimoortillugit suliarineqarnerat – suliffeqarfiit allat suleqatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarfigineqarnerisigut, imaluunniit suliassap ataatsimut pilersaarusiorluni agguataarneqarlunili suliarineqarnissaata isumaqatigiissutigineqarneratigut, tassani peqataasut tamarmik immikkut ataasiakkaarlutik namminneq suliarisaminnuinnaq akisussaasassallutik."

Namminersornerullutik Oqartussat 26. juni 1996-imi Sulisitsisut Peqatigiiffiannut imatut allapput:

"...

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Peqatigiiffiata allagai 24. juni 1999-imeersut innersuussutigalugit, taakkunatigut peqatigiiffiup Sisimiuni ikaartarfiliornissamut Aasiannilu mittarfiliornissamut akikinnerpaamik neqerooruteqartup naatsorsuutigineqannginnissaa taarsiullugulu akikinnerpaap tulliatut neqeroorutip Namminersornerullutik Oqartussanit toqqarneqarnissaa kaammattuutigalugu, Inatsisileriffik naatsumik imaattunik nalunaaruteqassaaq:

Peqatigiiffiup kaammattuutaata akuersaarnissaanut Inatsisileriffiup tunngavissaqarsorinngilaa.

Peqatigiiffik ilaatigut allappoq ingerlatseqatigiiffissuup/suliffeqarfissuup qaaqquneqarsimasup ingerlatseqatigiiffissuullu/suliffeqarfissuullu neqerooruteqarsimasup akornanni assigiimmik "kinaassuseqarneq" pisariaqartinneqartoq atuutinngitsoq.

Tamatumunnga atatillugu Inatsisileriffiup oqaatigissavaa, piukkunnaateqareernissanik piumasaqaatit eqqarsaatigalugit Suliffeqarfissuup ...-p taaguuteqartitsineq pillugu ilumut "suliffeqarfissuartut" isigineqarsinnaanera inatsisilerinikkut pingaaruteqanngitsoq. Paatsoortoqaqqunagu Inatsisileriffiup Sulisitsisut Peqatigiiffiannut malugeqqussavaa "suliffeqarfissuaq" inatsiseqartitsinermi taaguutitut ataasiinnarmik paasineqarsinnaasutut atorneqarneq ajormat.

Inatsisileriffiuttaaq oqaatigissavaa massakkut tunngavigineqartut aallaavigalugit Suliffeqarfissuup ...-p "suliffeqarfissuartut" isiginnginnissaanut Inatsisileriffik tunngavissaqanngitsoq.

Tamatumali paarlattuanik pingaaruteqartoq tassaavoq Suliffeqarfissuup ...-p piukkunnaateqareernissanik piumasaqaataasunik eqqortitsiuarnissaa, Inatsisileriffiullu paasinninnera malillugu suliffeqarfissuaq taanna taamaaliorpoq."

Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutaa Ombudsmandimut taartaasartup Namminersornerullutik Oqartussanut nassiuppaa, taakkulu allakkatigut 10. marts 1998-imeersutigut oqaaseqaateqarput. Namminersornerullutik Oqartussat ilaatigut oqaatigaat:

"Imm. 2 pillugu:

Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutimini oqaatigiuarpaa Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi aalajangernerat ingerlatsinermut inatsisiseqartitsinermi tunngaviusunut assortuuttuusoq, tassami Sulisitsisut Peqatigiiffiata oqaatigimmagu immikkut akuersissuteqartoqarnissaanik qinnuteqaatit tamaasa ataasiakkaarlugit Naalakkersuisut tamarmiullutik suliarisimasariaqaraluaraat.

Kisianni Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuummini Sulisitsisut Peqatigiiffiata aamma ilaatigut Pisortaqarfimmi taamani direktørip D-p 13. marts 1996-imi ataatsimiinnerat eqqaavaa. Sulisitsisut Peqatigiiffiata oqarnera malillugu D-p ataatsiminnermi Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi aalajangernerat D-p ataatsimiinnermi eqqartorsimavaa '... *Inuussutissarsiorneq pillugu inatsimmi sumi najugaqartuunissamik piumasaqaat eqqarsaatigalugu suliffeqarfinnut nunanit allaneersunut suliffeqarfissuarmi peqataasutut mittarfiliornissamik suliariumannittussarsiuussinermi peqataanissaminnut piukkunnaateqareernerat ataatsimit isigalugu immikkut akuersissutaasoq, ...*"

Sulisitsisut Peqatigiiffiata Pisortaqarfiullu ataatsimiinnerat pillugu ataatsimoorussamik imaqarniliortoqarsimanngilaq, Pisortaqarfiulli nammineq atugassamisut imaqarniliaani 14. marts 1996-imeersumi (ilanngussaq) Naalakkersuisut aalajangernerat taanna ataatsimiinermi eqqaaneqarsimanersorluunniit takuneqarsinnaanngilaq. Taamaattumik Sulisitsisut Peqatigiiffiata D-p oqarsimasinnaanera pillugu oqaatigisaa – taassuminngaluunniit paasinninnera – Pisortaqarfiup uppernarsarsinnaanngilaa.

Kisianni Naalakkersuisut aalajangernerat eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi aalajangernerannut tunngaviusut, tassalu isummernissamut tunngavissiaq 8. januarimeersoq (ilanngussaq) aamma Naalakkersuisut ataatsimiinnerannit imaqarniliaq (ilanngussaq) Sulisitsisut Peqatigiiffiata tunngaviginiarpai.

Naalakkersuisunut ilaasortap Peter Grønvold Samuelsenip inassuteqaataa naapertorlugu Naalakkersuisut aalajangersimapput:

"Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik suliani Sanaartorneq pillugu inatsit tunngavigalugu sanaartornermik suliassanik suliarinninnermut tunngasuni inuussutissarsiummik ingerlatsinermut akuerineqassagaanni piumasaqaataasut atuutsinneqannginnissaat pillugu immikkut akuersissuteqartassasoq, suliffeqarfiit mittarfiliornermi suliassat suliarineqarnerinik ingerlatsinissaminnut pisinnaasaqassutsimikkut akuerineqarsimasut peqataanissaat qulakkeerniarlugu immikkut pingaartitassat isiginiarlugit."

Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi aalajangernerat tassaavoq inuussutissarsiorneq pillugu inatsisip §-iisa 3-anni piumasaqaataasut atuutsinneqannginnissaannut immikkut akuersissuteqarnissaminut Pisortaqarfik piginnaatinneqassasoq, tassa sanaartorneq pillugu inatsit tunngavigalugu mittarfiliornerit pillugit qinnuteqaatit suliffeqarfinnit suliassanik suliarinninnissaminnut pisinnaasaqartutut isigineqartariaqartunit qinnuteqaatit eqqarsaatigalugit.

Inatsisartut Naalakkersuisullu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 11-mi 20. oktober 1988-imeersumi § 4, imm. 1 naapertorlugu Namminersornerullutik Oqartussat suliassaqarfiisa ingerlanneqarneri Naalakkersuisut akisussaaffigigaat.

Taamaalilluni Namminersornerullutik Oqartussat inatsisaanni ingerlatsivimmi oqartussaasut tamatigut tassaatinneqartarput Naalakkersuisut. Imaanngilarli inatsisiliortut isumaqarsimasut Namminersornerullutik Oqartussat suliassaqarfiinik ingerlatsineq Naalakkersuisut namminneq isumagissagaat, tassami ingerlatsinerup taassuma ilaata oqartussanut Naalakkersuisut ataanni inissisimasunut tunniunneqartarnissaa tunngavigineqarmat. Naalakkersuisut pisinnaatitaanerannik taamatut isumaginnittussanngortitsinermik inerteqquteqarneq tamanna pillugu inatsimmi toqqartumik aalajangersaasoqarnissaanik piumasaqarfiuvoq. Taamaattumik immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaatit suliarineqartarnerannik inussutissarsiutinik ingerlataqarneq pillugu inatsit tunngavigalugu ingerlatsinermik Naalakkersuisut Pisortaqarfimmut isumaginnittussanngortitsinissaat akornutissaqanngilaq.

Qinnuteqaatit tamarmik ataasiakkaarlutik immikkoortinneqarlutillu Pisortaqarfimmi suliarineqarlutillu nalilerneqarnissaat aammattaaq tunngavissiap/oqallisissiap quppernerisa aappaata naanerani erseqqissumik takuneqarsinnaavoq:

"Inuussutissarsiummik ingerlatsineq pillugu inatsimmi piumasaqaatit eqqortinneqarsimanngippata periaaseq nalinginnaasumik periaasiusumit allaanerussuteqarnavianngilaq. Kommuni kaammattuusiussaaq, tamatumalu kingorna Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinermullu Pisortaqarfiup suliaq naliliiffigissavaa, immikkullu akuersissummik tunniussisoqassanersoq isummerfigalugu. Immikkut akuersissummik tunniussisoqarsimatillugu kommuni inuussutissarsiummik ingerlatsinermut allagartamik tunniussissaaq."

Aammattaaq Naalakkersuisut aalajangernerat suliffinnut neqerooruteqarnissaminnut pisinnaasaqartuinnarnut tunngassuteqarpoq, suliffeqarfiillu piukkunnaateqareersimasinnaasut kisimik pineqaratik. Taamaammat neqerooruteqarnissamut piukkunnaateqarnermik piukkunnaateqareernermut Sulisitsisut Peqatigiiffiata sanilliussinera eqqortuunngilaq.

Imm. 2a pillugu:

Taaneqareersutut Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutaanit erserpoq Sulisitsisut Peqatigiiffiat pingaarnerutillugu isumaqartoq Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi aalajangernerat ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusunut assortuuttuusoq. Tamatumunnga atatillugu Sulisitsisut Peqatigiiffiata patsisiginiarpaa Naalakkersuisut aalajangernerat pisuni tamani mittarfiliortiternivinnut inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartat pillugit immikkut akuersissuteqartarnissat kisimik ilaatinneqartut. Taamaattumik ...-p inuussutissaarsiummik ingerlatsinissa-

mut allagartaa 13. juni 1996-imeersoq inatsisitigut amigartumik tunngaveqarluni tunniunneqarsimasoq oqaatigineqarpoq.

Tamanna tunngavilersorlugu Sulisitsisut Peqatigiiffiat oqarpoq Naalakkersuisut tamarmiusut – Naalakkersuisunullu ilaasortat ataasiakkaaginnaanngitsut – inuussutissaarsiutinik ingerlatsineq pillugu inatsimmi § 4, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugit immikkut akuerineqarnissamik qinnuteqaatit suliarisussaagaat, Sulisitsisullu Peqatigiiffiata isumaa malillugu pissutsinik immikkorluinnnaq ittunik, aalajangersagaq tunngavigalugu ingerlatseqatigiiffiup nunamit allameersup immikkoortortaqarfia inuussutissarsiummik ingerlatsinermut allagartalerneqassappat atuuttussatut piumasaqaataasunik atuuttoqanngitsoq.

Namminersornerullutik Oqartussat suliassaqarfiini Naalakkersuisut tamarmiusut tamatigut ingerlatsisuusassannginnerat immikk. 2-mi oqaaseqaatigisanit erserpoq.

Inuussutissarsiutinik ingerlatsineq pillugu inatsisip §-iisa 4-nni, imm. 2-mi oqaaseqatigiit aappaat naapertorlugit inuussutissarsiornermik ingerlatsinermut allagartaliinermi pissutsit immikkorluinnaq ittut atuunnissaat eqqarsaatigalugu Sulisitsisut Peqatigiiffiat isumaqarpoq ... suliariumannittussarsiuusseqqaarnermut neqerooruteqaqqullugu qaaqquneqarsimanngimmat, ...-lu sulianik taamaattunik (ikaartarfiliornermik) siusinnerusukkut suliaqarsimanngimmat, taava pissutsinik immikkorluinnaq ittunik atuuttoqanngitsoq.

Siullertut 5. marts 1996-imi suliariumannittussarsiuussinermut ... peqataaqqullugu qaaqquneqarsimanersoq inuussutissarsiummik ingerlatsinermut allagartamik 13. juni 1996-imeersumik tunniussinermut pingaaruteqanngivissutut isigisariaqarpoq, tassami suliariumanniittussarsiuussinissaq taanna ilaatigut taamanikkut killilersuinerit (qaaqqusaannaat/aggeqquneqartuinnaat suliariumannittussarsiuussinermi peqataatinneqarnerat) pissutigerpiarlugu atorunnaarsinneqarmat, neqerooruteqartitsinerlu allanngortinneqarluni. Aappaattut ...-p ikaartarfiliornermi suliassanik siusinnerusukkut suliaqarsimannginneranik Sulisitsisut Peqatigiiffiata oqarnera eqqunngilaq. Sanaartornermut pisortap ...-p GVL-Anlæg-imilu siunnersortip ...-p ...-mut isumaqatigiissuteqarnissaq sioqullugu ...-p sanaartornermi suliassat ...-imi suliarisarsimasai assigiinngitsut namminneerlutik misissuataarsimavaat.

Aammattaaq Sulisitsisut Peqatigiiffiata Naalakkersuisut issuarpai oqarsimanerarlugit pissutsit immikkut illuinnartut tassaasut suliffeqarfiit nunanit allaneersut (immikkoortortaqarfitik aqqutigalugit) mittarfiliornissamut – mittarfiliornissaannarnullu – neqerooruteqarnissaminnut piukkunnaateqareersuusut. Sulisitsisut Peqatigiiffiata 13. marts 1996-imi ilaatigut Naalakkersuisunut ilaasortap Peter Grønvold Samuelsenip, taamani direktøriusup D-p Sulisitsisullu Peqatigiiffiata peqataaffigisaannik ataatsimiinneq tunngavigeqqikkunarpaa. Immikk. 2-mi taaneqareersutut ataatsimiinneq taanna pillugu ataatsimoortumik imaqarniliortoqarsimanngilaq, taamatuttaarlu Pisortaqarfiup iluinnaani atugassamik imaqarniliami taamatut oqaaseqaateqartorsimanera eqqaaneqarnani.

Pissutsit immikkorluinnaq ittut taakkua Inuussutissarsiutinillu ingerlatsineq pillugu inatsimmi piumasaqaatinik Pisortaqarfiup sanioqqutitsisinnaanissaanut tunngaviusut tassaapput mittarfiliortiternernut atatillugu sanaartornermi suliassat annertoorujussuit kalaallit entreprenørit suliffeqarfiutaannaannit suliaritinnissaasa ajornarnerat. Sanaartornerni taakkunani nunanit allanit peqataasoqarnissaa akuerissallugu pisariaqarsimavoq – aamma neqeroorutit pitsaanerpaat pissarsiarisinnaajumallugit, sulianillu ingerlatsinissamut piukkunnaateqarnerpaat nassaarisinnaajumallugit.

Tamatumunnga atatillugu Namminersornerullutik Oqartussat malugeqquaat taggit “mittarfik” sanaartugassanut suliassanullu assigiinngitsunut tamanut – timmisartunut suluusalinnut mittarfiit Nuup avataaniittut pilersinneqarnerannut atatilugu suliarineqartussanut – ataatsimoortumik taaguutigitinneqarsimammat (taaguutigitin-

neqassallunilumi) – matumani aamma ikaartarfiit, aqqusernit, mittarfiit illorsuartaasa il.il. suliarineqarneri ilanngullugit eqqarsaatigalugit .

Taggisip "mittarfiup" "timmisartoqarfinnut" aamma "mittarfeqarfinnut" akuliullugu tamatikkartumik atorneqarnera, assersuutigalugu Sanaartorneq pillugu inatsimmi § 1-imut oqaaseqaatini quppernerit 43-anni (ilanngussami) takuneqarsinnaavoq.

...-imut inuussutissarsiummik ingerlatsinermut akuersissutitut allagaqartaliussami siullermi 10. maj 1996-imeersumi killiliineq "Sisimiuni mittarliortiterneq aqqusinerlu"-tut allassimavoq. Killiliinerulli Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi aalajangernerat tunngavigalugu eqqortumik allaaserineqarsimannginnera Pisortaqarfiup malugisimavaa, 13. juni 1996-imilu inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut akuersissuteqarnermi alllagartat nutaat, ilaatigut ...-mut tunniunneqartoq ilanngullugu suliarineqarput, "Sanaartorneq pillugu inatsit tunngavigalugu suliassat"-nik eqqortumik allallugu. Pisortaqarfiup eqqartuussissuserisumut ...-mut allagaani 17. juni 1996-imeersuni (ilanngussaq) takuneqarsinnaasutut inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartani siusinnerusukkut tunniunneqarsimasuni taaneqartut annertussusiat erseqqissarneqarpoq. Taamaattumik inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartat nutaat taakku tunniunneqarneranni nutaamik akiliuteqartitsisoqanngilaq.

Taamaalillutik inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartat 13. juni 1996-imeersut Namminersornerullutik Oqartussat naliliinerat malillugu Naalakkersuisut 18. januar 1996-imi aalajangernerat naapertorluinnarlugu aamma sanaartorneq pillugu inatsimmi sinaakkutassarititaasut iluanniitillugit tunniunneqarsimapput.

Naggasiullugu Namminersornerullutik Oqartussat malugeqqussavaat Sulisitsisut Peqatigiiffiata Inatsisartut Ombudsmandiannut naammagittaalliuutaa 12. september 1995-imeersoq Sulisartut Peqatigiiffiannit 11. oktober 1995-imi tunuartinneqarmat. Tamatuma kingorna pissutsit Sulisitsisut Peqatigiiffiata naammagittaalliuutigisimasai Inatsisartut Ombudsmandiata nammineerluni misissuiffigilerpai, Inatsisartullu Ombudsmandiat 31. januar 1997-imi oqaaseqaateqarpoq, naammagittaalliuummi matumani (ilanngussaq) Ombudsmandimut ilisimatitsissutitut ilanngullugu nassiunneqartumik."

Tamatuma kingorna Ombudsmandimut taartaasartoq imaattunik oqaaseqaateqarsimavoq:

"Siullermik erseqqissassavara suliamik misissuinera Namminersornerullutik Oqartussat Sulisitsisut Peqatigiiffiannut akissutaata 24. juni 1996-imeersup isorisarialittut isigineqarsinnaaneranik misissuinermut aamma ingerlatseqatigiiffimmut nunamit allameersumut inuussutissarsiummik ingerlatsinermut akuersissutitut allagartap tunniunneqarnerani ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusunut assortuuttuuneranik misissuinermut killeqartinneqarmat.

Neqeroorutit akikinnersaat naatsorsuutiginagu neqeroorutit akikinnersaata tullianik tigusisoqarnissaanik Sulisitsisut Peqatigiiffiata kaammattuutaa Namminersornerullutik Oqartussat allakkatigut 26. juni 1996-imeersutigut itigartippaat. Namminersornerullutik Oqartussat taamaaliornermikkut ingerlatseqatigiiffiup nunamit allameersup akikinnerpaamik neqerooruteqartup suliariumannittussarsiuussinermi peqataanissaminut pisinnaassuseqartutut isigineqarluni akuerineqarneranut Sulisitsisut Peqatigiiffiata akerliliinera tunuartillugu itigartippaat.

Apeqqut taanna pillugu Namminersornerullutik Oqartussat naatsukkullammik akissuteqarniarlutik aalajangernerat imaluunniit suliffeqarfissuit pillugit ajornartorsiummik Namminersornerullutik Oqartussat sammisaqarnerunerat isornartorsiussallugit tunngavissaqanngitsoq isumaqarpunga.

Siullertut Sulisitsisut Peqatigiiffiat suliami tassani illua'tungiunngilaq, suliarmi taanna tunngavissaasut malillugit tassaammat Namminersornerullutik Oqartussat neqerooruteqartullu akornanni namminersortut pillugit inatsiseqartitsinermut tunngasutigut aaqqiiviginiagassaq. Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussat Sulisitsisut Peqatigiiffiannut nassuiaateqarnerminni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi tunngavilersuinissaq pillugu malittarisassanit imaluunniit ingerlatsinermut inatsiseqartitsinermi tunngaviusunit qilersorsimasutut pisussaaffeqanngillat.

Tassani aamma ilaavoq inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartamik tunniussineq eqqarsaatigalugu taassuma Sulisitsisut Peqatigiiffiannut piffissami sivisoorujussuarmi annertoorujussuarmillu allaffigeqatigiissutaasareersimanera. Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussat suliaq pillugu isummamik Sulisitsisut Peqatigiiffiannit ilisimaneqareernissaasa naatsorsuutiginissaanut tunngavissaqaraluarsimapput.

Taamatuttaaq ullormi suliariummattussarsiuussinerup ingerlanneqarfiani, tassalu 13. juni 1996-imi, inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartamik Naalakkersuisut tunniussisimanerata isornartorsiornissaanut tunngavissaqarsorinngilara. Sanaartorneq pillugu inatsimmili sanaartugassat suliarineqarneranni suliffeqarfiit nunanit allaneersut peqataanissaat neqerooruteqartullu inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartaqarnissaat siumut takorloorneqareersimavoq. Taamaalillunilu ingerlatseqatigiiffinnut suliariumannittussarsiuussinermi peqataanissaminnut pisinnaassusilinnut immikkut akuersissuteqarnissap pisariaqalernissaa aamma siumut takorloorneqareersimavoq.

Inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut akuersissutinik tunniussinermi suliap Inuussutissarsiornermut, Angallannermut Pilersuinermullu Pisortaqarfimmut tunniunneqarnissaanik januarip qaammataani 1996-imi aalajangernerup oqartussaaffinnik tunniussisarnermi tunngavinnut inatsisini aalajangersagaanngitsunut naapertuuttuunera, inuussutissarsiummillu ingerlatsinissamut allagartap 10. maj 1996-imeersup oqaasertalersorneqarnerata allanngortiterneqarnera, nutaamillu 13. juni 1996-imeersumik taarserneqarnera, inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut allagartap 10. maj 1995-imeersup erseqqarluutaanik naqqiinertut isikkoqartoq isumaqarpunga. Kisianni ingerlatseqatigiiffik nunamit allameersoq suliariumannittussarsiuussinermi tiguneqarpat inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut akuersissutitut allagartami ikaartarfiliornerup ilaatinneqarnissaa nalornissutigineqarsinnaanngilaq. Taamaattumik tunngaviutittariaqarpara allagartamik tunniussineq siunertanut Naalakker-

suisut malitassatut kissaatigisaannut malittarisassatigullu tunngaviusuni takuneqarsinnaasunut naapertuuttumik pisimasoq.

Matuma kingorna suliami matumani iliuuseqaqqissangalanga."

40-4 Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnermut akiliummik akiliisimannginnerup inatsisitigut kingunerisai – Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianniiginnarnissamut akiliummik akileeqqusinermut tunngavissaqarneq pillugu apeqqut.

Allaffissornermut ukiumoortumik akiliummik akiliinngitsoorsimanini pissutigalugu initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarsimanini A-p naammagittaalliuutigaa.

Ombudsmandip oqaaseqaatigaa A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p A akiliummik akiliisimannginneranik eqqaasissimasariaqaraluaraa.

Tamatumunnga peqatigitillugu ombudsmandip inassuteqaatigaa inissiaatileqatigiiffik periaatsimik imaattumik eqqussissasoq, taanna malillugu inuk akiliummik akiliisimanngitsoq initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqartinnagu akiliinissaanik eqqaasinneqassalluni.

Ombudsmandip nalorninartoqarsoraa inissianik attartortitsisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaata Namminersornerullutik Oqartussat, soorlu Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit nalunaarummi nr. 52-imi 29. december 1994-imeersumi pisoqarsimaneratut, initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianniittut malinnaatinnerini allaffissornermut akiliummik ukiumut ataasiarluni akiliisitsisoqartarnissaanik aalajangersaanissaannut tunngavissinnerai.

Aammattaaq ombudsmandip initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnissap aatsaat piumasaqarnikkut pisinnaanera pillugu aalajangersakkamik nalunaarummi qulaani taaneqartumi ilanngussisoqarnissaanik Naalakkersuisut isumaliutersuuteqarnissaat pingaaruteqartuusoraa.

(J.nr. 11.40.31.0./018-99)

A-p nammineq uimilu initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianniiginnarnissaminnut akiliummik piffissaagallartillugu akiliisimannginnertik pissutigalugu initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarsimanertik naammagittaalliuutigaa.

Suliami imaattut pineqarput:

A-p naammagittaalliuutaa ima oqaasertaqarpoq:

"...

Ukiut qulit missiliorlugit initaarnissara/anginerusumik initaarnissarput utaqqereerlugu paatsooqatigiissimanitta kinguneranik uggornaqisumik ajoraluaqisumillu maanngaannartinneqarsimalluni! Utaqqisut allattorsimaffiannit tullinnguuttunut qanittuararsuanngorsimagaluarpugut, tassa siulliit ilaanniilluta allattorsimaffimmit peerneqarsimavugut. Nalunngilarput uagut tamanna nammineerluta akisussaaffigalutigu utaqqisuniinnerlu uppernarsarlugu akiliutissap akilereersimanissaa inuup nammineerluni akisussaaffigaa.

Akiliutissap akilinngitsoornissaa kissaatiginngittaqigatsigu, inissarsiorneq uppernarsarlugu akiliut kr. 100,-nik piffissaagallartillugu akilernissaa eqqumaffigisarsimavarput! Ukiup qaangiuttup siuliani ajoraluaqisumik eqqumaffiginerusimanngilarput! Tamanna kialuunniit nassuiaatissaqartinnavianngikkaa nalunngilarput.

...".

Tamatuma kingorna A/S Inissiaatileqatigiiffik INI A-p naammagittaalliuutaanut oqaaseqaateqaqqullugu qinnuigaara. Erseqqissumik ilisimatitsissutigeqqullugu qinnutigisimavara Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik attartortittakkanik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 4, imm. 3-mi oqaaseqatigiinni kingullerni aalajangersagaq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p pisut ilaanni saneqquttarsimannginneraa imatut, allaffissornermut akiliummik akiliinngitsoorneq initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnermik nassataqartarsimanani. Taamatuttaaq eqqaasitseriaatsimik atuisoqarnersoq imaluunniit allaffissornermut akiliummik akiliinngitsoorneq paasineqaraangat inuit initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianniittut paasissutissinneqartarnersut ilisimatitsissutigeqqullugu Inissiaatileqatigiiffik qinnuigaara.

Inissiaatileqatigiiffiup allakkatigut 14. juni 1999-imeersutigut imatut nalunaarfigaanga:

"...

Soorlu takuneqarsinnaasoq suliaq Qitiusumik Naammagittaalliuuteqartarfimmi suliarineqarsimavoq, tassanilu aalajangiunneqarpoq immikkoortortaqarfik naammagittaalliuuteqartoq inissarsiorlutik utaqqisunut allattorsimaffimmit piiaramiuk eqqortumik iliorsimasoq, naammagittaalliortup inissarsiornini uppernarsaqqinniarlugu piffissaq eqqorlugu akiliisimanerminik uppernarsaasinnaannginnera pissutigalugu.

13.04.99 allakkassinni apeqqutigineqartumut tunngatillugu Inissiaatileqatigiiffik imatut oqaaseqassaaq.

1998-imi piffissaq eqqorlugu akiliiffissaq arfininngornikkut pisussammat (31. oktober) Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni § 4, imm. 3-mi, naggat kingullermi aalajangersagaq Inissiaatileqatigiiffiup pisarnermit allaasumik iliorpoq, taamaalilluni akiliut ataasinngornermi tulliuttumi akilerneqarpat, akiliineq piffissaq eqqorlugu pisutut isigineqartussanngorlugu. Tamatumunnga atatillugu piffissaq eqqorlugu akiliinermi periutsit nalinginnaasut Inissiaatileqatigiiffiup malippai. Inissiaatileqatigiiffik aalajangersakkamik saneqqutsinissamut nalinginnaasumik periarfissaqarsimagaluarpat, tamanna Inissiaatileqatigiiffiup paasinninnera naapertorlugu utaqqisunut allattorsimaffimmi qinnuteqartunik assigiinngisitsinermik kinguneqassagaluarpoq, Inissiaatileqatigiiffiulli isumaa naapertorlugu tamanna inatsisitigut il.il. toqqammavissaqartinneqanngilaq.

Akiliummik akiliinngitsoortoqartillugu eqqaasitsissutissamik atuinissamut tunngatillugu oqaatigissavarput, inuit inissarsiorlutik utaqqisunut allanneqaraangamik inissarsiornertik uppernarsaqqinniarlugu akiliinngitsoornerminni utaqqisunut allattorsimaffimmit piiarneqarnissaminnik ilisimatinneqartartut. Aammattaaq ukiut tamaasa oktober qaammat radiokkut tvkkullu naatsukullannik aallakaatitassiatigut inissarsiornermik uppernarsaaqqinnermi akiliutip qaammatip naannginnerani akilerneqarnissaanik ilisimatitsisoqartarpoq – aammattaaq akiliisoqanngikkaangat utaqqisunut allattorsimaffimmit piiaasoqartartoq. Taamaattumik Inissiaatileqatigiiffik isumaqarpoq inuit utaqqisunut allattorsimaffimmiittut inissarsiornerup uppernarsaqqinneranut akiliutip akilernissaata pingaaruteqarneranik ilisimatinneqarluartartut. Inissiaatileqatigiiffik aammattaaq isumaqarpoq, inuit akiliinngitsoorsimasut eqqaasittassagutsigit tamanna allaffissornikkut annertuumik aningaasartuutaajumaartoq.

...

Naggataagut oqaatigissavarput, naammagittaalliuuteqartup utaqqisunut allattorsimaffimmit piiarneqarnermini nuanniilliornera Inissiaatileqatigiiffiup paasilluaraa, aalajangiusimavaali nalunaarummi pineqartumi § 4, imm. 3, naggat kingulleq naapertorlugu piiaasimaneq eqqortuliornerusoq.”.

Qulaani taaneqareersutut ... immikkoortortaqarfiup initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit A-mik peersitsisimanera eqqortuliornerusoq A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p aalajangerpaa. Naammagittaalliuuteqartarfiup 9. juni 1998-imi aalajangiinera imatut tunngavilersorneqarpoq:

“...

Qitiusumik Naammagittaalliuuteqartarfiup aalajangiinermini makku pingaartissimavai:

Utaqqisunut allattorsimaffimmi ilanngunneqarsimavusi taamalu qanoq iliortoqartarnera utaqqisuniiginnarnissarlu uppernarsarlugu akiliuteqarnissaq kiisalu utaqqisunut allattorsimaffimmiinnermut akiliuteqannginneq piiarneqarnermik kinguneqartartoq ilisimasaqarfigalugu,

Inissiaatileqatigiiffiup utaqqisunut allattorsimaffinnik ingerlatsinermi aalajangersakkat maliinnarsimagai, takuuk Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52, 29. december 1994-imeersumi paragraf 4,

immikkut akuerineqassagussi qinnuteqartut allarpassuit utaqqisuniinneq piffissaagallartillugu uppernarsaqqillugu akiliisimanngitsut akiliiffissaq qaangiutereersoq taamaaliornissamut periarfissinneqarnerat, taamaaliornerli maleruagassanut akerliuvoq inissarsiorlutillu utaqqisunut allattorsimaffinniittut assigiimmik pineqarnissaat ajornarsisivillugu.

... .”

Tamatuma kingornagut imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

<u>Inatsisitigut tunngavigineqartoq:</u>

Inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaanni nr. 3-mi, 13. juni 1994-imeersumi § 4, imm. 1 naapertorlugu Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunnit illuutaanni inissiat atorneqanngitsut initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianniittunut innersuunneqartassapput.

Peqqussummi § 4, imm. 7-imi takuneqarsinnaavoq Namminersornerullutik Oqartussat kommunilluunniit inissiaataannik innersuussineq at-

tartortitsinerlu pillugit malittarisassat erseqqinnerusut Naalakkersuisut aalajangersassagaat, matumani aamma utaqqisunut allattorsimaffimmiinnermut akiliut allamullu nuukkusuttunit qinnuteqaatit naammassiumallugit inissianik innersuussinerit ilanngullugit.

Inatsisissatut siunnersuummut oqaaseqaatini § 4, imm. 7 pillugu imatut allassimasoqarpoq:

"Inissianik utaqqisunut allattorsimaffimmiinnermut akiliummik aalajangersaasinnaaneq aalajangersakkakkut periarfissinneqarpoq, tamannalu ilumut utaqqisunut allattorsimaffimmiikkusunnermut paasissutissaasorinarpoq. Aalajangersakkakkuttaaq aamma allamut nuukkusullutik qinnuteqaatit akuersaarneqarsinnaaneri periarfissinneqarput, tamatumalu attartortutut naammagisimaarinnittut amerlanerulernissaat inissianillu pitsaanerusumik iluaquteqarniarneq periarfissippai".

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 52-imi, 29. december 1994-imeersumi initaarniarlutik utaqqisunut allattorsimaffeqartitsineq pillugu imaattunik aalajangersagaqarpoq:

§ 3: §§ 4-5-imi maleruagassat naapertorlugit inissiat, inissarsiortunut sivisunerpaamik utaqqisunut allattorsimaffimmiissimasunut, innersuunneqartassapput".

Imm. 2: "Ineqartut allamik initaarusuttut (nammineq kissaatigalugu nuukkusuttut), §§ 9-11 naapertorlugit utaqqisunut allattorsimaffimmut tulleriiaartussanngorlugit allattorneqassapput".

§ 4: "Kinaluunniit 15-inik ukioqalereersimasoq utaqqisunut allattorsimaffimmut ilanngunneqarsinnaavoq".

Imm. 2: "Attartortitsisup utaqqisunut allattorsimaffik kommunikkuutaarlugu ataatsimut allattorsimassavaa. Namminersornerullutik Oqartussat inissiaataat pillugit kommunimi ataatsimut utaqqisunut allattorsimaffiliortoqarsinnaavoq. Inissarsiortup utaqqisunut allattorsimaffimmi inissisimanera kommunimi allami utaqqisunut allattorsimaffimmut nuunneqarsinnaanngilaq".

Imm. 3: "Utaqqisunut allattorsimaffimmut ilanngunneqarnermi attartortitsisoq akiliuteqaqqusissaaq allaffissornikkut aqutsinermi aningaarsartuutit sinningaarlugit angineroqqusaanngitsumik. Allaffissornikkut aqutsinermi saniatigut akiliutissaq utaqqisunut allattorsimaffiup iluarsaanneqarneranut atatillugu ukiumut ataasiarluni akilersinneqartassaaq. Akiliutissaq akilerneqanngippat utaqqisunut allattorsimaffimmit piiarneqarneq kingunerissavaa".

Imm. 4: "Inissarsiortut utaqqisunut allattorsimaffimmi allassimasut qinnuteqarnermikkut allattorsimaffimmi inissisimanermik paasitinneqassapput".

Imm. 5: "Nuunnissamik nammineerluni kissaateqartunut tulleriiaaraluni utaqqisunut allattorsimaffimmi imm. 2-4 taamatulli atorneqassapput".

Taamaattumik siuliini taaneqartutut § 4, imm. 3-mi oqaaseqatigiit kingulliit malillugit initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianniittut allaffissornermut akiliutissaminnik akiliisimanngippata A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p allattorsimaffimmit peersinnaavai.

Tamatuma kingorna apeqqutaalersoq tassa inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaat pineqartoq nalunaarutikkut qulaani taaneqartukkut initaarniarluni utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnermi allaffissornermut akiliuteqartitsinissamut kiisalu utaqqisut al-

lattorsimaffiisa ukiumut ataasiarlutik aaqqiissuteqarfigineqarneranni aamma akiliuteqartitsisarnissamut inatsisitigut tunngavissaliinersoq.

Inatsisartut peqqussutaanni § 4-mi, imm. 7-imut oqaaseqaatini siuliini taaneqartuni takuneqarsinnaavoq aalajangersagaq taanna utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnermi akiliuteqartitsinissamik aalajangersaanissamut periarfissiisoq. Kisiannili utaqqisut allattorsimaffiata aaqqiissuteqarfigineqarneranut atatillugu aamma ukiumoortumik akiliuteqartitsinissamut periarfissaqarnersoq oqaaseqaatini taaneqarsimanngilaq.

Taamaattumik qularnartoqarsoraara allaffissornermut akiliutinik ukiumoortumik akiliuteqartitsisarnissamut inatsisitigut tunngavissaqarnersoq.

Kisianni inissiat nalinginnaasut pillugit qallunaat malittarisassaanni allassimavoq utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnermi aamma utaqqisut allattorsimaffiata ukiumoortumik aaqqiissuteqarfigineqarnerani akiliuteqartitsoqartassasoq. Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara qallunaat malittarisassaat qallunaallu inatsisaannut oqaaseqaatit pisumi aalajangersimasumi matumani isummersuutigissallugit tunngavissaqanngimmat, qallunaat malittarisassaasa tunngavigineqarnerat inatsimmut piareersaataasuni erseqqissumik innersuussutigineqarsimanngippat.

<u>Allakkatigut eqqaasitsissutit:</u>

Piumasaqarsinnaatitaanermut tunngasuni inatsiseqartitsineq nalinginnaasoq malillugu akiligassaqarfigineqartoq akiligassat piffissaq eqqorlugu akilerneqanngippata pisoqarnerit ilaanni akiligassalimmut nukingisaaruteqarnissaminut pisussaaffiligaavoq. Tamatumunnga atatillugu Bernhard Gomardip Piumasaqarsinnaatitaanermut tunngasuni inatsiseqartitsineq pillugu atuakkiaani, immikkoortumi siullermi, aappassaanik naqiterneqartumi quppernerit 60-iat innersuussutigaara: "Piumasaqanermut nukingisaaruteqarnermullu malittarisassat inatsisitigut aalajangersakkanut pissutigitinniakkani tunngavilersuutigineqartup nalinginnaasumik qanoq ittuunerata qanorlu annertutigisumik atorneqarnissaata illua'tungeriit mianereqatigiinnissaminnut pisussaaffeqarnerannik tunngaveqarnermik nalinginnaasumik akuersinertut atuinertullu ittumik taakkua isiginissaat pissusissamisoortunngortippaa. Taamaattumik eqqartuussiviit pissutsit qanoq ittuunerat malillugu aammattaarlu ersarissumik inatsisitigut tunngaveqaratik aalajangersartariaqarpaat akiligassallip eqqaasitsissuteqarfiginissaanut immikkut pissutissaqaraangat akiligassaqarfigineqartoq nukingisaaruteqarnissaminut pisussaaffeqartoq, assersuutigalugu kinguaattoorneq puiornermik paasinerluinermilluunniit pissuteqarsimasorinaraangat".

Pisumi pineqartumi tassani A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p eqqaasitsissuteqarnissaminut ilumut pisussaaffeqarneranik naliliiniarnermi Kalaallit Nunaanni inissaqarniarneq aallaavigineqartariaqarpoq, tamatumani inissaqartitsinerup tamangajammi A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit aqunneqarnera illoqarfinnilu arlalinni utaqqisorpassuarnut allattorsimaffiit ataatsimut eqqarsaatigalugit. Tamatuma nassataraa inis-

siaatileqatigiiffiup aqutsinermini tamanna ilanngullugu eqqarsaatigisariaqaraa, tassami allaffissornermut akiliutinik akiliinngitsoorneq inissarsiortumut annertungaatsiaqisunik kinguneqarsinnaammat. Suliami pineqartumi tassani A ukiuni qulini initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffianneereerluni allaffissornermut akiliutinik akiliinngitsoorsimavoq.

Taamaammat isumaqarpunga pissutsit taamaaqatigiinnissaannik isiginninneq aallaavigalugu innuttaasup inississimaneranut akuliunneq annertusiartortillugu akuliunnermut inatsisitigut tunngavigineqartoq suli erseqqinnerujartortussaasoq, taamaatuttaarlu naleqquttumik qajassuussisumillu ingerlatsisoqarnissaa piumasaqaatigineqartariaqarluni.

Suliami aalajangersimasumi matumani allaffissornermut akiliutip piffissaq eqqorlugu akilerneqannginnera akiliiumassuseqannginnermik pissuteqarani puigornermik paatsoornermilluunniit pissuteqartoq tunngaviutippara. Taamatuttaaq suliap matuma suliarineqarneranut atatillugu pisut allat paasisimavakka, taakkunani inuit ilaat utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqannginnissartik immikkut akuereqqullugu A/S Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut qinnuteqaateqartarsimammata, akiliutit ukiumoortumik akilerneqarnissaannut piffissarititaasumik eqqumaffiginnissimannginnertik pissutigalugu.

Inatsisitigut tunngavissaqarneq pillugu apeqqummut qulaani saqqummiunneqartumut attuumassuteqanngitsumik naliliillunga isumaqarpunga A/S Inissiaatileqatigiiffik INI allaffissornermut ukiumoortumik akiliutip akilerneqanngitsup qaqugu akilerneqarnissaanik piffissaliilluni inunnut akiliisimanngitsunut allakkatigut eqqaasitsissummik nassitsisartuuppat, tamanna ingerlatsinermi ileqqorissaarnermut naapertuuttuussasoq. Tamatumunnga peqatigitillugu allakkatigut eqqaasitsissutini nalunaarutigineqarsinnaavoq akiliutissat akilerneqanngitsoorpata tamanna utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnermik kinguneqarumaartoq.

Nalilerpara allakkatigut eqqaasitsissutit taamaattut naligiissitsinissamik tunngaveqarnermut assortuuttuunavianngitsut, tassami allaffissornermut akiliutinik piffissaagallartillugu akiliisimanngitsut tamarmik allakkatigut eqqaasitsissutinik taamaattunik nassinneqartartussaassaammata.

Taamaammat isumaqarpunga allaffissornermut akiliutip akilerneqarsimannginnera A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p A-mut eqqaarsitsissutigisimasariaqaraluaraa.

Taamaattumik inassuteqaatiginiarpara A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p periaaserisartakkaminik allanngortitsinissani isumaliutersuutigissagaa, taamaaliornikkut inuit akiliutissaminnik piffissaagallartillugu akiliisimanngitsut allaffissornermut akiliutit akilerneqarnissaannik eqqaasitsissummik nassitsivigisalerlugit.

A/S Inissiaatileqatigiiffik INI qinnuigaara taamatut inassuteqaateqarninnut atatillugu qanoq iliuuseqarniarnini uannut nalunaarutigeqqullugu.

Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit nalunaarutip allanngortinneqarnera:

Aammattaaq isumaqarpunga initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit peerneqarnerup akileeqqusisoqareerneratigut aatsaat pisinnaanera pillugu aalajangersakkamik Namminersornerullutik Oqartussat kommunillu inissiaataannik innersuussisarneq attartortitsisarnerlu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunarutaanni nr. 52-imi, 29. december 1994-imeersumi ilanngussisoqarnissaata isumaliutersuutiginissaa matumani naleqquttuussasoq.

Suliap ingerlaqqinnera:

Ineqarnermut, Attaveqarnermut Pilersuinermullu Pisortaqarfik qinnuigaara initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannik aaqqiissuteqarnermut atatillugu ukiumut ataasiarluni akiliisitsisoqartarnissaanik nalunaarutikkut aalajangersaanissamut inissianik attartorneq pillugu Inatsisartut peqqussutaata inatsisitigut tunngaviusinnaaneranik qularutiginnillunga naliliininnut pisortaqarfiup qanoq iliuuseqarniarneranik nalunaarfigeqqullunga.

Taamatuttaaq pisortaqarfik qinnuigaara nalunaarummi qulaani taaneqartumi initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit piumasaqaateqarnikkut aatsaat peerneqarsinnaaneq pillugu aalajangersakkamik ilanngussisoqarnissaanik isumaliutersuuteqarnissap naleqquttuuneranik naliliininnut atatillugu qanoq iliorniarnerminik nalunaarfigeqqullunga."

Inassuteqaatigisannut akissummik ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli tigusaqarsimanngilanga.

40 - 5 Initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamut akiliummik akiliinissamut piffissarititamik naatsorsuineq.

A-p naammagittaalliuutigaa A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut ilanngunneqarnissamut akiliutip kingusinaarluni akilerneqarnera akueriumasimanngikkaa, tassami ulloq akiliutip piffissaq eqqorlugu akilerneqarfissaa kingulleq arfininngornerummat, ullorlu taanna inissiaatileqatigiiffik akiliiniartunut matoqqasarpoq.

Suliap aalajangersimasumik suliarilernissaanut Ombudsmandip pissutissaqarsorinngilaa, inissiaatileqatigiiffiummi Ombudsmandi nalunaarfigimmagu, akiliutit akiliinissamut piffissartitatut taaneqarsimasup naanerata kingorna ataasinngornermi tiguneqarsimasut tamarmik piffissaq eqqorlugu akiliinertut isigineqassasut. (J. nr. 11.40.31.8./135-98)

A-p naammagittaalliuutigaa initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannit A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-mit, piffissaliunneqartup qaangiutinnginnerani initaarniarnerup uppernarsaqqinneranut akiliummik akiliisimannginneq pissutigalugu, peerneqarsimalluni.

A-p naammagittaalliuummini oqaatigaa, akiliinissamut periarfissaq kingulleq 31. oktober 1998-iulluni arfininngornerusoq, A/S Inissiaatileqatigiiffilli INI ulloq taanna akiliiniartunut ammasimanngitsoq.

Naammagittaalliuutip misissuinissamut naammattumik tunngavissaqartitsinerata naliliiffiginissaanut atugassannik, A/S Inissiaatileqatigiiffik INI imaattumik paasissutissiissuteqaqqulugu 10. december 1998-imi qinnuigaara, inissiaatileqatigiiffik naammagittaalliuummik suliaqarnersoq.

A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p akissutaa 28. december 1998-imi tiguara.

Inissiaatileqatigiiffiup ilaatigut makku saqqummiuppai:

"...

Inissiaatileqatigiiffiup, initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut qinnuteqaatit uppernarsaqqinneqarnissaannut periarfissaritit qaangiutereernerani, suliaq oqaluuserisimavaa. Tamatumani isummerneqarluni eqqornerpaassasoq nalinginnaasumik periutsip atuuttuusup malinneqarnissaa, tassalu akiliiffissaq kingulleq arfininngornerummat, piffissaagallartillugu akiliiffissatut kingullertut ataasinngorneq aamma periarfissaatinneqassasoq – tamatumani 2. november 1998.

Matuma qulaani eqqartorneqartut tunngavigalugit, inissiaatileqatigiiffik aalajangersimavoq initaarniarlutik utaqqisut allattorneqarfiannut qinnuteqartut, utaqqisuniinnermut akiliummik akiliisimannginneq initaarniarnermilu qinnuteqaatip uppernarsaqqinneqannginnera pissutigalugit, utaqqisunit piiarneqarsimasut tamaasa allaffiginiarlugit, qinnuteqaateqartullu ataasiakkaat tamarmik immikkut naliliiffigineqassasut.

Paasissutissiissutigineqartut malillugit suliaq A-mut tunngasoq novembarip qaammataanili aaqqinneqareersimavoq, initaarniarlutik utaqqisut allattorsimaffiannut allaqqinneqarneratigut.

...".

Taamaalilluni A/S Inissiaatileqatigiiffiup INI-p suliaq naliliiffigeqqereersimammagu, A-llu naammagittaalliuutaa akuersaartumik naammassisimallugu, suliap misissuiffigineqarnerata ingerlateqqinnissaanut naammattumik pissutissaqarsorisimanngilanga.

52 - Peqqinnissaqarfik

52 - 1 Napparsimasut Kalaallit Nunaata avataani katsorsarneqarnerminni inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaat.

Napparsimasut kalaallit peqqinnissaqarfiannit Islandimi katsorsarneqartussanngorlugit innersuunneqarsimasut oqalutseqarsinnaatitaanerat naammagittaalliornissamullu periarfissaqarnerat nammineerluni misissuiffigiumallugu ombudsmandi aalajangersimavoq.

Napparsimasut misissuiffigineqartuni inatsisit naapertorlugit innarlitsaalineqarnissaasa tungaatigut isornartorsiuinissaminut ombudsmandi pissutissaqarsorinngilaq.

Taamaattorli ombudsmandip Naalakkersuisut imaattumik ilisimatitsissuteqaqqunissaannut pissutissaqarsoraa, Naalakkersuisut peqqinnissaqarfiup sullissineri ilaalu ilanngullugit pillugit Inatsisartut peqqussutaanni § 22a, imm. 2 naapertorlugu napparsimasunut eqqartorneqartunut allaffissornikkut malittarisassiuussinissaminnik siunertaqarnersut. (J.nr. 11.73.05)

1997-imi junip qaammataani Tunumiinninnut atatillugu kommuninit ilisimatinneqarpunga Ittoqqortoormiini Tasiilamilu napparsimasut Kitaanut Danmarkimulluunniit aallarunneqarneq ajortut, Islandimulli ingerlanneqartarlutik.

Taamaattumik aalajangersimavunga pissutsit makku nammineerlunga misissuiffiginiarlugit:

– napparsimasunut aallarunneqartunut pisariaqartumik oqalutseqartitsinissap qulakkeerneqarneratigut ilitsersuisussaatitaanermik eqqortitsisoqartarnersoq, aamma
– napparsimasut naammagittaalliornissamut periarfissaat qulakkeerneqartarnersut.

Ittoqqortoormiit Kommunea, Ammassallip Kommunia taamanilu Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiusoq qinnuigisimavakka suliassaq taanna pillugu oqaaseqaateqaqqullugit.

Ammassallip Kommunia allakkatigut 22. oktober 1997-imeersutigut imatut nalunaaruteqarpoq:

"...

Napparsimasut Islandiliaanneqartarnerat kommunip susassaqarfiginngilaa. Taamaattumillu napparsimasut aallarunneqartarnerannut atatillugu napparsimasunut taakkuluunniit ilaqutaannut ilitsersuisarsimanngilagut.

Napparsimasut nuunneqarnissaannik aalajangerneq aallarniinerlu peqqinnissaqarfiup suliassaqarfigaa.

Pisut ilaanni ilaqutaasut ajornartorsiutit allat napparsimanerup ingerlaneranik aallaaveqartut pillugit isumaginninnermik ingerlatsivimmut saaffiginnissinnaasarput. Pisoqarnerni taamaattuni innuttaasoq apeqqutini isumaginninnermik ingerlatsiviup suliassaqarfigisaanut tunngassuteqartuni ilitsersorneqartarpoq."

Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik allakkatigut 28. juli 1997-imeersutigut imatut nalunaaruteqarpoq:

"Pisortaqarfimmit oqaatigineqarsinnaavoq napparsimasut Tunumit Islandimut aallarunneqartarnerat pillugu inatsisitigut tunngavigisassaq peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 30. oktober 1992-imeersumi peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 15-ikkut, 31. oktober 1996-imeersukkut allanngortinneqarsimasumi, tak. § 22a, nassaassaammat, taannalu malillugu napparsimasut napparsimmavimmut katsorsaavimmulluunniit Kalaallit Nunaata avataaniittumut napparsimasunik Kalaallit Nunaanneersunik tigusisarnissaq pillugu Naalakkersuisut isumaqatigiissuteqarfigisimasaannut akiliullugit angallanneqartarlutik.

Manna tikillugu tassanngaannaq napparsimarululersunik aallarussisarneq pillugu Islandip Kalaallillu Nunaata akornanni malittarisassaliuunneqanngikkaluamik tunngaveqarluni suleqatigiinneq ingerlavoq, taamaalillutik napparsimasut inatsisitigut illersugaanerat aalajangersimasumik periusaasartunik tunngaveqarluni.

Suleqatigiinneq taanna Islandimi Sundheds- og Socialforsikringsministeriap aamma Namminersornerullutik Oqartussani Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup akornanni isumaqatigiissutikkut aaqqiiviginiarneqarsimavoq.

Isumaqatigiissummut tassunga missiliuusiaq pigineqarpoq, taassumalu illua'tungeriinnit qanittukkut atsiorneqarnissaa naatsorsuutigineqarluni.....

Napparsimasut Kalaallit Nunaanneersut Islandimi katsorsarneqarnerannut atatillugu aallartitaqarfikkoortumik ikiorsiinissamut innersuussisarneq pillugu Reykjavikkimi Kongelige Danske Ambassade Namminersornerullutillu Oqartussani Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik isumaqatigiissuteqarsimapput. Isumaqatigiissut taanna napparsimasut Kalaallit Nunaanneersut oqalutseqartarnerat pillugu aalajangersakkamik imaqarpoq, tak. isumaqatigiissummi § 22.

..."

Ittoqqortoormiit Kommunea allakkatigut 23. marts 1998-imeersutigut imatut nalunaaruteqarpoq:

"...

Napparsimasut aallarunneqartarnerannut kommuni peqataasarsimanngilaq. Taamaalillutik aallarussisarnerit tamarmik taamaallaat peqqinnissaqarfimmit susassarineqarsimapput.

...

Kisianni Ittoqqortoormiit illoqarfeerannguuvoq, sapinngisarpullu naapertorlugu immitsinnut ikioqatigiinniartarpugut. Taamaattumik napparsimasut Islandimiittut kommunimit attaveqarfigineqartarputtaaq.

...

Ilisimatitsissutigisinnaavara naapparsimasut Akureyrimi napparsimmavimmukaanneqartarmata, imaluunniit Reykjavikkimi Landsspitalimukaanneqartarlutik.

Illoqarfimmi pigisaqarfiinilu maani nakorsaaneq oqarpoq napparsimasut qanoq issusiat, nappaatip suussusia, silap qanoq issusia timmisartuussinermilu pissutsit aalajangiisuutillugit napparsimmaviit arlaat aallarussivigineqartartoq.

..."

Napparsimasunik Kalaallit Nunaannit Islandimut aallarussisarneq peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaanni nr. 8-mi, 30. oktober 1992-imeersumi kiisalu peqqinnissaqarfiup sullissineri il. il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata nr. 8-p, 30. oktober 1992-imeersup

taassuma allanngortinneqarnera pillugu Inatsisartut peqqussutaani nr. 15-imi, 31. oktober 1996-imeersumi aaqqiivigineqarpoq. Taassumunnga ilanngunneqassapput Islandimi Socialforsikringsministeriap aamma Namminersornerullutik Oqartussat tassanngaannartumik napparsimarululersunik Kalaallit Nunaanneersunik Islandimi katsorsaasarnissaq pillugu isumaqatigiissutaat kiisalu qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiata Kongelig Dansk Ambassadep aamma Namminersornerullutillu Oqartussat akornanni napparsimasut Islandimi katsorsarneqartarnerannut atatillugu aallartitaqarfikkoortumik ikiorsiisarneq pillugu isumaqatigiissutaat.

Aalajangersakkanik taakkuninnga nassuiaaneq matuma kinguliini allaaserineqarpoq:

Peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaani nr. 8-mi, 30. oktober 1992-imeersumi § 19-imi napparsimasunik angallassineq pillugu imaattumik aalajangersagaqarpoq:

"Inuit allattorsimaffiannut nunami maani najugaqartutut allassimasut kiisalu inuit aatsornartumik, imaluunniit kinguaassiuutitigut, nappaateqarnertik pissutigalugu katsorsartittut nakorsap peqqusineratigut nunaqarfimmiit nakorsaqarfigisami napparsimmavimmut aamma nakorsaqarfiup napparsimmavianiit Dronning Ingridip Napparsimmavissuanut kiisalu napparsimmavimmut allamut akeqanngitsumik angallanneqarnissamut pisinnaatitaapput, tak. § 22."

Inatsisartut peqqussutaat taanna peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaatigut nr. 15-ikkut, 31. oktober 1996-imeersukkut allanngortinneqarpoq. Peqqussummi tassani § 22a-mi, siornatigut § 22-mik taarsiissumi, imatut allassimasoqarpoq:

"Kalaallit Nunaata avataanut misissortikkiartortitsisarneq suliarititsiartortarnerlu taamaallaat pisinnaapput katsorsaasarfinnut Naalakkersuisunit Kalaallit Nunaanniit napparsimasunik tigusisarnissamik isumaqatigiissuteqarfigisimasaanut.

Imm. 2. Kalaallit Nunaata avataani katsorsaasarfiit atorneqarnissaat pillugu maleruagassanik erseqqinnerusunik Naalakkersuisut aalajangersaassapput."

1998-imi augustip 22-anni Islandimi Socialforsikringsministeria aamma Namminersornerullutik Oqartussani Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik Kalaallit Nunaanni tassanngaannartumik perulunnartumillu napparsimalersut Islandimi katsorsarneqartarnissaat pillugu isumaqatigiissuteqarput.

Isumaqatigiissutip §-iisa 1-at ima oqaasertaqarpoq:

"Landspitalinn, Sjukrahus Reykjavikur aamma Fjoroungssjukrahus á Akureyri imminnut pisussaatipput kalaallinik tassaanngaannaq perulunnartumillu napparsimalersunik Islandimut katsorsartikkiartortunik tigusinissaminnut.

Napparsimasunik Kalaallit Nunaanneersunik tigusisarneq Islandimi nakorsap pigaartuusup (tak. ilanngussaq 1) aamma Kalaallit Nunaanni pigisaqarfinni nakorsaanerup akisussaasup akornanni siumoortumik isumaqatigiissuteqarneq naapertorlugu pisassaaq."

Isumaqatigiissutip §-iisa 8-nni ima allassimasoqarpoq:

"Qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiannik Kongelig Dansk Ambassademik isumaqatigiissut november 1996-imeersoq (tak. ilanngussaq II) malillugu Peqqinnissamut Pisortaqarfik napparsimasup Islandimiinnerata nalaani pisariaqartumik oqalutseqartitsinermut akisussaavoq, matumani aamma akilerneqarnissaa ilanngullugu.

Napparsimmavik katsorsaaviusoq oqalutseqartitsinissaq siunertaralugu qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiannut Kongelig Dansk Ambassademut saaffiginnittassaaq."

Isumaqatigiissutip §-iisa 11-anit imaattut erserput:

"Kukkusumik katsorsarneqarsimanermik pasitsaassisoqartillugu napparsimasoq Islandimi malittarisassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit naammagittaalliorsinnaavoq.

Islandimi peqqinnissaqarfimmi paasissutissiisarneq naammagittaalliorsinnaanerullu tungaatigut kalaaleq napparsimasoq napparsimasut islandimiut piginnaatitaaffiisa assinginik piginnnatitaaffeqarpoq."

Islandimi peqqinnissaqarfiup iluani naammagittaalliortarneq pillugu aalajangersakkat napparsimasut piginnaatitaaffii pillugit Islandimiut inatsisaanni 28. maj 1997-imeersumi kapitali VII, artikel 28-miipput. Naammagittaalliortarneq pillugu aalajangersakkat tuluttuumiit qallunaatuunngorlugit nutserpakka imatut:

"Peqqinnissaqarfimmi suliffeqarfiup sullissinera pillugu napparsimasup oqaaseriumasai suliffeqarfiup pineqartup qitiusumik aqutsisoqarfianut ingerlatinneqassapput.

Napparsimasoq peqqinnissaqarfimmi immikkut ilinniagaqarsimasunit katsorsarneqarneq pillugu naammagittaalliorniaruni, naammagittaalliuutini Nakorsaanermut imaluunniit Saqitsaassutinik suliaqartartuutitanut peqqinnissaqarfiup sullissineri il. il. pillugit inatsit nr. 97/1990 naapertorlugu pilersinneqarsimasumut tunniussinnaavaa.

Oqaaseqaatigiumasamik imaluunniit naammagittaalliuummik saqqummiussinissaq kissaatigineqaraangat peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiutaani sulisut atorfeqartitat pisussaapput napparsimasoq taassumaluunniit ilaqutai ilitsersussalugit. Aammattaaq peqqinnissaqarfimmi sulisut isumaqarpata napparsimasup pisinnaatitaaffii innimiilliorfigineqartut, taakku oqaaseqaataasa misissornissaannut peqqinnissaqarfiup suliffeqarfiutaani pisortaasut pisussaaffeqarput.

Napparsimasup oqaaseqatai naammagittaalliuutaaluunniit allakkatigut sapinngisamik piaarnerpaamik akineqartussaapput."

Islandimi naammagittaalliortarnermut aalajangersakkat napparsimmavimmi katsorsarneqarnermi/ napparsimasumik katsorsaanermi naammagittaalliuuteqarsinnaanermut periarfissat pillugit kalaallit aalajangersagaannut atatillugit isigineqassapput. Taaneqartut kingulliit peqqinnissaqarfiup siulersorneqarnera aaqqissuussaaneralu pillugit Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 30. oktober 1992-imeersumi aaqqiivigineqarsimapput.

Taassuma §-iisa 20-annit imaattut erserput:

"Peqqinnissaqarfikkuutaat Peqqinnissamullu Pisortaqarfik pisussaapput peqqinnissamut tunngatillugu inuiaqatigiit maalaaruteqarsinnaannerannik ilisimatitsillutillu siunnersuissallutik."

§ 21-mit imaattut erserput:

"Peqqinnissaqarfimmi sulisorisat suliaat pillugit maalaarutit Peqqinnissaqarfiup Peqqinnissamut tunngassutilinni Ataatsimiititanut napparsimasut maalaarutaannik suliaqartartuutitanut ingerlanneqartassapput, tak. tamanna pillugu Peqqinnissamut tunngasut qitiusumik siulersorneqarnerat pillugu inatsimmi maleruaqqusat."

§ 22-mit imaattut erserput:

"Maalaarutit, § 20-mi sulianut tunngatillugit maalaarutaanngitsut, Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut ingerlatinneqartassapput.

Imm. 2. Pisortaqarfiup aalajangiineri ingerlatsinermi oqartussaasunut allanut ingerlateqqinneqarsinnaanngillat."

Kalaallit napparsimasut Islandimi katsorsarneqarnerannut atatillugu aallartitaqarfikkoortumik ikiorsiinerit pillugit qallunaat aallartitaqarfiata Kongelig Dansk Ambassadep aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissut ilaatigut oqalutseqartitsisarneq pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq.

Taamaalilluni isumaqatigiissutip §-iisa 2-nni imatut allassimasoqarpoq:

"Islandimi napparsimmavik katsorsaaviusoq saaffiginnissuteqarpat, napparsimasunut Kalaallit Nunaanneersunut pisariaqartumik oqalutseqartitsinissaq qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiannit Kongelig Dansk Ambassademit neqertoorutigineqartassaaq.

Imm. 2. Qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiata Kongelig Dansk Ambassadep oqalutseqartitsinermut akiligassat allagartaat Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Napparsimasunut Allaffimmut nassiutissavai. Akiligassat napparsimasumut ataatsimut tunngassuteqartut tamaasa ataatsimoortillugit Nuummi Dronning Ingridip Napparsimmavissuani Napparsimasunut Allaffimmut nassiunneqartassapput, tak. § 4.

...".

Nunani Avannarlerni oqaatsit pillugit isumaqatigiissut, Qallunaat Nunaanni Kalaallillu Nunaanni naalakkersuisut qullersaannit atortussanngortinneqarsimasoq malillugu Nunat Avannarliit ilaanni innuttaasoq kinaluunniit Nunani Avannarlerni nunat ilaanni napparsimmavimminiinnermini pisariaqartumik oqalutseqartinneqarnissaminik piumasaqarsinnaatitaavoq. Tamaattorli tamanna suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugu ingerlatsivimmi aalajangiisoqarsimatillugu aatsaat atuuttarpoq.

Oqaatsit isumaqatigiissummi ilaatinneqartut tassaapput qallunaat, finnit, norskit svenskillu oqaasii. Taamaalillutik kalaallit oqaasii oqaatsit pillugit isumaqatigiissummi pineqartunut ilaatinneqanngillat.

Taamaattumik oqaatsit pillugit isumaqatigiissummi kalaallit napparsimasut Islandimi napparsimmavimmiinnerminni aamma katsorsarneqarnerminni qaqugukkut islandimiutuumit kalaallisuumut oqalutseqartinneqarnissaminnik piumasaqaateqarsinnaanerat aaqqiivigineqarsimanngilaq.

Tamakku tunngavigalugit imatut oqaaseqaateqarsimavunga:

"Tunumi tikeraarsimanerma nalaani napparsimasunik Ittoqqortoormiit aamma Ammassallip kommuniinit Islandiliartitsisarneq pillugu paa-

sissutissinneqarama, kalaallit napparsimasut oqalutseqartinneqarnissaminnik neqeroorfigineqartarnerisa kiisalu napparsimasut naammagittaalliornissaminnut periarfissaasa qanoq iliorluni qulakkeerneqarsimanerisa misissornissaat pisariaqarsorisimavara.

Oqalutseqartitsisarneq:

Siuliini taaneqareersutut kalaallip napparsimasup Islandimi napparsimmavimmiinnerminut atatillugu oqalutseqartinneqarnissaa Nunat Avannarliit oqaatsit pillugit isumaqatigiissutaatigut qulakkeerneqarsimanngilaq.

Kisiannili kalaallit napparsimasut Islandimi katsorsarneqarneranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit malillugu ingerlatsivikkoortumik aalajangiisoqarsimappat, tamatuma malitsigissaanik ilitsersuinissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqalernerup pisariaqartumik oqalutseqartitsinissap Namminersornerullutik Oqartussanit qulakkeerneqarnissaa nassatarisussaavaa.

Napparsimmavimmi/ napparsimasutut katsorsarneqarnerup ilangaatsiarujussuinut atatillugu ingerlatsivikkoortumik aalajangiisoqarneq ajorpoq. Taamatut katsorsaaneq ingerlatsinikkut suliassanik sulinerpiatut pissuseqarpoq.

Ingerlatsinikkut suliassavinnik sulinermi napparsimasut qanoq ilitsersorneqarnissaannut tunaartarisassat aamma atuupput. Tamatumunnga atatillugu pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip qanoq paasineqarnissaanik ilitsersuummi Namminersornerullutik Oqartussanit saqqummersinneqarsimasumi qupperneq 122-123 innersuussutigaaraa, tassanilu ima allassimasoqarpoq:

"Ingerlatsinermulli ileqqoq kusanartoq malinneqassappat isumaqarnarpoq ingerlatsinermut oqartussaasut timitalimmik ingerlatsinermik sulineranni aammattaaq annertuumik pisussaaffigineqartoq maleruagassat ingerlatsivimmut tunngassuteqartut pillugit innuttaasunik ilitsersuussisarnissaq. Oqartussaasunut saaffiginnittoq qallunaatut pisinnaalluanngippat imaluunniit soorlu tusaaniarnikkut isiginiarnikkulluunniit ajornartorsiuteqarpat ilitsersuisussaatitaanermi pisariaqassaaq ikiortissamik pisariaqartitamik pissarsiniarnissaq, soorlu nutserisumik."

Kalaallit tassanngaannartumik napparsimalersimasut Islandimi katsorsarneqartarnerat pillugu Socialforsikringsministeriap aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissummi siusinnerusukkut taaneqartumi § 8 malillugu napparsimasut Islandimiinneranni pisariaqartumik oqalutseqartitsinissaq Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup akisussaaffigaa.

Tamatuma saniatigut kalaallit napparsimasut Kalaallit Nunaanneersut katsorsarneqarnerannut atatillugu aallartitaqarfikkoortumik ikiorsiisarneq pillugu qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiata Kongelig Dansk Ambassadep aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissutip oqalutseqartitsinissaq pillugu aalajangersagaq imaraa. Taamaalilluni taassuma §-iisa 2-anni allassimavoq Islandimi napparsimmavimmit katsorsaavigineqartumit saaffiginnissuteqartoqar-

neratigut napparsimasunut Kalaallit Nunaanneersunut pisariaqartumik oqalutseqartitsinissaq qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiata Kongelig Dansk Ambassadep neqeroorutigissagaa.

Taamaalilluni kalaallit napparsimasut Islandimi napparsimmavimmiinnerminnut atatillugu pisariaqartumik ilitsersorneqartussaapput. Tamatuma ilaatigut oqalutseqarneq nassatarisinnaavaa, tamanna pisariaqartinneqarpat.

Taamaattumik tunngaviutippara oqalutseqartitsisarneq pillugu Islandimi Socialforsikringsministeriamut aamma qallunaat Reykjavikkimi aallartitaqarfiannik Kongelig Dansk Ambassademik isumaqatigiissuteqarnikkut kalaallinut napparsimasunut Islandimi katsorsarneqartunut ilitsersuisussaatitaanerup malinneqarnissaa Namminersornerullutik Oqartussat qulakkeersimassagaat.

Napparsimasut naammagittaalliornissaminnut periarfissaqarnerannik qulakkeerineq.

Kalaallit tassanngaannartumik napparsimalersimasut katsorsarneqartarnerat pillugu Islandimi Socialforsikringsministeriap aamma Namminersornerullutik Oqartussat akornanni isumaqatigiissutip §-iisa 11-anni ima allassimasoqarpoq:

"Kukkusumik katsorsarneqarsimanermik pasitsaassisoqartillugu napparsimasoq Islandimi malittarisassat sukkulluunniit atuuttut naapertorlugit naammagittaalliorsinnaavoq. Islandimi peqqinnissaqarfimmi paasissutissiisarneq naammagittaalliorsinnaanerullu tungaatigut kalaaleq napparsimasoq napparsimasut islandimiut piginnaatitaaffiisa assinginik piginnaatitaaffeqarpoq."

Naammagittaalliornermut islandimiut kalaallillu aalajangersagaat qulaani taaneqartut innersuussutigalugit eqikkaallunga naliliininni oqassaanga peqqinnissaqarfiup iluani naammagittaalliorsinnaanermut periarfissat pillugit Islandimi malittarisassat Kalaallit Nunaanni naammagittaalliornissamut periarfissat pillugit malittarisassanit allaanerussuteqangaanngitsut. Aammattaaq kalaallit napparsimasut Islandimiittut naammagittaalliornissamut periarfissaannik pisariaqartunik qulakkeerunneqarsimanerat tunngaviutippara.

Kalaallit Nunaata avataani napparsimasunik katsorsaasarneq pillugu aalajangersakkat sukumiinerusut:

Peqqinnissaqarfiup sullissineri il.il. pillugit Inatsisartut peqqussutaata allanngortinneqarneranik Inatsisartut peqqussutaanni nr. 15-imi, 31. oktober 1996-imeersumi § 22a, imm. 2 innersuussutigalugu Peqqinnissamut Pisortaqarfik qinnuigaara ilisimatitsissutigeqqullugu Kalaallit Nunaata avataani, matumani aamma kalaallit napparsimasut Islandimiittut ilanngullugit, napparsimasunik katsorsaasarneq pillugu aalajangersakkanik sukumiinerusunik suliaqarnissaminik siunertaqarnersoq."

Tamatuma kingornagut Peqqinnissamut Pisortaqarfimmit nalunaarfigineqarpunga pisortaqarfik napparsimasunut, Kalaallit Nunaata avataanut

misissortikkiartortinneqartunut, tunngasumik allaffissornikkut malittarisassiornissaminik siunertaqartoq.

52 - 2 Suliami taarsiivigeqquneqarnermut tunngasumi Peqqinnissamut Pisortaqarfiup suliamik suliaqarnermini sivisunaarsinera.

A-p peqqinnissaqarfik Nakorsamut peqqinnissakkut nakkutilliisuutitamut 18. februar 1993-imi naammagittaalliuutigaa. Nakorsap peqqinnissakkut nakkutilliisuutitap naammagittaalliuutip immikkoortua, taarsiivigeqquneqarnermut tunngassuteqartoq, Peqqinnissamut Pisortaqarfimmut, 29. maj 1997-imi aatsaat suliami aalajangiisimasumut, 3. marts 1993-imi nassiuppaa.
Piffissap suliamik pisortaqarfimmi suliaqarnermut atorneqartup sivisuallaarnera Ombudsmandip isornarluinnartuusoraa.
Ombudsmandi aalajangerpoq Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup sulinera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1-imi 4. januar 1996-imeersumi naammagittaalliornissamut malittarisassanut inatsisitigut tunngaviusoq namminneerluni misissuiffigilerniarlugu. Suliaq taanna nalunaarutip immikkoortuisa sisamaanni eqqartorneqarpoq.
(J.nr. 11.52.10.0./10-97)

Peqqinnissaqarfiup taarsiivigineqarnissaq pillugu qinnuteqaamminik suliarinnissimanera A-p naammagittaalliuutigaa.

Suliami paasissutissanik imaattunik tigusaqarpunga:

Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik 11. februar 1997-imi imatut oqaaseqaateqarpoq:

"...

Suliami paasissutissanit takuneqarsinnaasutut A-p naammagittaalliuutini Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmut nassiussimavaa, suliammi immikkut inatsiseqartitsinikkut peqqinnissaqarfimmi sulisunit taamatut sulinissamut akuerisaasunit suliarineqartut pillugit naammagittaalliuutit tassani suliarineqartarmata.

Pisortaqartarfik suliassanik Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut suliassiisartuunngilaq, taamaaliornissamummi pisinnaatitaaneq Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmiimmat, tak. Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup sulinera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 1, 4. januar 1996-imeersoq. Suliassamik Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfimmut suliassanngortitsinnginnermini Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup pissutsit naammagittaalliuutigineqartut misissuiffigeqqaartarpai. Pisortaqarfik misissuinermi tassani paasisat pillugit allakkat assilinerinik nassinneqarnermigut paasissutissinneqarsimavoq.

Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup pisortaqarfimmut nassiussimavaa, tassami suliassat taamaattut pisortaqarfiup suliarisarmagit. Pisortaqarfiup A allakkatigut 8. marts 1993-imeersutigut nalunaarfigaa Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiup aalajangiinissaa pisorta-

qarfiup utaqqigaa, taassumalu aalajangiinera tiguneqariarpat taarsiivigineqarnissarmik piumasaqaat suliarineqarumaartoq."

Pisortaqarfiup suliami allagaataasa ilaannit makku pigineqarput:

A-p Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmut naammagittaalliuutaa 18. februar 1993-imeersoq.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup Peqqinnissamut Avatangiisinullu Pisortaqarfimmut allagai 3. marts 1993-imeersut, taarsiivigineqarnissamillu piumasaqaat tassuuna pisortaqarfimmut nassiunneqarluni.

Peqqinnissamut Avatangiisinullu Pisortaqarfiup A-mut allagai 8. marts 1993-imeersut, tassanilu pisortaqarfiup nalunaarutigalugu taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat eqqarsaatigalugu Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiata aalajangiinissaa pisortaqarfimmit utaqqineqartoq, kiisalu aalajangiisoqariarpat taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat pisortaqarfimmi suliarineqarumaartoq. Pisortaqarfik ilaatigut imatut allappoq:

"Taarsiiffigineqarnissamik apeqqummut atatillugu Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianit aalajangiisoqarnissaa Pisortaqarfiup utaqqivaa. Taanna tiguneqareerpat taarsiiffigineqarnissamik apeqqut Pisortaqarfimmit suliarineqarumaarpoq."

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup Peqqinnissamut Avatangiisinullu Pisortaqarfimmut (massakkut Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiusumut) allagai 13. oktober 1993-imeersut. Taakkunani ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

"Piffissami 02.07.92-imit 23.11.92-ip tungaanut A-p pilattaasarfimmi suliarineqarnini pillugu naammagittaalliuutaanut Peqqinnissaqarfimmik Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinera ilanngullugu nassiunneqarpoq.

Soorlu aalajangiinermit ersersoq Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik isumaqarpoq A-p passunneqarsimanera pillugu isornartorsiuinissamut pissutissaqanngitsoq. Kisiannili 11.11.92-imi napparsimmavimmut unitsitsineq pilattaanerlu pillugit journalimi allattuisimaneq isornartorsiussallugu pissutissaqartoq Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik isumaqarpoq. Napparsimmavimmut unitsitsineq pillugu allakkiamik journalimi nassaassaqarpoq, taassumalu eqikkarneqarnerani nappaatip suussusersineqarnerata nalornissutigineqarnera oqaatigineqarluni, akuammigulli sumik ajoquteqarnerpiaa oqaatigineqarani, tamatumalu kingorna pilattaanerup nalaani pisut allaaserineqarlutik. Piffissami napparsimmavimmut unititsinermiit pilattaanerup tungaanut ... oqarnera malillugu arlaleriarluni misissuisoqartarsimavoq, kiisalu nakorsaanerup ... isumasiorneqarluni oqaloqatigineqarsimanera journalimit ersinngillat.

Suliassap Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfimmut suliassanngortinneqarnissaanik A kissaateqarnissaminut suli periarfissaqarpoq, kisianni tamatuminnga kissaateqarnerminik saqqummiussinngippat, suliassaq naammassineqartutut isigineqassaaq."

Allakkani taakkunani Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup A-mut allagai 13. oktober 1993-imeersut ilanngunneqarsimapput. Taakkunannga ilaatigut imaattut erserput:

"...

Pisut ingerlanerannik naalisaaneq:

...

Eqikkaaneq:

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik naliliivoq paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit X-imi napparsimmaviup pilattaanermut immikkoortortaqarfiani nakorsat piffissami 02.07.92-imit 23.11.92-imut ingerlasumi passussinerminni kukkussuteqarsimanngitsut.

Sunngap ujarattaqarnera pissutigalugu anniaateqartoqarsimagaangat sunngakkullu ujarattaqarneq paasineqaraangat ujarattaq taanna peerniarlugu pilattaaneq pingaaruteqartutut isigineqartarpoq. Tamatuma kingornatigut pilattarneqarnermi ikikkut aseruuttoorneq ajuusaarnartuuvoq, kisiannili taamatut pisoqarsinnaasarnera ilisimaneqareerpoq, arlaatalu kukkussuteqarsimaneranik pissuteqarnerarneqarsinnaanani. Ikikkut aseruuttoorneq taamaattoq periutsit atorneqartartut malillugit katsorsarneqarsimavoq, kusanartumillu mamissimalluni.

...

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup aalajangiinera naammaginngikkukku suliap Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfimmut suliassanngorteqqinnissaanut periarfissaqartuaannarputit. Taamaaliussaguit tamanna Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmut allakkatigut nalunaarutigeqqullugu qinnuigineqarputit."

Suliassaq taanna A-p Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut ingerlateqqissimaneraa suliami allagaatinit ersinngimmat A tamatuminnga nalunaaruteqaqqullugu 27. februar 1997-imi qinnuigaara.

Suliassamik Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut suliassanngortitsisimanerluni naammagittaalliortup ilisimatitsissutigisinnaasimanngilaa, taamaattumik Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfia 17. marts 1997-imi qinnuigaara ataatsimiititaliaq A-p naammagittaalliuutaanik suliaqarnersoq suliaqarsimanersorluunniit nalunaarutigeqqullugu.

Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiata akissutaa 12. maj 1997-imi tiguara. Tassani oqaatigineqarpoq Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaruteqartarfia A-p naammagittaalliutaanik tigusaqarsimananiluunniit suliaqarsimanngitsoq.

Tamatuma kingorna naammagittaalliuut 26. maj 1997-imi Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut tusarniaassutigeqqillugu nassiuppara. Pisortaqarfiup akissutaa 2. juni 1997-imi tiguara. Tassani ilaatigut imatut allassimasoqarpoq:

"Inatsisartut Ombudsmandiat suliaq qulaani taaneqartoq pillugu paasissutissanik amerlanerusunik allakkatigut 26. maj 1997-imeersutigut piumasimavoq.

Tamatumunnga atatillugu pisortaqarfiup ilisimatitsissutigisinnaavaa Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmut/Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut naammagittaalliuutinik tunniussisoqaraangat pisortaqarfik aalajangiinerit pillugit allakkat assilinerinik nassinneqarnermigut ilisimatinneqartarmat. Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup suliassamik naliliinera pillugu pisortaqarfik allakkat assilinerinik 13. oktober 1997-imi ilisimatinneqarpoq, tak. Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup sulinera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1-imi 4. april 1996-imeersumi § 15.

Tamatuma kingorna taarsiivigineqarnissamik piumasaqaammik saqqummiussineq pillugu pisortaqarfik aalajangiisimanngilaq. Tamanna pisortaqarfiup tungaanit kukkuneruvoq, tassami inaarutaasumik aalajangiinerup pisortaqarfimmut nassiunneqarnerata kinguninngua piumasaqaatit taamaatut pisortaqarfimmi suliarineqartarnerat nalinginnaasumik periusaasaraluarmat. Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat pisortaqarfiup ullumi aalajangiivigaa. Aalajangiineq pillugu allakkat assilineri ilangullugit nassiunneqarput.

A pillugu suliami allagaatinik amerlanerusunik pisortaqarfimmi pigisaqartoqanngilaq."

Pisortaqarfiup allagai imatut paasivakka, A-p naammagittaalliuuteqarnera pillugu, pisortaqarfiup A-p naammagittaalliuutaanik 29. maj 1997-imi aalajangiinera sioqqullugu, pisortaqarfik qanoq iliuuseqarsimanngitsoq.

Aalajangiineq pillugu allakkani, ilanngullugit nassiunneqartuni, ilaatigut imaattut erserput:

"Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatit, 3. marts 1993-imi allakkatigut saqqummiunneqartoq, Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup maanna suliareersimalerpaa.

Pisortaqarfiup aalajangiinera Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup 13. oktober 1993-imi aalajangiinera tunngavigalugu pisimavoq. Aalajangiinermi tassani Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit isumaqarpoq piffissami 2. februar 1992-imit 23. november 1992-imut ingerlasimasumi passussisimanermi Dronning Ingridip Napparsimmavissuata pilattaanermut immikkoortortaqarfiani nakorsat kukkussuteqarsimanngitsut.

Tamanna tunngavigalugu pisortaqarfiup nalilerpaa peqqinnissaqarfimmi sulisut akisussaaffiliisumik, pisortaqarfiup taarsiissuteqarnissap tungaatigut akisussaaffigilersinnaasaanik, kukkussuteqarsimanngitsut. Taamaattumik taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqarnerit itigartitsissutigineqartariaqarpoq.

..."

Pisortaqarfiup akissutaa A-mut suliami illua'tungiusumut tusarniaassutigalugu 24. juni 1997-imi nassiuppara, tamatumunngalu atatillugu ilisimatitsissutigalugu taarsiivigineqarnissaanut uanga pisinnaatitaanngitsunga.

A-p allagai 26. juni 1997-imi tiguakka, taakkunanilu oqaatigai:

"...

Katsorsarneqarninni/kukkusumik suliarineqarninni anniarnera naalliunneralu pillugit aningaasatigut taarsiivigineqarnissara piumasaraara, tassami pilatsinnerma kingorna ikera aseruunneqartoq annernaqisorlu ... -mit angerlatinneqarama, aseruuttoorneralu taanna tamatuma kingorna akussannut inalukkannullu siaruaappoq. Angerlartinneqannginninni nakorsanut marlunnut peqqissaasunullu pingasunut naammagittaallioraluarpunga, angerlaramalu pilatsinnikkut ikera ammaqqippoq, misissorneqannginninnilu nakorsiartarfimmi nalunaaquttap-akunneri marluk utaqqeqqaartariaqarsimavunga, tamatumalu kingorna misissorneqarpunga, kingusinnerusukkullu pingasoriarlunga ammarteqqittarlunga.

Isumaqarpunga nakorsat peqqissaarussisimannginnerat pissutigalugu pisariaqanngitsumik naalliutsitaasimallunga.

..."

A-p Atorfeqarfik 30. juli 1997-imi oqarasuaatikkut attaveqarfigaa sulisumalu ilaat oqaloqatigalugu. Pisortaqarfiup allagai A-p oqaaseqarfigai,

sulimi eqqunngitsutut pineqarluni misigisimagami. Tamatumunnga atatillugu A paasissutissinneqarpoq Ombudsmandi taarsiivigineqarnissaanut pisinnaatitaanngitsoq, kiisalu aamma paasissutissinneqarluni nakorsat taassuminnga passussisimanerisa taarsiiviginnittussanngortitsissutaasimasussaagaluarnera Ombudsmandip aalajangiivigisinnaasorinngikkaa.

A tamatumunnga atatillugu ilisimatinneqarpoq taarsiivigineqarnissaminik piumasaqaataanut atatillugu piffissaq pisortaqarfiup suliamik suliaqarnerminut atorsimasaa kisiat Ombudsmandip misissuiffigisinnaagaa. Tamatumunnga A oqarpoq misissuisoqarnissaa kissaatigigini.

Allakkatigut 7. august 1997-imeersutigut pisortaqarfik nalunaarfigaara pisortaqarfiup taarsiivigineqarnissamik apeqqut pillugu aalajangiineranut atatillugu piffissaq pisortaqarfiup suliamik suliaqarnerminut atorsimasaa pillugu naammagittaalliuut aalajangersimasumik suliarilerniarlugu aalajangertunga pisortaqarfillu qinnuigalugu, ilassutaasunik oqaaseqaatissaqarpat taakkua nassiuteqqullugit. Pisortaqarfiup allakkamini 2. juni 1997-imeersuni piumasakka tamakkerlugit akisssuteqarfigisimanngimmagit, periarfissaq taanna atorlugu tamanna pisortaqarfimmut eqqaasitsissutigaara.

Pisortaqarfik allakkatigut 13. august 1997-imeersutigut ilaatigut imaattunik akissuteqarpoq:

"...

Pisortaqarfik naammagittaalliuummut ilassutaasunik oqaaseqaatissaqanngilaq.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup naammagittaalliuutinik suliaqarnerani aalajangiinerit, allakkat assilinerinik nassitsinikkut, Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut ilisimatitsissutigineqartarput, matumani aamma ilanngullugu suliaq Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmi inaarlugu suliarineqarnersoq imaluunniit Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut ingerlateqqinneqarnersoq ilisimatitsissutigineqartarluni. Taamaattumik naammagittaalliuutip Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiani suliarineqarnerata paasiniarneranut atatillugu pisortaqarfik nammineerluni iliuuseqarniarsimanngilaq, tamannami Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmit nalunaarutigineqartarmat."

A-p oqaaseqaatiminut ilassutai 15. september 1997-imi tiguakka. A-p ilaatigut makku oqaatigai:

"Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatima pisortaqarfimmit 29. maj 1997-imi aatsaat aalajangiivigineqarnera akuerineqarsinnaanngitsutut isigaara, tassalu piumasaqaatip saqqummiunneqarneranit ukiut sisamat sinnerlugit qaangiutereersut.

Taamatut pisoqarneratigut piumasaqaatima eqqartuussivik aqqutigalugu misilinneqarnissaanut pisortaqarfiup periarfissaarutsissinnaavaanga, piumasaqaammi taanna maannakkut pisoqalisooreerunarmat.

Taamaattumik isumaqarpunga suliassap pisoqalisoorsimanera tunngaviginiaqqunagu Ombudsmandip pisortaqarfik inassuteqarfigisariaqaraa, suliassarmi taanna ... eqqartuussivimmut massakkut suliassanngortippara, taamaaliornikkut taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqarninni eqqortumik naapertuilluartumillu pineqarnissannut periarfissaqarumallunga."

Suliap suliarinerani atugassannik Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik oqaaseqaateqartissimavara. Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup allakkamini 9. oktober 1997-imeersuni imaattut oqaatigai:

"Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup naammagittaalliuut paasinarsisinniartarpaa naammagittaalliortup itisilerisinneratigut taamatullu allattukkanik toqqortarineqartunik pingaarutilinnik paasiniaanertigut peqqinnissaqarfimmilu sulisunit akuliusimasunit nalunaaruteqartitsinertigut.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup matuma kingorna naammagittaalliuut nalilertarpaa, naammagittaalliuullu tunngavissaqartinneqanngikkaangat naliliinermik tunngavilersuutitalimmik naammagittaalliortumut saqqummiussisarluni. Naammagittaalliortoq tamatigut ilisimatinneqartarpoq naammagittaalliuut, naak Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik naliliigaluartoq, Peqqinnissaqarfiup Ataatsimiititaanut napparsimasut maalaarutaannik suliaqartartuutitanut saqqummiuteqqunequarsinnaasoq.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik peqqinnissami immikkut suliaasutigut kukkunernik minnerpaanilluunniit pasitsaassaqartoqaraangat siunnersuut tunngavilersuutitalik inaarlugu suliarineqartarpoq, taannalu naammagittaalliortup peqqinnissamilu sulisut akuliusimasut suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaassummik tusarniaaffigineqareernerisigut Peqqinnissaqarfiup Ataatsimiititaanut napparsimasut maalaarutaannik suliaqartartuutitanut aalajangiivigisassanngorlugu nassiunneqartarpoq.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik naammagittaalliuummik tigusaqaraangat, taassuma assilinera Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut nassiunneqartarpoq, oqaaseqarfigineqarnissaa siunertaralugu.

Naammagittaalliuut tunngavissaqanngitsuusorineqaraangat Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup naliliinerata assilineranik Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut nassiussisoqartarpoq.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup suliassap Peqqinnissaqarfiup Ataatsimiititaanut napparsimasut maalaarutaannik suliaqartartuutitanut suliassissutiginissaa kissaatigigaangagu suliami illua'tungiusup isumaanik tusarniaasoqalinnginnerani inatsisit tungaatigut kingunissanik Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmi inatsisilerituumit, naammagittaalliuutinik suliassiissutigineqartunik isumaginnittartumit, nalilersuisoqartarpoq. Aalajangiisoqareerneratigut Peqqinnissaqarfiup Ataatsimiititai napparsimasut maalaarutaannik suliaqartartuutitat aalajangiinerup assilineranik Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut nassiussisarput.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup suliap paasinarsisinneqareernerata kingorna A-p naammagittaalliuutaa 18. februar 1993-imeersoq tunngavissaqarsorisimanngilaa, tamannalu allakkatigut 13. oktober 1993-imeersutigut A-mut nalunaarutigineqarsimavoq. Tamatuma kingorna A-p suliap Peqqinnissaqarfiup Ataatsimiititaanut napparsimasut maalaarutaannik suliaqartartuutitanut suliassissutigineqarnissaa kissaatigisimanngilaa.

Soorlu Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmit allakkanit 29. maj 1997-imeersunit ersersoq pisortaqarfik ulloq taanna (13. oktober 1993) allakkat assilinerinik paasissutissinneqarsimavoq.

...".

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup allagaanut Peqqinissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik oqaaseqaatissaqarnersoq allakkatigut 14. januar 1998-imeersutigut apeqqutilliissuteqarfigaara. Pisortaqarfik allakkatigut 22. januar 1998-imeersutigut imatut akissuteqarpoq:

"...

Oqaaseqaammi ersarippoq Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik naammagittaalliuummik tigusaqaraangami, allakkap assilinera Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut nassiunneqartoq. Tamanna pillugu Pisortaqarfiup oqaatigissavaa allakkap assilineri nassiunneqartuartarmata, naammagittaalliuut pissutsinik imaqaraangat Pisortaqarfimmiit suliarineqartariaqartunik. Allat eqqarsaatigalugit taamatut suleriaaseqarneq ukiuni kingullerni allanngorartarpoq.

Pissuteqataanik siornatigut suleriaasiusimavoq naammagittaalliuutit Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut nassiutsinnagit Pisortaqarfiup inatsisilerituuisa arlaannut isumasiorneqaqqaartarmata, tamannali suleriaaseq ukiuni kingullerni allanngorartarpoq.".

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfiup piffissaq suliamik suliaqarnermut atorsimasaa.

A allakkatigut 18. februar 1993-imeersutigut Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmut naammagittaalliorpoq. Naammagittaalliuutip taarsiivigineqarnissamik apeqqummut tunngasortaa Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut 3. marts 1993-imi nassiunneqarpoq.

Pisortaqarfiup allakkatigut 8. marts 1993-imeersutigut A-mut nalunaarutigaa taarsiivigineqarnissamik apeqqutip suliarineqannginnerani Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiata aalajangiinissaa pisortaqarfimmit utaqqimaarneqartoq.

Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik pisortaqarfimmut allakkanik 13. oktober 1993-imi nassiussaqarpoq, taakkunanilu Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup pisut ingerlasimanerat ilaatigut allaaserai naggasiullugulu A-p naammagittaalliuutaa pillugu Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup inerniliineranik saqqummiussilluni.

Taarsiivigineqarnissamik piumasaqaat pillugu pisortaqarfiup 29. maj 1997-imi aalajangiinera sioqqullugu pisortaqarfik suliassamik A-p naammagittaalliuutaanut tunngasumik suliaqarsimasorinanngilaq.

Ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap malitsigaa suliani, inunnit ataasiakkaanit illua'tungiuffiusuni, suliat sapinngisamik sukkasuumik suliarineqartassasut. Tamanna pingaartumik apeqqutit illua'tungiusup aningaasaqarneranut pingaaruteqarsinnaasut pineqartillugit atuuttarpoq.

Namminersornerullutik Oqartussat Inatsisileriffiata "Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsit pillugu ilitsersuutaani" 1994-imeersumi immikkoortut 199-ianni suliassanik sukkasuumik eqaatsumillu suliarinnittarneq pillugu imatut allassimasoqarpoq:

*"**199.** Suliassat tamarmik pisortat ingerlatsiviinit suliarineqartut soorunami sapinngisamik pisariitsumik, sukkasuumik aningaasartuutaavallaanngitsumillu suliarineqartarnissaannik piumasaqaat pingaartumik atuuppoq suliassanut inuit ataasiakkaat imaluunniit namminersorlutik ingerlatseqatigiiffiit, suliffeqarfiit, peqatigiiffiit il.il. attuumassuteqarfigisaanni.*

...".

A-p naammagittaalliuutini Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmut 18. februar 1993-imi suliassanngortippaa. Naammagittaalliuutip taarsii-

vigineqarnissamik piumasaqaammut tunngasortaa Peqqinissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmut 3. marts 1993-imi nassiunneqarpoq. Pisortaqarfiup suliami aalajangiinera 29. maj 1997-imi pivoq.

Isornarluinnartuusoraara A-p naammagittaalliuummini 18. februar 1993-imeersumi taarsiivigineqarnissamik piumasaqaateqarluni saqqummiussinera Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfimmi aatsaat 29. maj 1997-imi aalajangiivigineqarsimammat.

Pisortaqarfiup suliamik suliaqarsimanera pillugu aammattaaq imaattunik oqaaseqaateqarpunga:

Pisortat ingerlatsineranni suliassat suliarineqartarnerat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 8-mi 13. juni 1994-imeersumi § 19 imm. 1 suliami peqataasut (illua'tungiusut) isumaannik tusarniaaneq pillugu malittarisassamik imaqarpoq. Aalajangersagaq taanna imatut oqaasertaqarpoq:

"§ 19. Suliassami (illuatungiulluni) peqataasoq paasissutissanik aalajangersimasunik suliassami pisimasuinnut tunngasunik oqartussaasut pigisaqarnerannik ilisimasaqarsorinngippat aalajangiisoqassanngilaq peqataasoq taanna paasissutissanik tamakkuninnga oqartussaasunit ilisimatinneqartinnagu oqaaseqaateqarnissaanullu periarfissinneqartinnagu. Aalajangigarli taanna aatsaat atortuussaaq paasissutissat peqataasumut tassunga iluaqutaasussaassanngippata suliallu aalajangiiffiginissaanut annertuumik pingaaruteqarpata. Oqartussaasut oqaaseqaateqarnissamut taaneqartumut piffissamik killiliisinnaapput."

Maluginiarpara taarsiivigineqarnissamik piumasaqaatip aalajangiivigineqannginnerani pisortaqarfiup A suliami illua'tungiusutut tusarniaavigisimanngikkaa.

Aammattaaq maluginiarpara Pisortaqarfiup A-mut allakkamini 8. marts 1993-imeersuni imaattut oqaatigisimagai:

"Taarsiivigineqarnissamik apeqqummut tunngatillugu Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfiata aalajangiinissaa pisortaqarfiup utaqqimaarpaa. Taanna takkuppat taarsiivigineqarnissamik apeqqut Pisortaqarfiup suliariumaarpaa."

Tamatumunnga peqatigitillugu paasivara naammagittaalliuut Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut suliassanngortinneqarsimanersoq pisortaqarfiup paasiniaqqaarsimanngikkaa.

Aammattaaq isumaqarpunga naammagittaalliuut Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmit misissuiffigineqartillugu, naammagittaalliuutillu Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut nassiunneqarsimassanersoq nalornissutigineqartillugu, pisortaqarfiup suliap Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Maalaaruteqartarfianut nassiunneqassaneranik paasissutissinneqarnissamik piumasaqartarnissaa kissaatiginartuusoq. Taamaaliornikkut pisortaqarfik saaffiginnissutit, pisortaqarfimmut ingerlateqqaarneqarsimasut, pissusissamittut ingerlanneqarnerisa nakkutiginissaannut periarfissaqalissaaq.

Inatsisileriffiup suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmut ilitsersuusiaani, immikkoortup 204-p ataani, imatut allassimasoqarpoq:

"...

Kisiannili folketingip ombudsmandiata oqaaseqaatigisartagai tunngavigalugit nalinginnaasumik ingerlatsinermut ileqqut kusanartut malinniarneqarnissaanni suliassat qanoq sivisutigisumik suliarineqartarnissaat pillugu tunngavigineqarsinnaasunik suliassat suliarineqartarnissaasa aaqqissugaasarnissaat pillugu maleruagassaqartitsineqarpoq, matuma ataani suliamut tunngassuteqartup suliap qanoq sivisutigisumik suliarineqassangatinneqarneranik ilisimatinneqartarnissaa pillugu.

Ombudsmandip aammattaaq aalajangikkat ilaanni tikkuaavigisarsivaa suliat sivisuumik aalajangiivigineqaratik uninngatinneqartarnissaat pinaveersaarniarlugu kiisalu puigortoorneqarlutik aalajangiivigineqanngitsoortarnissaat pinaveersaarniarlugu oqartussaasut naammattunik atorsinnaalluartunik suliat uterfigineqartarnissaannut allattuiffiliortarnissaat."

Peqqinissakkut Nakkutilliisoqarfiup sulinera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 1-imi 4. januar 1996-imeersumi §§ 14-imi, 15-imi 16-imilu makku aalajangersarneqarput:

"§ 14. Inunnit § 7-imi pineqartunit peqqinnissamik suliat pillugit naammagittaalliuutit, Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfimmit Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfianut suliassanngortinneqassapput taamaaliornissamut maleruagassat atuuttut naapertorlugit.

§ 15. Aallarniutaasumik misissuinermi Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik isumaqaruni naammagittaalliuut ersittumik paatsuuinermik pissuteqartoq, pissutsip aaqqiivigineqarnissaanut nakkutilliisoqarfik peqataassaaq.

Imm. 2. Taamaattorli Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik pisussaavoq naammagittaalliuuteqartoq allakkatigut nalunaarfigissallugu, naammagittaalliuuteqartup suliaq tamatigut Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarnerannik Maalaaruteqartarfianut suliassanngortissinnaagaa.

§ 16. Naammagittaalliuummik misissuineq naammassineqareerpat Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik suliaq pillugu saqqummiussaliassaaq naammagittaalliuummut toqqammaviusumut nassuiaammik, peqqinnissamik suliaqarnermi ajornartorsiutip suussusianik paasissutissanik kiisalu naammagittaalliuutip aalajangiivigineqarnissaanut inassuteqaammik imalimmik.

Imm. 2. Naammagittaalliuut Peqqinnissaqarfiup Napparsimasut Sullinneqarneranni Naammagittaalliuuteqartarfiani aalajangiivigineqartinnagu Peqqinnissamut Naalakkersuisoqarfimmut nassiunneqassaaq. "

Oqaatigaara naammagittaalliuut manna naammagittaalliuutillu allat tunuliaqutaralugit Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik pillugu inatsisitigut malittarisassat aamma Peqqinissakkut Nakkutilliisoqarfiup sulinera pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaanni malittarisassat akornanni naapertuutinngitsoqarsinnaanera paasisimagakku. Taamaattumik nalunaarutip §§ 14-ianut 15-ianullu inatsisitigut tunngavigisaasumik nammineerlunga misissuilersimavunga, taamatuttaarlu nalunaarummi § 16 naapertorlugu Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfiup naammagittaalliuutinik misissuisarnerata qanoq ingerlanneqartarnera nassuiaateqarfigeqqullugu Peqqinnissamut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik qinnuigisimallugu. Immikkut allagaqarnikkut pisortaqarfik tamanna pillugu paasissutissinneqarumaarpoq.

Immikkut allakkatigut, allakkat ukua assilinerinik ilanngussivigineqartutigut, naammagittaalliortoq qulaani taaneqartunik paasissutissinneqarpoq.”

64 - Pigisat pillugit inatsisit

64 - 1 Ineqarnermut akiliutinut akiitsunik pisoqalisunik inatsisinik unioqqutitsisumik akileeqqusineq.

Kommunimi akiliisitsiniartarfiup aningaasat 2.050,00 koruunit ineqarnermut akiliutinut akiitsunut, kingusinnerpaamik 5. august 1992-imi ukiumut akileraarfiusumut 1996-imut akileraarutinit utertoorutissanit akilerneqartussanngorsimasunit 18. august 1997-imi ilanngaatigisimavai. Ombudsmandip eqikkaalluni oqaatigaa kommunip piumasarisai pisoqalisimasut, aammalu kommunip suliamik suliaqarsimanera arlalitsigut isornartorsiorneqarsinnaasoq. Taamaattumik ombudsmandip inassuteqaatigaa aningaasat 2.050,00 koruunit ilanngaatigineqarsimasut kommunip utertillugit akilissagai. (J.nr. 11.64.20.1./36-98)

A-p naammagittaalliuutigaa kommunip akiliisitsiniartarfiata ineqarnermut akiliutinut akiitsut 2.050,00 kr.-t ukiumut akileraarfiusumut 1996-imut tunngasumik akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaatigisimagai.

Suliamut tunuliaqutaasoq imaappoq:

"Uninngasuutit akiligassalluunniit killiffiisa allassimaffiannit" 1. december 1995-imi allanneqarsimasumit erserpoq ulloq ineqarnermut akiliutissanut akiitsut akilerneqarfissaat tassaasut 5. juli 1992 (576,56 kr.-nut) taamatullu 5. august 1992 (1.473,94 kr.-inut), katillugit 2.050,50 kr.-t.

11. december 1995-imi A kommunimut 24.475,00 kr.-nik akiliuteqarpoq, "kommunini allani akilersuutinit piumasaqaatinut" matussutissatut.

Kontup naatsorsorneranit kommunimeersumit 20. december 1995-imi ullulerneqarsimasumit erserpoq aammattaaq A 14. december 1995-imi 1.000,00 kr.-nik akiliisimasoq/akissarsiaminit ilanngaanneqarsimasoq, akilersuutinit piumasaqaatinut matussutissanik, taavalu suli 1.000,00 kr.-t akiligassatut sinnerullutik taakkua assinginut matussutissat. Kontup naatsorsorneranit taannaasumit erserpoq 2.050,50 kr.-t ineqarnermut akiliutinut matussutissat akiligassarineqartut, aningaasallu 3. december 1995-imi A/S INI-p pisassaasut nuunneqarsimasut.

Aammattaaq suliamit erserpoq A-p 16. januar 1996-imi akissarsiaminit 1.000,00 kr.-t akilersimagai/akissarsiamini 1.000,00 kr.-nik ilanngaanneqarsimasoq, tamatumalu kingorna akilersuutinut piumasaqaatinit akiitsui 0,00 koruuniulerlutik.

A-p uannut ilisimatitsissutigisimavaa tamatuma nalaani isumaqarsimalluni kommunimut akiitsoqarunnaarluni. Kisiannili A uppernarsaammik kommunimit 18. august 1997-imi ullulerneqarsimasumik imalu oqaasertalimmik "tilbagehold bolig bet. INI A/S modr. ovss. 1996" ("Ineqarnermut akiliutissat INI A/S-imut ilanngaassinikkut unerartinneqarput ovss. 1996")

tigusaqarpoq. Aammattaaq tassannga erserpoq A-p 2.050,00 koruunit "akilersimagai".

Aammattaaq 1996-imut inaarutaasumik naatsorsukkanit 31. august 1996-imik ullulerneqarsimasunit erserpoq aningaasat 2.050,00 koruunit akileraarutit sippuutaannit ilanngaatigineqarsimasut.

Tamatuma kingorna A-p kommuni ilanngaassisimaneq pillugu sukumiinerusumik paasissutisseeqqullugu qinnuigaa, tamatumalu kingorna kommuni allakkani 7. oktober 1997-imeersuni imaattunik nalunaaruteqarpoq:

"Ilumoorpoq akiitsutit, 24.475,00 kr.-nik amerlassuseqartutut kommunimi nalunaarsorneqarsimasut, 11. december 1995-imi akilersissimammatigit, taamaattorli 1995-imi novembarip naalernerani akissarsiassanik tunniussinermi 1.000,00 kr.-nit akissarsianit ilanngaatigineqarsimasut taamatullu aningaasat taamatut amerlassusillit tullianik akissarsianit ilanngaatigineqarnissaat naatsorsuutigalugit. Aningaasat akiitsut taamanikkut 26.475,00 kr.-nik amerlassusilittut nalunaarsorneqarsimapput.

Qulaani eqqartorneqartunik pisoqannginnerani ineqarnermut akiliutinik Namminersornerullutik Oqartussanut akiitsuit sinnerinik 2.050,00 koruuninik Inissiaatileqatigiiffimmut INI-mut nuussisoqarsimavoq, akiitsut 1995-i sioqqullugu akiitsorineqalersimasut INI-mut tunniunneqartarnissaannik kommuninik isumaqatigiissutigisaq tunuliaqutaralugu. Tamanna kommunip naatsorsuuseriffiani 03. december 1995-imi pisimavoq. Aningaasat kingusinnerusukkut takkupput, tassami A/S Inissiaatileqatigiiffik INI-mit akiitsullit pillugit allattuiffimminnik 1996-imut tunngasumik akileraarutinit utertoorutissanik tunniussilinnginnermi nassiussisimammat, taamaattumik 1996-imut tunngasumik akileraarutinit utertoorutissannit aningaasanik ilanngaassisoqarsimavoq.

Piffissap akiitsuit kommunimi aningaasaqarnermut suleriaaseqarfiani nalunaarsorneqarsimasut akilerneqarfiata nalaani akiitsutit A/S Inissiaatileqatigiifimmut INI-mut nuunneqarsimasut ilanngullugit naatsorsuutigineqarsimanngillat.

Aammattaaq ilisimatitsissutigineqassaaq akileraarutinit utertoorutissannit ilanngaanneqarnerpit suliarineqarneranik nangitseqqusissagaluaruit, tamanna eqqartuussiveqarfimmut pissammat.

Neriuppunga suliami eqqartorneqartumi paatsuungassutigisannut tunngasumik qanoq pisoqarsimanera paasisinnaalerit".

A-p suliaq pillugu kommunimut saaffiginnissuteqarnerata kingorna kommuni allakkatigut 3. november 1997-imeersutigut naammagittaalliortumut imaattunik nalunaaruteqarpoq:

"Eqqorpoq akiligassinneqarnissamik piumasaqarnermi inatsit 1908-meersoq naapertorlugu pisoqalisoornermut ukiunik 5-nik piffissaqartitsisoqarmat, akiligassallip akiitsuminut isumaqataanera/akiitsuminik akuersissuteqarnera piumasaqaataasimanngippat, akuersissuteqarnerup pisoqalisoorneq suli ukiunik 5-nik piffissaqartitsinermik kipitittarpaa. Akuersissuteqarneq taamaattoq suliami ilinnut tunngasumi suliamut mappimiippoq, akissarsiannit ilanngaassinikkut akiitsunnik akilersuineq pillugu taamatullu akileraarutinit utertooruteqassappat taakkua akilersuutinut 100%-imik ilanngaatigineqarumaarnissaat pillugu allakkiatut.

Isumaqatigiissut akiliisitsiniartarfimmi siornatigut pisortaasimasoq peqatigalugu isumaqatigiissutigineqarsimavoq ... ullormi 12.08.93-imi, akiitsullu piaarnerpaamik 12.08.98-imi pisoqalisimasutut isigineqalersinnaapput.

.....

Suliami aalajangiineq pillugu nangitseqqusisinnaaneq eqqartuussivimmut saaffiginnissutigineqarsinnaavoq ullumi ullormit ullut 14-it qaangiutsinnagit".

Allakkiaq suliami mappimiittutut eqqartorneqartoq ima oqaasertaqarpoq:

"A-mik oqaloqateqarneq – ...

1/10-93-imiit A-p akissarsiaanit qaammammut 1.000,00 kr.-nik ilanngaassisarnissaq, pingaartumik akileraarutissat sinnerinut taavalu ineqarnermut akiliutinut, pillugu (allakkiaq) ilineqarpoq. Akileraarutinit utertoorutissaasinnaasut 100%-imik ilanngaavigineqassapput. Tamakku tamarmik ullumi ulloq isumaqatigiissuteqarneq malillugu allattorneqarput.

..."

A-p allakkani 17. november 1997-imeersuni oqaatigai:

"...

Akiitsut pisoqalisoortarnerat pillugu inatsimmut 1908-meersumut innersuussuteqarputit, tamanna matumani atuussinnaanngilaq, tassami ineqarnermut akiliutinit akiligassat akilinngitsuukkat akilernissaat pillugu 1993-imi isumaqatigiissuteqarsimagama.

Kommunimut akiitsutoqqannik tamanik akiliisimanera suli aalajangiusimavara, aningaasanut unerartitanut akiligassiissummik sukumiisumik nassiussisinnaanngikkuit suliaq eqqartuussisutigut oqartussanut nangitseqqusissutiginiarpara, isumaqaramami aningaasat unerartinneqarsimasut taamanilu ineqarnermut akiliut imminnut naapertuutinngitsut....

..."

Ilanngaassisoqarsimanera kommunip allakkatigut 23. januar 1998-imeersutigut aalajangiusimaannarpaa, imaattummi oqaatigineqarmata:

"Allakkatit 17.11.1997-imeersut innersuussutigalugit matumuuna nalunaarfigissavakkit ineqarnermut akiliutinit akiitsunik 1996-imut tunngasumik akileraarutinit utertoorutissanit 2.050,50 kr.-nik ilanngaassinikkut akiliisitsinera suli aalajangiusimaannariga, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 1, imm. 2 nr. 2-mik tunngaveqarluni pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaasunik....

Suliaq ullumi ullormit ullut 14-it qaangiutsinnagit eqqartuussivimmut maalaarutigineqarsinnaavoq"

Kommunip allakkani 1. april 1998-imeersuni suliaq pillugu uannut imaattut oqaatigai:

"1996-imut tunngasumik akileraarutinit utertoorutissanik 1997-imi augustip qeqqani tunniussuisoqalinginnerani akiliisitsiniartarfik akiitsullit allassimaffiannik A/S Inissiaatileqatigiiffimmit INI-meersumit, 05.08.1997-imilu allanneqarsimasumik tigusaqarsimavoq, A-p ineqarnermut akiliutinik ... 2.050,50 koruuninik akiitsoqarnera allassimasut akornanniilluni....

Tamanna tunngavigalugu aningaasat akiligassat akiliisitsiniartarfiup 1997-imut tunngasumik akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaatigisimavai/ qularnaveeqqutissanngorlugit arsaarinnissutigisimavai, Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 1, imm. 2 naapertorlugu ininik attartornerup akiinik aamma kiassaatit, innaallagissap sarfaata, erngup eqqagassallu akissaannik pisortat piumasaat pinngitsaaliinikkut akilersinniarneqarsinnaapput.

...

Akiliisitsiniartarfiup allagaqarnerata kingorna piumasarisat pisoqalisoorsimanissaannik misissuinissaq pillugu A saaffiginnissuteqaqqippoq, tamanna pissutaalluni: taassuma 02.08.1993-imi taamanikkut akiliisitsiniartarfimmut pisortaasoq oqaasiinnartigut isumaqatigissuteqarfigisimavaa .. suliallu puuata ungaluanut allallugu ... ti-

guneqarpoq (akuersissutigineqarpoq) ilaatigut aamma ineqarnermut akiliutinut akiitsunut qaammammut 1.000,00 kr.-nik ilanngaassisoqartassasoq, immaqalu isumaqatigiissut taanna malillugu akiliisitsiniartarnermik ilitsersuummi immikkoortortaq pisoqalisoornermut tunngasoq malillugu akileraarutinit utertoorutissanit 100%-imik ilanngaateqartoqarluni...
..."

Aammattaaq kommuni allakkani 20. juli 1998-imi tiguneqarsimasuni ilisimatitsissuteqarpoq:

"Eqqartuussutinik naammassisitsiniartartup akileraarutinit utertoorutissanit 23.01.98-imeersunit 2.050,50 koruuninik qularnaveerutissanngorlugit arsaarinnissutiginninnissap aalajangiusimaannarnissaanik aalajangiinera kredsrettimut suliassanngortinneqarsinnaanera nalunaarutigineqarpoq, Eqqartuussisarnermik Inatsimmi kapitali 7, § 22-mik tunngaveqarluni.
..."

Tamatuma kingorna imaattunik oqaaseqaateqarsimavunga:

"Kontup naatsorsorneranit 20. december 1995-imeersumit siuliini eqqartorneqartumit erserpoq akiligassatut allassimasunut taakkununnga, tassaasunut akilersuutinik piumasaqaatit kommuninut allanukartinneqartussat katillugit 26.475,00 kr.-nik amerlassusillit, aningaasat 2.050,50 koruunit ineqarnermut akiliutinut akiitsorineqartut ilaatinneqanngitsut. Paasissutissaq taanna kontup naatsorsorneqarnerani "A/S INI-mut nuutat"-nik taasaqarnikkut oqaatigineqarpoq.

Nalilersimanngilara aningaasat 26.475,00 kr.-nit 1995-ip naanerani qanoq naatsorsorneqarsimanerat pillugu kommuni naammattumik ilitsersuuteqarsimanersoq, tassami pissutsit nammagittaalliuutip uannut tunniunneqarnera ukiumik ataatsimik sioqqullugu pisimasuinnaat misissuiffiginissaannut pisinnaatitaagama, tak. Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu inatsisartut inatsisaanni § 6, imm. 2.

Akileriikkanut uppernarsaat 18. august 1997-imeersoq tunngavigalugu kommuni ineqarnermut akiliutinut akiitsut akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaatigineqarnissaannik nalunaaruteqarpoq. Ilanngaassinissamik nalunaarummit tassannga taamaallaat ersermat 'ineqarnermut tunngasumik INI A/S-imut akiliutissanik" ilanngaassinissaq tassani pineqartoq, isumaqanngilanga nalunaarut paasissutissanik, piumasaqaatit suut ilanngaassissutigineqarannik A-mik ilisimasaqalersitsisinnaasunik imaqartoq. Ingerlatsinermi ileqqorissaarnissap malitsigaa kommuni tamanna pillugu paasissutissanik pisariaqartunik paasissutissiisussaasoq. Tamatuma pisimannginnera ajuusaarnartuusoraara.

Kommunip allagaanit 7. oktober 1997-imeersunit, 3. november 1997-imeersunit aamma 23. januar 1998-imeersunit erserpoq eqqartuussinermik suliaqartunut kredsrettimullu naammagittaalliornissamik ilitsersuisoqarsimasoq. Kommunip allakkani 20. juli 1998-imeersuni uannut ilisimatitsissutigaa naammagittaalliornissamik ilitsersuineq taanna eqqar-

tuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 22-mik tunngaveqarluni nalunaarutigineqarsimasoq.

Akiliisitsiniartartoq Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7 § 19 naapertorlugu pinngitsaaliinikkut naammassisitsiniaanissaminut pisinnaatinneqarpoq, tak. Kalaallit Nunaanni eqqartuussutinik naammassisitsiniartartut pillugit nalunaarummi nr. 90-imi 1. marts 1983-imeersumi § 1. Taamaattumik kommunip akiliisitsiniartartua qularnaveeqqutissanik arsaarinnissuteqaraangat imaluunniit akissarsiat ilaannik unerartitsigaangat, taava tassani iliuuseqarnerit eqqartuussisarnermik inatsimmit aqunneqartut pineqarput. Kalaallit Nunaanni Eqqartuussisarnermik inatsimmi kap. 7, § 22-mit erserpoq akiliisitsiniartartoq tassaasoq suliami illua'tungerisaq akerliliissuteqaraangat, imaannaq tunuartinneqarsinnaanngitsumik, suliassamik eqqartuussivimmut suliassanngortitsisussaq.

Suliami tassani, kommunip akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaassiffigisimasaani, eqqartuussisarnermik inatsit naapertorlugu pinngitsaaliinikkut naammassinninnissaq pineqanngilaq, kisiannili kommunip akileeqqusisarnermik nalinginnaasumik suliaqarnerata ilaatut kommunip ilanngaassisimanera pineqarluni. Ajuusaarnartuusoraara naammagittaalliornissamut aammattaaq kukkusumik iluseqartitsilluni ilitsersuussinikkut eqqartuussisarnermik inatsimmut innersuussisoqarsimammat.

Ineqarnermut akiliutinut akiitsunit akiligassat "saldoliste" 1. december 1995-imik ullulerneqarsimasoq malillugu 5. juli 1992-imi aamma 5. august 1992-imi akilerneqartussanngorsimapput. Ilanngaassisimanermik nalunaarut (allagartaq kommunimit uppernarsaat) 18. august 1997-imik ullulerneqarsimavoq, inaarutaasumilli naatsorsukkat akileraartarnermut ingerlatsivimmeersut 31. august 1997-imik ulluligaallutik.

Ineqarnermut akiligassanut akiitsut ukiut tallimat ingerlaneranni pisoqalisoortarput, tak. pisoqalisoortarneq pillugu inatsimmi § 1. Pisoqalisoortarneq pillugu inatsisip §-iisa 2-nnit erserpoq akiligassallip akiitsuminik akuerinninneratigut pisoqalisoorneq kipitinneqartartoq/atorunnaartartoq. Kommuni isumaqarsimavoq A-p ineqarnermut akiliutinut tunngasumik akiitsuni akuerisimagai, tassami siornatigut kommunimi akiliisitsiniarnermut pisortaasimasup aamma A-p akornanni akissarsiat ilaannik qaammammut 1.000,00 koruuninik 1993-imi oktobarip aallaqqaataanit, siullermik akileraarutissat sinnerinut taavalu ineqarnermut akiliutinut matussutissanik, ilanngaassisarnissaq pillugu oqaloqatigiissimanerup allakkiarineqarnera nassaassaammat.

Isumaga malillugu pisoqalisoornermut piffissaritittaasup kipitinneqarsimasutut isiginissaanut allakkiami eqqartorneqartumi tunngavigisassamik naammattumik takussutissaqanngilaq. Akiligassat aalajangersimasut tassunga tunngappata taamaallaat akuerinninneq pisoqalisoornermik kipititsissaaq, tak. assersuutigalugu Bernhardt Gomards Obligationsret, immikkoortortat 3-at, saqqummersitat siulliat, qupperne-

rit 235-at. Pisoqalisoorneq taamaalilluni atorunnaarsinneqassanngilaq A-p taamaallaat akuersissutigisimappagu nammineq kommuni aningaasanik angissusaat nalorninartunik akiligassaqarfigigini, taamatuttaaq aamma naak akuersissuteqarnermit erseraluartoq inatsisitigut/ eqqartuussisutigut pissutsit suut tunngavigalugit aningaasat akiligassarineqarnersut. Taamaattumik kommunip uppernarsarsinnaasariaqaraluarpaa A-p qaammatinut pineqartunut ineqarnermut akiliutinit akilinngitsuukkaminut tunngasumik akiitsumi annertussusiat akuersissutigisimagaa, imaluunniit akiitsumi qanoq annertussuseqarnerat qularutigisinnaassanngikkaa.

Suliap qulaajarneqarneratut piumasarisat piffissap, akileraarutinit utertoorutissanit ilanngaassiffiusimasup nalaanili pisoqalisoorsimasutut isigaakka. Taamaattumik kommunimut inassutigaara aningaasat ilanngaassissutigineqarsimasut 2.050,50 koruunit A-mut utertillugit tunniuteqqullugit.

Kommuni qinnuigineqarpoq suliami qanoq pisoqaqqinneranik paasissutisseqqullunga"

Tamatuma kingornagut kommuni ilisimatitsissuteqarpoq aningaasat kukkusumik akilersinneqarsimasut tunniuteqqinneqarsimasut, ernialersuutigineqarsimasullu isumakkeerneqarlutik, taamaattumik nalunaaruteqarpunga, matuma kingornagut suliami annertunerusumik iliuuseqaqqinniarnanga.

64 - 2 Kommunip akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarnermi immersugassamik assigiissakkamik ilusiliinera. Ilanngaassisarneq.

Kommuni immersugassamik assiigiissakkamik innuttaasut akilersuinissamik isumaqatigiissuteqarfigineranni atugassamik ilusilersuisimavoq. Immersugassaq assigiissagaq ilanngaassisarneq pillugu isumaqatigiissuteqarnermi atugassaritaasunik allannguinissamik inassuteqaateqarnissamut pissutissaqalersitsisimavoq.

Tamatuma kingornagut kommunip immersugassaq allangortippaa, immersugassarlu allanngortitaq isumaqatigiissuteqarnermi kommunip ilanngaassisinnaatitaanerata annertussusianik isornartorsiuinissamut pissutissaqarlersitsisimalluni.

(J. nr. 11.73.02./97)

Ukiumut 1997-imut nalunaarutinni, suliniutit suliallu nammineerluni misissugassanngortitat pillugit immikkoortortami, immikk. 4.2.-p ataani, eqqartorneqartutut kommunimut tikeraarninni malugisimavara, kommunip akiligassanut uppernarsaasiuttagaa/-taarsigassarsisitsinissamik neriorsuut

assigiissakkamik ilusiligaasoq atortarsimagaa, taarsigassarsinermi atugassarititaasunik imaattunik imalik:

"Taarsersornissaannut periusissaq qulaani pineqartoq malinneqarsinnaanngippat taarsigassarsisitsissup taarsigassarsissoq nalunaarfigissavaa taarsigassarsissup aningaasarsiassai suulluunniit allanngortinneqarsinaanngitsumik taarsigassarsisitsissup nammineerluni ilanngaffigitissinnaagai – soorlu akissarsiassai, tunissinermi aningaasarsiat allallu.

Akiligassaqarfik pisinaatineqarpoq sulissitsisunut tunissiffinnulluuniit aningaasarsarsianik ilanngasissinaanermik nalunaaruteqassalluni."

Aalajangersimavunga suliassaq nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu, tak. ombudsmandi pillugu inatsimmi § 6, imm. 5. Allakkanni 30. september 1997-imeersuni kommuni apeqqutinik arlaqartunik kommunip akiligassanut uppernarsaammik/taarsigassarsisitsinissamik neriorsuummik atuisarneranut tunngasunik apeqquteqarfigaara. Kommunip 23. marts 1998-imi allakkatigut ilaatigut paasisitsissutigaa maannamut kommunip pisassarisaanik tunisinerni akissarsisitsinernilu unerartitsisoqartarsimasoq.

Tamatuma kingornagut kommunimut imaattunik nalunaaruteqarpunga:

"Akiliisinnaajunnaarnermut tunngatillugu inatsisikkut 1872-imeersukkut, atukkanut sallunaveeqqusiisup pigisaanik siunissamilu pigilersinnaasaanik tamanik sallunaveeqqusiisitsinissaq (tamanut tunngatillugu sallunaveeqqusiisitsinermik taaneqartartoq), Danmarkimi inerteqqutaalerpoq. 1977-imi tamanut tunngatillugu sallunaveeqqusiisitsisarnermut inerteqqut, eqqartuussivimmi tusagassiisarnermut inatsimmut ilanngunneqarpoq, taamaalilluni inerteqqut akiliisinnaajunnaarnermut inatsimmiikkunnaarluni. Eqqartuussivimmi tamanut tusagassiisarnermut inatsit Kalaallit Nunaanni atuussimanngisaannarpoq, unammilleqatigiinnerli pillugu inatsit Kalaallit Nunaanni 1980-imi, Danmarkimut naleqqiullugu ataasiakkaatigut allannguuteqatillugu, atuuttussanngortinneqarluni.

Tamannali sioqqullugu tamanut tunngatillugu sallunaveeqqusiisitsisarnermik inerteqqut, akiliisinnaajunnaarnermut inatsimmit peerneqarsimammat, akiliisinnaajunnaarneq pillugu inatsisip Kalaallit Nunaanni 1980-imi atuuttussanngortinneqarnerani, inerteqqut Kalaallit Nunaanni atuutilinngilaq.

Aammalu akiliisinnaajunnaarnermut inatsisip 1872-imeersup piareersarneqarnerani suliaasimasuni takuneqarsinnaavoq tamanut tunngatillugu sallunaveeqqusiisitsisarneq, inatsisip atuutilerfissaa sioqqullugu inerteqqutaasimanngitsoq. Taamaattumillu inatsisip atuuttussanngortinneqarnera sioqqullugu tamanut tunngatillugu sallunaveeqqusiisitsisarnermut inerteqqut nalinginnaasumik inatsisitigut tunngavissaqarsimanngilaq.

Taammakkaluartorli isumaqarpunga kommunip taarsigassarsinermut isumaqatigiissut, tamanut tunngatillugu sallunaveeqqusiisitsinermik assigiiaartumik piumasaqaatitaqartoq, inatsisitigut tunngavissaqartumik atorsinnaanngikkaa, makku tunngavigalugit.

Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitel 7, § 12, imm. 2-mi atuarneqarsinnaavoq, akissarsiassanik allatigullu pisassanit ilanngaassinerni akiligassallip pisassaanit, akileraarutip tigoreertakkap ilanngaatigereernerani, aggornerisa pingajuannit annertunerusumik ilanngartuisoqarsinnaangitsoq. Taamaakkaluartoq kommunip akiligassanut uppernarsaatinut/taarsigassarsitsinissamik neriorsuutinut allagarsiuttagaa assigiissagaasoq pisassanit tamanit killiliinertaqanngitsumik unerartitsinissamut periarfissiivoq.

Ilanngullugulu Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarnermik inatsimmi kapitel 7, § 8 innersuussutigalugu, tassani atuarneqarsinnaalluni akiligassalik aningaasanik illup

pigisakitsup taassumalu inoqutaasa pissakilliorlutik inuussutissaqarnissaasa napatinnissaannut pisariaqarsorineqartunik arsaarneqartariaqanngitsoq. Taamaakkaluartoq assigiiaartumik piumasaqaateqarnerup kommuni eqqartuussisarnermik inatsimmi pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniarnermut aalajangersakkanik akuerineqartutut taaneqartut akimorlugit iliuuseqarsinnaanermut periarfissippaa.

Isumaga malillugu tamanut tunngatillugu piumasaqaateqarnerup, eqqartuussisarnermik inatsit malillugu pinngitsaaliinikkut akiliisitsiniartarnermut sanilliullugu kommunimik pitsaanerusumik periarfissiiviusumik, atornissaa isumaqatigiissuteqartarnermut inatsimmi § 36-mut akerliuvoq. Tassunga tunngatillugu oqaatigissavara § 36-p atortussaalersinnerani siunertat ilagimmassuk ingasattajaartumik assigiiaagaasunik isumaqatigiissuteqartarnerup atorneqarnissaata illuatungilernissaa.

Isumaqatigiissuteqartarnermut imatsimmi § 36 taaneqartoq imaappoq:

§ 36. Isumaqatigiissut tamakkiisumik ilaannaatigulluunniit sanioqqunneqarsinnaavoq, isumaqatigiissut sualuppallaartutut isigineqarsinnaagaangat imaluunniit atuutitinnissaa unneqqarissumik iliuusissanut akerliutissallugu. Tamanna aamma eqqartuussisarnermi iliuutsinut allanut tunngatinneqarpoq.

Imm. 2. Aalajangiinermi imm. 1 malillugu isumaqatigiissuteqarnermi, isumaqatigiissutip imarisaasigut aammalu kingusinnerusukkut pissutsit nalaanneqartut tunngavissanut ilaatinneqassapput.

...”

Taamaattumik K kommunimut siunnersuutigaara, assigiiaartumik akiligassanut uppernarsaat/taarsigassarsisitsinissamik neriorsuut allanngortinneqassasoq, taamaalilluni tamanut tunngatillugu qularnaveeqqusiisarneq siunissami atorunnaassalluni.

Tamatuma kingornagut kommunip immersugassap assigiissakkap nutaap, kommunip siunissami atortagassaata, assilineranik nassippaanga. Immersugassami assigiissakkami nutaami oqaasertap kommuni pisinnaatippaa “kommune pisortaniit pisassarisannit tamanit unerartitsisinnaasoq”/“kommuni aningaasani pisortanit uannut tunniunneqartussani suugaluartuniluunniit ilanngaassisinnaatitaasoq, tamanna pillugu malittarisassat nalinginnaasut tunngavigalugit”. (Issuakkat kingulliit Atorfeqarfimmi nutsigaapput.)

Tamatuma kingornagut kommuni nalunaarfigaara paasisimagiga kommuni immersugassamik assigiissakkamik, aningaasani akiligassallip siunissami isertitassaani tamani sallunaveeqqusiisitsisumik (tamanut tunngasumik sallunaveeqqusiisitsineq) atuiunnaartoq. Taamaattorli oqaatigaara kommunip, akilersuinissamik isumaqatigiissut assigiissagaq nutaaq taanna malillugu, ilanngaassisarnermut malittarisassat nalinginnaasut malillugit aningaasanit pisortanit tunniunneqartunit suugaluartuniluunniit ilanngaassisinnaatitaanera eqqunngitsuusorigiga. Oqaasiliornera eqqunngitsuusoraara, tassami kommuni ilanngaassisarnermut malittarisassat nalinginnaasut malillugit aningaasanit kommunimit namminermit tunniunneqartunit taamaallaat pisassarisaminik ilanngaassisinnaatitaammat. Taamaattorli kommunimut erseqqissaatigaara, akilersuinissamik isumaqatigiissummik assigiissakkamik nutaamik atuinikkut aningaasanit tunniunneqartunit, akiligassallip Namminersornerullutik Oqartussanit tigusimasaanit ilanngaassisoqarsinnaanngitsoq. Taamaattumik kommuni oqaasertamik allanngortitseq-

qullugu inassimavara, taamaaliornikkut oqaaseq “pisortat” “K kommune”-mik taarserneqarluni.

6. Sulianik ukiunut siusinnerusunut nalunaarutini eqqartorneqartunik malinnaaffiginninneq

Ukiumut 1997-imut nalunaarummi qupperneq 108 ff/qupp.tull.

4-2 Akiligassanik akileeqqusinermik suliaqarnermut atatillugu suliami uppernarsaatissaqarneq. Toqqugassanik nalunaarsuinermi inuup-normuanik kukkusumik atuineq.

Kommunip allakkani 13. januar 1999-imeersuni nalunaarfigaanga, naammagittaalliortup akiitsuisa sinneri, nammineq illuliornermut taarsigassasianut tunngasut, uppernarsarneqarsinnaanngitsut isumakkeerneqarsimasut.

Tamatuma kingornagut nalunaaruteqarpunga suliami allatigut iliuuseqaqqinniarnanga.

Ukiumut 1997-imut nalunaarummi qupperneq 162 ff/qupp.tull.

16-2 Naliliinermik eqqarsaatiginnilluarsimannginnerup kingunerisaanik tusagassiornermik ilinniarfimmi ilinniartumik peersitsineq atorsinnaanngilaq.

Allakkani 12. marts 1999-imeersuni Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut Ilisimatusarnermullu Pisortaqarfik nalunaarfigaara, pisortaqarfiup malinnaaffiginninneranik piaarnerpaamik tigusaqanngikkuma, pisortaqarfiup inassuteqaatigisannik malinnaaffiginninnginnera nalunaarutigisariaqarsorigiga.

Pisortaqarfik 19. marts 1999-imi imaattunik allagaqarpoq:

"...

Pisortaqarfiup nalunaarutigisinnaavaa tusagassiortunngorniat ilinniartitaanerat pillugu nalunaarutissatut siunnersuut Pisortaqarfiup ilusilersorlugu oktober 1997-imi aallartissimagaa.

Nalunaarutissatut nutaatut siunnersuummut missingiut siulleq 10. oktober 1997-imi piareerneqarpoq.

Missingiutip sanarfeqqinneqareernerata kingorna taanna 3. december 1997-imi tusarniaatigalugu nassiunneqarpoq, akissuteqarnissamut 9. januar 1998 kingullertut piffissaliullugu.

Tusarniaavigineqartut amerlanersaat piffissaliunneqartoq qaangiutinngitsoq akissuteqarput, kisianni pingaaruteqartutut tusarniaavigineqartut ilaat, matumani Tusagassiortunngorniat Ilinniarfiat ilanngullugu eqqarsaatigalugu, eqqaasitsissutinik allaffigineqaqqaartareerlutik aatsaat 17. marts 1998-imi akissuteqarput.

Tusarniaanermi pingaartumik Tusagassiortungorniat Ilinniarfiat suleqatigalugu suliaralugit siunnersuummut ikkussuunneqarnerat arlalippassuariarluni ataatsimiittareernertigut 1. oktober 1998-imi naammassineqarpoq, tamatumalu kingorna missi-

ngiutit sisamaat kingullersaallu Naalakkersuisut Allattoqarfianni inatsisileriffimmut nassiunneqarpoq inatsisilerinermi teknikkikkut inaarsagassanngorlugu.

Inatsisileriffiup allakkatigut akissuteqaataa Pisortaqarfimmut 25. januar 1999-imi nassiunneqarpoq.

Inatsisileriffiup akissuteqaatai nalunaarutissatut siunnersuummi ilanngunneqareermata siunnersuut Naalakkersuisunut saqqummiunneqarnissaminut piareerpoq, akuerineqaruni atsiugassanngorlugu. Tassani suliarineqarnera qaammammik ataatsimik sivisussuseqassasoq naatsorsuutigineqarpoq.

Tamatuma kingorna tusagassiortunngornianik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 6, 30. oktober 1995-imeersoq aamma nalunaarut taanna imminnut naapertuuttunngussasut Pisortaqarfik isumaqarpoq."

Tamatuma kingorna pisortaqarfik allakkatigut 28. april 1999-imeersutigut nalunaaruteqarpoq tusagassiortunngornianik ilinniartitsineq pillugu nalunaarutissamut nutaamut siunnersuut Naalakkersuisut akuerisimagaat.

Nalunaarut nutaaq tassaavoq tusagassiortunngorniarneq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 19. april1999-imeersoq.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 54 ff/qupp.tull.

04-1 Isumaginninnikkut soraarnerussutisiassanik naatsorsuineq. Malittarisassaqarluni naliliineq. Naammaginanngitsumik tunngavilersuuteqarlunilu naammagittaalliornissamut ilitsersuineq.

Kommuni allakkatigut 8. december 1998-imeesutigut nalunaaruteqarpoq soraarnerussutisiassanik naatsorsuinermut suliffiup iluani atugassatut malittarisassat tamanut tunngasut aalajangiusimaneqassasut, tassami kommuni matumuunakkut uunga innersuussuteqarami, allaffissornikkut malittarisassanik Namminersornerullutik Oqartussaneersunik peqartoqanngimmat, malittarisassat pisariaqartinneqartut.

Isumaginninnermut Pisortaqarfik suliamut oqaaseqaateqaqqullugu 1. marts 1999-imi qinnuigaara.

Pisortaqarfik allakkani 20. marts 1999-imeersuni nalunaaruteqarpoq inummut tapiut pillugu kommunini ataasiakkaani malittarisassanik assigiinngitsumik aqutsinerup ilaatigut ajornartorsiuteqarfiunera nassuerutigineqartoq, ilaatigullu Inatsisartutt 1998-imi Ukiakkut Ataatsimiinneranni, pisortanit soraarnerussutisiat pillugit Inatsisartut inatsisaannik nutaamik inatsiseqartitsilernissamut atatillugu, Naalakkersuisut kommuninik isumaqatiginninniareernerup kingorna malittarisassanik, inummut tapiutip nuna tamakkerlugu assigiiaarnerusumik tunniunneqartarnissaanik qulakkeerisussanik, aalajangersaasinnaanissaannut periarfissaqarnera naatsorsuutigineqartoq.

Tamatumunnga peqatigitillugu Pisortaqarfiup oqaatigaa, aningaasanik minnerpaaffiusussanik aalajangersaaneq, nalunaarummi tunngavissaqarnissamik piumasaqarfiusoq.

Taamaattorli Isumaginninnermut Pisortaqarfiup inassuteqaatinnut akissuteqarnermi nalaani suliap taassuma suliarinera inaarsimanngilaa.

Tamatuma kingornagut kommunip aamma pisortaqarfiup paasinninnerinik isummerfiginninnissara suliami utaqqimaarneqarpoq, matumunnga ilanngullugu nalunaarummi tunngavigisassaq naammannersoq, imaluunniit inatsimmik allannguineq ilutsip kommunimit atorneqartup ingerlateqqinneqarsinnaanissaanut tunngavissaajumaarnersoq.

Suliap suliareqqinneqarnissaanik toqqartumik inassuteqaateqarneq pillugu kommuni 2. februar 1999-imi nalunaaruteqarpoq, naammagittaalliortoq toqukkut qimagussimasoq.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 70 ff/qupp.tull.

04-2 Ombudsmandip inassuteqaateqarnerata kingorna kommunip suliamik suliareqqiinera. Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsimmi piumasaqaataasunit annertunerusumik tunngavilersuuteqarneq.

Sulisoqarnermut Pisortaqarfiup 12. januar 1999-imi uppernarsarpaa sulinngiffeqarneq pillugu inatsimmut ilitsersuutip misissorneqarnera ingerlanneqartoq.

Taamaattumik pisortaqarfik 18. februar 1999-imi qinnuigisimavara, misissorneqarnera naammassippat tamatuminnga paasissutisseqqullunga.

Taamatut paasissutissinneqarnissaq ukiup nalunaarusiuunneqartup naanerani suli utaqqimaarpara.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 81 ff/qupp.tull.

04-4 Suliami paaqqinninnersiuteqartitsinermut tunngasumi suliamik suliaqarnermi kukkussuteqarnerit pillugit Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmik kommunimillu isornartorsiuineq.

Piffissami 1990-imi majip 14-ianit 1991-imi majip aallaqqaataanut marloriaammik paaqqinninnersiuteqartitsineq pillugu suliap suliareqqinneqarnissaanik Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut 2. december 1998-imi inassuteqaateqarsimavunga, tassami suliamit ersinngimmat sooq pissutsit, 1991-imi majip aallaqaataanit marloriaammik paaqqinninnersiuteqarsinnaatitsisut, tamanna sioqqullugu piunnginnersut. Aammat-

taaq Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfimmut inassuteqaateqarsimavunga naammagittaalliortoq suliami allagaatinik paasitinneqarnissaminik, qinnutigisimasaaminik, akuerineqarsimanersoq paasinarsiseqqullugu. Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik 17. december 1998-imi nalunaaruteqarpoq K kommuni qinnuigineqarsimasoq suliami allagaatinik, ataatsimiititap amigaatigisimasinnaasaanik, ataatsimiititamut nassiusseqqullugu.

1999-ip ingerlanerani Isumaginninnermi Naammagittaalliuuteqartarfik suliami aalajangiinissaanik nukingisaaruteqarfigisimavara.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 108 ff/qupp.tull.

24-1 Inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu utertitsilluni akiliinissamik piumasaqaateqarnermik uppernarsaatissatigut nalornisooruteqarneq. Kommunip suliamik suliaqarnerminik sivisunaarsinera.

Allakkani 24. november 1998-imeersuni kommuni nalunaaruteqarpoq, suliassaq eqqartuussivimmut suliassanngortissimallugu.

Allakkani 2. december 1999-imeersuni kommuni nalunaaruteqarpoq, kommunip oqarnera/piumasaa naapertorlugu takkutinngitsoorneq pissutigalugu eqqartuussummik nalunaaruteqartoqarsimasoq.

Naammagittaalliortup eqqartuussissutigineqartoq, paasinngisani, pillugu Atorfeqarfik 8. marts 1999-imi attaveqarfigaa, naammagittaalliortummi aningaasat assortuussutigineqartut taakkua akissarsiassat ilaannik unerartitsinikkut akilereersimammagit.

Tamatuma kingornagut allakkani 26. marts 1999-imeersuni, assilineri kommunimut ingerlatinneqartuni, naammagittaalliortoq nalunaarfigaara, akissarsiassat ilaannik unerartitsineq inatsisinut naapertuuttuusimagunanngitsoq, tassami utertitsilluni akiliinissamik piumasaqaatit akissarsiassat ilaannik unerartitsinikkut akilersinniarneqarsinnaanngimmata.

Tamanna ilutigalugu naammagittaalliortoq ilitsersorpara, suliap suliareqqinneqarnissaa kissatigiguniuk, uppernarsaatissanik naliliineq isumaqataaffiginngikkuniuk, eqqartuussivimmut saaffiginnittariaqartoq.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 116 ff/qupp.tull.

24-2 Utertitsilluni akileeqqussummik isumaginninnermut tunngasumik isumakkeerinninnissaq pillugu qinnuteqaatip akiliisitsiniartarfimmi suliarineqartinnissaanut inatsisitigut tunnga-

vissaqanngitsoq. Kommunip suliamik suliaqarneranik isornartorsiuineq.

Kommuni apeqqutilliissummut 3. september 1998-imi akissuteqarpoq, tamannalu tunuliaqutaralugu aalajangerpunga kommunip akiligassat akilersiniarlugit arsaarinnissutinik suliaqarnernut aggeqqusisarnerni periaasii pillugit suliassaq nammineerlunga misissuiffigilerniarlugu, tamanna pillugu tak. ukiumut 1998-imut nalunaarutip kalaallisuuani qupperneq 41-mi, suliaq 4-5.

Inunnik isumaginninnermut inatsiseqartitsineq naapertorlugu utertitsilluni akileeqqusinermik tunuartitsinissaq pillugu naammagittaalliortup qinnuteqaataata suliarineqarnissaanik toqqartumik inassuteqaateqarnermut tunngasumik kommunip nalunaarfigaanga, isumaginninnermut ataatsimiititaliap suliaq oqaluuserisimagaa, utertitsillunilu akileeqqusineq aalajangiusimaannarneqartoq, naammagittaalliortulli naammagittaallioqqissinnaatitaanini atorsimanngikkaa.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 153 ff/qupp.tull.

28-1 Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliamik suliarinninnerminnik sivisunaarsinerat, suliallu ingerlanneqarneranik suliami illua'tungeriinnik paasissutissiineq.

Akileraartarnermi Pisortaqarfik allakkani 15. april 1999-imeersuni nalunaaruteqarpoq, pisortaqarfiup suliamik paasinninnera tunngaviusutigut isumaqatigigaa, kisiannili Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit suliassanik sivisuumik suliaqartarnerannik ajornartorsiuteqarneq pisortaqarfiup aningaasaliissutissanik akuersissuteqartarnermi killigititaasut pissutigalugit peersinnaasorinngikkaa. Taamaattorli Akileraartarnermi Pisortaqarfiup suliassanik siulittaasuminut allaffeqarfimminullu isumagisassanngortitsisarnermigut suliassanik suliaqartarnerit sivikinnerusunngortinniarnissaat sulissutigiumavaa.

Allakkani 29. juni 1999-imeersuni Akileraartarnermi Pisortaqarfik ima nalunaarfigisimavara:

"Pisortaqarfiup oqaaseqaataasa tikkuaallunga ima oqartariaqalersippaannga, aningaasaliissutitigut killissarititaasut imminni Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit ataatsimiittarnerinik ikililerineq inatsisinut naapertuuttuujunnaarsinngimmassuk, tulleriissaarineq taanna piffissamik suliassat suliarineqarnerannut atorneqartumik ingerlatsinermi inatsiseqartitsinikkut akuerineqarsinnaasut saniatigut sivisunerulersitsinermik nassataqarpat.

Taamaattumik Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiinni pisariaqartinneqartutut amerlatigisunik ataatsimmiittarnissanut aammalu suliassat

suliarineqarnissaannik innuttaasut inatsisit naapertorlugit piumasaqaataasa aningaasaliissutitigut killissaqartitsinernit eqqorneqannginnissaannut Naalakkersuisut akisussaapput.

Taamaammat ima isumaqaannarpunga suliassat suliarineqarnissaannut aningaasaliissutitigut pisariaqartinneqartumik inatsisitigut tunngavissarsiuussinissaq siunertaralugu Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aningaasaliissutitigut pisariaqartitsinerannik naliliisarnissaminnut Naalakkersuisut ingerlaavartumik pisussaaffeqartut, taamatuttaarlu aningaasaliissutaareersut iluanni suliassat pisariaqanngitsumik kinguarsarneqarnatik suliarineqartarnissaannik periarfissaqalersitsisumik tulleriissaarinissaminnut Naalakkersuisut pisussaaffeqartut.

Taamaattorli tamatumunnga peqatigitillugu maluginiarpara pisortaqarfiup ajornartorsiut taanna eqqumaffigigaa, suliniutillu piffissamik suliassat suliarineqartarnerannut atorneqartartumik sivikillisitsisinnaasut ataatsimut isigalugit pisortaqarfiup aamma eqqumaffigigai.

Taamaattumik suliami matumani annertunerusumik iliuuseqaqqissanngilanga."

Suliassamik isumaginnittussanngortitsisarnermik apeqqut pillugu suliami allami 151-96-imi, ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 161-imit 167-imiittumi, uparuaasimavunga, tamanna inatsisini tunngavissaqarnissamik pisariaqartitsisoq. Tunngavissaq taanna Akileraartarnermi Pisortaqarfiup akileraartarnermik inatsimmik Inatsisartut 1999-imi Ukiakkut Ataatsimiinneranni allannguinermut atatillugu pissarsiarisimavaa.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 161 ff/qupp.tull.

28-2 Suliani, Akileraartarnermut Siunnersuisoqatigiit aalajangiiffigisassaanni, Akileraartarnermi Pisortaqarfiup pisinnaatitaanera.

Suliamut matuma siuliini eqqartorneqartumut oqaaseqaatigineqartut takukkit.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 187 ff/qupp.tull.

32-2 Suliassat suliarineqartarnerat pillugu inatsisip atulersinneqarnera sioqqullugu soraarsitsineq suliami illua'tungiusumik tusarniaasimannginneq pissutigalugu atorsinnaanngitsoq. Aammattaaq suliami paasissutissanik naammattunik paasis-

sutissiisoqarsimanngitsoq. Naammaginanngitsumik tunngavilersuuteqartoqarsimasoq.

Kommuni 22. oktober 1998-imi nalunaaruteqarpoq soraarsitsinermut atatillugu suliamik suliaqarsimanerup annertuumik kukkussuteqarfiusimanera tusaatissatut tigugitsik, isumaqartoqanngitsorli kukkunerit ima pingaaruteqartigisut, soraarsitsinissamik aalajangerneq atorsinnaanani imaluunniit tunuartinneqartariaqarluni.

Kommuni 24. februar 1999-imi nalunaarfigaara, nalunaarutip assilinera naammagittaalliortumut Nunattalu Eqqartuussivianut ingerlatillugu, isumaga aalajangiusimaannariga, Nunattalu Eqqartuussiviani eqqartuussisumut siunnersuutiginiariga naammagittaalliortoq taassumunnga aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisitsisinnaasoq, suliap eqqartuussisuni misilinneqartinnissaa naammagittaalliortup kissaatigissagaluarpagu.

Tamatuma kingornagut kommuni 9. april 1999-imi nalunaaruteqarpoq, paasinninninnertik aalajangiusimaannarneqartoq.

Kingorna 7. maj 1999-imi naammagittaalliortoq Nunattalu Eqqartuussiviani eqqartuussisoq allaffigaakka, naammagittaalliortup taassumunnga aningaasartuutaanngitsumik eqqartuussisitsinissaa siunnersuutiginiariga, naammagittaalliortoq suliap eqqartuussisuni misilinneqartinnissaanik kissaateqassagaluarpat. Tamatumunnga atatillugu Nunatta Eqqartuussivia qinnuigaara, naammagittaalliortoq eqqartuussisunut suliassiissuteqarnissaminik kissaateqassagaluarpat eqqartuussinerullu taassumunnga aningaasartuutaanngitsumik ingerlanneqarnissaanik qinnuteqaateqassagaluarpat paasissutisseqqullunga.

Kommunip allakkatigut 19. maj 1999-imeersutigut taamatut siunnersuuteqarnermut tunngavissaq pillugu apeqqutеqarfigaanga.

Allakkatigut 20. august 1999-imeersutigut ima akissuteqarpunga:

"Taanna aallaavigalugu oqaatigissavara, ombudsmandip akerleriit piumasaqaataat saqqummiussaallu apeqqutaatinnagit suliamik paasinninnini naapertorlugu, suliami peqataasut arlaata suliami nalorninaateqarsinnaasunik eqqartuussivitsigut misiliisitsisinnaanissaani, naalagaaffiup akiligaanik suliamik eqqartuussivitsigut ingerlatsisinnaanissaanik isummaminik saqqummiussisinnaanera, ombudsmandi pillugu inatsimmi § 9, imm. 2 naapertorlugu ombudsmandip pisinnaatitaaffiinut ilaasutut isigisariaqartoq. Tamatumunngalu peqatigitillugu innersuussutigissavara paasinninnera Danmarkimi siusinnerusukkut ombudsmandi pillugu inatsimmi pissutsinut assingummat.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigissavara, Ombudsmandip taamatut kajumissaaruteqarnera suliap ingerlanneqarnissaani aningaasaliisuusunut inatsisit tunngavigalugit peqqussutaanngimmat, tassami Ombudsmandi aqutsinermut eqqartuussiveqarnermulluunniit atasuunngimmat.

Matuma saniatigut tunngavissat pigineqartut tunngavigalugit allatigut qanoq iliuuseqaqqissanngilanga."

Naammagittaalliortoq Nunattaluunniit Eqqartuussiviani eqqartuussisoq tamatuma kingornagut suliaq pillugu uannut saaffiginnissuteqarsimanngillat.

Ukiumut 1998-imut nalunaarummi qupperneq 254 ff/qupp.tull.

52-1 Suliani napparsimasut naammagittaalliuteqartarnerinut tunngasuni Peqqinnissamut Pisortaqarfiup pisinnaatitaanera.

Peqqinnissamut Pisortaqarfik inassuteqqaatigisannut akissuteqarnissaminik 27. juli 1999-imi nukingisaarneqarpoq.

Pisortaqarfik 6. oktober 1999-imi nukingisaaqqinneqarpoq.

Piffissap sivikinnerusup iluani akissummik takkuttoqanngippat pisortaqarfik nalunaarfiginiarpara, akissuteqartoqanngiinnarpat Inatsisit Atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliap aamma Naalakkersuisut paasissutissinneqarnissaat ilimagineqarsinnaasoq.

7. Ujarliutit

Aalisarneq 205ff
Akileeqqusineq 292ff
Akiliisitsiniarneq 38ff
Akiliut 267ff, 273ff
Akissarsiat 34ff, 191ff, 297ff
Allattuisussaatitaaneq 140f, 165f
Angerlarsimaffimmi ikiorteqarneq 26
Anngiortumik neqerooruteqarneq 224ff
Attartornissamik isumaqatigiissut 221ff
Attartortitsinermik isumaqatigiissutissiat assigiissakkat 25
Attartukkamik allamut attartortitsineq 29
Atuisutut akiliut 26
Ilitsersuisussaatitaaneq 29, 65, 78ff, 99ff, 282ff
Illua'tungiusoq, oqaaseq 29, 71f, 260ff
Illua'tungiusumut tusarniaaneq 26, 137f, 156ff, 166ff, 198f, 306f
Ingerlatseqqiineq 31
Inunnik isumaginninnermi inissiaq 26, 105ff
Inuttut Piginnaatitaaffiit pillugit Europamiut Isumaqatigiissutaat 205ff
Kisitsisit atorlugit nassuiaasiat 12ff
Kommuninut angalanerit 37
Meeqqat 30, 56ff, 126ff
Mianersoqqussut 48ff, 129ff, 156ff
Missingersuutit, Ombudsmandip 10
Nakkutilliisoqarfik 28f, 72ff
Nakkutilliisussaatitaaneq, kommunit 28
Nukissamik pilersuinermi suliffik 82ff
Naammagittaalliornissamut ilitsersuineq 32, 69, 82ff, 105f, 139
Naammagittaalliornissamut malittarisassat 29
Oqartussaasumut qulliunerusumut naammagittaalliorsinnaatitaaneq 33, 34f, 35, 48ff, 56ff, 82ff
Peqqinnissakkut Nakkutilliisoqarfik 34, 81, 275ff
Peqqinnissaqarfik 25, 275ff, 282ff
Pisinnaatitaanera, Ombudsmandip 10, 75, 90ff, 224
Pisinnaatitaanerat, oqartussaasut 27, 205ff, 282ff, 305f
Paaqqinninnersiutit 119ff, 303
Sakialluut 78ff
Sanaassamik suliaqartitsineq 224ff
Saqitsaattut isumaqatigiissutaat 141ff
Siusinaartumik soraarnerussutisiat 27
Soraarnerussutisiat 141ff
Soraarsitsineq 33, 136, 141ff, 156ff, 166ff, 195ff
Suliami allagaatinik paasitinneqarsinnaatitaaneq 56ff

Suliami peqataasinnaannginneq 72ff, 166ff
Suliamik suliaqarnermi sivisunaarsineq 56ff, 282ff, 304, 305
Suliariumannittussarsiuussineq 224ff, 260ff
Suliffik aalajangersimasumik tapiiffigineqartarluni imminut aquttoq 48ff, 82ff
Sulisitsisut Peqatigiiffiat 224ff, 260ff
Sulisutut inigisaq 105ff
Suliunnaarallartitsineq 179, 191ff
Tunngavigisassatut piumasaqaat 36, 72ff
Tunngavilersuineq 55, 104, 127, 129ff, 155, 181f, 189, 204, 260ff
Taarsiivigineqarneq 141ff, 282ff
Utertitsilluni akiliineq 99ff, 191ff